SNORRA EDDA

819 I
Sno

EDDA

SNORRA STURLUSONAR

UDGIVET EFTER HÅNDSKRIFTERNE

AF

KOMMISSIONEN FOR
DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

VED

FINNUR JÓNSSON

GYLDENDALSKE BOGHANDEL — NORDISK FORLAG
KØBENHAVN — MCMXXXI

HÁSKÓLI ÍSLANDS

MED TILSKUD AF CARLSBERGFONDET

J. JØRGENSEN & CO. • IVAR JANTZEN

Det er nu over 100 år, siden Kommissionen begyndte forarbejderne til den kritiske udgave af Snorre Sturlusons ene hovedværk, Eddaen, om hvilken det med fuld ret hedder i fortalen til 1. bind (1848): »Sive enim ætatem hujus operis, sive nomen celeberrimum Snorrii Sturlæi . . sive gravitatem libri spectes, inter literarum septentrionalium monumenta insignem semper locum tenuit et digne tenebit«, hvorefter værkets betydning nærmere fremhæves og indholdet belyses. Udgaven blev, af forskellige grunde, først afsluttet ved udgivelsen af 3. binds sidste halvdel 1887. Imidlertid var de to første bind (1848 og 1852) forlængst udsolgte, og der var ikke i mellemtiden kommen nogen ny udgave med tilhørende kritisk apparat. En sådan har således længe været savnet.

Kommissionen har derfor ment, at en ny kritisk udgave ikke godt kunde opsættes længere, og da der ikke var udsigt til, at en sådan vilde blive besörget af andre, mente den selv at måtte påtage sig denne opgave. Denne nye udgave måtte blive meget forskellig fra den gamle. Den latinske oversættelse, der altid vil beholde sit værd, var det ikke nødvendigt at genoptrykke. Den vil dog kunne benyttes af enhver, der måtte ønske at ty til den. Den foreliggende nye udgave ledsages af fuldstændig variantsamling, hvad der ikke var tilfældet med den gamle, især ikke med hensyn til Upsalahåndskriftet, og den vil således give en nemmere oversigt over de enkelte afvigelser. Iøvrigt har udgiveren, Kommissionens formand, prof. F. Jónsson i indledningen gjort rede

for håndskrifterne, forholdet mellem disse og for udgaven i det hele.

Det stof, som håndskrifterne byder udover Eddaens egenlige indhold, var der ingen grund til her at medtage. Det er udgivet i bind II og andre steder, de fire grammatiske afhandlinger i »Islands grammatiske litteratur« (1884—86), og i 1924 udgav Kommissionen det eneste håndskrift, der ikke medtoges i II. bind, codex Wormianus.

Nye håndskrifter er ikke bleven fremdragne, undtagen papirsafskriften i Utrecht, der gengiver et tabt gammelt håndskrift. Fra det hidrører de varianter, der i den gamle udgave betegnedes ved »Wchart«. Her er det helt igennem benyttet (jfr. indledningen).

Verstolkning har man ment her at kunne udelade, da alle versene i Skáldskaparmál, samt Háttatal, er udgivne med tolkning i »Den norsk-islandske skjaldedigtning«.

Kommissionen udtaler til slutning sin varme tak til Carlsbergfondets direktion for det betydelige bidrag, den har ydet til denne udgaves fremkomst.

København, i december 1930.

Johannes C. H. R. Steenstrup. *Finnur Jónsson.*
Verner Dahlerup. *Svend Dahl.* *Poul Johs. Jörgensen.*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning ..... I—LIX
Prologus ..... 1—7
Gylfaginning ..... 8—77
K. 1—3. Kong Gylfe ..... 8—10
- 4. Den höjeste gud. Verden ..... 10—12
- 5. Ginnungagap. Ymer. Verdens tilblivelse .. 12—15
- 6. Jorden. Nat og Dag. Sol og Måne. Bivröst 15—20
- 7. Guldalder. Dværge ..... 20—21
- 8. Yggdrasill ..... 22—25
- 9—10. Gudeboliger. Vinden. Sommer. Vinter ..... 25—27
- 11—12. Odin. Tor. Njord ..... 27—31
- 13. Freyr. Freyja. Tyr ..... 31—32
- 14. Bragi 32
- 15. Heimdallr ..... 32—33
- 16. Vidar 33
- 17. Ale. Ullr 33
- 18. Forsete ..... 33—34
- 19. Loke 34
- 20—21. Hel. Fenrir ..... 34—38
- 22. Gudinderne ..... 38—40
- 23. Gerd. Freyr ..... 40—41
- 24—25. Valhal. Bygmesteren ..... 42—47
- 26—31. Skidbladnir. Tors færd til Utgårdsloke ... 47—61
- 32. Tor og Midgårdsormen ..... 61—63
- 33—35. *Balder. Hans død* ..... 63—68
- 36. Lokes straf ..... 68—70
- 37—40. Ragnarök ..... 70—75
- 41. Genfødelsen ..... 75—76
- 42—43. Slutning ..... 76—77
Skáldskaparmál ..... 78—212
K. 1. Ægir hos aserne 78
- 2—3. Odin og Tjaze. Skade ..... 78—81
- 3—6. Skjaldemjöden ..... 82—85
- 7—8. Skjaldesprog. Unge skjalde ..... 85—86
- 9. Trojanerne og aser ..... 87—88
- 10. Odins kenninger ..... 88—92
- 11. Skjaldskabs kenninger ..... 92—94
- 12. Tors — ..... 94—97
- 13. Balders — 97
- 14. Njords — 97
- 15. Freys — 98
- 16. Heimdalls — ..... 98—99
- 17. Tys — 99
- 18. Brages — 99
- 19. Vidars — 99
- 20. Váles — 99
- 21. Höds — 99
- 22. Ulls — 99
- 23. Höners — ..... 99—100
- 24. Lokes — 100

K. 25—26. Tor og Hrungnir ..... 100—105
- 27. Tor og Geirrød ..... 105—110
- 28. Friggs kenninger 110
- 29. Freyjas — 110
- 30. Sifs — 110
- 31. Iduns — ..... 110—113
- 32. Himlens — ..... 113—115
- 33. Jordens — ..... 115—116
- 34. Havets — ..... 116—118
- 35. Solens — 118
- 36. Vindens — 118
- 37. Ildens — 118
- 38. Vinterens — 119
- 39. Sommerens — 119
- 40. Mandens og kvindens kenninger ..... 119—120
- 41. Guldets kenninger 120
- 42. Guld = Ægirs ild 121
- 43. Guld = Glasis lōv 122
- 44. Guld = Sifs hår ..... 122—125
- 45. Guld = Freyjas gråd ..... 125—126
- 46. Guld = jætters mål 126
- 47—52. Guld = odderbod. Gjukungesagnet ..... 126—134
- 53. Guld = Frodes mel. Grotte ..... 135—138
- 54—55. Guld = Krakes sæd ..... 139—142
- 56. Guld — Hölges höjtag ..... 142—143
- 57. Guldkenninger (Bjarkemål) ..... 143—144
- 58. Mand = guldbryder 145
- 59. Kvindekenninger ..... 145—147
- 60. Mands — ..... 147—148
- 61. Kamp — ..... 148—149
- 62—63. Våben — Kampkenninger (Hjadningerne) ..... 149—156
- 64. Skibskenninger ..... 156—158
- 65. Kristus — ..... 158—159
- 66. Höfdinge — ..... 160—164
- 67. Skjaldskabsbenævnelser ..... 164—165
- 68. Guders navne ..... 165—166
- 69. Himlens — 166
- 70. Månens — 167
- 71. Jordens — ..... 167—168
- 72. Ulvens — ..... 168—169
- 73. Hjortens — 169
- 74. Hestenavne, slangens, kvægets, fårets, svinets 169—171
- 75. Luft og vinde 171
- 76. Rovfuglenavne ..... 171—173
- 77. Havets — ..... 173—177
- 78. Ildens — ..... 177—178
- 79. Tidens — 179
- 80. Mandens, Fyrstens navne ..... 179—181
- 81. Halfdan d. gamle og hans sönner ..... 181—185
- 82—85. Mænds navne ..... 186—189
- 86. Kvinders navne ..... 189—190
- 87—88. Legemsdeles navne (derunder sjæl og sind) 190—193
- 89. Þulur ..... 193—212

Háttatal ..... 213—52
I. digt ..... 213—229
II. digt ..... 229—243
III. digt ..... 243—252
Fortegnelse over huller i U og B ..... 253—54
Den lille Skálda ..... 255—59
Register ..... 260—73
Rettelser 274

INDLEDNING.

I.

Den første udgave af Snorre Sturlusons Edda var den, som P. I. Resen besörgede i 1665 med dansk og latinsk oversættelse. Til grund for udgaven lå præsten Magnús Ólafsson til Laufás' (d. 1636) ejendommelige redaktion af værket, således som det forelå i codex Wormianus, et håndskrift, som Magnús havde haft til låns fra ejeren, Arngrímur Jónsson d. lærde. Den oprindelige tekst i 2. hovedafsnit er her helt omredigeret. Udgaven er således ikke nogen udgave af værket i egenlig forstand (Háttatal er helt udeladt). Arne Magnusson dömte udgaven meget strængt, men rigtig. Håndskriftet var noget fuldstændigere, da Magnús benyttede det.

Den anden udgave blev besörget af svenskeren J. Göransson 1746 med en forskruet titel med svensk og latinsk oversættelse. Bogen indeholder dog kun Gylfaginning og beror naturligvis på Upsalahåndskriftet.

Den tredje udgave er R. Rasks, trykt i Stockholm 1818. Den indeholder hele værket tilligemed de i cod. Worm. indeholdte rhetorisk-grammatiske afhandlinger m. m. Udgavens grundlag var en afskrift af codex regius, der dengang var forsvunden, under benyttelse af og med varianter fra andre håndskrifter, især cod. Worm. og Upsalahds. Udgaven var for sin tid meget god, men nogen afsluttende kritisk udgave var den ikke.

Det var naturligt, at man, da man var ifærd med at afslutte den store udgave af »Sæmunds Edda«, kom til at tænke på den anden Edda, Snorres. Allerede 1826 er der forhandling i den Arnamagnæanske kommission om en udgave deraf. I 1829 lover F. Magnússon, som var et megét virksomt medlem af Kommissionen, »at forestå arbejdet ved udgivelsen af Snorra Edda med

Skálda og selv forfatte oversættelsen af dette store værk«, mod at blive valgt til sekretær. 1830 ($^{15}/_{9}$) er »forarbejderne til den yngre Eddas udgivelse begyndt«. Man arbejdede imidlertid på en ret mærkelig måde. Man fik cod. regius til låns over i Geheimearkivet og konfererede den med Rasks udgave (det gjorde to Islændere). F. Magnússon meddeler, at han har købt på auktion et håndskrift, udarbejdet af Eggert Ólafsson, »af en længere, hidindtil i den lærde verden ubenyttet recension«. Det er det ene af de to »Hypnonesienses«, der i udgaven (1848) anføres blandt variant-håndskrifter, men som i virkeligheden var ganske værdiløst. Med kollationering gik det imidlertid noget langsomt og uden rigtig plan. 1834 erklærer F. Magnússon, at han ikke kan fuldføre arbejdet og har anmodet Sveinbjörn Egilsson om at oversætte hele værket. Variantapparatet synes nu fuldført. 1835 blev Jón Sigurðsson stipendiarius og nu er der tale om en ny kollationering, som denne skal udføre under F. Magnússons tilsyn. Svb. Egilsson påtager sig at oversætte værket, og Jón Sigurðssons afskrifter af 748, 757 og 1eβ (748 II) bliver ham tilsendte 1838. 1843 meddeltes i Kommissionen et brev fra Svb. Egilsson, med hvilket der fulgte »resten af tekst og oversættelse«. Men dette manuskript har man — og da snarest Jón Sigurðsson — ikke fundet tilfredsstillende, ti 1847 (i januar) meddeles, at denne mener, at der skal »et meget betydeligt og möjsommeligt arbejde, hvis den (udgaven) skal kunne svare til de fordringer, der må göres til dette værk«, »på kollationeringen af disse og øvrige håndskrifter og manuskriptets endelige revision til trykken har han måttet anvende megen umage«, alt revideres meget nöje, retskrivning, oversættelse, varianter osv., for at det hele kan fremtræde som et harmonisk hele. Det lader dog til, at trykningen allerede var begyndt. 1848 (i begyndelsen af januar) er omtr. 30 ark færdige.

1848, i slutningen af året, udkom 1. del; fortalen er underskrevet d. 29. december; faktisk er denne del vel udkommet først i det følgende år. 2. del, indeholdende de 4 grammatiske afhandlinger, samt en bogstavret udgave af Upsala-edda og de andre håndskrifter (748 I, 757, 1eβ = 748 II m. m.) udkom 1852. At det er Jón Sigurðsson, der har forestået udgivelsen, er hævet over enhver tvivl. 3. binds 1. del, indeholdende en tolkning af versene ved Svb. Egilsson og J. Sigurðsson, og Skáldatal med skjaldenes biografier (ved J. Sigurðsson) udkom først 1881, den

2. del med fortsættelse af biografierne, en index generalis og en fortegnelse over og beskrivelse af håndskrifterne (ved F. Jónsson) udkom 1887. Forholdet mellem de enkelte håndskrifter blev ikke behandlet. Det skete først mange år efter i en afhandling i Aarbøger f. nord. Oldkh. 1898.

Samtidig med 1. bind udgav Sveinbj. Egilsson i Reykjavik en tekstudgave efter den apparatus edendi, som han havde modtaget og som för er omtalt. Noget senere fulgte de 4 afhandlinger m. m., samt en udgave af Háttalykill (1849).

1875 udgav Þorleifur Jónsson værket hovedsagelig efter den Arnamagnæanske udgave, uden varianter, men med verstolkning. Udgaven er meget ukritisk og som sådan lidet værdifuld.

To år efter, 1877, udgav E. Wilken »Die prosaische Edda im auszuge« (2. udg. 1912) med varianter og en længere indledning af litterærhistorisk art.

Endelig besörgede F. Jónsson (1900; 2. udg. 1926) en tekstkritisk håndudgave af Eddaen med et udvalg af varianter.

I alle disse udgaver er cod. regius lagt til grund.

I den Arnamagnæanske udgave blev cod. Wormianus mærkeligt nok ikke medtagen. Dette håndskrift udgav Kommissionen særskilt 1924.

Den Arnamagnæanske udgave var for sin tid fortræffelig og egenlig den første kritiske udgave overhovedet. Nu er den ikke mere fuldtud tilfredsstillende, især fordi de fra Upsalahds. anførte varianter er meget ufuldstændige. Da teksten i dette hds. er så stærkt afvigende fra de andre, var det ret vanskeligt at få alle afvigelser med, skönt det naturligvis lader sig göre. For læseren er det ulige bekvemmere at have dem sammen med dem fra de andre håndskrifter. Endvidere må betones, at tekstens kritiske behandling nu er ulige lettere end for over trekvartårhundrede siden; håndudgaven af 1900 er, således som den er anlagt, ikke tilstrækkelig.

II.

Beskrivelsen af de håndskrifter, der kommer i betragtning, kan nu på flere punkter göres noget kortfattet, da en ret udførlig ydre beskrivelse af dem findes i den 3. del af den AMske udgave fra 1887. Hvad der i så henseende vil blive meddelt, kan betragtes som et slags uddrag deraf.

1. 2367, 4⁰ i gamle kgl. samling i Det kgl. Bibliotek, eller codex regius, som den i reglen kaldes. Ifølge en påtegning af biskop Brynjólfur Sveinsson købte han håndskriftet af en Magnús Gunnlaugsson i Skalholt d. 31. jan. 1640. Hvem denne mand var, vides ikke. På et par steder i randen nævnes en Gunnlaugur, der mulig er identisk med Magnús' fader. Navnet Jón Fúsason findes også et steds; denne Jón er utvivlsomt Jón, med tilnavnet »den rige«, på Galtalæk, d. 1610. Også en Guðni nævnes, vistnok Guðni Torfason, hvis broder Jón bode på Skarð i Østrerep, hvilket gårdsnavn også findes i håndskriftet. Heraf kan man med rimelighed slutte, at håndskriftet o. 1600 har hørt hjemme i den nordlige del af Rangárvallasyssel. Den samme skriverhånd som i håndskriftet findes i Olafssaga, AM 68, fol.; dette håndskrift ejede Ole Worm, der kunde have fået det fra biskop Brynjólfur; desværre vides intet bestemt herom. Af andre randbemærkninger kan anføres følgende, hvor navnet »Edda« findes: »Eddu mega hier ytar siä med allan heimsenn (f. heimsens) bloma«, »[e]dda [m]in«, »skallda heiti ec ok edda«. Navnets forekomst er ikke uinteressant. Håndskriftet var et af dem, som biskop Brynjólfur (i 1662) sendte ned til kong Frederik III.[1] Fra den tid af tilhørte hds. kongens bibliotek. Det benyttedes af Resen, da han forberedte sin udgave. 1682 udlåntes det til Torfæus og forblev hos ham til 1704. Derefter opbevaredes det igen i biblioteket, og blev her lejlighedsvis benyttet af Jón Ólafsson, der har skrevet en bemærkning i det. Ved eller straks efter Kristiansborgslots brand 1794 forsvandt håndskriftet og genfandtes først 1824. Det blev nu indbundet i det bind, det nu har. Det blev, som bemærket, lagt til grund for udgaven 1848, sikkert ikke mindst på grund af dets fuldstændighed.

Helt bevaret er håndskriftet imidlertid ikke. Det består nu af 55 blade, i et snarest lille oktavformat; dets første blad er gået tabt, vistnok inden det kom i biskop Brynjolfs eje. Den øverste del af bl. 39, omtr. 8 linjer, mangler, men en skindlap har vist været syt dertil; den er nu borte. Selve bladet har vist aldrig været større. Mange af bladene er beskadigede ved rifter og huller, hvoraf dog flere har været i skindet, inden det blev beskrevet. Endel bogstaver er således beskadigede eller forsvundne; dog er der næppe nogen steds tvivl om, hvad der oprindelig

[1] Se Kålunds katalog over det kgl. biblioteks hdss. s. XLI.

har været skrevet. Bladene er nogenlunde lyse, med undtagelse af de 2 el. 3 sidste. Sidetal er tilskrevne af Jón Ólafsson (d. ældre). Siderne har i reglen 36 linjer, nogle få en linje mere. De enkelte kapitler begynder i reglen med en i störrelse varierende initial, der er sort. De bærer ingen synlige overskrifter. Hele bogen er skreven med en og samme hånd, undt. s. 50; skriveren har ladet den stå ubeskreven; den er så udfyldt af en anden (Haustlǫng-digtet); hånden er ikke ret meget yngre. Hovedhånden er i det hele smuk og fin. Vi har her at göre med en øvet afskriver omkr. 1325, der rimeligvis har haft af skrivning som et erhværv. I afsnittet Háttatal findes mange rettelser i versenes tekst, foretagne i det 14. årh. åbenbart efter et andet håndskrift. Dette er ret enestående; de herved fremkomne læsemåder er betegnede med R*, håndskriftet selv med R.

Håndskriftets retskrivning er så fyldig beskreven i AM III, 2, at det er unødvendigt her at komme nærmere ind derpå. Dog skal bemærkes, at aksenter bruges meget hyppig, at tegnene ę og ǫ findes ret ofte, at det sidste ofte findes brugt for æ og at -c (= ek) findes nogle gange föjet til verber. Her skinner en ældre tids skrivemåde (og udtale) igennem, d. v. s. et betydelig ældre forlæg. Som sædvanlig findes her en mængde skrivefejl, hvoraf nogle er rettede af skriveren selv. Men langt de fleste er ikke rettede. De findes opregnede i AM III, 2 s. XXXIX—XLIII, og anføres her under teksten i en rubrik for sig.

Foruden Edda — dens forskellige dele: prologen (1. blad tabt), Gylfaginning, Skáldskaparmál (Bragaræður), hvortil Þulur er föjet, og Háttatal — indeholder hds. til slutning to digte: Jómsvíkingadrápa af biskop Bjarni Kolbeinsson og Málsháttakvæði (Fornyrðadrápa), rimeligvis af samme digter. De indtager håndskriftets s. 105,29—110,3. Hvad der har bevæget skriveren til at medtage disse to digte, er uudgrundeligt.

Håndskriftet er her lagt til grund, ligesom i tidligere udgaver. Dets retskrivning er bibeholdt, hvad der ikke för har været tilfældet. For afrevne bogstaver er i denne udgave oftest sat prikker; varianterne viser, hvorledes der skal udfyldes.

En prøve af hds. findes i SnE III, 1.

2. Nærbeslægtet med cod. regius er den såkaldte codex Trajectinus, d. v. s. en papirafskrift, der findes i biblioteket i Utrecht som nr. 1374 blandt »codices manuscripti« og betegnes her som »codex islandicus«. Foran i det findes et sende-

brev fra Bjarni Jónsson til hans broder Páll Jónsson, skrevet 1595. Brevet er skrevet på gården Hruni i Arnæssyssel, hvor en tredje broder, Gunnlaugur, var præst. I Katalog over håndskrifterne i Det kgl. bibliotek (s. LVIII—LIX) har dr. Kålund vist, at disse brødre var sönner af præsten Jón Loptsson i Vatnsfjord (1564—96, levede endnu 1604). Håndskriftet har fra først af været knyttet til Vatnsfjord, ti 1626—28 tilhørte det Jón Arason, der studerede i København 1624—29, og senere blev præst dér (1636—77) — alt dette i påtegnelser i hds. Jón har som overskrift tilföjet (på første side): »Bokinn Edda Er þetta Ione Arasyne tilheyrande Anno 1626«. Desuden skriver Jón Gissurssón[1], at han ejer bogen. Hvis dette er den bekendte lærde bonde og afskriver (1588—1648), er det ikke let at sige, når han har ejet bogen, i hvert fald för 1624. Her mangler oplysninger. Den nævnte Jón Arason har uden tvivl overladt håndskriftet til Ole Worm; denne har 3 steder skrevet bemærkninger (se v. Eedens udg. s. IV). Dr. Kålund har udtalt den formodning, at O. Worm har foræret hds. til en Hollænder, dr. Elichmann, der besøgte Worm 1635. Han døde allerede 1639. I 1643 d. 24. novbr. skænker en Chr. Ravius »Berlinas« håndskriftet til Utrecht by og bibliotek med et gavebrev, der er aftrykt hos v. Eeden (s. IV); det betegnes her således: »codex manuscriptus Islandicus vetustus Edda vocatus sive mythologia poetica veterum Islandorum, cui ad calcem adjuncta est Scaldra« osv. Det må således antages, at denne Ravius har fået bogen efter Elichmanns død, hvis denne overhovedet har været ejer af den. I biblioteket lå hds. skjult indtil advocat i Utrecht C. L. Schüller tot Peursum fik fat i det og gav en beretning derom i Berigten van het Historisch Gezelschapte Utrecht 1846. Vistnok ikke længe efter har Jón Sigurðsson fået hds. lånt til Khavn, og han har skrevet en nöjagtig beskrivelse deraf, samt afskrevet begyndelsen, der svarer til én side i cod. regius (herom nedenfor). Denne begyndelse (til cod. reg. begynder) blev aftrykt i SnE III, 2, CXV—CXVII. Hvad der iøvrigt findes på de første blade, der er hds. som sådant egenlig uvedkommende, findes aftrykt hos v. Eeden. 1898 fik F. Jónsson håndskriftet til låns til Khavn og afskrev det hele bogstavret; denne afskrift blev det AMske legats ejendom; det findes som nr. 18 i Accessoria, og er benyttet i denne udgave.

[1] »Bissuiss« hos v. Eeden er en fejllæsning.

Håndskriftet består nu af 52 blade (når det er pagineret 1—53, kommer det af, at tallet »2« er oversprunget). Det begynder med *þat sama spurdu* (bl. 2,13). Det manglende svarer til én almindelig oktavside. Formodenlig har den i originalen været ulæselig. Det ender med *nu skal rita hrinianda ha(ttu)* (bl. 241,10). Vistnok har originalen været fuldstændig; det er slutningen af afskriften, der er gået tabt.

Afskriften gör i det hele indtryk af at være tro og pålidelig, bortset fra forskellige skrivefejl og, naturligvis, fra retskrivningen. Denne bærer præg af sin tid. Ikke desto mindre skinner originalen hyppig igennem, idet der findes gamle skrivemåder, der var ukendte omkr. 1600 og som må stamme fra det gamle håndskrift (jfr. SnE III, 2, s. CXVII, hvor skrivemåder som *holfor*, *gofo* anføres; der kunde nævnes mange flere). Disse skrivemåder viser bestemt tilbage til et hds., der må have stammet fra det 13. årh. (sidste halvdel) og været omtr. ligeså gammel som cod. reg.s original. At det ikke netop har været identisk, skönt nærbeslægtet, med denne, viser de afvigelser, det har og som stemmer med andre hdss., særlig cod. Worm.

Håndskriftet er bogstavret og med forkortelserne kursiverede udgivet 1913 af W. van Eeden med en meget udførlig indledning, men desværre findes der ikke få fejl i gengivelsen.

Det er efter dette hds. at papirbladenes tekst (121—38) i cod. Worm (i udg. 1848 betegnet Wchart) er afskreven af Sveinn Jónsson (senere præst til Barð 1640—87); han var Ole Worms håndgangne mand i årene 1635—37, da han opholdt sig ved Universitetet.

Her i udgaven er hds. betegnet T.

3. Codex Wormianus, AM 242, fol., således kaldt efter ejeren Ole Worm. Han havde fået det af sin ven Arngrímur Jónsson d. lærde, der sendte ham bogen 1628 4. sept. tilligemed en udtalelse i brev, der lyder: »Eddam et conjunctam Skalldam, quia meus codex est, D. Wormio libenter concedo, quamcunque volet diu« (Epist. ad O. W. I, 301). Worm betragtede bogen som en gave og beholdt den til sin død (1654). Arngrímur havde vistnok fået bogen hos sin nære slægtning biskop Guðbrandur Þorlákssson, ti dennes monogram findes s. 147. Lige ovenover dette findes navnet Jón Sigmundarson (forkortet); utvivlsomt er denne Jón Gudbrands morfader (omtr. 1460—1520); han var lagmand og en meget anset mand, som havde hæftige stridig-

heder med kirkens høvdinger; om ham kan henvises til Safn til sögu Isl. II, 100 ff.[1] 1497 ægtede Jón Björg Torvaldsdatter, en søster til Jón, abbed i Tingøre kloster. Selv bode Jón Sigmundarson til en tid på Vididalstunga, ikke langt fra Tingöre. Det er måske ikke for dristigt at formode, at håndskriftet oprindelig har tilhørt (og været skrevet i ?) selve Tingøre kloster. Iøvrigt er håndskriftets tidligere historie ukendt. Arngrímur var kommen i besiddelse af bogen för 1609, ti i dette år lånte han den til præsten Magnús Ólafsson i Laufás, hvorefter denne istandbragte sin kendte bearbejdelse, den, der ligger til grund for Resens tekst. Også Björn Jónsson på Skarðså havde fået lejlighed til at benytte bogen, og efterat O. Worm havde fået den, benyttedes den af flere lærde, f. eks. Stephanius. Det var rimeligt, at Worm sammenlignede eller lod dette sit håndskrift sammenligne med det andet, han ejede, codex Trajectinus. Her var det særlig den nævnte Sveinn Jónsson, der hjalp ham. Worm oplyser, at Sveinn »rensede« håndskriftet ved hjælp af urin; det bærer tydelige mærker efter denne vask, der iøvrigt synet at have været lidet påtrængende. Det er klart, at blækket på flere sider derved er blevet noget udvisket. I de åbne overskriftsteder har Sveinn skrevet kapiteloverskrifter på latin. De pryder ikke bogen. Han har også, som sagt, skrevet papirblade (121—38) efter Worms andet håndskrift, Utrechterhåndskriftet. Efter Worms død arvede hans sön, Wilhelm, bogen; han lånte den til Th. Bartholin (d. 1690) til afbenyttelse. Wilh. Worm døde 1704, hvorefter hans sön, Christian, arvede bogen; denne forærede den til Arne Magnússon 1706.

Der findes i håndskriftet forskellige randbemærkninger (se AM III, 2, XLVII f), deriblandt to, der nævner Gunnlaugur Ormsson og Sæmundur Kársson. Den første er utvivlsomt en bonde på Leyningr i Øfjordsdalen, hvis fader var lagmanden Ormur Sturluson. En svoger af Arngrim var gift med en datter af Gunnlaugur, hvorved navnets forekomst her kan forklares. Sæmundur er den velkendte præst til Glaumbær (1556—1638);

[1] Slægtskabet var følgende:

Jón Sigm.s

Guðrún ~ Jón Hallvarðsson. — Helga ~ Þorlákur

Jón — Guðbrandur.

Arngrímur.

notitsen om ham er intetsigende (»Beneficiatori Glombæensi Domino Sæmundo Chari mittitur chartula«). Et par steder findes navnet »edda«. Foruden nogle lat.-isl. glosser findes også et steds skrevet et halvt vers af Hávamál (43), der her lyder: *Ovinar sins. skylde einge madur ovina vinur vera.* Iøvrigt henvises til den følgende indholdsfortegnelse.

Side 1 har aldrig været beskreven; nederst på denne har O. Worm skrevet: »Olai Wormii | dono Arngrimi Ionæ | Islandi«.

S. 2 begynder Snorres Edda med en stor initial (A). Fortalen (prologus) optager s. 2—8,19, men den er her stærkt interpoleret (hvorom senere). Derpå følger Eddaen, s. 8,20—82, ɔ: Gylfaginning og Skáldskaparmál til og med kap. 65 i denne udg. d. v. s. til afsnittet om enkeltbenævnelser (heiti). Dog er s. 55 for det meste blank, efter afslutningen af Þórsdrápa. Kap. 47—53 er her helt udeladte. I stedenfor er 6 papirblade indsatte og på dem er den udeladte tekst skreven med en dansk hånd; teksten er taget fra cod. reg. Her afbrydes Snorres arbejde og der fortsættes med de 4 grammatisk-rhetoriske afhandlinger tilligemed prologen til disse, s. 83—119.

S. 120 er oprindelig uden skreven tekst. Senere (i det 15—16. årh.) er der her skrevet forskellige ting. Det vigtigste deraf er et (brudstykke af et) digt om jomfru Maria, men kun den sidste tredjedel af linjerne (23 ialt) er endnu at læse, medens $^2/_3$ er helt udskrabede. Hvad der er læseligt er aftrykt i udg. af cod. Worm. s. VII. Derunder findes et vers i hrynhent *(Huxan flýtir lysting ljóta)*, samt det nævnte vers fra Hávamál og gloserne. Herefter er de nævnte papirblade, skrevne af Sveinn Jónsson, indskudte. Derefter kommer 6 blade, s. 139—50, dvs. Háttatal, udgs. s. 217,13—249,19. Digtet har vistnok fyldt 8 blade, ɔ: et helt læg, hvis første og sidste blad er gået tabt. Resten af digtet er tilföjet med den samme danske hånd (s. 151—52; 153—54 er blanke). Herpå følger et skindblad (155—56) med Rígsþula (hvorpå 5 papirblade er indskudte). Endelig er der 2 skindblade, der har været lægets 3. og 6. blad. De indeholder en del af det helt omredigerede 3. afsnit af Skáldskaparmál (*ókend heiti*); noget af indholdet kan suppleres ved hjælp af papirsafskrifter (se udg. af cod. Worm. s. 106—111,17). Den sidste side er opfyldt af et ungt digt om jomfru Maria, som er aftrykt i udgaven s. VII—VIII, efterfulgt af det med anden hånd skrevne

vers: *Endelega fae Arnor frende* (der er aftrykt i Corp. poet. bor. xlv og i Kvæðasafn I, 111, hvortil kan henvises). Det er muligt, at siden har været beskreven, isåfald er det skrevne blevet helt udslettet; teksten på foregående side ender midt i et vers.

I alt er skindbladene således 63, der har været fordelte på 8 læg, hvoraf et (det 7.) kun har bestået af 6 blade. De 3 sidste blade udgör vel rest af et læg, der har bestået af 6 eller 8 blade.

Således som håndskriftet foreligger beror det på en bevidst redaktion af grundteksten. Her skal kun göres opmærksom på udeladelsen af kap. 47—52; der er her sikkert tale om en med velberåd hu foretagen udeladelse; om grunden hertil er det dog vanskeligt at sige noget bestemt —, på optagelsen af de grammatiske afhandlinger, der jo ikke har nogen umiddelbar tilknytning til det øvrige værk —, og endelig på den totale omredaktion af Skáldskaparmáls 2. afsnit, der er foretaget for at fuldstændiggöre indholdet. De ordrette småpartier med Snorres tekst er her benyttede i variantapparatet. Herom mere nedenfor. I tilslutning til dette således bearbejdede afsnit er Rígsþula optaget, sikkert fordi det indeholder så mange enkeltbenævnelser af poetisk art og karakter.

Håndskriftet er skrevet med en god og sikker hånd; bogstaverne er store og ret fyldige og gör et tækkeligt indtryk. Håndskriftet er ikke yngre end fra midten af 14. årh. (ð anvendes stadig). Istandbringeren deraf har været en intelligent mand og vistnok en stærkt benyttet afskriver; således har han skrevet AM 127, 4⁰ (Jónsbók). En prøve findes i SnE III.

Ang. håndskriftets retskrivning kan henvises til AM udg. III, 2, s. LI—LXI. Det er her betegnet W.

4. Codex Upsaliensis, Uppsalabók, el. Uppsala-edda. Det tilhører den De la Gardieske samling i Universitetsbiblioteket i Upsala som nr. 11, 4⁰. Også dette berömmelige håndskrift tilhørte i sin tid biskop Brynjólfur Sveinsson, der under sit ophold i Danmark i året 1639 forærede det til sin ven, historikeren Stephanius. Herom kan henvises til SnE III, 2, LXII f.[1] Stephanius' enke solgte som bekendt sin mands bibliotek til stormanden M. de la Gardie, der senere skænkede håndskriftet

[1] Når hds. er blevet sat i forbindelse med Jón Rúgmann, beror det på misforståelse.

sammen med flere andre til det nævnte bibliotek, hvor det siden er blevet opbevaret. Hvor biskop Brynjolf har fået det, vides ikke. Rimeligvis stammer det fra sydlandet ligesom codex regius. Af randbemærkninger findes meget få. Således på s. 64: *Þorlakr prestur a mig* (16. el. 17. årh.). I Arnæssyssel findes én præst af det navn til Miðdalur, som for tidens skyld kunde komme i betragtning (omkr. 1540—70). Også en Torlak Landbjartsson nævnes o. 1530, han synes at have været knyttet til Skalholt. Ingen præst af dette navn findes i Rangárvallasyssel. S. 92 findes en mærkelig bemærkning i lönskrift med samme hånd som hds.: *Gvnnar a mik*, efterfulgt af velkendte floskler. Det hedder nu i de isl. annaler ved år 1319, at Jon murte, en sön af Egill Sölmundsson, kom til Island sammen med en Gunnarr rásveinn med ærinder fra Norge (ɔ: den norske konge). Da hds. indeholder et slægtregister, der ender med den nævnte Egill, er en tilknytning her nærliggende. Den nævnte Gunnarr kunde da være Gunnarr rásveinn. Denne formodning svækkes dog ved, at håndskriftet aldrig vides at have været udenfor Island för 1639, men Gunnarr var, efter alt at dömme, en nordmand.[1] At bogen har været knyttet til Sturlunge-slægten må betragtes som sikkert. Det må sluttes deraf, at den indeholder Sturlungernes slægtregister (der ender med den nævnte Egill, der levede i tiden för og efter 1250), samt Skáldatal, der også findes i Kringla-hds. af Heimskringla. Man skulde derfor tro, at håndskriftet er blevet udarbejdet i Borgarfjorden, i Reykjaholt eller i nærheden deraf. Håndskriftet er skrevet omkr. 1300—1325, efter alt at dömme. Det indeholder, som sagt, Skáldatal, og her ender dette med Eiríkr Magnússons (1281—99) skjalde; en af hans skjalde var netop den nævnte Jon murte Egilsson.

Håndskriftet består af 56 blade, fordelte på 7 læg, hvoraf det første består af 10, det sidste af 6 blade; de øvrige indeholder 8 blade hvert. Det første blad har fra først af været ubeskrevet, og på det sidste er kun 10 linjer skrevne på forsiden. Det er fuldstændigt, men flere blade, særlig 31—34, er beskadigede ved mug og huller. Der findes ikke få randbemærkninger (se SnE III, 2, LXV f.), hvoraf den vigtigste (s. 42) (foruden den anførte lönskriftbemærkning) er begyndelsen til Rígsþula: *ar quadv ganga*, der giver det første ord rigtigt istedenfor

[1] I de egne, hvor Egill havde hjemme, findes heller ingen præst Torlak.

at i cod. Worm.[1] Hånden er ret smuk og meget tydelig, blækket har været meget godt. Overskrifter med rødt blæk og initialerne for det meste ligeledes. Der kan henvises til den side, der er gengivet i SnE III, 1. Retskrivningen er i det hele ret god; jfr. SnE III, 2, LXVII f. Den tyder bestemt på den ovf. antagne tid for hds.s tilblivelse. Håndskriftet er bogstavret aftrykt i SnE II, med undtagelse af de 3 stykker, der ikke tilhører Eddaen (se nedenfor under pkt. 4—6).

Håndskriftet nævner både værkets navn og dets forfatter i den første overskrift: »Denne bog hedder Edda; den har Snorre Sturlas sön sat sammen, således som det her er ordnet«, hvorpå en indholdsangivelse, sigtende til værkets 3 hovedafsnit, følger.

Bogens indhold er følgende:

1, Fortalen, s. 1—3.

2, Gylfaginning (»*her hefr gylva ginning*«) s. 3—35.

3, Skáldskaparmál, s. 35—42 (til omtalen af Eilífs Þórsdrápa, nærvær. udg. k. 27, fin.).

4—6. Herefter følger de 3 stykker: a) Skáldatal (43—47), aftrykt i SnE III, 1, 259—69; — b) Sturlungernes slægtregister (48), aftrykt i Dipl. Isl. I, 504—506 med en indledning; — c) Lovsigemandsrækken (48—49), aftrykt sst. 500—01 med en indledning. Den ender med Snorre Sturluson som lovsigemand for anden gang 1222—31. — Resten af s. 49 (her kun 12 linjer) og s. 50 er oprindelig blanke. På sidstnævnte side er den morsomme tegning af den tre-enige Odin og Gangleri tegnet; den findes i SnE III som tab. iiij. Den er vel fra 14. årh.

7. Skáldskaparmál (fortsættelse), s. 51—87 med stærke afvigelser fra cod. reg. og de andre, hvorom senere. Af s. 72 er halvdelen oprindelig ubeskreven, hvorpå stykket om Halfdan d. gamle (s. 73) følger. Teksten s. 87 slutter midt på siden, hvorefter som sidefyld er skrevet:

8. Tre drotkvædede vers med kenningar og heiti, hvoraf de to første også findes skrevne i 748 I.

9. Den såkaldte 2. grammatiske afhandling, s. 88—92, aftrykt og udgiven i Islands grammatiske litteratur I. Overskriften lyder: *her segir af setningo hatta lyckilsins.* Den findes også delvis i cod. Worm.

[1] Hist og her er der i randen tilföjede poetiske enkeltnavne (med en senere hånd). — Om andre bemærkninger og tegninger se SnE III, LXV—LXVI.

10. Endelig følger så Háttatal (brudstykkevis), skrevet på en mærkelig måde. Først findes v. 1—34 og 36 antydede med den første eller de to første linjer (eller med en del af den anden, v. 11. 20) tillige med navnet på de enkelte versemål, s. 93. Så kommer Háttatal med overskr.: *hattatal er snorri stvrloson orti vm hakon konvng ok skvla hertoga*, men kun v. 1—56 med kommentaren, s. 94—109 (sidste side ikke fuldt beskreven).

Håndskriftets mærkelige tekstbehandling vil senere blive drøftet. Det er her betegnet U.

5. AM 748 II (tidligere nr. 1eβ), brudstykke af et hds. af Eddaen, der var sammenhæftet med 748 I, da Arne Magnusson kom i besiddelse af bogen. Den blev ham tilsendt 1691 som gave af præsten Haldor Torfason i Gaulverjabær (Arnæssyssel), han døde 1705. Hans fader var Torfi Jónsson, men Jón var halvbroder til biskop Brynjólfur Sveinsson. Torfi arvede biskoppens bøger og de håndskrifter, han ejede da han døde. Det er höjst rimeligt, at også disse håndskrifter, 748 I og II, der oprindelig intet havde med hinanden at göre, har tilhørt biskoppen, ligesom cod. reg. og cod. Ups. Det ser ud til, at han særlig har samlet på eddahåndskrifter. Hermed stemmer Arne Magnussons ord i hans håndskriftfortegnelse (udg. s. 33), der i oversættelse lyder: »Bogen var, da jeg fik den, indsyt i et pergamentsblad af en sangbog, som tidligere havde været bind om nogle Lipsii opera in 4to majori, utvivlsomt i Brynjolf Sveinssons bibliotek«. Han tilföjer: »Uvist er, om disse fragmenta har været indhæftede heri i mag. Brynjolfs tid eller [først] senere; hvad enten det ene eller det andet er tilfældet, kan man frygte, at noget er med det samme gået tabt af dette fragment, men på Bær (ɔ: Gaulverjabær) var der aldeles intet at finde af den slags efter Haldors død«. Det har altså Arne selv undersøgt. Om håndskriftets ældre historie vides intet. Men sidst i hds. er Sturlungernes slægtregister optegnet med en anden hånd fra Adam af og ned til Pétr Jónsson, foruden to små rækker ned til Torleif hage og til Snorre og hans brødre (den sidste i randen, den første ovenfor den lange slægtrække og senere end denne[1]). Pétr var uden tvivl af Vatsfjordingernes slægt og direkte efterkommer af Snorre. Han må efter slægtledene have levet omkr. 1400 og fra denne tid stammer håndskriftet, efter bog-

[1] De er trykte i SnE III, 2, LXXIII—LXXIV og i Dipl. Isl. III, 10—13.

stavformer og retskrivning (ð er ukendt) at dömme. Man kunde heraf slutte, at hds. hidrørte fra Vestfjordene. I hvert fald kan det også knyttes til Sturlungeætten, selv om de nævnte slægtregistre er skrevne med en anden hånd end hds. selv.

Håndskriftet er skrevet med en ret stor og tydelig, ikke særdeles skön, hånd. Initialerne er sorte. Teksten deri er overhovedet meget god. Det består af 13 særdeles velbevarede blade. De deles i to partier, 1—5 og 6—13 er sammenhængende.

Det første brudstykke går fra . . *ldu var iafnfrækn* i Skáldskm. kap. 50 til og med *fullauflug let fialla* i kap. 61. Det andet begynder med *el ek solar baul* i kap. 66 anm. og ender med navneremserne i samme rækkefølge og udstrækning som cod. reg. I dette håndskrift synes Háttatal aldrig at have stået. Det er her betegnet C.

Vi kommer nu til to indbyrdes nærbeslægtede håndskrifter, der kun har det andet hovedafsnit af Eddaen og det ikke engang fuldstændigt, 748 I og 757.

6. AM 748 I, 4° er et mærkeligt håndskrift. Arne Magnusson fik det sammen med det foregående fra præsten Haldor Torfason og »sammensyt« dermed. Det har altså hørt til biskop Brynjolfs bogskat. Men rimeligvis stammer det oprindelig fra Borgarfjorden. På forsiden af bl. 15 findes endel navne, deriblandt *herra Sigurdur*, samt nogle gårdsnavne tilföjede, som *Árdalr, Horn, Hvanneyri, Siðumúli* — alt gårde i Borgarfjorden, der ikke ligger så langt fra hinanden. Dette tyder på, at hds. har haft hjemme i Borgarfjordsegnene i 17. årh. Men om dets historie för denne tid gives der ingen vidnesbyrd. Der findes ellers ingen oplysende randbemærkninger. Et firlinjet vers findes bl. 8, der er anført SnE III, 2, LXIX, der forsåvidt har interesse, som navnet *edda* også her findes (*Edda er góð og orðafróð* osv.). Hvad indholdet angår, er hds. ret enestående. Det består nu ialt af 28 bl. Først er der et læg på 6 bl., men det 3. og 6. bl. er gået tabt, så er der 2 sammenhængende læg på 8 bl. hvert, samt et læg på 6 bl., der fortsætter det foregående, dettes to sidste blade er tabte. Efter hele hds.s karakter må det henføres til det 14. århs. første del eller o. 1300.

Det første læg, bl. 1—6, indeholder eddadigte, Hárbarðsljóð (slutn.), Baldrs draumar, Skírnismál (slutn. mangler), Vafþrúðnismál (beg. mangler), Grímnismál, Hymiskviða, samt begyndelsen

til den prosaiske indledning til Völundarkviða. Det hele er udgivet fototypisk 1896 med en udførlig beskrivelse. Der er ingen grund til her at dvæle nærmere ved disse blade.

Det 2. læg på 8 bl. har oprindelig bestået af 10 bl., men det 3. og 7. er gået tabt. Det begynder med 1, slutningen (o. 8 linjer) af en rhetorisk-poetisk afhandling, der ellers er ukendt (udg. i Isl. grt. litt. II, 1884). Den har citater af vers bl. a. af Óláfr Leggsson; den hidrører altså fra den sidste halvdel af 13. årh. Den har intet med Snorres værk at göre.

Herpå følger 2, den (3.) grammatisk-rhetoriske afhandling af Óláfr hvítaskáld (med de to nævnte lakuner). Den fylder bl. 1^{r} l. 9—14^{v} l. 5 (disse 5 linjer med en anden hånd). Efter afslutningen deraf hedder det: »Her slutter den del af bogen, som Olaf Tordsson har sat sammen og begynder Skáldskaparmál og kenninger efter det, som man har forefundet i hovedskjaldes kvad og som Snorre siden har ladet sammenstille«. Dette er nu ikke helt korrekt, ti først findes der 3, en korfattet fortegnelse over forskellige kenninger af en ret kaotisk art, men ikke uden interesse (heri to vers af Grímn., v. 40—41). Hertil föjes et lille kapitel om Fenrisulven med et vers. Dette fylder 14^{v}—15^{v} omtr.

Så kommer **4**, Snorris Skáldskaparmál, ɔ: kap. 56 til slutningen, efterfulgt af navneremserne i en meget udvidet form og med 5 drotkvædede vers iblandet. Skáldskm. er ikke helt som i cod. reg., hvad rækkefølgen angår, men derom nedenfor. På bl. 27^{b} findes 3 skjaldevers (navne på Ægirs døtre, eksempel på *eiskǫld* = hjærte og på udtrykket *sarkat* = rødfarvet, alt rent tilfældigt sidefyld). Endelig er der bl. 28^{a} et lille meget interessant glossar.[1]

Resten af 28^{a} samt 28^{b} optages af Haukr Valdísarsons Íslendingadrápa (slutn. mangler).

Det er af alt dette klart, at indholdet er ret broget. Istandbringeren af hds. har været meget interesseret i sproglige spörsmål. Nogen organisk helhed er ikke tilstræbt. Det er et ret mekanisk samlingsarbejde, der her foreligger, men det er ikke mindre værdifuldt for det.

Retskrivningen er i det hele og store den almindelige omkr. 1300. Særlig at mærke er brugen af tegnet I-c = kk og især

[1] Herpå findes en latinsk sætning om euphonia, aftrykt SnE III, 2, LXXII.

den stærke brug af æ = e. Den ret smukke hånd (med de røde overskrifter og for det meste røde initialer) kan man se på den fototypiske gengivelse af eddadigtene samt på facsimile iiiij i SnE III. Det er her betegnet A.

7. AM 757, 4°. Dette håndskrifts historie er ganske ukendt, undt. forsåvidt som Arne Magnusson siger, at det har tilhørt Ásgrímur Magnússon på Höfde (jfr. en bemærkning på en seddel i 739). Denne Ásgrímur var en bekendt mand og digter i sin tid, han døde 1679. Arne må så vel have fået det fra en af hans arvinger. Gården Höfde er den på Höfdastrand, håndskriftet må vel antages at være istandbragt på nordlandet. Selv indeholder håndskriftet intet, der kunde give nærmere oplysninger. Det er skrevet med en meget ejendommelig hånd, bogstaverne er små og noget gnidrede; hvad der er værre er, at bladene er meget mörke, vistnok de mörkeste, der findes. Hertil kommer, at det er meget beskadiget ved huller. Det er nu vel konserveret ved, at bladene er overtrukne på bægge sider med et flornæt. Jón Sigurðsson læste det helt i sin tid, og efter hans afskrift er det udgivet i SnE II. Det er denne afskrift (udgave), der i nærværende udgave er benyttet.

Håndskriftet består af 14 blade. De 9 første har udgjort et læg, men dette har oprindelig bestået af 10 blade, ét er gået tabt, jfr. SnE II, 534. Dets indhold er følgende:

1, Den (3.) rhetoriske afhandling af Óláfr hvítaskáld, men med udeladelser; det bryder af ved slutningen af kap. 11 i SnE II, 110. Bl. 1—3r.

2, Den samme fortegnelse over kenninger som i 748 med tillæget om Fenrisulven bl. 3r— 3b (midt på siden).

3, Skáldskaparmál, på samme måde som i 748; men skriveren har set, at den oprindelige teksts kap. 10—40 var udeladt; han har da haft eller vidst at skaffe sig et andet hds., der havde den udeladte tekst (mindre sandsynligt er, at det er afskriveren af 748, der har udeladt dette afsnit, forudsat at det stod i hans original), og han har fuldstændiggjort sin afskrift ved at optage det udeladte og dertil föje et kapitel beroende på kap. 1. Derefter følger kap. 41 og 57 (kort derefter lakunen). Navneremserne findes her på samme måde som i 748, men ender (afbrydes på grund af bladtab) i fugleremsen. Alt på bl. 3v—9.

4, Resten af hds., bl. 10—14, som det nu foreligger, består af religiøse digte: Heilags anda vísur (begyndelsen mangler),

Leiðarvísan, Líknarbraut, Harmsól, Máríudrápa, Gyðingsvísur (slutn. mangler) — alle udgivne senest i Skjaldedigtningen II.

Håndskriftet stammer snarest fra tiden omkr. 1400. Retskrivningen er ret god for sin tid. Skriveren bruger meget tegnet ȯ og skriver ofte gh. Det er her betegnet B.

Endnu skal blot nævnes, at i AM 756, 4° findes et brudstykke af Eddaen fra 15. årh., 18 blade, men meget beskadiget (»fragmentum lacerum«, som Arne kaldte det). Arne fik det fra Brynjólfur Þórðarson på Hlíðarende 1705, med undtagelse af 2 blade, som han fik »fra et eller andet sted på Island« før 1712. Det begynder med *-dv þeir afla* i kap. 7 og ender med *millding drottar* i kap. 64 (Eilífs vers), men med lakuner imellem. Håndskriftet er en tro afskrift af cod. Worm. og er således uden betydning for teksten. Det er benyttet i den AMske udgave, men ikke her i udgaven. Om hds. kan henvises til SnE III, 2, LXXVIII—LXXX, hvor et stykke er bogstavret aftrykt og indholdet nærmere belyst.

Der haves en mængde papirsafskrifter, men de beror alle på et eller andet af de nævnte hovedhåndskrifter. De findes opregnede i SnE III, 2, C ff. Der er ingen grund til at dvæle ved dem her. Kun det bemærkes (jfr. ovf.), at afskrifter af den såkaldte Laufásedda har bevaret noget af Wormianus' tekst af det andet afsnit af Skáldskaparmál (se udgaven af cod. Worm.).

Når vi ser på hovedhåndskrifterne, er det mærkeligt, at de fleste af dem har været i biskop Brynjólfur Sveinssons eje. Der er al grund til at antage, hvad der ikke er så mærkeligt, at de er knyttede til det sydvestlige land. Kun to har tilhørt nordlandet (cod. Worm. og 757), og er vel også istandbragte dér. Der er en radikal forskel på hænderne i disse håndskrifter og på dem i reg.-Ups. Men disse er også noget ældre. En undersøgelse af de gamle manuskripters hænder er endnu ikke forsøgt, så det er umuligt at sige, hvorvidt der var forskel på skriften på nordlandet og sydlandet. Men man har på fornemmelsen, at så kan have været. Her er et spörsmål, som det må overlades fremtiden at svare på.

III.

Håndskrifternes indbyrdes forhold.

Det spörsmål, som nu skal behandles, er meget indviklet og vanskeligt. Det er i senere tid behandlet i F. Jónssons afhand-

ling: Snorra Edda, i Aarbøger f. nord. Oldkh. 1898, i indledningen til udgaven af Utrechterhåndskriftet ved v. Eeden (1913), samt i R. Boers afhandlinger i Aarbøger 1924 (Studier over Snorra Edda) og i Acta Philol. Scand. I (1926—27; Studien über die Snorra Edda). Ang. Gylfaginning kan henvises til E. Mogk: Untersuchungen über die G. I—II i Beiträge VI og VII (1879—80).

Til at begynde med må hvert håndskrift tages for sig og dets ejendommeligheder nöje undersøges; derved er det dog nødvendigt at jævnføre det med (de) andre. Herved kommer der ialfald en foreløbig og delvis sammenligning mellem håndskrifterne istand.

Værkets enkelte dele må betragtes hver for sig. Vi begynder da med prologen.

I R mangler det første blad. Men der er ingen tvivl om, at teksten i det hele har været overensstemmende med Ts, men her mangler begyndelsen, svarende til den første side i R. Denne må hæntes fra W, som vist også har stemt med RT. Der begyndes med en omtale af verdens skabelse, Adam og Eva, hvorledes menneskeslægten blev slet og for det meste omkom i syndfloden. Noahs efterkommere glemte også guds navn, men de havde nok at leve af og fik indsigt i jordiske ting. Jordens egenskaber beskrives. Ved betragtningen af naturen kom menneskene nu til erkendelse af, at der måtte være en styrer af verden. Det førte til en bestemt navnegivning i de forskellige sprog, således som disse opstod og forgrenede sig. Her indskyder W et stykke om Noahs inddeling af jorden, Babeltårnet, Zoroaster, og afgudsdyrkelsens opkomst. Da det ikke findes i noget andet hds. og stilen viser yngre tid, er dette et rent og skært indskud fra en sen tid. Herpå følger verdens inddeling i 3 dele og, i tilslutning dertil, omtalen af Troja i Tyrkland og konger der, en Mennon eller Munon, hvis efterkommere nævnes lige ned til Odin (med Skjold begynder R). Atter her indskyder W et længere stykke om Priamus, Saturnus, Jupiter og Romerne. Om dette gælder det samme som det første indskud. Resten af prologen handler om Odin, hans udvandring og rejse gennem landene, samt ankomst til Norden, hvor han stifter riger. Selv bosatte han sig i Svitjod, hvor der var en konge ved navn Gylfe; denne modtog Odin vel og tilbød ham så meget rige, som han vilde have. Navnlig dette viser, at prologen er at be-

tragte som indledning til det første afsnit, det såkaldte Gylfaginning (jfr. iøvrigt senere under IV). Da U i alt væsenligt er stemmende med RT, er det givet, at prologen haves i sin oprindelige udstrækning i RTU (her menes ikke ordlyden i dens enkeltheder), medens den er udvidet i W.

Gylfaginning. Det første kap. i RWT handler om kong Gylfe i Svitjod og hans forhold til en »farende kvinde« Gefjun og i forbindelse dermed Sællands oprindelse med et drotkvædet vers af Brage. Der er meget, der taler imod ægtheden af dette kapitel. For det første: Det er ufatteligt, hvad indholdet af dette kap. har med Gylfaginning eller Eddaen overhovedet at göre. Det falder ganske udenfor værkets ramme, tager ikke sigte på noget deri og motiverer intet i det følgende. Der anføres her et rigtigt skjaldevers, hvilket ellers er ukendt i Gylfaginning, bortset fra det lille halvvers i det følgende kap., der står eddadigtene langt nærmere. For det andet: W begynder kap. 2 med følgende: *Gylfi er maðr nefndr, hann var konungr* osv. En sådan begyndelse er meget unaturlig efter det foregående kapitel, der netop gör rede for Gylfe. Men her skimtes det oprindelige. Dette var netop en passende begyndelse, selv om Gylfe er nævnet i prologen. I U er denne begyndelse rettet (ændret), netop fordi det sidstnævnte er tilfældet. Lidet forståeligt vilde det omvendte være, at RTUs tekst var ændret til Ws. For det tredje: Kapitlet mangler helt i U, og dette er meget vigtigt.

Heraf er det allerede klart, at R ikke ialt kan være en tro afskrift af Snorres oprindelige værk.

Herefter følger så den egenlige Gylfaginning, kap. 2—43. Teksten følges ad i alle 4 hovedhåndskrifter, også U. Deraf er kun ét at slutte, at teksten i udstrækning og rækkefølge er den originale, eller ialfald den, der fandtes i det håndskrift, der ligger til grund for alle 4 tekster. Der er kun et par særlige afvigelser, der findes i U, der skal omtales. Kap. 9 slutn. og 10, om vinden og sommer-vinter, står i RTW på det mest passende sted i Gylf.; der findes intet andet mere passende. I U findes det første efter omtalen af Einherjernes kampleg i kap. 25, i en sammenhæng, hvor det står absolut uformidlet og uden nogen fornuftig tilknytning eller ordning. Det må være kommet herind ved en ren tilfældighed eller skrivervilkårlighed. Det 10. kap. mangler helt. Formodenlig har skriveren først villet udelade bægge kapitler, men senere skiftet sind og da taget kun det

første. Anden forklaring kan næppe findes. Allerede dette indeholder et vink om U-skriverens arbejdsmåde.

Kap. 23 om Gerd og Frey er i U meget forkortet og sammendraget. Herom kan der ikke være tvivl; der kan henvises til, hvad der er fremsat herom i Aarb. 1898, s. 348 ff. Atter et vink om U-skriverens fremgangsmåde.

Endelig bemærkes, at i kap. 39 er de første 6 vers udeladte i U. De findes derimod i RWT. Her er man tilböjelig til at antage, at versene er udeladt ved en vilkårlighed i U. På den anden side var det ret naturligt, at Snorre optog alle disse vers, da det netop er dem, han har bygget sin fremstilling om ragnarök på.

Alt dette er af en så underordnet art og betydning, at man med rette kan sige, at teksten i Gylf. er ens i alle håndskrifter.

Det andet hovedafsnit, som plejer at kaldes Skáldskaparmál, d. v. s. (afsnittet om) skjaldesproget, begynder med en fremstilling af skjaldedrikkens oprindelse under form af en samtale mellem Brage og Ægir (hos hvem guderne var til gæstebud), som man derfor har kaldt Bragaræður (navnet findes ikke i noget hds.). Rimeligvis var det meningen, at hele afsnittet skulde være i denne form, men det er kun i begyndelsen, at spörsmål og svar udtrykkelig betegnes. I fremstillingen følges håndskrifterne ad til og med kap. 8, første halvdel, til og med ordene *i vpphafi bokar*. Her tilföjes et længere stykke om Troja og Priamus med en sammenstilling af nordiske myter (ragnarök) med kampen om Troja og deltagere i denne. Hertil hører også et lille stykke i slutningen af Gylf. Alt dette findes kun i RWT og slutter sig åbenbart til prologen, men mangler aldeles i U, her er intet spor deraf. Der kan ingen tvivl være om, at alt dette er indskud i Snorres tekst. Dette lærde kram står som en kile i fremstillingen, der ingen mening har. Det har latinske endelser i personnavne. Det minder meget om indskudene i prologen i W. Men det er altså indkommet i det fælles grundlag for RWT, altså engang i den sidste halvdel af 13. årh.

Herefter begynder det store afsnit om kenninger til og med kap. 66. Indholdet er ordnet efter kategorier. Det begynder, som passende var, med Odin. Så er rækkefølgen følgende: Skjaldskab (digt, der jo er så nöje knyttet til Odin), de andre guder (Tor, Balder, Njord, Frey, Heimdal, Ty, Brage, Vidar, Vale, Höd, Ull, Höner, alle fra og med Ty uden skjaldeeksempler), Loke

med et vers af Ulfr (der dog udelades i U). Hertil knyttes 2 prosafortællinger om Tor og Hrungnir og Tor og Geirröd; deres optagelse motiveres ved, at de skal afgive beviser eller grundlaget for (endel af) det hidtil fremførte; de er således nærmest et grundlag for og illustration til kapitlet om Tor (kap. 12). Til bægge fremstillinger knyttes længere digtcitater: af Haustlöng og Þórsdrápa (af Eilífr). Foran dem hedder det kort: »Efter denne fortælling har Tjodolf d. hvinverske digtet i Haustlöng« resp. »Eilífr Godrunsson i Torsdrape«. Digtene udelades helt i U og selvom ikke dette er helt afgørende er det sikkert det oprindelige. Digtene er senere indsatte. Således har Snorre i kap. 13 og 16 henvist til Húsdrápa uden at anføre noget deraf. Dertil svarer ganske disse henvisninger her af summarisk art.

Snorre fortsætter naturligt nok med gudinderne (Frigg, Freyja, Sif, Idun). Der nævnes kun disse fire, rimeligvis fordi de andre gudinder overhovedet ikke havde nogen kenninger (de var opregnede i Gylf. kap. 22). Til det sidste kapitel (om Idun) föjer R(WT) atter et langt afsnit af Haustlöng; her findes samme bemærkning som för (»Efter denne fortælling digtede Thj. d. hv. i Haustl.«). Digtet udelades helt i U og må bedömmes på samme måde som de to andre, som indskud. En lille summarisk bemærkning om, hvorledes aserne iøvrigt kan omskrives, afslutter dette æmne.

Nu følger kenninger for himmel, jord, hav, sol, vind, ild, vinter, sommer (kap. 32—39). Det er en logisk fortsættelse og naturlig ordning; kun kunde man måske mene, at »solen« burde have stået straks efter »himlen«.

Hermed er overnaturlige væsner og elementerne færdige. Naturligt nok kommer nu kenninger for mand og kvinde (summarisk; kap. 40). Da guldet spillede en så stor rolle i kenninger for mand og kvinde, er det naturligt, at der nu følger de mange kenninger for guld. I kap. 41 opregnes de forskellige kategorier, hvorefter der kommer spörsmålene, hvorfor det kaldes således. Svarene følger i de følgende kapitler (42—57) så at sige helt igennem i rigtig rækkefølge. I kap. 53 findes også kenningen for guld som »Frodes mel«. Dette mangler i opregningen i kap. 41, i RWT, men det findes både i U og 757 (dog på et mindre rigtigt sted i bægge). Det er således klart, at det må være oversprunget i det fælles grundlag for RWT. At teksten i disse iøvrigt er den oprindelige m. h. t. stof og udstrækning

er utvivlsomt, undtagen hvad kap. 47 angår, det om »odderboden«. Vi får her en vidtløftig fremstilling, der slutter med et brudstykke af Brages Ragnarsdrápa med den sædvanlige indledning: »Efter disse fortællinger har de fleste digtere digtet og taget forskellige afsnit [ɔ: til behandling]. Brage d. gamle digtede om Sörles og Hamdes fald i den drape, som han digtede om Ragnar lodbrog«. Digtbrudstykket er, ligesom i tidligere tilfælde, et indskud. Men der er grund til at antage, at ikke hele dette afsnit, hvis indhold går langt udover hvad den logiske sammenhæng kræver, er oprindeligt. Kap. 47 ender med disse ord: »Nu er det fortalt, hvorfor guldet kaldes odderbod eller asernes nødløsning eller strid-malm«. Dermed er egentlig spörsmålet besvaret, og man kunde tro, at hele fortsættelsen beror på en senere udvidelse. Faktisk går også U kun hertil, men föjer dog til: »Nu tog Hreidmar guldet som sönnebod, men Fafnir og Reginn krævede en del deraf som broderbod. De dræbte deres fader. Fafnir lagde sig på guldet og blev til en slange, men Reginn drog bort«. Dette ser ud som og er sikkert et kort udtog af, hvad der følger i RT. W udelader hele stykket kap. 47—53, hvilket åbenbart beror på fuldkommen vilkårlighed. Jeg har tidligere antaget, at kun stykket fra *þar fæddiz upp Svanhildr* var senere indskud, men jeg er nu tilböjelig til at tro, at indskudet begynder allerede med kap. 49, om ikke för, nemlig s. 129,12; men slutningen af kap. 48 lyder ganske som i tidligere tilfælde: »Nu er det sagt, osv.«, men også disse ord kunde være tilföjede af en interpolator, og det er vel det rimeligste. Hele dette indskud beror på den gamle Sigurðarsaga.

Kap. 53 begynder med spörsmålet om, hvorfor guldet kaldes »Frodes mel«, og så kommer fortællingen derom (Grottekværnen, Menja og Fenja osv.). Efter fortællingens slutning følger i R Grottesangen uden overgang eller overskrift. Ligesådan i T undt. for så vidt som her findes overskriften »Grottasongr« (der kunde være tilföjet af skriveren). Dette ser mærkeligt ud. Her er imidlertid C til sammenligning, og her er forholdet et helt andet. Midt inde i kapitlet hedder det således: »Det siges, at de sang det digt, som kaldes Grottesangen«, og der tilföjes: »og dette er begyndelsen«, hvorpå det første vers anføres. Iøvrigt er teksten ens. Der er næppe tvivl om, at det er C, der her har den oprindelige tekstform. I RT er der foretaget en redaktionel ændring, fordi den, der skrev originalen til RT, har været i

besiddelse af hele digtet. Denne fremgangsmåde minder livagtig om det forhold, at Hákonarmál er optaget in extenso i Heimkr. efter sagaen om Hakon.

Herefter følger, logisk nok, kenninger efter guld for mand og kvinde (kap. 58—59), hvortil andre kenninger for mand efter hans virksomhed (kamp, våben, rejser osv.) slutter sig (kap. 60). Så kommer, også naturligt nok, kenninger for kamp, våben og hærklæder (kap. 61—62). Som et særligt stof til kampkenninger tilföjes her sagnet om Hjadningekampen; det udelades i A og U men findes her på et andet og senere sted, hvilket taler for, at stykket er oprindeligt i Eddaen; det var da også et så vigtigt sagn, at det ikke godt kunde undværes. Men når R (kap. 62) hertil föjer et afsnit af Ragnarsdrápa med den velkendte formel: »Efter denne fortælling digtede Brage skjald i Ragnar lodbrogs drape«, må dette bedömmes efter tidligere tilfælde. Digtet mangler helt i U. Det er en interpolation.

Da sørejser spillede en så stor rolle i forfædrenes liv, er det ikke mere end hvad man kunde vænte, at kenninger for skib måtte optages. De kommer også nu (kap. 64). De var allerede antydede i kap. 60.

Endelig kommer det sidste afsnit, indeholdende kenninger for konger og høvdinger med Kristus i spidsen (kap. 65—66). Herom er der intet videre at bemærke. W slutter her den oprindelige tekst, og optager de 4 afhandlinger, for så at fortsætte med Háttatal og det helt omarbejdede afsnit om ókend heiti.

Det 2. hovedafsnit af Skaldskm. handler om enkeltbenævnelser, *ókend heiti*, kap. 67—88. Rækkefølgen af de kategorier, der behandles, er: skjaldskab, guder, himmel, sol, måne, jorden, dyr (ulv, björn, hjort, hest, okse, slange, ko, får, svin), luft, vejr, rovfugle, sø, ild, tid, mænd, konge (kongeslægter), forskellige fællesbetegnelser for mænd (pluralis-ord m. m.), der ender med viðkenningar og fornöfn (ɔ: synonymer), kvindebetegnelser, navne på legemsdele, tale, sind (visdom), stemme og ensudseende ord af forskellig betydning. Angående dette afsnit er det ret vanskeligt at komme til et bestemt resultat, men den oprindelige form frembyder R næppe på alle punkter. Rækkefølgen er i hovedsagen naturlig og velforståelig. Helt parallel med kenningerækken kunde den ikke blive. I det hele er også rækkefølgen den samme i de øvrige hdss., der kommer i betragtning, undt. i U. I 748 er der afvigelser, der åbenbart er uoprindelige (se her-

om Aarbb. s. 299). R gör ikke indtryk af at være oprindeligt helt igennem. Især er kap. 72 slutn.—74 mistænkelige. De burde hellere have stået efter kap. 74 og lige foran 76. Desuden er næppe alle de dyr, der nævnes, oprindelige i sammenhængen. Björn og hjort mangler i A, ko får svin mangler i U, men her udelades også luft og vejr, hvad der næppe er oprindeligt, og U kan man ikke stole på; dér udelades også jord og sø, sikkert rent vilkårligt. Ang. A kan iøvrigt henvises til hvad der senere vil blive påvist.

Kap. 87—88 indeholder noget stof, som ikke giver indtryk af at være oprindeligt, idet der her ikke blot er tale om simple enkeltbenævnelser, men også kenninger, der jo slet ikke hører dette afsnit til.[1] Man kunde være fristet til at antage hele kap. 87—88 for et senere tillæg; men de findes i alle hdss. Tillægget måtte så være indkommet i det hds., der ligger til grund for alle eksisterende håndskrifter.

Det er af alt dette klart, at, hvorledes man end dömmer om enkeltheder, kan R ikke siges at repræsentere Snorres værk helt uforandret. Den störste afvigelse derfra er dog optagelsen af Þulur, de navneremser, der umiddelbart følger efter det sidste afsnit, heiti, uden nogen overgang. At de er optagne og det netop her, bliver forståeligt. Indholdsmæssigt — men ikke i formel henseende — kan de siges at udgöre en fortsættelse. Om dem er der ikke nogen grund til her at tale nærmere.

Efter afslutningen af remserne følger Eddaens 3. hoveddel, Snorres digt Háttatal, der i 102 vers lovpriser kong Hakon og Skule jarl; digtet er forfattet 1222 eller 1223. Til versene findes en metrisk kommentar af Snorre selv (se min afhdl. i Arkiv 1929). Ang. digtet må der henvises til litteraturhistoriske fremstillinger. Versemålene er ialt 95, men flere af dem beror på meget fine og små, ikke altid metriske, afvigelser. Digtet er åbenbart tænkt som en udførelse i praksis af, hvad 2. hoveddel indeholder og lærer, ikke just med hensyn til det metriske, men med hensyn til skjaldesproget. I kommentaren er hovedvægten lagt på det metriske og formelle. Ved digtersproget var der her ingen grund til at dvæle nærmere.

Således fremtræder da her Snorres værk i sine 3 hovedafsnit: mytologien, som læren om guderne, men tillige som læren

[1] Nordal har i Snorri Sturluson s. 100—01 søgt at begrunde beskaffenhed af disse kapitler, men helt overbevisende er hans bemærkninger ikke.

om mange kenningers grundlag, — læren om det særegne ved skjaldenes sprog, omskrivninger (kenninger) og poetiske enkeltbenævnelser (heiti) — udførelsen i praksis både med hensyn til skjaldesprog og metrisk form. Det er en velbetænkt indretning og stofoptagelse, som her foreligger i R (med fradrag af senere interpolationer, der allerede er fremhævede) og, som det vil vise sig, i alle andre håndskrifter. Til disse vil vi nu gå over.

T behøver ingen længere omtale. Det stemmer helt igennem med R og må være skrevet efter et søsterhåndskrift til dets original. I ordlyden stemmer det ikke så sjælden med W.

W frembyder i redaktionel henseende meget, der er afvigende og af interesse. Det begynder med prologen. Men straks mærkes her en bevidst redaktions virksomhed, der består i en ret stærk udvidelse af det oprindelige indhold. I slutn. af kap. 1 indsættes et stykke om Noahs inddeling af verden, om Babelstårnet og Babilon m. m. At dette er en ren og skær interpolation, fremgår af flere ting. For det første omtales her verdens tredeling, og så følger i næste kap. en omtale af tredelingen, som om den ikke allerede var nævnet. Dernæst er sproget afvigende, fremmedord findes som *parteran, undirstanda,* latinske endelser som *Affricani, Assiriorum.*[1] Dette gælder også de følgende indskudte stykker. Det er det lange stykke, der handler om Priamus, Saturn, Juppiter m. m., der er indskudt i kap. 3 og mangler i TW (og har sikkert også manglet i R), og en lille bemærkning om Njord i kap. 5. Alt dette er lærdomskram fra tiden omkr. 1300 eller derefter.

Gylfaginning svarer nöje til Rs tekst. Det skal bemærkes, at de vers, der ikke findes i U (men i R) i kap. 38 slutn. og 39 beg., findes i W. Gylf. slutter ganske som i R. Også har W det senere tillæg til Skskm. kap. 8, som R har; se ovf. Derefter følges teksten i R meget nöje (hds. s. 54 er for det meste ubeskreven, lige efter Þórsdrápa, men der mangler intet i teksten; ligeledes er der en åben plads for nogle linjer øverst s. 56, for slutn. af Haustlöng-brudstykket) til og med kap. 46. Kap. 47—53 udelades ganske og uden at skriveren så meget som antyder udeladelsen. Der findes ganske vist to firkanter, den ene inde i den anden, men efter kap. 45; det synes at være meget tvivlsomt, hvorvidt dette tegn hidrører fra skriveren selv. Det

[1] Jfr. Aarbb. 1898 s. 302.

udeladte er hele odderbods-historien og Frodekapitlet. At disse kapitler er oprindelige i værket er utvivlsomt. Det beror på en ren vilkårlighed, når de er udeladte i W. Hvilken psykologisk grund, skriveren kan have haft til udeladelsen, bliver altid en gåde. I hvert fald er den et klart bevis på hans egenmægtige behandling af teksten, som også i det følgende vil vise sig.

Nu følges atter nöje teksten i R indtil slutningen af 1. afsnit af Skskm. (slutn. af kenninger), kap. 66. Her afbryder skriveren helt og holdent og indföjer nu de 4 grammatisk-rhetoriske afhandlinger, der intet har med Eddaen at skaffe. Skriveren eller (den ældre) originals istandbringer giver den sidste del af Skskm. (heiti) i en helt omarbejdet og udvidet skikkelse. Rester heraf findes på 2 blade (3 sider) og i papirsafskrifter. Hvad grunden er til denne radikale omarbejdelse, er og bliver en gåde, undt. forsåvidt som man kan sige, at istandbringeren har fundet Snorres oprindelige tekst for mager og derfor villet og ment at kunne komplettere den. Ved det første afsnit har han altså ikke fundet det nødvendigt, eller ikke tænkt på, at göre det samme. Det var naturligvis også lettere at behandle de usammensatte benævnelser således.[1] (Om Rígsþula-bladet se bemærkningen ovf. s. IX). Bearbejderen anfører vers fra 13. årh. af Snorre og Sturla og Óláfr Leggsson, samt af »broder Arne«, der kun kan være Árni Jónsson, abbed til Munketværå (1371—79), men de anførte vers af ham er uden tvivl ældre end hans abbedtid. Dette viser rigtigheden af, at henføre W til midten af 14. årh.

Endelig bemærkes, at efter de gramm.-rhetor. afhandlinger har skriveren afskrevet Eddaens 3. hoveddel, Háttatal med kommentaren i overensstemmelse med R (og T), men begyndelse og slutning mangler; jfr. ovf.

Det skal bemærkes, at af navneremserne findes intet spor i W, hvoraf man dog næppe bestemt tör slutte, at de ikke har stået i dets original.

U er et i flere henseender meget mærkeligt håndskrift. Det begynder med prologen i alt væsenligt identisk med den udstrækning, som den har i RT, men ordlyden er tildels afvigende.

Gylf. svarer også ret nöje til RWT. Kap. 1 i RWT mangler her helt; se herom ovf. Her har U alene det oprindelige, da der næppe er grund til at antage, at skriveren havde udeladt det,

[1] Boers opfattelse er her noget afvigende (s. 194 f.), men jeg kan ikke godkende den.

hvis det havde stået i hans original. Når U derimod i kap. 6 umiddelbart efter versene — uden Gangleres spørsmål, der absolut er i den rette stil — går over til at fortælle om Borssönnerne, finder man her straks en bevidst forkortelse (sammendragning) af teksten, hvorpå U har så utallige eksempler iøvrigt. Den slags vil vi ikke her dvæle nærmere ved. Om de to kapitler, 9 slutn. og 10 (vind — sommer-vinter) henvises til, hvad der ovf. er bemærket. U har sikkert med vilje først villet udelade dem, men så dog senere optaget det ene, men dér i en umulig sammenhæng. Den slags virkemåde vil vi også finde flere eksempler på. Så er der kap. 23 — om Gerd og Frey. — Det er her meget kortere end i de andre. Det er åbenbart, at det med vilje er sammendraget for at spare tid og arbejde. Derom kan henvises til Aarbb. 1898 s. 348—52. Om forskellige enkeltheder kan henvises til samme. Om versene i kap. 38—9 se ovf. Alt i alt er det klart, at U beror på selvsamme grundtekst som de andre håndskrifter.

Den sidste bemærkning, om Troja og Ektor, (kap. 43) findes ikke i U, og heller ikke Skskm. kap. 8 slutn. (fra *en sagt er frá atburðum)* og 9. Se herom også ovf. I så henseende kan U siges at være oprindeligere end de andre.

Men nu begynder de store afvigelser i U.[1] Den første er den, at umiddelbart efter kap. 8 beg. (første halvdel) følger de to prosa-kapitler om kampene mellem Tor og Hrungne, Tor og Geirröd, der slutter med bemærkningen om Eilif og Torsdrape (d. v. s. kap. 25—27). Herefter følger så de 3 ovenfor nævnte ganske uvedkommende stykker (skjaldefortegnelsen, slægtregistret og lovsigemandsrækken). Der er kun én forklaring at give på det her forefundne fænomen. Skriveren har ønsket at samle alle myter, stille dem sammen. Derfor tager han disse to myter om Tor og de to jætter ud af den oprindelige sammenhæng og giver dem som et umiddelbart tillæg til mytologien. Man skulde tro, at hans hensigt havde været ikke at ville afskrive mere overhovedet. Hvis det er tilfældet, har han dog ændret mening, og senere fortsat sin afskrivning.

Han tager så fat på Skskm. og begynder med det kapitel, der svarer til kap. 6 slutn., det lyder således: Her hefr skalld-

[1] Skriveren gör sig allerede i kap. 1 skyldig i en misforståelse, idet han her lader aserne komme til gæstebud hos Ægir. Det modsatte er tilfældet. Se herom Boer s. 168 f.

skapar mal ok heiti margra hlvta. Hverso skal kenna skalldskapinn. sva at kalla kvasis bloþ. eða dverga dryckio. eða fylli. eða margskonar lavg oþræris. eða boþnar. eða sonar. eða farskostr dverga. Svttvnga mioþ. eða lavg nitbiarga. fengr eða fvndr oþins. dryckr hans ok giof ok dryckr asanna. Umiddelbart derefter følger kap. 10. RWTs tekst følges nu uafbrudt til og med kap. 24 (i dette sidste kap. udelades verset fra Húsdrápa). Nu følger i RWT de to Torsmyter. U fortsætter kap. 24 direkte med kap. 28—31 med udeladelse af Haustlöng-brudstykket. Så fortsættes med kap. 32 til (og med) 41, det kapitel, der indeholder oversigten over guldets kenninger. Men så udelader U kap. 42—44 med undtagelse af slutningen, Eyvinds vers, der umiddelbart knyttes til kap. 41; dette er i grunden lidet forståeligt og kan kun bero på en ren vilkårlighed, da RWTs tekst ubetinget er den oprindelige. Imidlertid findes kap. 43 og 44 indført langt senere, nemlig efter Hjadningesagnet (kap. 62), og her igen med Eyvinds vers med den rigtige indledning. U fortsætter med kap. 45—46. Derefter hedder det summarisk, at guldet kaldes odderbod med andre dermed sammenhængende kenninger samt Krakes sæd og går dermed over til 55 slutn. og fortsætter med kap. 56, dog uden den prosa, som her findes og som er indlysende naturlig og selvfølgelig, og med kap. 57. Det nævnte prosastykke findes dog i U til allersidst foran de 3 drotkvædede vers og den grammatiske afhandling, hvor den selvfølgelig er uden sammenhæng og uden det dertil hørende vers. At dette beror på en ren vilkårlighed, er indlysende. At forklare dette ved, at vi i U har med en forfatters kladde at göre, er umuligt, ti et prosastykke med tilhørende vers vilde selv i en kladde ikke være bleven således skilt ad.

Der fortsættes i U med guldkenninger som i R til kap. 62 til stykket om kampen som Hjadningestorm (med udeladelse af de to foregående halvvers), men kun den første sætning findes her og skriveren går over til kap. 63. Han udelader altså her den prosaiske fortælling om Hjadningerne. Da det samme genfindes i A, er det ikke Us istandbringer, dette skyldes. Senere, efter kap. 78 skriver han hele kapitlet (efter et andet håndskrift?).

U fortsætter med kap. 64 til slutningen af kenningar-afsnittet (kap. 66), som oftere med udeladelse af enkelte halvvers.

Alt i alt må man sige, at den ordning, som RWT har, skin-

ner igennem i U; afvigelser derfra beror åbenbart så godt som altid på vilkårlighed hos skriveren.

U fortsætter umiddelbart med ókend (hds. urigtig *kend!*) heiti, kap. 67—69. Det sidste indeholder himlens navne (om solens og månens se straks nedenfor) og tilföjer dens kenninger(!), som han tidligere havde skrevet. Herpå skriver han »tiders« navne, d. e. kap. 79 til og med verset, og nu følger månen og solen (i denne rækkefølge), d. e. kap. 70 og 69 slutn., atter her tilföjes kenninger for solen, d. e. kap. 35 beg., som han også för havde skrevet. Herefter er en halv side i hds. blank (men med et rytter-billede), og et langt spring göres lige til stykket om kong Halfdan d. gamle, d. v. s. kap. 81—88, men en del heraf indsættes senere. Skriveren afskriver nu kap. 72—76 (men udelader slutningen, et lille stykke af kap. 75), d. e. resten af afsnittet om ókend heiti, resten af hele den anden hoveddel, Skáldskaparmál.

Efter ildens navne (kap. 78) skrives nu Hjadninge-sagnet med den indledende bemærkning, d. v. s. kap. 62 sidste del (153,20). Her er der jo tale om kenninger, så kapitlet slet ikke passer blandt ókend heiti. Som bemærket har originalen også haft kapitlets begyndelse på samme sted som de andre (U kap. 64, udg. s. 331). Herefter følger det lille kapitel om guldet som »Glasis løv«, d. e. kap. 43, samt det om guldet som »Sifs hår«, d. e. kap. 44, og det lille kap. om guldet som »Fullas hovedbånd«, d. e. kap. 44 slutn.; verset heri er uden indledning skrevet tidligere (i U kap. 60)! Det er altså 3 sammenhængende kapitler.

Nu følger kapitlet om odderboden, ɔ: kap. 47—48, men uden vers og i slutningen rent udtogsmæssigt. Kap. 49—52 udelades helt, hvilket vist er det oprindelige. Herefter skrives stykket om Rolv krake, ɔ: kap. 54 og 55 og derpå 53, altså er her rækkefølgen lidt anderledes, og stemmende med rækkefølgen som den er i U kap. 60; i R mangler betegnelsen »Frodes mel« i oversigten (kap. 41). Us tekst er meget forkortet og Grottesangen mangler naturligvis helt. Endelig følger så kenningen »Hölges höjtag«, kap. 56, dog kun prosaen; det dertil hørende vers af Skule fandtes — uden prosaindledningen — i U kap. 60 (s. 321), altså en stor forvirring eller vilkårlighed.

Dermed er vi kommen til slutningen af, hvad U har af Skskm. Det er aldeles klart, at den bemærkning, der atter og

atter er gjort, at Us skriver i det første afsnit med vilje har udeladt flere stykker, for bagefter efterhånden at tilföje dem, eftersom han fik tid og lejlighed, er rigtig. Herved er der indkommen megen ujævnhed, forvirring og fejltagelser. Men én ting må hævdes, at U helt igennem grunder sig på et hds., der har haft samme rækkefølge som R osv., måske med undtagelse af kapitlet om guld som »Frodes mel« (Grottesagnet). Det er som om dette skulde have stået sidst i oversigten i kap. 41. I B, hvor dette også findes, findes »Frodes mel« foran »Krakes sæd«, altså en anden rækkefølge end i U. Man tör rimeligvis gå ud fra, at B repræsenterer det oprindelige; »Frodes mel« må være udfaldet i det hds., der ligger til grund for RWT.

Efter afslutningen af den her gennemgåede tekst findes o. 13 linjer på siden med udskrabet skrift; skriveren har udfyldt den således tomme plads med 3 drotkvædede vers med heiti og kenninger (for kvinde og sind), hvoraf de to første også findes i A. Herpå følger den 2. grammatiske afhandling (hvorom der kan henvises til udgaven i Islands grammatiske litteratur). Her findes overskriften: *her segir af setningo hatta lyckilsins.* Det er ikke let at sige, hvad der hermed egenlig menes. E. Mogk har i sin tid ment, at afhandlingen skulde være indledning til Háttatal. Men herom kan der ikke være tale. I afhandlingen tages aldrig sigte på digtet, hverken direkte eller indirekte. Men i den omtales *lyklar* — i anledning af en vedföjet figur —, og det er vist dette ord, der genspejles i overskriften. Ved tanken om Háttatal er så ordet *hatta* indkommet. Dette vidner om den forvirring hos skriveren, der så ofte har vist sig.

Endelig følger Háttatal, men også skrevet på en höjst ejendommelig måde, således som det för er omtalt. Den største del af det sidste blad er ubeskreven. Den måde, hvorpå Háttatal er skrevet, svarer nöje til den fremgangsmåde, der tidligere er konstateret. Skriveren vil blot göre et udtog. Han begynder med versenes begyndelse og versemålenes navn. Da han var færdig med omtrent tredjedelen, betænker han sig (fordi han nu fik bedre tid?) og skriver hele digtet med kommentaren,[1] men når nu kun til v. 56. Og hermed var skriveren endelig definitivt færdig.

Det fremgår af det her sagte, at U er, som sagt, et af de

[1] Der er ingen grund til at antage, at der her er et andet hds. brugt end för, da han skrev de første linjer.

mærkeligste håndskrifter, der findes. Man har, som ovf. bemærket, søgt at forklare det så, som var det en kladde, hvorefter et håndskrift, der skulde ligge til grund for RWT, blev istandbragt. Men dette kan ikke være rigtigt. Ikke blot strider det imod alt, hvad der ellers vides om bøgers istandbringelse på Island, men det er af flere ting klart, at U netop må bero på et håndskrift, der i alt væsenligt stemte med RWT. Hvad teksten selv angår, sammendrager U meget ofte denne, og forkorter den, og det ofte i den grad, at meningen forstyrres. Bortset fra, at U dog kan have bevaret det oprindelige m. h. t. enkelte læsemåder (ord og udtryk), har det sin betydning ved at vise uægte bestanddele i de andre håndskrifter. Her må man dog være varsom, da U vilkårlig udelader en del. At det har det oprindelige, når det udelader 1. kap. af Gylf., det meste af Fáfnir—Regin- og Gjukungesagnet, navneremserne[1] og mulig et par mindre kapitler, må betragtes som sikkert. U må således siges trods alt at være et meget vigtigt håndskrift. Endelig skal bemærkes, at der næppe er grund til (med Boer) at forudsætte mere end én enkelt som istandbringer af U; så ensartet er dette helt igennem.

C (1eβ) begynder nu lidt inde i kap. 50 (Gjukungesagnet) og slutter med 89 (navneremserne), dog således, at der er en lakune fra inde i kap. 62 (s. 152) til inde i kap. 67 (troldkvindens vers s. 165). Det frembyder helt igennem RWTs rækkefølge, men har nogle afvigelser m. h. t. tekstens beskaffenhed. Således findes stykket *Eptir—bera* (kap. 52 beg.) her indsat efter slutningen af kap. 50 (s. 131). I forbindelse hermed står så den afvigelse, der findes i kap. 52 (s. 134); Brages halvvers og indledningsbemærkningen dertil udelades, men brudstykket af Ragnars drápa anføres med indledning: »derfor kaldes brynjen Hamdes og Sörles klæder eller dragt; herefter digtede Brage skjald«. Der er næppe tvivl om, at der her har fundet en omflytning sted. Stykket om Aslaug passer dårlig, hvor det står i C, og sætningen »Atle Budlason ægtede d a« osv. viser, at der her er et indskud, ti dette »da« viser hen til det, der står foran stykket.[2] RTs tekstform må være den oprindelige. Vanskeligere er det at bedömme kap. 52, det omtalte forhold. Det er dog temlig sikkert, at Brages halvvers med giftkenningen: »Völsungedrik«, der

[1] Boers beviser for, at U har udeladt disse, er ikke fyldestgörende.
[2] Boer antager — sikkert med urette — at C-teksten er den oprindelige.

jo er beviset for det foranstående, er oprindeligt, men udeladt i C. Derimod kunde man være fristet til at tro, at bemærkningen om brynjekenningen kunde være udfaldet i RT, men rimeligvis beror den dog på Cs skriver selv.

En anden afvigelse i C er, at det i kap. 53 (Grottesagnet) efter ordene (s. 135): »Det siges, at de (trælkvinderne) da sang den sang, der kaldes Grottesangen« tilföjer: »og dette er begyndelsen dertil«, og så følger det første vers. Digtet, der i RT er uden indledning mekanisk föjet til kapitlet, mangler iøvrigt helt i C. Her kan der næppe være nogen tvivl om, at C byder den oprindelige tekstform.[1] I originalen for RT har skriveren bestemt at optage hele digtet; da måtte ordene »og dette er begyndelsen dertil« med verset bortfalde.

Kap. 56 (om Hölge) står i C efter Bjarkemålsversene i det følgende kapitel. Hvad der her er oprindeligst er ikke let at afgöre. Man er dog tilböjelig til at give RT fortrinnet, da sætningen »Guldet kaldes også« synes bedre at passe efter Bjarkemålsversene end efter Hölge-kapitlet. Boer derimod mener, at C også her har det oprindelige.

I kap. 68 (s. 166) indskyder C gudebetegnelsen *regin* (lige efter *rǫgn*) med et halvvers af Vafþrúðnismál (v. 47). Dette er uden tvivl et vilkårligt indskud af skriveren. Snorre anfører aldrig eddakvadsvers i Skáldskm. Skriveren er ved at skrive om *rǫgn* kommet i tanker om *regin* (som jo er det samme) og har så tilföjet det; han har kendt eller kunnet eddadigtet.

Iøvrigt løber teksten helt parallelt med RT. Om C nogensinde har indeholdt Gylf. er og bliver usikkert; Boer mener ikke det har været tilfældet.

A og B (748I og 757) er to håndskrifter, der nöje hører sammen på grund af deres hele form og indretning. Til grund for dem ligger en fælles original, udarbejdet af én, der kun brød sig om at have det 2. hovedafsnit, Skskm., for sig. Det kunde jo let skæres ud og »udgives« særskilt. Hermed har udarbejderen kombineret Olaf hvitaskalds grammatisk-rhetoriske afhandling. Det er således sproglig-poetiske interesser, der her har gjort sig gældende. Den sidstnævnte afhandling og det lille brudstykke, som A begynder med, men som har været fremmed for B (jfr. foran), vedkommer os ikke her. Efter afslutningen af Olafs afhdl. findes den foran anførte bemærkning om Snorre,

[1] Således også Boer.

hvorpå der følger den korte kenning-fortegnelse. I B findes bemærkningen om Snorre ikke, men den samme fortegnelse følger umiddelbart på Olafs afhdl. Denne fortegnelse vedkommer os ikke her, så interessant som den mulig er. Den er ret omfattende m. h. t. stof, men særlig systematisk kan den ikke siges at være.

För vi går videre skal et par vigtige punkter omtales. I A findes der i kap. 66 en udeladelse sted straks efter det 1. vers; der skrives: *farmatys etcetera Leita capitula fyrr i bokinni;* dette er en henvisning til kap. 10 (s. 88), hvor samme halvvers findes, men den kan ikke gælde fortsættelsen, der er helt forskellig. Så kommer bemærkningen: *Svá skal menn kenna við ættir sem Kormakr kvað heyri sonr a syrar etcetera* i kap. 66 (163,16); resten udelades. Hvorledes forholdet har været i B kan ikke vides, da der her er en lakune deri. Men det er klart, at skriveren her vilkårlig udelader, hvad så end grunden han have været.

Umiddelbart efter kap. 79 hedder det i A: *Maðr er hverr fyrir sér*, (det er begyndelsen til kap. 80, uden det indledende spörsmål), *leita fyrr i bokinni alt til þæss ær Slvfr kvað*, hvorefter verset *Tíreggjaðr* osv. (v. 396) følger, samt Hallfreds *Skiliðr* osv. og Markus' *Rikr er* osv. (i R et andet vers af Markus). B stemmer ikke hermed, se nedenfor. Den her givne henvisning til et tidligere sted »i bogen« må gælde den tabte første del deraf, som vi intet kender til. Så meget er vist, at verset (*Tíreggjaðr* osv.) ikke står på noget tidligere sted i RWTU. I slutn. af kap. 81 hedder det: *Lát auman nú njóta ok fyrr ær ritat*; dette er blot en henvisning til kap. 80 (v. 386), hvor halvverset findes. I B anføres hele halvverset uden videre.

Vi skal nu betragte A og B, hvert for sig.

I A begynder Snorres tekst med kap. 56 — om Hölge —. Det er ikke muligt at se, hvad grunden hertil kan være. Det følger så Rs tekst til kap. 62 til afsnittet om Hjadningekampen. Heraf findes kun indledningsbemærkningen (153,20) og går så straks over til kap. 63, idet hele Hjadningesagnet er udeladt. Dette stemmer, mærkeligt nok, ganske med U. Her må der være et fælles grundlag. Derefter følges atter R til og med kap. 68. Dog findes her i 66 den omtalte afvigelse (udeladelse). Kap. 69—70 udelades her. Så kommer kap. 71, men kap. 72—76 udelades her. Så følger kap. 77—78, hvorefter kap. 72 og 76 skrives,

og så 74 slutn. og 74 (fra beg. til slutn. af hesteremsen med tilhørende slutningsbemærkning), 75, 69—70, 79, 80 beg. (se ovf.). Her er der således en ret stærk afvigelse i rækkefølgen.

R	A
himmel	jord
sol	hav
måne	ild
jord	ulv
ulv	rovfugl
björn	slange
hjort	ko
hest	får
okse	svin
slange	hest
ko	luft, vind
får	himmel
svin	sol
luft, vind	måne
rovfugl	tid.
hav	
ild	
tid	

Som man ser mangler björn, hjort, okse helt i A; björn og hjort findes i U, så her må der være tale om udeladelse (eller overspringelse) i A. Det samme gælder oksenavnene. Rækkefølgen i R er let forståelig og ikke unaturlig: himmel (med sol og måne) —, jord — dens dyr, vilde (ulv) og tamme; det eneste unaturlige her er slangens plads — (nu vendes tilbage til det første) luftrummet med dets dyr (rovfuglene, svarende til ulv i den første række) — hav — ild — tid. As rækkefølge ser ud til at være et forsøg på at få bedre system frem: jord — hav — ild — vilde dyr og rovfugle (som hørende sammen), slange, tamme dyr — luft, himmel (sol, måne). Her kunde man måske være tvivlrådig m. h. t. det oprindelige, men U taler for, at dette findes i R.

Herefter følger som sagt 80 beg. med 3 vers, der findes inde i kap. 81, medens begyndelsen af dette, der handler om Halfdan gamle med 6 verscitater, helt er udeladt; at dette er sket ved en ren vilkårlighed (eller fejl?) fremgår deraf, at det oprindelige

Enn 'fremdeles' findes straks efter de 3 nævnte vers. Rs tekst forudsættes således tydelig. Herefter følger Rs tekst til slutningen af Skskm. Derpå kommer så navneremserne i den udvidede form og med nogle redaktionelle ændringer i begyndelsen. Her foreligger således en fuldstændiggörelsesvirksomhed fra sidste del af 13. årh. Herom kan henvises til min afhandling i festskriftet til K. Maurer (Germ. abhandlungen). Her er det ikke nødvendigt at komme nærmere ind på sagen. Det bladfyld, der i A følger efter remserne, er os her uvedkommende.

Det er klart, at det er særlig skjaldesproget, der har interesseret denne redaktör, men tillige, at det er teksten i RWTU, der har foreligget ham. Han behandler den med nogen vilkårlighed; der er næppe tvivl om, at på en sådan beror redaktionen af kapp. 69—80.

B. Dette begynder med Olafs afhandling, men enkelte stykker er udeladte, sikkert rent vilkårligt. Så følger, som i A, kenning-fortegnelsen m. m., vistnok i en lidt bedre form end i A, Så kommer det samme afsnit af Skskm. som i A, begyndende med kap. 56—57. Men nu findes den store afvigelse fra A, der består i, at skriveren optager kap. 10—24, med udeladelse af alle vers i kap. 12—24. Så udelades kap. 25—27 (Torsmyterne, jfr. forholdet i U) og der fortsættes med kap. 28—31 (også uden vers). Skriveren skriver videre kap. 32—40 (og medtager nu versene). Nu indskydes et mærkeligt kapitel, d. e. slutningen af kap. 6, 7, 8. Det indledes med bemærkningen: »Således fortælles i denne bog, som hedder Edda, at den mand som hed Ægir spurgte Brage skjald blandt andre ting, på hvor mange måder osv.« Det slutter med en hertil svarende bemærkning: ». . . end som det er skrevet i 1. kap. af nævnte bog, hvor der fortælles om tilblivelsen af himmel og jord og alle ting som dertil hører osv.« Det er prologen, som der her sigtes til. Dette viser, at skriveren har haft for sig et fuldstændigt eksemplar af værket. Der kunde nu rejses det spörsmål: er A en forkortelse af Bs tekst — der altså måtte repræsentere den oprindelige form for ekscerptet — eller er B en udvidelse af A? Jeg tror ikke, at der kan være tvivl om, at det sidste er tilfældet; begyndelsen er det bedste bevis herfor. Skriveren har haft As tekst, men tillige et fuldstændigt eksemplar; han har set, hvormeget der var udeladt i A-teksten, og villet supplere denne efter det nævnte eksemplar.

B optager, sikkert fra samme kilde, kap. 41, der naturligvis ikke findes i A. Og nu fortsætter skriveren med As tekst, nemlig kap. 58, men henimod slutningen af dette falder den store lakune. Teksten begynder igen i ókend heiti i kap. 77 med bemærkningen foran v. 356. Dette er et meget føleligt tab; det havde været interessant at se, om B har haft den samme rækkefølge som A (se ovf.). Kap. 78 følger. Men så skrives kap. 81, netop det afsnit, som A udelod, det første stykke om Halfdan gamle, hvilket bestyrker, at det af vanvare eller ved fejl er udeladt i A. Dette kapitel slutter med Sigvats vers, som A bemærker er kommet för. B fortsætter nu med kap. 76, der i A stod efter 72. Så følger kap. 80 (i Rs form) og derpå 82 til slutningen. Derefter skrives navneremserne i As udvidede form, men slutningen mangler (fra og med noget inde i fuglenavnene). Som man ser, er teksten ikke helt som i A, således mangler kap. 79 i B, og rækkefølgen er lidt forskellig.

Hermed er hovedhåndskrifterne gennemgåede, og deres indhold belyst med hensyn til det gensidige forhold.

Det fremgår af det anførte, at alle håndskrifter, hvor forskellige de end kan være, må hidrøre fra samme original; der har været et grundhåndskrift, hvorpå de alle beror. I grove træk kan det siges at være umiddelbart indlysende, at RWTC er nöje indbyrdes beslægtede, ligeledes A og B. U indtager en særlig plads ved sin ejendommelige behandling af stoffet, men beror på samme urskrift. Hvorledes den nöjere indre sammenhæng bör bestemmes, beror på selve tekstens (ordlydens) behandling. Her er der tidligere gjort grundige undersøgelser. Jeg bortser fra Müllenhoffs og Mogks opfattelse,[1] der må siges at være modbevist af alle senere undersøgelser. Jeg henviser først til min egen afhandling i Aarbøger f. nord. Oldk. 1898. Jeg har her bl. a. gennemgået en mængde enkelte sætninger og påvist (imod Mogks opfattelse), hvorledes de er at opfatte, men de angår kun Gylfaginning. Noget stamtræ for håndskrifterne har jeg ikke opstillet, men det fremgår i det hele og store, hvorledes jeg har tænkt mig dette.

Dernæst har W. van Eeden i sin indledning til udgaven af T udførlig behandlet forholdet mellem håndskrifterne, men også

[1] Jfr. nu hans hævdelse af hans gamle standpunkt i en afhdl. i Beiträge XLIX, 402 ff.

kun hvad Gylf. angår. Han har givet vidtløftige sammenstillinger indenfor et enkelt valgt parti, og desuden drøftet andre steder i teksten. Selv om ikke alle hans betragtninger og konklusioner er holdbare, er hans hovedresultat dog rigtigt. Hans bestemmelse af forholdet mellem håndskrifterne er, skematisk opstillet, følgende:

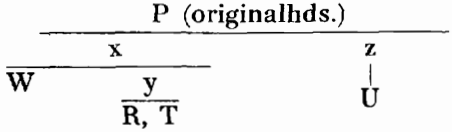

idet han tillige mener, at RT er påvirket af U. Heraf fremgår et nöje slægtskab mellem RTW. Det er bevisligt, at W og R må bero på samme original. Blot en skrivefejl som *lia* f. *la* (*hia*), der er fælles for W og R, viser dette. T har det rigtige, hvad der kunde bero på bevidst rettelse. W og R må således bero på en og samme original, hvor fejlen fandtes. Den må da også have stået i y. Dette må ialt væsenligt have fået den form, RT har. Når der er afvigelser mellem R og W, beror det på, at enten det ene eller det andet ændrer originalens ord vilkårlig. T hører på det nöjeste sammen med R. Hvor der findes afvigelser i T fra RW, må det bero på vilkårlig ændring, medmindre samme læsemåde findes i U; da er ændringerne foretagne i W og R.

Endelig har R. C. Boer optaget hele spörsmålet i dets fulde omfang til undersøgelse i sin store afhandling: Studier over Snorra Edda i Aarbøger 1924. Hans resultat er følgende:

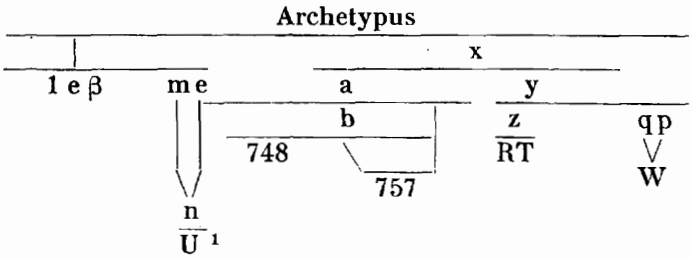

Som man ser, er forholdet mellem RWT det samme som hos Eeden, undt. for så vidt som W antages at bero på to håndskrifter, hvoraf det ene hidrører fra y.

[1] Der antages berøring mellem m og z og mellem e og 757.

I det hele og store må man give Boer ret i hans gruppering, medens han på flere punkter iøvrigt har gjort sig skyldig i forskellige fejlslutninger og misforståelser.

Til grund for alle håndskrifter ligger, som sagt, ét og det samme håndskrift, der i alt væsenligt må have været en afskrift af Snorres originalværk. Det er rigtigt, at WRT hører nöje sammen som én gruppe. Det er lige så vist, at A og B slutter sig sammen og må bero på et og det samme håndskrift (bearbejdelse). Hertil slutter sig også U, tiltrods for sine store afvigelser i tekstens ordning (som för er drøftet). Det kraftigste bevis herfor er forholdet i kap. 62, s. 153,20, begyndelsen til Hjadningesagnet. Her stemmer U ganske med A. Hvad C angår, slutter det sig ret nöje til RWT-gruppen og, efter min mening, nöjere end Boer vil. Skulde jeg opstille et stamtræ for håndskrifterne, vilde det komme til at se lidt anderledes ud end Boers, nemlig omtrent således:

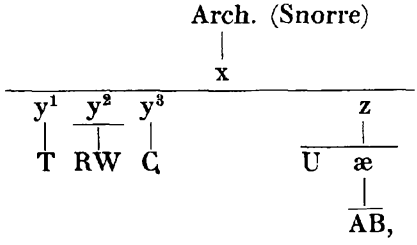

hvor $y^{1,2,3}$ betegner omtrent enslydende afskrifter af x. Forholdet mellem U og AB samt mellem U og den anden gruppe, beror på, hvad man kan antage at U har udeladt. Hvis dets original ikke har indeholdt navneremserne, kan z ikke have haft dem, men så måtte de være indkomne i æ efter et hds. af den anden hovedgruppe, hvad der tilvisse er vel tænkeligt. Men på grund af Us beskaffenhed kan man ikke med vished gå ud fra, at Us original ikke også har indeholdt remserne og at det er U, der har udeladt dem (hvad Boer har antaget). I så fald behöves ikke æ; z må da have haft dem. Følgelig er de optagne allerede i x. Der er mange overgange fra den ene gruppe til den anden, hvad varianterne viser. I de fleste tilfælde er de vistnok tilsyneladende, idet de beror på vilkårlige ændringer i et (eller to) håndskrifter. Vistnok er det så, at de for grupperne fælles læsemåder repræsenterer den oprindeligste tekst; deres ordlyd er da også meget hyppig optaget i hovedteksten i denne udgave.

Fuldtud systematisk er dette dog ikke gennemført, men enhver, der kritisk benytter udgaven, må være opmærksom på varianterne.

Efter den her givne oversigt er det klart, at intet af håndskrifterne kan göre krav på at repræsentere Snorres originale tekst fuldt ud. De er alle bleven noget ændrede og omarbejdede i tidens løb, og det må herved erindres, at de ældste af dem er skrevne omkr. 2—3 menneskealdre efter værkets formentlige istandbringelse. Der var således mere end tid nok til forskellige ændringer. Men ét må fastholdes — og det har Boer med fuld ret og stor styrke hævdet —, at RW(T) kommer originalen nærmest; om C kan det samme siges, såvidt det når. At det til grund for alle håndskrifter liggende håndskrift — af Boer kaldt archetypus — var Snorres original betragter jeg som utvivlsomt. Når Boer i sin tyske afhdl. i Acta Phil. Scand. I søger af denne »archetypus« at udskille et endnu oprindeligere værk, nemlig Snorres eget, et langt kortere arbejde af en höjst ejendommelig karakter, der er blevet omarbejdet og udvidet af flere, må det desværre siges, at ihvorvel undersøgelsen er foretaget med en vis grundighed og skarpsind er dens resultater fuldstændig forfejlede. Der gör sig hos Boer gældende en besynderlig og ubegrundet lyst til sønderlemmelse (ligesom f. eks. i samme forfatters behandling af Völuspá o. fl.), parret med en subjektiv vilkårlighed og ikke uden misforståelser. Det må betragtes som örkesløst at komme nærmere ind på denne afhandling eller dens resultater.

Vi vender os nu kortelig til at omtale Eddaens sidste og tredje del, Snorres Háttatal med kommentar. Digtet menes at være forfattet ved og kort efter 1222; det består af 102 vers og er affattet i 95 forskellige versemål, hvoraf mange dog ikke kan siges at være egenlige selvstændige versemål, f. eks. de, der kun består i en vis anbringelse eller anvendelse af bestemte ord eller sætninger. Herom må der henvises til metrik og litteraturhistorie. Digtet ledsages helt igennem af en prosaisk kommentar, der beskriver de enkelte versemåls hovedegenskaber. Denne kommentar er dog — naturligt nok — ret forskellig i udförlighed, og i enkelte tilfælde udelades den helt, især mod slutningen. R. C. Boer har også taget denne kommentar under kritisk behandling (Arkiv f. nord. fil. XLIII), men denne lider af de sam-

me eller lignende mangler som afhdl. i Acta. Han vil bevise, at kommentaren slet ikke er forfattet af Snorre, men senere af en eller anden lærd mand. Jeg har søgt at modbevise hele hans betragtning i en afhdl. i samme tidsskrift (bd. XLV, 1929), og lader mig nöje med at henvise til den.

IV.

Navnet på Snorres værk er uomtvisteligt: Edda, hvad dette ord så end betyder. Det findes for det første i U i den første overskrift: »Denne bog hedder Edda«. I B findes bemærkningen: »Således hedder det i den bog som hedder Edda«, og der henvises til dennes prolog (»det første kapitel i den nævnte bog«).[1] I T findes den — ganske vist noget senere — skrevne overskrift: »Dette er bogen Edda«. Hos digtere i 14. og 15. årh. henvises ofte til Eddaen, dens kunst og lære, hvor der ingen tvivl er om navnets betydning. Værket har været udbredt i flere afskrifter end dem, vi nu kender, og i dem har der været flere forvanskninger, især af enkelte navne.

U fortsætter den anførte sætning med følgende: »Den har Snorre Sturluson sat sammen således som det her er ordnet«. Snorre nævnes også andre steder som forfatter. Det hedder i A: »Her . . begynder skjaldskabsprog og kenninger, således som . . . Snorre har siden ladet det sammenbringe (el. -sætte)«. Flere vidnesbyrd kunde anføres i samme retning. Om forfatterskabet er der ingen der tvivler.

U giver andre vigtige oplysninger. Det hedder atter i fortsættelse af det anførte: »her er først om Aserne og Ymer, dernæst skjaldskabssprog og mange tings benævnelser; sidst er Háttatal, som Snorre har digtet om kong Hakon og hertug Skule«. Her — i dette hds., der er et af de ældste — findes altså en nöjagtig angivelse af bogens tredelte indhold. »Om Aser og Ymer« er naturligvis en kortfattet hentydning til Gylfaginning, og forsåvidt til prologen med — denne antydes udtrykkelig i B, se ovf. Det andet afsnit antydes endnu klarere, og her hentydes til bægge dets dele (kenninger og enkeltbenævnelser). Det tredje afsnit er omtalt tydeligt nok. Omkr. 1300 har dette uden tvivl været den almindelige opfattelse af Snorres værks

[1] Det er her R. C. Boer gör en af sine mærkeligste misforståelser m. h. t. »bogen Edda«.

indhold og omfang. Vi vil nu gennemgå de enkelte dele for nærmere at undersøge deres indre bygning.

Prologen. Det var almindeligt ved år 1200 at indlede skrifter med en prolog. Således er det f. eks. med Odds Olafssaga, med Hungrvaka, med Sverris saga, og det samme er tilfældet med Snorres egen Heimskringla. Der er således fuldtud naturligt i og for sig at finde en prolog også i hans Edda. Den findes i alle håndskrifter, som der kan være tale om; i W er den, som foran bemærket, stærkt interpoleret; disse uægte dele kan man se bort fra. Der skal meget stærke grunde til at frakende Snorre denne prolog. Det har Boer forsøgt, men hans grunde er langtfra tilstrækkelige, endsige afgörende.

Prologen er meget mærkelig og er et udtryk for datidens tænkemåde. Den indeholder (jfr. ovf.) en kort verdenshistorie, især hvad menneskenes forhold til gud angik, samt en beskrivelse af jordens og verdens natur. Herpå følger jordens inddeling og verdensdelenes beskrivelse. Evropa kaldes her også Enea, ganske som i Heimskr. Herved er forf. kommet til at omtale Troja og Tyrkland, i overensstemmelse med almindelig middelalderlig opfattelse af denne bys betydning for Evropas lande og stater og i overensstemmelse med opfattelsen af, at aserne var = Asianer (ɔ: Trojaner) og at de var indvandrede til Evropa og Norden under anførsel af Odin. I tilslutning hertil identificeres Þórr med Tros og der gives et slægtregister fra ham til Odin, der rejser med sit folk til Norden. Dette slægtregister er oprindelig lånt fra angelsaksiske kilder og findes andre steder (jfr. Boers afhdl. i Acta), og det genfindes i C (sidste side, se Dipl. Isl. I, 504 f.; men her føres den helt op til Adam). Det er fuldt logisk, at slægtregistret er medtaget. Herefter kommer så beretningen om denne Odins rejse til Norden og stiftelse af riger dér. Da han kom til Sverrig traf han dér en konge ved navn Gylfe, som bød ham ind i sit rige. Hermed sigtes til den person, som i det første afsnit spiller en så betydelig rolle. Forf. af prologen er en historiserende person, og derfor bliver hans fremstilling forståelig. Han vil åbenbart, som den kristne han er, hævde at Odin ikke var en gud, men en historisk person. Her er det hensigtsmæssigt at minde om, hvad der står i Skskm. kap. 8: »men ikke skal kristne mænd tro på hedenske guder og ikke på sandheden af disse fortællinger anderledes end som det findes [antydet] i bogens begyn-

delse«. Hermed sigtes der åbenbart til prologen. Den sidste passus findes ganske vist ikke i U, men det beror på den sædvanlige forkortelse i dette hds.; B hentyder her netop til prologen. Det er ikke mindre hensigtsmæssigt at minde om Snorres egen fremstilling i Hkr. (Yngl. kap. 5). Her omtales Odins rejse, og det hedder så: »da kom hun [Gefjon] til Gylfe — hvorefter historien om hende og Sælland følger — . . . Da Odin hørte, at der var gode lande østerpå hos Gylfe, drog han derhen, og han og Gylfe gjorde forlig med hinanden, ti Gylfe mente ikke at have styrke til at modstå Aserne. Odin og Gylfe anvendte ofte mod hinanden forskellige puds og öjenforblændelser og Aserne gik altid af med sejren«. Her lægger man mærke til at Gylfe nævnes uden videre som en kendt person, og der hentydes til »öjenforblændelserne«. Det er klart, at Snorre herved forudsætter, hvad han har skrevet i Edda, og andres kendskab dertil; det er ikke blot Gylfaginning, hvortil der sigtes, men også prologen. Det er et meget vigtigt bevis for, at denne også hidrører fra Snorre. Den er væsensenig med Snorres opfattelse i Hkr. Der er også andre småting, som kunde sammenstilles. Vi mener således, at der ikke er nogen som helst grund til at frakende Snorre forfatterskabet til prologen.[1]

Gylfaginning begynder med det ovf. omtalte mærkelige kapitel om Gefjon og Sælland. Dette er åbenbart et yngre indskud, jfr. de anførte grunde. Her skal blot tilföjes, at det er muligt at påvise, hvorfra det er taget. Hkr. har en tilsvarende fremstilling (Yngl.s kap. 5) med samme vers af Brage. Der findes her ordrette overensstemmelser, uden dog at det kan siges, at den ene fremstilling er en afskrift af den anden; Hkr.s tekst ser lidt mere udtogsmæssig ud end Eddas. De har også hver for sig nogle plusstykker. En sammenligning kan kun give det resultat, at bægge beror på en fælles grundtekst, der er benyttet på en lidt forskellig måde, således som denslags plejer at göres. Der er næppe nogen tvivl om, at grundteksten er Skjöldungasaga. I Hkr. findes bemærkningen: »Hende (ɔ: Gefjun) ægtede Skjold, Odins sön; de bode i Lejre«. Kun en interpolator kunde falde på at indsætte et sådant kapitel, men hvad skulde have bevæget Snorre selv til at optage noget, som ikke havde den fjærneste forbindelse med æmnet, eneste med undtagelse af selve navnet »Gylfe«? At U taler herfor, er ovf. fremhævet.

[1] A. Heuslers opfattelse i Die urgeschichte kan jeg ikke godkende.

Tiltrods for Us beskaffenhed ellers, vilde det være lidet forståeligt, at det havde udeladt dette kapitel i bogens begyndelse, hvis det fra først af havde stået der.[1]

Herpå følger så fremstillingen af mytologien. Om dens indhold og dygtige og logiske komposition kan jeg henvise til min Litt. hist.[2] II, 680. Når udtrykket »logisk« bruges her, gælder det det hele og store. Det kan ikke nægtes, at der er enkeltheder, især i begyndelsen, der let kan kritiseres. Forholdet mellem Alfader og Odin er ret uklart, og anderledes kunde det vel næppe være, og her synes kristelig indflydelse at have gjort sig gældende, hvad der jo er ret forståeligt. Man studser lidt over Alfaders navne i kap. 4, især disse mærkelige former som *Herran, Nikuz* og *Jalg,* som sikkert ikke kan bero på fremmede kilder.[2] Navnene er 12 og hænger sammen med prologens omtale af 12 høvdinger i Troja. Der er flere ting her, der vækker nogen forundring og hvorved noget kort anteciperes, der senere udførlig omtales. Egenlig havde man, kunde man sige, ventet, at Gangleres første spörsmål havde været det om »begyndelsen« (kap. 5). Disse ting kan dog forklares ved, at Snorre endnu står lidt usikker overfor sit æmne. Det er forståeligt, at hans euhemeristiske opfattelse i prologen har efterladt nogen dönninger i begyndelsen af Gylf. Alligevel er det stødende at møde en sætning som »det kalder vi Troja« (i kap. 6, s. 16); den beror, som også A. Heusler mente, på et indskud; sætningen mangler i U. Ikke gærne vil man antage, at Snorre har skrevet, at Jörð (jorden) var »hans (Odins) datter og hans hustru« (17,6) og med nogle få linjers mellemrum atter skrevet, at Jörð var en datter af Nat og Ånar. En sådan selvmodsigelse er lidet tænkelig. Ordene »hans datter og« må bero på et indskud. Af samme art er det umulige »angående jorden« (*of jörð)* (s. 15,18), der dog kun findes i R (ikke i WTU). Denslags »fejl« findes ikke senere og den øvrige fremstilling er i det hele udadlelig, bortset fra Snorres på vilkårlig opfattelse beroende placering af de evige straffe (efter Völuspá). Vi behöver ikke at komme nærmere ind herpå, blot minde om de optagne myter og den mesterlige stilistiske form, de har fået, og som dog vist bör tilskrives Snorre selv.

Om slutningen af Gylf. i R se ovf.

[1] S. Nordals forklaring: Sn. Sturl. 113 finder jeg ikke tilstrækkelig.
[2] Om U her har oprindeligere tekst, får stå hen.

Vi kommer nu til Skáldskaparmál, som det med rette hedder, — Bragarœður er et uklassisk navn, der tager sigte på dette afsnits indhold og iklædning, men er i realiteten rigtigt. Det er en misforståelse at knytte det blot til den allerførste del af Skskm. Rammen er her samtale mellem digterguden Brage og Ægir, der er til gæstebud hos Aserne. Men rammen opgives efterhånden og spörsmål-svarformlen iagttages ikke helt igennem. Bortset fra, at dette kan skyldes afskrivere, er der ingen grund til derfor at mistænkeliggøre teksten. Det er foran omtalt, at rækkefølgen i de to afsnit i R er meget naturlig og logisk i det hele taget, og at, hvor de andre håndskrifter afviger fra den, beror dette på vilkårlige ændringer i disse. At rækkefølgen indenfor de to afsnit[1] ikke kunde være indbyrdes parallel, siger sig selv. Dog svarer de til hinanden særdeles godt i det hele. Men der kan være spörsmål, om alt hvad der findes i heiti-afsnittet, er oprindeligt. Her kunde det ligge nær for en bearbejder at göre tilföjelser til, hvad der forefandtes, og her var det tillige lettest, hvad W så klart viser. Man kan nære mistillid til stykker som kap. 73, 74, 79 eller noget deraf, men håndgribelige grunde til at udskyde noget gives der ikke. Stærkest mistillid må dog vågne overfor kap. 87 ff., hvor der i flere tilfælde ikke blot er tale om heiti, men også om kenninger, hvad man aldeles ikke væntede her. At forklare dette som etslags efterslæt til første afsnit, er kun en nødsudvej. Rimeligvis er det alt senere tilföjelser, hvis ikke hele stykket er et senere tillæg. I den henseende har det sin betydning, at der her i kap. 87 findes den lære, at hovedet kan »kendes« som »Heimdals sværd«, medens Snorre selv i Ht. 7 kender sværdet som »Heimdals hoved«; Skskm. kap. 16 er i overensstemmelse hermed; stedet i kap. 87 strider altså mod bægge dele.[2] Ordet *nýgørvingar* synes også her at have en anden betydning end det ellers har og hos Snorre.

Rækkefølgen i Skskm. er som sagt ovf. gennemgået. Vi skal her kort dvæle ved rækkefølgen indenfor de enkelte kapitler. Når der i de indledende prosastykker nævnes så og så mange kenninger eller heiti, skulde man vænte versbeviserne i den samme rækkefølge og uden at der manglede eksempel på noget

[1] Boer mener, at afsnittet om heiti ikke hører til det oprindelige værk. Sligt behöver ingen gendrivelse. [2] Stedet i kap. 15 anm. til 33,5, beror sikkert på indskud.

af dem.[1] Dette er nu imidlertid et rent teoretisk-ideelt krav. For den tid, der her er tale om, kan man ikke forudsætte en sådan stringent fremgangsmåde; arbejdsmåden dengang var en anden end vor. Vi opdager da også hurtig, at der er brist tilstede, som, i enkelte tilfælde, dog kan bero på overlevering og afskrivervirksomhed. Det skal bemærkes, at der ikke altid findes en prosa-opregning foran versene. Lad os undersøge et par kapitler. Kap. 10 indeholder Odins kenninger uden prosa-opregning; men æmnet er strejfet i kap. 7. De kenninger, som versene anfører, er: *Alfǫðr, Hangagoð, Hangatýr, Hrafnáss, Farmatýr, Gautatýr, Sigtýr, Friggjar faðmbyggvir, Þriði* (jorden *biðkván Þriðja), Hroptatýr, Yggr, farmr Gunnlaðar arma*, — et vers, hvori ravnene antydes (altså »Ravneguden«) —, *bróðir Vilis (goðjaðarr, Mímsvinr, úlfsbági* — alt i samme vers), *Valgautr, Hertýr, Hrafnfreistaðr* —, et vers uden noget navn i, 1 vers af Eiríksmál, undt. *Óðinn* —, *allvaldr Yngva aldar, Hliðskjalfar gramr. farmǫgnuðr, Aldafǫðr, sonr Bestlu, burr Bors.* Der er endel her at bemærke. Systemet kunde være bedre. Således havde man væntet, at kenninger på *-týr* var alle stillede sammen, men det er ikke tilfældet; *hrafnáss* og *hrafnfreistaðr* burde have stået sammen. Et par enkeltnavne — *Þriði, Yggr* — findes her, det er jo ikke kenninger. *Farmǫgnuðr* bliver Odin på grund af sammenhængen, men ordet er i og for sig ingen kenning for ham. Det meste af dette kan forstås under det anførte synspunkt; navnene anføres efter som de falder den skrivende ind, hvorved en ujævnhed måtte opstå. Mærkeligere er det, at der findes vers, der egenlig intet indeholder vedrørende æmnet, som verset, hvor ravnene nævnes (der følger »krigeren« = Odin), eller verset af Eiríksmál (v. 20). Enkeltnavnene kan bero på en ubehjælpsomhed i værkets begyndelse (jfr. forholdet i beg. af Gylf.). En mistanke overfor overleveringen er her ret naturlig, og man kunde spörge, om alle versene er oprindelige. Her haves U og B særlig til sammenligning; WT er ens med R. En særlig opmærksomhed kræver de tilfælde, hvor U udelader vers. I dette her behandlede stykke mangler verset om ravnene (af Húsdrápa), der jo som antydet, ikke indeholder nogen Odins-kenning; det samme gælder verset, hvori det omtalte *farmǫgnuðr* forekommer, der heller ingen kenning er. Der er således en ret stor sandsynlighed for,

[1] Denne sag er Boer inde på i afhdl. i Acta.

at disse to vers beror på senere indskud, vers som man apriori kunde have mistænkt.

Det næste kapitel handler om skjaldskabskenninger. De er

Kvasis dreyri	Óðins mjǫðr
dverga skip	Ása mjǫðr
dverga mjǫðr	fǫðurgjǫld jǫtna
jǫtna mjǫðr	lǫgr, fyllr, Óðreris, Boðnar, Sónar
Suttunga mjǫðr	lǫgr Hnitbjarga
	Óðins fengr, fundr, farmr, gjǫf.

Verseksemplerne svarer meget nöje hertil. Nr. 2 gentages ved det sidste vers i kap., hvor *dverga skip* nævnes; dette burde have stået sammen med v. 2, er et slags tillæg. Iøvrigt mangler eksempler på *Suttunga mjǫðr* (nr. 5), hvad der dog kunde komme ind under *jǫtna mjǫðr*; ligeledes mangler eksempler på *fyllr Óðreris* osv. (nr. 9), på nr. 10, og endelig på *Óðins farmr* (nr. 11). Her er også *fengr-* og *fundr*-eksemplerne byttede om. Disse uregelmæssigheder er meget ubetydelige og næppe af den art, at de afgiver grundlag for at mistænke teksten. U stemmer ganske med R, undtagen for så vidt som verset med kenningen *Boðnar bára* (v. 35) er udeladt. Men verset er fuldstændig på sin plads og er sikkert vilkårlig udeladt i U. Der er kun den slutning at drage, at forfatteren ikke har opnået en fuldkommen systematisk og heller ikke haft eksempler på alle de kenninger, han kendte. Heraf er følgen, at man må være meget varsom med at erklære det eller det for uægte. Det ligger da nær at tænke sig, at eksemplerne, som naturligvis ikke var optegnede i forvejen, er nedskrevne efter som de faldt forfatteren ind, dog således, at i hovedsagen var systemet i orden.

Et tredje eksempel er Tors-kenningerne (kap. 12). De er mange:

Sön af Odin og Jord	værger af Asgård, Midgård
fader til Magne, Mode, Trud	dræber af jætter, jættekvinder
Sifs mand	— Hrungnir, Geirröd, Trivalde
Ulls stefar	hersker over Tjalve, Röskva
ejer af Mjölner, styrkebælte, Bilskirnir	fjende af midgårdsormen
	fostersön af Vingnir og Hlora.

Hertil svarer versbeviserne ret regelret. Der mangler dog et sådant på »Modes fader« under 2 og »styrkebæltets ejer« under 5. På »Midgårds værger« under 6, samt nr. 8 og 11 helt. Nr. 8, 7 og

i grunden også 10 er alle ensartede, for så vidt som de alle betegner Tor som jætters (og jættekvinders) dræber; rækkefølgen her var altså af underordnet art (der mangler eks. på Tor som »Geirröds dræber«) og ligegyldig; versene svarer ikke helt til den prosaiske rækkefølge. I U mangler verset med »Ulls stefar«, det er åbenbart udeladt; ligeledes det med Trivalde; derom gælder det samme.

Endnu skal et eksempel tages fra afsnittet om heiti. Her møder først (kap. 67) navne på digtningen, nemlig *bragr*, *hróðr*, *óðr*, *mærð* og *lof*; verseksempler findes herpå i samme rækkefølge. I 4. vers findes både *mærð* og *lof*, hvilket også noteres. Her er således alt i bedste orden. Men endnu tilföjes, mærkeligt nok, i U alene et halvvers af Ormr Steintorsson med navnet *leyfð*. Den slags findes ellers yderst sjælden, men åbenbart har skriveren kendt dette halvvers med *leyfð* og så tilföjet det. Der er ingen grund til at antage det for oprindeligt. Iøvrigt findes i prosa-indledningen sagnet om Brage skjald og jættekvinden, hvorefter Brages vers anføres som svar på jættekvindens versformede spörsmål. Dette findes imidlertid kun i RTC, men mangler helt i WUA, og beror således sikkert på senere indskud. Det er på den anden side et godt bevis på slægtskabet mellem R og C.

Gennemgår man de andre kapitler af lignende art, vil man finde, at overensstemmelsen er fuldstændig eller i hvert fald meget god.

Det tør således hævdes, at systemet i bægge afsnit af Skskm. er godt og dygtigt gennemført, selv om det ikke er fuldtud så strængt, som en nutidsforfatter vilde og kunde have gjort det. Der er ikke nogen gyldig grund til at frakende Snorre forfatterskabet til det hele, som det foreligger, bortset fra enkelte mindre indskud i det sidste afsnit og mulig, som ovf. antydet, det sidste kapitel deraf.

Endnu kan den bemærkning göres, at når man undersøger de vers, som hist og her ellers mangler i U, er der næppe tvivl om, at de her er udeladte. Et enkelt morsomt håndgribeligt bevis herfor haves. I kap. 64 udelades verset *Súðlǫngum* osv., men dog hedder det: *her er kallaðr(!) svnddyr*, men det er netop i det udeladte vers, at skib-kenningen 'sund(s)dyr' findes!

Med hensyn til de to afsnit af Skskm. kunde det være af interesse at se, hvilke skjalde, der er benyttede. Der er flere,

hvis kvad kun findes i det ene eller det andet (Ásgrímr, Bersi, Eilífr kúlnasveinn, Eilífr Goðrúnarson, Eysteinn Valdason, Grettir, Gunnlaugr ormstunga, Hallar-Steinn, Haraldr eller (snarere) Njáll, Hávarðr halti, Kolli, Máni, Ormr, Skapti, Snæbjǫrn, Steinarr, Erringar-Steinn, Steinn, Steinþórr, Styrkárr, Sveinn, Tindr, Vetrliði, Þórarinn loftunga, Þorbjǫrn dísarskáld, Þórðr mœraskáld, Þórðr Sjáreksson, Þorvaldr blǫnduskáld, Þorálfr, Qlvir hnúfa — alle i 1. afsnit; — Atli, Bǫlverkr, Grani, Haldórr, Hallr, Illugi, Jórunn, Stúfr, Valgarðr, Þórðr Kolbeinsson, Þorkell hamarskáld — alle i 2. afsnit). Heraf kan man ikke slutte meget. De fleste af de anførte forekommer kun en eller to gange; desuden betinger indholdet (kenningernes eller navnenes art) forekomsten af skjaldecitater. Påpeges kan det, hvor få nye navne der findes i afsnit 2 og de anføres så godt som alle i Heimskringla. Umuligt er det heraf at ville slutte sig til to forskellige forfattere af de to afsnit. Af større betydning er det at se, hvilke skjalde bruges i bægge afsnit. De er ikke få (Arnórr, Bragi, Egill, Einarr skálagl., Einarr Skúlason, Eyjólfr dáðaskáld, Eyvindr, Gamli, Glúmr Geirason, Hallfreðr, Hallvarðr, Kormákr, Markús, Ormr Steinþórsson, Óttarr, Refr, Sigvatr, Skúli, Úlfr, Víga-Glúmr, Vǫlu-Steinn, Þjóðólfr hvinverski, Þjóðólfr Arnórsson, Þorbjǫrn hornklofi, Þorleikr fagri). Her fæster man sig mindre ved de mest kendte skjalde, men når flere af de mindre skjalde (som Gamli, Hallvarðr, Ormr, Víga-Glúmr, Vǫlu-Steinn, ja Þorleikr) anføres i bægge afsnit, er man berettiget til at tage det som støtte for bægge afsnits fælles ophav.

Endelig skal et par ord om navneremserne, *þulur*, göres. De findes i RTABC. I AB er de udvidede med en mængde remser, således som oversigten i SnE III (fortalen) viser. Her er også rækkefølgen noget ændret, idet der i den oprindelige stok er indsat kongenavne-remsen og dværgenavneremsen, samt Odinsnavnene og trænavneremsen. At disse remser og fortsættelsen iøvrigt er af yngre oprindelse er sikkert nok, ligesom samlerens (eller samlernes) hensigt har været noget forskellig fra den ældre rækkes. Herom kan henvises til min afhdl. i festskriftet til K. Maurer (Germ. abhandlungen) og min Litt. hist.

Det spörsmål, der her interesserer mest, er disse remsers forhold til Snorre og hans værk. At de helt mangler i W behøver ikke at betyde noget. Større betydning må det tillægges, at de mangler i U, selv om det må indrömmes, at dette ikke

har nogen absolut gyldighed. I hvert fald er de indkommet i det håndskrift, der ligger til grund for RTC og AB, altså på et ret tidligt standpunkt. Nogen positiv antydning af, at de skulde hidrøre fra Snorre selv, gives der ikke. Når Boer har villet, at Snorre har kendt dem og benyttet dem, er dette ganske uholdbart. En sammenligning mellem dem og det — forholdsvis ringe — stof, som Snorre har og som kan komme i betragtning, viser efter vor opfattelse, at Snorre ikke har kendt eller benyttet dem. Så store afvigelser findes der mellem bægge dele, og det afvigelser, der ikke let vil kunne forklares. Sandheden er utvivlsomt den, at de er senere tilföjede. I håndskrifterne står de ganske uformidlede, uden nogen indledningsbemærkning eller fællesoverskrift. På den anden side er det let forklarligt, at sådanne remser kunde föjes til af afskrivere og redaktörer. Det er jo (poetiske) enkeltbenævnelser, heiti, altsammen, der udmærket kunde slutte sig til det sidste afsnit og supplere dette (jfr. ovf.).

De bestanddele af de andre håndskrifter, der intet har med Eddaen som sådan at göre, er der ingen grund til her at komme nærmere ind på. Det er den grammatiske afhandling i W og U, fortegnelserne i U og slægtregistrene i C, bladfyldet i slutningen af A efter remserne, hvilket altsammen i og for sig kan være interessant nok. Det gælder også den lille prosaiske fortegnelse i AB foran afsnittet af Skskm. (»den lille Skalda« som Müllenhoff kaldte den), som medtages her som Tillæg.

Her skal endelig tilföjes en oversigt over håndskrifternes forhold til R.

W (udg.)	C.
S. 1—3_7 = 1—2_{28}	Kap. 50 (s. 131_4)—55
- 3_8—4_5 = 3_3 f. n.—4_{18}	— 57 (s. $143_{6\text{-}18}$)
- 4_6—7_{19} = 6_1 f. n.—9_{11}	— 56
Gylf. = W.	— 57 (s. 143_{19})—62 (s. 152_{16})
Skskm. Kap. 1—46	[lakune]
» 54—66.	— 67 (s. 165 not. til l. 1)
Hertil kommer enkelte stumper af ókend heiti.	—89.

U.

Prologus ≠ R.
Gylf. kap. 1 mgl.
— 9 slutn. og 10 mgl.
— 24 (s. 44$_{25}$) her k. 9$_{13-23}$
Skskm. kap. 8 slutn. og 9 mgl.
— 8
— 25—27
— 11 beg.
— 10—24
— 28—29
— 31—41
— 44 (slutn.; 125$_{1}$)—46 (47$_{1}$)
— 55 (s. 142$_{5-13}$)
— 56 (s. 143$_{2}$)—62 (s. 153$_{13}$)
Skskm. kap. 62 (s. 153$_{20-1}$)
— 63—69 (÷ slutn.)
— 79 (første halvdel)
— 70
— 69 (slutn.)
— 81—88 (s. 193$_{5}$)
— 72—74 (s. 171$_{6}$)
— 76
— 78
— 62 (s. 153$_{20}$—155$_{6}$)
— 43—44
— 47
— 54—55
— 53 (stærkt forkort.).
— 56 (÷ slutn.)
Háttatal v. 1—56.

A

Kap. 56—62 (s. 153$_{21}$)
— 63—66 (s. 160$_{11}$)
— 66 (s. 163$_{16-18}$)
— 67—68
— 71
— 77—78
— 72 (÷ slutn.)
— 76
— 74 (slutn. s. 171$_{4-9}$, 169$_{15}$—170$_{22}$; i denne rækkefølge)
— 75
— 69—70
— 79
— 80 (s. 179$_{16-17}$ Maðr—ser) + 81 (s. 182$_{15-23}$, jfr. not.)—88
— 89 (delvis).

B

Kap. 56—57
— 10—24
— 28—40
— 6 (slutn.)—8
— 41
— 58
[lakune]
— 77 (s. 175$_{16}$)—78
— 72 (÷ slutn.)
— 81
— 76
— 80
— 82—88
— 89 (delvis).

V.

Spörsmålet om Snorres kilder er ikke egenlig vanskeligt. Vi skal i det følgende give en oversigt over dem, og det gælder da først og fremmest kilderne til Gylfaginning. Snorre angiver selv i alt væsenligt sine kilder her. Han anfører vers først og fremmest fra de 3 hovededdakvad, som her kommer i betragtning: Vǫluspá, Vafþrúðnismál, Grímnismál. Men også andre nævner han.

Det første (senere tilföjede) kapitel er hæntet fra Skjǫldungasaga, jfr. foran s. XIX. Straks i 2. kap. anfører Snorre et skjaldevers i simplere versform, men tillægger det urigtig Tjodolf d. hvinverske istedenfor Torbjörn hornklove, hvorledes det så end hænger sammen hermed.[1] Allerede her ser man Snorres mening med det mytiske afsnit. I samme kapitel lader Snorre Gylfe anføre et vers, der anbefaler forsigtighed; det er første vers af (det egenlige) Hávamál.

S. 10, l. 6 beror åbenbart på Vafþr. v. 7.

Det følgende lille vers er ukendt m. h. t. sin oprindelse.

1_{14} þat—heim jfr. Vþr. 43.

1_{18} Vǫluspá ɔ: v. 43.

1_{15} f. Jfr. Grí. 26.

1_{23} Vǫluspá 52.

1_{21} Aurgelmir, jfr. Vþr. 29.

1_{22} Vǫluspá en skamma, ɔ: Hyndl. 33.

1_{6} Vþr. 31.

1_{3-4} undir hendi osv.: Vþr. 33.

1_{4-5} sem hér segir: ɔ: Vþr. 35.

1_{4-21}—1_{5-4}: Vþr. 21, Grí 40.

1_{5-14} Vsp. 5.

1_{6-5} Midgård, ɔ: Grí. 40—41, jfr. Vþr. 21.

1_{6-14} Jfr. Vsp. 17—18.

1_{7-8-9} Jfr. Vþr. 25.

1_{7-17} f. Jfr. Vþr. 11—14.

1_{7-22} Mundilfari, jfr. Vþr. 23.

1_{8-6} undir bógum osv. Grí. 37 (með fræði menes åbenbart dette sted).

1_{8-18} ulvene: Grí. 39.

19 v. 12—13 = Vsp. 40—41.

[1] Det samme sker s. 89 (v. 9). I Hkr. tillægger Snorre digtet Torbjörn. Dér er han kommen til en rigtigere erkendelse.

19_{19} broen: Fáfn. 18 (men verset er misforstået).

20_{12} redskaberne osv.: Vsp. 7—8.

20—21 v. 14—18 = Vsp. 9=12, 15—16.

22_{6} rødderne: Grí. 31.

22 v. 19 = Vsp. 28.

22_{21} Jfr. Grí. 29.

23 v. 20: Grí. 29.

23_{12} salr: Vsp. 20.

23 v. 21: Fáfn. 13.

24_{6} Ratatoskr: Grí. 32.

24_{8} Hjortene: Grí. 33.

24 v. 22—23 = Grí. 35. 34.

25 v. 24: Vsp. 19.

25 kap. 9. Gudernes boliger beror uden tvivl på kendskab til Grí. 5—15, men endel af indholdet er hæntet andensteds fra, hvis det ikke er Snorres egne konstruktioner. Det er særlig v. 5 (Alfheimr), 12 (Breiðablik), 15 (Glitnir), 13 (Himinbjǫrg), 6 (Valaskjǫlf) — i denne rækkefølge. Hertil fõjes Gimlé med Vsp. 64.

26_{14} vinden: Vþr. 37 (v. 26).

27_{5} vinter—sommer: Vþr. 27.

27_{15} Frigg: Lokas.-vers anføres, men dette er her sammenstykket af Lokas. v. 21. 47. 29; det er vel anført efter (en svigtende) hukommelse.

27—28. Odinsnavnene beror på Grí 46—9, 54.

29 v. 29 = Grí. 24.

30 v. 30 = Grí. 12 (jfr. ved kap. 9).

30_{5} Nóatún: Grí 16.

30_{14} Þrymheimr: Grí. 11, der anføres 31_{4} f.

30_{17} f. v. 31—32: uvist hvorfra; Saxo har kendt disse vers, som han gengiver på latin, men tillægger Hadingus og Regnilda. Om de er tagne fra et digt er umuligt at sige.

31 v. 34 = Grí. 14.

32_{23} Heimdallr: Grí. 13 (jfr. ovf.) og det ellers ukendte digt Heimdallargaldr.

34 v. 37 = Grí 15 (jfr. ovf.).

34_{15} Angrboða: Vsp. en skamma, Hyndl. 40.

38_{8} Fensalir: Vsp. 33.

38_{8} Sága—Søkkvabekkr: Grí. 7.

39 v. 38—39: uvist hvorfra; er næppe tagne fra en större sammenhæng.

S. 40 v. 40 = Grí, 36.

Kap. 23 (s. 40 f.) beror sikkert på Skírnismál (jfr. ovf. XX), hvoraf det sidste vers anføres, men digtets indhold er stærkt forkortet, idet besværgelsesversene er udeladte som overflødige. Det var heller ikke så let at gengive dem i prosa.

Kap. 24 (s. 42—45$_8$) beror for störste delen på Grí., hvoraf der anføres ikke mindre end 5 vers: 18, 19, 20, 23, 44, foruden et fra Vþr. 41 (v. 46). Desuden beror s. 43$_{14}$ (Heidrun) på Grí. 25, samt alle elvenavnene (s. 43$_{22}$) på dettes v. 27—29.

S. 45$_9$. Sleipnir osv.: Snorre har vel her haft en mundtlig overlevering, og han har vel forstået, at indholdet hang sammen med Vsp. 23 ff., og derfor deraf citeret Vsp. 25—26 (v. 48—49).

S. 48$_9$ ff., fortællingen om Tors færd til Utgardaloke. Dens kilde er ukendt, rimeligvis den mundtlige overlevering i Snorres overlegne stilkunst.

Kap. 32 (s. 61 f.) handler om Tor og Midgårdsormen. Det er ikke vanskeligt at påpege de her benyttede kilder. Det er Húsdrápa af Ulfr, digte af Eysteinn Valdason og mulig flere, samt Hymiskviða. En udførlig sammenstilling er givet af E. Mogk (Untersuchungen II), hvortil kan henvises. Snorre antyder selv sine forskellige kilder (s. 63$_6$ f.); efter at have sagt, at Tor »slog hovedet af ormen mod bølgerne« (dette fra Ulfr) siger han: »men jeg tror, at det kan fortælles dig som sandhed, at Midgårdsormen lever endnu og ligger i omhavet«. Dette kan være en slutning af Snorre, da han jo vidste, at Tor skulde kæmpe mod Midgårdsormen i ragnarök; men han kan også have det fra Hymiskviða, hvor det direkte antydes.

I kap. 33—35 — om Balders død og bålfærd — er også Ulfs Húsdrápa benyttet (se herom også E. Mogk). Snorre nævner dette digt som kilde senere, s. 97. Draupnis »natur« (s. 66$_{11}$) kan være hæntet fra Skí. 21. Om Þökks vers gælder det samme som om versene om Gná. Iøvrigt må hovedindholdet af Snorres udførlige skildring bero på mundtlig overlevering.

Kap. 36 — Lokes straf — må vel også hovedsagelig bero på den mundtlige overlevering.

Vsp. 31—35 kan ikke være grundlaget for indholdet af kap. 33—36, men Snorre har kendt versene.

Kap. 37—41 handler alle om ragnarök og hvad der gik forud derfor, samt om genfødelsen. Her har Vsp. været Snorres hovedkilde; flere vers af digtet anføres; selv om ikke alle disse er

optagne af Snorre, har han kendt dem og benyttet dem. Her har Snorre begået en vilkårlighed, idet han (i kap. 40) anbringer straffene på Nåstrand efter ragnarök, medens de efter digtet må henføres til tiden för. Det er mulig kirkelige forestillinger, der her har forført Snorre. Foruden Vsp. er også Vþr. 18 (v. 61). 51 (v. 64), 45, 47 (v. 65—6) benyttede.

S. 76$_{16}$ *njóttu nú sem þú namt* minder om det sidste vers i Hávm.-samlingen: *njóti sá er nam.* Det er kuriøst at lægge mærke til, at Snorre har benyttet Hávm.-samlingen (første og sidste vers) i begyndelsen og slutningen af sit mytologiske afsnit.

Af denne oversigt er det som sagt klart, at Snorres hovedsagelige kilder har, som vænteligt var, været de 3 eddadigte Vǫluspá, Vafþrúðnismál og Grímnismál, samt Skírnismál, i mindre grad Hymiskviða, ti her havde han flere skjaldekvad om ænmet; dem havde Snorre udstrakt kendskab til og forkærlighed for. Bortset fra det anførte eksempel på Snorres vilkårlige benyttelse (Nåstrand-straffene) har han brugt disse digte fornuftig. Men, som det af foranstående er klart, har han langtfra altid anført de vers, han har benyttet. Anførselen er meget vilkårlig, ganske som tilfældet er i Heimskringla med skjaldevers. Iøvrigt kan henvises til S. Nordals bog om Snorri Sturluson. På alle punkter er jeg dog ikke enig med forfatteren.

Skáldskaparmál.

Kap. 1 er muligvis en efterligning af (eller et sidestykke til) Lokasenna, hvor scenen er hos Ægir; hos ham er aserne forsamlede.

Kap. 2—3. Indholdet beror på Haustlǫng. Det pågældende afsnit af digtet anføres i slutn. af kap. 31. Der er al grund til antage, at digtet er dér et senere indskud. Der havde været langt större grund til at indföje digtet her end i kap. 31, hvor Iduns kenninger anføres. Man finder her gentagne gange verbale lån fra digtet (v. 2—13); der er intet at tage fejl af. Men Snorre har vel også her haft mundtlig overlevering ved siden af. I det mindste har digtet intet (og har aldrig haft noget), der svarer til slutn. af kap. 3 (om Skade).

Kap. 4 beg. minder om Hárbarðsljóð v. 19. Der er dog den forskel, at her er det Odin, i digtet Tor selv, der kaster Tjazes öjne op på himlen. Kilden til kap. 4—6 (skjaldemjödens oprin-

delse) beror vel på en mundtlig overlevering, ti det tilsvarende digt i Hávm.-saml. er absolut ikke Snorres kilde. Så ulig er fremstillingen.

Kap. 25—26, Tor og Hrungnir. Om kampen på Grjotunagård indeholder Haustlǫng et afsnit, der anføres (v. 65—71), men dette mangler i U; det beror vistnok på en senere tilföjelse. Der er dog ingen tvivl om, at Snorre har benyttet det. Men hele stykket fra 100$_{18}$ til 103$_{5}$ beror ikke på digtet, det må være hæntet fra overleveringen (eller et tabt digt?), ligeledes en del af kapitlets slutning. Værd at lægge mærke til er, at der ikke findes her nogen egenlige verbale ligheder mellem Snorres fremstilling og versene. Det kan således være tvivlsomt, hvorvidt disse overhovedet er benyttede, hvilket vilde være et yderligere bevis for, at versene beror på indskud.

Kap. 27 indeholder Tors færd til Geirrǫd og dennes drab, samme æmne som Eilífr Goðrúnarson behandlede i sit mærkelige og vanskelige digt, Þórsdrápa, der anføres i RWT, men mangler i U. Der kan næppe være tvivl om, at digtet er et (senere) indskud; men Snorre har kendt digtet, ti han anfører et par halvvers deraf andre steder. Der findes i Snorres fremstilling egenlig intet, der bestemt synes at gå tilbage til digtet. Der anføres et vers i ljóðaháttr (om elven Vimur); det og hele fremstillingen beror åbenbart på en gammel mundtlig overlevering. Der er ligefrem en modsætning mellem Snorre og digtet, idet Snorre udtrykkelig siger, at Tor hverken havde sin hammer eller styrkebælte, medens han i digtet slår jætterne med sin »blodige hammer« (v. 90). 107$_{1-5}$ kunde bero på v. 86. Men det er også alt, som der mulig kunde være hæntet fra digtet.

Kap. 42. Hvad der her fortælles minder om Lokasenna og indledningen dertil, og der kan ingen tvivl være om, at der er en indre forbindelse mellem bægge dele. Som för bemærket anfører Snorre et vers af Lokas., men således, at flere vers deraf er sammenblandede. Man skulde tro, at Snorre havde haft et hds. omtrent som codex regius, men benyttet det efter hukommelsen.

Kap. 44, myten om Sifs guldhår og de andre dværgearbejder, beror vist på den mundtlige overlevering. Der kendes ingen digte, der kunde ligge til grund derfor, og der er ingen rimelig grund til at antage et sådant.

Kap. 47—52 indeholder Niflungesagnet på grundlag af, at

guldet kaldes 'odderbod'. Hele denne fortælling beror uden tvivl på den gamle Sigurðarsaga (fáfnisbana), der nævnes således af Snorre i kommentaren til Háttatal (s. 231). Om sagen og fremstillingens forhold til andre kilder kan henvises til min afhandling i Aarbøger for 1917. Der er al grund til at antage, at en stor del af fortællingen beror på senere indskud. Dertil hører også afsnittet af Brages Ragnarsdrápa (v. 154—58), der ikke har nogen direkte berõringspunkter (ingen verbal-overensstemmelser) med prosaen. Der kan være tvivl om, hvor det egenlige indskud begynder. U stanser i sin fremstilling åbenbart omtr. 129$_{12}$, og her betegnets indskudets begyndelse i denne udgave.

Kap. 53. Grottesagnet. Dette kendes ikke andre steder fra. Rimeligvis beror det på et kapitel i den gamle Skjõldungasaga. Om selve Grottesangen som indskud se ovf. s. XXXII.

Kap. 54—55 om Rolv krake er også hæntet fra den gamle Skjõldungasaga. Dette bekræftes ved Snorres ord i Heimskringla (I, 56), hvor det hedder: »Om denne kamp [på Vänerns is] fortælles der vidtløftig i Skjõldungasaga, og ligeledes om det, at Rolv krake kom til Upsala til Adils«.

Kap. 56 om Hölge beror mulig på sagaen om Ladejarlerne.

Endelig er der Hjadningesagnet, den sidste del af kap. 62 (s. 153$_{20}$—155$_{25}$) med et afsnit af Ragnarsdrápa. I fremstillingen findes ingen verbale lån fra digtet, ligesom den har en del udover hvad det indeholder. Det hele udgör en velformet fortælling. Til grund ligger rimeligvis en ældre saga, mulig Skjõldungasaga. Æmnet findes også i den såkaldte Sörlaþáttr, der er meget ung.

S. 169$_{13-14}$ hjortenavnene Dáinn osv. er fra Grí., se ovf.

S. 170$_{21}$ solens heste fra Grí. 37 (bægge steder verbet *draga*); jfr. ovf.

S. 171$_{5}$ slangenavnene *góinn* — *sváfnir* fra Grí. 34.

Kap. 81, Halfdan gamle og hans sönner. Kilden ukendt. Mulig er kapitlet Snorres egen konstruktion, tildels bygget på gammel overlevering. I Flatøbogen (I, 24—25) findes en ættartala; dér genfindes det hele, tildels ordret, men også meget omredigeret. Næppe har en sådan fremstilling været Snorres kilde. Det omvendte er snarest tilfældet, at Snorre er kilden for Flat.

Hvad Háttatal angår, kan der ikke være tale om noget kildeforhold. Den gamle Háttalykill kan til en vis grad have været Snorres forbillede, men iøvrigt har han ikke benyttet

digtet. Digtet og versemålene beror på en selvstændig reflektion og opbygning. Det er også rimeligt, at enkelte versemål er opfundne af Snorre selv. Om digtet og kommentaren kan henvises til F. Jónssons afhandling (mod R. Boer) i Arkiv XLV.

Snorres Edda kan med rette siges at være et af oldlitteraturens originaleste og mærkeligste skrifter. Uden den vilde vort kendskab til den gamle mytologi være meget ringe og vor forståelse af den gamle skjaldedigtning og skjaldesprog meget ufuldstændig.

VI.

Hvad denne udgave angår, er den grundet på hovedhåndskriftet R, ikke blot som det fuldstændigste, men også som det, der står nærmest ved Snorres original. Begyndelsen (s. 1—4$_{26}$) er taget efter W og T, men retskrivningen er her normaliseret. Nærmest ved R står T og W, så vidt dette når. Havde man haft det hds., som T er en afskrift af, kunde og burde det vist være lagt til grund, da det formentlig har været noget ældre end R. T kan siges at være en ret tro afskrift, — bortset fra retskrivningen —, men på flere punkter er den moderniseret af afskriveren, og der findes ikke få fejl (som der ikke er taget hensyn til). At anføre disse var betydningsløst.

Variantsamlingen går ud på i det hele at være fuldstændig; dog er ganske små og rent betydningsløse afvigelser (omstilling af ord og lign.) ikke medtagne. Dette gælder alle de benyttede håndskrifter. Størst er afvigelserne i U, de er her alle anførte (undt. de mest betydningsløse). På forhånd kunde man have troet, at det ikke var let at anføre Us varianter på sædvanlig måde; det viste sig dog at være en forholdsvis let sag.

R er gengivet bogstavret med opløste forkortelser; om disse kan henvises til AM udg. III, indledn. På samme måde er de andre håndskrifters læsemåder gengivne. For det i R bortrevne er der sat prikker; i beg. er teksten nogle steder udfyldt og da med skarpe klammer. Hvor kun det første bogstav er skrevet, er resten udfyldt og sat i runde klammer.

Udgaven vil være kritisk — dog skal bemærkes, at det er ugörligt at ville prøve på, på ethvert punkt at udfinde, hvad der har været originalens udtryk. Som man vil se, har man i teksten meget ofte optaget ord og læsemåder, der var fælles for

WT, hvor R formentlig enten har skrevet fejl,[1] eller med vilje foretaget en lille ændring. Ligeledes har udgaven villet vise, hvilke indskud, der findes i R (og de nærmest beslægtede håndskrifter); disse indskud er fremhævede ved at være trykte tættere end den øvrige tekst, men man har fundet det rigtigst at beholde dem i håndskriftets rækkefølge. En undtagelse herfra er de sene indskud i prologen i W; om dem kan henvises til udgaven af håndskriftet.

Kapitelinddelingen i R er bibeholdt, selvom den ikke i alle dele er rigtig. Et par mindre afvigelser herfra er dog gjort. Derfor er kapiteltallene forskellige fra den AM.ske udgaves; disse er her anførte i parentes, ligesom også samme udgaves sidetal er anbragt i randen. Verstal har man også — af praktiske hensyn — tilföjet. Versene har man — af samme grund — trykt linjevis. Mellem de enkelte afsnit i Þulur er her i udg. anbragt en streg. I hds. er versene skrevne ud i et, som altid. Interpunktionen i R er ret tilfældig og på flere punkter uriglig, (i Þulur er der i reglen punktum efter hvert navn), ligesom anvendelsen af store bogstaver er regelløs; de er her ombyttede med små bogstaver hvor der var grund dertil. I versene i Skskm. og Ht. er al interpunktion udeladt i udg.; i R findes ofte(st) et tegn efter l. 4. Alle egennavne er i udg. trykte med store bogstaver. Skriverens egne rettelser (tilföjelse af ord over linjen og lign.) er så godt som aldrig bemærkede i noterne. Derimod er de mærkelige rettelser (af en senere hånd) i versene i Háttatal (R*) for det meste anførte; ang. disse kan iøvrigt henvises til en afhandling i Arkiv f. nord. filol. VIII.

Enkelte inkonsekvenser af formel art er opdagede, men sådanne som ikke kan have nogen betydning for læseren.

I A og B findes et lille stykke, indeholdende en usystematisk fortegnelse over omskrivninger og benævnelser, uden versbevis; Müllenhoff kaldte den »den lille Skálda«.[2] I A (SnE II, 427—28) findes en overskrift med røde bogstaver, som ikke kan have noget netop med dette stykke at göre; i B (SnE II, 511) hedder det kort: »Her begynder skjaldskabs-kenninger«. Efter stykket følger notitsen om Fenrisulven, dens lænkning og lænken med

[1] Af fejlskrivninger er der mange, som man af den første variantrække kan se. Jfr. også AM III, indl. [2] Deut. alt. V.

et vers. Den har i A en særlig overskrift. Det er klart, at den ikke står i nogen organisk forbindelse med det foranstående.

Der er meget dunkelt ved denne fortegnelse, der rimeligvis hidrører fra sidste halvdel af 13. årh. Den kan siges at indeholde et supplement til Snorres værk og går vistnok tildels, men indirekte, tilbage dertil. Under teksten findes henvisninger til de steder, der kunde ligge til grund. Som man hurtig vil se — og hvad Müllenhoff bemærkede — er der i visse henseender en indre sammenhæng, men ellers er denne ikke meget logisk. Der findes enkeltheder her, der ellers ikke gives, f. eks. at skib kaldes ved fuglenavne. Noget sådant er yderst sjældent (f. eks. *Gestils ǫlpt* hos Egill). Det er ikke rigtigt, når det hedder, at kun heste-navne bruges, når skibet opkaldes efter »søkonger«. Bemærkes kan læren om, at guld kan opkaldes efter sne og is (256,22), hvad der egenlig skulde gælde sølvet. Det er uforståeligt, når det hedder, at kvinder kan kaldes med »kamp«-navne (medmindre der tænkes på valkyrjenavne). Man skulde tro, at dette *orrostu* beroede på fejllæsning. Iøvrigt er det ikke nødvendigt her at komme nærmere ind på forholdet. En sammenligning med Snorres tekst viser, hvorledes det er. Varianterne er, hvor ikke andet betegnes, fra B.

Til slutning bemærkes, at prof. dr. Jón Helgason har ydet god bistand ved at deltage i korrekturlæsningen.

Finnur Jónsson.

[PROLOGUS]

W 2 **1.** Almáttigr guð skapaði í uphafi himin ok jǫrð ok alla þá hluti, er þeim fylgja, ok síðarst menn tvá, er ættir eru frá komnar, Ádám ok Évu, ok fjǫlgaðiz þeira kynslóð ok dreifðiz um heim allan. En er fram liðu stundir, þá ójafnaðiz mannfólkit; váru sumir góðir ok réttrúaðir, en miklu fleiri snøruz þá eptir girndum heimsins ok órækðu guðs boðorð, ok fyrir því drekði guð heiminum í sjóvargangi ok ǫllum kykvendum heimsins, nema þeim, er í ǫrkinni váru með Nóa. Eptir Nóa-flóð lifðu viii. menn, þeir er heiminn byggðu, ok kómu frá þeim ættir; ok varð enn sem fyrr, at þá er fjǫlmentiz ok byggðiz verǫldin, þá var þat allr fjǫlði mannfólksins, er elskaði ágirni fjár ok metnaðar, en afrækðuz guðs hlýðni, ok svá mikit gerðiz
4 at því, at þeir vildu eigi nefna guð; en hverr myndi þá frá segja sonum þeira frá guðs stórmerkjum? Svá kom, at þeir týndu guðs nafni, ok víðast um verǫldina fanz eigi sá maðr, er deili kunni á skapara sínum. En eigi at síðr veitti guð þeim jarðligar giptir, fé ok sælu, er þeir skyldu við vera í heiminum, miðlaði hann ok spekðina, svá at þeir skilðu alla jarðliga hluti ok allar greinir, þær er sjá mátti lopts ok jarðar. Þat hugsuðu þeir ok undruðuz, hví þat myndi gegna, er jǫrðin ok dýrin ok fuglarnir hǫfðu saman eðli í sumum hlutum ok þó ólík at hætti. Þat var eitt eðli, at jǫrðin var grafin í hám fjalltindum

---

L. 1. í uphafi: ul. U. — 2. þá: ul. U. tvá: ul. U. ættir: med art. U. — 3—4. fjǫlgaðiz—allan: dreifþvz ættirnar vm heiminn siþan U. — 4. fram: fra U. þá: ul. U. mann-: ul. U. — 5—6. váru—boðorð: Svmir vorv goþir. Svmir lifþo eptir girndvm sinvm U. — 6—7. ok—guð: fyrir þat var drekt U. — 7—8. í—heimsins: ul. U. — 8—10. Nóa—ok(2): þat U. — 10. byggðiz: enn tf. U. — 11—13. þá—guð: af þeim en allr fiolþinn afræktiz þa gvþ U. — 13—14. frá—þeira: segia U. — 14. Svá—at: er U. — 15. ok: en þat var U. — 15—16. fanz—síðr: er folkit villtiz en þo U. — 16. þeim: monnom U. — 17—18. er—hann: ul. U. — 18. spekðina—alla: speki at skilia U. — 19. allar: ul. U. lopts..jarðar: U; med art. W. — 19—20. hugsuðu—ok(1): ul. U, men tf. þeir efter undr. — 20. hví—gegna: ul. U. — 20—21. ok fuglarnir: ul. U. — 21. eðli: natvro U. — 21—22. ok—hætti: sva olikt sem þat var U. — 22. var (bis): er U. eðli: ul. U. grafin: græn U.

ok spratt þar vatn upp, ok þurfti þar eigi lengra at grafa til vats en í djúpum dǫlum; svá er ok dýr ok fuglar, at jamlangt er til blóðs í hǫfði ok fótum. Qnnur náttúra er sú jarðar, at á hverju ári vex á jǫrðunni gras ok blóm, ok á sama ári fellr þat alt ok fǫlnar; svá ok dýr ok fuglar, at vex hár ok fjaðrar ok fellr af á hverju ári. Þat er hin þriðja náttúra jarðar, þá er hon er opnuð ok grafin, þá grær gras á þeiri moldu, er øfst er á jǫrðunni. Bjǫrg ok steina þýddu þeir móti tǫnnum ok beinum kvikenda. Af þessu skilðu þeir svá, at jǫrðin væri kvik ok hefði líf með nǫkkurum hætti, ok vissu þeir, at hon var furðuliga gǫmul at aldar-tali ok máttug í eðli; hon fæddi ǫll kykvendi ok hon eignaðiz alt þat, er dó; fyrir þá sǫk gáfu þeir henni nafn ok tǫlðu ætt sína til hennar. Þat sama spurðu þeir 6 T af gǫmlum frændum sínum, at síðan er talið váru mǫrg hundruð vetra, þá var hin sama jǫrð ok sól ok himintungl, en gangr himintungla var ójafn; áttu sum lengra gang en sum skemra. Af þvílíkum hlutum grunaði þá, at nǫkkurr mundi vera stjórnari himintunglanna, sá er stilla myndi gang þeira at vilja sínum, ok myndi sá vera ríkr mjǫk ok máttigr, ok þess væntu þeir, ef hann réði fyrir hǫfuðskepnunum, at hann myndi ok fyrr verit hafa en himintunglin, ok þat sá þeir, ef hann ræðr gangi himintunglanna, at hann myni ráða skini sólar ok dǫgg loptsins ok ávexti jarðarinnar, er því fylgir, ok slíkt sama vindinum loptsins ok þar með stormi sævarins. Þá vissu þeir eigi, hvar ríki hans var; en því trúðu þeir, at hann réð ǫllum hlutum á jǫrðu ok í lopti himins

---

L. 1. spratt: sprettr U. — 1—2. til vats: ul. U. — 2. dǫlum: dal U. — 3. ok: sem i U. — 4. jǫrðunni: henni U. — 5. alt—fǫlnar: ul. U. at: þvi tf. U. — 6. af: ul. U. — 6—7. þá—grafin: at hon er opnvð U. — 8. jǫrðunni: U; molldunni W. — 9. kvikenda: ul. U. — 10—11. ok—eðli: er U. — 12—13. fyrir—hennar: þangat til hennar tolþv þeir ættir sinar U; til hennar ul. W. — 13. Þat: her beg. T. — 13—15. Þat—en: sa þeir þat at U. — 15. þá—himintungl: forskr. W. — 16. -tungla: med art. T. áttu—skemra: svm gengv lengra en svm U; skemra ul. W. — 17—18. Af—sínum: þat grvnaþi þa at nockvrr mvndi þeim styra U. — 18. sínum: sialfs tf. W. — 19. mjǫk—máttigr: ul. U; mjǫk ul. W. — 19—20. þess—ok: ætloþv hann mvndo U. — 20. fyrr: fyrri UW. — 21. sá: W; sia T. — 21—22. ok—ráða: ætloþv hann raþa mvndo U. — 22. myni: mun W. — 22—24. loptsins—sævarins: iarþar ok vindvm ok stormi U. — 22. loptsins: himins W. — 23. því: þar W. vindinum: vindum W. — 24. þá: þat W. þá—var: en eigi visso þeir hverr hann var U. en: WU; af T. — 25. réð: ræþr U. — 25—s. 3,1. á—veðranna: ul. U; -tunglanna, sióvar skr. W.

ok himintunglum, sævarins ok veðranna. En til þess at heldr mætti frá segja eða í minni festa, þá gáfu þeir nǫfn með sjálfum sér ǫllum hlutum. Ok hefir þessi átrúnaðr á marga lund breyz, svá sem þjóðirnar skiptuz ok tungurnar greinduz. En alla hluti skildu þeir jarðligri skilningu, þvíat þeim var eigi gefin andlig spekðin; svá skilðu þeir, at allir hlutir væri smíðaðir af nǫkkuru efni.

2 (3). Verǫldin var greind í þrjár hálfur, frá suðri í vestr
12 ok inn at Miðjarðarsjó; sá hlutr var kallaðr Affríká; enn syðri hlutr þeirar deildar er heitr, svá at þar brennr, af sólu; annarr hlutr frá vestri til norðrs ok inn til hafsins; er sá kallaðr Evrópá eða Énéá; enn nørðri hluti er þar svá kaldr, at eigi vex gras á ok eigi má byggja. Frá norðri ok um austrhálfur alt til suðrs — þat er kallat Ásíá; í þeim hluta veraldar er ǫll fegrð ok prýði ok eignir jarðar-ávaxtar, gull ok gimsteinar; þar er ok mið verǫldin; ok svá sem þar er jǫrðin fegri ok betri ǫllum kostum en í ǫðrum stǫðum, svá var ok mannfólkit þar mest tignat af ǫllum giptunum, spekinni ok aflinu, fegrðinni ok allz konar kunnostu.

3 (4). Nær miðri verǫldinni var gǫrt þat hús ok herbergi, er ágætast hefir verit, er kallat er Trója, þar sem vér kǫllum Tyrkland. Þessi staðr var miklu meiri gǫrr en aðrir ok með

L. 1—2. heldr—festa: þeir mætti mvna U. — 2. nǫfn: nafn U. — 2—3. sjálfum: ul. U. — 3. ǫllum hlutum: ul. W. hefir þessi: siþan hevir U. lund: vega U. — 4. þjóðirnar: menn U. — 4—7. En—efni: en allt skilþo þeir iarþliga. þviat eigi hofþv þeir andliga gipt ok trvþo, at allt veri af nockvro efni skapat eðr smiþat U; var efnat þat smíði er mest hefir verit i verolldunni W; men i slutn. af sit (1.) kap. skr. W: ok þi skilðu þeir alla luti iarðligri—efni. Alt det mellemliggende er senere indskud i W og trykt som tillæg. Overskr. i U: hverso greind er verolldin i þria staþi. — 8. var: verþr U. hálfur: einn hlutr var tf. U. í vestr: til vestrs U. — 9. inn at: vm U. hlutr—kallaðr: heitir U. — 10. þeirar deildar: ul. U. heitr—brennr: U; heitr ok brunninn W; brunninn T. — 11. hlutr: er tf. U. vestri: ok tf. W. er—kallaðr: heitir U. — 12. svá: ul. U. at: ok U. — 13. á: ul. U. eigi—byggja: UW; engi byggir T. — 13. ok(2): ul. U. — 13—14. -hálfur alt: halfona U. — 14. þat—kallat: heitir U. — 15. ok prýði: ul. U. eignir: eign W. jarðar-ávaxtar: W; ul. U; ok jardarinnar T. — 16—17. jǫrðin—kostum: betra U. — 17. ǫllum: ul. W. var: er U. — 18. mest tignat: meirr tignat en i oþrvm stoþvm U og ul. af—giptunum; giptum skr. W. spekinni: at spekt U, og ul. art. i de følg. — 19. allz—kunnostu: ollvm kostvm U; allre kunnostu W; kostar skr. T (ditt.). — 20—s. 4,2. Nær—til: þar var sett Roma borg er ver kavllvm Troio U. — 21. hefir: gort tf. W. kallat er: kolluð var W.

meira hagleik á marga lund með kostnaði ok fǫngum, er þar váru til. Þar váru xii. konungdómar ok einn yfirkonungr, ok lágu mǫrg þjóðlǫnd til hvers konungdómsins; þar váru í borginni xii. hǫfðingjar; þessir hǫfðingjar hafa verit um fram aðra menn, þá er verit hafa í verǫldu, um alla manndómliga hluti. (9) Einn konungr, er þar var, er nefndr Múnón eða Mennón; 22 hann átti dóttur hǫfuðkonungsins Príámí; sú hét Tróán; þau áttu son, hann hét Trór, er vér kǫllum Þór; hann var at upfæzlu í Trákíá með hertoga þeim, er nefndr er Lóríkús; en er hann var x. vetra, þá tók hann við vápnum fǫður síns. Svá var hann fagr álitum, er hann kom með ǫðrum mǫnnum, sem þá er fíls bein er grafit í eik; hár hans er fegra en gull; þá er hann var xii. vetra, þá hafði hann fult afl; þá lypti hann af jǫrðu x. bjarnstǫkkum ǫllum senn, ok þá drap hann Lóríkúm hertoga, fóstra sinn, ok konu hans Lórá eða Glórá ok eignaði sér ríkit Trákiá; þat kǫllum vér Þrúðheim. Þá fór hann víða um lǫnd ok kannaði allar heims hálfur ok sigraði einn saman alla berserki ok alla risa ok einn enn mesta dreka ok mǫrg dýr. Í norðrhálfu heims fann hann spákonu þá, er Síbíl hét, er vér kǫllum Sif, ok fekk hennar. Engi kann segja ætt Sifjar; hon var allra kvinna fegrst; hár hennar var sem gull. Þeira son var Lóriði, er líkr var feðr sínum; hans son var Einridi; hans son Vingeþórr, hans son Vingener, hans son Móda, hans son Magi, hans son Seskef, hans son Beðvig, hans son Athra, 24 er vér kǫllum Annan, hans son Ítrmann, hans son Heremóð, hans son Skjaldun, er vér kollvm Skiold, hans s(onr) Biaf, er R

1a

L. 2. til: ul. W. Þar: i Troio U. — 2—3. -konungr—kgdómsins: allvm oþrvm U. — 3—4. í borginni: ul. U. — 4. hǫfðingiar(1): sål. Rask; hǫfuðtungur TWU. — 4—5. þessir—hluti: ul. U. aðra: alla W. — 5. hluti: herefter et större indskud i W, se tillæg. — 6. Einn—Mennón: konvngr het Menon U. er(1)—nefndr: hét W. — 7. hǫfuð-: ul. U. sú—Tróán: Troiam U. — 7—8. þau—hann(1): sonr þeira U. — 8. er—kǫllum: þann kǫllum W; eda T. — 8—12. hann(2)—gull: ul. U. — 9. í Tr.: ul. T. er(3): ul. T. — 10. vápnum: W, forskr. T (iofnon!). — 12. bein: ul. T. — 13. afl: sitt tf. U. — 14. ǫllum: ul. U. — 14—16. ok—þrúðheim: ul. U. — 16—19. Þá—dýr: hann sigraþi marga berserki senn ok dyr eðr dreka U. — 17. allar: ul. W. — 19. þá: eina U. — 20. ok—hennar: ul. U. Engi kann: W; eigi kann ek T. kann segia: vissi U. — 21. hon—gull: ul. U. — 21—22. Þeira—var(1): sonr þeira het U; var ul. T. — 22. er—Einridi: ul. U; Henrede skr. W. — 23. son(1): ul. W. Vingeþórr: UW; ving T. Móda: UW; Modi T. — 24. Seskef: Sefsmeg U; Cesphéth W. Athra: Atra U. — 25. Here-: Ere- U. — 26. er(1): hermed beg. R. — 26—s. 5,1. Biaf—kollvm: ul. T.

ver kollvm Biar, hans s(onr) Iat, hans s(onr) Gvðolfr, hans s(onr) Finn,[1] hans s(onr) Friallaf, er ver kollvm Friþleif; hann atti þann son, er nefndr er Voden, þaN ka/llvm ver Oþin; hann var agætr maðr af speki ok allri atgervi. Kona hans het Frigida, er ver ka/llvm Frigg. (10) Oþin hafþi spadom ok sva kona hans, ok af þeim visindvm faN hann þat, at nafn hans mvndi vppi vera haft inorðrhalfv heims ok tignat vm fram alla konvnga. Firir þa savk fystiz hann at byria ferþ sina af Tyrklandi ok hafþi með ser mikiN fiolþa liðs, vnga menn ok gamla, karla ok konvr, ok ha/fþv með ser marga gersemliga lvti. En hvar sem þeir forv ifir la/nd, þa var agæti mikit fra þeim sagt, sva at þeir þottv likari goþvm en monnvm. Oc þeir gefa eigi stað ferþiNi, fyR en þeir koma norðr i þat[2] land, er nv er kallat Saxland. Þar dvalþiz Oþinn langar hriþir ok eignaþiz[3] viþa þat land.

4. Þar setti[4] OþiN til landz gæzlv iii. sonv sina; er eiN nefndr VegdeG; var hann rikr konungr ok reð firir Austr Saxalandi;
26 hans sonr var Vitrgils; hans synir vorv þeir Vitta,[5] faþir Heingez, ok SigaR, faþir SvebdeG, er vær ka/llvm Svipdag. AnaR s(onr) Oþins h(et) BeldeG, er ver ka/llvm Balldr; hann atti þat land, er nv heitir Vestfal; hans son var Brandr; hans s(onr)

[1] Utydel. [2] Rettet fra þaN. [3] Rettet fra eignaz. [4] Rettet fra setr. [5] Det første bogstav er utydel. (v el. p).

L. 1. Biar: Bavr U. Iat: iate T. Gvðolfr: Guðolf W. — 2. Finn: Finnr U. Friallaf: WT; Frialafr U; Fiarllaf R. — 2—3. hann—er(2): hans sonr (Vodden) U. — 3. þaN—ver: er ver kavllvm U. Voden—ver: ul. T. — 3—5. hann—Frigg: ul. U. — 5. Þessi oþinn skr. U. Kap.overskr. i U: Fra þvi er Oþinn kom a norðrlond. hafþi: mikinn tf. U. — 5—8. ok sva—konvnga: kona hans het Frigida er ver kavllvm Frigg U. — 7. heims: W; med art. RT. — 8—12. Firir—þottv: hann fystiz norþr i heim með mikinn her ok stormiklo fe ok hvar sem þeir forv þotti mikils vm þa vert ok U. — 11. þa: þar W. fra: af W. — 12. Oc: ul. T. — 12—13. Oc—kallat: þeir komv i U. — 14—15. Þar—land: ok eignaþiz Oþinn þar viþa landit U. — 14. langar hriþir: langa hrið W. eignaþiz: W (jfr. U); eignaz RT. — 16. Þar—OþiN: ok þar setti hann U. setti: W(U); setr RT. — 16—17. er—ok: Vegdreg U; vegdeg skr. T. — 18—19. hans(1)—Svipdag: ul. U. — 18. var: ul. W. sonr—þeir: hans synir voru þeir vitrgils ok T. Vitta: T; Picta W, R(?). — 19. gestz skr. W. Sveb-: Sveg- T. -deG: -deg W = l. 20. — 20. BeldeG: beldeg UT. — 20—21. þat—heitir: ul. U. þat: þar T. — 21. Vestfal: vestr fál þat riki er sva heitir U. — 21—s. 6,2. hans(1)—Gave: ul. U. — 21. Brandr: Brandi T. hans(2) sonr: ul. T.

Frioþigar, er ver ka/llvm Froþa; hans s(onr) var Freovin[1], hans s(onr) Uvig, hans s(onr) Gevis, er [ver k]a/llvm Gave. En þriþi s(onr) Oþins er nefndr Sigi, hans s(onr) Rerir[2]; þeir langfeðr[3] reþv þar fyrir, er nv er kallat Frakland, ok er þaþan sv ætt komin, er kavllvt er Vavlsvngar[4]. Fra avllvm þesvm erv storar ættir komnar ok margar. (11) Þa byriaþi Oþinn ferþ sina norðr ok kom i þat land, er þeir kavllvðv Reiðgotaland, ok eignaþiz iþvi landi allt þat, er hann vildi. Hann setti þar til landa son s(inn), er Skioldr h(et); hans son var[5] Friþleif(r); þaðan er sv ætt ko[min, er] Skioldvngar heita; þat erv Danakonvngar, ok þat heitir nv Iotland, er þa var kallat Reiðgotaland.

5. Eptir þat for hann norðr, þar sem nv heitir Sviþioð; þar var sa konvngr, er Gylfi er nefndr. En er hann spyr til ferþar[6] þeira Asiamanna, er æsir voro kallaðir, for hann i[7] moti þeim ok bavð, at Oþinn skyldi slikt vald hafa ihans riki, sem hann vildi sialfr, ok sa timi fylgþi ferþ þeira, at hvar sem þeir dva/lþvz ila/ndvm, þa var þar ar ok friþr,[8] ok trvþv allir, at **28** þeir væri þes raþande, þviat þat[9] sa rikis-menn, at þeir voro vlikir a/þrvm monnvm, þeim er þeir havfþv set, at fegrþ ok sva[9] at viti. Þar þotti Oðni fagrir landz kostir ok kavs ser þar borgstað, er nv heita Sigtvn[10]; skipa(þi)[11] hann þar ha/fþingivm

[1] Rettet fra -vit. [2] Rettet fra ver-. [3] Rettet fra -feðgar. [4] Skr. ovngar. [5] Rettet fra het. [6] Rett. fra ferþa. [7] Ul. [8] goðr tf. [9] Ul. [10] Rettet fra -tvnir. [11] þi mgl.

L. 2. er—Gave: ul. T. En: ul. U. — 3. er nefndr: het U. Sigi: Sigi WTU. Rerir: WU; verir R, uefer T. — 3—5. þeir—Vavlsvngar: faþir Volsvngs er volsvngar ero fra komnir þeir reþo fyrir Fracklandi U. — 3. -feðr: WT; -feðgar R. — 5. þessvm: þeim UT. — 6. ok margar: ul. U. þyriaþi: for U. — 6—7. ferþ—kavllvðv: i U. — 8. i—vildi: þat U. — 8—10. Hann—Danak.: ok setti þar son sinn Skiolld favþr Friðleifs er Skiolldvngar ero fra komnir U. — 9. het: er Skioldungar eru fra komnir tf. T. var: WT; het R. — — 9—10. þaðan—heita: ul. T. — 11. þa—kallat: þeir kavlloþv U. — 12. Overskr. i U: Fra þvi er Oþinn kom i Sviþioþ ok gaf sonvm sinvm riki. Eptir—heitir: Ðaþan for Oþinn i U. — 13. er nefndr: het U. — 13—14. En—þeira: ok er hann fretti til U. — 13. ferþar: WT; ferþa R. — 14. i: TU; ul. RW. — 15—16. at—sialfr: þeim i sitt riki U. — 16. sialfr: ul. T. at: ul. U. — 17. ok(2): þi W. allir: menn U. — 18. þat: WT; ul. RU. — 18—19. sa—set: rikis menn sa þa olika flestvm monnvm oþrvm U. — 20. sva: WT; ul. R. sva at: ul. U. fagrir: vellir ok tf. U. kostir: goþir tf. U. — 21. borg-: borgar UW. -tun: -tunir R; þat var af hans nafni. ok gaf ser konungdom ok kallaðiz Niorðr. ok þi finnz þat skrifat i fræðibokum at Niorðr hafi heitið hinn fyrsti Suia konungr. er þat til þess at Oðinn hefer þar uerið gofgaztr tf. W. hann: ul. WU. hofðingivm: havfþingia U.

ok i þa liking, sem verit hafþi iTroio, setti xii. havfvðmenn i staþinvm at dæma landz laʀg, ok sva skipaþi hann rettvm aʀllvm, sem fyʀ hafþi[1] verit i Troio ok Tyrkir voro vanir.

6. Eptir þat for hann norðr, þar til er siar toc við honvm, sa er þeir hvgþv, at lægi vm aʀll laʀnd, ok setti þar son s(inn) til[2] þess rikis, er nu heitir Noregr; sa er Sæmingr kallaðr, ok telia þar Noregskonvngar sinar ættir til hans ok sva iarlar ok aþrir rikismenn. Sva sem segir iHaleygiatali. En Oþinn hafþi
1b með ser þaN son siN, er Yngvi er nefndr, er konvngr var iSviþioþv eptir[3] hann[3], ok erv fra honvm komnar þær ættir, er Ynglingar erv kallaþir. Þeir æsir tokv ser qvanfaʀng þar iNan landz, en svmir sonvm sinvm, ok vrþv þesar ættir fiolmennar, at vmb Saxland ok allt þaþan vm norðrhalvor dreifþiz sva, at
30 þeira tvnga, Asiamanna, var eigin tvnga vm avll þesi laʀnd, ok þat þikkiaz menn skynia mega af þvi, at ritvð[3] erv langfeðga navfn þeira, at þaʀ navfn hafa fylgt þesi tvngv ok þeir æsir hafa haft tvngvna norðr hingat iheim, iNoreg ok iSviþioð, iDanmǫrk ok iSaxland, ok iEnglandi erv forn laNdz heiti e(ða) staþa heiti, þaʀ er skilia ma, at af aNaRi tvngv erv gefin en þesi.

---

[1] Rett. fra haʀfþv. [2] Ul. [3] Rett. fra skrifvð.

L. 1. ok: ul. WU. verit hafþi: ul. U. Troio: Troia R. — 1—2. setti —staþinvm: vorv settir xii. havfþingiar U. — 2—3. ok—vanir: ul. U. — 3. hafþi: T; hofðu WR. — 4. Eptir þat: Siþan U. — 5. þeir hvgþv: hann ætlaþi U; sogdu skr. T. — 6. þess: ul. U. er(1)—kallaðr: er Semingr het en nv heitir Noregr U. er .. kallaðr: het W. — 7. þar: ul. U. ættir: þar tf. T. til hans: þangat U. — 7—8. ok(2)—Hal.: ul. U. — 8—9. En—nefndr: með oþni for Yngvi U. — 10. eptir hann: ul. R. — 10—11. erv—kallaþir: Ynglingar ero fra komnir U. — 10. fra: af WT. — 10—11. ættir—q.: åben plads T. — 12. en—sinvm: ul. U; sum skr. T. þesar: þær U. — 13. at: ul. U; sva at W. ok—sva at: ok vm norþr halfona U. vm: of T. — 14. Asia—aʀll: ein geck vm U. — 15—19. þikkiaz—þesi: skilia menn at þeir hava norþr hingat haft tvngvna i Noreg ok Danmork Sviþioð ok Saxland U. — 18. heiti(2): ul. W.

[GYLFAGINNING]

1 (1). Gylfi konvngr reð þar londvm, er nu heitir Sviþioð. Fra honvm er þat sagt, at han gaf eiNi farandi konv at lavnvm skemtvnar sinnar eitt plogs land iriki sinv, þat er iiii. avxn drægi vpp dag ok nott. En sv kona var ein af[1] ása ætt; hon er nefnd Gefivn. Hon tok iiii. a/xn norþan or Iotvnheimvm, en þat voro synir iotvns nokkvrs[2] ok hennar, ok setti þa firir plog, En plogriN geck sva breitt[3] ok divpt, at vpp læysti landit, ok drogv a/xninir þat land vt ahafit ok vestr ok namv staþar isvndi na/kqvorv. Þar setti Gefi[vn landi]t ok gaf nafn ok kallaþi Selvnd. Ok þar sem landit hafþi vpp gengit, var þ[ar] eptir vatn; þat er nv La/griN kallaðr iSviþioð, ok liggia sva vikr iLeginvm sem nes iSelvndi. Sva segir Bragi gamli: 32

Gefivn dro fra Gylfa, ba/rv a/xn ok atta
glavð diupravþvl, a/þla, ennitvngl, þar er gengv
sva at af reNiravknvm firir vineyiar viðri
ravk, Danmarkar avka; valravf, fiogvr havfvð.

2 (2). Gylfi konvngr var maðr vitr ok fiolkvNigr; hann vndraþiz þat mioc, er ásafolk var sva kvNikt, at allir lvtir gengv at vilia þeira; þat hvgsaþi hann, hvart þat mvndi vera af eþli sialfra þeira, e(ða) mvndi þvi valda goðmavgn þa/, er þeir blotvþv. Hann byriaþi ferþ sina til Asgarþz ok for með leynd[4] ok bra a sic gamals maNz liki ok dvlþiz sva; en æsir voro þvi

---

[1] Rett. fra at. [2] Mgl. [3] Rett. fra hart. [4] Rett. fra lavn.

U har følgende overskr.: her hefr Gylva ginning fra þvi er Gylfi sotti heim Alfa/þr i Asgarþ með fiolkvngi. ok fra villo asa. ok fra spvrningo Gylva. — 1—16. mgl. U. — 4. af: WT; at R. — 6. nokkvrs: WT; ul. R. — 7. breitt: WT; hart R. — 8. a: vm W. — 9. vn landi: afr. R. Se-: Sę W. — 10. Ok: enn W. ar: afr. R. — 11. nv: er tf. T. — 12. Bragi: skald tf. R. — 14a. a/þla: ǫðla W. — 15b. eyiar: æyia W. — 16b. valravf: valrof W. havfvð: hofuð WT. — 17. Gylfi—vitr: Gylfi er maðr nefndr hann var konvngr W; Gylver skr. U. konvngr: ul. U. — 17—18. ok—at: ok hvgsaþi þat er allir lyþir lofvþo þa ok U. — 18. mioc: ul. W. gengv: giorðuz W. — 19. þat—hann: ul. U; ok (f. þat) W. af: at T. — 20. sialfra: ul. U. þeira: vera tf. U. — 20—21. þa/—blotvþv: ul. U. — 21. byriaþi—sina: for U. ok—leynd: ul. U; lavn skr. R. — 22. ok—sva: ul. U.

34 visare, at þeir høfþv spadom ok sa þeir ferþ hans, fyR en hann kom, ok gerþv imoti honvm sionhverfingar, ok[1] er hann kom iN iborgina, þa sa hann þar hafa havll, sva at varla matti hann sia ifir hana; þak hennar var lagt gyldvm[2] skioldvm sva sem spanþak. Sva segir Þioðolfr eN hvinverski, at Valhavll var skioldvm þavkt:

1. Abaki letv blikia, Svafnis salnęfrar
barþir voro grioti, seggir hyGiandi.

Gylfi sa maN ihallar dvrvm,[3] ok léc at handsa/xvm ok hafþi vii. seN alopti; sa spvrþi hann fyR at nafni; hann nefndiz Gangleri ok kominN af refilstigvm ok beiddiz at sækia til natstaþar ok spvrþi, hverr ha/llina atti.[4] Hann svarar, at þat var konvngr þeira, en fylgia ma ec þer at sia hann; skaltv þa sialfr spyria hann nafns«, ok sneriz sa maðr firir honvm iN iha/llina, en hann geck eptir, ok þegar la/ks hvrþin ahæla honvm. Þar
2a sa hann mǫrg golf ok mart folk, svmt með leikvm, svmir drvckv, svmir með vapnvm ok ba/rþvz. Þa litaþiz hann vmb ok þotti margir lvtir otruligir, þeir er hann sa; þa mælti hann:

36 2. Gattir allar, þviat ovist er at vita,
aðr gangi fram, hvar vvinir
vm skygnaz skyli, sitia afleti firir.

3. HaN sa iii. hasæti ok hvert vpp fra a/ðrv, ok satv iii. menn siN ihveriv. Þa spvrþi hann, hvert nafn ha/fþingia þeira

[1] Rett. fra en. [2] Rett. fra gylt-. [3] Rett. fra dvrvnvm. [4] Rett. fra ætti.

L. 1. þeir—ok: ul. U (og skr. þeir sa). — 1—2. fyR—kom: ul. U. — 2. honvm: ul. U. — 2—3. ok—borgina: ul. U. — 2. ok(2): WT: en R. — 3. þar: ul. U. sva at: suat T. — 3—4. sva—hana: ul. U. — 3. hann(2): ul. W. — 4. sia ifir h.: omv. T. var lagt: vorv þokt(!) U. gyldvm: gylltvm R. sva: ul. WU. — 5—6. eN—þavkt: ul. U. — 7. Svafnis: svolnis U. — 9. dvrvm: WUT; dyrvnvm R. ok(1): er WU. hafþi: vorv U. — 10. vii: xii T. fyR: fyrri U. — 11. refil-: refils W; rifils U. — 11—12. ok(2)—nattst.: ul. U. — 12. atti: WTU; ætti R. svarar: segir U; ok segir tf. W. þat: sa U. — 13. en—ma: ok mvn ek fylgia U. ec: hann W; ek ma fylgia skr. T. — 13—15. skaltv—honvm: ul. U. — 14. nafns: sialfr tf. W. — 14. ok: en T. hann: margar hallir ok tf. U. svmt—leikvm: ul. U. — 17. svmir —ba/rþvz: en svmir leko U. — 17—18. Þa—hann: þa mælti Gangleri er honvm þotti þar margt otrvligt U. — 18. þotti: þotto T. — 19—20a. Gattir—gangi: skatnar allir aþr ne gangim U. Efter l. 2 i v. indskyder T.: um skodaz skuli. — 19b. at vita: ul. W; at ul. U. — 21b. fleti: fletivm U. — 22. ok(1): ul. T. fra: af U. — 22—23. satv—siN: sat sinn maðr W. — 22. iii.—siN: þar maðr U.

væri. Sa svarar, er hann leiddi iN, at sa, er ienv nezta hasæti sat, var konvngr, »ok heitir Hár, en þar næst sa,[1] er h(eitir) Iafnhár, en sa ofarst, er Þriþi h(eitir)«. Þa spyR Hár komandann, hvart fleira er eyrindi hans, en heimill er matr ok drykkr honvm sem a/llvm þar iHava ha/ll. Hann s(egir), at fyrst vil hann spyria, ef nokqvorr er froþr maðr iNi. Hár s(egir), at hann komi eigi heill út, nema hann se froþari

3. »ok stadtv fram, meðan þv fregn;
sitia skal sa er segir«.

Gangleri hof sva mal sitt.

4 (3). Hverr er æztr eþa ellztr allra goþa? Hár s(egir): Sa heitir Alfa/ðr[2] at voro mali, en í Asgarþi envm forna atti hann xii. nǫfn; eitt er Alfa/ðr[2]; aNat er Herran e(ða) Herian, iii. er NikaR e(ða) HnikaR, iiii. er Nikvz e(ða) Hnikvðr, v. Fiolnir, 38 vi. Oske, vii. Omi, viii. Bifliþi e(ða) Biflindi, ix. SviþaR, x. Sviðrir, xi. Viðrir, xii. Ialg e(ða) Ialkr. Þa spyR Gangleri: Hvar er sa gvð, e(ða) hvat ma hann, e(ða) hvat hefir hann vNit frama verka? Hár s(egir): Lifir hann of allar[3] alldir ok stiornar a/llv riki s(inv) ok ræðr a/llvm lvtvm, storvm ok smám. Þa mælti Iafnhár[4]: Hann smiþaþi himin ok iorð ok lopt[5] ok alla eign þeiRa. Þa mælti Þriþi: Hitt er mest, er hann gerþi maNinn ok gaf honvm avnd þa, er lifa skal ok alldri tynaz, þott licamiN

---

[1] Mgl. [2] Rett. fra all-. [3] Næsten afr. [4] iafn er skr. i margen med indvisn.tegn. [5] Rett. fra loptin.

L. 1. at: ul. U. env: ul. UT. ha-: ul. U. — 2. sat var: sitr er U. var: at sa var W. — 2—3. en—heitir: ok þar næst U. — 2. sa: ul. R. — 3. ofarst: er efstr U; er ofarst skr. T. — 3—4. Þa—hans: hann spyrr Ganglera hvat fleira veri eyrinda U. — 4. hvart—eyrindi: hvat fleira se erenda W. — 4—5. honvm—ha/ll: ul. U. — 6. spyria: vita W. — 7. nema .. se: ef .. er U. — 9. segir: her overskr. U: fra spvrningo Ganglera. — 11. eþa: ok T. allra goþa: með goþvm U. — 13. Alf.: All- R; eða Allfoðr tf. W. envm—atti: hefir U. U ul. alle tallene og alle eða-navnene. — 13. aNat—e(ða): ul. U. er(2): ul. W. — 14. NikaR: nikaðr U. Nikvz: Nikvþr U; nikur T. — 15. Bifliði: Riflindi U. Biflindi: Bibl- skr. W. SviþaR: Sviþvrr U; Suidr T; Viðrir W. — 16. Viðrir: Suiðorr W. Ialg: falkr U. — 17—18. frama verka: til frama U. — 18. of: um WU. allar alldir: alldr U. — 19. ok—a/llvm: ul. U og skr. storvm hlvtvm. — 20. lopt: UT; loptin RW. — 20—21. ok—þeiRa: ul. U. — 21. er(1): þo tf. T. mest: meira U og tf.: er hann smiþaþi himin ok iorþ. er(2): at U. gerþi: smiþaþi U. — 22. þa—tynaz: at lifa U. — 22—s. 11,1. þott—a/skv: þo skal likamr fvna U.

fvni at moldv eþa breNi at a/skv; ok skolv allir menn lifa, þeir er rett erv siþaðir, ok vera meþ honvm sialfvm, þar sem heitir Gimle eða Vingolf, en vandir menn fara til heliar ok þaþan iNiflhel[1]; þat er niðr ien nivnda heim. Þa mælti Gangleri: Hvat hafþiz hann aðr at, en himinn ok iorð væri gǫr? Þa svarar Hár: Þa var hann með hrimþvsvm. (4) Gangleri mælti: Hvat var vphaf e(ða) hversv hofsc, e(ða) hvat var aðr? Hár svarar: Sva sem segir i Volvspa:

4. Ár var alda[2] iorð fanz eigi
þat er ecki var; ne vphimiN,
vara sandr ne sær gap var giNvnga,
ne svalar vNir, en gras ecki.

Þa mælti Iafnhár: FyR var þat mǫrgvm a/ldvm, en iorð var skavpvt, er Niflheimr var gorr, ok ihonvm miðivm liGr brvðr sa, er Hvergelmir h(eitir), ok þaþan af falla þær ár, er sva heita: Svavl, GvNþra, Fiorm,[3] Fimbvlþvl,[4] Sliðr ok Hriþ, Sylgr ok Ylgr, Við, Leiptr; Gioll er næst helgrindvm. Þa mælti Þriþi: Fyrst var þo sa heimr isvðrhalfv, er Mvspell h(eitir): hann er lios ok heitr, sv átt er logandi ok breNandi, er hann ok ofæR þeim, er þar erv vtlendir ok eigi eigv þar oþvl. Sa er Svrtr nefndr, er þar sitr a landz enda til landvarnar; [hann hefir[5] loganda sverþ, ok ienda veralldar mvn hann fara ok heria ok sigra ǫll goþin ok breNa allan heim með eldi; sva segir iVǫlvspa:

---

[1] ini afr. [2] Rett. fra halda. [3] Rett. fra form. [4] Rett. fra fimbvl. þvl. [5] Skr. 2 gg, sidste gg overstr.

L. 1. at moldv: til molldar WT. — 1—2. allir—sialfvm: þa allir bva með honvm rettsiþaþir U. — 3. eða Ving.: ul. U. menn: skulo tf. T. — 4. -hel: -heim U. þat er: ul. U. — 5. væri gǫr: voro skavpvð U. — 7. e(ða)(2)—aðr: hann U. — 8. sem: ul. U. — 9a. alda: halda R. — 10a. þat: þar U. 11a. vara: varat W. — 12a. vNir: vndir U. — 9b. eigi: ęfa W. — 12b. ecki: hvergi U. — 13. FyR: fyrri U. a/ldvm: vetrvm U. en: er T. var: væri WT. — 15. Hver-: her- U. af: ul. U. — 16. Svavl: kvol U. -þra: -dro U. Fiorm: form RT. Hriþ: hriþr U. — 17. Þriþi: nyt kap. i U med overskr.: her segir fra mvspellz heimi ok fra svrti. — 18. Fyrst: fyrstr T. sa—h(eitir): mvspellz heimr sa er sva heitir U. — 19. sv—breNandi: ul. U; er ul. T. sv—er(1): ul. W. logandi: er hann tf. W. er hann: ul. UW. — 19—20. ofæR—oþvl: ofært er þar vtlendum monnvm U. — 20—21. Sa—þar: Svrtr ræþr þar fyrir ok U. — 21. landz: heims U. til landv.: ul. U. — 22. sverþ: i hendi tf. U. fara —heria: koma U. — 23. allan heim: heiminn U.

5. Svrtr fer svnan
með sviga leifi,
skin af sverþi
sol valtiva,

griotbiorg gnata,
en gifr rata,
troþa halir helveg,
en himin klofnar.

5 (5). Gangleri mælti: Hversv skipaþiz, aðr en ættirnar yrþi 42 2b
eþa avkaþiz manfolkit? Þa mælti Hár: Ar þær, er[1] kallaþar erv Elivagar, þa er þær voro sva langt komnar fra vpsprettvni, at eitrqvika[2] sv, er þar fylgþi, harðnaþi sva sem sindr þat, er ren ór eldinvm, þa varþ þat is, ok þa er sa is gaf staþar ok ran eigi, þa heldi yfir þanig, en vr[3] þat, er af stoð eitrinv[4], fra/s at hrimi, ok ioc [hvert hrimit[5] yfir anat allt iGinvnga gap. Þa mælti Iafnhár: Ginvnga gap, þat er visi til norðrættar,[6] fyltiz með þvnga ok havf[vg]leic ís ok hríms ok in ifra vr ok gvstr; en hin syðri lvtr Ginvngagaps lettiz moti gneistvm ok sivm þeim, er flvgv ór Mvspells heimi. Þa mælti Þriþi: Sva sem kallt stoð af Niflheimi ok allir lvtir grimmir, sva var alt[7] þat, er visi namvnda Mvspelli, heitt ok liost, en Ginvngagap var sva hlætt sem lopt vindla/st; ok þa er mættiz hrimin ok blær hitans, sva at braþnaði ok dra/p, ok af þeim kviqv-dropvm kviknaþi með krapti þes, er til sendi hitann, ok varþ manz likandi, ok er[8] sa nefndr Ymir, en hrimþvssar kalla hann Avrgelmi, ok erv þaðan komnar ættir hrimþvssa, sva sem segir iVa/lvspa hini ska/mmv:

---

[1] I hds. rett. fra noget først skrevet. [2] Rett. fra qvikia. [3] Mgl. [4] ok tf. hds. [5] Omv. [6] Rett. fra norðrs. [7] Mgl. [8] Rett. fra var.

L. 1a. Svrtr: Svartr U. — 2a. leifi: læui W, levi U. — 2b. gifr rata: gvþar hrata U. — 3b. -veg: -vega U. — 6. eþa: ok U. Hár: nyt kap. med overskr.: her segir er gvþin skopvþo ymi iotvn U. — 6—7. kallaþar erv: heita U. — 7. þa—voro: ero U. — 7. sprettvni: RT; sprettvm W, sprettvnvm U. — 8. qvika: kvikan U. þar: þeim T. — 8—9. sva—þat: sem sindr i afli þat varþ U. — 9. ren: ferr W. þa—gaf: nam hann U. — 10. en vr: ok U; en ul. WT; vr ul. R. eitrinv: ok tf. RWT. — 11. at hrimi: ul. U. — 12. norðr: WTU; norðrs R. — 13. is ok hrims: með rimi ok is U. i: ul. U. — 14. hin: ul. U. — 15. þeim: ul. U. — 16. af: or U. allir—grimmir: grimt U. alt: WTU; ul. R. — 17. Mvspelli: Mvspells heimi U. sva: ul. U. hlætt: liett W, leit T, lett U. — 18. mættiz: mætti WU. hrimin ok: hrimino WU. blær: blærinn U. — 19. dra/p: af tf. U. af—kviknaþi: ul. U. — 20. þes—ok(1): þeim er styrþi U. likandi: likindi WU; a tf. U. — 20—21. ok(2)—nefndr: sa het U. — 22. komnar —ska/mmv: þeira ættir sem her segir U.

44 6. Erv vavlvr allar — en seiðberendr
fra Viðolfi, — fra Svarthavfþa,
vithkar allir — allir iotnar
fra Vilmeiði, — fra Ymi komnir.

En her segir sva Vafþrvþnir[1] iotvnn[2]:

7. Or Elivagvm — þar[3] vorar ættir
stvkkv eitrdropar — komv[4] allar saman,
ok ox vnnz or varð iotvnn; — þvi er þat æ allt til atalt.

Þa mælti Gangleri: Hvernig oxv ættir[5] þaþan e(ða) skapaþiz sva, at fleiri menn vrþv, e(ða) trvi þer[6] þan gvð, er nv sagþir þv fra? Þa svarar Har: Fir ongan mvn iatvm vær hann g(vð); hann var illr ok allir hans ættmenn; þa kavllvm ver
46 hrimþvrsa; ok sva er sagt, [at][7] þa er hann svaf, feck hann sveita, þa ox vndir vinstri hendi honvm maðr ok kona, ok anar fotr hans gat son við a/ðrvm, en þaþan af komv ættir; þat erv hrimþvrsar. Hin gamli hrimþvss hann ka/llvm vær Ymi. (6) Þa mælti G(angleri): Hvar bygþi Ymir e(ða) við hvat litþi hann? [Harr svarar[8]: Næst var þat, þa er hrimit dravp, at þar varð af kýr sv, er Avðhvmla h(et), en iiii. miolkar rvnv or spenvm hennar, ok fæddi hon Ymi. Þa mælti Gangleri: Við hvat fæddiz kyrin? Har s(egir): Hon sleikti hrimsteinana, er saltir voro, ok hin fyrsta dag,[8] er hon sleikti steinana, kom ór steininvm at

[1] Skr. þroþ-. [2] R tf.: þa spvrþi Gangleri Hvaþan a/rgelmir kom meþ iotna sonvm fyrst e[n] froþi iotvn þa er og så følg. v. [3] erv tf. [4] Rett. fra komnar. [5] saman tf. [6] Rett. fra trvir þv. [7] Afr. [8] Mgl.

L. 2a. Við-: Vict- U. — 3a. lyder i U: vettir allar. — 1—2b. en—Svarth.: ul. U. — 3b. allir iotnar: RT; omv. WU. — 5—8. En—atalt: ok enn segir sva at or elivagvm stvckv eitr dropar ok voxtr vindz ok varþ iotvnn or. þær einar ættir koma saman U. — 5. -þroþn- skr. R. iotvnn: W tf. her samme passus som R, men ul. þa er. — 8a. or varð: omv. WT. — 6—7b. þar . . komv: WT; þar eru . . komnar R. — 8b. æ—til: alt eda T; æ . . til: ul. W. — 9—10. eða—vrþv: ul. U. — 9. eða: huadan tf. T. — 10. menn: ul. W. trvi þer: WTU; trvir þv R. þan gvð: hann gvþ vera U. — 10—11. er—fra: ul. U. — 11. Har: iafnhar U. Fir—iatvm: eigi trvvm U; truum skr. W. — 12. guð: uera tf. W. allir: ul. U. — 12—13. þa—hrimþ.: þat ero hrimþvssar U. — 13. ok: en WT. sva—þa: ul. U. — 14. hendi: WTU; hænd R. — 15. af: ul. U. — 16. þat—Ymi: ul. U. — 18. Har svarar: ul. RW. Her nyt kap. i U med overskr. fra þvi er skopvð var kyrin avðvmla. — 19. kýr—het: kyrin avþvmla U; -umbla skr. WT. en: ul. U. miolk-: miolkr T. — 20—21. Þa—segir: en kyrin fæddez er U. — 21. -steinana: steina WU; steina þa T. — 22. steinana: ul. U. — 22—s. 14,1. steininvm—qveldi: ul. U.

qveldi manz har, anan dag manz havfvð; þriþia dag var þar allr maðr; sa er nefndr Bvri; hann var fagr alitvm, mikill ok mattvgr; hann gat son þan, er Bor het. Hann feck þeirar konv, er Bestla[1] het, dottir Bolþorns iotvns, ok fengv þav iii. sonv; het ein Oðin, anar Vili, iii. Ve. Ok þat er min trva, at sa Oþinn ok hans bræðr mvnv vera styrande himins ok iarþar; þat ættlvm ver, at hann mvni sva heita. Sva heitir sa maðr, er ver vitvm mestan ok agæztan, ok vel megv þer[2] hann lata sva heita. (7) Þa mælti Gangleri: Hvat varþ þa vm þeira sætt, e(ða) hvarir vorv rikari? Þa svarar Har: Synir Bors drapv Ymi iotvn, en 48 3a er hann fell, þa liop sva mikit bloð or sarvm hans, at með þvi drekþv þeir allri ætt hrim[þv]rsa, nema ein komz vndan meþ sinv hyski. Þann kalla iotnar Bergelmi; hann for vpp alvdr sin ok kona hans ok hellz þar, ok erv af þeim komnar hrimþvrsa *ættir, sva sem her segir:*

8. Qrofi vetra — þat ek fyrst of man,
aðr værí iorð of skopvð, — er sa hin froþi iotvnn
þa var Bergelmir borin, — avar lvðr *of lagiðr.*

(8) Þa segir G(angleri): Hvat hǫfðvz þa at Bors synir, ef þv trvir, at þeir se gvð? Hár s(egir): Eigi er þar litið af at segia. Þeir tokv Ymi ok flvttv imitt Ginvnga gap ok gerþv af honvm iorþina, af bloþe hans sæin ok vǫtnin. Iorþin var gǫr af holdinv, en biorgin af beinvnvm, griot ok vrþir gerþv þeir af tavnvm ok

[1] Skr. Besla. [2] Rett. fra þeir.

L. 1. manz(2): ul. U. dag(2)—þar: ul. U; þat skr. WT. — 2. sa—Bvri: er B. het U. — 2—4. hann—dottir: favþr bors er atti beyzlo dottvr U. — 3. het: er nefndr WT. — 4. Bestla: beitla T. het: er nefnd W. fengv: gatu W; atto U. — 4—5. het ein . . anar . . iii: ul. U. — 5. er—trva: ætlvm ver segir Har U. — 6. mvnv: muni W. himins: heims U. — 6—7. þat—heita: ul. U. — 7—8. Sva—heita: ok þar er sia eptir herann er ver vitvm nv mestan vera U. — 8. þer: WT; þeir R. heita: her nyt kap. U med overskr.: fra þvi er synir bvrs drapv ymi. — 9—10. Þa—Har: ul. U. — 10. iotvn: ul. U. — 10—11. en—hans: ok hliop or honvm þat bloþ U. — 13. vpp: ul. U. — 14. ok—hans: ul. U. erv—þeim: þaþan ero U. — 15. sva—segir: ul. U. — 17a. væri iorð: omv. U. of: vm U; of WT; ul. R. — 16b. of: vm U = 18. — 17b. er—froþi: at froþa U. — 18b. avar: omv. T. — 19—20. ef—gvð: er þv trvir gvð vera U. — 20. þar: þat U. af—segia: ul. U. — 21. tokv—flvttv: flvttv Ymi U. — 21—22. iorþina: iorð U. — 22. sæin . . vǫtnin: ul. art. U, og sål. i det følg. — 22—23. Iorþin—en: ul. U. — 23. ok—þeir: ul. U.

iǫxlvm ok af þeim beinvm, er brotin voro. Þa mælti Iafnhar: Af þvi bloþi, er or sarvm ran ok lavst fór, þar af gerþv þeir sia þan, er þeir gerþv ok festv saman iorþina, ok lavgþv þan sia ihring vtan vm hana, ok mvn þat flestvm mane vfæra þikia, at komaz þar yfir. Þa mælti Þriþi: Tokv þeir ok havs hans ok gerþv þar af himin ok settv hann vpp ifir iorþina meþ iiii. skavtvm, ok vndir hvert horn settv þeir dverg; þeir heita sva, Avstri, Vestri, Norþri,[1] Svðri. Þa tokv þeir sivr ok gneista þa, er lavsir forv ok kastað hafþi or Mvspellzheimi, ok settv [i mitt Ginnvngagap a[2] himin bæþi ofan ok neþan til at lysa himin ok iorð. Þeir gafv staþar a/llvm elldingvm,[3] svmvm ahimni, svmar forv lavsar vndir himne, ok settv þo þeim stað ok skavpvðv[4] gavngv þeim. Sva er sagt ifornvm visindvm, at þaþan af vorv dægr greind ok ara tal; sva[5] segir iVa/lvspa:

9. Sol þat ne vissi,
hvar hon sali atti;
mani þat ne vissi
hvat hann megins atti;
stiornvr þat ne vissv,
hvar þær staþi attv.

Sva var aðr en þetta væri.[6]

6. Þa mælti Gangleri: Þetta erv mikil tiþindi, er nv heyri ec; fvrþv mikil smið er þat ok hagliga gor.[7] Hvernig var iorþin hattvð? Þa svarar Har: Hon er kringlott vtan ok þar vtan vm liGr hiN divpi siar, ok með þeiri siavar stra/ndv gafv þeir la/nd til bygþar iotna ættvm; eN firir iNan aiorþvnni gerþv þeir

[1] Rett. fra Norþi. [2] Rett. fra amiþian giNvnga. [3] Rett. fra elldinvm. [4] Rett. fra skavpvþ. [5] sva sem skr. R. [6] of iorð tf. R. [7] Rett. fra gert.

L. 1. iǫxlvm ok: ul. U. af þeim: ul. W. brotin: borin U. — 1—2. Þa—bloþi: ok af bloþino U. — 2. ok—af: þa U. — 3. gerþv—iorþina: festo iorþina i U. gerþv: girdo T; gyrðu W. — 3—5. ok(2)—Þriþi: Siþan U. — 4. mane: monnum W. — 5—6. ok—hans: hausinn U. — 6. þar af: or U. hann vpp: ul. U. — 7—8. þeir(2)—sva: ul. U og de følg. navne i acc. — 8. Norþri S.: omv. WT. — 8—9. ok—hafþi: ul. U. — 9. forv: voru T. ok(1): er W. — 10. i—a: T; i—Ggap ul. W. bæþi: ul. U. — 10—11. til—iorð: at lysa iorþina U. — 11. staþar: stað W; staþi U. elldingvm: med art. W. — 11—13. svmvm—at: ul. U. — 13. Sva—sagt: Sagt er T. — 14. sva: sem tf. R. i Vsp.: ul. U. — 18. Sva—væri: ul. U; of iorð tf. R, ul. WT. — 19—20. Þetta—fvrþv: Mikil merki ero þetta ok U. — 20—21. er—hattvð: ul. U. — 20. gor: T; gert RW. — 21—22. Hon—liGr: kringlott er iorþ ok liggr vm U. — 21. vtan: ul. W. — 22. þeiri—strondv: þeim strondvm U; strondinne skr. T. — 23. la/nd—ættvm: bygþ iotnvm U. iorþvnni: iorþina U.

borg vmhverfis heim firir vfriþi iotna, en til þeirar borgar havfþv þeir brar Ymis iotvns, ok kavllvþv þa borg Miðgarþ. Þeir tokv ok heila hans ok kastvþv ilopt ok gerþv af skyin, sva sem 52
her segir:

10. Or Ymis holdi
var iorð of skavpvt,
en or sveita siár,
biorg[1] or beinvm,
baðmr or hari
en or havsi himiN.

11. En or hans bram
gerþv blið regin
Miðgarþ manna sonvm,
en or hans heila
voro þav hiN harðmoþgv
sky all of skavpvt.

(9) Þa mælti G(angleri): Mikit þotti mer þeir hafa þa snvit til leiþar, er iorð ok himiN var gert ok sol ok himintvngl voro sett ok skipt dægrvm; ok hvaþan komv meNinir, þeir er heim byggia. Þa svarar Har: Þa er þeir gengv meþ sævar strandv
Borss(ynir), fvndv þeir tre tva ok tokv vpp trein ok skǫpvþv 3b
af menn[2]; gaf hiN fyrsti [o]nd ok líf, aNarr vit ok hræring, iii. asionv, mal[3] ok heyrn ok sion; gafv þeim klæþi [ok] nafn; het karlmaðriN Askr, en konan Embla, ok olz[4] þaðan af mannkindin, sv[5] er bygþin var gefin vndir Miðgarþi. Þar næst gerþv þeir ser 54
borg imiþivm heimi, er kallvð er Asgarðr. Þar bygþv[6] gvþin ok ættir þeira, ok gerðvz þaðan af margr tiþindi ok greinir bæþi aiorþv ok ilopti. Þar er eiN staðr, er Hliðskialf heitir, ok þa er Oþinn settiz þar ihasæti, þa sa hann of alla heima ok hvers manz athæfi ok vissi alla lvti, þa er hann sa. Kona hans h(et)

---

[1] Skr. biorgr. [2] Skr. $^{M}_{M}$. [3] Rett. fra malit. [4] Rett. fra oloz. [5] Rett. fra þeim. [6] Rett. fra bygþ.

L. 1. heim: iorþina U. — 1—2. en—þeir: ok hofþv þar til U. — 2. iotvns: ul. U. — 2—3. tokv—lopt: kavstoþv heilanvm i loptið U; upp tf. T. — 6a. of: vm U = 10b. — 8b. en: ok U. — 10b. skavpvt: nyt kap. U med overskr.: bors synir skopvþv ask ok emlv. — 11—14. Þa—Har: ul. U. — 12. gert: giorr W. — 13. ok: en WT. — 15. Bors s(ynir): efter þeir R. ok—trein: ul. U. — 16. menn: mann U. ok(1): ii. U. aNarr—hræring: ul. U. — 17. asionv—ok(1): ul. U. — 17—18. gafv—karlm.: ok het maþr U. — 18. Embla: emla U. ok olz: W; ok oluz RT; ox U. — 19. sv: W; þeim RT; ul. U. Þar næst: Siþan U. — 19—20. ser borg: ul. U. — 20. er—Asg.: asgarþ U; þat kalla menn (kallvm ver R, kallaz W) troia tf. RWT. bygþv gvþin: bygþi Oþinn U. — 21—22. ok(1)—lopti: er varar ættir ero fra komnir(!). Enn segir Har U. — 23. Oþinn: Alfavþr UT. settiz: sezt U. þa sa: ser U. of alla heima: vm heim allan U. — 24. ok—sa: ul. U. het: er U.

Frig Fiorgvinsd(ottir), ok af þeira ætt er sv kynsloð komin, er ver kallvm asa ættir, er bygt hafa Asgarþ hin forna ok þar riki, er þar liggia til, ok er þat allt goðkvnig ætt. Ok firir þvi ma hann heita Alfaðr,[1] at hann er faþir allra goþana ok manna ok allz þes, er af honvm ok hans krapti var fvllgert.[2] Iorþin var dottir hans ok kona hans; af henne gerþi hann hin fyrsta soninn, en þat[3] er Asaþorr; honvm fylgþi afl ok sterkleikr; þar af sigrar hann all kvikqvendi. (10) Norfi e(ða) Narfi h(et) iotvnn, er bygþi i Iotvnheimvm; hann atti dottvr, er Nott h(et); hon var svart ok dackr, sem hon atti ætt til. Hon var gipt þeim mane, er Naglfare h(et); þeira s(onr) h(et) Avðr.[4] Þvi næst var hon gipt þeim, er Anar het; Iorð h(et) þeira d(ottir). Siþarst atti hana Dellingr ok[5] var hann asa ættar; var þeira s(onr) Dagr; var
56 hann lioss ok fagr eptir faþerni s(inv). Þa tok Alfaðr[1] Nott ok Dag, son hennar, ok gaf þeim ii. hesta ok ii. kervr, ok sendi[6] þav vpp a himin, at þav skolv riþa ahverivm ii. dægrvm vm-hverfis iorþina. Riðr Nott fyri þeim hesti, er kallaðr er Hrim-faxi, ok at morni hverivm dagvir hann iorþina af méldropvm sinvm. Sa hestr, er Dagr a, heitir Skinfaxi, ok lysir allt lopt ok iorþina af faxi hans. (11) Þa mælti G(angleri): Hversv styrir hann gang solar eða[7] tvngls? Har s(egir): Sa maðr er nefndr Mvndilfari,[8] er atti tva barn; þav varv sva favgr ok friþ, at

---

[1] Rett. fra all-. [2] Rett. fra fvllt-. [3] Rett. fra þar. [4] Rett. fra vðr. [5] Mgl. [6] Rett. fra setti. [7] Rett. fra ok. [8] Rett. fra færi (sål.).

L. 1. -vins-: -ins T; vnz- U. — 1—2. þeira—ættir: þeiri ætt er asa ætt U. — 2. bygt hafa: bygþi U. — 2—3. ok—til: ul. U. — 3. allt: ul. UT. — 3—4. Ok—heita: þvi heitir hann U. — 4—5. ok—gert: ul. U. — 4. manna: med art. T. — 5. honvm ok: ul. W. — 6—7. ok—er: ok var þeira son U. — 7. þat: WT. — 7—8. honvm—kvikqvendi: ul. U; her nyt kap. i U med overskr.: fra nora iotni ok nott dottvr hans. — 8—9. Norfi—er: Nori iotvnn U. — 9. i Iotvnh.: fyrst iotvnheima U. hann—het: ul. T; dottir hans var Nott U. — 10. ok—til: ul. U. — 10—11. var—het: giptiz Naglfara U; gipt Naglfara skr. T. — 11. þvi næst: Siþan U. — 12. þeim—het: Onar U; Anarr skr. W. — 12—13. Siþarst—ættar: hana atti Doglingr U. — 14. lioss—s(ino): fagr sem faþir hans U. fagr: alitom tf. T. — 15. son—kervr: ul. U. sendi: WT; setti RU. — 16. þav vpp: ul. U. at—dægrvm: ok gaf þeim ii. hesta ok kerrvr ok riþa þav U. — 17—18. fyri—Hrimf.: Hrimfaxa U. — 18. ok—hverivm: ul. U. af: með U. — 19. Sa—Skinf.: Dagr a Skinfaxa U. allt: ul. U. — 20—22. Þa—er: Mundilferi U; -fœri skr. T, -fari skr. W. — 21. eða: WT; ok R. — 22—s. 18,2. þav—het: Máni het sonr hans en Sol dottir ok atti hana Glornir U.

hann kallaþi [son sinn[1] Mana, en dottvr s(ina) Sol, ok gipti hana þeim maNe, er Glenr h(et); en gvðin reiddvz þesv ofdrambi ok tokv þav syskin ok settv vpp ahimin, letv Sol kæyra þa hesta, er drogv kerrv solariNar þeirar, er gvþin ha/fþv skapat, til at lysa heimana, af þeiri sio, er fla/g or Mvspellzheimi; þeir hestar h(eita) sva, Arvakr ok Alsviðr; en vndir bǫgvm hestaNa settv gvþin tva vinbelgi at kæla þa, en isvmvm fræþvm er þat kallat isarncol. Mani styrir gavngv tvngls ok ræðr nyivm ok niþvm; hann tok ii. ba/rn af iorþvnni, er sva h(eita), Bil ok Hivki, er þav gengv fra brvNi þeim, er Byrgir h(eitir), ok barv áa/xlvm ser sa, er heitir Sægr, en stavngin Simvl. ViðfiNr er nefndr faþir þeira. Þesi bavrn fylgia Mana, sva sem sia ma af iorþv. (12) Þa mælti G(angleri): Skiott ferr solin, ok nær sva, **58** sem hon se hrædd, ok eigi mvndi hon þa meiR hvata ga/ngvnni, at hon hræddiz bana s(inn). Þa svarar Har: Eigi er þat vndarlikt, at hon fari akafliga, nær gengr sa, er hana sækir; ok ongan vítveg a hon, nema reNa vndan. Þa mælti G(angleri): Hverr er sa, er henni gerir þaN ómaka? Hár s(egir): Þat erv ii. vlfar, ok heitir sa, er eptir henni ferr, Skǫll; hann hræþiz 4a hon ok hann mvn taka hana, en sa heitir Hati Hroðvitnisson, er firir henne leypr, ok vill hann taka tvnglit, ok sva mvn verþa. Þa mælti Gangleri: Hver er ætt vlfaNa? Har s(egir): Gygr ein byr firir [av]stan Miðgarþ iþeim skogi, er [I]arnviðr h(eitir). Iþeim skogi byggia þær tra/lkonvr, er Iarnviðivr h(eita). En gamla gygr fæþir at sonvm marga iotna ok alla ivargs likivm, ok þaþan af er[v] komnir þesir vlfar. Ok sva er sagt, at af ættiNi verþr sa eiN matkaztr, er kallaðr er Managarmr; hann

[1] Rett. fra aNat.

L. 1. son sinn: W; annat RT. — 2. þesv: þvi U. -drambi: -drembi T; er þav heto sva tf. U. — 3. tokv—settv: setto þav U. — 3—4. letv—drogv: ok draga þav U. — 4. solariNar: ul. art. UT. ha/fþv: hafa U. — 5. til—heimana: ul. U. — 5—9. þeir—niþvm: ul. U. — 9. hann: Mani U. — 9—10. er—Hivki: Bil ok Hivka U. — 10. gengv: foro U. Byrgir: Byggver U. — 10—11. ok—heitir: Sárinn het U. — 11. fiNr: -fiþr U. — 11—12. er nefndr: het U. — 12. þeira: barnanna U. sva: ul. UT. — 13. ok—sva: ul. U. — 14—15. ok—sinn: ul. U. — 15—16. Eigi—akafl.: ul. U; þoat skr. W. — 16. gengr: er W. sækir: leiþer U. — 17—22. ok—verþa: vlfar ii. gera þat Skoll ok Hatti Hroþvitnis son U. — 20—21. Hati—tvnglit: ul. T. — 24. I—heita: ok sva heita þær trollkonr er þar byggia U. — 25. En: ul. U. gygr: trollkona U. fæþir—marga: er moþir margra U. alla: allir U. vargs: varg- T. — 26—27. ok(1)—er(2): þaþan kom U. — 26. af: ul. W.

fylliz með fiorvi allra þeira manna, er deyia, ok hann gleypir tvngl, en[1] stavckvir bloþe himin ok lopt allt; þaþan tynir sol skini sinv ok vindar erv þa okynir ok gnya heþan ok handan. Sva segir iVolvspa:

12. Avstr byr en alldna
i Iarnviþi
ok fæþir þar
fenris kindir;
verþr af[2] þeim allvm
eina nǫkcvrr
tvngls tivgari
itrallz hami.

13. Fylliz fiorvi
feigra manna;
ryðr ragna siat
raþvm dreyra;
svart verþa solskin
of svmvr eptir,
veþr[3] allt valvnd.
Vitvð er en eþa hvat?

(13) Þa mælti G(angleri): Hver er leið til himins af iorþv? Þa svarar Har ok hlo við: Eigi er nv froþlega spvrt; er þer eigi sagt þat, er[4] gvþin gerþv brv af iorþv til himins,[5] er[6] heitir Bifravst?; hana mvntv set hafa; kan vera, at [kallið er[7] regnboga. Hon er með iii. litvm ok mioc sterk ok ger með list ok kvnnattv meiri en aðrar smiþir. En[6] sva sterk[8] sem hon er, þa mvn hon brotna, þa er Mvspells megir fara ok riþa hana, ok svima hestar þeira ifir storar ar; sva koma þeir fram. Þa mælti G(angleri): Eigi þotti mer goþin gera af trvnaþi brvna, er hon skal brotna mega, er þat megv þo[9] gera, sem þav vilia. Þa mælti Har: Eigi erv goþin hallmælis verþ firir þesa smið;

[1] Rett. fra ok. [2] Rett. fra or. [3] Rett. fra verþr. [4] Rett. fra at. [5] Til h. af i. R. [6] Rett. fra ok. [7] þat kallir þv R. [8] efter er R. [9] Mgl.

1. fylliz: fylltiz U. allra—deyia: feigra manna U. — 2. en: WTU; ok R. ok—allt: ul. U. þaþan: þa U; af tf. W. —3—4. ok(1)—Vol.: sva sem her segir U. — 3. gnya: knyia T. — 5a. alldna: arma U. — 6a. -viþi: -viðiu W. — 10a. eina: ima U. nǫkcvrr: hverra T. — 11a. tivgari: tregari U. — 10b. of: vm WTU. — 11b. veðr: verþr U. valvnd: va. ly. U; valynd T. — 12b. Vitvð: uitu W; v. U. er: ul. U. en: einn U, men i synes raderet. eþa: ok U. — 13. iorþv: her nyt kap. U med overskr.: her segir fra bifravst. — 14. ok—við: hlæiandi U. þer: ul. U. — 15. er(1): WTU; at R. af i. til h.: WTU; omv. R. er: WTU; ok R. — 16. kallið er: T; þv kallir hana U; þat kallir þv WR. — 17. sterk: stor T. — 17—18. list ok k.: mikilli list U. — 18. En: WTU; ok R. — 19. fara: at heria tf. W. ok(1): at U. — 20. sva—fram: ul. W; ferþinni tf. U. — 21. trvnaþi: trausti T. brvna: hana (efter gera) U. — 22. mega: ul. U. er—megv: ok megi þav U; ok megu þau W. þo: UT; ul. RW. — 23. hall-: a- U. firir—smið: af (at U) þessi smið WU; af þessu smidi T.

goð brv er Bifra/st, en engi lvtr er sa iþesvm heimi, er ser megi 62
treystaz, þa er Mvspellz synir heria.

7. (14) Þa mælti G(angleri): Hvat hafþiz Allfa/ðr þa at, er GOR var Asgarðr? Hár mælti: Ivphafi setti hann stiornarmenn [i sæti[1] ok beiddi þa at dæma meþ ser ørlavg MANA ok raþa vm skipvn borgarINAR; þat var þar, sem heitir Iþavollr imiðri borginni. Var þat hit fyrsta þeira verk, at gera hof þat, er sæti þeira xii.[2] standa í AVNVR en hasætið, þat er Allfavðr a; þat hvs er bezt gert aiorþv ok mest: allt er þat vtan ok INAN sva sem gvll eít; iþeim stað kalla menn Glaðsheim. ANAN sal gerþv[3] þeir; þat var havrgr, er gyðivrnar attv, ok var hann allfagr, þat hvs kalla menn Vingolf. Þar næst gerþv þeir þat at þeir lavgþv afla ok þar til gerþv þeir hamar ok tavng ok steðia ok þaþan af a/ll tol AVNVR; ok þvi næst smiþvþv þeir malm ok steín ok tre, ok sva gnoglega þAN malm, er gvll h(eitir), at a/ll bvsgavgn ok oll reiðigogn[4] havfþv þeir af gvlli, ok er sv a/lld kavllvð gvllaldr, aðr en spiltiz af tilqvamv qvINANA; þær komv or Iotvnh(eimvm). Þar næst settvz gvþin vpp ísæti sin ok rettv doma sina ok MINTVZ, hvaþan dvergar hofþv qviknat imoldVNI ok niðri í iorþ- VNI, sva sem maðkar iholdi. Dvergarnir havfþv skipaz fyrst ok 4b tekit qviknon iholdi Ymis ok voro þa maðkar, en af atqvæþi 64 gvþANA vrþv þeir vitandi manvitz ok ha/fþv MANZ liki ok bva þo iiorþv ok isteinvm. Mo[ðso]gnir var æztr[5] ok ANARR DVRIN; sva segir iVolvspa:

14. Þa gengv regin avll at skyldi dverga
arǫkstola, [dr]ott of skepia
giNheilvg goð, or brimi bloðgo
ok of þat gettvz, ok or blam sleGivm.

[1] Mgl. [2] Efter í R. [3] Skr. 2 gg. [4] ok—gǫgn mgl. [5] Rett. fra dvergr.

L. 2. treystaz: træsta W. synir: megir U. — 3. All-: Al- U. — 5. meþ ser: ul. U. — 5—6. vm—borg.: ul. U. — 6. þat: domrinn U. — 7. Var: er U. — 8. xii.: UW; efter standa i RT. AVNVR—þat: nema þat sæti U. a: atti U. — 10. eít: se tf. U. stað: sal U. Glaðs-: Glað- U. — 11. þat—havrgr: er horgr var i U. gyðivrnar: ul. art. U. allf.—hvs: allfagrt hus hann T; allgott hvs ok fagvrt hana U. — 12. Vingolf: vindgloþ U. gerþv: smiþoþv U. gerþv—at: ul. W (og: logðu þeir). at: hvs er U. — 12—13. lavgþv—til: ul. T. — 12. afla: afl i U. — 13. gerþv: smiþoþo U. — 15. bvs-: borþ- U. — 15—16. ok(2)—gogn: WTU (ul. oll); ul. R. — 18. rettv: settu W. — 19. ok: ul. U. — 20. skipaz: skapaz U. — 21. en: ok U. — 22. ha/fþv: hafa U. — 23. æztr: WTU; dvergr R; þeira tf. U. — 25a—25b. regin —at: fork. U; for at har det h. (ɔ: hverr). — 28a. of.. gettvz: um.. giettuz W. — 25b. at: huerr W (jfr. U). — 26b. skepia: spekia U. — 27b. brimi bloðgo: brimis blodi T. — 28b. or: ul. U. blam sleGivm: bláens (bláms U) leggium WU.

15. þar manlikvn dvergar iiorþv,
morg of gerþvz, sem Dvrin sagþi.

Ok þesi segir hon navfn þeira[1]:

16. Nyi, Niþi, Oin, Mǫðvitnir,
Norðri, Svðri, Vigr ok Gandalfr,
Avstri, Vestri, Vindalfr, Þorin,
Alþiofr,[2] Dvalin, Fili, Kili,
Nár, Nain, Fvndin, Vali,
Nipingr, Dain, Þror, Þroinn,
Bifvr, Bafvr, Þeckr, Litr, Vitr,
66 Bavmbavr, Nori, Nyr, Nyraðr,
Ori,[3] Onar, Reckr, Raðsviðr.

En þesir erv ok dvergar ok bva isteinvm, en enir fyri imoldv:

17. Dravpnir, Dolgþvari, Dori, Ori,
Havr, Hvgstari, Dvfr, Andvari,
Hleðiolfr, Gloin, Heptifili,
Hár, Siar.

En þesir komv fra Svarinshavgi til Avrvanga alorvvallv, ok er kominn[4] þaþan Lovar. þesi erv navfn þeira:

68 18. Skirpir, Virpir, Eikinskialdi,[5]
Skafiðr, Ai, Falr, Frosti,
Alfr, Ingi, Fiþr, Ginar.

---

[1] dvergana tf. [2] Rett. fra -þiolfr. [3] Mgl. [4] Rett. fra erv komnir. [5] Rett. fra Eikin. skialdi.

L. 1a. Þar: þeir og så gerþv U. — 2b. Dvrin sagþi: þeim dyrin kendi U. — 3. þesi—hon: segir þeim U. — 4—7a. W har ok mellem de første 6 navne. — 8a. Nár: ul. U. Nain: nani (snarest så) U. — 9a. Nipingr Dain: niningr dani U. — 10a. Bafvr: bavr U. — 11a. Bavmbavr: bombur W; bambavr U. — 12a. Ori: orr U: ul. R; orinn T. Onar: annar U. — 4b. Oin: onni U; ai W. Moð-: mioð- WTU. — 5b. Vigr: Viggr U. — 9b. Þror: þior (sammen med vali) U. þroinn: þorinn U. — 10b. Þeckr: ul. U. Litr .. Vitr: omv. U; forbundne med ok WU. — 11b. Nyr: ul. U. — 13. ok(1): ul. U. — 14a. Dravpnir: dramir U. — 15a. Havr: hár U. — 16a. lyder i U: hleiþolfr gloni. — 17b. ul. U. Siar: Sniar T; Suiarr W; Hár segir tf. U. — 18. En: ul. T. Svarins-: Svarnis- U. Avr-: Or- W. — 18—19. er—þaþan: þaþan er k. U; eru komnir þ. R. er—Lovar: eru þadan ettir komnar T. — 20a. Skirpir Virpir: med f (v) de øvr. — 22a. Ingi: Yngvi U. — 20b. -skialdi: -skialli U. — 22b. Ginar: Ginar U.

8 (15). Þa mælti Gangleri: Hvar er havfvðstaðrin e(ða) helgistaðrin goþana? Har svarar: Þat er at aski Yggdrasils;[1] þar skolo gvþin eiga doma sina hvern dag. Þa mælti G(angleri): Hvat er at segia fra þeim stað? Þa s(egir) Iafnhar: Askrin er allra trea mestr ok bestr; limar hans dreifask vm[2] heim allan ok standa yfir himni; þriar rætr tresins halda þvi vpp ok standa afar breitt. Ein er með asvm, en avnvr með hrimþvsvm, þar sem forþvm var Ginvngagap;[3] en þriþia stendr ifir Niflheimi, ok vndir þeiri rot er Hvergelmir, en Níðhavgr gnagar neþan rotna. En vndir þeiri rót, er til hrimþvrsa horfir, þar er Mimisbrvnr, er spekð ok manvit er ifolgit, ok heitir sa Mimir, er abrvninn; hann er fvllr af visindvm, firir þvi at hann drekr or brvninvm af horninv Giallarhorni. Þar kom Allfavðr ok beiddiz eins dryckiar af brvninvm, en hann feck eigi, fyr en hann lagþi avga sitt at veþi; sva segir iVavlvspa:

19. Alt veit ec Oþin,
hvar[4] avga falt
i[5] þeim envm mæra
Mimis brvni;
dreckr mioð[6] Mimir
morgvn hverian
af veþi[7] Valfaðrs.
Vitvð þer en eþa hvat?

Þriðia rot asksins stendr ahimni ok vndir þeiri rot er brvnr sa, er mioc er heilagr, er heitir Vrþarbrvnr; þar eigv gvðin domstað sin. Hvern dag riþa æsir þangat vpp vm Bifravst; hon heitir ok Asbrv. Hestar asana heita sva: Sleipnir er baztr; hann á Oþin; hann hefir atta fætr; anar er Glaðr, iii. Gyllir, iiii. Glenr,[8] v. Skeiðbrimir, vi. Silfrintopr,[9] vii. Sinir, viii. Gisl, ix. Falhofnir, x. Gvlltoppr, [xi. Lettfeti.[10] Baldrs hestr var brendr með

[1] Rett. fra Y-. [2] Rett. fra ifir. [3] Rett. fra -vngap. [4] á tf. [5] Rett. fra vr. [6] Rett. fra moð. [7] Rett. fra veiþi. [8] Rett. fra glęr. [9] Rett. fra silfr-. [10] Omv. og -fet.

L. 1. Gangleri: her nyt kap. i U med overskr.: her segir fra helgi staþ gvþanna. Hvar: Hvað U. — 2. þar: þa U. — 7. en: ul. TU. — 8. en: ul. U. — 10. þar: ul. U. — 12. or: af T. — 13. af horninv: or U. þar: þa U. All-: Al- U. — 14. feck—hann: ul. U. — 15. at veþi: i veð U. — 17a. hvar: þv tf. WTU. — 18a. i: WTU; vr R. þeim: ul. W. — 18b. Val-: vals- U. — 20. himni: himnvm U. — 20—21. brvnr—heitir: ul. U. — 21. er(3): ok T. — 22. sin: ul. U. þangat: þar U. vm: bruna tf. W. — 23. heitir ok: er kollud T. As-: Asa- U. Hestar—sva: þessi ero nofn hestanna asa U. — 24. er: ul. U. — 25. Glenr. v: ul. U; Glenr skr. WT. Tallene i det følg. er ændrede i U. Silfrin-: WT; silfr- R; slin- U. Sinir: simr U. Gisl: W; Gils RUT. — 26. -hofnir: -ofnir U. x: sål. også U(!). -feti: WTU; -fet R.

honvm. En Þorr gengr til domsins[1] ok veðr ár þær, er sva heita:

5a 72 20. Kavrmt ok Avrmt
ok Kerlavgar ii.
þær skal Þorr vaþa
dag hvern,
er hann dæma ferr[2]
at aski Yggdrasils,[3]
þviat Ásbrv
brenn a/ll loga,
heilvg va/tn hloa.

Þa mælti G(angleri): Brenn elldr yfir Bifravst? Har s(egir): Þat, er þv ser ravtt iboganvm, er elldr brenandi; vpp ahimin mvndv ganga[4] bergrisar, ef a/llvm væri fært aBifra/st, þeim er fara vilia. Margir staþir erv ahimni fagrir, ok er[5] þar allt gvðleg va/rn firir. Þar stendr salr ein fagr vndir askinvm við brvninn, ok or þeim sal koma iii. mæyiar, þær er sva heita, Vrðr, Verþandi, Skvlld; þesar meyiar skapa monnvm alldr; þær kavllvm vær nornir. En erv fleiri nornir, þær er koma til hvers barns,[6] er borit[6] er, at skapa alldr, ok erv þessar goðkvnigar, en aðrar alfa ættar, en enar iii. dverga ættar, sva sem her segir:

21. Svndrbornar mioc
segi[7] ec [nornir vera,[8]
eigot þær ætt saman;
svmar erv askvnnar,
svmar erv alfkvnar,
svmar dætr Dvalins.

Þa mælti G(angleri): Ef nornir raþa orla/gvm manna, þa skipta þær geysi víafnt, er svmir hafa gott líf ok rikvlikt, en svmir
74 hafa litit len e(ða) lof, svmir langt líf, svmir skamt. Har

---

[1] Rett. fra doms sins. [2] Rett. fra skal. [3] Skr. Y-. [4] hrimþvrsar ok tf. [5] Rett. fra erv. [6] Rett. fra manz . . borin. [7] Rett. fra hyg. [8] Rett. fra at nornir se.

L. 1. til domsins: at domi U. ár þær: þar at U. — 6a. dag hvern: omv. U. — 7a. ferr: WTU; skal R. — 5b. loga: en tf. U. — 6b. hloa: floa U. — 9. Þat: þar U. ravtt ibog.: i regnboganvm ravtt U. himin: þa tf. U. — 10. bergrisar: Bifravst tf. U. — 10—11. fært—vilia: ferþ at er fara villdi U. — 11. fagrir ok: ul. T. — 12. va/rn: vernd U. salr: staþr U. fagr: ul. U. — 13. þær: ul. U. Vrðr: Vðr U. — 14. þesar: þær U. þær: þat U. — 15. En—nornir: ul. T. er: ul. T. barns: WTU; manz R. — 16. borit: WT; fætt U; borinn R. er(2): verðr W. ok—þessar: þær ero U. -kvnigar: -kynþar U. — 18a. mioc: ul. U. — 19a. segi ec: W; hygg ec RTU. nornir vera: U; at nornir se RWT. — 18—19b -kvnar: kungar W; kunnigar T; -kyndar U. — 20b. svmar: ero tf. U. — 21. nornir: med art. WT. — 22. v-: mis- U. hafa—svmir: ul. T.

s(egir): Goþar nornir ok vel ættaþar skapa goþan alldr, en þeir menn, er fyrir vska/þvm verþa, þa valda þvi illar nornir. (16) Þa mælti G(angleri): Hvat er fleira at segia stormerkia fra askinvm? Har s(egir): Mart er þar af at segia. Avrn eiN sitr ilimvm asksins, ok er hann margs vitandi, en imilli avgna honvm sitr ha/kr sa, er heitir Veðrfa/lnir. Ikorni sa, er heitir Ratatoskr, reN vpp ok niðr eptir askinvm ok berr avfvndar orð milli arnarins ok Niðha/gs, en iiii. hirtir reNa ilimvm asksins ok bita baR; þeir heita sva, DaiN, DvaliN, DvNevrr, Dvraþrór. En sva margir ormar erv iHvergelmi með Niðha/G, at engi tvnga ma telia; sva segir her:

22. Askr Ygdrasils hiortr bitr ofan,
drygir erfiþi en ahliþv fvnar,
meira en menn viti; skerþir Niðhavgr neþan.

Sva er enn[1] sagt:

23. Ormar fleiri þeir ro Grafvitnis synir,
ligia vnd[2] aski Ygdrasils Grabakr ok Grafva/llvðr;
en þat of hyGi hverr Ofnir ok Svafnir
osvidra apa,[3] hyG ek at æ myni
GoiN ok MoiN, meiðs[4] qvistvm ma. 76

En er þat sagt, at nornir þær, er byGia við[5] VrþarbrvN, taka hvern dag vatn ibrvNinvm ok með á/riN þaN, er liggr vm brvNinn, ok a/sa vpp yfir askiN, til þess at eigi[5] skvlv[6] limar hans trena e(ða) fvna, En þat vatn er sva heilakt, at allir lvtir, þeir er[7] þar koma ibrvNinn, verþa sva hvitir sem hiNa sv, er skiall h(eitir), er iNan liggr við eGskvrn, sva sem her segir:

---

[1] Mgl. [2] Skr. vd. [3] Rett. fra afa. [4] Skr. meðs. [5] Mgl. [6] Rett. fra skyli. [7] Rett. fra sem.

L. 1. nornir: meyiar U. ok—ættaþar: ul. W. — 3. stormerkia: ul. U. — 4. segia: her nyt kap. i U. med overskr.: fra aske ygdrasils. i: a U. — 6. -fa/lnir: -lavfnir U. -toskr: -kostr U. — 8. baR: bast U. — 9. DaiN: daninn U. DvN-: dyn- U. Dvra-: dyra- WTU. — 10. -ha/G: -havgi U. tvnga ma: mega T. — 14a. menn: vm tf. U. — 12b. ofan: neþan U. — 15. Sva—sagt: Ok enn segir her sva U; enn ul. RT. — 19a. apa: UT; afa RW. — 20a. U skr. snarest: goni, moni. — 16b. Graf-: grap- W. synir: liþar U. — 17b. va/llvðr: -volldvþr U. — 20b. qvistvm: kostvm U. — 21. við: WTU; ul. R. — 22. i: or U. með: vid T. — 23. skvlv: WTU; skyli R. — 24. lvtir þeir: ul. U. — 25. er(1): WTU; sem R. ibrvNinn: ul. U. verþa: ero U. — 26. við eGsk.: vm eggskvrmsl U.

24. Ask veit ec avsiN
heitir Yggdrasils,
hár baþmr heilagr
hvita á/re;
þaþan koma davgvar,
er idali falla;
stendr hann æ yfir græN[1]
VrþarbrvNi.

Sv davgg, er þaþan af fellr aiorþina, þat kalla menn hvnang fall, ok þar af fæþaz byflvgvr.[2] Fvglar ii. fæþaz iVrþarbrvNi; þeir heita svanir, ok af þeim fvglvm hefir komit þat fvgla kyn, er sva heitir.

78 9. (17) Þa mælti G(angleri): Mikil tiþindi kaNþv at segia[3] af
5b himninvm.[4] Hvat er þar fleira ha/[fvð]staþa en at Vrþarbrvni? Har s(egir): Margir staþir erv þar gǫfvgligir. Sa er eiN staþr þar, er kallaðr er Alfheimr; þar bygvir folk þat, er Liosalfar[5] h(eita), en Da/ckalfar bva niðri iorþv, ok erv þeir vlikir[6] synvm ok[7] myklv vlikari reyndvm. Liosalfar erv fegri en sol synvm, en Davckalfar[8] erv svartari en bik. Þar er eN[9] sa staðr, er Breiþablik er kallaþr, ok engi er þar fegri staðr. Þar er ok sa, er Glitnir h(eitir), ok erv veGir hans ok steðr allar ok stolpar af ravþv gvlli, en þak hans af silfri. Þar er enn sa staðr, er Himinbiorg h(eita); sa stendr á himins enda við brvar sporð, þar er Bifra/st kemr til himins. Þar er eN mikill staðr, er Valaskialf[10] h(eitir); þaN stað a OþiN; þaN gerþv gvþin ok þa/kþv skirv silfri, ok þar er Hliðskialfin iþesvm sal, þat hasæti, er sva h(eitir); ok þa er Allfa/ðr sitr iþvi sæti, þa ser hann of allan heim. AsvNanverþvm himins enda er sa salr, er allra er fegrstr, ok biartari en solin, er Gimle

---

[1] Rett. fra grvN. [2] Skr. bly-. [3] Rett. fra segi. [4] Rett. fra himnvm. [5] Rett. fra los. [6] þeim tf. [7] Rett. fra en. [8] Skr. afl-. [9] Rett. fra eiN. [10] Skr. -skiaf.

1a. avsiN: standa U. — 2a. -drasils: -drasill WTU. — 3a. baþmr: borinn U. — 2b. er: þærs W; þær U. dali: dala T. — 3b. hann: ul. WU. æ: ul. U. yfir: fyrir T. græN: WT; grein U; grvN R. — 5. fellr—þat: kemr U. hvnang: hvnangs U. — 6. þar: þaþan U. — 7. þeir: er (sv. h.) U. hefir: hafa T. — 8. heitir: siþan tf. U. Her nyt kap. i U med overskr.: her segir fra alfheimvm. — 10. himninvm: WT; himnvm R; honvm U. — 11. eiN: ul. U. — 12. -heimr: -heimar U. — 13. i: undir U. vlikir: þeim tf. WR. ok(2): WTU; en R. miklv: enn U. — 14. fegri: hvitari U. erv(2): ul. U. — 15. en bik: biki WT. eN: ok U; eiN R. er kallat: heitir U. — 16. er þar: ul. W. ok(1): ul. W. sa: staþr tf. U. — 17. allar: WTU; ul. R. ok stolpar: ul. U. en: ok U. — 18. silfri: gvlli U. enn: ul. U. — 20. þaN—OþiN: ul. U. — 21. -skialfin: -skialf U. — 22. þesvm: þeim U. All-: Al- WU. — 23. sæti: hasæti U. allan heim: alla heima WT. himins: heims U. — 24. salr: staðr U.

heitir; hann skal standa, þa er bæði himinn ok iorð hefir fariz, ok byGia þaN stað goþir menn ok rettlatir of allar alldir; sva segir iVolvspa:

25. Sal veit ec standa þar skvlo dyGvar
solv fegra, drottir byGia
gvlle betra ok of alldrdaga
aGimle, yndis niota.

Þa mælti G(angleri): Hvat gętir þess staþar, þa er Svrtalogi breNir himin ok iorð? Har s(egir): Sva er sagt, at aNar himinn se svdr ok vpp fra þesvm himni, ok heitir sa[1] Andlangr, eN hinn iii. himinn se eN vpp fra þeim, ok heitir sa Viðblain; ok a[2] þeim himni hyGivm ver þeNa stað vera, en Liosalfar einir hyGivm ver at nv byGvi þa staþi. (18) Þa mælti G(angleri): Hvaþan kemr vindr?; hann er sterkr, sva at hann hrærir stór haf, ok hann æsir eld, en sva sterkr sem hann er, þa ma eigi sia hann; þvi er hann vndarlega skapaðr. Þa s(egir) Har: Þat kaN ek vel segia þer. A norþanverþvm himins enda sitr iotvN sa, er Hræsvelgr h(eitir); hann hefir arnar ham, en er hann beinir flvg, þa standa vindar vndan vęngvm hans,[3] her segir sva:

26. Hræsvelgr heitir, af hans vængvm
er sitr ahimins enda, kveþa vind koma
iotvN iarnar ham; alla menn yfir.

(19) Þa mælti G(angleri): Hvi skilr sva mikit, at svmar skal vera heitt, en vetr kalldr? Har s(egir):

---

[1] himinn tf. [2] Først skr. af, men rettet. [3] Rett. fra honvm.

L. 1. bæði: ul. U. hefir fariz: fyrir faraz U. — 2. goþir—rettl.: rettlatir menn U. allar alldir: alldir allda U. — 6a. betra: þaktan WU. — 4b. þar: þann WT. — 8. Hvat: hverr U. Svrta-: svarta U. — 10. himni: ul. WU. sa: himinn tf. R; heim: tf. U. Andlangr: Viþblainn U. — 11. himinn: ul. U. eN: ul. U. Viðblain: avndlangr U. — 12—13. þeNa—staþi: liosalfa eina byggia T. — 13. Gangl.: her nyt kap. i U med overskr.: her segir fra nofnvm Oþins ok riki; det hele stykke om vinden og sommer—vinter udelades; kap. om vinden findes langt senere, efter saman s. 44,25. — 14. sva at: ul. U. — 15. hann æsir: leysir U. — 15—16. en—hann(1): engi ma hann sia U. — 16. hann(1): ok tf. T. — 17. Þat—þer: ul. U. himins-: heims- U. — 18. iotvN—er: iotvnninn U (og ul. heitir). hann hefir: i U. en: ok U. — 19. standa vindar: stendr vindr UT. hans: WTU; honvm R. — 21a. heitir: iotvnn tf. U. — 22a. er: hann U. — 22b. koma: standa U.

10. Eigi mvndi sva froþr maðr spyria, þviat þetta vitv allir at segia, en ef þv ert eiN orþiN sva favis, at eigi hefir þetta heyrt, þa vil ec þo þat vel virþa, at heldr spyrir þv eitt siN ofroþlega, en þv gangir lengr dvliðr þes, er skylt er at vita. Svasvðr h(eitir) sa, er faþir Svmars er, ok er hann sællifr, sva at af hans heiti er þat kallat svaslekt, er blitt er; en faþir Vetrar er ymist kallaðr Vindloni e(ða) Vindsvalr;[1] hann er Vasaþar son, ok voro þeir attvngar grimmir ok svalbriostaþir, ok hefir Vetr þeiRa skaplyndi.

11. (20) Þa mælti G(angleri): Hverir erv æsir, þeir er monnvm er skylt at trva a[2]? Har s(egir) Tolf erv æsir goðkvNigir. Þa mælti Iafnhar: Eigi erv asynivrnar vhelgare ok eigi megv þær miNa. Þa mælti Þriþi: OþiN er æztr ok ellztr asaNa; hann ræðr avllvm lvtvm; ok sva sem a/NVr gvþin erv mattvg,
84 þa þiona honvm avll sva sem bavrn favþvr, en FriG er kona hans, ok veit hon a/rlavg maNa, þott hon segi eigi spár, sva sem her er sakt, at Oþinn mælti sialfr við þaN ás, er Loki h(eitir):

27. Æ[rr e]rtv Loki a/rlog FriG
6a ok orviti, hyG ek at a/ll viti,
hvi ne legskaþv Loki; þott hon sialfgi segi.

Oþinn h(eitir) Allfavðr, þviat hann er faþir allra goþa; hann h(eitir) ok Valfa/ðr, þviat hans oska synir erv allir þeir, er ival falla; [þeim ski]par hann Valhavll ok Vingolf, ok heita þeir þa Einheriar. Hann h(eitir) ok Hangagvð ok H[a]ptagvð, Farmagvð, ok enn hefir hann nefnz afleire vega, þa er hann var kominn til Geirroþar konvngs:

28. Heitvmzc Grimr Þvðr, Vðr,
ok Gangleri,[3] Helblindi, Hár,
Herian, Hialmberi, Saðr, Svipall,
86 Þeckr, Þriþi, SaNgetall,

[1] Skr. svallr, men det sidste l er underprikket. [2] Mgl. [3] Rett. fra ari. L. 2. ert eiN: omv. WT. — 4. dvliðr: dulinn W. — 6. kallat: ul. T. — 7. -loni: -liomi T; -lion W. — 11. a: WTU; ul. R. — 15. er: ul. U. — 16. ok: ul. U. hon: ok U; ok ǫll tf. W; oll tf. T. eigi: engar U. — 16—17. sva—sakt: sem sagt er U. — 17. heitir: er nefndr U. — 18a. ertv: nv tf. WU. Loki: orþinn U. — 20a. ne—Loki: floptir þv loptr U. legskaþv: lezkattv W. Loki: Loptr T (jfr. U); ul. W. — 18b. a/rlog: manna tf. U. — 19b. a/ll: þ[av] U. — 20b. lyder i U: þvi at henni sialfgi segir. — 21. Allfavðr: alfaþir U. goþa: med art. U. — 24. Hapta-: happa- U. — 25. hefir—nefnz: nefniz hann U. — 26. -roþar: -raþar U. konvngs: segir hann sva tf. U. — 27a. Heit-: Het- U. — 28a. Gangleri: U; Ganglari W; Gangari RT. — 27b. Þvðr, Vðr: som ét ord WU.

Herteitr, Hnikar,
Bileygr,[1a] Baleygr;
Bavlverkr, Fiolnir,
Grimnir, Glapsviðr, Fiolsviðr,
Siðhaʀttr, Siðskegr,
Sigfavðr, Hnikvðr,
Allfavðr, Atriðr, Farmatyr,
Oski, Ómi,
Jafnhar, Biflindi,[1]
Gavndlir, Harbarðr,
Sviþvr, Sviðrir,
Ialkr, Kialar, Viþvr,
Þrór, Ygr, Þvndr,
Vakr, Skilvingr,
Vafvðr, Hroptatýr,
Gaʀtr, Veratýr.

Þa mælti G(angleri): Geysi maʀrg[2] heiti hafi þer gefit honvm, ok þat veit trva min, at þetta mvn vera mikill froþleikr, sa er her kan skyn ok dæmi, hverir atbvrþir hafa orþit ser til hvers þesa nafns. Þa s(egir) Har: Mikil skynseme er at rifia [þat vandlega[3] vpp,[4] en þo er þer þat skiotaz at segia, at flest heiti hafa verit gefin af þeim atbvrð,[5] at sva margar sem erv greinir tvngnana iveroldvni, þa þickiaz allar þioðir þvrfa at breyta nafni 88 hans til sinar tvngv til akallz ok bæna firir sialfvm ser, en svmir atbvrþir til þessa heita hafa gerzt iferþvm hans, ok er þat fært ifrasagnir, ok mvntv eigi mega froþr maðr heita, ef þv skalt eigi kvna segia fra þeim stórtiþindvm. (21) Þa mælti G(angleri): Hver erv naʀfn anara ásana, e(ða) hvat hafaz þeir at, e(ða) hvat hafa þeir gert til frama? Har s(egir): Þor er þeira framaz, sa er kallaðr er[6] Asaþor e(ða) Okvthor; hann er sterkaztr allra gvþanna ok manna. Hann a þar riki, er Þrvþvangar heita, en havll hans h(eitir) Bilskirnir; iþeim sal erv v. hvndrat golfa ok fiorir tigir; þat er hvs mest, sva at menn viti[7]; sva segir iGrimnismalvm:

[1a] Rett. fra til-. [1] Rett. fra Blindi. [2] Skr. maʀgr. [3] Omv. [4] Mgl. [5] Skr. bvrðr. [6] Mgl. [7] Rett. fra hafa gert.

6[a]. Sigfavðr: herefter atriþr U. — 1[b]. Biflindi: T; blindi R; biblindi WU. — 2[b]. Gavndlir: Gelldnir U. — 5—7[b]. Ygr—Hroptatýr: ul. U. — 8[b]. Gaʀtr: jalkr tf. TU. — 9. heiti: nofn U. — 10. trva: trv U. þetta: RW; þat TU. — 11. her: hann T; ul. U. ser: ul. U. — 12—13. þat—vpp: WTU; vandliga þat R. — 13. þer: ul. U. — 14. atbvrð: abvrþvm U. — sem: ul. U. — 14—15. sem—tvngn.: margar tungur sem ganga W; tvngna skr. U. — 16. akallz—firir: bæna ferlis U. — 19. kvna: at tf. U. þeim: þessvm U. — 20. anara: goþanna eða tf. U. — 20—21. hvat—eða: ul. U. — 20. hafaz—at: skulu þeir at hafaz WT. — 21. segir: her nyt kap. i U med overskr.: her segir fra Þor ok riki hans ok bilskirni. — 22. framaz: framastr WT. er(2): WTU; ul. R. sterkaztr: asa ok tf. U. — 23. Þrvþvangar: Þrvangr U (heitir). — 24. þeim: þessum T. — 25. viti: UT; hafi gort W; hafa gert R.

29. Fimm hvndrat golfa rana þeira,
ok vm fiorvm[1] ta/gvm, er ec ræft vita,
sva hyg ec Bilskirni mins veit ec mest magar.
með bvgvm;

90 Thor a hafra ii, er sva h(eita), Tangniostr ok Tangrisnir, ok reið þa, er hann eckr, en hafrarnir draga reiðna; þvi er hann kallaðr Avkvþor. Hann á ok iii. kostgripi; ein þeira er hamarin Miollnir, er hrimþvrsar ok bergrisar kena, þa er hann kemr [a lopt,[2] ok er þat eigi vndarligt; hann hefir lamit margan havs afeðrvm e(ða) frændvm þeira. Anan grip ahann beztan, megingiarþar, ok er hann spenir þeim vm sic, þa vex honvm asmegin halfv. En iii. lvt a hann, þan er mikill gripr er í; þat erv iarnglofar; þeira ma hann eigi misa við hamars skaptit, en engi er sva froðr, at telia kvni a/ll storvirki hans, en segia kan ec þer sva mavrg tiþindi fra honvm, at dveliaz mvnv stvndirnar, aðr en sagt er allt, þat er ec veít. (22) Þa mælti G(angleri): Spyria vil ek[3] tiþinda af fleirvm[3] asvnvm. Har s(egir): Anar son Oþins er Balldr, ok er fra honvm gott at segia; hann er beztr ok hann lofa allir; hann er sva fagr alitvm ok biartr, sva at lysir
6b af honvm, ok eitt gras er sva hvitt, at iafnat er til Balldrs brar; þat er allra grasa hvitaz, ok þar eptir matþv marka [fegrð] hans,[4] bæþi a[2] har ok aliki; hann er vitraztr asana ok [fegrst talaðr,[5]
92 ok liknsamaztr, en sv [n]atvra fylgir honvm, at engi ma halldaz domr hans. Hann byr þar sem heitir Breiðablik; þat er ahimni; iþeim stað ma ecki vera ohreint, sva sem her segir:

[1] Skr. forvm. [2] Mgl. [3] Rett. fra fleiri. [4] Rett. fra hans f. [5] Rett. fra fegrztr taliðr.

L. 2a. vm—ta/gvm: fioratvgo U. — 3a. bvgvm: bogvm U. — 2b. ræft: ræfr U. — 5. ii.: ok reiþ eina tf. U. er—heita: sva heita hafrarnir U. — 5—6. ok(2)—eckr: Þorr ekr i reiþinni þa er hann ferr i iotvnheima U. — 6. eckr: i tf. WT. — 6—7. er(2)—kallaðr: heitir hann U. — 7. þeira: ul. WU (T ændrer). — 9. a lopt: WTU; ul. R. hann—lamit: þvi at þar meþ hevir hann lamþan U. — 11. -giarþar: med art. W. — 12. lvt: grip U. — 13. glofar: greipr U. — 14. froðr: frægr U. a/ll—hans: hans stormerki U. — 15. sva: ul. U. tiþindi—honvm: ul. W; fra honvm ul. U. mvnv stvndirnar: mvn dagr U. — 17. tiþinda: ul. U. af: at U. fleirvm: WTU; fleiri R. asvnvm: svnvm hans U. Oþins: hans U. — 18. Balldr: inn goþi tf. U. — 18—19. hann—allir: ul. T. — 20. til—brar: við bra Balldrs U. — 21. fegrð hans: WTU; omv. R. — 22. liki: likam U. vitraztr: hvitaztr U. fegrst: WTU; fegrztr R. talaðr: WUT; taliðr R. — 23. engi: eigi U. — 23—24. halldaz: hallaz W. — 24. byr—blik: byggvir þann staþ er Breiþablik heitir U; heita skr. W; ok fyrr er nefndr tf. U. þat er: hann er U; ul. W. — 25. stað: ul. W.

30. Breiþablik heita, a[1] þvi landi,
þar er Baldr hefir er ec liggia veit
ser of gerva sali, fæsta feiknstafi.

(23) Hin þriþi ás er sa, er kallaðr er Niorðr; hann byr ahimni, þar sem heitir Noatvn; hann ræðr firir gavngv vindz ok stillir sia ok elld; ahann skal heita til sæfara ok til veiþa; hann er sva avðigr ok fesæll, at hann ma gefa þeim a/ð landa e(ða) lavsafiar; [a hann skal til þess heita.[2] [Eigi er Niorðr asa ættar[3]; hann var vpp fæddr i Vanaheimi,[4] en vanir gislvþv hann goþvnvm ok tokv imot at[5] gislingv þan, er Hænir h(eitir); hann varð at sætt með goþvm[6] ok vonvm.

12. Niorðr[7] aþa konv, er Skaþi h(eitir), d(ottir) Þiaza iotvns. Skaþi vill hafa bvstað þan, er att hafþi faþir hennar; þat er afiollvm nǫkqvorvm, þar sem heitir Þrvmheimr, en Niorðr vill vera nær sæ; þa/ sættvz aþat, at þav skyldv vera ix. nætr[8] iÞrvmheime, en þa aðrar[8] ix. at Noatvnvm. En er Niorðr kom 94 apptr til Noatvna af fiallinv, þa qvad hann þetta:

31. Leið ervmc fioll, vlfa þytr
varca ec lengi a,[3] mer þotti illr vera
nætr einar ix. hia songvi svana.

Þa qvad Skaþi þetta:

32. Sofa ek ne[3] mattac sa mic vekr,
sæfar beþivm a er af viþi kemr,
fvgls iarmi firir; morgvn hverian mar.

---

[1] Rett. fra i. [2] Rett. fra er a hann heita til þess. [3] Mgl. [4] Rett. fra heimvm. [5] asa tf. [6] Rett. fra goþvnvm. [7] Skr. Nioðr. [8] Rett. fra vetr, aðra.

L. 1[a]. heita: heitir U. — 1[b]. a: WTU; i R. — 3[b]. feikn-: fæing U. — 4. er(1)—er(3): heitir W; sa ul. T. kallaðr—Ni.: niorþr heitir U. ahimni: ul. U. — 5. heitir: heita W. — 6. sia: ok vind tf. U. skal: er gott at T. til(2): ul. U. — 7. ok: eða U. — 7—8. a/ð—fiar: land ok lavsa fe er hann vill U; ok skr. W. — 8. a—heita: WTU; ul. R. Eigi—ættar: WT (ul. asa) U; ul. R. — 9. -heimi: WTU; -heimvm R. — 9—10. goþvnvm: gvþvm U. — 10. at gislingv: ul. U; asa gisl. skr. R. hann: þat U. — 11. goþvm: med art. R. — 12. a: atti U. — 13. Sk. vill: hon villdi U. att: ul. T. hafþi: hefir U. — 14. Þrvm-: Þrym- WT; þrvþ- U = l. 16. — 15. nætr: WTU; vetr R. — 16. þa—ix: þa iii W; iii. U; aðra skr. R. at: i U. — 18[a]. ervmc: ervmz U. — 19[a]. varca: varkaþa U. a: WT; hia U; ul. R. — 21. þetta: ul. U. — 22[a]. ne mattac: ne matta W; ek matka T; maki U; ne ul. R. — 24[b]. hverian: hvern U.

Þa for Skaþi vpp afiall[1] ok bygþi iÞrvmheimi,[2] ok feR hon mioc askiþvm ok með boga ok skytr dýr; hon h(eitir) avndvrgvð e(ða) avndvrdis; sva er sagt:

33. Þrymheimr heitir, en nv Skaþi byggvir,
er Þiazi bio, skír brúðr gvþa,
sa hiN amatki iotvnn, fornar toptir favþvr.

96 **13.** (24) Niorðr iNoatvnvm gat siþan ii. ba/rn; het annat[3] Freyr, en d(ottir) Freyia; þa/ voro fa/gr alitvm ok mattvg. Freyr er hiN agætazti af asvm; hann ræðr firir regni ok scini solar ok þar með avexti iarþar, ok ahann er gott at heita til ars ok friþar; hann ræðr ok fesælv manna. en Freyia er agætvz af asynivm; hon aþann bæ ahimni, er [Folkvangr heitir,[4] ok hvar sem hon riðr til vigs þa á hon halfan val, en halfan Oþinn; sva sem her segir:

34. Folkvangr heitir, halfan val
en þar Fræyia rædr hon kys[5] hverian dag,
sessa kostvm isal; en halfan Oþinn a.

Salr hennar Sesrvmnir,[6] hann er mikill ok fagr; en er hon ferr, þa ecr hon kavttvm ii. ok sitr ireið; hon er naqvæmvz monnvm til a at heita, ok af hennar nafni er þat tignar[7] nafn, er rikiskonvr erv kallaðar[8] frovor; henne likaþi vel mansa/ngr; ahana er gott at heita til asta. (25) Þa mælti G(angleri): Miklir þickia mer þesir firir ser æsirnir, ok eigi er vndarligt, at mikill kraptr fylgi yðr, er þer skvlot kvNa skyn goþanna ok vita, hvert
98 biðia skal hverrar bænariNar; eþa erv fleiri eN goþin? Har

[1] Rett. fra fiallit. [2] Rett. fra þrim-. [3] Rett. fra sonr. [4] Rett. fra -vangar heita. [5] a tf. [6] Rett. fra -rym-. [7] Mgl. [8] Skr. -að̈r.

L. 1. fiall: WTU; fiallit R. Þrvm-: = 30$_{14.\ 16.}$ — 2. a: ul. U (m. b. ok sk.). — 3. er sagt: segir U. — 4^{a}. Þrym-: WT; þrim- R; þrvþ- U. — 5^{a}. er—bio: þar nv Þiazi byr U. — 6^{a}. a-: ul. U. — 5^{b}. gvþa: gvma U. — 6^{b}. favþvr: her nyt kap. i U med overskr.: fra bornvm niarþar. — 7. annat: WTU; sonr R. — 8—9. en—asvm: er einn er agetaztr með gvþvm U. — 8. en dottir: ok WT. — 10. þar: ul. T. — 11. ræðr: friþi tf. U. en Freyia: Annat barn hans er Freyia hon U. — 12. himni: himnvm U. F. heitir: W; folvang heitir U; Folkvangar heita RT. — 13. þa: ul. U. val: allan tf. U. — 14. sem her: ul. U; er her sagt WT. — 17^{a}. sessa—i: kosta beztvm U. — 16^{b}. hverian: hvern U. — 18. Salr—Sesr.: Sessvarnir heitir ok salr hennar U; -rym- skr. R. hann—fagr: ul. U. hann: ul. W. ferr: riþr U. — 19. hon(1): a tf. UT. ii: sinvm UT. — 20. a—heita: aheita WU. tignar: WTU; ul. R. — 21. frovor: frur WU. — 23. æsirnir: æsir T. vndarligt: vndr U. — 24. hvert: hvern U. — 25. skal: hvers hlvtar eða tf. U. bænariNar: ul. art. U. eN: ul. U.

s(egir): Sa er EN ás, er Tyr h(eitir); hann er diarfaztr ok bezt hvgaðr ok hann ræðr mioc sigri i orrostom; a hann er gott at heita hreystimonnvm. Þat er orðtak, at sa er tyhravstr, er vm fram er aðra menn ok ecki setz fyrir. Hann er[1] ok[2] vitr, sva 7a
at þat er ok[2] mælt, at sa er tyspakr, er vitrastr[3] er. Þat er eitt[4] marc vm diarfleik hans, þa er æsir lockvþv Fenrisvlf til þess at leggia fiotvrin ahann, Gleipni, þa trvþi hann þeim eigi, at þeir mvndv leysa hann, fyr en[5] þeir lǫgþv honvm at veþi hond Tyrs imvn hans[6]; en þa er æsir vildv eigi leysa hann, þa beit hann havndina af, þar er nv heitir vlfliðr,[7] ok er hann einhendr ok ecki kallaðr sættir mana.

14. (26) Bragi h(eitir) ein; hann er ágætr at speki ok mest at malsnild ok orðfimi; hann kan mest af skaldskap, ok af honvm er bragr kallaðr skaldskapr, ok af hans nafni er sa kallaðr bragr karla eþa kvina, er orðsnilld hefir fram[a]r en aðrir, kona e(ða) karlmaðr. Kona hans er Iðvn; hon varþveitir ieski sinv epli þa/, er goþin skvlo abita, þa er þav eldaz, ok verþa þa allir vngir, ok sva mvn vera allt til ragnaravkrs. Þa mælti G(angleri): Almikit þycki mer goþin eiga vndir gæzlv e(ða) trvn- 100
aþi Iþvnar. Þa mælti Har ok hlo við: Nær lagþi þat vfærv einv sini; kvna mvn ec þar af at segia, en þv skalt nv fyrst heyra fleire na/fn asana.

15. (27) Heimdallr h(eitir) ein; hann er kallaðr hviti as; hann er mikill ok heilagr; hann barv at syni meyiar niv ok allar systr; hann heitir ok Hallinnskiþi ok Gvllintani; tenr hans varv af gvlli; hestr hans h(eitir) Gvlltoppr. Hann býr þar er heitir Himinbiorg við Bifra/st; hann er va/rðr goþa ok sitr þar við

[1] Rett. fra var. [2] Mgl. [3] Rett. fra vitr. [4] hans tf. [5] Rett. fra er. [6] Rett. fra vlfsins. [7] Skr. -riðr.

L. 1. segir: her nyt kap. U med overskr.: hversv biþia skal asinn ty braga ok heimdall. Sa: Þa U. bezt: breyt-(!) U. — 4. menn: ul. UT. — 4–5. ecki—er(4): ul. U. — 4. er: W; var RT. ok (bis): WT; ul. R. — 5. ty-: tyr W. vitrastr: WT, vitr R. — 6. vm: hravstleik hans ok tf. U (ul. det følg. hans). — 7. Gleipni: Gleifni WU. — 8. lǫgþv: legði W. — 9. hans: WTU; vlfsins R. — 10—11. einhendr: hann er sva vitr at þat er ok mælt at sa se tyrspakr tf. U. — 11. ecki: er hann tf. U. — 12. heitir ein: er einn assinn U. — 13. at: af W. — 14. -skapr: med art. U. — 15. bragr: bragar maðr U. eþa: bragr tf. WT. — 16. kona—karlm.: ul. U; maðr ul. T. er: heitir U. — 17. a: i T. — 18. vera: verða U. allt: ul. WU. — 21. einv sini: ætt sinn W. þv skalt: þo skaltu W. fyrst: ul. U. — 22. fleire: WTU; herefter asana R. asana: gvþanna U. — 23. kallaðr: inn tf. U. — 25. Hallinn-: hialm- U. — 26. heitir: RU; heita WT. — 27. sitr: settr W.

himins enda at[1] gæta brvarinar firir bergrisvm; [hann þarf[2] mina svefn en fvgl; hann ser iafnt nott sem dag hvndrat rasta fra ser; hann heyrir ok þat, er gras vex aiorþv e(ða) vll a savþvm ok allt þat, er hæra lætr; hann hefir lvðr þan er Giallarhorn h(eitir), ok heyrir blastr hans ialla heima.[3] Her er sva sagt:

35. Himinbiorg heita, þar vavrdr goþa
en þar Heimdall qveþa dreckr iverv rani
valda vevm, glaðr hin goþa mioð.

102 Ok en segir hann sialfr iHeimdalargalldri:

36. Niv em ec mæþra mavgr,
ix. em ec systra sonr.

(28) Haðr heitir ein assin; hann er blindr; ærit er hann sterkr,[4] en vilia mvndv goþin, at þenna ás þyrfti eigi at nefna, þviat hans handa verk mvnv lengi vera havfð at minvm með goþvm ok monnvm.

16. (29) Viþar h(eitir) ein hin þavgli ás; hann hefir sko þiokkvan; hann er sterkr næst þvi sem Þor[5]; af honvm hafa goþin mikit traust iallar þratir.

17. (30) Ali eþa Vali heitir ein, sonr Oþins ok Rindar, hann er diarfr iorrostom ok mioc happskeytr. (31) Vllr heitir ein, sonr Sifiar, stivpsonr Þors; hann er bogY sva goðr, ok skiðfærr sva, at engi ma við hann keppaz; hann er ok fagr alitvm ok hefir hermanz atgervi; ahann er[6] gott at heita i einvigi.

18. (32) Forseti h(eitir) sonr Balldrs ok Nanv Nepsd(ottvr); hann á þan sal ahimni, er Glitnir heitir, en allir, er til hans

---

[1] Rett. fra ok. [2] Omv. R. [3] Heimdalar sverþ er kallat hafvt tf. [4] Rett. fra styrkr. [5] er tf. [6] ok tf.

L. 1. brvar skr. U. hann þarf: WTU; omv. R. — 2. iafnt: vm tf. U. sem: vm tf. U. — 3. eða: ok WU. — 4. hæra: ul. U. — 5. blastr: blast W. heima: Heimdalar (-dallar W) sverð er kallat hǫfuð (manns tf. T) tf. RWT. Her—sagt: sva segir hier T; þat er sagt W; sva segir U. — 6a. heita: heitir U. — 7a. Heimdall: heimdallr byr U. — 6b. þar vavrdr: vorþvm U. — 9. Ok: ul. T. hann—i: i sialfvm U. -dalar: -dallar WU. — 10. mæþra: meygia U. — 11. sonr: ul. T. — 12. heitir: enn tf. U. sterkr: WTU; styrkr R. — 13. mvndv: ul. T; mvndi U. goþin: ok menninir tf. U. þyrfti: þurfi T. — 14. vera: ul. U. — 14—15. með—monnvm: ul. U. — 16. ein: ul. UT. — 20. happ-: hag- U. — 22. sva: ul. W; vel tf. U. keppaz: keppa U. ok(1): ul. U. alitvm: aliti U. — 23. -vigi: -vigivm U. — 24. Neps-: Nefs- U.

koma með sakar vandræþi, þa fara allir sattir a braʋt; sa er domstaðr beztr með gvþvm ok monnvm; sva segir her:

37. Glitnir heitir salr,
hann er gvlli stvddr
ok silfri þaktr it sama,
en þar Forseti 104
byggvir flestan[1] dag
ok sæfir allar sakar.

19. (33) Sa er EN taldr með asvm, er svmir kalla rogbera 7b
asaNa ok frvmqveþa flærþaNa ok vamm[2] allra goþa ok maNa; sa er nefndr Loki e(ða) Loptr, s(onr) Farbaʋta iotvns; moþir hans heitir[3] Laʋfey e(ða) Nal; bræðr hans erv þeir Byleistr ok Helblindi. Loki er friþr ok fagr synvm, illr i skaplyndi, mioc fiolbreytiN at hattvm; hann hafþi þa speki vm framm aðra menn, er slægþ heitir, ok vælar til allra lvta; hann kom asvm iafnan ifvllt vandræþi, ok opt leysti hann þa með vælræþvm. Kona hans h(eitir) Sigyn; sonr þeira Nari[4] e(ða) Narve. Enn atti Loki fleiri baʋrn. Angrboþa h(et) gygr iIotvnheimvm; við henne gat Loki iii. baʋrn. Eitt var Fenrisvlfr, aNat Iormvngandr — þat er Miðgarþz ormr —, iii. er Hel. En er goþin visv til, at þesi iii. systkin fæddvz vpp iIotvnheimvm ok goþin rǫkþv til spadoma, at af systkinvm þesvm mvndi þeim mikit[5] ohapp standa, ok þotti aʋllvm[6] illz af vǫni, fyrst af moþerni ok EN verra af faþerni.

20. Þa sendi Allfaʋðr til gvþin at taka baʋrnin ok færa ser, ok er þav komv til hans, þa kastaþi hann orminvm ien divpa 106
sæ, er liGr vm aʋll laʋnd, ok ox sa ormr sva, at hann liGr imiðiv hafinv of aʋll lond ok bitr isporð ser. Hel kastaþi hann iNifl-

[1] Rett. fra flestvm. [2] Rett. fra vǫm. [3] Rett. fra er. [4] Ser nærmest ud som nati. [5] mein ok tf. [6] mikils tf.

L. 1. sakar: saka U. vand-: vend- U. -ræþi: -kuedi T. — 2. beztr: baztr W. sva—her: ul. U. — 4—5a. gvlli—sama: fork. U. — 4b. flestan dag: fork. U. — 5b. svæfir: svefr U. Her overskr. i U: her segir fra asa loka. — 6. EN: einn U. — 7. -qveþa: -quedil T. flærþaNa: flærþar U. vamm: U; vǫm(m) RW; ouin T. — 9. heitir: WTU; er R. erv þeir: heita U. -leistr: -leiptr U. — 11. at: i T. hafþi: hevir U. speki: miok tf. U. — 13. vand-: vend- U. þa—vælr.: þeira vendreþi með velvm U. — 14. Sigyn: sigvn U. þeira: hans het U. — 15. het: heitir WU. — 16. var: er U. — 17—18. goþin—at: ul. U. — 18. systkin: born loka tf. U. — 19. systkinvm: bornvm U. — 20. aʋllvm: ul. W. illz: ilt T. vǫni: van WU. ok EN: en U. — 21. faþerni: favþrnvm U. — 22. til—ok: gvþin eptir bornvnvm ok let U. — 25. hafinv: havi U.

heim ok gaf henne valld yfir ix. heimvm, at hon [skyldi skipta[1] ollvm vistvm með þeim, er til hennar voro sendir, en þat erv sottda/þir menn ok ellidavþir. Hon a þar mikla bolstaþi ok erv garþar hennar forkvnar hafir ok grindr storar. Elivðnir h(eitir) salr hennar, hvngr diskr hennar, svlltr knifr hennar, Ganglati þrællinn, Ganglat[2] ambatt, Fallanda forað[3] þreska/ldr,[4] er in gengr, Kavr sæing, Blikianda bavl arsali hennar. Hon er bla half, en half með ha/rvndar lit; þvi er hon a/ðkend ok heldr gnvpleit ok grimleg.

21. Vlfin fæddv æsir heima, ok hafþi Tyr ein diarfleik til at ganga at vlfnvm ok gefa honvm mat. En er gvðin sa, hversv mikit hann ox hvern dag, ok allar spár savgþv, at hann mvndi vera lagþr til skaþa þeim, þa fengv æsir þat rað, at þeir gerþv fiotvr allsterkan, er þeir kavllvðv Levþing[5] ok barv hann til vlfsins ok baþv hann reyna afl sitt við fiotvrin, en vlfinvm þotti ser þat ecki ofrefli ok let þa fara með, sem þeir vildv. En[6] it fyrsta sin, er vlfrinn spyrndi við, brotnaþi sa fiotvrr. Sva leystiz hann or Levþingi. Þvi næst gerþv æsirnir anan fiotvr halfv
106 sterkara, er þeir kollvðv Droma, ok baþv en vlfin reyna þan fiotvr ok ta/lðv hann verþa mvndv agætan mioc af[7] afli, ef slík storsmiþi mætti eigi hallda honvm; en vlfrinn hvgsaþi, at þessi fiotvrr var sterkr mioc, ok þat með, at honvm hafþi afl vaxit siþan er hann bra/t Levþing, kom þat i hvg, at hann mvndi verþa at leɑia sik ihættv, ef hann skyldi frægr verþa, ok let leggia asik fiotvrin. Ok er ęsir tavlþvz bvnir, þa hristi vlfrinn sik ok lavst fiotrinvm aiorþina ok knvðisk fast at, spyrndi við,

[1] Rett. fra skipti. [2] Skr. Ganl-. [3] Skr. fora. [4] hennar tf. [5] Snarest at læse så. [6] Mgl. [7] Rett. fra at.

L. 1. skyldi skipta: WTU; skipti R. — 2. ollvm: ul. U. voro sendir: koma U. — 4. forkvnar: forkvnnliga U. — 5. hennar (2—3): ul. U. — 6. -la/t: -loþ U. forað: grind. þolmoþnir tf. U. — 6—7. er—hennar: ul. W. Blikianda: blikiand U. -sali: -salr U. hennar: eða tialld tf. U. — 8. ha/rvndar: horundz W. — 9. grimleg: grimleit W; (-leik skr. T). Her nyt kap. i U med overskr.: fra fenris vlfi ok asvm. — 10—11. diarfleik—ok: til diorfvng at U; diarfleik at ganga til ok W; diarfleik til at T. — 11. er: ul. U. hversv: hve U. — 13. æsir: med art. TU. — 14. Levþing: lǫding T; lęþing U; læðing W. — 16. En: WTU; ul. R. it: ul. WT. — 17. vlfrinn: hann U. — 18. Levþingi: læðingi her og ellers W; lǫdingi her og ellers T; leþ-, læþ- U. — 19. reyna: sik við tf. W. — 20. mioc: ul. U. af: WTU; at R. — 22. þat með: ul. T. hafþi: hefir U. — 24. skyldi: skal U. let: lætr U. — 26. sik: spyrnir við tf. R. — 26—s. 36,1. ok(2)—fiotvrinn: ok knuðiz fast at (at fast U) spyrndi (spyrnir WU) við (at fast ok U) bravt fiotvrinn TWU; ul. R.

bravt fiotvrinn sva at fæRi flvgv brotin; sva drap hann sic or Droma. Þat er siþan haft fyrir orðtak, at leysi or Levþingi e(ða) drepi or Droma, þa er einhverr lvtr er akaflega sottr. Eptir 8a
þat ottvþvz æsirnir, at þeir mvndv eigi fa bvndit vlfinn. Þa sendi Allfaðr þaN, er Skirnir er nefndr, sendimaðr Freys, ofan iSvartalfaheim til dverga nokvRa ok let gera fiotvr þaN, er Gleipnir h(eitir); hann var giorr at vi.[1] lvtvm, af dyn kattarins ok af skeGi konvNar ok af rotvm biargsins ok af sinvm biarnarins ok af anda fisksins[2] ok af fogls hraka, ok þottv vitir eigi aðr þesi tiþinde, þa mattv nv fiNa skiott her savN dæmi, at eigi 110
er logit at þer; set mvntþv hafa,[3] at konan hefir ecki skeG ok engi dynr verþr af hlavpi kattarins, ok eigi erv rætr vndir biarginv, ok þat veit trva min, at iafnsatt er þat allt, er ec hefe sagt þer, þott þeir se svmir lvtir, er þv matt eigi reyna. Þa mælti G(angleri): Þetta ma ec at visv skilia at satt er; þesa lvti ma ec sia, er þv hefir nv til dæma tekit, en hvernig varþ fiotvRiN smiþaðr? Har s(egir): Þat kaN ec þer vel segia. FiotvRiN varþ slettr ok blavtr sem silkiræma, en sva tra/str ok sterkr, sem nv skaltv heyra. Þa er fiotvRiN var færðr asvnvm, þavckvþv þeir vel sendimanni sitt eyrindi. Þa forv æsirnir vt ivatn þat, er Amsvartnir heitir, iholm þaN, er Lyngvi er kallaðr, ok kavllvþv með ser vlfinn, syndv honvm silkibandit ok baþv hann slita ok qvoþv vera nǫkqvoro tra/stara, en likindi þætti a firir digrleiks sakar, ok selldi hverr a/ðrvm ok treysti með handafli,[4] ok slitnaþi eigi, en þo qvoþv þeir vlfinn slita mvndo. Þa svarar vlfrinn: sva litz mer aþenna dregil, sem onga frægð mvnac af liota, þott ec slita í svndr sva miott band, en ef þat er gort með list ok væl, þott þat syniz litit, þa kemr þat band eigi

[1] Rett. fra v. [2] Rett. fra fiskins. [3] Mgl. [4] Rett. fra handa-.

L. 1. fæRi: fiarri WTU. flvgv brotin: kom niþr hlvtirnir U. — 2. haft fyrir: ul. U. — 4. vlfinn: hann U. — 5. þaN: mann tf. U. er nefndr: het U. sendim.—ofaN: ul. U. — 7. Gleipnir: gleifnir W. vi.: WU; u. RT. — 9. fogls hraka: raka fvglsins U. — 10. nv: ul. W. — 11. at—þv: at þer mvnvð seð U. ecki: eigi U. — 12. eigi erv: eingvar T. — 13. biarginv: biargi U; berginu W. — 15—16. skilia—er: sia er nv segir þv fra ok U. — 17—18. FiotvRiN varþ: Fiotvrr var U. — 19. skaltv: mattv U. — 20. manni: med art. U. — 21. -svartnir: -svarnir U. — 23. vera: mvndo tf. U. þætti: þotto U. a: vera tf. WU. — 24. hand-: WTU; handa- R. afli: med art. U. — 25. ok—eigi: ul. W. — 26. mvnac: mega ek U; muna ek W; munc eg T. — 28. ok: eða U. þat(1): band U. þat(2): ul. U. (eigi b.).

amina fætr. Þa sagþv æsirnir, at hann mvndi skiott svndr slita miott silkiband, er hann hafþi fyr brotit stora iarnfiotra, en ef
112 þv fær eigi þetta band slitit, þv mvntv ecki hræþa mega goþin, skvlom vær þa leysa[1] þik. Vlfrinn s(egir): ef þer bindið mic, sva at ek fęk eigi leyst mik, þa skollit þer sva, at mer mvn seint verþa at taka af yðr hialp; vfvss em ec at lata þetta band amik leGia; en heldr en þer fryit mer hvgar, þa leggi eiN hverr yðarr[2] havnd sina imvN mer at veþi, at þetta se falslavst gert. En hverr asaNa sa til aNars ok þotti nv vera tvav vandræþi ok vildi engi sina havnd fram selia, fyr en Tyr let fram havnd s(ina) hægri ok leGr imvN vlfinvm. En er vlfriN spyrnir, þa harðnaþi bandit, ok þvi harþara, er hann bravtz vm, þvi skarpara var bandit. Þa hlogo allir nema Tyr; hann let havnd s(ina). Þa er æsirnir sa, at vlfriN var bvndiN at fvllv, þa tokv þeir festina, er or var fiotrinvm,[3] er Gelgia heitir, ok drogv hana gavgnvm hellv mikla, sv h(eitir) Gioll, ok festv hellvna langt iiorð niðr; þa tokv þeir mikiN stein ok skvtv eN lengra iiorþina, sa h(eitir) Þviti, ok hofþv þaN stein firir festar hæliN. VlfriN gapþi akaflega ok fekz vm mioc ok vildi bita þa; þeir skvtv i mvN honvm sverþi nokqvoro; nema hioltin við neþra gome,
8b en efra gome bloðrefillinn[4]; þat er gomspaRe hans. Hann greniar illiliga ok slefa reN or mvNi hans; þat er a sv, er Von h(eitir);
114 þar liggr hann til ragnarakrs. Þa mælti G(angleri): Fvrþv

[1] Først skr. hræþa, men dette er underprikket og foran en tf. et henvisn.tegn (†); i randen t. h. skimtes ley. Over ordet har Jón Ol. skr. leysa. [2] Mgl. [3] Forskr. R. [4] Uden art.

L. 1. svndr: ul. W. slita: sva tf. U. — 2. fyr: skiott i svndr U. stora: sterka U. — 3. þetta—slitit: skiott i svndr brotiþ U. hræþa mega: hrætt fa U. goþin: enda tf. R, ul. de øvrr. — 4. vær: mega tf. TW (men her overstreget). þer: er T. — 5. fęk: fæ WU. — 5—6. þa—at(1): skil ek at ek mvn seint U. þa—verþa: þa mun mer seint vera T. þa—sva: þa munu þer sva ætla W. — 6. verþa: vera W. hialp: lavsn U. — 6—7. þetta—leGia: þat band a mina leggi U. — 7. leggi: retti U. hverr: ul. W. — 8. yðarr: WTU; ul. R. at veþi: ul. W. — 9. þotti: þottv U. vand-: vend- U. — 11. leGr: let U. vlfinvm: her i U stykket: þa tokv (l. 14.)—hæliN (l. 18), samt. ordene: Þa er (l. 14)—fvllv (l. 14). En—spyrnir: ok er hann spyrndi við U. — 14. at(2): með U. er.. var: ul. U. — 15. drogv hana: drapo henni i U. — 16. festv: fell(d)o W. — 17. þeir: enn tf. U. stein: er þviti heitir tf. U. og ul. det følg. sa—Þviti. skvtv: honvm tf. U. i iorþina: niþr U. — 18. þaN stein: hann U. hæliN: -hæl U. — 19. ok—mioc | ok—þa: omv. U. — 20. mvN: med art. WT. gome: kioptinn U. — 21. efra gome: inn efra gominn U. -refillinn: WTU; refill R. — 22. Von: vam U.

illa barna eign gat Loki, en a/ll þesi systkin erv mikil firir ser, en firir hvi drapv æsir eigi vlfiN, er þeim er illz vǫn af honvm? Hár svarar:

22. Sva mikils virþv goþin vé sin ok griþa staþe, at eigi vildv þav savrga þa með bloþe vlfsins, þot sva segi sparnar, at hann mvni verþa at bana Oþni. (35) Þa mælti G(angleri): Hveriar erv asynivrnar? Har segir: Frigg er æzt; hon aþaN bæ, er Fensalir h(eita), ok er hann allvegligr. Avnvr er Saga; hon byr aSǫkqvabeck, ok er þat mikill stadr. Iii. er Eír, hon er læknir beztr. Iiii. er Gefivn, hon er mær, ok henne þiona þær, er meyiar andaz. V. er Fvlla, hon er eN mær ok feR lavshár ok gvllband vm havfvt; hon berr eski FriGiar ok gætir skoklæþa hennar ok veit lavnrað með henne. Vi.[1] Freyia er tignvz með FriG; hon giptiz þeim manni, er Oðr heitir; dottir þeira er Hnos; hon er sva favgr, at af hennar nafne erv hnosir kallaþar, þat er fagrt er ok gersimlikt. Oðr for ibravt langar leiþir, en Freyia[2] grætr eptir, eN tar hennar er gvll ravtt. Freyia a mǫrg nǫfn,[3] en sv er savk til þes, at hon gaf ser ymis heiti, er hon for með vkvNvm þioðvm at leita Oðs; hon h(eitir) Mardavll ok Horn, Gefn, Syr. Freyia atti Brisingamen. Hon er ok[1] kavllvð Vanadis. Vii. Siofn, hon gætir mioc til at snva hvgvm manna til ásta, qviNa 116
ok karla, ok[1] af hennar nafni er elskvgiN kallaðr siafni. Viii. Lofn, hon er sva mild ok goð til aheita, at hon fær leyfi af Alfaðr e(ða) FriG til manna samgangs, qviNa ok karla, þot aðr se baNat e(ða) þvertekit, firir þvi er af hennar nafni lof kallat

[1] Mgl. [2] Skr. Frey. [3] Skr. nǫf.

L. 2. er: ef WT. af: at T. — 4. vé: verc(!) T. — 5. segi: segþi U. sparnar: fyrir tf. U. — 6. mvni: mvndi U Gangleri: nyt kap. i U med overskr.: fra asynivm; asynior overskr. T. — 7. erv: enn tf. W. bæ: sal U. — 8. Saga: med á W. — 9. ok—stadr: ul. U. Iii: tallene her og i det følg. ul. U. — 10. beztr: með asvm U. Iiii—ok: Geflon heitir ein U. — 11. Fvlla: Fylla U. eN: ul. U. lavshár: lavst har hennar U. — 12. vm havfvt: at hofdi WT. — 13. lavn-: leynd U. Vi.: ul. W. — 14. er: UT; ul. W; heitir R. - 14. Hnos: hon giptiz þeim manni er oer het tf. U (sikkert dittografi af det foreg.). er: var U. — 15—16. hnosir—gersiml.: þeir hlvtir hnossir kallaþir er gersimar ero U. — 17. er: eru WU. — 18. ymis heiti: morg nofn U. for: kom U. — 18—19. vkvNvm: ymsvm U. — 19. Oðs: Oþrs U. -davll: -þavll U. Horn: hæn U. — 20. atti: ok tf. U. ok: WTU; ul. R. Vii: setta W. gætir: gerir U. — 22. ok(2): WTU; ul. R. siafni: siofni U. — 23. sva—goð: gott(!) U. aheita: ok milld tf. U. at: ok U. — 23—24. af —FriG: ul. U. — 24. samgangs: með alfoþr eða frigg tf. U og ul. qviNa ok karla. — 25. eða þvertekit: ul. TU; þikki tf. W. firir þvi: þat WT; ul. U.

ok sva þat, er lofat er mioc af monnvm. Ix. Vár, hon lvþir aeiþa mana ok einka mal, er veita sin amilli konvr ok karlar; þvi heita þav mal varar; hon hefnir ok þeim er brigþa. X. Vavr, hon er[1] vitr ok spvrvl, sva at engi lvt ma hana leyna; þat er orðtak, at kona verþi vavr þes, er hon verþr vis. Xi. Syn, hon gætir dvra ihavlliui ok lykr fyrir þeim, er eigi skvlo in ganga, ok hon er sett til varnar aþingvm firir þav mal, er hon vill osanna[2]; þvi er þat orðtak, at syn se firir sett, þa er maðr[3] neitar. Xii. Hlín, hon er sett til gæzlv yfir þeim monnvm, er Frig vill forþa við haska nokqvorvm; þaþan af er þat orðtak, at sa, er forþaz, hlæinir. Xiii. Snotra, hon er vitr ok latprvð; af hennar heiti er kallat snotr kona e(ða) karlmaðr, sa er hoflatr[4] er. Xiiii. Gná, hana sendir Frig iymsa heima at eyrindvm sinvm; hon a þan hest, er ren lopt ok lavg ok[5] heitir Hofvarpnir. Þat var eitt sin, er hon reið, at vanir nokqvorir sa reið hennar iloptinv; þa mælti ein:

118

38. Hvat þar flygr?
hvat þar ferr,
eþa at lopti liðr?

Hon svarar:

39. Ne ec flyg, aHofvarpni,[7]
þo ek fer þeim er Hamskerpir
9a ok at lopti liðk[6] gat við Garðrofv.

Af Gnar nafni er s[va] kallat, at þat gnæf[ar], er hatt f[e]r. Sol ok Bil erv talþar með asynivm, en sagt er fyr fra eðli þeira.

[1] ok tf. [2] Rett. fra a-. [3] Rett. fra hann. [4] Rett. fra vitr maðr. [5] Rett. fra er. [6] Rett. fra liðr. [7] Rett. fra -hvarfni.

L. 1. ok—monnvm: ul. U. er—er: at (ul. T) hon er lofuð WT. Vár: vavr U. — 2. er: menn tf. U. — 3. hon—brigþa: ul. U. — 4. hon: ul. U. er: ok tf. R. engi lvt: ecki U. — 5. þes—vis: ul. U. — 6. lykr: aptr tf. W. — 7. hon(2): hann W; maðr U — 8. osanna: WTU; a- R. se: er U. maðr: WTU; hann R. — 9. neitar: neitir U. yfir: ul. U. — 11. hon: ul. U. — 12. kallat: kollvð U. — 12—13. sa—er: ul. U; hoflatr skr. WT; vitr maðr R. — 13. Xiiii: xu. W. heima: staþi U. — 14. ok(2): WTU; er R. — 15. vanir nokqvorir: vanr nockvrr U. reið: hana ok ferþ U. hennar: er hon reiþ tf. U. — 16. þa—ein: hann mælti U. — 18. hvat: eða hvat U. — 19. eþa: hvat tf. U. — 21a. Ne: eigi U. — 22a. fer: ferk U. — 23a. ok—liðk: þo ek at lopti liþ U; liðr skr. RW. — 22b. Hamskerpir: hatt strykr U. — 23b. l. lyder i U: gack (geck?) vm garþ vorv. — 24. sva kallat: þat mælt U. — 25. talþar: ul. U. asynivm: asvm U. en—þeira: ul. U. fra: ul. WT.

(36) En erv þær aðrar, er þiona skvlo iValhavll, bera dryckiv ok gæta borðbvnaþar ok avlgagna; sva erv þær nefndar[1] iGrimnismalvm:

40. Hrist ok Mist
vil ec at mer horn beri
Skeiðiold ok Skavgvl,
Hilldr ok Þrvðr,
Hlavck ok Herfiotvr,
Gavll ok Geirahavð, 120
Randgriþ ok Raðgrið
ok Reginleif,
þær bera Einherivm a/l.

Þesar h(eita) valkyrivr; þær sendir Oþinn til hverrar orrosto; þær kiosa feigð amenn ok raþa sigri. Gvðr ok Rota ok norn en yngzta, er Skvld h(eitir), riþa iafn[a]n at kiosa val ok raþa vigvm. Iorð, moþir Þors, ok Rindr, moþir Vala, [erv] talþar með asynivm.

23. (37) Gymir h(et) maðr, en kona hans Avrboða; hon var bergrisa ættar; d(ottir) þeira var Gerðr, er allra qvinna var fegrst. Þat var ein dag, at[2] Freyr hafþi gengit i Hliðskialf ok sa of heima alla, en er hann leit inorðrætt, þa sa hann aeinvm bæ mikit hvs ok fagrt, ok til þes hvss geck kona, ok er hon tok vpp hǫndvm ok lavk[3] hvrð firir ser, þa lysti af hondvm hennar bæþi ilopt ok alavg ok allir heimar[4] birtvz af henne; ok sva hefndi honvm þat[5] mikillæti, er han hafþi setz iþat et[4] helga sæte, at hann geck ibra/t fvllr af harmi, ok er hann kom heim, mælti hann ecki; hvarki svaf hann, ne drakk, engi þorþi ok at[6] krefia hann orþa. Þa let Niorðr kalla til sin Skirni, skosvein

[1] Rett. fra nefd-. [2] Rett. fra er. [3] Skr. 2 gg. [4] Mgl. [5] mikla tf. [6] Mgl.

L. 1. En: ok U. skvlo: ul. U. dryckiv: dryck U. — 2. erv—nefndar: heita þær U. — 6a. Skeði-: skeg- U. — 5b. -fiotvr: -fiotra U. — 6b. gavll: gioll U. — 7. Rand-: Rann- W. -griþ (bis): griþr U. — 10. hverrar: ul. U. — 11. feigð a: feiga U. Rota: rosta U. — 14. asynivm: overskr. i U: freyrr feck gerþar. — 15. hon: hann U. — 16. var(1): TU; er RW. er . . var: WT; ul. U; er skr. R. — 17. fegrst: vænst U. at: WTU; er R. hafþi gengit: geck U. — 18. heima alla: heim allan U. — 19. ok fagrt: ul. U. til—hvss: þar U. geck: æin tf. W. kona: vt tf. U. — 19—20. er—þa: ul. U. — 20. hǫndvm: med art. WT. — 20—21. hondvm: hari U. — 21. i . . a: ul. U. i: vm T. ok(2)—henne: ul. U. — 22. þat: mikla tf. R; ul. WT. hafþi setz: settiz U. — 23—24. er—ecki: ul. U. — 24. hvarki: ecki WTU. ne drakk: ecki drack hann WT. — 24—s. 41,20. ne—hýnott: er hann kom heim ok þeir Skirnir hittvz. Þa for Skirnir at hitta gerþi ok kom saman astvm þeira U. — 25. at: WT; ul. R. orþa: malsins WT.

Freys, ok bað hann ganga til Freys ok beiþa hann orþa ok spyria, hverivm hann væri sva reiðr, at hann mælti ecki við
122 menn. En Skirnir qvatz ganga mvndv ok eigi fvs ok kvað illra svara vera vǫn af honvm. En er hann kom til Freys, þa spvrþi hann, hvi Freyr var sva hnipiN ok mælti ecki við menn. Þa svarar Freyr ok sagþi, at hann hafði set konv fagra ok firir hennar sakar var hann sva harmsfvllr, at eigi mvndi hann lengi lifa, ef hann skyldi eigi na henne, »ok nv skaltv fara ok biðia hennar mer til handa ok hafa hana[1] hingat, hvart er faþir hennar vill e(ða) eigi, ok skal ek þat vel lavna þer«. Þa svarar Skirnir, sagþi sva at hann skal fara sendiferþ, en Freyr skal fa honvm sverþ sitt, þat var sva gott[2], at sialft vazc, en Freyr let eigi þat til skorta ok gaf honvm sverþit. Þa for Skirnir ok bað honvm konvNar ok feck heit[3] hennar, ok nio nottvm siþaR skilldi hon þar koma, er Barey heitir, ok ganga þa at brvllavp-inv með Frey. En er Skirnir sagþi Frey sitt eyrindi, þa qvað hann þetta:

41. Lavng er nott, opt mer manaðr
lavng ev aNVr, miNi þotti,
hve mega ec þreyia þriar? en sia holf hýnott.

124 Þesi savk er til, er Freyr var sva vapnlavs, er hann barþiz við Belia ok drap[4] hann með hiartar horni. Þa mælti G(angleri): Vndr mikit, er þvilikr haſfþingi sem Freyr er vildi gefa sverþ,
9b sva at hann atti eigi aNat iafngott; geysimikit mein var honvm þat, þa er hann barþiz við þaN, er Beli heitir; þat veit trva min, at þeirar giafar mvndi hann þa iðraz. Þa svarar Har: Litit mark var þa at, er þeir Beli hittvz; drepa matti Freyr hann með hendi siNi. Verþa mvn þat, er Freyr mvn þickia verr við koma, er hann missir sverþzins, þa er Mvspellz synir fara at[5] heria.

[1] heim tf. [2] sverþ tf. [3] Rett. fra heitit. [4] Skr. diarp. [5] Rett. fra ok.

L. 3. qvatz: lez WT. — 5. ecki: æigi W. — 7. harms-: harm WT. — 9. hana: heim tf. R, ul. WT. — 10—11. svarar—sva: sagði Sk. sva W; sagþi ul. T. — 11. fara: þessa tf. T. — 12. gott: sverþ tf. R; ul. WT. — 13. til: ul. T. — 14. heit: WT; heitit R. ok(2): at W. — 15. Bar-: Barr- WT. — 20a. mega ec: megak T. — 21—30. Þesi—heria: hann feck Skirni i hendr sverþ sitt. en hann hafþi þa ecki sverþ er þeir Beli hittvz. en drepa matti hann bela með hnefa sinvm. en verra er honvm þa er hann missir sverzins er Mvspellz megir heria ok hann berst við þa U. — 21. er(1): var WT. til: þess tf. T. — 22. Belia: Bela W. — 28. Freyr: Fræy W. — 30. at: WT; ok R. heria: Þa segir Gangleri tf. U, som derefter har nyt kap. med overskr.: fra vist ok dryck með asvm.

24. (38) Þa mælti G(angleri): Þat segir þv, at allir þeir menn, er iorrosto hafa fallit fra vpphafi heims, erv nv komnir til Oþins iValhavll. Hvat hefir hann at fa þeim at vistvm?; ec hvgþa, at þar skyldi vera allmikit fiolmenni. Þa svarar Har: Sat er þat, er þv segir; allmikit fiolmenni er þar, en myklv fleira skal en verþa, ok mvn þo oflitit þickia, þa er vlfrinn kemr. En aldri er sva mikill manfioldi iValhavll, at eigi ma þeim endaz flesk galltar þes, er Sæhrimnir[1] heitir; hann er soþin hvern dag ok heill at [ap]ni. En þesi spvrning, er nv spyr þv, þicki mer likara at fair mvni sva visir vera, at her kvni satt af[2] at segia. Andhrimnir h(eitir) steikarin, en Eldhrimnir ketillinn; sva er her sagt:

42. Andhrimnir lætr fleska[3] bazt, 126
iEldhrimni en[4] þat fair vitv,
Sæhrimni soþin, við hvat Einheriar alaz.

Þa mælti G(angleri):

25. Hvart hefir Oþinn þat sama borðhald sem Einheriar? Har s(egir): Þa vist, er ahans borðe stendr, gefr hann ii. vlfvm, er hann a, er sva h(eita), Geri ok Freki; en[5] onga vist þarf hann; vin er honvm bæþi dryckr ok matr; sva segir her:

43. Gera ok Freka en við vin
seðr gvntamiðr[6] eitt vapngavigr
hroðigr Heriafoðr, Oþin æ lifir.

Hrafnar ii. sitia á axlvm honvm ok segia ieyro honvm avll tiþinde, þav er þeir sia eþa heyra; þeir heita sva, Hvgin ok Mvnin; þa sendir[7] hann idagan at flivga[8] vm allan heim ok

[1] Rett. fra Sęmnir. [2] Mgl. [3] Skr. felska. [4] Rett. fra at. [5] Rett. fra ok. [6] Skr. -igr. [7] *Rett. fra sendi.* [8] *Skr. flivgia.*

L. 1—3. Þa—Valh.: ul. U. — 1. menn: ul. W. — 3. hann: oþinn U. — 3—4. þeim—fiolm.: sva mavrgo folki sem þar er ef allir vapndavþir menn koma til hans U. — 4. þar: þat T. — 5. satt—segir: ul. U. all-: ul. U. — 5—6. en—verþa: ul. U. — 6. oflitit: eigi ofmikit U. — 7. mikill manfi.: mikit fiolmenni U; -fioldinn skr. WT. iV.: ul. U. — 8. þeim: ul. U. galltar þes: þat U. — 9—11. En—segia: en fair mvno þetta kvnna at segia þer U. — 10. mvni: mvno W. — 11. af: WT; ul. R. — 12. sagt: ul. T. — 14b. en: WTU; ok R. — 19. er—a: ul. WT. en: WTU; ok R. — 22a. tamiðr: tanigr U (jfr. R). — 23a. foðr: feþr U. — 22b. gavigr: gaffiþr(!) U. — 23b. æ: ei T. — 24. segia: honvm tf. U. honvm: hans U. — 26. hann: Oþinn U. allan heim: omv. WT; heima alla U.

koma þeir aptr at dagverþar mali; þar af verþr hann margra tiþinda vis; þvi kalla menn hann Hrafnagvð; sva sem sagt er:

44. Hvgin ok Mvnin
flivga[1] hverian dag
128 iormvngrvnd ifir;
óvmc ec Hvgin,
at hann aptr ne kome;
þo siamc ec meir vm[2] 5
Mvnin.

(39) Þa mælti G(angleri): Hvat hafa Einheriar at dryck, þat er þeim endiz iafngnoglega sem vistin, eþa er þar vatn drvckit? Þa s(egir) Har: Vndarlega spvrþv nv, at Allfavðr mon bioþa til sin konvngvm e(ða) iorlvm e(ða) aðrvm rikis monnvm ok mvni gefa þeim vatn at drecka, ok þat veit trva min, at margr kemr sa til Valhallar, er dyrt[3] myndi þickiaz kavpa vatz dryckinn, ef eigi væri betra fagnaþar þangat at vitia, sa er aðr þolir sar ok sviþa til banans. Anat kan ek þer þaðan segia. Geít sv, er Heiðrvn heitir, stendr vppi aValhavll ok bitr bar af limvm tres þes, er mioc er nafnfrægt, er Leraðr heitir, en or spenvm hennar renr mioðr sa, er hon fyllir skapker hvern dag; þat er sva mikit at allir Einheriar verþa fvlldrvknir af. Þa mælti G(angleri): Þat er þeim geysi haglig geit; forkvnar goðr viðr mvn þat vera, er hon bitr af. Þa mælti Har: En er meira mark at of hiortin Eicþyrni,[4] er stendr aValhavll ok bitr af limvm þes tres, en af hornvm hans[5] verþr sva mikill dropi, at niðr kemr iHvergelmi,
10a ok[6] þaðan af falla [þær ár[7] er sva heita: Sið, Við, Sekin, Ekin,
130 Svavl, Gvnþro, Fiorm, Fimbvlþvl, Gipvl, Gavpvl, Gavmvl, Geirvimvl, þssar falla vm asa bygþir; þesar erv en nefndar, Þyn,

[1] Skr. flivgia. [2] Rett. fra at. [3] Skr. dryt. [4] Rett. fra eir. [5] Mgl. [6] Rett. fra en. [7] Rett. fra ár þær.

L. 1. þeir: ul. U. at—-mali: vm dagverþ U; dagverðar skr. W. — 1—2. þar—vis: ul. U. — 2. kalla menn: heitir U. — 4a. hverian: hvern U. — 3b. óvmc: vnz U. — 4b. ne: ul. UT. kome: komer(?) U. — 5b. siamc ec: siamz WU (der dog har ec). vm: WTU; at R. — 7. þat: ul. U. — 9. nv: ul. U. mon: mvndi U. — 10. eða(2)—monnvm: ul. U. mvni: mvndi hann U. — 11. ok—at: ul. U. — 14. Anat—segia: ul. U. — 16. er—frægt: ul. U. — 17. mioðr—dag: miolk er hon fyllir með skapt kerið U; skaptker þat skr. W. þat—mikit: þær ero sva miklar U. — 19. Þat—geit: haglig geit er þat U. forkvnar: ul. U. goðr: ul. T. þat: sa WT. — 20. En—at: meira er vert U; at ul. W. — 21. Eic-: Tak- U. þes: þessa U. — 23. ok: WTU; en R. af: ul. U. þær ár: WTU; omv. R. Sekin: sækin U. Ekin: ækin U. — 24. Svavl: svoll U. -þro: -dro U. -þvl-: ul. T. — Gavpvl: giopvl (el. giof-?) U. — 25. -vimvl: -rumul W; -vmvl U. nefndar: ul. T. Þyn: fyri U.

Vin, Þoll, Holl,[1] Grað, GvnÞraiN, Nyt, Navt, Na/N, HravN, Vina, Vegsvin,[2] Þioðnvma. (40) Þa mælti G(angleri): Þetta erv vndarleg tiþinde, er nv sagþir þv. Geysimikit hvs mvn Valhavll vera. Allþra/ngt mvn þar opt vera firir dvrvm. Þa svarar Har: Hvi spyR þv eigi þes, hversv margar dyR erv a Valhavll e(ða) hversv storar? Ef þv heyrir þat sagt, þa mvntv segia, at hitt er vndarligt, ef eigi ma ganga vt ok iN, hverr er vill; en þat er með savNv at segia, at eigi er þravngra at skipa hana en ganga ihana. Her mattv heyra iGrimnismalvm:

45. Fimm hvndrat dvra
ok of fiorvm ta/gvm
sva hyG ec aValha/llv vera,
átta hvndroð Einheria
ganga senn or einvm dvrvm,
þa er þeir fara við[3] vitni at vega.

(41) Þa mælti G(angleri): Allmikill maNfiolþi er iValhavll; sva niota trv miNar, at allmikill havfþingi er Oþinn, er hann styrir sva miklvm her. Eþa hvat er skemtvn EinheriaNa, þa er þeir drecka eigi? Har s(egir): Hvern dag, þa er þeir hafa klætz, þa hervæþa þeir sik ok ganga vt igarþiN ok beriaz ok fellir[4] hverr aNan[5]; þat er leikr þeira; ok er liðr at da/gvrþar mali, þa riþa þeir heim til Valhallar ok setiaz til drvckiv, sva sem her segir: 132

46. Allir Einheriar val þeir kiosa
Oþins tvnvm i ok riþa vigi fra,
ha/ggvaz hverian dag; sitia meiR vm sattir saman.

[1] Rett. fra boll. [2] Skr. som 2 ord. [3] Rett. fra með. [4] Rett. fra fellr. [5] Rett. fra aaNan.

L. 1. Holl: WTU; boll R. -þraiN: -þorin WT, -dro U. Nyt, Na/t: navtt. reytt U. — 2. Vegsvinn: veglvn U. — 2—3. Þetta—Geysi-: ul. U. — 3. mikit—mvn: mikil hus munu T. — 4. All-: ok U. mvn—vera: ul. U. — 5—9. Hvi—Grimnism.: ul. U. — 5. Valhavll: hollinni WT. — 11. of—ta/gvm: fiora tvgo U. — 14. senn: ul. U. — 15. fara: ganga U. við: WU; með RT. — 16. Allmikill mannfi: Mikit fiolmenni U. — 16—18. sva—her: ul. U. — 17. niota: ek tf. TW. at: ul. W. — 18. EinheriaNa: ud. art. UT; herefter har T: Har segir. — 19. Hvern dag: ul. U. — 19—20. Hvern—ganga: þa fara þeir T. þa—ganga: ganga þeir U. — 21. er liðr: ul. U. da/gvrþar—þa: dagverþi U. — 22. heim: ul. U. Valhallar: hallarinnar WT. setiaz til: ul. U. — 25a. hverian: hvern U. — 25b. saman: herefter i U stykket om vinden, se foran s. 26₁₈.

En satt er þat, er þv sagþir; mikill er Oþin firir ser; morg dæmi finaz til þes; sva er her sagt i orþvm sialfra asana:

47. Askr Yggdrasils — Oþin asa,
hann er æztr viþa, — en ioa Sleipnir,
en Skiðblaðnir skipa; — Bifravst brva,
en Bragi skalda,
Habrok hauka,
en hvnda Garmr.[1]

(42) Þa mælti G(angleri): Hverr a þan hest Sleipni, e(ða) hvat er fra honvm at segia? Har s(egir): Eigi kantv deili aSleipni ok eigi veiztv atbvrþi, af hveriv hann kom, en þat mvn þer
134 þickia[2] frasagnar vert. Þat var snima i ondverþa bygð goþana, þa er goþin havfþv sett Miðgarþ ok gert Valhavll, þa kom þar smiðr nokqvor ok bavð at gera þeim borg aþrim misservm sva goþa, at trv ok avrvgg væri firir bergrisvm ok hrimþvrsvm, þott þeir kæmi[3] in vm Miðgarð, en hann mælti ser þat til kavps, at hann skyldi eignaz Freyiv, ok hafa vildi hann sol ok mana. Þa gengv æsirnir atal ok reþv raþvm sinvm, ok var þat kavp gert við smiþinn, at hann skyldi eignaz þat, er hann mælti til, ef hann fengi gert borgina a envm[4] vetri, en hin fyrsta svmars dag ef nokqvor lvtr væri vgiorr at borginni,[5] þa skyldi hann af kavpinv, skildi hann af ongvm mani lið þiggia til verksins. Ok er þeir savgþv honvm þesa kosti, þa beiddiz hann, at þeir skyldv lofa, [at hann[6] hefþi lið af hesti sinvm, er Svaþilfari[7] h(et), en þvi reþ Loki, er þat var til lagt við hann. Han tok til hin fyrsta vetrar dag at gera borgina, en of nætr dro hann til griot

[1] Rett. fra gramr. [2] Skr. þickiþa. [3] Rett. fra komi. [4] Sål. [5] Skr. borgi. [6] Mgl. [7] Skr. -fǫri.

L. 1—2. En—asana: ok enn segir U. — 4. hann: ul. U. — 9—10. Hverr—segia: hvaþan kom hestrinn Sleipnir U. — 10. segir: nyt kap. i U med overskr.: fra þvi er Loki gat Sleipni við Svaþilfera. — 10—14. Eigi—nokqvor: Smiþr nockvrr kom til asa U. — 13. þa: ul. W. — 14—15. sva—ok(1): þa er U. — 15. goþa: trausta W. trv ok: ul. W. — 15—16. ok—Miðgarð: ul. U. — 16. kæmi: komi R; kômi T; kiæmi W. ser þat: ul. U. — 17. hann—eignaz: eiga U. vildi: vill U. — 18—21. gengv—dag: ræddo æsirnir at U. — 21. v-: van- U. borginni: svmar dag inn fvrsta tf. U. — 22. skildi—verksins: ok engi maðr skylldi honvm liþ veita U. Ok: En WT. — 22—25. Ok—hann: hann beiddiz at hava liþ af hesti sinvm Svaþilfera ok olli þvi tillagi Loki U; -fôri skr. T her og ellers; -fari W her og ellers. — 25—26. tok—gera: gerþi U.

ahestinvm, en þat þotti asvnvm mikit vndr, hversv stór biorg sa hestr dro, ok halfv meira þrekvirki g[er]þi hestrin en smiþrin. 10b En at kavpi þeira vorv sterk vitni ok mǫrg særi, firir þvi at iotnvm þotti ecki trygt at vera með ásvm griþalavst, ef Þor qvæmi heim, en þa var hann farin iAvstrveg at beria travll. En er aleið vetrinn, þa sottiz mioc borgar gerþin, ok var hon sva ha ok sterk, at eigi matti aþat leita. En þa er iii. dagar voro til svmars, þa var komit mioc at borghliþi. Þa settvz gvþin adómstola sina ok leitvþv raþa ok spvrþi hverr anan, hverr 136 þvi hefþi raþit at gipta Freyiv iIotvnheima e(ða) spilla loptinv ok himninvm sva at taka þaþan sol ok tvngl ok gefa iotnvm, en þat kom asamt með allvm, at þesv mvndi raþit hafa, sa er flestv illv ræðr, Loki Lafeyiarson, ok qvoþo hann verþan illz davþa, ef eigi hitti hann rað til, at smiðrin væri af kapinv, ok veittv Loka atgǫngv; en er hann varþ hræddr, þa svarþi hann eiða, at hann skyldi sva til haga, at smidrin væri[1] af kapinv, hvat sem hann kostaþi til. Ok it sama qveld, er smiðrinn ok vt eptir griotinv með hestin Svaþilfara,[2] þa liop or skogi[3] nokqvorvm mer ok[4] at hestinvm ok hrein við; en er hestrin kendi, hvat hrosi þetta var, þa æddiz hann ok sleit svndr reipin ok liop til merarinar, en hon vndan til skogar ok smiðrin eptir ok vill taka hestinn, en þesi ross lavpa alla nott, ok dvelzt smiþin þa nott, ok eptir vm daginn varþ ecki sva smiþat, sem fyr

[1] Rett. fra skyldi. [2] Skr. -fora. [3] skoginvm. [4] Mgl.

L. 1. en þat . . mikit: ul. U. (v. þ. a.). hversv: hve U. — 2. sa—dro: hann færþi til U. þrekvirki: ul. U. — 3. kavpi þeira: kavpino U. ok —særi: ul. U. — 4. iotnvm—ef: iotvnninn þottiz griþa lavss með asvm ef iotvnninn veri þar er U. — 5—7. En—sterk: borgin var sterk ok ha sva U. — 6. gerþin: smiðin W. — 7—8. þa—borghliþi: er iii. dagar voro eptir smiþarinnar U; borgar hlidi skr. T. — 9. a—raþa: i sæti sin U. — 10. hefþi raþit: reþi U. — 11. ok(1)—gefa: ef himininn davktez ef sol eða tvngl veri i brott tekin ok gevit U. — 12. kom: nv tf. U. allvm: þeim U. þesv mvndi: Loki þotti U. — 12—13. sa—qvoþo: leto U. — 13. qvoþo: sǫgðu W. verþan: verðugan W. — 14. davþa: davþdaga U. — 15. veittv: veita T; nv tf. U. svarþi: sor W. — 16. eiða: eið U. skyldi: mvndi U. væri: WTU; skyldi R. — 17. Ok—qveld: en U. — 18. vt: ul. U. hestin: hestinvm U. — 18—19. nokqvorvm: ul. U. — 19. mer: nockvrr tf. U. ok—hestinvm: ein samt U; ok ul. R. hrein: ok hvein tf. U. er: ul. U. — 20. hvat—var: hvarf hrossit var U; rossa þat skr. W. þa—hann: ok ærþiz U. — 21. til merarinar: a skoginn W og ul. det følg. til sk. — 22. þesi ross: hrossin U. — 22—23. ok—nott: ul. T. — 23. fyr: fyrri U.

hafþi orþit. Ok þa er smiðrinn ser, at eigi mvn lokit verþa verkinv, þa færiz smiðrinn iiotvnmoð, en er æsirnir sa þat til viss, at þar var bergrisi komiN, þa varð eigi þyrmt eiþvnvm, ok ka/llvþv þeir aÞor, ok iafnskiott kom hann, ok þvi næst for alopt hamarriN Miollnir; galt hann[1] þa smiþar kavpit ok eigi sol ok tvngl, helldr syniaþi hann honvm at byGva ilotvnheimvm ok lavst þat hit fyrsta havG, er havssinn brotnaþi isman
138 mola, ok sendi hann niðr vndir Niflheim.[2] En Loki hafþi þa ferþ haft til Svaþilfara,[3] at nokqvorv siþaR bar hann fyl; þat var gratt ok hafþi viii. fætr, ok er sa hestr beztr með goþvm ok monnvm. Sva segir iVolvspa:

48. Þa gengv regin avll
a rǫkstola,
giNheilvg goð,
ok of þat gettvz,
hverr hefþi lopt allt
læfi blandit
eþa ætt iotvns
Oðs mey gefna.

49. Agengvz eiþar,
orð ok sære,
mal a/ll meginlig,
er a meþal forv.
Þor eiN [þar va,[4]
þrvngin moþi,
hann sialdan sitr,
er hann slikt of fregn.

26. (43) Þa mælti G(angleri): Hvat er at segia fra Skiþblaðni, er hann er betzr skipa? hvart er ecki skip [iafnmikit[5]) sem hann[6]? Har s(egir): Skiðblaþnir er beztr skipaNa ok með mestvm hagleik gerr, en Naglfar[7] er mest skip; þat[8] a Mvspell.

---

[1] Mgl. [2] Rett. fra -hel. [3] Skr. -fora. [4] Rett. fra þat vaN. [5] Skr. iaf-. [6] Rett. fra iafgott sem hann er e(ða) iafn mikit. [7] Rett. fra -fari. [8] er tf.

L. 1. hafþi orþit: ul. U. — s. 46,23—1. fyR—orþit: vant var W; orþit ul. T. — 1. smiðrinn: hann U = 2. — 1—2. mvn—þa: ma smiþat verþa U. — 2—3. til viss: ul. U. — 3. at—þa: ul. U. varð: var U. — 4. ka/llvþo —a: nefndv U. iafnskiott: þegar U. — 4—5. þvi—for: færþi U. — 5. Miollnir: ul. U. galt hann: ok gvlldo U; hann ul. R. — 6—8. eigi—Niflh.: lavst hann ihel ok sendo i niflheim U. — 6. ok: eða WT. — 8. Niflheim TU, niflhel RW. — 9. ferþ haft: favr U. nokqvoro siþaR: ul. U (og hann bar). — 10. var—ok: ul. W. gratt: at lit tf. U. er: var U. — 12 —15a. Þa—gettvz: forkortet i U. — 16a. allt: ul. U. — 19a. Oðs: osk U. — 12—15b. A—forv: ul. W; voru skr. T. — 16b. þar va: UT; þat va W; þat vaN R. — 20. at segia: sagt U. — 21. er betzr: bezt U. — 21—22. hvart—hann: ul. U. iafnmikit—hann: WT; iafgott sem hann er eða iafnmikit R. 22—23. Skiðbl.—gerr: hann er beztr ok hagligaztr U. — 23. gerr: gort W. -far: WT; -fari RU. mest skip: mestr U. þat—Mvspell: ul. W. a Mvsp.: eiga mvspellz megir U; er a M. skr. R.

Dvergar nokqvorir, synir Ivalda, gerþv Skiðblaðni ok gafv Frey 140
skipit; hann er sva mikill, at allir æsir megv skipa hann með
vapnvm ok herbvnaþi, ok hefir hann byr, þegar er segl er
dregit, hvert er fara skal; en þa er eigi skal fara með hann asæ,
þa er hann gorr af sva mǫrgvm lvtvm ok með sva mikilli list,
at hann ma vefia saman sem dvk ok hafa ipvng sinvm. (44)
Þa mælti Gangleri: Gott skip er Skiþblaðnir, en almikil fiol- 11a
kyngi mvn við vera hafð, aðr sva fai gert.

Hvart hefir Þorr hvergi sva farit, at hann hafi hitt firir ser
sva rikt e(ða) ramt, at honvm hafi ofrefli verit firir afls sakar
e(ða) fiolkyngi? Þa mælti Har: Fár maðr vættir mic at fra þvi
kvni segia, en mart hefir honvm harðfært þott, en þott sva hafi
verit, at nokqvor lvtr hafi sva ramr e(ða) sterkr verit[1], at Þor
hafi eigi sigr fengit á vnit, þa er eigi[2] skylt at segia fra, firir
þvi at morg dæmi erv til þes ok þvi erv allir skyldir at trva,
at Þor er matkaztr. Þa mælti G(angleri): Sva litz mer, sem
þes lvtar mvna[3] ec yðr spvrt hafa, er engi er til fær at segia.
Þa mælti Iafnhar[4]: Heyrt hofvm ver sagt fra þeim atbvrþvm,
er os þickia otrvligir, at sanir mvni vera, en her mvn sia sitia
nær, er vita mvn[5] savn tiþindi af at segia, ok mvntv þvi trva,
at hann mvn eigi livga nv it fyrsta sin, er aldri lavg fyr. Þa
mælti G(angleri): Her mvn ec standa ok hlyþa, ef nokqvor or-
lavstn fæz[6] þesa mals, en at aðrvm kosti kalla ec yðr vera yfir 142
komna, ef þer kvnit eigi at segia, þat er ec spyr. Þa mælti

[1] Foran ramr. [2] Mgl. [3] Rett. fra mvn. [4] Skr. iaf-. [5] Rett. fra mvnv. [6] Rett. fra fær.

L. 1. synir Ivalda: ul. U. Frey: Freyio U. — 2. skipit: ul. U. æsir: ul. U. — 3. vapnvm ok: ul. U. hann: ul. U. — 4. dregit: vpp tf. U. skal: vill U. þa er: ef U. fara(2)—sæ: honvm a sæ fara U; fara ul. T. — 5. ok—list: ul. U. — 6. sem dvk: ul. U. pvng: pvngi WU. — 7. almikil: ul. U. — 8. fai: veri U. gert: Gangleri segir enn tf. U og nyt kap. med overskr.: her þegir þriþi. — 9. sva farit: þar komit U. — 9—11. hann—fiolk.: honvm veri ofrefli fyrir fiolkyngi savkvm U. — 10. ofrefli: i tf. WR. — 11—12. Fár—segia: Fair mvno fra þvi segia kvnna U. — 11. Fár—mic: Faer vænti ek W. — 12—13. sva—at: ul. U. 13. eða sterkr: ul. U. verit: orþit U. — 13—14. Þor—vnit: hann fengi eigi sigrað U. — 14. at—fra: fra þui at segia T. firir: ul. U. — 16. sem: at U. — 17. mvna: WTU. yðr: ul. WU. fær—segia: or at leysa U. — 18. þeim atb.: þvi U. — 19. þickia otr.: þickir otrvligt U. at—vera: ul. U. — 19—20. her—nær: nær sitr sa U; sa skr. WT. — 20. vita—segia: veit U. mon skr. T, ul. W. — 21. lavg: ló U. fyr: fyrri U. — 22—24. mvn—spyr: hlyþi ek svorvm þessa mals U. — 22—23. orl. fæz: fer orlausn til T; fær skr. R. — 24. segia: mer tf. T. — 24—s. 49,2. Þa—segia: Har segir U og nyt kap. med overskr.: her hefr sogv Þors ok vtgarþa loka.

Þriþi: Avðsynt er nv, at hann vill þesi tiþindi vita, þott os þicki eigi fagrt at segia.[1] Þat er vpphaf þesa mals, at Okvþor for með hafra sina ok reið ok með honvm sa ás, er Loki heitir;[2] koma þeir at qveldi til eíns[3] bvanda ok fa þar[4] natt-stað, en vm qveldit tok Þor hafra sina ok skar baþa. Eptir þat voro þeir flegnir ok bornir til ketils; en er soþit var, þa settiz Þor til nattverþar ok þeir lagsmenn. Þor bavð til matar með ser bvandanvm ok konv hans ok bornvm þeira; sonr bvanda[5] h(et) Þialbi, en Ravsqva dottir. Þa lagþi Þorr hafrstokvrnar vtar fra eldinvm ok mælti, at bvandi ok heima menn hans skildv kasta ahafr sta/kvrnar beinvnvm. Þialfi, son bvanda, helt alærlegg hafrsins ok spretti a knifi[6] sinvm ok bravt til mergiar. Þor dvalþiz þar of nottina, en iottv firir dag stoð hann vpp ok klæddi sik, toc hamarinn Miollni ok bra vpp ok vigþi hafrsta/kvrnar; stoþv þa vpp hafrarnir, ok var þa anar halltr eptra fæti. Þat fan Þor ok talþi, at bvandinn e(ða) hans hion mvndi eigi skynsamlega hafa farit með beinvm hafrsins; kenir hann, at brotin var lærlegrinn. Eigi þarf[7] langt fra þvi at segia, vita megv þat allir, hversv hræddr bvandin mvndi
144 vera, er hann sa, at Þor let siga brynar ofan firir a/gvn; en þat er sa a/gnana, þa hvgþiz hann falla mvndv firir sionini eini samt; hann herþi hendrnar at hamarskaptinv, sva at hvitnvþv

[1] en þer er at þegia tf. [2] Rett. fra er kallaðr. [3] Sål. [4] Skr. som þeir. [5] Rett. fra bva. [6] Skr. kifi. [7] Herefter skr. larf, men underprikket.

L. 2. eigi fagrt: ofagrt T. Þat er: þa er þat T; þa tf. U; En þat W. þesa mals: ul. U. — 3. ok reið: ul. U. — 3—4. sa—heitir: Loki U; het skr. W. — 4. koma þeir: ok koma U. — 4—5. ok—qveldit: ul. U. — 5. hafra sina: hafrana U. — 5. baþa: ul. U; foran ok T. — 5—6. Eptir þat: ok U. — 7. nattverþar: matar U. ok—lagsm.: ul. UW. Þor: ok U — 8—9. til—þeira: bonda (sål. i det følg.) til nottvrþar ok bavrnvm hans U. — 9. buanda: WT; bva R; hans U. dottir: þeira tf. T. — 10—11. bvandi—hans: bavrnin U; bondinn skr. W; bvandinn T. — 11. hafr-: ul. U. sta/kvrnar: stokuna W. — 12. helt a: lavst U; i skr. T. ok—a: með U. — 13. bravt: spretti U. dvalþiz: var U. firir dag: ul. U. — 14. hamarinn: ul. U. — 16. Þat: þa T. fan: sa W. — 16—17. talþi—eigi: let bonda eða hiv hans eigi mvndo U. — 17. beinvm hafrsins: beinvnvm U. — 18. kenir—lærl.: let brotinn legg hafrsins U. — 18—20. Eigi—at: bondinn varþ hræddr er U. — 20. vera: verða W. brynar: brvnina U. ofan: ul. U. — 21. er: hann tf. UT. sa: til tf. U. — 21—2. sionini—samt: sionom hans (sionvnvm U) einum saman TU; saman skr. W. — 22. at(1): a W.

knvarnir, en bvandiN gerþi, sem vǫn var, ok[1] ǫll hivnin, kavllvþv akaflega, baþv ser friþar, bvþv at yfirbotvm[2] allt þat, er þa/ attv; en er hann sa hræzlv þeira, þa geck af honvm moðriN ok sefaðiz hann ok toc af þeim isætt born þeira, Þialfa ok Roskv, ok gerþvz þav þa skyldir þionvstvmenn hans,[3] ok fylgia þav honvm iafnan siþan. (45) Let hann þar eptir hafra ok byriaþi ferþina a/stR i Iotvnheima ok alt til hafsins, ok þa for hann vt yfir hafit þat it divpa; en er hann kom til landz, þa geck hann vpp ok með honvm Loki ok Þialfi ok Ravsqva. Þa er þa/ hǫfþv litla hrið gengit, varð firir þeim mork stor; gengv þav þaN dag[4] allan til myrks.[5] Þialfi var allra maNa fothvataztr;[6] hann bar kyl Þórs, en til vista var eigi gott. Þa er myrkt var orþit, leitvþv þeir ser[7] náttstaþar ok fvndv firir ser skala nokqvorn mioc mikiN; voro dyR a enda ok iafnbreiþar skalanvm; þar leitvþv þeir ser natbols. En of miðia nott varð landskialpti mikill, geck iorþin vndir þeim skykkivm ok skalf hvsit. Þa stoð ÞoR vpp ok het alagsmenn sina, ok leitvþvz firir ok fvndv afhvs til hægri handar imiðivm skalanvm ok gengv þaNeg; settiz ÞoR idyRin, en a/NVR þav voro iNar fra honvm, ok voro þa/ hrædd, en ÞoR helt hamarskaptinv ok hvgþi at veria sik; þa heyrþv þav ym mikiN ok gny. En er kom at dagan, þa geck ÞoR vt ok ser, hvar lá maðr skamt fra honvm iskoginvm, 11b 146

[1] Rett. fra at. [2] Rett. fra firir qvemi. [3] Rett. fra þors. [4] Mgl. [5] Sål. [6] Rett. fra -hvataz. [7] til tf.

L. 1—2. en—akaflega: bondi ok hiv hans U. — 1. ok: WT; at R. — 2—3. at—attv: bætr þær er hann villdi U. — 2. yfirbotvm: T; yfirbot W; firir qvemi R. — 3. þeira: mikla tf. U. — 4. ok—hann: ul. U. þeim isætt: bonda U. þeira: hans U. — 5—6. gerþvz—iafnan: þionvþv þav honvm U. — 5. hans: WT; þors R. — 6. þar: þa U. — 6—7. byriaþi—a/stR: for U; byriar skr. T. — 7—8. þa—divpa: svam yvir þat it divpa haf U; hafit þann inn diupa sia skr. T. — 9—10. Þa—gengit: ok er þav vorv litla hriþ farin U; þa tf. W. — 10—11. þav—allan: daginn U; dag ul. R. — 11. myrks: myrkrs WTU. allra: ul. UT. fothvat.: skiotaztr U. — 12. myrkt: myrkr T. — 13. orþit: ul. U. ser: til tf. RW. firir ser: ul. U. — 14. mioc: i morkinni U. — 15. leitvþv—natbols: voro þeir vm nottina U. of—nott: vm miþnætti U. — 16. skykkivm: skukkum W. — 17. lags menn: felaga U. — 18. i: a U. — 18—19. gengv þaNeg: foro þangat U; gengv þau skr. T. — 19. dyRin: dyrnar WTU. a/NVR: ul. U. fra: ifra W. — 20. voro—hrædd: hrædd miok U. — 21. þav: þeir U. — En—kom: ok er komit var U. — 21—22. þa geck: kom U. — 22. ser—maðr: sa mann hvila U; ser mann hvar la WT. honvm: ser U.

ok var sa eigi litill; hann svaf ok hravt sterkliga. Þa þottiz Þor skilia, hvat latvm verit hafþi of nottina; hann spenir sik megingiorþvm ok ox honvm asmegin; ok[1] i þvi bili[2] vaknar sa maðr ok stoð skiott vpp, en þa er sagt, at Þór varþ bilt einv sini at sla hann með hamrinvm, ok spvrþi hann at nafni, en sa nefndiz Skrymir, »en eigi þarf ec, sagþi hann, at spyria þic at nafni, keni ec, at þv ert Asaþorr, en hvart hefir þv dregit abravt hanzka min?« Seildiz þa Skrymir til ok toc vpp hanzka sin; ser Þorr þa, at þat hafþi hann haft of nottina firir skala, en afhvsit, þat var þvmlvngrinn hanzkans. Skrymir spvrþi, ef Þorr vildi hafa favrvneyti hans, en Þor iatti þvi. Þa tok Skrymir ok leysti nestbagga[3] sin ok bioz til at eta davgvrþ, en Þor iaðrvm stað ok hans felagar. Skrymir bavð þa, at þeir legþi mavtvneyti sitt, en Þor iatti þvi. Þa batt Skrymir nest þeira alt iein bagga ok lagþi a bak ser; hann geck firir of daginn ok steig heldr storvm, en siþan at qveldi leitaþi Skrymir þeim nattstaðar vndir eik nokqvorri mikilli. Þa mælti Skrymir til Þors, at hann vill leggiaz niðr at sofa,[4] »en þer takit nestbagann ok bvit til nottvrþar yðr«. Þvi næst sofnar Skrymir ok hravt fast, en Þor toc nestbagann ok skal leysa, en sva er at segia, sem otrvligt mvn þickia, at engi knvt fekk hann leyst ok engi alar endan hreyft,
148 sva at þa væri lavsari en aðr; ok er hann ser, at þetta verk ma

[1] Rett. fra en. [2] Mgl. [3] Skr. nes-. [4] Rett. fra sofna.

L. 1. sa: ul. U. hann svaf: ul. U. — 2. latvm: lætum W; letom T. hafþi: mvn hava U; hefði W. of nottina: ul. T. spenir: spenti WT. — 3. ok(2)—bili: WTU (W skr. en); en i þvi R. — 4. en—varþ: þa varþ þor U; yrdi skr. T. — 4—5. einv sini: eitt sinni WT; ul. U. — 5. hann(1): ul. U. — 6. sa: hann U. sagþi hann: ul. UT. — 6—7. þik—ec: ul. U. — 7. at nafni: nafns W. en: eða U. hvart: ul. U. — 8. Seildiz: seiliz U. þa Skrymir: hann W. vpp: ul. U. — 8—9. hanzka sin: hanzkann WU. — 9. þa: ul. U. hann—skala: hafþi verit vm nottina skalinn U. — 10. þat: ul. UW. — 11. hafa—hans: at þeir færi allir saman U. — 12. ok leysti | nestb. sin: omv. T; baggann skr. U. til..davgvrþ: ul. U; dagverð skr. W. — 13. felagar: menn U. — 13—15. mavtvn.—lagþi: i einn staþ baggana ok legþi U. — 15. ser: ok sva gerþo þeir ok nv leggr Skrymir a bak ser tf. U. hann—daginn: ul. U. — 16. storvm: storu W. en siþan: ok U; en sið WT. Skrymir þeim: hann U. — 17. nokqvorri mikilli: einni U; nokqv. ul. W. — 18. niðr: vndir eikina tf. U. þer takit: þeir taki U. — 18—19. bvit—yðr: bvi til matar ser U. — 20. skal: vill U. — 20—21. en—þickia: ok otrvligt er þat at segia U. — 21—22. ok—aðr: ul. U. — 21. hreyft: hrært W; leust T. — 22. lavsari: lausar W. — 22—s. 52,1. at—þa: þat gripr hann U.

eigi nytaz, þa varð hann reiðr, greip þa hamarinn Miollni tveim havndvm ok steíg fram aðrvm fæti at þar, er Skrymir lá, ok lystr ihavfvt honvm, en Skrymir vaknar ok spyR, hvart lavfs blað[1] felli ihavfvt honvm eþa hvart þeir hafi[2] þa mataz ok se þvnir til rekna. Þorr s(egir), at þeir mvnv þa sofa ganga; ganga þav þa vndir aðra eik. Er þat þer satt at segia, at ecki var þa ottalavst at sofa.

28. En at miðri nott þa heyrir ÞoR, at Skrymir hrytr ok sefr fast, sva at dvnar iskoginvm; þa stendr hann vpp ok gengr til hans, reiðir hamariN títt ok hart ok lystr ofan imiðian hvirfil honvm; hann keNir, at hamars mvðriN savckr divpt ihavfvþit. 12a En iþvi bili vaknar Skrymir ok mælti: »hvat er nv; fell akarn nokqvot ihavfvt mer, e(ða) hvat er titt vm þic ÞoR?«. En ÞoR geck aptr skyndilega ok svarar, at hann var þa nyvaknaðr, sagþi, at þa var mið nott ok eN væri mal at sofa. Þa hvgsaþi Þorr þat, ef hann kvæmi sva ifære at sla hann it þridia hagg, at alldri skyldi hann sia sik siþan, liggr nv ok gætir, ef Skrymir sofnaþi enn[3] fast. En litlv firir dagan þa[4] heyrir hann[4], at Skrymir mvn sofnat hafa, stendr þa vpp ok hleypr at honvm, reiþir þa hamariN af allv afli ok lystr aþvNvangan, þaN er vpp visi, savkkr þa hamarriN vpp at skaptinv, en Skrymir settiz vpp ok strávk of vangaN ok mælti: »hvart mvnv foglar nokqvorir sitia itrenv yfir mer; mic grvnaði,[5] er ec vaknaþa, at tros nokqvot 150 af qvistvnvm felli ihavfvt mer; hvart vakir þo ÞoR? Mal mvn

---

[1] nakqvat tf. [2] Rett. fra hefþi. [3] Mgl. [4] Hds. hann h. þa. [5] Rett. fra grvnar.

L. 1. varð: verðr W. þa(2).. Miollni: ul. T; þa ul. W. — 1—2. Miollni —lá: ul. U. — 3. honvm—Skrymir: skrymi. hann U. lavfs: lauf T. felli: fell T. — 4—5. hafi—rekna: se mettir U; hefþi skr. R. — 5. segir: let U. — 5—6. mvnv—aðra: mvndi sofa vndir annarri U. — 5. ganga(1): ul. W. — 6. þav: þeir W. þa: ul. T. — 6—7. Er—sofa: ul. U. — 8. En: ul. U. — 8—10. ok—hart: þa tekr Þorr hamarrin U. — 8. ok sefr: ul. W. — 10. ofan—hvirfil: i havfvð U; ofan ul. W. — 11—12. hann—bili: ok savck hamarrin. Þa U. — 11. mvðriN: munninn W. — 12. ok mælti: ul. W. mælti—nv: spyrr hvart U. akarn: axkorn U. — 13. nokqvot: ul. U. hvat—þic: hvart vakir þv U. — 13—14. En—ny-: hann lezt vera U. — 15—19. sagþi—þa(2): Nv ætlar Þorr at sla hann þriþia sinni reiþir vpp U. — 18. enn: WT; ul. R. — 20. þaN: ul. U. — 21. þa: ul. WU. vpp: ul. U. — 22. vangaN: ok ennit tf. U. nokqvorir sitia: vera nockvrir U. — 23—24. mic—felli: Mer þotti sem fioðr nockvr felli af treno U; grunaði skr. WT. — 24. mer: ok spvrþi tf. U.

vera vpp at standa ok klæþaz, en ecki eigvt þer nv langa leið fram til borgariNar, er kollvð[1] er Vtgarðr.[2] Heyrt hefi ec, at þer hafit qvisat imilli yðvar, at ek væra ecki litill maðr vexti, en sia skvlvð þer þar stæRi menn, ef þer komit iVtgarþ. Nv mvn ek raþa yðr heilræþi; latit þer eigi storlega ifir yðr, ecki mvnv hirðmenn Vtgarþaloka vel þola þvilikvm kavgvrsveinvm kavpvryrþi, en at aðrvm kosti hverfit aptr, ok þaN ætla ec yðr vera[3] betra af at taka; en ef þer vilit fram fara, þa stefnit þer iavstr, en ek á nv norðr leið til fialla þesa, er [þer megvð nv sia[4]«. Tekr Skrymir nestbaGann ok kastar abak ser ok snyr þvers[5] iskoginn fra þeim, ok er þes eigi[3] getit, at æsirnir bæþi þa heila hittaz.

29 (46). Þor snyr[6] fram aleið ok þeir felagar ok gengr[7] framan[8] til miðs dags; þa sa þeir borg standa avollvm nokqvorvm ok settv hnackan abak ser aptr, aðr þeir fengv set yfir vpp; ganga til borgariNar, ok var grind fyrir borghliþinv ok lokin aptr. Þorr geck agrindina ok feck eigi vpp lokit, en er þeir þreyttv at komaz iborgina, þa smvgv þeir milli spalaNa ok komv sva iN, sa þa havll mikla ok gengv þaNig; var hvrþin
152 opin; þa gengv þeir iN ok sa þar marga menn atva becki ok

[1] Rett. fra kallat. [2] Rett. fra -garð. [3] Mgl. [4] Rett. fra er nv mvnvt þer sia mega. [5] abrat tf. [6] Rett. fra for. [7] Rett. fra geck. [8] Rett. fra fram.

L. 1—2. en—Vtgarðr: þer eigit nu ecki langt til borgar er vtgarþr heitir U. — 1. en—þer: þo eigu þer nu ekki W. þer: er T = l. 5 og 9. — 2. kollvð: W; calladr T; kallat R. — 2—3. at—vexti: kvis yþart at yþr þickir ek helldr mikill maðr U; maðr ul. T. — 4. skvlvt: megv U. ef —Vtgarþ: ul. U. — 4—5. Nv—heilræþi: Ræþ ek yþr heillt U. — 5. þer: ul. U. storlega: mikit U. — 5—7. ecki—kosti: illa mvn þat þolat slikvm kogvr sveinvm eða U. — 7—8. ok—taka: ok er yþr sa betri U. — 7. ætla ec: etlak T. vera: WT; ul. R. — 8. en—avstr: ella stefni þer i avstrætt ef þer vilið til borgarinnar U. — 9. nv: ul. U. til—sia: ul. U. þer—sia: WT; nv mvnvt þer sia mega R; mega tf. W. — 10. Skrymir: ul. U. ok kastar: leggr U. þvers: ul. U; abrat tf. R, ul. WT. — 11. i: a U. fra þeim: ul. U. þes: ul. U. eigi: ul. RW. — 11—12. bæþi—hittaz: biþi hann heilan fara U. — 13—14. Þor—þeir: þeir ganga til miðgarþz(l) ok sia U. — 13. snyr: WT; for R. leið: leiðina WT. gengr: WT; geck R. — 14. framan: WT; fram R. miðs: mid- T. — 15. aptr: ul. U. fengv: fengi U. — 16. vpp: ul. U; þeir tf. T. ganga—ok: ul. U. borghl.: borgar hliþi U. — 16—17. ok—aptr: ul. U. — 17. geck—ok: ul. U. lokit: komit U. — 17—18. en—þa: ok U. — 18. iborgina: inn T. — 18—19. ok—iN: ul. T. ok—þa: þeir sa U. — 19. þaNig: inn U. — 19—s. 54,1. marga—stora: ærit stora menn U.

flesta ærit stora. Þvi næst koma þeir firir konvngiN Vtgarþaloka ok kvoddv hann, en hann leit seint til þeira ok glotti við[1] tavN ok mælti: »seint er vm langan veg at spyria tiþinda, eþa er annan veg en ec hyG, at þesi sveinstavli se OkoþoR, en meiri mvntv vera, en mer litz þv, eþa hvat iþrotta er [þat, er[2] þer felagar þickiz vera við bvnir? Engi skal her vera með os, sa er eigi kvNi nokcors konar list e(ða) kvNandi vm fram flesta menn«. Þa s(egir) sa, er siþarst geck, er Loki h(eitir): »kaN ec þa iþrott er ec em albviN at reyna, at engi er her sa iNi, er skiotara skal eta mat s(inn) en ec«. Þa svarar Vtgarþaloki: »iþrott er þat, ef þv efnir, ok freista skal þa þesar iþrottar«, kallaþi vtar abeckiN, at sa, er Logi heitir, skal ganga agolf fram ok freista sin imoti Loka. Þa var tekit trog eitt ok borit iN ahallar golfit ok fyllt af slatri; settiz Loki at aðrvm enda en Logi at odrvm, ok at 12b hvartveggi sem tiþaz ok mættvz i miðiv troginv; hafþi þa Loki etit slatr alt af beinvm, en Logi hafþi ok etið slatr allt ok beinin með ok sva trogit; ok syndiz nv allvm, sem Loki hefþi latit leikinn.

30. Þa spyR Vtgarþaloki, hvat sa hiN vngi maðr kvNi leika, en Þialfi s(egir), at hann mvn freista at reNa skeið nokqvor við einhvern þaN, er Vtgarþaloki fær til. [Þa segir Vtgarðaloki,[3] at þetta er goð iþrott, ok kallar þes meiri von, at hann se vel at ser bviN of skiotleikinn, ef hann skal þesa iþrott iNa, en þo 154

[1] Rett. fra vm. [2] Mgl. [3] Rett. fra hann s. vtgarþa.

L. 1—2. Þvi—en: þeir qvoddo vtgarþa loka er þeir komv fyrir hasæti U. — 2. við: WTU; vm R. — 3. tiþinda: savnn tiþindi U. — 3—4. eþa—se: er svein stavli ein er orþinn at U. — 4. at . . . se: er . . . orðinn WT. — 5. vera: ul. U. litz: syniz W. þv: ul. U. — 5—6. hvat—bvnir: viþ hverivm iþrottvm ero þer bvnir felagar U. — 5. þat er: WT; ul. R. — 6. skal her: mvn sa U. sa: ul. U. — 7—8. nokqvors—menn: nockvrar iþrotir U. — 7. flesta: aðra W. — 8. Þa—heitir: Loki segir U. — 8—9. kaN—at: ul. U. — 9. al-: ul. W. er—iNi: mvn sa her innan hirþar U. skal: mvni U. — 10. mat sinn: ul. U. þat: þetta U. — 11. ok—iþrottar: reyna skal þetta. Hann U. vtar: ul. U. — 12. at—ok: a þann mann er logi er nefndr ok biðr hann U. — 13. eitt: mikit tf. U. borit iN: sett U. ok fyllt: fvllt U. — 14. af slatri: med slatr T. odrvm: megin tf. U. — 15. þa: ul. U. — 16. ok: ul. U. — 17. með: ul. U. — 17—18. syndiz—latit: vann logi U. — 18. hefði: nu tf. T. — 19. kvNi: kynni U; at tf. T. — 20. at(2): ok WT. nokqvor: ul. U. — 21. þaN—til: hirþmann hans U. þa—Vtgl.: T; Utg.l. segir W; hann svarar U; hann s. Utgarþa(!) R. — 22. þetta: þat U. kallar—se: let hann U. se: er WT. — 22—23. at ser: ul. U. — 23. skiotl.: uden art. U. iNa: vinna U. — 23—s. 55,1. en—freista: ok freista skal U.

lætr hann skiott þesa skvlv freista. Stendr þa vpp Vtgarþaloki ok gengr vt, ok var þar gott skeið at reNa eptir slettvm velli. Þa kallar Vtgarþaloki til sin sveinstavla nokqvorn, er nefndr er Hvgi ok bað hann reNa ikavpp við Þialfa. Þa taka þeir it fyrsta skeið, ok er Hvgi þvi framaR, at hann snyz aptr imoti honvm at skeiðs enda. Þa mælti Vtgarðaloki: »þvrfa mvntv Þialfi, at leggia þig meiR fram, ef þv skalt viNa leikiN, en þo er þat satt, at ecki hafa her komit þeir menn, er mer þickir fothvatari en sva«. Þa taka þeir aptr aNat skeið, ok þa er Hvgi kemr[1] til skeiðs enda ok hann snytz aptr, þa var langt kolfskot til Þialfa. Þa mælti Vtgarðaloki: »vel þicki[2] mer Þialfi[3] reNa skeiþit, en eigi trvi ec honvm nv, at hann viNi leikiN, en nv mvn reyna, er þeir reNa it iii. skeiþit«. Þa taka þeir en skeið; en er Hvgi er komiN til skeiðsenda ok snyzt aptr, ok er Þialfi eigi þa komiN a mitt skeiþ.[4] Þa segia allir, at reynt er vm þenna leík.

31. Þa spyR Vtgarþaloki Þor, hvat þeira iþrotta mvn vera, er hann mvni vilia birta firir þeim, sva miklar savgvr sem menn hafa gort vm storvirki hans. Þa mælti Þorr, at helzt vill hann þat taka til at þreyta dryckio við einhvern maN. Vtgarþaloki
156 segir, at þat ma vel vera,[5] gengr iN ihavllina ok kallar skvtilsvein s(inn), biðr, at hann taki vitis horn þat, er hirðmenn[6] erv vanir at drecka af. Þvi næst kemr fram skvtilsveiN með horninv ok fær Þor iha/nd. Þa mælti Vtgarþaloki: »af horni þesv þickir þa

[1] Rett. fra komiN. [2] Rett. fra þickia. [3] Rett. fra þit. [4] Rett. fra skeiþit. [5] ok tf. [6] Rettet fra hir-.

L. 1—2. Stendr—þar: gengr hann vt a U. — 1. Vtg.l.: ul. W. — 2. at—velli: ul. U. — 3. Þa . . Vtg.l.: ul. U. — 4. i—it: við hann U. — 6. Þialfi: ul. U. — 7. ef—leikiN: ul. U. — 7—9. er—sva: hava her komit ecki ofliotari menn U. — 8. þickir: þykkia WT. fothvatari: vera tf. T. — 8—9. en sva: ul. W. — 9. aptr: ul. U. kemr: WTU; komiN R. — 10. ok—snytz: snerizt hann U; sneriz skr. W; snyr skr. T. þa var: ok er þa U. — 11. þicki: WTU; þickia R. Þialfi: WTU; þit R. skeiþit: ul. UW. — 12. honvm nv: ul. W. viNi: nu tf. W. — 12. reyna: leikinn tf. WT. 13. Þa—en(2): ok nv U. — 13—14. en(2)—komiN: rennr Hugi W. — 14. ok —ok: ul. U. snyzt: sneriz T. — 15. skeiþ: WTU; skeiþit R. Þa—leik: Nv er þetta reynt U. — 16—17. hvat—birta: hvat iþrott kantv Þorr. mvntv vera U. — 17. miklar savgvr: mikit U. — 18. hans: þin U. Þa —Þorr: hann svaraþi U. — 19. þat—at: ul. U. þreyta: um tf. WT. ein hvern maN: nockvrn mann hans U. — 20—21. kallar—taki: biþr taka U. ok—hann: ul. W. — 21. taki: skal taka W. þat: ul. U. — 22—23. Þvi—þa: hann synir þor ok segir at þat þickir U.

vel drvckit, ef i[1] einvm dryck gengr af, en svmir[2] drecka af itveim dryckivm, en engi er sva litill dryckivmaðr, at eigi gangi af i þrimr«. Þor litr ahornit ok syniz ecki mikit ok er þo heldr langt, en hann er mioc þyrstr, teckr at drecka ok svelgr allstorvm ok hyggr, at eigi skal hann[1] þvrfa at lvta optar[3] ihornit; en er hann þravt eyrindit ok hann lat or horninv ok ser, hvat leið dryckinvm, ok litz honvm sva, sem allitill mvnr mvn vera, at nv se lægra ihorninv en aðr. Þa mælti Vtgarðaloki: »vel er drvckit ok eigi til mikit; eigi mvndac trva, ef mer væri sagt fra, at Asaþorr mvndi eigi meira dryck drecka, en þo veit ec, at þv mvnt vilia drecka af iavðrvm dryck«. Þor svarar angv, setr hornit amvn ser ok hyggr nv, at hann skal drecka meira dryck, ok þreytir adryckivna, sem honvm vanz til eyrindi, ok [enn ser hann[4], at stikillinn hornsins vill ecki vpp sva mioc, sem honvm likar, ok er hann toc hornit af mvni ser ok sér i[5], 13 litz honvm nv sva, sem mina hafi þorrit, en ienv fyra sini; er nv gott beranda[6] borð ahorninv. Þa mælti Vtgarþaloki: »hvat er nv Þor; mvntv nv eigi spara[7] til eins dryckiar meira en þer mvn hagr avera? Sva litz mer, ef þv skalt nv drecka af horninv 158 hin þriþia dryckin, sem þesi mvn mestr ætlaðr, en ecki mvntv mega her með os heita sva mikill maðr sem æsir kalla þic, ef þv gerir eigi meira af þer vm aðra leika en mer litz sem vm

[1] Mgl. [2] menn tf. [3] at sini tf. [4] Rett. fra ser en. [5] Mgl.(ved sidesk.). [6] Rett. fra berandi. [7] Rett. fra sparaz.

L. 1. ef—af: at drecka af i eino U. ef: er T. af(2): ul. U. — 2. dryckivm: ul. U. er: ul. U. litill dr.m.: vesall U. — 3. gangi: drecki U. litr—syniz: syniz hornit U. er: ul. U. — 4. heldr: miok U. tekr—drecka: setr a mvnn ser U; ok drekkr skr. W. — 5. svelgr: svalg U. all-: ul. U. hyggr: ætlar U. hann: WTU; ul. R. þvrfa at: ul. U. optar: at sini tf. R, ul. WTU. — 6—8. ok(2)—horninv: ok ser i hornit at nv er litlo minna i U. — 7. sva: ul. T. — 9. mvndak: munda ek WTU. — 10. at Asaþ.: Asaþor at hann U. — 10—11. mvndi—drecka: drycki eigi meira U. en—dryck: þv mvnt drecka oþrv sinni U. — 12—13. hyggr—ok: ætlar af at drecka U. — 13. til: ul. T. eyrindi: med art. W. — 14. enn—hann: WTU; ser en R. stikill: uden art. WT. — 14—15. sva—ser: ul. U. — 15. ser i: UR (mgl. i); ul. WT. — 16. litz—hafi: ætlar nv minna hava U. þorrit: þuerrat T. i—sini: it fyrra sinn U; i ul. WT. — 17. beranda: U; -andi RWT. — 18. eigi: Þorr tf. U. spara: WTU; sparaz R; þer tf. U. — 19. hagr a: hægst U; hægt T. nv . . af horninv: ul. U. — 20. ætlaðr: vera tf. U. — 20—21. mvntv—os: mattv her U. — 21. sva: ul. T. — 22. aðra leika: adrar iþrottir T. sem: at WT. — 22—57,1 leika—vera: hlvti U.

þena mvn vera«. Þa varþ Þor reiðr, setr hornit amvn ser ok dreckr sem akafligaz ma hann ok þreytir[1] sem mest[2] a dryckinn[3]; en er hann sa ihornit, þa hafþi nv hellzt nockot mvnr afengiz, ok þa byðr hann vpp hornit ok vill eigi drecka meira. Þa mælti Vtgarþaloki: »Avðset er nv, at mattr þin er ecki sva mikill, sem ver hvgþvm, en villtv freista vm fleiri leika?; sia ma nv, at ecki nytir þv her af«. Þor svarar: »freista ma ek enn of nockvra leika, en vndarliga mvndi mer þikkia, þa er ec var heima meþ asvm, ef þvilikir dryckir væri sva litlir kallaþir. En hvat leic vilit þer nv bioþa mer?«. Þa mælti Vtgarþaloki: »þat gera her vngir sveinar, er litit mark mvn at þickia, at hefia vpp af iorþv kavtt min, en eigi mvndag kvna at mæla þvilikt við Asaþor, ef ec hefþa eigi set[4], at þv ert myklv mini firir þer, en ec hvgþa«. Þvi næst hliop fram kavttr ein grar ahallar golfit ok helldr mikill, en Þor geck til ok toc hendi sini niðr vndir miðian kviþin ok lypti vpp, en kavttrin bavgþi kenginn[5] sva sem Þor retti vpp havndina; en er Þorr seildiz[6] sva langt vpp sem hann matti lengzt, þa letti kavttrin einvm fæti ok fekk[7] Þor eigi framit þenna leik meirr.[8] Þa mælti Vtgarþaloki: »sva for þesi léikr, sem mic varþi; kavttrin er heldr mikill, en Þor er lagr ok litill hia stormenni þvi, sem her

[1] Rett. fra þrytr. [2] Rett. fra lengzt. [3] Rett. fra at drycknvm. [4] fyr tf. [5] Utydel., tidligere læst hangit, men de to første bogstaver er rettede, mulig til ke, men så har man glemt at rette -t (til nn). [6] Skr. seldiz, men mulig er i tf. over e. [7] Rett. fra fær. [8] Mgl.

L. 1. varþ: var WT. reiðr: miok tf. U. — 2–3. dreckr—dryckinn: þreytir mest U. ok—dryckinn: ul. T. — 2. ma hann: ul. W. þreytir.. mest: W; þrytr.. lengzt R. — 3. sa: leit U. — 3—4. nv—fengiz: lengst a gengit U. — 4. ok—hornit: en er hann ser þat gefr hann vpp U. meira: lengr U. — 5. -set: -sætt WU. nv: þat U. sva: ul. U. — 6—7. sem—af: villtv leika fleira U. — 7. ma(2): mvn U. — 8. nockvra: fleiræ U. -liga: -ligt UT. — 8—9. þa—var: ef ek veri U. — 9. þvilikir: slikir U. sva: þar U. — 10. nv.. mer: ul. U. — 11. gera—þickia: er vngra sveina U. vngir: margir T. at(1): ul. WT. — 12. vpp: ul. WT. — 13. þvilikt: slikt U. set: fyrr tf. WR. — 13—14. þv—hvgþa: hann er minni maðr en mer er sagt U. — 14. Þvi næst: þa U. ein: ul. U. — 15. golfit: golfino T. geck—ok: ul. U. — 15—16. hendi sini: hendinni U. — 16. miðian: ul. U. kviþin: kauttinn T; niþr tf. U. — 17. kenginn: WTU; ok tf. U. — 17—18. en—letti: lypti U. — 17. en: ok þa WT. — 18. matti: mest ok tf. T. — 19. fæti: med art. U. ok—meirr: ul. U. fekk: WT; fær R. meirr: WT; ul. R. — 20. þesi leikr: ul. U. — 21. Þor er: þv ert U. — 21—s. 58.1. hia—oss: ul. U.

er með oss«. Þa mælti Þor: »sva litiN sem þer kallið mic, þa 160
gangi nv til einhverr[1] ok faiz við mic, nv em ec reiðr«. Þa
svarar Vtgarþaloki ok litaz vm abeckina ok mælti: »eigi se ec
þan man her ini, er eigi mvn litilræþi iþyckia at fazc við þic«,
ok en mælti hann: »siam fyrst; kalli mer hingat kerlingvna
fostro mina, Elli, ok faiz Þor við hana, ef hann vill; fellt hefir
hon þa menn, er mer hafa litiz eigi vsterkligri en Þorr er«. Þvi
næst geck i havllina kerling ein gavmvl. Þa mælti Vtgarþaloki,
at hon skal taka fang við Asaþor. Ecki er langt vm at gera,
sva for fang þat, at þvi harþara er Þor knvþiz at fanginv, þvi
fastara stoð hon; þa tok kerling at leita til bragþa ok varþ
Þor þa lavs a fotvm, ok voro þær sviptingar allharþar ok eigi
lengi, aðr en Þor fell akne aðrvm fæti. Þa geck til Vtgarþaloki
ok[2] bað þav hætta fanginv ok sagþi sva, at Þor mvndi eigi
þvrfa at bioþa fleirvm monnvm fang i[3] hans hirð[4]; var þa ok
liþit at[5] nott; visaþi Vtgarþaloki Thor ok þeim felogvm til sætis,
ok dveliaz þar nattlangt igoþvm fagnaþe. (47) En at morne
þegar dagaþe, stendr Þór vpp ok þeir felagar, klæþa sic ok
erv bvnir bravt at ganga. Þa kom þar Vtgarþaloki ok let setia 13b
þeim borð, skorti þa eigi goþan fagnat, mat ok dryck; en er
þeir hafa mataz, þa snvaz þeir til ferþar. Vtgarþaloki fylgir
þeim vt, gengr meþ þeim bravt or borginni; en at skilnaþi þa 162
mælti Vtgarþaloki til Þors ok spyr, hvernig honvm þickir ferþ

---

[1] Rett. fra huern. [2] Mgl. [3] Rett. fra a. [4] Rett. fra hæll. [5] Rett. fra a.

L. 1. litiN—mic: litill sem ek em U. þa: ul. W. — 2. nv: ul. UW. til: ul. T. hverr: yþarr tf. U. ok faiz: at faz U. em ec: er ek em U. — 3. svarar—a: litaz Utgardal. um T. litaz vm: leit W. abeckina: ul. U. ok mælti: ul. WU. — 4. ini: ul. U. i: ul. T. fazk: glima U. — 5. ok—fyrst: ul. U. mer: þer T; ul. U. kerlingvna: uden art. TU. — 6. Elli: ul. U. faiz Þor: fazt þv U. ef—vill: ul. U. — 7. þa—er(2): stærri sveina ok þa er mer litaz hvergi osterkligri en þv U. litiz: synnz W. — 7—9. Þvi—Asaþ.: ul. U. — 8. geck: kom W. ein: nokkur WT. — 9. er: þarf her W. — 9—10. langt—at: þar af annat sagt en U. — 10. knvþiz—fanginv: knyzt at U. — 11. kerling: med art. WT. — 12. þa: ul. U. þær: ul. U. all-: ul. U. — 12—13. eigi—fell: fell Þorr U. — 13. en: ul. WT. — 13—14. Þa—bað: ok þa bað Vtgarþaloki U. — 14. sagþi—mvndi: let hann U. — 15. monnvm: ul. U. i . . hirð: WT; a . . hæll R; ul. U. — 15—17. var—fagnaþe: ok voro þeir þar vm nottina U. — 16. liþit: komit W. Thor ok: ul. W. — 17—23. En—spyr: enn vm morginninn bivggoz æsirnir abrott. ok leiddi hann þa a gavto ok spvrþi U. — 18. þegar: er tf. W. stendr—felagar: standa þeir felagar upp W. ok: allir tf. T. — 22. þa: þeira W. — 23. honvm þickir: þor þætti U.

s(in) orþin, eþa hvart hann hefir hitt rikara maN nokqvorn en sic. Þor s(egir), at eigi mvn hann þat segia, at eigi hafi hann mikla vsæmð farit iþeira viðskiptvm, »en þo veit ec, at þer mvnvt kalla mic litiN maN fyrir mer, ok vni ek þvi illa«. Þa mælti Vtgarþaloki: »Nv skal segia þer it saNa, er þv ert vt komiN or borginni, ok[1] ef ek lifi ok megac raþa, þa skaltv aldri optaR ihana koma, ok þat veit trva min, at aldri hefþir þv ihana komit, ef ec hefþa vitat aðr, at þv hefþir sva mikinn krapt með þer ok þv hefðir[2] sva nær haft os mikilli vfærv. En sionhverfingar hefi ec gert þer, ok[2b] fyrsta siN[3] a skoginvm kom ec til fvndar við yðr; ok þa er þv skyldir leysa nestbaggann, þa hafþac bvndit hann[4] með grésiarni, en þv fant eigi,[4] hvar vpp skyldi lvka. En þvi næst lavst þv mic með hamrinvm iii. haG ok var it fyrsta miNzt ok var þo sva mikit, at mer mvndi endaz til bana, ef ahefþi komit. En þar er þv sátt hía hall miNi setberg ok þar sattv ofan í þria dali ferskeytta ok eiN divpaztan, þat[5] varv hamarspor þin; setberginv bra ec firir haGin, en eigi satt þv þat. Sva var ok of leikana, er þer[4] þreyttvt við hirðmenn mina, þa var þat it fyrsta, er Loki gerþi; hann var mioc soltiN ok at títt, en sa, er Logi h(et), þat var villieldr ok breNdi hann eigi seiNa trogit[6] en slatrit.[6] En er Þialfi þreytti rasina við þaN, er Hvgi h(et), þat var hvgr miN, ok var Þialfa eigi vænt, at þreyta skiotfæri [við hann.[7] En er

[1] Rett. fra at. [2] Rett. fra hafþir. [2b] Rett. fra sva at. [3] er ec faN þic tf. [4] Mgl. [5] Rett. fra þar. [6] Omv. [7] Rett. fra hans.

L. 1—2. eþa—sic: ul. U. — 1. nokqvorn: ul. W. — 2—4. eigi—mic: þeir mvndi kalla hann U. — 4. fyrir—illa: ul. U. — 6. or borginni: of (um) borgina WT; af skr. U. — 6—7. ok(1)—aldri: eigi U. — 6. ok(1): W; at RT. — 6. ok(2)—raþa: ul. T og skr. þv scalt. — 7. trva min: ek T; tru skr. W = l. 60,1. — 8—9. aðr—vfærv: þik sva mikils hattar sem þv ert U. — 9. hefðir: WT. haft: ul. T. — 10. hefi—siN: vorv gervar fyrst U; er ek faN þic tf. R, ul. WT. ok: sva at RT. skoginvm: ok tf. U. — 11. ec: fyrst tf. U. skyldir: vildir U. — 12. þa—hann: var hann bvndinn U; hann har WT. grés-: gress- W; gres- UT. — 13. skyldi: var at U. En—næst: þa U. — 13—14. hamr.—haG: hamri þinvm þrysvar sinnvm U. — 15. endaz—bana: vnnit hava at fvllo U. endaz: òrit T. hall: borg W. — 16. sattv: ul. U. — 17. þat: WTU; þar R. — 18. en—þat: ul. U. — 18—23. Sva—hann: en loki þreytti leik við elld vm atið en þialfi tok hlavp við hvginn ok matti hann eigi ok engi annarr þat viðr hann þreyta U. — 18. þer: WT. -menn: ul. W. — 21. trogit . . slatrit: WT; omv. R. — 22. rasina: ras W. — 23. við hann: WT; hans R. En: þat var þo mest vndr U. er: þat er W.

þv drakt af horninv ok þotti þer seint liþa, en þat veit trva min, at þa varð þat vndr, er ec mvnda eigi trva, at vera mætti; aNarr endir hornsins var vt ihafi, en þat sattv eigi, en nv, er þv kemr til siavarins, þa mvntv sia mega, hvern þvrð þv hefir drvckit a sænvm; þat erv nv fiorvr kallaðar«. Ok enn mælti hann: »eigi þotti mer hitt miNa vera vert, er þv lyptir vpp kettinvm, ok þer satt at segia, þa ræddvz allir þeir, er sa, er þv lyptir af iorþv einvm fætinvm; en sa kaттr var eigi sem þer syndiz; þat var Miðgarþzormr, er liggr vm lond avll, ok vaNzt honvm varlega lengþ[1] til, at iorþina tæki sporðr ok havfvt, ok sva langt seildiz þv vpp, at skamt var þa til himins; en hitt var ok mikit vndr vm fangit, [er þv stott sva lengi við ok felt eigi meirr en a kne oðrvm fæti[2], er þv fekz við Elli, firir þvi at engi hefir sa orþit ok engi mvn verþa, ef sva gamall verðr[3], at elli biðr, at eigi komi ellin ollvm til fallz. Ok er nv þat satt at segia, at vær mvnvm skiliaz, ok mvn þa betr hvaRatvegiv handar, at þer komit eigi optaR mic at hitta. Ec mvn eN aNat siN veria borg mina með þvilikvm vælvm eþa aðrvm, sva at ecki valld mvnot þer amer fa«. En er Þor heyrþi þesa talv, greip hann til hamarsins ok bregðr alopt, en er hann skal fram reiþa, þa ser hann[4] hvergi Vtgarþaloka, ok þa snyz hann aptr til borgariNar ok ætlaz þa firir at briota borgina; þa ser hann þar vollv viþa ok fagra, en onga borg. Snyz hann þa aptr ok 166 14a

[1] Rett. fra lengþin. [2] Mgl. [3] Rett. fra er. [4] þar tf.

L. 1—2. ok—mætti: er U. — 2. vera: verda T. — 3. hornsins—hafi: var i ægi U. — 3—5. en þat—kallaðar: þvi ero orþnar fiorvrnar U. — 5—11. Ok—himins: en þar lyptir þv vpp miþgarþz orminvm er þo(!) tokt kottinn en þa hræddvz allir er þat sá er þv lyptir einvm fætinvm a kettinum U. — 6. vera: ul. W. vert: ul. T. — 7. ok: er tf. T. er(1): þat tf. T. — 8. af: vpp af T. — 8—9. var—þat: ul. T. — 10. varlega: varla W. lengþ: WT. at: a tf. T. — 11—23. en—borg: en þv fekzt þar við elli er þv hvgþizt við kerlingvna eiga. henni hèvir engi a kne komit. en þer komit mik eigi optarr heim at sækia. þa bregþr Þorr vpp hamrinvm ok nv ser hann hvergi vtgarþaloka ok eigi helldr borgina U. — 12—13. er—fæti: WT; ul. R. — 14—15. ok—biðr: ul. T. — 14. sva: ul. W. at—biðr: ul. W. — 15. nv: þer tf. T. — 17. hitta: finna W. — 19. mvnot: munu WT. — 21. hann: þar tf. R, ul. T. snyz: snyr T = l. 23. — 22. þa: þat W. — 23—s. 61,13. Snyz—qveldi: her segir fra þvi er Þorr for at draga miðgarþs orminn (kap.overskr.). Eptir þenna abvrþ(!) snyrr Þorr heimleiþiss, ætlar nv at hitta miðgarþsorminn ok kom U. — 23. þa: ul. W.

ferr leið sina, til þes er hann kom aptr iÞrvðvanga. En[1] þat er satt at segia, at þa hafþi hann ráþit firir ser at leita til, ef saman mætti bera fvndi þeira Miðgarðzorms, sem siþan varð. Nv ætla ec engan kvna þer sanara at segia fra þesi ferþ Þors. (48) Þa mælti G(angleri): Allmikill er firir ser Vtgarþaloki, en með vælvm ok fiolkyngi ferr hann mioc, en þat ma sia, at hann er mikill firir ser, at hann átti hirðmenn þa, er mikin matt hafa, eþa hvart hefir Þor ecki þesa hefnt? Hárr svarar:

32. Eigi er þat vkvnigt, þott eigi se fræþimenn, at Þor leiðretti þesa ferþina, er nv var fra[2] sagt, ok dvalþiz ecki lengi heima, aðr hann bioz sva skyndiliga til ferþarinar, at hann hafþi eigi reið ok eigi hafrana ok ecki favrvneyti. Geck hann vt of Miðgarþ sva sem vngr drengr ok kom ein aptan at qveldi til iotvns nockvrs, sa er Hymir[3] nefndr. Þor dvalþiz þar at gistingv of nottina. En í dagan stoð Hymir vpp ok klæddiz ok bioz at roa a[2] sæ til fiskiar, en Þor spratt vpp ok var skiott bvin ok bað, at Hymir skyldi hann lata roa asæ með ser, en Hymir s(egir), at litil liðsemð mvndi at honvm vera, er hann var litill ok vng-
168 menni eitt, »ok mvn þic kala, ef ec sit sva lengi ok vtarliga sem ec em vanr«. En Þor sagþi, at hann myndi roa mega firir þvi langt[2] fra landi, at eigi var vist, hvart hann mvndi fyr beiþaz at roa vtan, ok reiddiz Þorr iotninvm sva, at þa var bvit, at hann mvndi þegar lata hamarin skialla honvm, en hann let þat við beraz, þviat hann hvgþiz þa at reyna afl sitt ia/ðrvm stað. Hann spvrþi Hymi, hvat þeir skildv hafa at beitvm, en Hymir bað hann fa ser sialfan beitvr; þa sneriz Þor abra/t,

[1] Rett. fra at. [2] Mgl. [3] Rett. her og ellers fra ymir.

L. 3. siþan: siðar WT. — 4. engan kvna: at engi kunni WT. sanara: framarr W. — 8. þesa: þess W. — 10. fra: WT; ul. R. — 11. ferþarinar: ferðar W. — 11—12. eigi—ok: ul. W. — 12. Mið-: Aas- W. — 14. nockvrs: æins W. er . . nefndr: het W. Hymir: Ymir W (allevegne), T (undt. 62,3, 5, 6, 9); eymir U (allevegne); R se noterne dertil. — 15—16. En—sæ: en vm morgininn bioz iotvnn at fara U. — 16—19. en—ok(1): Þorr vill fara með honvm en iotvnn let ecki gagn mvndo at kavgr sveini þeim U. — 16. spratt: stod lika(!) T; ul. W. — 17. hann: sik T. asæ: ul. WT. — 19. sva: ul. U. vtarl.: vtarla U. — 20—21. En—var: Þorr reiddiz honvm miok ok kvaþ þat eigi U. — 21. langt: WT; ul. R. — 21—25. hvart—Hymi: ok spvrþi U. — 21. fyr: fyrri T. — 23. skialla: skella WT. — 24. hvgþiz: hugði WT. — 25. beitvm: beito T. — 26. sialfan: ul. U. — 26—s. 62.2. þa—mesta: Þorr tok U. — 26. bra/t: þegar tf. T.

þangat er hann sa a/xna flokk nokqvorn, er Hymir átti; hann toc hiN mesta vxaN, er Himinhriotr h(et), ok sleít af havfvþit ok for með til sia/ar; hafþi þa Hymir vt skotit nokqvanvm. Þorr geck askipit ok settiz ia/strrvm, toc ii. arar ok reyri, ok þotti Hymi skriþr verþa af roðri hans. Hymir[1] reri ihalsinvm fram, ok sottiz skiott roðriN; sagþi þa Hymir[1], at þeir voro komnir apær vaztir, er hann var vanr at sitia ok draga flata fiska, en Þor qvezt vilia roa myklv lengra, ok tokv þeir eN snertiroðr; sagþi Hymir þa, at þeir voro komnir sva langt vt, at hætt var at sitia vtaR firir Miðgarþzormi, en Þor qvezt mvndo roa [enn vm[2] hriþ ok sva gerði hann[3], en Hymir[1] var þa allvkátr. En þa er Þor lagþi vpp ararnar, greiddi hann til vað helldr sterkian ok eigi var a/ngvllinn miNi eþa oramligre; þar let Þorr koma a avngvlinn a/xa hǫfvþit[4] ok kastaþi firir borð, ok for a/ngvllinn til grvNz[5], ok er [þer þat[6] satt at segia, at eigi[7] ginti þa Þór miðr[8] Miðgarþzorm, en Vtgarþaloki hafþi spottat Þor, þa er hann hof orminn vpp ahendi ser. Miðgarðzormr gein ifir oxa ha/fvþit, en a/ngvllinn va igomiN orminvm, en er ormrinn keNdi þess, bra hann við sva hart, at baþir hnefar Þors skvllv vt at[8] borþinv. Þa varþ Þorr reiðr ok færþiz iasmegin, spyrndi við fast sva[5], at hann liop baþvm fotvm gognvm skipit ok spyrndi við grvnni, dro þa ormiN vpp at borþi; en þat ma segia, at engi hefir sa sét ogvrligar sionir, er eigi matti þat sia,

[1] Her sål. [2] Rett. fra eina. [3] Mgl. [4] Rett. fra hǫfþvit. [5] Rett. fra brvNz. [6] Rett. fra þa sva. [7] Rett. fra engv. [8] Rett. fra a.

L. 2. -hriotr: rioþr U; riotr T. het: er eymir atti tf. U; er kallaðr W. — 3—4. ok—skipit: ul. U. — 3. með: þat tf. T. — 4—7. toc—komnir: ok þotti eymi hann helldr roa mikit ok let þa komna U. — 6. þa: efter at W (v. þ.). — 7—8. at—fiska: ok baþ þa eigi roa lengra U. — 8. kvezt vilia: lezt villdo enn U; villdu skr. W. — 8—10. ok—Miðg.o.: eymir qvað þat hætt við miðgarþzorminn U. — 10. var: væri T. vtar: ul. W. — 10—11. en—hann: Þorr vill roa U. — 11. enn vm: WT; eina R. — 11—12. en—all-: eymir varþ U. — 12—14. En—Þorr: Þorr greiddi vaþinn ok let U. — 14. ok—borð: ul. U. — 15. avngvllinn: ul. U. — 15—17. ok er—ser: ul. U. — 15. þer þat: T; þer ul. W; þa sva R. eigi: WT; engv R. — 16. þa: ul. T. miðr: T; minnr W; ul. R. — 17. a: með WT. — 18—19. gein—hart: beit a avnglinvm ok kom i gominn. en ormrinn bra við fast sva U. — 18. ifir: um WT. gomiN: gom T. — 19. þess: þat WT. — 20. vt at: við U; at skr. W. varþ—færþiz: ferþiz Þorr U. — 21—22. spyrndi—ok: ul. T. — 21. skipit: skipborþit U. — 22. ormiN—borþi: at ser orminn ok vpp viðr borþino U. — 22—23. þat—at: ul. U. — 23. ogvrligar: allogurl. WT; enar ogrligsto U. sionir: synir U. matti—sia: hevir þat U.

er Þor hvesti avgvn áormin, en ormrinn starþi neþan imot ok blés eitrinv. Þa er sagt at iotvninn Hymir[1] gerþiz litverpr, favlnaþi ok ræddiz, er hann sa ormin ok þat, er særin fell vt ok in of nokqvan, ok iþvi bili, er Þor greip hamarin ok færþi alopt, þa falmaþi iotvnninn til agnsaxinv ok hio vað Þors a[2] borþi, en ormrinn sa/kþiz isæinn, en Þor kastaþi hamrinvm eptin honvm, ok segia menn, at hann lysti af honvm ha/fvþit við hronnvnvm,[3] en ec hyg hitt vera þer satt at segia, at Miðgarþzormr lifir enn ok liggr ivmsia; en Þor reiddi til hnefann ok settr við eyra Hymi, sva at hann steyptiz firir borð, ok ser iiliar hon-
172 vm, en Þor oð til landz. (49) Þa mælti G(angleri): Hafa nokqvor meiri tiþindi orþit með asvnvm? Almikit þrekvirki van Þor iþesi ferþ. Har svarar:

33. Vera mvn at segia fra þeim tiþindvm, er meira þotti vert asvnvm. En þat er vphaf þeirar[4] savgv, at Baldr enn goþa dreymði dravma stóra ok hættliga vm lif sitt. En er hann sagþi asvnvm dra/mana, þa barv þeir saman rað sin, ok var þat gert at beiþa griþa Baldri firir allz konar haska, ok Frig toc svardaga til þess, at eira skyldv Baldri elldr ok vatn, iarn ok allz konar malmr, steinar, iorþin, viðirnir, sottirnar, dyrin, fvglarnir, eítrit[5], ormarnir[5]. En er þetta var gert ok vitat, þa var þat skemtvn Baldrs ok asana, at hann skyldi standa[6] vpp á þingvm, en allir aðrir skyldv svmir skiota [at honvm,[7] svmir ha/gva til,

[1] Sål. her. [2] Rett. fra af. [3] Rett. fra grvninvm. [4] Rett. fra þesar. [5] Rett. fra eitr ormar. [6] Rett. fra standi. [7] Rett. fra ahann.

L. 1. ormrinn: hann U. — 2. Þa—at: ul. U. Hymir gerþiz: varþ U. — 2—3. favlnaþi—ræddiz: ul. U. — 3. þat er: ul. U. — 4. of nokqvan: nockvt(!) U. ok—bili: en U. — 4—5. ok(2)—þa: ul. U. — 5. -saxinv: sax W; saxins U. a: WT; við U; af R. — 6. sa/kþiz: savck U. — 6—10. eptir—honvm: ok lavst við eyra iotninvm sva at hann steyptiz at borþino ok lavst af honvm havfoþit viþ haon(!) U. — 7—8. hronnvnvm: WT (jfr. U); grvninvm R. — 9. vmsia: sia W. — 10. sva: ul. T. — 11—13. Hafa —ferþ: Mikit afrek var þetta U; nocut og micit skr. T. — 12. asvnvm: asvm W. — 13. svarar: nyt kap. i U med overskr.: fra liflati balldrs ok for hermoðs til heliar. — 14—15. Vera—at: Meira var hitt vert er U. — 15. þeirar: WT; þesar R. — 16—18. dravma—ok: hættligt ok sagþi asvm U. — 18—19. toc—Baldri: beiddi honvm griþa at eigi grandaþi honvm U. — 19. skyldv: skylldi W. ok: ne U. vatn: votn U. — 19—20. ok(2)—konar: ul. U. — 20—21. malmr—ormarnir: malmr ne steinar ne viþir sottir ne dyr fvglar ne eitrormar U. — 21. eítrit ormarnir: WT; eitr ormar R. ok—þa: ul. U. — 22. ok asana: ul. U. — 22. skyldi standa: stoþ U. — 23. en—aðrir: ul. U; en aðrir æsir W. at honvm: UT; ahann RW. til: ul. UT.

svmir beria grioti. En hvat sem at var gert, sacaþi hann ecki, ok þotti þetta ollvm mikill frami. En er þetta sa Loki Laufeyiars(on), þa likaþi honvm illa, er Baldr sakaþi ecki. Hann geck til Fensalar til Friggiar ok bra ser ikonv liki. Þa spyr Frigg, ef sv kona visi, hvat æsir hofþvz at aþinginv. Hon sagþi, at allir skvtv at Baldri ok þat, at hann sakaði ecki. Þa mælti Frigg: »eigi mvnv vapn e(ða) viþir granda Baldri; eiþa hefi ec þegit af allvm þeim«. Þa spyr konan: »hafa allir lvtir eiþa vnit at eira Baldri?«. Þa svarar Frigg: »vex viþar teinvngr ein firir vestan[1] Valhavll; sa er mistiltein[2] kallaðr; sa þotti mer vngr at krefia eiðsins«. Þvi næst hvarf konan abrvt; en Loki toc mistiltein ok 174
sleit vpp ok geck til þings. En Haðr stoð vtarlega i manhringinvm, þviat hann var blindr. Þa mælti Loki við hann: »hvi skytr þv ecki at Baldri?«. Hann svarar: »þviat ec se eigi, hvar Baldr er, ok þat anat, at ec em vapnlavs«. Þa mælti Loki: »gerþv þo i liking anara manna ok veit Baldri sæmð sem aðrir menn; ec mvn visa þer til, hvar hann stendr; skiot at honvm vendi þesvm«. Havðr tok mistiltein ok skavt at Baldri at til- 15a
visvn Loka; flavg skotit igognvm hann, ok fell hann daðr til iarþar, ok hefir þat mest óhapp verit vnit með goþvm ok monnvm. Þa er Baldr var fallinn, þa fellvz allvm asvm orðtac ok sva hendr at taka til hans, ok sa hver til anars, ok voro allir með einvm hvg til þes, er vnit hafði verkit, en engi matti hefna;

[1] Sål., men ve synes opstået ved rettelse. [2] Skr. mistils-.

L. 1. beria grioti: gryta U; griotinu skr. W. En—gert: ul. U. — 2. ok—frami: ul. U. þetta: ul. T. — 2—3. Laf.—þa: ul. U. — 3. er—ecki: ul. WU. sakaþi—Hann: ul. T; Hann ul. U. — 4. -salar: -sala U; ok for tf. T. Friggiar: til Fensala tf(!) U. — 5. sv kona: hann U. æsir: menn U. hofþvz: hefðiz W. Hon: Hann U. — 6. ok—sakaði: en hann sakar U. — 7. granda: bana U. þegit: fengit WT; tekit (efter ollvm, þeim ul.) U. — 8. lvtir: þer tf. WT. — 10. er . . kallaðr: heitir U. — 11. Þvi—hvarf: þa hverfr U og ul. brvt. toc: gengr til ok tekr U. -tein: -teininn U = l. 18. — 12. sleit vpp: slitr vpp með rotvm U. þings: med art. U. — 13. þviat: er U. — 14—15. eigi—er: ecki U. — 16. þo: ul. U. — 16—17. Baldri—menn: honvm atsokn U. — 17. hvar—stendr: hans U. — 18—19. at(1)—skotit: ul. U. — 19. hann(1): Baldr UT. — 19—20. ok—iarþar: ul. U. — 19. hann(2): Balldr W. — 20. hefir—vnit: var þat mest ohappaskot U; gort skr. WT. — 21—22. Þa—hans: ul. U. — 21. asvm: med art. T. — 22. ok(1): nv U. voro: ul. U. — 23. einvm: grimmvm U. vnit—verkit: gert hafþi U. engi: eigi WT. hefna: þar hefna i griþa staþnvm U.

þar var sva mikill griþastadr; en þa er æsirnir freistvþv at mæla, þa var hitt þo fyR, at gratrinn kom vpp, sva at engi matti a/ðrvm segia með orþvnvm fra sinvm harmi. EN Oþinn bar þeim mvn verst þenna skaþa, sem hann kvNi mesta skyn, hversv mikil aftaka ok misa asvnvm var ifrafalli Baldrs. En er goþin vitkvþvz, þa mælti FriG ok spvrþi, hverr sa væri með asvm, er eignaz vildi allar astir hennar ok hylli ok vili hann riþa a helveg ok freista, ef hann fai fvndit Baldr, ok bioþa Heliv vtlavsn, ef hon vill lata fara Baldr heim iAsgarþ. En sa er nefndr[1] Hermoðr eN hvati, sonr[2] Oþins, er[3] til þeirar farar varþ. Þa var tekiN Sleipnir, hestr Oþins, ok leiddr framm, ok steig Hermoðr
176 aþaN hest ok hleypti brá/t. En æsirnir tokv lik Baldrs ok flvttv til sævar. Hringhorni h(et) skip Baldrs; hann var allra skipa mestr, haN vildv goþin fram setia ok gera þar abalfa/r Baldrs, en skipit geck hvergi fram. Þa var sent iIotvnheima eptir gygi þeiNi, er HyRockin h(et); en er hon kom ok reið vargi ok hafþi havggorm at tavmvm, þa liop hon af hestinvm, en Oþinn kallaþi til berserki iiii. at gæta hestzins, ok fengv þeir eigi haldit, nema þeir feldi hann. Þa geck Hyrockin aframstafn na/kqvans ok hratt fram ifyrsta viðbragþi, sva at eldr hra/t or hlvNvnvm ok la/nd a/ll skvlfv. Þa varþ ÞoR reiðr ok greip hamariN ok myndi þa briota havfvt hennar, aðr en goþin a/ll baþv henne friþar. Þa var borit vt askipit lik Baldrs, ok er þat sa kona hans, NaNa Nepsd(ottir), þa sprack hon af[4] harmi ok dó; var

[1] Rett. fra nefdr. [2] Rett. fra sveiN. [3] Rett. fra en. [4] Rett. fra a.

L. 1—3. en—harmi: Allir baro illa harminn U. — 1. freistvþv—mæla: vitkuðuz W. — 2. hitt—fyR: þat fyrst W. — 3—4. bar þeim mvn: ul. U. — 4. þeim mvn: þvi T. — 4—6. þenna—vitkvþvz: var þar gratr fyrir mal U. — 6. mælti Fr. ok sp.: spvrþi Fr. U. — 7. allar: ul. U. hennar: minar WT. hylli—hann: ul. U. -veg: -vega U. — 8. ok(1)—Heliv: at ná balldri meðr U. — 8—9. ef—Asg.: ul. U. — 9. hon: ul. T. En—nefndr: ul. U. — 10. eN hvati: ul. U. sonr: WTU; sveiN R. — 10—12. er—brá/t: for ok reiþ Sleipni U. — 10. farar: sendi farar WT. var: vard T. — 12—14. En—vildv: Balldr var lagðr i skipit Hringhorna ok ætloþv U. — 14. fram: at tf. U. ok—Baldrs: með balgerð U. — 15—16. en—ok(1): ok tokz þat eigi fyrri en Hyrroken kom til hon U. — 16. het: er nefnd WT. — 16—17. ok(2)—-orm: ok vargar voro U. — 17—19. þa—hann: ok nv fengo eigi berserkir halldit tavmonvm U. — 19—23. Þa—friþar: hon dro framm skipit ok at fyrsta viðbragþi hravt skipit or hlvnnonvm. Þa villdi Þorr liosta hana. en gvþin banna þat U. — 20. hra/t: fauc T. — 21. ok: en WT. — 23. skipit: balit U. — 23—24. ok—hans: ul. U; en skr. WT. — 24. þa: ul. U. — 24—s. 66,1. hon—eldi: er hon fra U. — 24. af: WT; a R.

hon borin abalit ok slegit i eldi. Þa stoð Þor at ok vigþi balit með Miollni; en firir fotvm honvm[1] ran dvergr nockvr; sa er Litr nefndr; en Þor spyrndi [fæti sinvm[2] a hann ok hratt honvm ieldinn, ok bran hann.

34. At[3] þesi brenv sotti margskonar þioð, fyrst at segia fra Oðni, at með honvm for Frig ok valkyrivr ok hrafnar hans, en Freyr ok ikerv með gelti þeim, er Gvllinbvrsti h(eitir) eþa Sliðrvgtani, en Heimdallr reið hesti þeim, er Gvlltoppr h(eitir), en Freyia ok[4] ka/ttvm sinvm; þar kom[5] ok mikit folk hrimþvrsa, ok bergrisar. Oþinn lagþi abalit gvllring þan, er Dra/pnir h(eitir); honvm fylgþi[6] sv nattvra, at hina nívndv hveria nott drvpv af honvm viii. gvllringar iafnha/fgir; hestr Balldrs var leiddr abalit með avllv reiði. En þat er at segia fra Hermoþi, at hann reið niv nætr da/ckva dala ok divpa, sva at hann sa ecki, fyr en hann kom til arinar Giallar ok reið aGiallar brvna; hon er þavkt lysigvlli. Moðgvðr er nefnd mær sv, er gætir brvarinar; hon spvrþi hann at nafni e(ða) at[7] ætt ok sagþi, at hin fyra dag riþv vm brvna v. fylki da/ðra manna, »en eigi dynr brvin minnr[8] vndir einvm þer ok eigi hefir þv lit da/ðra manna, hvi riðr þv her ahelveg?«. Hann svarar at: »ec skal riþa til Heliar at leita Baldrs, eþa hvart hefir þv nakqvat set Baldr ahelvegi?«. En hon sagþi, at Baldr hafþi þar riþit vm Giallar brv, »en niðr ok norðr liggr helvegr«. Þa reið Hermoðr, þar til er hann kom at helgrindvm; þa ste hann af hestinvm ok gyrþi hann

178

15b

[1] Rett. fra hans. [2] Rett. fra fætvm. [3] Rett. fra En. [4] Mgl. [5] Rett. fra kǫmr. [6] Skr. flgþi; siþan tf. [7] Mgl. [8] Rett. fra iafnmioc.

L. 1. þa stoð . . at ok: ul. U. — 2—4. en—hann: ok hann spyrndi dvergnvm litt a balit U. — 2. honvm: WT; hans R. — 4. hann: þar tf. T. — 5—7. At—en: *þar voro þa oll gvþin* U. — 7. ok: *sat* U. *með—er:* ok var þar beittr fyrir golltrinn U og ul. heitir. — 7—8. eþa Sliþrvgt.: ul. T; sligrv- skr. U. — 8. hesti—heitir: Gvlltopp U. — 9. ok: UT; ul. RW. — 9—10. kom—bergr.: vorv ok hrimþvssar U; kom T; kemr WR; -þursar skr. T. — 10—13. gvllhr.—reiði: Dravpni ok hest Balldrs með ollvm reiþa U. — 11. fylgði: siðan tf. RW, ul. T. — 12. gvll-: ul. W. — 13. En—hann: Hermoþr U. — 14—16. da/ckva—lysigvlli: til Giallarár ok a gvlli hlaþna brv U. — 14. da/ckva—divpa: diupa dala T. — 15. Giallar: giallarár (jfr. U) T. — 16. er—gætir: gætti U; enn tf. T foran er. — 17. hon—hin: ok hon mælti U. at(2): WT; ul. R. — 18. riþv—da/ðra: reiþ Balldr her með fimm c. U. dynr: glymr U og ul. brvin. — 19. minnr: WU; iafnmioc RT. — 19—23. ok—helvegr: ul. U. — 22. hafþi: hefdi T; hafi W. — 23—24. Hermoðr—kom: hann U. — 24—s. 67,3. þa —ha/llina: ul. U.

fast, steíg vpp ok keyrþi hann sporvm, en hestrin hliop sva hart ok ifir grindina, at hann kom hvergi nær. Þa reið Hermoðr heim til hallarinar ok steig af hesti, geck in iha/llina, sa þar sitia ia/ndvgi Balldr, broþvr s(inn), ok dvalþiz Hermodr þar vm nottina. En at morni þa beiddiz Hermoðr af Heliv, at Baldr skyldi riþa heim með honvm, ok sagþi, hversv mikill gratr var með asvm, en Hel sagþi, at þat skyldi sva reyna, hvart Baldr var sva astsæll »sem sagt er, ok ef allir lvtir iheiminvm kykvir ok da/þir grata hann, þa skal hann fara til asa
180 aptr, en haldaz með Heliv, ef nakqvan mælir við e(ða) vill eigi grata«. Þa stoð Hermoðr vpp, en Baldr leiddi[1] hann vt or høllini ok toc hringinn Dravpni ok sendi Oðni til minia, en Nana sendi Frig ripti ok en fleiri giafar, Fvllo fingrgvll. Þa reið Hermoðr aptr leið s(ina) ok kom iAsgarð ok sagþi a/ll tiþindi, þav er hann hafþi[2] set ok heyrt.

35. Þvi næst sendv æsir vm allan heim orindreka at biðia, at Balldr væri gratinn or Heliv, en allir gerþv þat menninir ok kykvendin ok iorþin ok steinarnir ok tre ok allr malmr, sva sem þv mvnt set hafa, at þesir lvtir grata, þa er þeir koma or frosti ok ihita. Þa er sendimenn forv heím ok hofþv vel rekit sin eyrindi, fina þeir ihelli nokqvorvm, hvar gygr sat; hon nefndiz Þavck; þeir biðia hana grata Baldr or heliv; hon s(egir):

---

[1] Rett. fra leiþir. [2] Rett. fra hafþ.

L. 1. steíg: sidan tf. T. — 2. hart: hátt T. ok: ul. WT. Herm.: hann WTU = l. 5. — 3. hesti: ul. T; baki W. — 3. sa: ok sa U. — 4. sitia—Balldr: ul. U. — 4—8. ok—ok: hann bar framm boþ sin. En sv ein var van vm brott kvamo hans U. — 5. Heliv: Hel T. — 8—9. i—da/þir: ul. U. — 9. hann(1): með asvm kyckvir ok davþir tf. U. — 9—10. þa—haldaz: en ella halldiz U. — 10—11. ef—grata: ul. U. — 11—12. Þa—toc: Balldr feck honvm U. — 11. leiddi: WT; leiþir R. — 12. ok(2)—minia: ul. U. — 13. ripti—giafar: falld. en U. reið: for U. — 14. leið—kom: ul. U. a/ll: ul. U. — 14—15. þav—heyrt: ul. U; þau ul. T. — 15. ok: eða WT. — 16. Þvi—sendv: sendo þa T. — 16—17: Þvi—gratinn: þa baþv gvþin alla hlvti grata Balldr U. — 16. at biðia: ul. T. — 17—18. en—sva: Menn ok kyqvindi iorþ ok steina tre ok allr malmr greto Balldr U. — 19. þa—or: allir i U og ul. det følg. i, ok ul. W. — 20—22. Þa—Þavck: Þat er sagt at gvþin finna gygi i helli nockvrvm er Þavkt nefndiz U. — 21. hon: su WT. — 22. grata: sem allt annat tf. U. B.—heliv: ul. T.

50. Þavck mvn grata
þvrvm tárvm
Baldrs bálfarar;
kyks ne daðs
natka ec kalldsonar
haldi[1] Hel þvi er hefir.

En þes geta menn, at þar hafi verit Loki Lafeyiars(on), er flest hefir illt gert með asvm. (50) Þa mælti G(angleri): Allmiklv kom Loki aleið, er hann olli fyrst þvi er Baldr var veginn, ok sva þvi, er hann varþ eigi leystr fra Heliv, eþa hvart varþ honvm þesa nakqvat hefnt? Har s(egir): Goldit var honvm þetta, sva at hann mvn lengi kenaz.

36. Þa er gvþin voro orþin honvm sva reið sem vǫn var, 182
hliop hann abrat ok fal sic a[2] fialli nokqvoro, gerþi þar hvs ok iiii. dyr, at hann matti sia or hvsinv iallar ættir[3], en opt vm daga bra hann ser ilax liki ok falz þa þar sem heitir Franangrs fors. Þa hvgsaþi hann firir ser, hveria væl æsir mvndv til fina, at taka hann iforsinvm; en er hann sat ihvsinv, toc hann lingarn[4] ok reið aræxna, sva sem net er siþan gort[5] en eldr bran firir honvm. Þa sa hann, at æsir attv skamt til hans, ok hafþi Oþinn set or Hliðskialfinni, hvar hann var; hann hliop þegar vpp ok vt iana, en[6] kastaþi netinv fram a eldin; en er æsir koma til hvssins, þa geck sa fyrst in, er allra var vitraztr, er Kvasir h(eitir); ok er hann sa a eldinvm[7] favlskan, 16a
er netit hafþi brvnit, þa skilði hann. at þat mvndi væl vera til at taka fiska, ok sagþi asvnvm; þvi næst toko þeir ok gerþv

[1] Rett. fra hafi. [2] Rett. fra i. [3] Rett. fra attir. [4] n synes opstået ved rettelse. [5] Mgl. [6] Rett. fra ok. [7] Rett. fra eldin.

L. 1a. Þavck: Þavkt U. — 3a. bál-: hel- U. — 1b. ne: eða U. — 2b. kalld-: karl- T; karls- W, linjen ul. U. — 4—5. En—asvm: þar var Loki ravnar U. — 5—11. Þa—brat: þa er gvþin visso þat vorv þav reið Loka U. — 7. varþ(2): var W. — 8. nakqvat: ul. T; foran þesa W. — 11. fal: hann tf. U. a: WTU; i R. — 11—12. gerþi—dyr: ok vorv fiorar dyrr a hvsi hans U. — 12. matti—hvsinv: sæi U. ættir: WU; attir RT. opt: ul. U. — 13—14. bra—fors: var hann i franangs forsi i laxs liki U. — 13. þa: ul. T. — 14. þa—hann: hann hugsaði W. — 14—15. þa—hvsinv: honvm kom i hvg at æsirnir mvndi setia vel fyrir hann U. — 15. i(1): or T. — 16. hann: siþan U. -garn: med art. U. aræxna sva: mavskva U. siþan: ul. U. — 16—17. en—honvm: ul. U. — 17—18. at—ok: æsi þangat fara U. — 18. set: hann tf. U. -skialfinni: uden art. U. hvar—var: ul. U. — 19. þegar—vt: ul. U. vpp ok: ul. W. ok vt: ul. T. en: WT; ok R. fram: ul. U. a: i W. — 20—21. en—heitir: Kvaser geck inn fyrstr er vitraztr var U. — 20. hvssins: ul. W. fyrst: fyrstr T. allra: ul. T. — 21—22. ok—brvnit: ul. U. — 22—23. vera . . at taka: ul. U. — 23. fiska: med art. W. ok—þeir: ul. U. asvnvm: uden art. T.

ser net, eptir þvi sem þeir sa afalskvanvm[1] at Loki hafþi gert. Ok er bvit var netit, þa fara æsir til arinar ok kasta neti iforsin; hellt Þorr [oðrvm netz-halsi,[2] en[3] oðrvm heldv allir æsir ok drogv netit; en Loki for firir ok legz niðr imilli steina tvegia; drogv þeir netit ifir hann ok kendv, at kykt var firir, ok fara ianat sin vpp til forsins ok kasta vt netinv ok binda við sva þvngt, at eigi skyli vndir mega fara. Fer þa Loki fyrir netinv, en er hann ser, at skamt var til sævar, þa hleypr hann vpp ifir þinvlinn ok renir vpp iforsinn. Nv sa æsirnir, hvar hann
184 for, fara en vpp til forsins ok skipta liþinv itva staþi, en Þor veðr þa eptir miðri ani, ok fara sva vt[4] til sævar. En er Loki ser tva kosti, var þat lifs haski at hlaupa asæinn, en hinn[5] var anar, at hlaupa enn ifir netit, ok þat gerþi hann, hliop sem snaraz ifir netþinvlinn. Þor greip eptir honvm ok tok vm hann, ok rendi hann ihendi honvm, sva at staðar nam[6] hǫndin við sporþinn, ok er firir þa savk laxin aptrmior. Nv var Loki tekin griþalavs ok farit með hann ihelli nokqorn. Þa tokv þeir iii. hellvr ok settv a eg ok lvsto ravf ahellvni hverri. Þa voro teknir synir Loka, Vali ok Nari e(ða) Narfe; brvgþv æsir Vala ivargs liki, ok reif hann i [svndr][7] Narfa, broþvr s(inn); þa tokv æsir þarma hans ok bvndv Loka með yfir þa iii. [eg]steina[7]; stendr[4] ein vndir herþvm, anar vndir lendvm, iii. vndir knesbotvm,[8] ok vrþv þa bavnd at iarni. Þa toc Skaþi eitrorm ok festi vpp ifir hann, sva at eitrit skyldi drivpa or orminvm iandlit honvm, en Sigyn,

[1] Rett. fra falska. [2] Rett. fra enda aðrvm. [3] Rett. fra ok. [4] Mgl. [5] Rett. fra hitt. [6] Rett. fra naf. [7] Afr. [8] Rett. fra -fotvm.

L. 1. ser net . . þvi—a: ul. U. folskvanvm: WTU; uden art. R. at—gert: er netiþ brann U. — 2. Ok—neti: fara U. — 3. oðrvm netzh.: WTU; enda aðrvm R. en: WTU; ok R. heldv: ul. UT. — 3—4. ok—netit: ul. U. — 4. for—ok: ul. U. legz niðr: lagþiz U. — 5. hann: framm tf. U. — 5—6. ok(1)—netinv: Fara oþro sinni U. — 5. var: varð W. — 6. vpp: ul. T. — 7. skyli . . mega: matti U; scyldi skr. T. fer: for U. — 8. en—at: ok er U. — 9. forsinn: fors W. sa: sia U. — 10. fara—ok: ul. U. — 11. þa ul. TU. vt: WTU; ul. R. — 11—14. En—netþ.: ok er Loki ser lifshaska a sæinn at fara þa hleypr hann yvir netið en U. — 12. hinn: WT; hitt R. — 13. hlaupa enn: leita vpp T. — 14. eptir—hann: hann havndvm U. — 15. hendi: havndvm U. sva at: ok (n. h. s.) U. — 16. savk: siðan tf. W. — 17. farit—hann: færðr U. — 18. eg: enda U. lvsto: a tf. UT. hellvni: ul. U. — 19. eða Narfe: ul. U. æsir: ul. U. — 20. Narfa: Nara U. broþvr sinn: ul. U. — 21. egsteina: hellosteina T, steina ul. W. stendr: WT; stoþ U; ul. R. — 21—22. ein . . anar: ein . . onnur T. — 22. botvm: WTU; -fotvm R. — 22—23. þa bavnd: bavndin U. — 23—24. Þa—i: Skaði festi eitrorm yvir U.

kona hans, stendr hia honvm ok heldr mǫndlavgv vndir eitrdropa; en þa [er fvll[1] er mvnlavgin, þa gengr hon ok slær vt eitrinv, en meþan drypr eitrit iandlit honvm; þa kippiz hann sva hart við, at iorð avll skelfr, þat kallið þer landskialpta, þar liggr hann ibavndvm til ragna ravkrs. (51) Þa mælti G(angleri): 186

37. Hver tiþindi erv at segia fra vm ragna ravkr?; þes hefi ek eigi fyr heyrt getit. Har s(egir): Mikil tiþindi erv þaþan at segia ok mǫrg, þav en fyrstv, at vetr sa kemr, er kallaðr er fimbvlvetr; þa drifr snær or avllvm attvm; frost erv þa mikil ok vindar hvasir, ecki nytr solar; þeir vetr fara iii. saman ok ecki svmar milli, en aðr ganga sva aðrir iii. vetr, at þa er vm alla verold orrostor miklar; þa drepaz bræðr firir agirni sakar ok engi þyrmir favþvr e(ða) syni imandrapvm e(ða) sifia sliti; sva segir iVolvspa:

51. Bræðr mvnv beriaz
ok at bavnvm verþaz
mvnv systrvngar
sifivm spilla;
hart er með havlðvm
hordómr mikill,
skeǥiolld, skalmǫld,
skildir klofnir,
vindáld, vargǫld,
aðr verǫld steypiz.

Þa verþr þat, er mikil tiþindi þickia, at vlfrin gleypir solna, ok 16b
þickir monnvm þat mikit mein; þa teckr anar vlfrinn tvnglit,
ok gerir sa ok mikit vgagn; stiornvrnar hverfa af himninvm. 16a
Þa er ok þat til tiþinda, at sva skelfr iorþ avll ok biorg, at

[1] Skr. 2 gg.

L. 1. kona hans: ul. U. stendr—heldr: hellt U. stendr: sitr WT; þar tf. T. — 2. -dropa: med art. U. en—hon: ul. U. — 3. en meþan; ok þa U. eitrit: ul. U. honvm: er fvll er mvnlavgin tf. U. þa: ok U. hann: þa tf. U. — 4. avll: ul. U. þat—landsk.: ul. U. — 5. ibavndvm: ul. U; alt tf. T. Her nyt kap. i U med overskr.: fra fimbvlvetri ok ragnaravckrvmm; um ragna rauckur T. — 5—7. Þa—getit: Hvað segir þv fra fimbvlvetri segir Gangleri U. — 6. fra: ul. W. — 7. fyr: ul. T. — 7—9. Mikil—fimbvlv.: ul. U. — 9. attvm: ættum W. — 10. hvasir: harðir WT ul. U. fara: eru T. — 11. sva: ul. U. at þa: þeir U. er: eru W. — 12. alla verold: allan heim W; ero tf. U. miklar þa: ul. U. bræðr: niþr U. sakar: ul. U. — 13. eða: ne U. sifia sliti: sifivm U. — 14. iVol.: ul. U. — 16a. verðaz: RW; verða UT. — 19a. með havlðvm: i heimi U. — 16b. skeǥi-: skegg- U. — 19b. steypiz: mvn enn maðr | oþrvm þyrma tf. U. — 20. Þa—at: ul. U. — 21. þickir—mein: er mein synt monnvm U. teckr: gleypir U. — 22. ok(1)—vgagn: ul. U. stiornvrnar: uden art. WU. — 23. þa: ul. U. af himninvm: ul. U; uden art. W. — 23—s. 71,1. Þa—viþir: iorþin skelfr. biorg ok viþir U. — 23. til: ul. W.

viþir losna or iorþv vpp, en biorgin hrynia, en fiotrar allir ok bavnd brotna ok slitna. Þa verþr Fenrisvlfr lavs; þa geysiz hafit alondin, firir þvi at þa snyz Miðgarzormr iiotvnmóð ok sækir vpp alandit; þa verþr ok þat, at Naglfar losnar, skip þat, er sva heitir; þat er gert af nǫglvm davðra manа, ok er þat firir þvi varnanar vert, ef maðr deyr með oskornvm nǫglvm, at sa maðr eykr mikit efni til skipsins Naglfars, er goþin ok menn vildi seint, at gert yrþi. En iþesvm sæfar gang flytr Naglfar. Hrymr h(eitir) iotvnn, er styrir Naglfari[1]; en Fenrisvlfr[2] ferr með gapanda mvn ok er hiN neðri[3] kioptr við iorþv,[4] en hiN efri[3] við himin,[4] gapa myndi hann meira, ef rvm væri til; eldar breNa or avgvm hans ok nǫsvm. Miðgarðzormr blæs sva eitrinv, at hann dreifir lopt avll ok lǫg, ok er hann allogvrligr, ok er hann a aþra hlið vlfinvm. Iþesvm gny klofnar himiNinn ok riþa þaþan Mvspellz synir; Svrtr riðr fyrst ok fyrir honvm ok eptir[5] eldr breNandi; sverþ hans er gott mioc, af þvi skiN biartara en af solv; en er þeir riþa Bifravst, þa brotnar hon, sem fyR er sagt. Mvspellz megir sækia[6] fram aþann[7] voll, er Vígriðr heitir; þar kemr ok þa Fenrisv(lfr) ok Miðgarþzo(rmr); þar[8] er ok þa Loki kominn ok Hrymr ok með honvm allir hrimþvrsar, en Loka fylgia allir Heliar siNar. En

[1] Rett. fra -fara. [2] Rett. fra -vflr. [3] Rett. fra efri . . neðri. [4] Rett. fra himni . . iorþv. [5] bæþi tf. [6] Rett. fra sæka. [7] Rett. fra þing-. [8] Rett. fra þa.

L. 1. or—vpp: ul. T; vpp ul. U. en—en: ok hrynia U. — allir: ul. U. — 2. ok slitna: ul. U. — 3. londin: landit U. firir: ul. UT. -móð: -heima(!) U. — 3—4. ok—landit: ul. U. — 4—5. verþr—heitir: losnar skipit Naglfaræ U. — 5. þat—gert: er gert er UT. af: or U. — 5—6. ok—deyr: þvi skal maðr eigi deyia U. — 6. varnanar: varnaðar W. — 6—7. at . . eykr: ok eykr T. — 7. maðr: ul. U. mikit: mikil U. skipsins: ul. T. -fars: -fara U. ok menn: ul. U. — 8. yrþi: ok sva menninir tf. U; veri skr. T. -far: -faræ U. — 9. heitir—Naglf.: styrir honvm U; -fara skr. W. en: ul. U. — 10. mvn: med art. U. — 10—11. neðri . . iorþv | efri . . himin: WTU; omv. R. — 10. við: a W, með U. — 11. við himin: með himni U. rvm: rvmit U. — 11—12. eldar—nǫsvm: ul. U. — 12. sva eitrinv: eitri U. — 13. at—allogvrl.: ul. U; at sia tf. T. — 13—14. er—a: ul. U. — 14. hlið: haund T. vlfinvm—gny: vppi yvir honvm þa U. ok: i þessvm gny tf. U. — 15. þaþan: ul. U. synir: megir U. — 16. eptir: bæþi tf. R, ul. WTU. — 16—17. gott—solv: sva biart sem sol U. — 17—18. B.—hon: brotnar bifravst U. — 18. sem—sagt: ul. U; var skr. T. megir: sǫnir T. — 18—19. sækia—heitir: riþa a vollinn vigriþinn U. — 19. þann: WT; þing R. þar—þa: ul. U; þa ul. W. — 20. þar: WTU; þa R. þa . . kominn: ul. U. — 20. ok(2): ul. U. — 21. allir hrimþ.: ul. U. allir Heliar s.: ok hellornar U.

Mvspellz synir hafa einir[1] ser fylking ok[2] er sv biort mioc. Vǫllrin Vigriðr er c. rasta viðr a hvernveg.

38. En er þesi tiþindi verþa, þa stendr vpp Heimdallr ok blæs akaflega iGiallarhorn ok vekr vpp a/ll gvþin, ok eiga þav þing saman. Þa riðr[3] Oþin til Mimisbrvnz ok tecr rað af Mimi firir ser ok sinv liði. Þa skelfr askr Ygdrasils ok engi lvtr er þa ottala/ss ahimni e(ða) iorþv. Æsir hervæþa sic ok allir Einheriar ok sækia fram a vǫllvna. Riðr fyrstr Oþinn með gvllhialminn[4] ok fagra bryniv ok geír sin, er Gvngnir[5] heitir; stefnir hann moti Fenrisvlf, en Þor fram á aðra hlið honvm, ok ma hann ecki dvga honvm, þviat hann hefir fvllt fang at beriaz við Miðgarðzo(rm). Freyr berst moti Svrti ok verþr harðr samgangr, aðr Freyr fellr; þat verþr hans bani, er hann misir þes hins goþa sverþz, er hann gaf Skirni. Þa er ok la/s orþinn hvndrin Garmr, er bvndin er firir Gnipahelli; hann er it mesta forat; hann a vig moti Ty ok verþr hvar a/ðrvm at bana. Þorr berr bana orð áf Miðgarzo(rmi) ok stigr þaðan bra/t ix. fet; þa 192
fellr hann davðr[6] til iarþar firir eitri þvi, er o(rmrinn) blæss ahann. Vlfrin gleypir Oþin; verþr þat hans bani, en þegar eptir snyz fram Viþar ok stigr oðrvm fæti ineðra keypt vlfsins; aþeim 17a
fæti hefir hann þan sko, er allan aldr hefir[7] verit til samnat; þat erv biorar þeir, er menn sniþa or skom sinvm firir tám e(ða) hæli[8]; þvi skal þeim biorvm bra/t kasta sa maðr, er at

[1] Rett. fra yfir. [2] Mgl. [3] Rett. fra reið. [4] Rett. fra -hiam. [5] Skr. Gvgn-. [6] Skr. dvðr. [7] Dette ord har stået i randen, der findes et indvisn.tegn. [8] Rett. fra hæl.

L. 1. synir: megir U. einir ser: WU; omv. T; yfir ser R. mioc: ul. U. — 2. -riðr: riþinn U. — 3. En—vpp: ul. U. — 3—4. ok . . akafl.: ul. U. — 4—5. ok(2)—saman: til þingsins U. — 4. þav: þa T. — 5. riðr: WTU; reið R. — 6. ok—liði: ul. U. — 7. eða: ok a U. -væþa sic: -klæþaz til þingsins U; -kleda sic T. — 8. ok—fram: koma U. vǫllvna: vollinn U. fyrstr: fyrst WT. — 9. -hialminn: UT; uden art. RW. — 9. fagra—heitir: hevir geirinn Gvngni i hendi U. — 10. -vlf: vlfinvm U. — 10—12. en—beriaz: Þorr berst U. — 11. ok—honvm: ul. T. — 12. berst: ul. U. moti S.: vid Surt T. — 12—14. verþr—Skirni: fellr hann er hann hevir eigi sverþit goþa U. — 14. orþinn: ul. U. — 15. er(1)—Gnip.: fra Gnipalvndi U. — 15—16. hann—moti: ok berst við U. — 16. verþr—at: hevir hvartveggi U. bana: skaða WT. — 17. berr—Miðg.: drepr miðgarþzorminn U; ban- skr. WT. þaðan bra/t: framm U. — 17—19. þa—hann: vm eitr ormsins U. — 18. davðr: nidr tf. T. — blæss: bles W. — 19. verþr: ok er U. — 19—20. en—Viþar: þa snyr Viþarr framm U. — 20. vlfsins: ul. U. — 20—21. a—hann: hann hevir U. — 22. þeir: ul. U. sniþa: taka U. — 23. eða: ok U. hæli: WTU; hæl R. skal: skaltv U. bra/t: nidr T.

Þvi vill hyGia, at koma asvnvm at liþi. ANani hendi tekr hann en efra keypt vlfsins ok rífr svndr gin hans, ok verþr þat vlfsins bani. Loki a orrosto við Heimdall, ok verþr hvaR anars bani. Þvi næst slyngr Svrtr eldi ifir iorþina ok breNir allan heim. Sva er sagt iVolvspa:

52. Hátt blæs Heimdallr,
horn er a lopti,[1]
mælir[2] OþiN
við Mims hafvt;
skelfr Ygdrasils
askr standaNdi,
ymr et alna tre,
en iotvnn losnar.

53. Hvat er með asvm?
hvat er með alfvm?
ýmr allr Iotvnheímr,
æsir ró aþingi;
stynia dvergar
firir steindvrvm,
veGbergs visir;
vitvð ér eN eþa hvat?

39. 54. Hrymr ecr avstan,
hefiz lind firir;
snyz iormvngandr
iiotvnmoþi
ormr knyR[3] vNir,
arn mvn hlacka,
slitr nai niðfalr,
Naglfar[4] losnar.

55. Kioll feR astan,
koma mvnv Mvspellz
of lag lyþir
en Loki styrir;
þar ró fiflmegir
með freka allir;
þeim er broþir
Byleiz ifar.

56. Svrtr feR svNan
með sviga leivi;
skiN af sverþi
sol valtiva;
griotbiorg gnata,
en gifr rata,
troþa halir helveg,
en himiN klofnar.

57. Þa kømr Hlinar
harmr[5] aNaR fram,
er OþiN ferr
við vlf vega,
en bani Belia
biartr at Svrti;
þar mvn FriGiar
falla angan.

[1] Rett. fra lopt. [2] Rett. fra mey. [3] Rett. fra kyR. [4] Rett. fra -fal. [5] Rett. fra hamr.

L. 1. asvnvm: uden art. U. — 2. vlfsins: hans U. — 3. a orrosto: berst U. — 4. Þvi—slyngr: þa slavngvir U. allan heim: heiminn allan U. — 5. sva—V.: sem her segir U. — 6a. blæs: bles U. — 9a. Mims: mimis U. — 13a. en—losnar: æsir erv a þingi U. — 15a. hvat—alfvm: hvat með asynivm U. — 16—17a. ul. U. — 16a. ymr: gnyr W. — 19a. stein-: steins U. — 20a. ul. U. veg- skr. WT. — 21a. er: þer WU. De følg. 6 vers ul. U. — 27a. arn—hlacka: enn ari hlakkar W. — 10b. þar ró: fara W. — 15b. leivi: leifi T; læui W. — 19b. rata: hrata WT.

58. Gengr Oþins son
við vlf vega,
Viþar of veg
at valdyri;
lætr hann megi Hveðrvngs[1]
mvnd of standa
hior til hiarta;
þa er hefnt faþvr.

59. Gengr in mæri
mǫgr Hlǫðyniar
nepr af[2] naþri
niðs oqviðnvm;
mvnv halir[3] allir
heimstoð[4] ryðia,
er af moþi drepr
Miðgarðz veor.

60. Sól mvn sortna,
sækr fold imar,
hverfa af himni
heiþar stiornvr;
geisar eimi
ok aldrnari,
leíkr har hiti
við himin sialfan.

Her segir en sva:

61. Vigriðr heitir vǫllr,
er finaz vigi at
Svrtr ok in svasv gvð;
hvndrat rasta
hann er ahverian veg;
sa er þeim vollr vitaðr.

(52) Þa mælti G(angleri): Hvat verþr þa eptir, er brendr er[5] heimr allr ok dauð goþin all ok allir Einheriar ok alt manfolk, ok hafit þer aðr sagt, at hverr maðr skal lifa inokqvorvm heimi vm allar aldir? Þa svarar[6] Þriði: Margar erv þa vistir goþar ok margar illar; bazt er þa at vera aGimle[7] ahimne, ok allgott[8] er til goðs dryckiar þeim, er þat þyckir gaman, iþeim sal, er Brimir h(eitir); hann stendr [a Okolni[9]; sa er ok goðr salr, er stendr a Niþafiollvm, giorr af ravþv gvlli; sa heitir Sindri. Iþesvm savlvm skolv bygia goþir menn ok siþlatir.

40. A Nastravndom er mikill salr ok illr ok hǫrfa inorðr dyr; hann er ok ofin allr ormahrygivm sem vanda hvs, en

[1] Rett. fra -vgs. [2] Rett. fra at. [3] Rett. fra hallir. [4] Rett. fra -steið. [5] himinn ok iorð ok tf. [6] Utydel. [7] Rett. fra gimlein. [8] Rett. fra allt-. [9] Rett. fra ok ahimne.

L. 1a. son: sonr T. — 11a. af: W; at R. — 6b. lyder i U: sigrfolldinnar. — 8b. heiþar: heiðum W. — 13—16b. Her—vitaðr: ul. U. — 16b. vollr: of tf. T. — 17. er(2): himinn ok iorð ok tf. R; ul. WTU. — 18. heimr allr: heimrinn U. — 18—20. allir—aldir: menn U. — 18. all: ul. T. — 19. þer: er T. — 20. aldir: har segir hverr skal þa bva i nockvrvm heime tf. U. þa: ul. U. — 21. margar: ųl. T. þa: ul. U. aGimle: ul. W. — 21—24. a(2)—Sindri: meðr svrti ok gott er til dryckiar i brimle eða þar sem heitir sindri U. — 23—24. a—fiollvm: a fiollom nockurum T. — 23. a Okolni: W; ok ahimne R. ok: enn W. — 24—25. I—siþlatir: þar byggia goþir menn U. — 26—27. ok—dyr: dyrr horfa (sål. WT) norþr U. — 27. ok: ul. WTU. allr: af U. sem vanda hvs: ul. WTU.

orma hafvt qll vitv in ihvsit ok blasa eitri, sva at eptir salnvm rena eitrár, ok vapa þær ár eiðrofar ok morðvargar, sva sem her segir:

17b 62. Sal veit ec standa
solv fiari
Nastravndv a,
norðr horfa dyr;
falla eitrdropar
in of liora,

sa er vndin salr
orma hrygivm.
63. Skvlv þar vaþa
þvnga strama
menn meinsvara
ok morðvargar.

En iHvergelmi er verst:

Þar qvelr Niðhaggr nai framm gengna.[1]

(53) Þa mælti G(angleri): Hvart lifa nokqvor goþin þa, eþa er þa nokqvor iorð e(ða) himinn? Har s(egir):

202 **41.** Vpp skytr iorþvni þa orsænvm ok er þa græn ok fagr, vaxa þa acrar osanir. Viþar ok Vali lifa, sva at eigi hefir sær- inn ok Svrtalogi grandat þeim, ok bygia þeir alþavelli, þar sem fyr var Asgarðr, ok þar koma þa synir Þors, Moþi ok Magni, ok hafa þar Miollni. Þvi næst koma þar Balldr ok Hadr fra Heliar; setiaz þa allir samt ok talaz við ok minaz arvnar sinar ok ræþa of tiþindi þa, er fyrvm hqfþv verit, of[2] Miðgarþzo(rm) ok vm Fenrisv(lf); þa fina þeir igrasinv gvlltaflvr þęr, er æsirnir hofþv att. Sva er sagt:

64. Viþar ok Vali
bygia ve goþa,
þa er sortnar Svrta logi;

Moþi[3] ok Magni
skvlo Miolni hafa
Vingnis at vigþroti.

[1] Egl. skr. -genga. [2] Rett. fra ok. [3] Rett. fra megi.

L. 1. oll—hvsit: hanga inn vm glvggana U. blasa: þeir tf. U. — 1—2. eptir—ár: ar falla af U. — 2. þær ár: þeir menn þær er ero U. — 6a. -stravndv: stravndvm UT. — 8b. -svara: -svarar U. — 9b. morðvargar: morþingiar U. — 13. þa: ul. T. iorð..himinn: med art. U. — 14. þa(1): ul. U. þa(2): hon U. — 14—15. fagr—þa: ul. U. — 15. lifa: þa tf. T. — 15—16. sva—særinn: ul. U. — 16. ok: ne W. Svrta-: svarta- U; hevir eigi tf. U. Iþa-: eiþa- U. — 17. fyr: fyrrvm U. koma þa: komv(!) U. — 18. Þvi—þar: þar kemr U. — 19. setiaz—ok(1): ul. U; saman skr. T. — 20. of: aull tf. T. þa—of: ul. U. fyrvm: fyrr W; aðr T. — 21. vm: ul. U. fina þeir: finnaz þar W. þęr: ul. U. — 22. hofþv: hava U. sva—sagt: ul. U. — 25a. sortnar: sloknar U. Svrta: svarta U. — 23b. Moþi: WTU. — 25b. Vingnis—vigþroti: vignigs synir at vigroþi U.

En þar sem heitir Hoddmimis holl̇t leynaz menn ii. iSvrtaloga, er sva heita, Lif ok Leifþrasir, ok hafa morginda/GVar firir mat, en af þesvm monnvm kemr sva mikil kynsloð, at byGviz heimr allr. Sva sem her s(egir):

65. Lif ok Leifþrasir, morginda/ggvar
en þav leynaz mvnv þav[1] at mat hafa,
iholti Hoddmimis, en þaþan af alldir alaz. 204

Ok hitt mvn þer vndarlikt þyckia, er solin hefir getit dottvr eigi ofegri, en hon er, ok feR sv þa stigv moþvr siNar, sem her segir:

66. Eina dottvr sv skal riþa,
beR alfra/þvl, er regin deyia,
aðr hana fenrir fari; moþvrbra/t mær.

En nv ef þv kant lengra framm at spyria, þa veit ec eigi, hvaþan þer kemr þat, firir þvi at ongan maN heyrþa ec lengra segia fram aldar farit, ok niottv nv, sem þv namt.

42. (54) Þvi næst heyrþi Gangleri dyni mickla hvernveg fra ser ok leit vt a hlið ser, ok þa er hann setz meiR vm, þa stendr hann vti asléttvm velli, ser þa onga ha/ll ok onga borg. Gengr hann þa leið sina brá/t ok kemr heim iriki sitt ok segir þa/ tiþindi, er hann hefir sét ok heyrt, ok eptir honvm sagþi hverr maðr avðrvm þessar sa/gvr.

43. En æsir setiaz þa atal ok raþa raþvm[2] sinvm ok miNaz 206 aþesar frasagnir allar, er honvm voro sagþar, ok gefa nǫfn þesi

---

[1] er tf. [2] tiaz—raþvm er opfrisket.

L. 1—4. En—segir: en i holldi mimis leynaz meyiar i svartaloga U. — 5a. Leifþrasir: WTR; lifþræser U. — 6a. en þav .. mvnv: er þar .. meyiar U. — 7a. holti Hoddm.: mimis holldi U. — 5—7b. lyder i U: morgin davggva þær ok þar vm alldr alaz. — 8. Ok—er: ul. U. dottvr: eina tf. T. — 9. hon er: sik U. — 9—10. sv—segir: hon leið hennar U. — 13a. hana: henni U. — 11b. skal riþa: mvn renna eða riþa U. — 12b. ul. U. — 13b. moþvr bra/t: regin bravtir (sål.WT.) U. — 14—16. En—namt: ul. U. — 14. framm: ul. T. — 15. þat firir: ul. T. ongan: engi WT. maNa: ul. T. — 17—19. Þvi—vti: Nv er gangleri heyrir þetta þa verþr gnyr mikill ok er hann U. — 18. leit: hann tf. TW. — 19—s. 77,2. ser—þes: ok er æsirnir heyra þetta sagt gafo þeir ser þessi nofn asanna U. — 18. leit: hann tf. T. — 18—19. ser—borg: ul. W. — 21—22. ok(2)—sa/gvr: ul. T. — 23. setiaz: settoz T. ok(1): ad T. — 24. þesar—sagþar: þessa frasogn alla er her uar sagt W. er—sagþar: er nu var sagt T.

hin sa/mv, er aðr erv nefnd, monnvm ok sta/þvm þeim, er þar voro, til þes at þa er langar stvndir liþi, at menn skyldo ecki ifaz i, at allir væri einir þeir æsir, er nv var fra sagt, ok þesir, er þa voro þav somv na/fn gefin. Þar var þa Þor kallaðr ok er sa Asaþor hin gamli, sa er Okvþor, ok honvm erv kend þa/ storvirki, er Ector[1] gerþi iTroio. En þat hygia menn, at Tyrkir hafi sagt fra Vlixes ok hafi þeir hann kallat Loka, þviat Tyrkir voro hans hinir mestv vvinir.

[1] Skr. Þor, men o. l. ector, vistnok med samme hånd.

L. 2—3. at(2)—i: efaþiz menn ecki U. — 3. var: er U. — 4—5. er—gamli: æsir er nv voro ok var avko Þorr kallaðr asa Þorr U. — 4. þa voro: ul. W. þav: ul. T. — 5. gamli: Þorr tf. W. — 5—8. sa—vvinir: ul. U (stykket er vist et yngre tillæg). — 7. kallat: RW; calladann T. Herefter nyt kap. i U med overskr.: fra heimboþi asa með ægi.

[SKÁLDSKAPARMÁL]

1. (55) E[inn[1] ma]ðr er nefndr Ægir eþa Hler; hann bio iey 18ª
þeiri, er nv er kollvð[2] [Hle]sey; hann var mioc fiolkvnigr. Hann
gerþi ferþ sina til Asgarþz, en[3] æsir visv fyrir[4] ferþ hans ok[4]
var honvm fagnat vel ok þo margir lvtir gorvir[4] með sionhverf-
ingvm. Ok vm qveldit, er drecka skyldi, þa let Oþin bera in 208
iha/llina sverð ok voro sva biort, at þar af lysti, ok var ecki
haft lios anat, meþan við dryckiv var setit. Þa gengv æsir at
gildi sinv ok settvz ihasæti xii. æsir þeir, er domendr skyldv
vera ok sva voro nefndir, Thor, Niorðr, Freyr, Tyr, Heimdallr,
Bragi, Viþar, Vali, Vllr, Hænir, Forseti, Loki; slikt sama
asynior, Frig, Freyia, Gefivn, Iþvn, Gerþr, Sigyn, Fvlla, Nana.
Ægi þotti ga/fvglikt þar vm at siaz; veggþili a/ll vorv þar tioldvt
með fa/grvm skioldvm; þar var ok afenginn mioðr ok mioc
drvckit. Næsti maðr Ægi sat Bragi, ok attvz þeir við dryckiv
ok orþa skipti; sagþi Bragi Ægi fra morgvm tiþindvm, þeim er
æsir hofþv att.

2. (56) Han hof þar frasa/gn, at þrir æsir foro heiman, Oþin ok
Loki ok Hænir, ok forv vm fioll ok eyþimerkr, ok var illt til
matar. En er þeir koma ofan idal nakqvarn, sia þeir oxna flock

---

[1] Stor initial. [2] Utydel. [3] er tf. [4] Mgl.

L. 1—4. Einn—sionhv.: þesser æsir þago heimboþ at ægi i hlesey. Aþr hafþi oþinn honvm heim boþit U. — 1. ey: eyiu WT. — 2. var: er W; audigr ok tf. T. — 3. en: er tf. R, ul. WT. fyrir: WT; ul. R. — 4. gorvir: WT; ul. R. sionhv.: fiolkyngi W. — 5. er—þa: ul. U. skyldi: var farit (tekit T) WT. in: ul. U. — 6—9. voro nefndir: lysti þar af sem logvm biortvm U. — 9. voro: eru T. Thor: var þar tf. U. — 10. slikt sama: ul. U. — 11. asynior: slik(!) tf. U. Fvlla: scolld U. — 12—17. Ægi—heiman: Bragi sægir ægi fra morgvm tiþindvm U. — 15. Ægi: ul. W. — 16. att: at hafz WT. — 17. þar fras.: þa frasogn sua T. — 18. ok(2): ul. U. — 18—19. fioll—þeir(2): fiall fvndo U. — 19. matar: vista WT. sia þeir: ok sia þar T: ok sia W. flock: micinn tf. T.

ok taka eiN vxann ok snva til seyþis; en er þeir hyggia, at soþit mvn vera, ra/fa þeir seyþiN, ok var ecki soþit; ok ianat siN, er þeir ra/fa soþiN, þa er stvnd var liþiN, ok var ecki soþit; mæla þeir þa sin ámilli, hveriv þetta mvn gegna. Þa heyra þeir mal íeikina vpp ifir sic, at sa, er þar sat, qvaz raþa þvi, er eigi soðnaþi aseyþinvm. Þeir litv til ok sat þar avrn ok eigi litill. Þa mælti avrninn: »vilit þer gefa mer fylli mina af oxanvm, þa mvn soðna a seyþinvm«. Þeir iata þvi. Þa lætr hann sigaz or trenv ok setz aseyþinn ok leGr vpp þegar it fyrsta lær oxans ii. ok baþa bogvna. Þa varþ Loki reiðr ok greip vpp mikla sta/ng ok reiþir af a/llv afli ok rekr akroppinn erninvm. Avrninn bregz við havGit ok flygr vpp; þa var favst sta/ngin við bak[1] arnarins, en[2] hendr Loka við aNan enda. Avrninn flygr hatt sva, at fætr Loka[3] taka niðr griot[4] ok vrþir ok viþv; en hendr hans hyGr hann at slitna mvnv or a/xlvm. Hann kallar ok biðr allþarflega a/rninn friþar, en hann segir, at Loki skal aldri lavs verþa, nema hann veiti honvm svardaga at koma IþvNi vt of Asgarþ með epli sin, en Loki vill þat; verþr hann þa la/s ok ferr til lags maNa siNa; ok er eigi at siNi sogð fleiri tiþindi vm þeira ferð, aðr þeir koma heim. En at aqveðinni stvndv teygir Loki IþvNi vt vm Asgarð iskog nokqvorn ok segir,

[1] Rett. fra kropp. [2] Rett. fra ok. [3] Mgl. [4] Rett. fra griotit.

L. 1. eiN vxann: eit navtið U. — 1—2. en—þeir: rivfa tysvar U. — 2—6. ok(2)—seyþinvm: ul. U. — 2. vera: þa tf. WT. i: ul. WT. — 3. ra/fa: riufa W. — 5. eikina: eikinni T. sic: ser T. at: ok T. raþa: valda T. — 6—8. Þeir—seyþinvm: þa sa þeir avrn yfir ser ok lezt hann vallda at eigi var soþit. gefit mer fylli ok mvn soþit U. — 6. sat: sa T og så: litinn. — 7. þer: er T. — 8. þvi: honum (þvi tf. T) fylli sinni af oxanum WT. — 9. or—setz: ul. U. — 9—10. ok(2)—ii: tok annat vxa lærit U. — 9. it fyrsta: i fyrstu WT. — 10. ii: bæði W. — 10—11. þa—mikla: loki þreif vpp U. — 11. mikla sta/ng: stong eina micla T. reiþir—kroppinn: lavst a bak U. — 12. Avrninn bregz: en hann bra ser vpp U. bregz: vid miok tf. T. vpp: ul. U. — 12—13. sta/ngin—enda: hondin við stongina enn annarr endir uið bak arnarens W. — 13. bak: WTU; kropp R. arnarins: erninvm U. en: WTU; ok R. Loka: vorv fastar tf. U. enda: stangar enda U; stangarinnar tf. T. — 14. hatt: ul. U. taka—viþo: namo niþri við iorþv ok grioti U; griot skr. WT. — 15. hans: ul. U; loca T. hyGr: hvgþi U. at: ul. U. mvnv: muni W; mvndo U. a/xlvm: axlar liþvm U. — 15—16. Hann kallar ... allþarfl. a/rninn: ul. U. — 16—18. en—Asgarþ: Avrninn lezt hann eigi mvndo lavsan lata nema iþvnn kemi þar U. — 18. þat: þetta U. — 18—s. 80,3. verþr—hin: ok ferr brott með eiþi(!). hann teygir hana eptir eplonvm ok biþr hana hava sin epli ok hon for U. — 21. stvndv: stefnu WT.

at hann hefir fvndit epli þav, er henne mvnv gripir i þickia, ok bað, at hon skal hafa með ser sin epli ok bera saman ok hin. Þa kemr þar Þiazi iotvn iarnar ham ok tekr Iþvni ok flygr braʀt með ok iÞrymheim til hvs sins.

3. En æsir vrþv illa við hvarf Iþvnar ok gerþvz þeir bratt 18b harir ok gamlir. Þa attv þeir æsir þing ok [spyr hverr ann]an, 212 hvat siþarst visi til Iþvnar, en þat var set siþarst, at hon geck [vt] orAsgarþi með Loka. Þa var Loki tekin ok færðr aþingit, ok var honvm heitit bana eþa pislvm; en er hann varþ ræddr, þa qvaz hann mvndv sækia[1] eptir Iþvni iIotvnheima, ef Freyia vill lia honvm valshams, er hon a. Ok er hann fær vals haminn, flygr hann nordr i Iotvnheima ok kemr ein dag til Þiaza iotvns; var hann roin asæ, en Iþvn var ein heima; bra Loki henni ihnotar liki ok hafþi iklom[2] ser ok flygr sem mest. [E]n er Þiazi kom heim ok saknar Iþvnar, teckr hann arnar haminn ok flygr eptir Loka ok dro arnsvg iflvgnvm. En er æsirnir sa, er valrinn flaʀg með hnotina ok hvar aʀrninn flaʀg, þa gengv þeir vt vndir Asgarð ok barv þanig byrþar af lokarspanvm, ok þa er valrin flaʀg in of borgina, let hann fallaz niðr við borgar vegginn; þa slogv æsirnir eldi ilokarspanvna,[3] en aʀrninn matti eigi stavðva sik,[4] er hann misti valsins; laʀst þa eldinvm ifiðri arnarins, ok toc þa af flvginn. Þa voro æsirnir nær ok drapv Þiaza iotvn firir inan asgrindr, ok er þat víg allfrægt. En Skaþi,

[1] Rett. fra sæka. [2] Rett. fra oklom. [3] Rett. fra spanv. [4] Mgl.

L. 1. mvnv gripir: mun gripr W. — 3. Þa—þar: þar kom U. — 3—4. tekr—sins: flavg með hana i þrvþheim (!) U. — 4. braʀt: með hana tf. W. ok: ul. T. — 5—9. En—honvm: æsir gerþvz æfrir miok ok spvrþo hvar iþvnn veri. en er þeir visso var loka U. — 6. harir: hærir W. æsir: ul. W. hverr: þeira tf. T. — 7. visi: visso T. — 8. vt: ul. WT. þingit: þing WT. — 9—11. eþa—a: nema hann feri eptir henni meðr valsham freyio U. — 11. lia: fa T. og så -ham, ham skr. W. — 11—12. Ok—dag: hann kom U. — 11. fær: fekk W. — 11—12. haminn: uden art. T. — 13. var hann: er hann var U. en—heima: ul. U. — 14. hafþi—mest: flavg með hana U. hafþi: hana tf. T. — 14—16. En—flvgnvm: þiazi tok arnar ham ok flavg eptir þeim U; fluginum skr. W. — 17. er—flaʀg(2): hvar valrinn flo U. gengv: ganga WT. — 17—20. gengv—lokarsp.: toku þeir byrþi af lokarspanvm ok slogv elldi i U. — 20. spanv skr. R. — 20—21. matti... sik: gat (feck U).. stoðvat sik TU; sik ul. R. — 21. er—valsins: at flvginv ok U. — 21—23. fiðri—iotvn: fiþrit ok drapv þeir iotvnninn U. — 22. æsirnir: æsir WT. — 23. Þiaza: ornenn þat uar þiazi W. asgrindr: asgard T. ok—allfr.: ul. U.

dottir Þiaza iotvns, toc hialm ok bryniv ok a/ll hervapn ok ferr til Asgarþz, at hefna fa/þvr s(ins), en ęsir bvþv henni sætt ok
214 yfirbætr, ok hit fyrsta, at hon skal kiosa ser mAN af asvm ok kiosa at fotvm[1] ok sia ecki fleira af. Þa sa hon eins mANz fætr forkvNar fagra ok mælti: »þeNa kýs ec, fatt mvn liott aBaldri«, en þat var Niorðr or Noatvnvm. Þat hafþi hon ok isættar giorð siNi, at æsir skyldv þat gera, er hon hvgþi, at þeir skyldv eigi mega, at hlæia hana. Þa gerþi Loki þat, at hann batt vm skeG geitar nokqvoRar ok a/ðrvm enda vm hreðiar ser, ok letv þa/ ymsi eptir ok skrækti hvartveGia[2] hatt; þa let Loki fallaz ikne Skaþa, ok þa hlo hon; var þa gior sætt af asaNa hendi við hana.

4. Sva er sagt, at Oþinn gerþi þat til yfirbota við Skaða,[3] at hann toc a/gv Þiaza ok kastaþi vpp a himin ok gerþi af stiornvr ii. Þa mælti Ægir: Mikill þycki mer Þiazi firir ser hafa verit, eþa hvers kyns var hann? Bragi svarar: Avlvaldi h(et) faþir hans, ok merki mvnv þer at þickia, ef ec segi þer fra honvm. Hann var mioc gvlla/þigr, en er hann do ok synir hans skyldv skipta arfi, þa ha/fþv þeir mæling at gvllinv, er þeir skiptv, at hverr skyldi taka mvNfylli sina ok allir iafnmargar. EiN þeira var Þiazi, ii. Iþi, iii. Gangr. En þat hofvm vér orðtac nv með oss, at kalla gvllit mvNtal þesa iotna, en ver felvm[4] irvnvm e(ða) iskaldskap sva, at ver ka/llvm þat mal

---

[1] Skr. fa/t-. [2] við tf. [3] Rett. fra hana. [4] Skr. fell-.

L. 1. Þi. iotvns: hans U. hialm—ok(2): ul. U; her- ul. T. — 1—2. ferr —at: vill U. — 2. fa/þvr sins: hans U. — 2—3. ęsir—skal: þeir bvþo henni at U. — 3—4 ser .. af—kiosa: ul. U. ok(2)—af: af liþi þeira U. — 4—5. eins—fagra: einn manns fot fork. fagran T. — 5. forkvNar: ul. U. — 6. or Noat.: ul. U. — 6—7. Þat—siNi: en þat varþ at sætt U. — 7. þat—at(1): ul. U. — 8. hana: en hon hvgþi at þat mætti engi gera tf. U. — 8—9. Þa—ser: loki batt ser geitar skegg vndir hreþiarnar U. — 10. eptir: firir W. Loki: hann U. — 11. ok: ul. W. — 11—12. af—hana: með þeim U. — 13. Sva—at: ul. U. yfirbota: umbota W; favþrbota U. Skaða: WU; hana R. — 15. ii: ul. U. — 15—16. Þa—svarar: ul. U. — 16. Avl-: Avþ- U. — 17. hans: þiaza U. — 17—20. ok—taka: en er synir avþvallda tokv arf tok hverr U. — 17. mvnv: mun T. at: ul. T. — 19. at: a WT. — 20—21. sina—Gangr: af gvlli U. — 21—22. En—gvllit: er nv gvllit kallat U. — 22. þesa: ul. U. — 23—82,2. ver(1)—rvnvm: i skalldskap mal þeira U. Her nyt kap. i U med overskr.: her segir fra þvi at æsir sato at heimboþi at ægis ok hann spvrþi braga hvaþan af kom skalldskaprinn. fra þvi er qvasir var skapaþr. her hefir miok setning skalldskapar.

e(ða) orð[1] eða[2] tal þesa iotna. Þa mælti Ægir: Þat þicki mer 216
vera vel folgit irvnvm, ok enn mælti Ægir: (57) Hvaðan[3] af hefir
hafiz sv iþrott, er þer kallið skaldskap? Bragi svarar: Þat voro
vpphof til þes, at gvþin hofþv osætt við þat folk, er vanir
heita, en þeir lagþv með ser friðstefnv ok settv griþ aþa lvnd, 19a
at þeir gengv hvarir tveGiv til eins kers ok spyttv í hraka sin-
vm[4]. En at skilnaþi þa tokv goþin ok vildv eigi lata tynaz þat
griþa mark ok skopvþv þar or maN; sa heitir Kvasir, hann er
sva vitr, at engi spyR hann þeira lvta, er eigi kaN hann orlavsn.
Hann for viða vm heim at keNa monnvm fræþi, ok þa er hann
kom at heimboþi til dverga nokqvorra, Fialars ok Galars, þa
kallvðv þeir hann með ser aeinmæli ok drapv hann, letv reNa
bloð hans itvar ker ok eiN ketil, ok heitir sa Oðreyrir, en kerin
heita[5] Son ok Boðn; þeir blendv hvnangi við bloþit, ok varð
þar af mioðr sa, er hverr, er af dreckr, verþr skald eþa fræþa
maðr. Dvergarnir sogþv asvm, at Kvasir hefþi kafnat imanviti,
firir þvi at engi var þar sva froþr, at spyria kyNi hann froþ-
leiks.

5. Þa bvþv þesir dvergar til sin iotni þeim, er Gillingr heitir,
ok konv hans. Þa bvþv dvergarnir Gillingi at roa a sæ með
ser. En er þeir[2] forv firir land fram, rørv dvergarnir aboþa ok 218
hvelfþv[6] skipinv. Gillingr var osyndr ok tyndiz hann, en dverg-
arnir rettv skip sitt ok rerv til landz. Þeir sogþv konv hans
þenna atbvrð, en hon kvNi illa ok gret hatt. Þa spvrþi FialaR

---

[1] Rett. fra orðta. [2] Mgl. [3] Stor initial. [4] Rett. fra sina. [5] Rett. fra heitv. [6] Rett. fra hvelfþi.

L. 1. eða(1)—tal: eda ortac T; eða orðatal W. — 2. ok—Ægir: ul. W; Eger spyrr U. — 2—3. hefir—skaldsk.: kom skalldskaprinn U; hafiz ul. T; hefir þat skr. W. — 3—4. Þat—at: ul. U; var upphaf skr. W. — 4—5. þat—heita: vani U. — 5. en—ser: ok gerþv U. — 5—6. settv—þeir: ul. U. — 6. hvarir tv.: ul. U. — 6—7. sinvm: WTU; sina R. — 7—8. En—mark: ul. U. — 8. þar: ul. U. or: af W. — 8—9. er—orlavsn: leysti or ollvm hlvtvm U. — 9. er—orlavsn: at eigi kunni hann orleysa T. — 10. Hann—fræþi: ul. U. — 11. at heimboþi: ul. U. dverga nokqvorra: dverganna U og skr. falas ok galas. — 12. með ser: ul. U. — 13. -reyrir: -rærir W; -rerir TU. — 14. blendv: blondoþv UT; við tf. U. — 14—15. varð—hverr: heitir þat þa mioþr ok sa U. — 15. eþa fræþa: ok (sål. U) fræði W. — 16. asvm—kafnat: at þeir hefþi tapaz U. — 17—18. firir—froþleiks: ul. U. — 19. Þa—dvergar: dvergarnir bvþo U. — 20. ok—Gillingi: ok bvþo honvm U; ul. T. — 20—21. með ser: ul. U. — 21. En—boþa: ul. U; nockurn tf. T. a: R; i WT. — 22. hvelfþv: WTU; hvelfþi R. skipinv: skipi vndir honvm U. — 22—83,5. Gillingr—hann: ul. U. — 23. skip sitt: skipit W.

hana, ef henni mvndi hvglettara, ef hon sæi vt asæiN, þar er hann hafþi tynz; en hon vildi þat; þa mælti hann við Galar broþvr siN, at hann skal fara vpp ifir dyrnar, er hon gengi vt, ok lata kvernsteín falla iha/fvt henne, ok talði ser leiþaz op hennar, ok sva gerþi hann. Þa er þetta spvrþi Svttvngr iotvnn,[1] s(on)[2] Gillings, ferr hann til ok toc dvergana ok flytr asæ vt ok setr þa iflæþar sker. Þeir biðia Svttvng ser lifs griþa ok bioþa honvm til sættar ifa/þvr giold mioþinn dyra, ok þat verþr at sætt með þeim. Flytr Svttvngr mioþiN heim ok hirþir, þar sem heita Hnitbiorg, setr þar til gæzlv dottvr s(ina) GvNla/þv. Af þesv ka/llvm vær skaldskap Kvasis bloð e(ða) dverga dreckv e(ða) fylli e(ða) nakqvars konar la/g Oðreris eþa Boðnar e(ða) Sonar eþa farskost dverga, firir þvi at sa mioðr f[lvt]ti þeim fiorla/sn or skerinv, eþa Svttvnga mioð e(ða) Hnitbiarga la/gr. (58) Þa mælti Ægir: Myrkt þicki mer þat mælt at kalla skaldskap með þesvm heitvm, en hvernig komvz þer[3] æsir at Svttvnga miþi? Bragi svarar:

6. Sia saga er til þes, at Oþinn for heiman ok kom þar, er þrælar niv slogv hey; hann spyR, ef þeir vili, at hann bryni
220 lia þeira. *Þeir iata þvi. Þa tekr haN hein af belti ser ok bryndi* liana,[1] en þeim þotti bita liarnir myklv betr ok folvþv heinina; en hann mat sva, at sa, er kavpa vildi, skyldi gefa við hof, en allir kvoþvz vilia ok baþv hann ser selia, en hann kastaþi heiniNi ilopt vpp; en er allir vildv henda, þa skiptvz þeir sva við, at hverr bra lianvm ahals a/ðrvm. OþiN sotti til nattstaþar til

[1] Mgl. [2] Rett. fra broþvrson. [3] Rett. fra komv þeir.

L. 2. en: er tf. T. — 3. gengi: gengr T. — 4. falla: ul. W. — 5. Þa—þetta: þat U. Þa—spvrþi: ul. T. iotvnn: WT; ul. RU. — 6. son: WU; broþvrson RT. Gillings: hans U; heurdi þessi tidendi ok tf. T. ferr—dvergana: ul. U. flytr: dvergana tf. UT. — 6—7. asæ—þa: ul. U. — 7. flæþar: flæþi U. — 7—10. Þeir—þar: þeir bioþa mioþinn i favþr bætr. Svttvngr hirþir hann i Hnitbiorgvm ok U. — 11. Af—skaldsk.: þvi heitir skallskaprinn U, og de følg. subst. i nom. bloð: dreyra T. — 11—12. eða—Boðnar: ul. U. — 12. -reris: WR; -rðris T. — 13. -kost: kostr W. dverga: med art. U. firir: ul. T. — 14. -la/gr: lðg W. — 15—17. Þa—miþi: Ægerr spyrr hverso komz Oþinn at miþinvm U. — 16. komvz þer: W; komv þeir R; komuz þeir T. — 18—19. Sia—niv: hann for þar sem voro nio þrælar ok U. — 19. niv: nokkurir voru ok T. spyR—bryni: bavþ at bryna U. — 20—24. Þeir—henda: hann tok hein or pvssi sinvm ok gafv þeir við havfvð sin U. — 21. liana: WT; ul. R. — 22. hof: hofud sitt (jfr. U) T. — 24—25. þa—bra: Siþan bra hverr U. — 25—84,1. OþiN—Svtt.: þa kom oþinn til bavga ok nefndiz bolverkr U. — 25. sotti: setti W. til(2): at W.

iotvns þes, er[1] Baꝛgi h(et) broþir Svttvngs. Baꝛgi kallaþi illt fiar- 19b
hald sitt ok sagþi, at þrælar hans niv haꝛfþv drepiz, en tälþiz
eigi vita ser vǫn verkmaNa. En Oþinn nefndis firir honvm
Baꝛlverkr; hann baꝛð at taka vpp ix. maNa verk firir Baꝛga, en
mælti ser til kaꝛps einn dryck af Svttvnga miþi. Baꝛgi qvaz[2]
enskis rað[3] eiga af midinvm, sagþi, at Svttvngr vildi eiN hafa,
en fara kvezt hann mvndv með Baꝛlverki ok freista, ef þeir
fengi mioþinn. Baꝛlverkr vaN vm svmarit ix. maNa[4] verk firir
Baꝛga, en at vetri beiddi[5] hann Baꝛga leigv siNar. Þa fara þeir
baþir [til Svttvngs.[6] Baꝛgi segir Svttvngi, broþvr sinvm, kavp
þeira Baꝛlverks, en Svttvngr syniar þverlega hvers dropa af
miþinvm. Þa mælti Baꝛlverkr til Baꝛga, at þeir skyldv freista
væla nokqvorra, ef þeir megi na miþinvm, en Baꝛgi lætr þat
vel vera. Þa dregr Baꝛlverkr fram nafar þaN, er Rati h(eitir), ok
mælti, at B(avgi) skal bora biargit, ef nafaRiN bitr. Hann gerir 222
sva. Þa segir Baꝛgi, at gaꝛgnvm er borat biargit, en Baꝛlverkr
blæs inafars raꝛfina, ok hriota spænirnir vpp imoti honvm. Þa
faN hann, at Baꝛgi vildi svikia hann, ok bað bora gǫgnvm biargit.
Baꝛgi boraþi eN. Enn er Baꝛlverkr[7] bles aNat siN, þa fvkv iN
spænirnir. Þa braz Baꝛlverkr i orms liki ok skreið inafars raꝛf-
ina, en Baꝛgi stack eptir honvm nafrinvm ok misti hans. For
Baꝛlverkr þar til, sem GvNlaꝛð var, ok la[8] hia henni iii. nætr,
ok þa lofaþi hon honvm at drecka af miðinvm iii. drycki.

---

[1] Skr. 2 gg ved sideskifte. [2] Rett. fra qvað. [3] Rett. fra raðs. [4] Rett. fra maNs. [5] Rett. fra beiddiz. [6] Mgl. [7] Rett. fra -verk. [8] Rett. fra lia.

L. 1—4. kallaþi—Baꝛlv.: lezt eigi hava vel halldit hvskorlvm sinvm U. — 2. haꝛfþv drepiz: voru drepnir T. — 4—5. ix.—kaꝛps: einn verk þeira nio ok hava til U. — 5. ser..kaꝛps: ul. W. — 5—6. qvaz enskis: lezt U. — 6. af: a U. midinvm: drycknom T. sagþi—vildi: en svttvngr vill U. — 7—8. en—mioþinn: ul. U. — 8. maNa: WTU; manns R. — 8—9. fyrir B.: ul. WTU. — 9. beiddi—siNar: vill hann kavpið U; beiddiz skr. R. — 9—10. Þa—baþir: fara þa U. — 10. til S.: WTU; ul. R. — 10—12. Baꝛgi—miþinvm: ok beiþa hann miaþarins. hann syniar U; Svttvngi ul. WT. — 12—22. Þa—henni: þeir forv ok tekr bolverkr nafarinn roða ok borar hnitbiorg meðr ok þa brazt hann i orms liki ok skreiþ nafars ravfina ok hvilldi hia gvnnloþv U. — 12. mælti—til: beidir baulvercr T. — 12—13. skyldv—nokqv.: hafi velar nockurar T; skulu skr. W. — 15. biargit: bergit W = l. 18. — 17. blæs: bles T. vpp: ut W. — 19. bles: blæss W. fvkv: flugu T. — 22. la hia: lia(!) W (jfr. R). — 23. þa—drecka: drack U; þa ul. T.

Ienvm fyrsta dryck drack hann alt[1] or Oðreri, en ia/ðrvm or Boðn, i envm þriþia or Son, ok hafþi hann þa allan mioþinn. Þa braz hann iarnar ham ok flá/g sem akafazt; en er Svttvngr[2] sa flvg arnarins, toc hann ser arnar ham ok fla/g eptir honvm. En er æsir sa, hvar Oþinn fla/g, þa settv þeir[3] vt igarþiN ker sin, en er OþiN kom iN of Asgarð, þa spytti hann vpp miþinvm ikerin, en honvm var þa sva nær komit, at Svttvngr mvndi na honvm, at hann sendi aptr svman mioþinn, ok var þes ecki gætt; hafþi þat hverr, er vildi, ok kǫllvm ver þat skaldfifla[4] lvt.[5] En Svttvnga-mioð gaf Oþin asvnvm ok þeim monnvm,
224 er yrkia kvNv. Þvi kavllvm v[er] skaldskapinn feng Oþins ok
230 fvnd ok dryck hans ok giof hans ok dryck asaNa. (1) Þa mælti Ægir: Hversv amarga lvnd breytit þer orðtǫkvm skaldskapar, eþa hversv morg erv kyn skaldskaparins?

7. Þa mælti Bragi: TveN erv kyn þa/, er greina skaldskap allan. Ægir spyR: Hver tveN? Bragi s(egir): Mal ok hættir.

---

[1] Rett. fra all. [2] Rett. fra þiazi. [3] Rett. fra þv. [4] Rett. fra skall-. [5] Rett. fra lit.

L. 1—2. I—mioþinn: ok var hann þa vppi allr sitt . . (!) or hverio kerino U. — 1. -reri: -rǫrir T. — 2. þriþia: drykk tf. W. — 3. sem akafazt: ul. U; akaflegast skr. WT. er: ul. U. Svttvngr: UT; Þiazi RW. — 4. sa—ser: i annan U. — 5. En—þeir: æsir settv U. — 6. en—vpp: Oþinn spytti U. — 7—11. en—kvNv: en svmvm repti hann aptr er honvm varþ nær faræt ok hava þat skalldfifl ok heitir arnar leir. en svttunga mioðr þeir er yrkia kvnna U. — 6. -garð: -garða W. — 9. þat hverr: þa hver þat T. — 10. lvt: WT; lit R. — 11. kvNv: her nyt kap. i U med overskr.: her segir hverso skilia skal skalldskap. kavllvm—feng: heitir skalldskaprinn fengr U og så nom. i det følg. — 12. hans(1—2): ul. U. ok(3)—asaNa: ul. U. — 13—14. Hversv—hversv: hve U. — 13. þer: er T. skaldskapar: med art. T = l. 14. — 15—86,10. erv—Ty: mal ok háttr. Ægir spyrr. hvat heitir mal skalldskaparins. bragi segir. Tvent kent ok okent. Ægir segir. hvat er kent. bragi segir. at taka heiti af verkvm mannz eða annarra hlvta. eða af þvi er hann þolir oþrvm eða af ætt nockvrri. Ægir segir. hver dæmi ero til þess. bragi segir. At kalla oþin favþr þors balldrs eða bezlo eða annarra barna sinna eða ver friggiar. iarþar. gvnnlaþar. rindar. eða eiganda valhallar eða styranda gvþanna asgarþz eða hliþskialfar sleipnis eða geirsins. oskmeyia. einheria. sigrs valfallz. Gervandi himins ok iarþar solar. kalla hann alldin gavt hapta gvþ hanga gvþ. Farma gvþ Sigtyr U. I B (757) findes dette stykke med følg. indledning: Sua segir j bók þeire sem edda heiter at sa maðr sem egir het spurðe braga skalld meðal annarra hluta á huersu marga lunnd eser breytte orðtǫkum skalldskaparens eða huersu mǫrg veri kyn hans. en bragi suaraði: Tuenn osv. — 16. tveN: tuau W. hættir: egir spyr tf. B.

Hvert maltac er haft til skaldskapar? Þren er[1] grein skaldskapar mals. Hver? Sva at nefna hvern lvt, sem heitir; avnvr grein er sv, er h(eitir) fornofn; en iii. mals grein [er sv[2], er ka/llvð er kenning, ok er sv grein sva sett, at ver ka/llvm Oþin eþa Þor e(ða) Ty e(ða) einhvern af asvm eþa alfvm, [ok hvern[3] þeira, er ec nefni til, þa tec ec með heiti af eign anars assins e(ða) get ec hans verka nokqvorra; þa eignaz hann nafnit, en 20a eigi hin, er nefndr var, sva sem vær kollvm sigTy eþa hanga Ty e(ða) farmaTy, þat er þa Oþins heiti, ok kǫllvm ver þat kent heiti; sva ok at kalla reiþar Ty.

8. En þetta er nv at segia vngvm skaldvm, þeim er girnaz at nema mal skaldskapar ok heyia ser orþfiolþa með fornvm heitvm eþa girnaz þeir at kvna skilia þat, er hvlit er qveþit, þa skili hann þesa bǫk til froþleiks ok skemtvnar, en ecki er at gleyma eþa osana sva þesar frasagnir,[4] at taka or skaldskapinvm fornar kenningar, þær er ha/fvtskald hafa ser lika latit, en eigi skvlo kristnir menn trva aheiþin goð ok eigin asanyndi [þesa sagna[5] anan veg en sva sem her finz ivphafi bokar. er sagt er fra atbvrþvm þeim er manfolkit viltiz fra rettri trv. ok þa næst fra Tyrkivm hvernig Asia menn þeir er æsir erv 226 kallaþir favlsvþv frasagnir þær fra þeim tiþindvm er gerþvz iTroio til þes at landfolkit skyldi trva þa gvð vera.

---

[1] Rett. fra erv. [2] Mgl. [3] Rett. fra at hverr. [4] Rett. fra sa/gvr. [5] Rett. fra þesar sagnar.

L. 1. skaldsk.: Brage suarar tf. B. — 2. Hver: þrenn tf. B. Sva: Su W; su er ein B. — 3. fornofn: fornafn B. — 3—4. en—kening: ul. B. — 4. er sv: WT; ul. R. — 5. af asvm: asanna T. eþa: af tf. T. — 5—6. ok—til: ul. W. — 5. ok hvern: TB; at hverr R. — 8. sem: her er tf. W; þat er at tf. B. — 9. þa: þar W. heiti: nafn T. — 11. En: ul. B. nv: ul. UB. þeim: ul. U. — 12. orþ-: orða- B. — 13. girnaz —at: ul. B. girnaz—kvna: ul. U. hvlit: myrkt B. qveþit: ort U; ok hulit tf. B. — 14. þa—skemtvnar; ul. B; froþl. ok ul. U. at(2): eða U. — 14—16. en—latit: ul. B. — 15. sva: ul. U. frasagnir: WTU; sa/gvr R. — 16. þær: ul. U. -skald: skalldin UT. — 17—18. a—bokar: ne a sannaz at sva havi verit U, der herefter har fortællingerne om Tor og Hrungnir og Tor og Geirrøðr. — 18. þesa sagna: WT; þuilikra frasagna B; þesar sagnar R. her: skrifat B. i—bokar: j fyrsta capitula greindrar bokar þar sem segir af skipan himins. ok iarðar ok allra hluta er þeim fylgia. þar segir ok af þvi er mannfolkit villtiz sua at j vpphafe heimsbygðarennar kunno faer menn deile a sinum skapara ok miclu fleire hluter eru þeir þar greindir sem trulegir eru ok sannlegir B, jfr. ovf. — 20. erv: voru T. — 21. þær: ul. WT. — 22. at: TW; er R. land-: landz- T. skyldi trva: trydi T.

9. Priamvs konvngr iTroio var hǫfþingi mikill yfir a/llvm her Tyrkia ok hans synir voro tignaztir af ǫllvm her hans. Sa salr hiN agæti er æsir kallvþv Brimis sal eþa biorsal, þat var ha/ll Priamvs konvngs. En þat er þeir gera langa frasa/gn of ragna ra/kr þat er Troio manna orrosta. Þat er frasagt at A/kvþoR engði oxa ha/fþi ok dro at borþi Miðgarþz o(rm) en ormriN helt sva lifinv at han sa/kþiz ihafit. Eptir þeim dæmvm er þetta sagt er Ektor drap Volvkrontem agætan kappa at asianda[1] envm mikla Akille ok teygþi hann sva at ser með ha/fþi hins drepna þes er þeir iofnvþv til oxans þes er Oku Þor hafþi ha/fvðit af. en er Akilles var dregiN iþetta vfæri með sinv kappi þa var honvm sv ein lifs hialpin at flyia vndan banvænligv ha/ggvi Hektoris ok þo saR. Sva er ok sagt at Ector sotti sva akaflega orrostona ok sva miklir voro ofrhvgir hans er hann sa Akillevs, at engi lvtr var sva sterkr at standaz mætti firir honvm, ok er hann misti Akillevs ok hann var flyiðr þa sefaþi hann sva reiþi sina at hann drap þaN kappa er Roddrvs het.
228 Sva sa/gþv[2] æsir at þa er Qkvþor misti ormsins þa drap hann
20b Ymi iotvn en við ragna ra/ckr kom Miðgarzormr vaveifliga at Þor ok bles ahann eitri ok hio hann til bana en eigi nentv æsir at segia sva at Qkvþor hefþi þi latiz at eiN stigi yfir hann da/þan þot sva hefþi verit, en meiR hra/pvþv þeir frasa/gniNi en satt var er[3] þeir sogþv at Miðgarþz ormr fengi þar bana. En þat færþv þeir til þott Akillevs bæri[4] bana orð af Ecktore þa la hann da/ðr a sama velli af þeim sa/kvm; þat gerþv þeir Elenvs ok Alexander; þaN Elenvs kalla æsir Ála. Þat segia þeir at hann hefndi broþvr sins ok hann lifþi þa er a/ll goþin voro da/ð ok sla/knaðr var eldriN sa er breNdr var Asgarðr ok allar eignir goþaNa. En PiRvs honvm iofnvþv þeir til Fenris vlfs, hann drap Oþin, en PiRvs matti vargr heita at þeira trv, þviat eigi þyrmði hann griþa sta/þvnvm, er hann drap konvngiN i hofinv firir stalla Þors. Þat kalla þeir Svrtaloga er Troia braN. En Moþi ok Magni synir Okvþors qvomv at krefia landa Ala e(ða) Viþ-

[1] Rett. fra -sanda. [2] Rett. fra sa/gþ. [3] Rett. fra en. [4] Rett. fra bar.

L. 1. mikill: ul. WT. — 4. Priamvs: Priami T. — 5. Þat: þar WT. fra: sva W. sagt: sva tf. T. — 7. helt: hialp WT. lifinv: lifi sino T. hafit: seinn T. — 8. Volv-: Volo- WT. — 10. hafþi: braut WT. — 11. Akilles: Akillas W. — 12. -vænligv: -vænu W. — 13. Hektoris: Ektoris W. — 14. -hvgir: -hugar W. er: at W. — 15. Akillevs: Akilles W. standaz: standa T. — 16. Akillevs: Akillis W. — 17. reiþi sina: reiðina W. Roddrvs: Roduus W; Rodirus T. — 18. er: hann tf. T. — 19—20. at Þor: ul. W. — 20. bles: a hann tf. W. ok—hann: ul. T. — 21. yfir: æinn tf. W. da/þan: ul. W. — 24. Akillevs: Akilles W. bana-: ban- WT. — 25—26. Elenvs ok: ul. W. -ander: -andr T. — 26. Elenvs: Alexander W; Elenum skr. T. — 28. sla/knaðr: sloknaðr WT. — 31. griþa sta/þvnvm: gridonum T. — 33. Okv-: ul. T.

ar; hann er Eneas, hann kom brat af Troio ok vaN siþan stor verk. Sva er ok sagt at synir Ectoris komv til Frigialanz ok settvz sialfir iþat riki, en rakv ibrat Elenvm.

10. (2) Nv[1] skal lata heyra dæmin, hvernig hafvðskaldin hafa latit ser lika[2] at yrkia eptir þesvm heitvm ok keNingvm,[3] sva sem segir Arnor iarlaskald, at Oþinn[4] heiti Allfaðr:

1. Nv hyc sliðrhvgaðs[5] segia — þytr Allfaðvr ýtvm — 232
sið lettir mer striþa — iarls kvstv brim hrosta.

Her kallar hann ok skaldskapin hrosta brim Allfaðr. Havarþr halti kvað sva:

2. Nv er iodrargvm ægis — hyG ec at heimboð þiggi
arnar flag ok baga — Hanga goðs of vangi.

Sva kvað Viga Glvmr:

3. Lattiz herr með hattv — þottit þeim at hætta
Hanga Týs at ganga — þeckiligt firir breckv.

Sva kvað Refr:

4. Opt kom iarþar leiptra — hollr at helgv fylli
er Balldr hnigiN skaldi — Hrafnasar[6] mer stafna.

Sva q(vað) Eyvindr skaldaspilir:

5. Oc Sigvrþr — Farmatýs
hiN er svanvm veitti — fiorvi næmþv
hroka[7] bior — iarþraðendr[8] — 234
Haddingia vals — aOgloe.

---

[1] Rett. fra En. [2] Rett. fra soma. [3] Skr. -ig-. [4] Rett. fra hann. [5] Rett. fra -hvgat. [6] Rett. fra hrafnalár. [7] Rett. fra hraka. [8] Rett. fra iarþraþrændr.

L. 1—2. stor verk: storvirce T. — 4. Overskr. i T: upphaf kenninga. Nv: WTB; Enn RU. lata: ul. B. dæmin: RU; dæmi WT; til tf. W. hvernig: skalldskapinn skal kenna ok tf. B. hafvð-: ul. U. — 5. lika: WTUB; soma R. heitvm: hattvm B. — 6. Oþinn: UTB; hann RW. heiti: heti WTB. Allfaðr: Al- U; Alfaðir B. — 7a. hyc . . hvgaðs: ul. B; -hugaðs(z) WTU; hvgat R. — 8a. lettir: -lætr U. striþa: striþvm U. — 7b. þytr: þrytr B. Allfaðvr: alfavþrs U; al- skr. B. — 8b. kvstv: kost W; kosta U. — 9. kallar—skaldsk.: er scalldscaprinn calladr T; kallaþi hann skalldskapinn U; ok ul. WB. — 9—10. Hav.—sva: Hannga goð sem hiallti kuað B. — 12a. ok: vm UB. baga: havga U. — 11a. at: a U. 12b. goðs: god B. of: af WTUB. — 14a. Lattiz: latið U. — 14b. þottit: þotti UB. — 17a. kom: kemr WTUB. — 17b. at: af B. helgv fvlli: helgvm fvllvm U. — 18b. Hrafnasar: TW; hrafn a sar U; hrafna (hramna) lar RB. mer stafna: með stafni U. — 20a. Sigvrþr: Sigurð WTB; Sigraþ U. — 23a. vals: ul. U. — 21b. næmþv: næmði W. — 23b. Ogloe: á gloe U.

Sva q(vað) Glvmr Geirason:

6. Þar var þrafna byriar sialfr isǫkialfi
þeim er styrþv goð[1] Beima Sigtýr Atals dýra.

Sva q(vað) Eyvindr eN:

7. Gavndvl ok Skavgvl hverr Yngva ættar
sendi Gavtatyr skyldi með Oþni fara
at kiosa of konvnga ok iValhavllv vera.

Sva q(vað) Vlfr Vggas(on):

8. Riðr at vilgi viþv[2] Hroptatýr of hvapta
viðfrægr en mer liþa hroðrmal sonar bali.

Sva q(vað) Þioðolfr eN hvinverski:

236 21a 9. Valr la þar asandi Friqiar faþmbygvi
[vitinn envm[3] eineygia fagnvþvm dað slikri.

Þat q(vað) Hallfravðr[4]:

10. Sanyrþvm spenr sverþa baRhaddaþa[6] byriar
snaR[5] þiqiandi viqiar biþkvan[7] vnd[8] sic Þriþia.

Her er þes dæmi, at iorð er kavllvt kona Oþins iskaldskap. Sva er her sagt at Eyvindr qvað:

11. Hermoðr ok Bragi, þviat konvngr feR
qvað Hroptatýr, sa er kappi þickir
gangit igavgn grami til hallar hinig.

Sva q(vað) Kormakr:

---

[1] Mgl. [2] Rett. fra bliþv. [3] Rett. fra vitinvm. [4] Rett. fra -favðr. [5] Rett. fra þvaR. [6] Rett. fra biaR. [7] Rett. fra bif-. [8] Rett. fra of.

L. 2a. var: vorv U. byriar: hyriar U. — 3a. er: ul. TBU. goð: UB; kyn T; ul. WR. Beima: beina U. — 2b. sǫkialfi: sôkti alfor T. — 4. eN: ul. UT. — 6a. sendi: sendir B. — 5b. hverr: hvarr U. — 7b. ok—vera: i Valholl at vera W; -holl skr. TB. — 9a. Riðr: Riþvm U. viþo: U; bliðu RWTB. — 10a. við-: vig- B. mer: m̄ U. — 9b. hvapta: hapta U. — 11—13. sva—slikri: ul. B. — 11. eN: ul. WU. — 12a—14. Valr—Hallfr.: ul. T; åben plads for verset i U. — 13a. vitinn envm: W; vitinvm R. — 14. Þat: Sva WBU. — 15a. -yrþvm: yrðinn B. — 16a. snaR: UBT; suaR W; þvaR R. viqiar: viggian U. — 15b. -hadd-: -hodd- U. — 16b. biþ-: U; bif- de øvrr. vnd: UBTW; of R. — 17. er þes: ero þav U. dæmi: getið B. — 18. er—qvað: kvað Eyvindr TUB. — 19—21b. þviat—hinig: ul. U. — 22—s. 90,2b. Sva—Rindar: ul. B.

12. Eykr með eNidvki — breyti hvn sa er beinan
iarðhlvtr diafiarþar[1] — bindr. Seið YGr til Rindar.

Sva kvað[2] Steinþor: 238

13. Forngervan a ec firnvm — horna fors at hrosa
farms Gvnnlaþar arma — hlitstyks ok þo litlvm.

Sva qvað Vlfr Vgas(on):

14. Þar hyck sigrvNi svINvm — heilags tafns ok hrafna.
sylgs valkyrivr fylgia — Hla/t INan sva miNvm.

Sva q(vað) Egill Skallagrimss(on):

15. Blot ec eigi af þvi — ba/lva bætr
broþvr Vilis — er it betra telk.
gvð iarþar — 16. Gafvmk iþrot
at ec giarn sia — vlfs ok bagi
þo hefir Mims vinr — vigi vanr[3]
mer of fengit — vammi firþa.

Her er hann kallaðr gvð iaþar ok Mims vinr ok vlfs bagi. Sva 240
q(vað) Refr:

17. Þǽr eigv ver veigar — Fals hraN valar faNar
Valga/tr salar bra/tar — framr valdi tamr gialda.

Sva q(vað) EinaR skalaglamm:

18. Hliota mvn ec ne hlitir — firir a/rþeysi at a/sa
Hertyss of þat fryiv — a/str vingnoþar fla/sta.

Sva sem Vlfr q(vað) Vgas(on):

19. Kostigr riðr at kesti — Hrafnfreistaþar hesti
kynfroðs þeim er goð hloþv — Heimdallr at ma/g fallinn.

---

[1] Rett. fra farþar. [2] Rett. fra sagþi. [3] Skr. vamr.

L. 1b. hvn: WU; huns T. — 2b. YGr: ykr U. — 3. kvað: WUB; sagði RT. — 4a. -gervan: gervom U; gioruar W. firnvm: fyrþvm U. — 5b. litlvm: UWB; litinn T. — 6—8. sva—miNvm: ul. U. — 9. Skallagr.: ul. WT; Skvla son U. — 10—13a. Blot—sia: ul. T; blota skr. UB; se skr. W. — 14a. Mims: mimis U. — 11b. it: ek U. telk: telz WB; tek T. — 13b. ok: vm U. bagi: baga B; baggi(?) U. — 16. gvð—ok: ul. T. iaþar: iarðar WUB. Mims: mimis WU. — 18a. eigv: eigum B. veigar: veigir B. — 18b. Fals: fars U. valar: vala WT; mara U. — 19a. -ga/tr: -getr B. — 19b. valdi: valdr WUT; valr B. tamr: ramar WBT; rámmar U. — 21a. ne hlitir: en heitir U; hlitir skr. B, hlitri W. — 22 a. fryiv: RU; freyiu WTB. — 22b. vin-: vm U. gnoþar: -gnaðar W; uingaðar skr. B. — 23. sem: ul. U. — 23—25. Sva—fallinn: ul. B. — 25a. -froðs: -goþr U.

Sva er sagt i Eiriks malvm:

20. Hvat er þat dravma qvað[1] Oþin
ec hvgðvmc firir dag risa
Valhavll ryðia
242 firir vegnv folki
vekþa ec Einheria

bæþa ec vpp risa
becki at stra
biorker leyðra
valkyrivr vin bera
sem visi komi.

Þat q(vað) Kormakr:

21. Algildan bið ec aldar
allvald of mer halda

ys bifvangi Yngva
vngr. For Hroptr með
Gvngni.[2]

Þat q(vað) Þorolfr:

22. Sagþi hitt er hvgþi
Hliðskialfar gramr sialfvm

hlifar styGr þar er havgnir
Hareks liþar varv.

Sva q(vað) Eyvindr:

23. HiN er Svrz
or Savckdavlvm

farmognvðr
flivgandi bar.

Sva q(vað) Bragi:

244 24. Þat ervmc sent at snemma
sonr Aldafavðrs[3] vildi

afls við vri þafþan
iarþar reist of freista.

Sva q(vað) EinaR:

25. Þviat fiolkostigr flestv
flestr[4] ræðr við son Beztlv

tekit hef ec[5] morðz til
mærðar
mæringr en þv færa.

[1] Mgl. [2] Rett. fra gvgni. [3] Rett. fra favðs. [4] Skr. 2 gg. [5] Rett. fra væri ec.

L. 1. er sagt: segir UB. — 2a. dravma: dema B. qvað: W; er ec T; ul. RU. kvað Oþinn: ul. B. — 3a. ec: ul. T; er B; er ec U. — 4a. Valh.: at tf. W. — 6a. vekþa: vektað U; vakta WB. — 2b. bæþa: bað W; beidda B. — 4b. bior-: borþ- U. -ker: at tf. U. — 6b. visi: viser B. komi: kęmi UB; q̄mi T. — 7. Þat: þetta WT; sva UB. — 8a. Al-: all- U. gildan: milldan B. — 8b. ys: yggs B. — 9b. Hroptr: hrokr U. — 11. Þat: Sva U. -olfr: -alfr WB; -valldr U. — 12. hvgþi: hugðit W; hug T. — 12b. styGr: styggs U. — 13b. Hareks liþar: huarer magne B. — 14—16. Sva—bar: ul. U. — 18a. ervmc: erom UB. sent: snemt B; synt U. at: er U. — 19a. sonr: son WB. Alda-: al- U. — 18b. afls: alfs B. vri: inne B. þafþan: þæfðan WB; þaktan U; hefdann T. — 20. EinaR: skalaglamm tf. U. — 21a. kostigr: kostar B. — 22a. flestr: feþr U. — 21b. tekit—ec: WTUB; væri ec R. morðz: morþr U. — 23. þv: þo B.

Sva q(vað) Þorvaldr blaandvskald:

26. Nv hef ec mart borar Bors
imiþi greipat Bvra arfa.

11. (3) Her skal heyra, hve skaldin hafa kent skaldskapin eptir þesvm heitvm, er aðr erv ritvt, sva sem er at kalla Qvasiss dreyra ok dverga skip, dverga mioð, iotna mioð, Svttvnga mioð, Oþins mioð, Asa mioð, faþvr giold iotna, laugr Oðreris ok Boðnar ok Sonar ok fyllr, laugr Hnitbiarga, fengr ok fvndr ok farmr ok giof Oþins. Sva sem her er qveþit, er orti Einar skalaglamm:

27. Hvgstoran bið ec heyra foldar vorð afyrþa 246
heyr iarl Qvasiss dreyra fiarðleggiar brim dreggiar.

Ok sem q(vað) Einar en skalaglam:

28. Vllar gengr of alla byrgis baþvar sorgar 21b
asksaugn þes er hvot magnar bergs grvmilá dverga.

Sva sem q(vað) Ormr Steinþorss(on):

29. At væri borit biors reckar nemi daðs dryck
brikar ok mitt lik Dvalins ieiN sal.

Ok sem Refr q(vað):

30. Griotaldar ræ gildi Bergmǫra glymr bara
geðreinar Þorsteini biðec lyþa[1] kyn hlyþa.

Sva sem q(vað) Egill:

---

[1] þa tf.

L. 1. -valdr: varðr W. — 3a. greipat: greipar WUB. — 2b. borar: burar W; barar B; bvkar U. Bors: bærs U. — 3b. Bvra: burar U; um bura B. Her nyt kap. i U med overskr.: her segir hverso skalldin hava kent skalldskapinn. — 4. heyra: segia B. — 5. þesvm: þeim U. er —at: sem skrifut eru i þeire frasǫgn sem bragi skalld sagðe egi. þat er at B. kalla: skalldskapinn tf. B. er(2): her U. — 6. dverga mioð: ul. U; i det følg. mioð foran genit. — 8. -reris: rǫris T. ok fyllr: ul. WU; fullr B. — 9—10. qveþit—skalagl.: sagt T. sem—skalagl.: kvað Einarr B; skalagl. ul. U. — 11a. -storan: -storar U. — 11b. a: ok U. — 12b. -leggiar: leggiat B. dreggiar: dreggiat WB. — 13. sem—skalagl.: enn qvað Einarr (sem E. kvað B) UB. — 15a. -saugn: song U. hvot: hot U. — 14b. byrgis . . sorgar: birkis . . serkiar UT. baþvar sorgar: boðnar sorga B. — 15b. grvmi: grynne B. — 17a. borit: bvrs U. — 20a. ræ: ter T; tær W; terr B; tel ek U. — 21a. geð-: goð- B.

31. Bvðvmc hilmir laʀð þar[1] a ec hroðrs of qvoð
bar ec Oþins mioð á Engla bioð.

248 Ok sem q(vað) Glvmr Geirason:

32. Hlyþi hapta beiþis hefk milldinga gilldi
þvi bioþvm ver þaʀgnar þegna tíon at[2] fregnvm.

Ok sem q(vað) Eyvindr:

33. Vilia ec hlioð at Hars[3] liþi meþan Gillings giolldvm yppik
meþan hans ætt ihverlegi galga farms til goþa telivm.

Sva sem Einaʀ q(vað) skalaglaм:

34. Eisar vagr[4] firir visa verk Raʀgnis mer haʀgna
þytr Odreris alda alldr hafs við fles galldra.

Ok eʀ sem hann q(vað):

35. Nv er þaz Boðnar bara bergsaxa tér vaxa
gorvi iholl oc hlyþi hlioð fley iofvrs þioðir.

250 Ok sem q(vað) Eilifr Gvðrvnars(on):

36. Verþr ei allz orþa oss grær of kon mærar
asefreinv Sonar sað vingiofvm raþa.

Sva sem q(vað) Volv-Steiʀ:

37. Heyr Mims vinar mina[5] mer er fvndr gefiʀ Þvndar
við goma sker glymia glaʀmbergs Egils straʀma.

---

[1] Rett. fra þat. [2] Rett. fra af. [3] Rett. fra hans. [4] Rett. fra vargr. [5] Rett. fra mima.

L. 1[a]. hilmir: hilme B. — 2[a]. þar: TB; nv U; þat R; ul. W. a—hroðrs: er hrodr T; hroðr skr. W. — 1[b]. bar: ber U. — 4[a]. hapta: hafra B. beiþis: beidir TB. — 5[a]. hefk: hefr U; hefz B. milld. gilldi: milldi W. — 4[b]. bioþvm: biðivm WUB; bidio T. þaʀgnar: þagnar B. — 5[b]. at: WTUB; af R. — 7[a]. Vilia—hliod: vildac hliods T; vilka ek skr. W; vilra skr. U; heið skr. R. — 8[a]. Hars: WTUB; hans R. — 9[a]. Gillings: Gillingr U. — 10[a]. yppik: yppir U. — 7[b]. meþan: þviat W. — 8[b]. i: or B. — 9[b]. farms: fars B; grams U. — 12[a]. vagr: WT*f* vargr RBU. — 12[b]. -reris: -rðris T; -ræris U. — 14—16. Ok—þioðir: ul. U. — 14. sem—qvað: ul. W. — 15[a]. þaz: þat B. — 16[a]. saxa . . vaxa: sára . . vára B. — 15[b]. gorvi: gefi W. — 16[b]. fley: frey B. — 17. Eilifr: Einarr U. — 18[a]. Verþr ei: Verði þer WUB; verdit er T. allz: að W. allz orþa: en iarþar U. — 19[a]. oss grær: æs gert U. kon: kuon B. mærar: mæran U. — 18[b]. reinv: -reinio skr. U. — 19[b]. raþa: baþir U. — 21[a]. Mims: mimis U; mins B. vinar: vinr U. mina: minar U. — 22[b]. -bergs: -bers U. Egils: Egill WBU.

Sva q(vað) Ormr St(einþors)s(on):

38. Seggir þvrfv at ala[1] vg — haþi kvnvm hroðrsmið
engv snyr ec iViþvrs feng — haga of[2] min brag.

Sva q(vað) Vlfr Vgas(on):

39. Hoddmilldvm[3] tér hilldar — hann vil ec at giof Grimnis
hvgreifvm Oleifi — geðfiarðar[4] la qveþia.

Skaldskapr er kallaðr siár eþa la/gr dvergana, firir þvi at Kvasis bloð var la/gr i Oðreri, aðr mioðrin væri giorr, ok þar gerþiz 252
hann ikatlinvm, ok er hann kallaðr firir þvi hverla/gr Oþins, sva sem q(vað) Eyvindr ok fyr var ritað:

40. Meþan hans ætt — galga farms
ihverlegi — til goþa telivm.

En er kallaðr skaldskaprin far e(ða) lið dvergana; lið heitir a/l ok lið heitir skip; sva er tekit til dæma, at skaldskapr er nv kalladr firir þvi skip dverga, sva sem her segir:

41. Beþi[5] a ec til brvþar — sollin vind at senda
bergiarls ok skip dverga — seinfyrnd ga/tv eina.

12. (4) Hvernig skal kena Þór? Sva at kalla hann son Oþins ok Iarþar, faþir Magna ok Moþa ok Þrvþar, ver Sifiar, stivp- faþir Vllar, styrandi ok eigandi Miollnis ok megingiarþa, Bil-

[1] Rett. fra asa. [2] Rett. i hds. fra oc. [3] Rett. fra ho-. [4] Rett. fra niarþar. [5] Rett. fra Teþi.

L. 2a. þvrfv at: þurfut WU; þurfa at T. — 3a. snyr: sny WBU. Viþvrs: veðrs B. — 2b. kvnvm: kan ec T. hroðr-: hroðrs TB; hroðs W. — 3b. haga: hafa W. — 5a. Hoddmilldvm: hialldr gegnis U. ter: tel ek U. — 6a. hvg-: her- U. — 6b. fiarðar: WTBU; niarðar R. — 7—12. Skaldsk.—telivm: ul. T. — 7—8. la/gr—var: ul. U. — 8. i Oðreri: oðræris WU. — 9. katlinvm: oðreri tf. B. — 10. ok—ritað: ul. U. — 11—12. Meþan—telivm: ul. W. — 12a. i: or B. — 11b. farms: fars B; grams U. — 14. ok: en WT; ul. U. ok—heitir: lið heitir ok B. dæma: med art. U. — 14—15. sva—þvi: fyrir þvi er skalldskapr kallaðr B. — 15. dverga: med art. U. segir: er T; ul. W. — 16a. Beþi: WTUB; Teþi R. a—brvþar: er til broþr U. — 17a. -iarls: hiarlls B. — 16b. sollin: solar U. — 17b. eina: her nyt kap. i U med overskr.: fra kenningo Þors, i T: kenningar Þors. — 18. hann: ul. U. — 19. faþir: favþr U. ver: ver U. — 20. -faþir: favþr U, og i det følg. allevegne accus. styrandi: styrir WB.

skirnis, veriandi Asgarþz, Miðgarz, dolgr ok bani iotna ok troll-qvina, vegandi Hrvngnis, Geirroþar, Þrivalda, drottin Þialfa ok Roskv, dolgr Miðgarðzorms, fostri Vingnis ok Hlórv[1]; sva q(vað) Bragi skald:

254 42. Vaðr la Viðris arfa — a Eynefis a/ndri
vilgi slakr er raktiz — Iormvngandr at sandi.

Sva q(vað) A/lvir hnvfa:

43. Ǫstiz allra landa — vmgiorð ok sonr iarþar.

Sva q(vað) Eilifr:

44. Reiðr stoð Roskv broþir — skelfra Þors ne Þialfa
va gagn faþir Magna — þrottar stein við otta.

Ok sem q(vað) Eystein Valdason:

45. Leit abrattar bravtir — æstiz aðr at fla/sti
ba/g hvasligvm a/gvm — a/gs bvð faþir Þrvþar.

En q(vað) Eystein:

46. Sin bio Sifiar rvni — hornstra/m getvm Hrimnis 22a
snarla fram með karli — hræra veiþar færi.

Ok en q(vað) hann:

47. Sva bra vidr at syivr — iarþar vt at borþi
seiðr rendi fram breiþar — Vllz mag[s] hnefar skvllv.

256 Sva q(vað) Bragi:

48. Hamri forsc ihægri — eygir a/flvgbarþa
hond þa er allra landa — endiseiðs[2] of[3] kendi.

Sva q(vað) Gamli:

---

[1] Rett. fra hiorv. [2] Rett. fra skeiðs. [3] Rett. fra af.

L. 1. veriandi: -anda T. — 2. -roþar: -raðar WBU. — 3. dolgr Miðg.: ul. U. Hlorv: resten af kap. ul. B. — 6a. er: ne U. — 5b. -nefis: -næfis U. — 7. hnvfa: ul. U. — 8b. giorð: gerð WTU. — 11a. va: ra(!) W. — 10b. skelfra: skalf eigi U. — 11b. þrottar: þrotta W. — 13—15. L*t—Eystein: ul. T. — 13a. brattar bravtir: brattrar brautar W. — 14a. ba/g: bavgs U. — 13b. aðr: orþ U. — 14b. a/gs: a/gvrs W; yggs U. — 15. En: Sva U. — 16a. Sin: Sinn UT. — 16b. getvm: getinn W. — 17b. hræra: hræfa U. — 18—20. Ok—skvllv: ul. U. — 19b. at: ul. W. — 22a. forsc: fork U. — 22b. eygir: ôgir T; eigi U. -barþa: bara U. — 23b. seiðs: WTU; skeiðs R. of: WTU (vm); af R.

49. Meþan gramr hiN er svik samþi snart Bilskirnis hiarta
grvndar fisk með grandi glivfrskelivngs nam rivfa.

Sva q(vað) Þorbiorn disarskald:

50. Þor hefir Ygs með arvm
Asgarð af þrek varþan.

Sva q(vað) Bragi:

51. Ok borðroins[1] barþa bra/tar hringr en lioti
a havssprengi Hrvngnis harðgeðr neþan starþi.

En q(vað) Bragi:

52. Vel hafit yðrvm eykivm apptr Þrivalda[2] halldit
simbli svmbls of mærvm svndrklivfr nio ha/fþa.

Sva q(vað) Eilifr:

53. Þra/ngvir gein við þvngvm þangs ra/ðbita tangar
qveldrvniNa qviNa kvNlegs alínmvNi.

Sva q(vað) Bragi:

54. Þiockva/xnvm qvað þickia þikling firin[3] mikla
hafra niotz at hofgvm[4] hætting megindrætti.

Sva q(vað) Vlfr:

55. Fvlla/flvgr let fellir fiallga/tz hnefa skialla
ramt mein var þat[4] reyni reyrar[5] legs við eyra.

En q(vað) Vlfr:

56. Viðgymnir lavst Vimrar vaðs af fránvm naðri
hlvsta grvN við hra/nvm. Hla/t iNan sva miNvm.

---

[1] Rett. fra -toins. [2] Rett. fra -valdra. [3] Rett. fra firing. [4] Mgl. [5] Rett. fra reyrǫz.

L. 1a. Meþan: þa er U. samþi: RWT; samþit U. — 3a. -skirnis: -skirni U. — 2b. nam: mvn U. — 5a. arvm: asom T. — 7a. -roins: WTU; toins R. — 8a. hringr: þvengr U. — 7b. a—Hr.: WTU (havs prengiv); ul. R. — 9—11. En—ha/fþa: ul. U. — 10b. svmbls: sumbl W; sumbs T. — 11b. klivfr: ul. T. — 13a. Þra/ngvir gein: þrongum gæir W. — 14b. legs: legs WTU. — 15—17. Sva—drætti: ul. T. — 15. Bragi: vlfr vgga son U. — 16a. kvað: qvez U. — 17a. þikling: þiklings U. firin: firing R; faren W; firir U. mikla: miklvm U. — 16b. niotz: mæs U. hofgvm: WU; ul. R. — 18. Sva—V.: ok enn þetta U. — 19b. þat: WTU; ul. R. 20b. reyrar: WTU; reyrǫz R. legs: logs WT. — 21. En—Vlfr: ul. U; ok skr. W. qvað V.: ul. W. — 22a. -gymnir: gymrer WT; -genrir U. — 23a. fránvm: fravmvm U.

Her er hann kallaðr iotvn Vimrar vaðs. A heitvr Vimvr, er Þorr að, þa er hann sotti til Geirroþargarþa. Ok sva q(vað) Vetrliþi skald.[1]

57. Legi bra/tz þv Leiknar steypþir Starkeði[3]
lamþir[2] Þrivalda stottv of Gialp da/þa.

260 Ok sva q(vað) Þorbiorn disarskald:

58. Ball i Keilv kolli heptir[4] þv Hengiankeoptv
Kiallandi bra/tzþv alla Hyrockin do fyri
aðr draptv Lvt ok Leiþa þo var snemr hin sama
leztv dreyra Bvseyrv Sviva/r nvmin lifi.[5]

13. (5) Hvernig skal kena Balldr? Sva, at kalla hann son Oþins ok Frigiar, ver Na/nv, faþir Forseta, eigandi Hringhorna ok Dra/pnis, dolgr Haþar, Heliar sini, grata gvð. Vlfr Vgas(on) hefir qveþit eptir sa/gv Baldrs langt skeið iHvsdrapv, ok ritat er að dæmi til þess, er Baldr er sva kendr.

14. (6) Hvernig skal kena Niorð? Sva, at kalla hann Vana[6] gvð eþa Vana nið eþa Van ok fa/þvr Freys ok Freyiv, fegiafa[7] gvð; sva segir Þorþr Siarrekss(on):

262 59. Varð sialf sona[8] Goðrvn bani
nama snotr vna goðbrvðr vani
Kialar of tamþi heldr vel mara
qvoþvt Hamþi ha/rleik spara.

Her er þes getit, er Skaþi geck fra Nirþi, sem fyr er ritat.

---

[1] Mgl. [2] Rett. fra limþir. [3] Rett. fra Stal-. [4] Rett. fra hepp ok. [5] Rett. fra liva. [6] Rett. fra vagna. [7] Rett. fra gefianda. [8] Rett. fra sonar.

L. 2. að: yvir tf. U. þa: þar U. -roþar-: -raðar- WU. Ok: ul. WU. — 3. skald: WTU; ul. R. — 5a. lamþir: WTU; limþir R. — 4b. Starkeði: -aþi UT. — 5b. stottv: stettv WTU. Gialp: Gialf W. — 7a. Ball: Gall W. — 8a. Kiall-: kall- U. — 9a. Lvt . . Leiþa: lit . . loþa U. — 7b. heptir þv: W; heptvþ U; hepp ok RT. Hengian-: hangan- U (og kepto). — 8b. -rockin: -rærin U. — 9b. snemr—sama: meirr en mæra U. — 10b. lifi: WTU; liva R. Overskr. i TB: kenningar Balldrs; i U: fra kenningo balldrs. — 12. faþir . . eigandi: favþr . . eiganda TU. — 13. dolgr . . sini: dolg . . sinna U. grata: gratz B. — 13—15. Vlfr—kendr: ul. B. — 14. langt skeið: langa hriþ U. — 14—15. ok—kendr: ul. U. — 15. er(1): ero T. kendr: calladr T. Overskr. i U: fra kenningo niarþar, i B: kenningar niarðar. — 16. Vana: vagna B; vanga TW. — 17. fa/þvr: faðir B. fegiafa: WTU; gefianda R. — 18—23. sva—ritat: ul. B. — 18—23. gvð—ritat: ul. U. — 19a. sona: WT; sonar R. — 22b. ha/r-: hior- WT. — 23. er—getit: getr þess WT.

15. (7) Hvernig skal kenna Frey? Sva, at kalla hann[1] son Niarþar, broþvr Freyiv ok en Vana gvð ok Vana nið, ok Vanr ok argvð, ok fegiafa. Sva q(vað) Egill Skallagrimss(on):

60. Þviat Griotbiorn — Freyr ok Niorðr
of gæddan hefr — at fiar afli.

Freyr er kallaðr Belia dolgr, sva sem q(vað) Eyvindr skaldaspillir:

61. Þa er vtrǫst — Belia dolgs
iarla bagi — byggia vildi.

Hann er[2] eigandi Skiðblaðnis ok galltar þes, er Gvllinbvsti h(eitir), sva sem her segir:

62. Ivalda synir — skipa bazt — 264
gengv iardaga — skirvm Frey
Skiðblaðni at skipa — nytvm Niarþar bvr.

Sva segir Vlfr Vgas(on):

63. Riðr aba/rg[3] til borgar — Freyr ok folkvm styrir
ba/ðfroþr sonar Oþins — fyrst ok gvlli byrstvm.

Hann heitir ok Sliðrvgtani. — 22b

16. (8) Hvernig skal Heimdall kenna? Sva, at kalla hann son niv mæþra eða[a] vǫrð gvþa, sva sem fyr er ritat, e(ða) Hvita ás, Loka dolg, mensækir Freyiv. Heimdalar ha/fvt heitir sverþ; sva er sagt, at hann var lostin manz hǫfþi igognvm. Vm hann er qveþit iHeimdalargaldri, ok er siþan kallat ha/fvt miotvðr

[1] Herefter først skr. vagna gvð, men under- og overstreget. [2] Mgl. [3] Skr. ba/gr.

L. 1. Overskr. i U: fra kenningo freys, i T: Um Frey. — 2. en: ul. U. Vana(2): Van- T. Vanr: van TU. — 2—5. ok Vanr—afli: ul. T. — 2—9. ok Vanr—vildi: ul. B. — 3. fegiafa: gvð tf. U. — 3—5. Sva—afli: ul. U. — 6. Freyr: hann W. sem: ul. U. — 8a. vtrǫst: ofræstr U; utræstr W. — 8b. dolgs: dolgr U. — 10. Hann er: ul. B. — 10—11. galltar—segir: gullinbusta sliðrugtanni B. galltar—heitir: galtarens gullinbusta W. — 11. segir: er sagt WTU. — 11—18. sva—Sliðrvgt.: ul. B. — 12b—14b. skipa—bvr: ul. W. — 14a. skipa: skapa U. — 17a. sonar: sonr U. — 17b. fyrst: fyrstr U. ok—byrstvm: envm . . bysta U. — 18. Sliðrvg-: Sligrog- U; Gullinbursti T. Overskr. i T: um heimdall, i B: kenningar heimdallar, i U: fra kenningo heimdallz. — 20. gvþa: gudanna T. sva—eða: ul. B. ritat: sagt U. — 21. Loka dolg: ul. U. sækir: sæki U. Heimdalar: efter heitir W. — 21—22. Heimdalar—gognvm: ul. U. — 21. sverþ: þviat tf. B. — 22—99,1. vm—miotvðr: ul. B. — 22. Vm hann: Enn þat W; þat skr. TU.

Heimdalar; sverþ heitir manz miotvðr. Heimdalr er eigandi Gvlltops; hann er ok tilsækir Vagaskers ok Singasteins; þa
266 deildi hann við Loka vm Brisingamen; hann heitir ok Vindler. Vlfr Vgas(on) qvad iHvsdrapv langa stvnd eptir þeiri frasagv, ok er þes þar getit, er þeir vorv isela likivm, ok s(onr) Oþins.

17. (9) Hvernig skal kena Ty? Sva, at kalla hann Einhenda ás ok Vlfs fostra, viga gvð, son Oþins.

18. (10) Hvernig skal kena Braga? Sva, at kalla hann Iþvnar[1] ver, frvmsmið bragar ok hin siðskegia as, af hans nafni er sa kallaðr skegbragi, er mikit skeg hefir, ok sonr Oþins.

19. (11) Hvernig skal kenna[2] Viþar? Hann ma kalla hin þagla as, eiganda iarskoss, dolg ok bana Fenrisvlfs, hefniás goþana, bygviás faþvrtopta ok son Oþins, broþvr asana.

20. (12) Hvernig skal kena Vala? Sva, at kalla hann son Oþins ok Rindar, stivpson[3] Frigiar, broþvr asana, hefniás Balldrs,[4] dolg Haþar ok bana hans, bygvanda faþvrtopta.

21. (13) Hvernig skal kena Havd? Sva, at kalla hann Blinda ás, Baldrs bana, skiotanda Mistilteins, son[5] Oþins, Heliar sina, Vala dolg.

22. (14) Hvernig skal kena Vll? Sva, at kalla hann son Sifiar, stivp Þors, avndvr ás, boga ás, veiþi ás, skialdar ás.

23. (15) Hvernig skal kena Hæni? Sva, at kalla hann sesa

---

[1] Rett. fra -vna. [2] Mgl. [3] Rett. fra stivp. [4] Rett. fra balldr. [5] Rett. fra sons.

L. 2. hann er: ul. B. — 2—3. þa—heitir: ul. B. — 2. þa: er tf. U (h. d.) — 3. vm Bris.: til brisinga mens U. -ler: -gler U; deiler Brisingamens tf. B. — 4—5. Vlfr—Oþins: ul. B. — 4. þeiri: þessi U. frasagv: sǫgu W; sogn skr. U. — 5. þar: ul. T. er(2): at WTU. vorv: þar tf. W. likivm: liki U; hann er tf. U. ok—Oþins: ul. W. Overskr. i T: um Ty, i B: kenningar Tyss, i U: fra kenningo Tys ok Braga. — 6. hann: hinn tf. U. -henda: hendan B. Overskr. i T: vm Braga, i B: kenningar Braga. — 9—10. af—hefir: ul. B. — 9. as: ok tf. U. — 10. sa: ul. T. ok—Oþins: ul. W; ok ul. U. Overskr. i T: vm Vidar, i U: fra kenningo viþars ok vala. — 11. Hann—kalla: svo at kalla hann B. — 12. iar-: iarn- WTBU. — 13. asana: Overskr. i T: Um Vala, i B: kenningar vala. — 15. stivp son: WTUB; son R. — 16. dolg: dolgr B og nom. i det følg. topta: tuna WBU. Overskr. i T: Um Haud, i B: kenningar haðar: i U: kendr havþr ok vllr. — 17. Sva at: ul. T. hann: enn tf. B. — 19. Vala: vana U. Overskr. i T: Um Ull, i B: kenningar ullar. — 20. kalla: kenna T. — 21. stivp: stiupson WBU. — 22. Overskr. i T: Um Hǫner, i B: kenningar henis, i U: fra kenningo hænis ok loka.

e(ða) sina e(ða) mala Oþins ok hin skiota ás ok hin langa fot 268
ok a/rkonvng.

24. (16) Hvernig skal kena Loka? Sva, at kalla hann[1] son Fárba/ta ok La/feyiar, Nalar, broþvr Byleistz ok Hęlblinda, fa/þvr Vanargandz, þat er Fenrisvlfr, ok Iormvngandz, þat er Miðgarðzo(rmr), ok Heliar ok Nara ok Ala, frænda ok fa/þvr broþvr, sina ok sesa Oþins ok asa, heimsæki ok kistv skrvð Geirroþar, þiofr iotna, hafvrs ok Brisingamens ok Iþvnar epla, Sleipnis frænda, verr Sigyniar, goþa dolgr, harskaþi Sifiar, ba/lva smiðr, hin slægi ás, rægiandi[2] ok vælandi goþanna, raðbani Baldrs, hin bvndni ass[1], þrætv dolgr Heimdalar[3] ok Skaþa. Sva sem her segir Vlfr Vggason:

64. Raðgegnin bregðr ragna — moða/flvgr ræðr mæðra
rein at Singasteini — ma/gr hafnyra fa/gro
frægr við firna slægivm — kyni ec aðr en einar
Fárba/ta mavgr vari — atta mærþar þattvm.

Her er þes getit, at Heimdallr er son niv mæþra.

25. (17) Nv skal en segia dæmi, af hveriv þær keningar[4] erv, 270
er nv voro ritaþar, er aðr voro eigi dæmi til sa/gð, sva sem Bragi sagþi Ægi, at Þor var farin iA/strvega at beria tra/ll, en Oþin reið Sleipni iIotvnheima ok kom til þes iotvns, er Hrvngnir h(et). Þa spyr Hrvngnir,[5] hvat manna sa er með gvllhialminn, er riðr lopt ok la/g, ok segir, at hann a fvrþv goþan hest. Oþinn sagþi, at þar vill hann veþia firir ha/fþi sinv, at engi hestr skal 23a

[1] Mgl. [2] Rett. fra -anda. [3] Rett. fra -dala. [4] Rett. fra -igar. [5] Rett. fra hrvgn-.

L. 1. fot: for U. Overskr. i T: Um Loka, i B: kenningar loka. — 3. Hvernig: hverso U. Sva at: ul. U. hann: WTUB; ul. R. — 4. La/f.: ok tf. WBU. -leistz: leifs BU. fa/þvr: faþir U. — 5. Vanarg.—er: ul. T og så vlfs. -vlfr: ulfs W. — 6. -ormr: orms W. — 7. sina: varsin(n)a UT; ver sinna B. -roþar: -raðar UWB. — 8. hafvrs: hafs U, hafra B. — 9. Sigyniar: sigvnar U. dolgr: dolg og acc. i de 2 følg. U. — 11. -dalar: dal(l)ar TWBU. sem her: ul. W. Sva: resten af kap. ul. i UB. — 13a. ragna: raugna T; rogna W. — 15a. slægivm: slægian WT. — 16a. mavgr: mǫg W. — 14b. haf-: haft W. — 15b. en: ok T; at W. — 17. mæþra: herefter følger i UB kenninger for asynjer. — 18. Nv: dette (og følg.) kap. findes i U efter s. 74,24. Overskr. i U: saga Þors ok hrvngnis. en . . dæmi: ul. U. — 19. er—ritaþar: ul. U. voro: ero U. eigi: engin T; ul. U. sem: ul. U (s. Br.). — 20. Ægi: ul. U. -vega: -veg TU. — 21. iotvns: mannz T. — 22. er: se U. — 22—23. með gvllhi. | er—la/g: omv. U. — 23. a: atti U. — 24. veþia: veria W. hestr: hesta T.

vera iafngoðr iIotvnheimvm. Hrvngnir s(egir), at sa er goðr hestr, en hafa letz hann mvndv myklv storfetaþra hest, sa heitir Gvllfaxi. Hrvngnir[4] varþ reiðr ok hleypr vpp ahest sin ok hleypir eptir honvm ok hygr at la/na honvm ofrmæli. Oþin hleypti sva mikit, at hann var á ǫþrv leiti firir, en Hrvngnir [hafði sva mikinn[1] iotvnmoð, at hann fan eigi fyr en hann sotti in of asgrindr. Ok er hann kom at hallar dvrvm, bvþv æsir honvm til dryckiv; hann geck iha/llina ok bað fa ser [at drekka[2]; voro þa teknar þær skalir, en Þor var vanr at drekka af,[3] ok snerti Hrvngnir[4] or hverri. En er hann gerþiz drvckin, þa skorti eigi stor orð, hann letz skyldv taka vpp Valha/ll ok færa iIotvnheima, en sa/ckva Asgarþi, en drepa gvð a/ll, nema Freyiv ok Sif vill hann heim hafa[5] með ser, en Freyia [ein þorir[6] þa at
272 skenkia honvm, ok drecka letz hann mvndv[7] allt asa a/l.[8] En er asvm leiddiz ofryrði[9] hans, þa nefna þeir Þor. Þvi næst kom Þor iha/llina ok hafþi[10] a lopti hamarinn ok var allreiðr ok spyr, hverr þvi ræðr, er iotnar hvndvisir skvlo þar drecka, e(ða) hverr seldi Hrvngni grið at vera iValha/ll e(ða) hvi Freyia skal skenkia honvm sem at gildi asa. Þa svarar Hrvngnir ok ser ecki vinar a/gvm til Þors, sagþi, at Oþin ba/ð honvm til dryckiv ok hann var ahans griþvm. Þa mælti Þorr, at þes boðs skal Hrvngnir iðraz, aðr hann komi vt. Hrvngnir s(egir), at Asaþor er þat litill frami at drepa hann vapnlavsan, hitt er

---

[1] Rett. fra var i 'sva miklvm. [2] Rett. fra dryckiv. [3] Rett. fra or. [4] Skr. Hrvg-. [5] Rett. fra fera. [6] Rett. fra for. [7] Rett. fra mvnv. [8] Skr. a/ll. [9] Rett. fra -efli. [10] vppi tf.

L. 1. vera: ul. U. iIot.: með iotnvm U. — 2. storfetaþra: sterkara U; -fetara skr. WT. — 2—3. sa—G.: er G. heitir T. — 3. reiðr: Oþni tf. U. hleypr: nv tf. U. — 3—4. hleypir—at: hyggr at taka oþin ok U. — 4. ofrmæli: ofryrþi sin U. hleypti: hleypir WTU. — 5. mikit: mikinn fyrir U. — 5—6. hafði—mikinn: WTU; var i sva miklvm R. — 6. iotvn-: ul. U. eigi: hvar hann for tf. U. sotti: kom TU; þæytti W. — 7. er—kom: ul. T. — 8. at drekka: WTU; dryckiv R. þa: ul. U. — 9. af: WTU: or R. snerti: svelgr U. — 10. or: af U. er—gerþiz: nv geriz hann U. þa skorti: skorti þar U. — 11. skyldv: mvndv U. — 13. Sif: þær tf. U. heim: ul. U. hafa: WTU; fera R. ein þorir: WTU; for R. þa: ul. U. — 14. asa a/l: ol asanna T. — 15. leiddiz: leiddvz U; leiðiz WT. ofryrði: WU; afryrdi T; ofrefli R. — 16. kom: kemr U. hafþi: hevir U; uppi tf. R. — 17. ræðr: reþi U. iotnar—skvlv: iotvnn hvndvis skal U. — 17—18. hverr—eða: ul. T. — 20. ser: leit U. ecki: eigi WTU. ba/ð: hafdi bodit T. — 20—21. til—dryckiv: ul. U. — 21. hann var: lezt vera U. — 22. Hrvngnir(1): hann U; lengz tf. T. iðraz: giallda U. komi: kemr WT.

meiri hvgra/n, ef hann þorir at[1] beriaz við hann at landa mæri aGriotvnaga/rþvm, »ok hefir þat verit mikit folskv verk, sagþi hann, er ec let eptir heima skiold miN ok hein, en ef ec hefþa her vapn min, þa skyldv vit nv reyna holmga/ngvna, en at a/ðrvm kosti leG ec þer við niðings skap, ef þv vill drepa mik vapnla/san«. Þorr vill firir ongan mvn bila at koma til einvigis, er honvm var holmr skoraðr, þviat engi hafði[2] honvm þat fyR veitt. For þa Hrvngnir bra/t leið sina ok hleypti akaflega, þar til er hann kom iIotvnheima, ok var ferð[3] hans allfræg með iotnvm ok þat, at stefnv lag var komit a með þeim Þor; þottvz iotnar hafa mikit iabyrgð, hvaR sigr fengi; þeim var illz vǫn af[4] Þor, ef Hrvngnir leti[5], firir þvi at hann var þeira sterkaztr. Þa gerþv iotnar maN aGriotvnagorþvm af leiri, ok var hann ix. rasta hár en þriGia breiðr vndir ha/nd, en ecki fengv þeir hiarta 274 sva mikit, at honvm somþi, fyR en þeir tokv [or meri nokqvorri[6], ok varþ honvm þat eigi stavðvgt, þa er ÞoR kom. Hrvngnir atti hiarta þat, er frǫgt er, af ha/rþvm steini ok tindott með iii. hornvm, sva sem siþan er gert[7] ristv bragð þat, er Hrvngnis hiarta heitir; af steini var ok ha/fvð hans; skiolldr hans[1] var ok steiN, viðr ok þiockr, ok hafþi hann skioldiN firir ser, er hann stoð aGriotvnagǫrþvm ok beið Þors, en hein hafþi hann firir vapn ok reiddi of a/xl ok var ecki dæligr. A aþra hlið honvm stoð leíriotvNinn, er nefndr er Mǫkkvrkalfi, ok var hann allhræddr. Sva er sagt, at hann meig, er hann sa Þór. Þórr for til holmstefnv ok með honvm Þialfi. Þa raN Þialbi fram at, þar 23b

[1] Mgl. [2] Rett. fra hefir. [3] Rett. fra fa/r. [4] Rett. fra at. [5] Rett. fra letiz. [6] Rett. fra ok maN nokqvorn. [7] var tf.

L. 1. hvg-: ul. U. hann(2): mik U. — 2. -ga/rþvm: -gerþi U. mikit—verk: mikil folska U. — 2—3. sagþi hann: ul. U. — 4. vapn min: vapnin WT. skyldv vit: skylldi U. -ga/ngvna: uden art. U. — 5. þer: ul. T. — 7. hafði: WTU; hefir R. — 7—8. honvm—veitt: þat fyrr við hann gort W; fyrri skr. U. — 8—9. þar til: til þess U. — 9. iIotvnh.: heim vm nottina U. var: varð UT. ferð: WTU; fa/r R. — 10. þat—Þor: er at stefno degi kom millvm þeira þors U. — 12. af: WTU; at R. ef: er W. firir: hanvm tf. W; U har punkt efter firir. þeira: ul. TU. — 13. -gorþvm: garþe U; -garða W. — 13—14. ok—hár: ix rasta hafan U. — 14. þriGia: rasta tf. U. ha/nd: med art. U. — 15. somþi: dygþi eða hæfþi U. or meri: WTU: ok maN (nokqvorn) R. — 17. frǫgt er: gert var U. — 19. hans: Hrvngnis U. — 20. steiN viðr: giorr or steinvm ok viþvm U. er hann: ul. U; er ul. T. — 21. stoð—ok: ul. W. — 23. -iotvNinn: maðrinn U. — 24. meig: méé U. — 25. -stefnv: med art. U. með honvm: ul. U. at: ul. U.

er Hrvngnir stoð, ok mælti til hans: »þv stendr vvarliga iotvn, hefir skioldin[1] firir þer, en Þor hefir set þic ok fer hann it neðra iorþv, ok mvn hann koma nepan at þer«. Þa skat Hrvngnir skildinvm vndir fætr ser ok stoð á, en tvihendi heinina. Þvi næst sa hann eldingar ok heyrþi þrvmvr storar; sa hann þa Þór iasmoþi, for hann akaflega ok reiddi hamarin ok kastaþi vm langa leið at Hrvngni. Hrvngnir færir vpp heinina baþvm hondvm ok[2] kastar imót; mætir hon hamrinvm aflvgi,[3] ok brotnar svndr heinin; fellr anar lvtr aiorð, ok erv þar af orþin all heinberg; anar lvtr brast iha/fþi Þor, sva at hann fell fram aiorð; en hamarin Miollnir kom imitt ha/fvt Hrvngni[4]
276 ok lamþi havsin isman mola, ok fell hann fram ifir Þor, sva at fotr hans la of hals Þor. En Þialfi vá at Ma/kkvrkalfa, ok fell hann við litin orðz tír. Þa geck Þialfi til Þors ok skyldi taka fót Hrvngnis af honvm ok gat hvergi valdit; þa gengv til æsir allir, er þeir spvrþv, at Þor var fallin, ok skyldv taka fotin af honvm ok fengv hvergi komit. Þa kom til Magni, sonr Þors ok Iarnsa/xv; hann var þa þrinættr[5]; hann kastaþi fæti Hrvngnis af Þor ok mælti: »se þar liotan harm faþir, er ek kom sva sið; ec hyg, at iotvn þena mvndac hafa lostit ihel með hnefa minvm[6], ef ec hefþa fvndit hann«. Þa stoð Þorr vpp ok fagnaþi vel syni sinvm ok sagþi hann mvndv verþa mikin firir ser, »ok vil ec, sagþi hann, gefa þer hestinn Gvllfaxa, er Hrvngnir hafþi att«. Þa mælti Oþinn ok sagþi, at Þorr gerþi rangt, er hann gaf þan hin goþa hest gygiar syni, en eigi favþvr sinvm.

---

[1] Rett. fra skiod-. [2] Mgl. [3] heinin tf. [4] Skr. Hrvg-. [5] Rett. fra -vetr. [6] Rett. fra mer.

L. 3. iorþv: med art. T. hann: ul. U. — 4. Hrvngnir: hann U. — 5. eldingar: med art. WT. — 7. at Hr.: til hrvngnis U. — 8. ok: UT· ul. RW. — 10. orþin: ul. U. -berg: -biorg U; en tf. U. Þor: þors T 11. en: ul. U. — ha/fvt: med art. U. — 12. lamþi: lamþiz U. sman: sma WT. — 13. fotr . . la—Þor: fætr . . lagu a halsi hans W; ahalsi skr. U. — 14. til Þors: at Þor U. skyldi: villdi WT. — 15. honvm: halsi þor U. gat: feck WUT. valdit: hrærðan W. — 16—17. er—komit: ok fengo eigi valldit U. — 16. skyldv: vildo T. — 17. af: halsi tf. WT. — 18. -nættr: WU; -vetr RT. — 19. af: halsi tf. U. — 19—20. er—sið: at ek skyllda sva at koma U. — 20. hyg: hvgþa U. — 21. minvm: WTU; mer R. hefþa: fyrri tf. U. — 22. hann—mikin: at hann mvndi verþa mikill (maðr tf. U) WTU. — 23. sagþi hann: ul. U. — 24. hafþi: hevir U. gerði: gerir U. — 25. er: ef T. — 25—26. en—sinvm: ul. U.; syni skr. W.

26. Thor for heim til Þrvðvanga, ok stoð heinin i haſfþi honvm. Þa kom til volva sv, er Groa het, kona Aſrvandils hins frækna; hon gol galldra sina yfir Þor, til þes er heinin losnaþi. En er Þor faN þat ok þotti þa van, at braſt mvndi na heininni, þa vildi hann laſna Gro lækningina ok gera hana fegna, sagþi henni þaſ tiþindi, at hann hafþi vaþit norþan yfir Elivaga ok hafþi borit imeis abaki ser Aſrvandil norþan or Iotvnheimvm, ok þat til iartegna, at ein tá hans hafþi staþit or meisinvm ok var sv frerin, sva at Þor braſt af ok kastaþi vpp ahimin ok 278 gerþi af stiornv þa, er heitir Aſrvandilstá. Þor sagþi, at eigi mvndi langt til at Aſrvandill mvndi heim koma[1], en Groa varþ sva fegin, at hon mvndi onga galdra, ok varþ heinin eigi laſsari ok stendr eN iha/fþi Þor; ok er þat boþit til varnanar at kasta hein of golf þvert, þviat þa hræriz heinin ihofði[2] Þor. Eptir þesi savgv hefir ort Þioðolfr hvinversci i Haſstlaſng. Sva segir þar:

65. Eðr of ser er iotna
otti let of sottan[3]
hellis biaſr a hyriar
havg Griotvna baſgi
oc at isarnleiki
Iarðar[4] svnr en dvndi
moþr svall Meila broþvr
mana vegr vnd hanvm.

66. Knattv oll en Ullar
endilág firir magi
grvnd var grapi hrvndin
ginnivnga ve briNa[5]
þa er hofregin hafrar[6]
hogreiþar fram drogv
seðr geck Svaſlnis eckia
svndr at Hrvngnis fvndi.

67. Þyrmþit Baldrs of barmi
berg solgnvm þar dolgi
hristvz biorg ok brvstv
braN vpphimiN maNa
mioc fra ec moti hraſckva
myrk hreins baka reinar
þa er vigligan vaſgna
vatr siN bana þatti.[7]

68. Bratt flo biarga gæti
baſnd ollv þvi randa 24a
imvn faſlr vnd[8] iliar
iss vildv sva disir
varþat hogs fra horþv 280
hraſndrengs þaþan lengi
trionv trollz of rvna
tiðr fiollama at biþa.

---

[1] Mgl. [2] Rett. fra hofoð. [3] Rett. fra sottvm. [4] Rett. fra Iarðr. [5] Rett. fra hriNa. [6] Rett. fra hafrir. [7] Rett. fra þarri. [8] Rett. fra ok.

L. 1. heinin: heinar brotiþ U. — 2. Aſrvandils: avrvallda U; Ǫr- skr. W. — 3. Þor: honvm U. — 4. ok: at honvm U. þa: ul. WU. na heininni: nazt heinin U. — 5. Gro: groo U. — 6. norþan: norþr U. — 7. i: ul. U. meis: íarnmeis W. ser: norþan ok i tf. U. Avr-: Ǫr- W her og ellers. — 8. staþit: niþr tf. U. meisinvm: iarnm. W. — 9. frerin: frosin T. vpp: ul. U. himin: med art. T. — 10. er: nv tf. UT. Aſrvandils-: avrvan U. — 11. heim: norþan U. koma: WTU; ul. R. en: ul. U. — 12. laſsari: lavs U. — 13. eN: hann(!) T; hon enn þar U. — 13—14. ok(2)—Þor: ul. WU. — 13. varnanar: varnadar T. — 15—16. Sva—þar ul. T. Hele digtbrudstykket mgl. U.

69. Fiorspillir let falla
fialbrs olagra gialbra
ba/lverþvngar Belia
bolm arandar holmi
þar hne grvndar gilia
gramr firir ska/rpvm hamri
en bergdana bagdi
284 briotr við iormvnþrioti.[1]
70. Oc harð brotiN heriv
heimþingoþar Vingnis
hvein ihiarna[2] mæni
hein at grvndar sveini
þar sva eðr i Oþins
ola/s bvrar ha/si
stala vikr[3] of stockiN
stoð Eindriþa bloþi.
71. Aðr or hneigihliþvm
hars a/lgefion sara
reiþi tyrs it ra/þa
ryðs heyli ba/l gǫli
gǫrla lit ec aGeitis
garþi þær[4] of farþir
ba/gs[5] þa er bifvm[6] faþa
bifkleif at Þorleifi.

Þa mælti Ægir: Mikill þotti mer Hrvngnir firir ser. Van Þor meira þrekvirki nokqvot, þa er hann atti við troll? Þa svarar Bragi:

27. (18) Mikillar frasagnar er þat vert, er Þor for til Geírroþargarþa; þa hafþi hann eigi hamariN Miollni eþa megingiarþar e(ða) iarngreipr, ok olli þvi Loki; haN for með honvm, þviat Loka hafþi þat hent, þa er hann fla/g einv siNi at skemta ser með vals ham FriGiar, at hann fla/g firir forvitni sakar iGeirroþargarþa ok sa þar havll mikla, settiz ok sa iN of glvG, en Geirroþr leit imoti honvm ok mælti, at taka skyldi fvgliN ok færa honvm; en sendimaðr komz na/ðvliga ahallar vegginn, sva var hann hár; þat þotti Loka gott, er hann sotti erfiðlega til hans, ok ætlaþi ser stvnd at flivga eigi vpp, fyR en hann hafþi farit allt torleiþit; en er maðriN sotti at honvm, þa beinir hann flvgiN ok spyrnir við fast, ok erv þa fætrnir fastir; var Loki tekiN þar ha/ndvm ok færðr Geirroþi iotni. En er hann sa a/gv hans, þa grvnaþi hann, at maðr mvndi vera, ok bað hann svara, en Loki þagþi. Þa læsti GeiRoðr Loka ikistv ok

[1] þrioti mgl. [2] Rett. fra hinka. [3] Rett. fra virtr. [4] Skr. som þeir. [5] Skr. 2 gg. [6] Skr. som bifð, men mulig rettet til bifo.

L. 13. þotti: þicki U. — 14. nokqvot: ul. W. — 16. Overskr. i U: fra Geirroþ iotni ok Þor. — 17. -roþar: -raðar WU og ellers. — 18. eða: þa hafdi hann eigi T. -greipr: med art. U. honvm: Þor U. — 19—20. fla/g—hann: ul. T. — 19. einv siNi: ætt sinn W. — 19—20. einv—ser: ul. U. — 21. mikla: ul. W. settiz: þar á tf. U. of glvG: i glvgginn U. — 22. leit: sa U. — 23—24. a—þat: vpp a hollina ok U. — 24. sotti: komz U. erfiðlega: navþoliga U. — 25. ser: honvm W. stvnd: vm tf. U. vpp fyR: fyrri U. vpp: ul. W. — 26. hafþi: hefþi U. þa beinir: beindi U og spyrndi. — 28. þar ha/ndvm: ul. U. — 30. þagþi: svaraþi engv U. GeiRoðr: hann U. kistv: sinni tf. U.

svelti hann þar iii. manvðr. En þa er Geirroðr toc hann vpp ok 286
beiddi hann orþa, þa[1] sagþi Loki, hverr hann var, ok til fiorlavsnar[2] vann hann Geirroþi þes eiþa, at hann skyldi koma Þor iGeirroþargarþa, sva at hann hefþi hvarki hamarin ne megin-
5 giarþar. Þor kom til gistingar til gygiar þeirar, er Griðr er kallvt; hon var moþir Viþars hins þagla. Hon sagþi Þór satt fra Geirroþi, at hann var iotvn hvndvis ok illr viðreignar; hon leþi honvm megingiarþa ok iarngreipr, er hon atti, ok staf sin, er heitir Griþarvolr. Þa for Þor til ár þeirar, er Vimvr heitir,
10 allra á mest. Þa spenti hann sic megingiorþvm ok stvddi forstreymis Griþarvol, en Loki helt vndir megingiarþar. Ok þa er Þor kom a miðia ána, þa ox sva mioc áin, at vppi brat a oxl honvm; þa q(vað) Þor þetta:

72. Vaxattv nv Vimvr veiztv ef þv vex 24b
15 allz mic þic vaþa tiþir at þa vex mer asmegin
iotna garþa i iafnhatt vpp sem himinn.

Þa ser Þorr vppi iglivfrvm nokqvorvm, at Gialp, dottir Geirroþar, stoð þar tveim megin arinar ok gerþi hon arvoxtinn. Þa toc Þor vpp or ani stein mikin ok kastaþi at henni ok mælti 288
20 sva: »at ósi skal á stema«. Eigi misti hann, þar er hann kastaþi til, ok iþvi bili bar hann at landi ok feck tekit reynirvn nokqvorn ok steig sva or ani; þvi er þat orðtak haft, at reynir er biorg Þors. En er Þor kom til Geirroþar, þa var þeim felavgvm visat fyrst igeita hvs til herbergis, ok var þar ein stoll til

---

[1] Rett. fra ok. [2] Skr. -lavslar.

L. 1. þar: ul. U. manvðr: manaði WT. Geirroðr: hann U. hann vpp: ul. W. vpp: or kistvnni U. — 2. þa—var: ok spvrþi hverr hann veri. hann sagþi U. — 3. -lavsnar: ser tf. U. þes: ul. T. skyldi koma: kęmi U. — 4. hefþi: skyldi (hv.) hafa T. hamarin: uden art. WT. ne iarn greiprnar tf. U. — 5. þeirar: ul. U. — 5—6. er kavllvt: heitir U. — 7. -roþi: -rodar T. var: er it mesta troll ok U. — 8. greipr: greipur T; greipa WU. — 9. for: kom U. — 10. stvddi: stvddiz (forstr.) við U. — 12. ána: á T. þa—áin: ox ain (hon W) sva at WU. vppi: vpp T; ul. U. — 13—14. a—honvm: vm herþar Þor U. — 13. Þor: hann W. — 14a. Vaxattv: Vaxat þv WU. nv: ul. U. Vimvr: Vimra W. — 14b. veiztv: enn tf. U. vex: vill(!) T. — 17. glivfrvm nokqv.: glivfrvnvm U. — 19. ani: ainni einn U. at henni: ul. U. — 20. sva: at tf. U. ósi: ǫþ(!) W. stema: stefna U. — 20—21. þar—til: ul. U. — 21. bili: ul. U. reyni-: ul. T; ris- U. — 22. haft: ul. WU. — 22—23. reynir . . biorg Þors: omv. W. — 23. En—Geirr.: ul. W. — 23—24. felavgvm: ul. U. — 24. geita: gesta WU. -bergis: byrgis U. þar: ul. U. — 24—107,1. til sætis: at sitia á U.

sætis ok sat [Þor þar[1]. Þa varþ hann þes var, at stollin for vndir honvm vpp at ræfri; hann stack Griþarvæli vpp i raptana ok let sigaz fast a stolin; varð þa brestr mikill ok fylgþi skrækr.[2] Þar hofþv verit vndir stolinvm dætr Geirroþar, Gialp ok Greip, ok hafþi hann brotit hrygin ibaþvm. Þa let Geirroðr kalla Þor iha/llina til leika; þar voro eldar storir eptir endilangri ha/ll.[3] En er Þor kom[4] gagnvart Geiroði, þa toc Geiroðr með ta/ng iarnsiv gloandi ok kastar at Þor, en Þor tok imoti með iarngreipvm ok færir a lopt sivna, en Geiroðr hliop vndir iarnsvlv at forþa ser. Þor kastaþi sivni ok la/st ga/gnvm svlvna ok gǫgn-
290 vm Geiroð ok gognvm vegin ok sva firir vtan i[5] iorþina. Eptir þesi sa/gv hefir ort Eilifr Gvðrvnars(on) iÞorsdrapv.

73. Flvgstalla reð fellir
fiorniotz goþa at hvetia[6]
drivgr var Loptr at livga
log seims faþir heiman
geðreynir qvað greinar
ga/tz herþrvmv bra/tir
vilgi tryggvr til vegiar
vigs Geirroþar ligia.

74. Geðstrangrar let gongv
gamleið Þor skomv
fyrstvz þeir at þrysta
þoms niðivm sic biðia
þa er giarðvenioðr gorþiz
Gandvikr Skotvm rikri
endr til ymsa kindar
Iþia setrs fra Þriþia.

[1] Omv. R. [2] mikill tf. [3] Rett. fra ha/llini. [4] iha/llina tf. [5] Mgl. [6] Rett. fra hveria.

L. 1. Þor þar: WUT; omv. R; á tf. T. — 2. at ræfri: vndir rafit U. hann stack: Þorr stingr þa stafnvm U; vid tf. T og skr. -vol. i raptana: vndir rafit U. — 3. brestr . . skrækr: omv. U; mikill tf. R. — 4. hofþv: hafþi U. Greip: Gneip U. — 5. i: þeim tf. U. baþvm: þa qvaþ Þorr. Eino neytta ek allz megins iotna gavrþom i þa er gialp ok gneip dætr Geiraþar villdo hefia mik til himins tf. U. let: lætr WU. Þor: inn tf. U. — 6. leika: við sik tf. U. ha/ll: WTU; med art. R. — 7. kom: i ha/llina tf. R, ul. WTU. Geiroði: Geirrað W. — 8. tok: ul. U. — 9. -greipvm: med art. U. færir: færþi U. sivna: iarnsivna U. iarnsvlv: svlo sina U. — 10. kastaþi sivni: færþi alopt sivna U. svlvna: iarnsvlona U. — 11. gognvm: ul. W. sva—vtan: sva raut ofan T. firir—iorðina: i gegnvm iorþina fyrir vtan hollina U. — 12. Þorsdr.: herefter har U Skáldatal, Sturlungernes slægtregister og den isl. lovsigemandsrække ned til Snorre på 4 blade. — 14a. -niotz: -motz T; natz W. hvetia: TW; hveria R. — 16a. seims: sems T. — 17a. grein-: græn- W; grðn- T. — 18a. ga/tz: ul. W. — 19a. I W synes r (veggiar) udraderet. — 20a. roþ: -rað- W. — 13b. -strangrar: -strangr T. — 14b. skomv: skommum TW. — 15b. fyrst-: fyst- WT. — 16b. þoms: þorns T: þoins W. — 17b. þa er: þav W. -venioðr: -vendi TW. — 19b. kindar: landa W. — 20b. Iþia setrs: idra scers T.

75. Gor varþ ifor fyri
farms meinsvarans arma
soknar hafsz með svipti
sagna galdrs enta/gnir
þyl ec grvnstra/ma Grimnis
gallmantel' halla
opniz ilia ga/pnvm
endils amo spendv.

76. Oc gagnsvanir gengv
gvnvargs himinta/rgv
fríþar vers til flioþa
frvmseyris kom dreyra
þa er bavlkvetir briota
bragðmilldr Loka vildi
bræþi vændr abrvþi
bag sef grimnis maga.

77. Oc vegþverrir vorrv
van fetrúnar navnv
hiallts af hagli[1] oltnar
hlavparvm verga/pv
294 mioc leið or stað stavckvir
stikleiþar veg breiþan
vrþar þriotz þar er eitri
æstr þioðár fnæstv.

78. Þar imork firir markar
malhvettan byr settv
ne hvælvolvr halar
haf skotnaþra svafv
knatti hreggi ha/ggvin
hlympel við ma/l glymia
en felli hryn fialla
feðiv þa/t með steðia.

79. Harðvaxnar ser herþir
hallandz of sic falla
gatar maðr niotr hin neytri
niarð rað firir ser giarþar
þverrir lætr nema þyri
þ̄os barna ser ma/rnar
sneri bloð til svira
salþax megin vaxa.

80. Oþv fast enfriþar
flavt eiðsvara ga/ta
setrs vikingar snotrir 296
sverþrvnnar fengvnar
þvrþi hra/n at herþi
ha/ðrs rvnkyqva na/þar
iarþar skafls af afli
ass hretviðri blasin.

81. Vnnz með yta sini
aflravn var þat ska/nar
a seil [himin siola
sialflopta kom Þialfi 25a
að ostali striðan
stravm hrekk mimis ekkior
stophnisv] for stey[pir
striðlvndr með v]a/l griþar.

82. Ne divp akarn drapv
dolgs vams firvm gl[amma
striðkviðivn]dvm stoðvar
stall við rastar palli

[1] Rett. i R fra hiallti, men i(1) er ikke udprikket.

L. 2a. farms: farmr TW. — 3a. hafsz: hapz TW. — 4a. -ta/gnir: rognir TW. — 5a. grvn-: gran- W; gram T. — 6a. -tel': -tælir TW. halla: hallar W. — 7a. opniz: opins T; apnis W. ga/pnvm: gop ... (afr.) W. — 9a. gagns: gangs TW. — 13a. er: ul. W. kvetir: kneutir T; kueitir W. — 16a. grimnis: grisnis WT. — 19a. hagli: i R rettet fra hiallti (dittogr.); hagli WT. — 20a. hlavparvm: hlavp aar um W; hlavp arom T. — 22a. stik: stig T; [sti afr.]g W. — 23a. þar: þa W. — 24a. fnæstv: fnausto T. — 26a. hvettan: hueican T. byr: þvr WT. — 27a. halar: hallar W. — 3b. ser: let WT. — 4b. hal-: hall W. sic: ic er i R rettet fra æ. — 5b. gatar: gatat (-að W) WT. hin: enn WT. neytri: næyti W. — 7b. lætr: let WT. — 8b. þōs: þors W. — 9b. sneri: snæri W. — 13b. vik.: vikinga W. — 14b. sverþ-: er i W skr. svð med et forkortelsestegn, hvoraf endel er afrevet; det kan lige så godt have været r (= ar) soms (= er). rvnnar: runnið WT. — 16b. kyqva: kuika W; quykua T. — 21—25b og 25—26b. Det indklamrede er afrevet i R og udfyldt efter W. — 23b. að: od T. — 24b. hr. m.: beck mimi T. — 26b. lvndr: -lyndr T. — 28—29b. Det indklamrede er afrevet i R og udfyldt efter W. — 28b. dolgs: dolg WT. — 30b. palli: pallar T; falli W.

ogndiarfan hlavt arfi
eiðs [fiarðar hvg] meira
skalfa Þors ne Þialfa
þrottar steiN við otta.

83. Oc sifvna siþan
sverþz liðhattar gerþv
298 hlifar borðz við Harþa
harðgleipnis dyn barþi
aðr hylriþar heiþi
hrioðendr fiorv þioþar
við skyldbreta skytiv
skl' eic heþins reikar.

84. Dreif með drottar kneyfi
dolg Sviþioðar kolgo
sotti ferþ aflotta
fles drot ivonesia
þa er fvnristis fasta
floðrifs Danir stoþv
knattv Iolnis ættir
vt ves firir lvta.

85. Þeirs iþrottar hersa
þorn rans hvgvm bornir
hlymr varþ hellir kvmra
hrinbalkar fram gingv
listi ferðr ifasta
frið sein var þr hreini
gnipv hloðr agreypan
gran hott reṣ qvanar.

86. Oc hamloga himni
hallfylvingvm vallar
troþvz þer viþ troþi 300
tvngls brasolar þrvngv
hvf stiori bra/t hvorv
hregs vafreyþa tvegia
hlatr elliþa hellis 5
hornfornan kiol sporna.

87. Fatiþa nam froþi
fiarðeplis kon iarþar
mǫrar legs ne mvgþo
men a/lteiti kena 10
almtǫgar la/st ægir
angr þiofsegv tongv
oðnis afli soðnvm
at rvðr iginsvðra.

88. Sva at hraðskyndir handa 15
hrapmvnvm svalg gvnar
lypti[1] sylg alopti
sio langvinr þrvngvar
þa er avrþvrsis eisv
as hrimnis flo drosar 20
til þramoðnis Þrvðar
þiost af greipar briosti.

89. Bifþiz ha/ll þa er hofþi 302
heiðreks of kom breiþv
vnd fletbiarnar fornar 25
fotleg þvrnis vegiar
itr gvlli lavst Vllar
iotrs vegta/gar þrioti
meina niðr imiðian
mez bigyrþil nezv. 30

[1] Rett. fra sypti.

L. 2a. Det indklamrede er afrevet i R og udfyldt efter W. — 8a. gleipnis: -gleifnir W. dyn: kyn W; sun T. — 10a. hrioð.: hrioðrvðr W. — 12a. skl': skal WT. — 16a. ivo: iuǫ W; i ue T. — 17a. ristis: ristil W. fasta: falla T. — 21a. hersa: bersa W. — 23a. hellir: hellis W. — 24a. gingv: gengu W. — 25a. ferðr: feðr WT. þr: þar WT. — 27a. hloðr: hlǫdr T; hlæðr W. — 2b. solar: -solir TW. — 3b. hvf: hof- WT. — 4b. vafr.: vareuda T. — 6b. horn: hund- W. sporna: sprundi WT. — 7b. froþi: fræði WT. — 9b. mǫrar: merar W. — 11b. tǫgar: tavgar W. ægir: ǫgir T. — 12b. segv: sega T; sege W. tongv: tungo T. — 14b. rvðr: niðr W. — 15b. hrað: ul. W. — 16b. hrap: hrapp W. mvnvm: mvnnar W. — 18b. sio l.: langv. siu WT. þrvng-: þrong- W; þraung- T. — 19b. þvrsis: þrasir WT. eisv: esio W. — 20b. as: os T. — 25b. vnd: vndir WT. fornar: fornan WT. — 26b. þvrnis: þrasis WT. — 28b. iotrs: iotr W.

90. Gla/ms niðivm for gorva
gramr með dreyrgvm hamri
of salvanið syniar
sigr la/t arinbra/ti
komat tviviðar tyvi
tollor karms sa er harmi
bra/tar liðs of beiti
beckfall iotvns recka.

91. Hel blotin va hneitir
hog brotningi skogar
vndir fialfrs af alfi
alfheims blikv kalfa
ne liðfa/stvm lista
latr valrvgar mattv
alldr minnkanda elldar
Ellv steins of bella.

28. (19) Hvernig skal kena Frig? Sva at kalla hana dottvr 304 Fiorgyns, konv Opins, moþvr Baldrs, eliv Iarþar ok Rindar ok Gvnhlaþar ok Gerþar, sværa Nǫnv, drotning asa ok asynia, Fvllo ok valshams ok Fensala.

29. (20) Hvernig skal Freyiv kena? Sva, at kalla dottvr Niarþar, systvr Freys, konv Ops,[1] moþvr Hnossar, eigandi vallfallz ok Sesrvmnis ok fressa, Brisingamens, Vana goð, Vana dis, it gratfagra goð, [asta gvð[2]. Sva ma kena allar asynivr at nefna annarar nafni ok kena við eign e(ða) verk sin e(ða) ættir.

30. (21) Hvernig skal kena Sif? Sva at kalla hana konv Þors, moþvr Vllar, it harfagra goð, elia Iarnsoxv, moþir Þrvþar.

31. (22) Hvernig skal kena Iþvni? [Sva, at[2] kalla hana konv Braga ok getandi eplana, en eplin ellilyf asana; hon er ok ranfengr Þiaza iotvns, sva sem fyr er sagt, at hann toc hana brá/t fra asvm. Eptir þeiri sa/gv orti Þioðolfr hin hvinverski iHavstlavng:

---

[1] Rett. frä Opins. [2] Mgl.

L. 3a. syniar: synia W; syniot T. — 4a. bra/ti: -bauti WT. — 5a. tyvi: tiui T. — 6a. tollor: tollur W. — 3b. af: at W. alfi: afli T. — 6b. rvgar: -rygir WT. — 7b. alldr: aldrs T. elldar: elda T; alldar W. — 9. Overskr. i U: Kend frigg ok freyia, i B: kenningar friggiar. — 10. -gyns: -gvns U. konv: ommo U. — 11. Gerþar: RWTB; griðar (ved rett.) U. — 11—12. sværa—Fens.: ul. U; sværv skr. T. — 13. Overskr. i B: kenningar freyiu. Sva at: ul. U. kalla: hana tf. BU. — 14. konv: kona U. moþvr: moþir U. — 15. Sesr.: Sehrimniss (!) B; vmnis skr. U. — 16. asta gvð: WTB; ul. RU. — 16—17. Sva—ættir: ul. B. ma: skal U. — 16. allar: aþrar U. at: ok U. — 17. sin: ul. W. — 18—19. Hvernig —Þrvþar: ul. U. Overskr. i B: kenningar sifiar. — 19. moþir: modor T. Overskr. i U: fra kenningo iþvnnar, i B: kenningar Iðunnar. — 20. Hvernig: Hverso U. Sva at: TUB; ul. R. — 21. -andi: -anda T. eplin: eru tf. B. — 22. -fengr: -fengi W. iotvns: ul. WU. — Herefter har B slutn. af k. 31 og l. 16—17 (med ubetydel. afvig.).

92. Hve skal æk gott gioldvm
gvnvegiar b....
.....
.....at þo....
ty framra se æk tifa
tryglavst oc fia...
.....ro hlyri
hild .. vez oc þiaza.

93. Seggiondvm flo sagna
sn.....oti
i gemlis ha..gomlvm
glamma a fyr skommo
settiz avrn þar er æs..
ar gnæfar mat baro
vara byrgi tyr biarga
bleyðe vǫndr a seðe.

94. Tormiðlaðar var tifom
tal hrein meðal beina
hvat qvoþo hapta snytrir
hialm faldinn þvi valda
margspakr of nam mæla
mar valkastar baro
vara Henis vior hanom
hollr af fornvm þolli.

95. Fiallgylþir bað fvllan
fet mela
hlvt af helgo skvtli
hrafn asar vin blasa
ving ravngnir let
vigfrecr ofan sigaz
þar er velsparir voro
varnendr goða farnir.

96. Fliot bað foldar drottin
Farbavta mǫg vǫro
þeckiligr með þegnvm
þrym seilar hval deila
en af breiðo bioðe
bragðviss at þat lagðe
osvifrande asa
vp þior hlifi ora.

L. 1a. æk gott: utydel. R (mulig gott at); goðs at W (utydel.; o og t udv.); ec got at T. gioldvm: giolldo (-u?; næppe o el. v) W; gioldo T. — 2a. vegiar: utydelig R; ueigar T; bru leggia tf. WT. — 3a. mgl. W; (åben plads) T. — 4a. hedder i W: raddkleif (r beskadiget) at þorleifi, i T: naddkleif at Þorleifi. — 5a. framra: framma T. tifa: tiva W. — 6a. fia . . .: far W; fiar T; þriggia tf. WT. — 7a. lyder i W: a hreingoro hlyri, i T: a hleingòro hlyri. — 8a. hild . .: hilldar W; hildar T. — 9a. Seggiondvm: W; segiondom T. — 10a. lyder i WT: snotar vlfr at moti. — 11a. ha: ham de øvrr....m W (ha afr.). — 12a. glamma: lam afr. og besk. W. á: o T. a fyr: á fyrir U. — 13a. æs..: æsir WT. — 14a. gnæfar: gefnar W (sm med ar), T. mat: ma W, men et sidste bogstav synes raderet; mar T. — 15a. vara: naca(!) T. — 16a. vǫndr: vendr WT. seðe: seiði W; seudi T. — 17a. -miðlaðar: miðlaðr WT. tifom: tifum W. — 18a. -hrein: hreinn WT. — 19a. hvat: hvar W. qvoþo: kvaðv W; quedo T. hapta: hapt W, men mulig er et bogstav efter t raderet; spacra T. snytrir: snyrtir W. — 20. hialm: hialms T. — 2b. baro: bara T. — 3b. vara: varat W; var at T. Henis: utydel. R; hænis W; hònis T. vior: vinr W; utydel. T(..nr). på grund af en rift. — 5b. gylþir: gylðer W. fvllan: fyllar W. — 6b. fet mela: fetmeila W og tf.: sier deila. — 7b. hlvt: hlavt W. helgo: helgv W. — 8b. asar: asa W. vin: vin el. vm W. blasa: læsa W. — 9b. ravngnir: rognir W. let: vagna tf. W. — 14b. Far: faar- W. mǫg: . . g W (udvisket). vǫro: vara W; . . ra T (afr.). — 18b. at: a(?) W (udv.): — 19b. osvifrande: osuiptandi W. — 20b. þior: þor W; þiors T. hlifi: hluti W; luti T. ora: fiora WT.

97. Oc sliðrliga siðan
svangr var þat firir longo
át af eikirot
oc biorn faðir morna
aðr divphvgaðr drepi
dolg ballastan vallar
hirð tyr meðal herþa
herfangs ofangs ofan stavngo

98. Þa varþ fastr við fostra
farmr Signyiar arma
sa er avll regin eygia
avndoR gvðs i bavndom
lodde ra við ramman
reimoð Iotvn heima
eN hollz vinar Hænis
hendr við stangar enda.

99. Flo með fróðgom tifi
fangsæll of veg langan
sveita nagr sva at slitna
svndr vlfs favðor mvnde
þa varð Þors of rvnni
þvngrs var Loptr of sprvnginn
312 malo navtr hvatz matti
mildings friðar biðia.

100. Ser bað sagna hræri
sorg eyra mey fǫra
þa er elli lyf asa
att rvNr Hymis kvNi
brvN akrs of kom keckiar
brisings goða disi
girþi þiofr igarða
griot niþaðar siþan.

101. Vrðot biartra borþa
byGvendr at þat hryGvir
þa var Ið með iotnvm
vðr nykomiN svNan
gorðoz allar attir
Inge freys at þinge
vǫro heldr oc harar
hamliot regin gamlar.

102. VNz hrvn sævar hræva
hrvnd ǫlgefnar fvndo
leiþe þiR oc læv
lvnd avlgefnar bvndo
þv skalt velltr nema vælom
reiðr mælti sva leiðar
mvnstorande mora 314
mey aptr Loki.

L. 1a. liga: loga W. — 3a. át: let W. -rot: rotu W; rotum T; i R har der sikkert stået noget mere, i linjens slutn., nu ulæseligt. — 4a. oc: z W. morna: niorna T. — 6a. ballastan: ballaðan W. — 7a. hirð: hirði WT; hvad R angår som ved l. 3. — 8a. fangs: fang W. ofangs ofan: ofan WT. — 10a. -nyiar: -yniar WT. — 11a. sa: þa W. eygia: ægygia W; eugia T. — 12. bavndom: hondvm W. — 15. Hænis: hǫnis T. — 17a. fróðgom: afr. og udv. W. (. . . vm). tifi: tifa W. — 20a. vlfs: v ligner mest a i R. favðor: faðir WT. mvnde: mvndi W; myndi T. — 21a. þors: þor T. rvnni: rvni WT. — 22a. þvngrs: þvngs WT. — 23a. navtr: nautz T. hvatzs: hvatz W; huaz T. — 24a. mildings: miðivngs WT. — 5b. brvN: brvn W; bran (a usikkert) T. akrs: akr W. keckiar: beckiar WT. — 8b. niþ-: uid- T. — 9b. biartra: brattra W. borþa: o klattet i R, men synes sikkert. — 10b. byGvendr: byggendr WT. hryGvir: hryggir WT. — 12b. vðr: udr T; uðr W. — 14b. at: afr. i W. — 17b. hrvn sævar: det sidste r synes raderet i R; hrynseva WT. — 18b. hrvnd: hund WT. — 19b. þiR: þir WT. oc læv: det sidste bogstav efter v ses ikke i R; ok leua T; at leva W. — 21b. velltr: vellt W (en prik over t synes yngre og tilfældig). vælom: velom T: vel W; v er afr., men forkortelsestegnet ses endnu; herefter er der åben plads for resten af dette afsnit af digtet (til slutn. af v. 104); den er senere udfyldt efter T. — — 22b. mælti: myil T. leiðar: leidar T. — 23b. mora: mǫra T. —

103. Heyrðat sva þat siþan
sveik ept asa leikom
hvgreynande Hænis
havðs flvg bialba avkin
oc lomhvgaðr lagðe
leikblaðs reginn fiaðrar
ern at avglis barni
arnsvg faðir mornar.

104. Hofo skiot en skofo
skopt ginregin brina
en son biþiss
sveipr varð i favr greipar
þaz of fat a fialla
finz ilia brv mini
bavgs bifom faða
bifcleifi at Þorleife.

Asv er sva rett at kenna at kalla einn hvern annars nafni ok kena við verk sin eða eign eða ættir.

26a **32.** (23) Hvernig skal kenna himininn[1]? Sva, at kalla hann Ymis havs ok þar af iotvns havs ok erfiþi eþa byrþi dvergana
316 eþa hialm Vestra ok Avstra, Svðra, Norðra, land solar ok tvngls ok himintvngla, vagna ok veðra, hialmr eþa hvs lopz ok iarþar ok solar. Sva q(vað) Arnor iarlaskald:

105. Vngr skioldvngr stigr aldri
iafnmildr avið skialdar
þes var grams vnd gamlvm
gnog ravsn Ymis havsi.

Ok enn sem hann q(vað):

106. Biort verþr sol at svartri
savkkr fold i mar davckvan
brestr erfiþi Avstra
allr glymr siar afiollvm.

[Sva kvað Boðvarr balti[2]:

107. Allz engi verþr Inga
vndir solar grvndv
bavðvar hvatr ne betri
bræðr landreki æþri.

Ok sem q(vað) Þioðolfr en hvinverski:

---

[1] Rett. fra himin. [2] Rett. fra ok enn sem qvað kolli.

L. 1a. Heyrðat: Heurda ec T. — 2a. ept: snarere end opt (sål. udgg.) R; ept T. leikom: leiko T. — 3a. -reyn-: rðn T. Hænis: hðnis T. — 4a. havðs: haucs T. bialba: bialfa T. — 6a. fiaðrar: fiadran T. — 2b. gin-: ginn T. — 3b. biþiss: bidils suidnar T. — 5b. fat: fatt T. — 7b. bavgs: þa er tf. T. — 8b. cleifi: kleif T. — 9. Asv: Asa WUB. sva: ul. U. at kenna: ul. U. — 10. eða eign: ul. U. ættir: ætt WTU. Overskr. i U: hverso kenna skal himininn, i B: kenningar heimsins. Beg. findes også senere i U i dets kap. 71. — 11. himininn: BTU; himin RW. Sva at: ul. U2. — 12. ok(1)—havs: ul. U2. þar af: ul. B. — 14. vagna: vapna U. hialmr: hialm U2. — 15. ok solar: ul. U2 og det følg. — 16a. Vngr: engr U; ðgr T. stigr: sitr U. — 17a. skialdar: scildar T; skilldan U. 16b. var: varþ U; er B. — 19a. Biort verþr: Brest vard T. — 20b. a: vnd U. — 21. Sva—balti: U; ok enn sem hann kvad T; Sua kuað Kolli RB; ul. W. — 22a. verþr: varþ U. — 24. en: ul. U.

108. Ok at isarnleiki — móðr svall Meila bloþa
Iarþar svnr en[1] dvnði — mana vegr vnd hanvm.

Sva sem q(vað) Ormr Bareyiaskald: 318

109. Hvegi er Dravpnis drogar — sa ræðr valdr firir veldi
dis ramman spyr ec visa — vagnbravtar mer fagnar.

Sva sem q(vað) Bragi skald:

110. Hin er varp aviða — yfir manna siot margra
vinda Avndvr disar — mvnlavg favþvr avgvm.

Ok sem Markvs q(vað):

111. Fiari hefir at fæþiz dyri — hafa leyfir hverr maðr ęfi
flotna vorðr aélkers botni — hringvarpaþar gialfri kringþvm.

Sva sem q(vað) Stein Herdisars(on):

112. Has qveð ec helgan ræsi — mærð[2] tiez[3] fram en fyrþa
heimtiallz at brag þeima — fyr þviat hann er dyri.

Ok sem q(vað) Arnorr iarlaskald:

113. Hialp þv dyr konvngr dyrvm — dags grvndar Hermvndi.

Ok en sem q(vað) Arnor: 320

114. Saðr stillir hialp þv sniollvm — soltialda Ravgnvaldi.

Ok sem q(vað) Hallvarðr:

115. Knvtr verr iorð sem[4] itran — allz drottinn[5] sal fialla.

Sem Arnor q(vað):

---

[1] Rett. fra ok. [2] Rett. fra meið. [3] Rett. fra ræzk. [4] Rett. fra með. [5] Rett. fra drotni.

L. 1a. isarn: isiarns B. — 2a. en: WTU; ok R. en dvnði: hinn diarfe B; dvlþe skr. U. — 1b. Meila: meide B. bloþa: bloðe B. — 3. Bareyia-: URB; barreyiar WT. — 5a. ec: ul. W. — 5b. vagn-: vagns B. fagnar: fagnat WT. — 6. skald: ul. WTUB. — 7a. viða: viðu B. — 8a. disar: disa W. — 7b. siot: svt U. — 8b. favþvr avgvm: fiogur augu W. — 9—12. Ok—kringþvm: ul. U. — 10a. fæþiz: finniz B. — 11b. -varpaþar: varpaðan B. — 14b. tiez: W; telz UB; rekz T; ræzk R. — 16. iarlask.: ul. U. — 17a. þv: ul. U. — 18. sem—A.: qvaþ hann U; ul. W. — 19a. þv: ul. WT. — 21a. sem: WTUB; með R. — 21b. drottinn: WTUB; drotni R. — 22. A. qvað: kvad Arnor i. s. T.

116. Mikáll vegr þat er misgert — tiGi skiptir siþan seGivm
þickir — solar hialms adæmistoli.
manvitz froðr ok allt it goþa

33. (24) Hverníg skal iorð keNa? [Sva, at[1] kalla hana[1] Ymis hold ok moþvr Þors, dottvr Onars, brvþi Oþins, eliv FriGiar ok Rindar ok GvNhlaþar, sværv Sifiar, golf[2] ok botn veðra hallar, siar[3] dyranna, dottir Nattar, systir Avðs ok Dags. Sva sem q(vað) Eyvindr skaldaspillir:

117. Nv er alfravþvll elfar — rað erv rammrar þioþar
iotna dolgs of folgiN — ríc imoþvr liki.

Sem q(vað) Hallfreyðr vandræþaskald:

118. Rað lvkvz at sa siþan — atti einga dottvr
sniallraðr[4] konvngs spialli — Onars viþi grona.

322 Ok enn sagþi hann:

119. Breiðleita gat brvþi — stefnir stavðvar hrafna
Baleygs at ser teygða[5] — stala rikis malvm.

Sva sem fyR er ritat FiaRi hefir at fæþiz dyRi. Sva sem q(vað) Þioðolfr:

120. Vtan bindr við enda — hreins við hvfi ronvm
elgvers gloþvðr hersa — hafs botni far[6] gotna.

Sem Hallfreyðr q(vað):

121. Þvi hyG fleyianda fræian — itran[7] eina at[8] lata
ferr iorð vnd menþveRi — Avðs systvr[1] mioc traþan.

---

[1] Mgl. [2] Rett. fra gefl. [3] Rett. fra sia. [4] Rett. fra sniallaðr. [5] Rett. fra teygia. [6] Rett. fra fiar. [7] Rett. fra itra. [8] Skr. ein a, men t synes udraderet efter a.

L. 1a. Mikáll: mikiall T; mikill er W. — 3. Overskr. i U: kend iorþin, i B: kenningar iarðar. — 4. Sva—hana: WTUB; kalla R. — 5. Onars: anars T; anas WU. — 6. golf: golflok B. botn: bavnd U. — 7. siar: WTU. dottir .. systir: dottr .. systr U. — 9b. rað: rof U. — 10b. i—liki: åben plads W; magnaðrar slikrar B. — 11. vandrsk.: ul. U. — 12a. lvkvz: laukz B. — 12b. einga: ónga B. — 13b. lyder i U: anas viðr græna, i B: annars . . granna. — 14—17. Ok—dyRi: ul. U; et cetera tf. B. — 14. sagþi hann: sva WT; ul. B. — 16a. teygða: WTB; teygia R. — 16b. rikis-: riks at B. — 17. Sva—dyRi: ul. WT. — 20a. elgvers: eliv gers U. — 19—20b. ul. U. — 19b. hreins: hrein W. ronvm: þunum T. — 21. Hallf.: Hallv. U. — 22a. Þvi hyG: Hve W. -anda: -annde B. — 22b. itran: WTUB; itra R. eina at: U; ein(n) at WTB; eina R. — 23b. systvr: U; ul. RTW; þerssa B.

Sva q(vað) Þioðolfr:

122. Dolglios hefir dasi endr þa er eliv Rindar
daʀlatr staþit fiaʀi omynda[1] toc skyndir.

34. (25) Hvernig skal sæ keNa? Sva at kalla hann Ymis 324
bloð, heimsækir gvþaNa, veʀ Ranar,[2] faþir Ægis dætra, þeira er sva heita, Himinglefa, Dvfa, Bloðvghadda, Hefring, Vðr, Hra/N,[3] Bylgia, Bara, Colga, land Ranar ok Ægis dætra ok skipa ok 26b
sæskips heita, kialar, stala, svþa, sygiv, fiska, isa, sækonvnga leið ok bravt,[4] eigi siðr hringr eyianna, hvs sanda ok þangs ok skeria, dorgar land ok sęfogla, byriar. Sva sem q(vað) Ormr Baʀeyiarskaldⁿ[5]:

123. Vtan gnyr á eyri Ymis bloð fara goðra.

Sva q(vað) Refr:

124. Vagþrysta berr vestan hvalmæni[6] skefr hvna
vætti ec landz firir brandi hogdyr ofla/g bogv.

Sva sem q(vað) SveiN:

125. Þa er elrefar ofo fals við frost of alnar 326
Ægis dætr ok tættv[7] fiallgarðz rokvr harþar.

Ok sem q(vað) Refr:

126. Færir biorn þar er bara opt iÆgis kiapta
brestr vndinna festa vrsvol[8] Gymis va/lva.

---

[1] Rett. fra y-. [2] Rett. fra aNar. [3] Lidt utydel. [4] Rett. fra bravtir. [5] Rett. fra DaR-. [6] Rett. fra mvni. [7] Rett. fra teygþv. [8] Rett. fra vt-.

L. 1. Sva—Þi.: ul. U. — 2a. Dolglios: dolgs hvs U. — 2—3a. dasi daR-: daþar siþar U. — 3a. staþit: hlaðit W. — 3b. omynda: omillda U; y- WTR, j- B. toc: ul. W. skyndir: skylldir U. — 4. Overskr. i U: fra keningo siofar, i B: kenningar siofar. — 5. -sækir: -sæki B. Ranar: WTUB; aNar R. — 7. ok(3)—heita: ul. WU. — 8. sæ-(1): ul. B. svþa: sunda W. stala svþa: stals smiða B. — 9. bravt: U; brautir RWTB. eigi siðr: ul. B. hringr: hring U. ok þangs: ul. U. hvs—þangs: ok landa B. — 10. land: lað B. — 11. Baʀeyiar-: barreyia- UB; efter ordet en lille åben plads W. — 13. Refr: skalld tf. U. — 14a. -þrysta: þeysta WTU. berr: bar U. — 15a. landz..brandi: omv. B. — 14b. mæni: WTB; mvni R; mæris (el. mævis) U. hvna: hlyra U. — 15b. hog-: hug- WBT; ha U. bogv: baro U: bugu B. — 16—18. Sva—harþar: ul. U. — 18a. tættv: WT (teutto) B; teygþv R. — 17b. frost: frest W. — 18b. fiall-: fiarð B. — 19. sem—Refr: enn qvaþ hann U. — 21a. brestr: brest W. — 20b. i: ok W. — 21b. vr-: ut- WTBR. Gymis: ymis U.

Her er sagt, at alt ær eitt, Ægir ok Hlér ok Gymir. Ok en q(vað) hann:

127. En siagnipv Sleipnir slitr vrdrifinn hvitrar — Ranar ravþvm steni rvnit briost or mvni.

Sem q(vað) Einar Skvlas(on):

128. Harðr hefr avrt fra iorþv ielvindr svana strindar — [blakkr lætr[1] isog sa/ckva snęgrvnd[2] skipi hrvndit.

328 Ok en sem hann q(vað):

129. Margr ris en drifr dorgar dynstra/nd isvig londvm — spend verþa sta/g[3] stvndvm [stirðr keipr[4] fira greipvm.

Ok enn qvað hann:

130. Grans bera goldna spanv gavfvg ferþ er sv iofri — skytr holmfiotvrr[5] Heita hrafni sneckiv stafna.

En sem hann q(vað):

131. Havstkold skotar heldvm — holmra/nd varar avndri.

Ok en sva:

132. Svndr springr svalra landa — sverrigiorð firir bavrþvm.

Sem Snæbiorn q(vað):

133. Hvat qveþa hræra Grotta hergrimmaztan skeria vt firir iarþar[6] skavti eylvðrs nio brvþir — þær er lvngs firir lavngv liðmelldr skipa hliþar bavgskerþir ristr barþi bol Amloþa molo.

---

[1] Rett. fra blackleitr. [2] Rett. fra sæ-. [3] Rett. fra stavng. [4] Rett. fra stirð sceipr. [5] Rett. fra hom-. [6] Rett. fra iarþa.

L. 3a. sia-: snia- U. — 4a. slitr: i tf. U. vrdrifinn: vindriðinn UTB. hvitrar: hvitar B; hvitvm U. — 4b. briost: briott U. — 6a. fra: fyrir U. — 6b. blakkr lætr: UWB; utydel. T; blackleitr R. sog: sęg W; sæ U. — 8. sem—qvað: þetta U; ul. W. — 10a. dynstra/nd: dynr stønng B og så lôngum. svig: svik U. — 10b. fira: fyrr a B. — 11. Ok—hann: ul. U; qvað hann ul. W. — 12a. Grans: grams U. goldna: gvllna WTB; gyllta U. — 13a. iofri: iofra U. — 12b. holm: hlomn U. Heita: heiþa U. — 14—17. En—bavrþvm: ul. W. — 14—15. En—avndri: ul. U. — 16. Ok—sva: ok enn qvaþ hann U. — 15a. skotar: skottar B. heldvm: helldr B. — 15b. avndri: andre BT. — 17b. sverri-: sverþi- U; sneriss B. bavrþvm: bavndvm U. — 19a. Hvat: hvatt BT. qveþa: kvaþvm U. Grotta: griota U. — 21a. firir: fra U. — 19b. er: ul. W. lvngs: lvnzs U. — 20b. melldr: milldr U. hliþar: hilldir U.

Her er kallat hávit Amloða[1] kvern. Enn sem qvað Einar Skvlas(on):

134. Vicnar ramr iRakna dvgs hrindr ba/l þar er[2] 330
reksavmr flvga stra/mi bleikir
[bifgrvnd a[3] stag rifivm.

35. (26) Hvernig skal kenna sol? Sva, at kalla hana dottvr Mvndilfæra, systvr Mana, kona Glens, eldr himins ok lopz. Sva sem q(vað) Skvli Þorsteinss(on):

135. Glens beðia veðr gyðiv lios kemr gott með geislvm
gvðblið ivé siþan granserks ofan Mana.

Sva q(vað) Einar Skvlas(on):

136. Hvargi er Beita borgar har of[4] hnossvin varvm
balgrimmaztvm skala heims vafrlogi sveimar.

36. (27) Hvernig skal kena vind? Sva, at kalla hann son Fornioz, broþvr Ægis ok eldz, briot viþar, skaþi ok bani eþa hvndr eþa vargr viþar eþa segls e(ða) seglreiþa. Sva sagþi Svein iNorðrsetvdrapv:

137. Tokv fyrst til fivka[5] Forniotz synir liotir.

37. (28) Hvernig skal kena eld? Sva, at kalla hann broþvr 332 vindz ok Ægis, bana ok grand viþar ok hvsa, Halfs bani, sol hvsana.

---

[1] Rett. fra amlona. [2] Mgl. [3] Rett. fra bifgrvndar. [4] Rett. fra af. [5] Skr. fioka.

L. 1. Her—sem: Sva B. — 3a. ramr: ran U. Rakna: raknar U. — 3b. dvgs: dvks U, dags B; ul. W og skr. hrindir. er: WTUB; ul. R. — 5b. grvnd a: WTBU; grvndar R. rifivm: rifin B; r... (afr.) U. — 6. Overskr. i U: fra kenningo solar, i B: kenningar solar. Hvernig: Hversu W = l. 19. Beg. findes også senere i U, i dettes kap. 73. — 7. -færa: fôra T, fara WB; -feta U (bis). kona: konu WTBU. — 9a. veðr: venr B. gyðiv: gyðivr B; gy.. (afr.) U. — 10a. gvð-: geð- B. i: ul. U (og skr. vie). — 9b. gott: gort U. — 10b. serks: setr W; setrs UTB. — 12a. Hvargi: Hvergi B. — 13a. -grimmaztvm: U; grimmastan RWTB. — 12b. of: TB; vm WU; af R. hnossvin: hnossum TB; hollvm U. varvm: arvm U. — 13b. vafr-: vôfr- B. — 14. Overskr. i U; kendr vindrinn, i B: kenningar vinndar. hann: ul. U. — 15. For-: fior- T = 18b. briot: briotr U. — 16. eþa segls: ul. U. -reiþa: -reipa WTB. sagþi: qvaþ T. Norðr-: Nor- W. — 19. Overskr. i U: kenndr elldr, i B: kenningar elldz. Hvernig: Hverso U. — 21. hvsana: uden art. U.

38. (29) Hvernig skal kenа vetr? Sva, at kalla hann son Vindsvals ok bana orma, hriðmal. Sva q(vað) Ormr Steinðorss(on):

138. Ræð ec þenna mavg manı Vindsvals vnað blindvm.

Sva q(vað) Asgrimr:

139. Sigrgæþir var siþan seimaʀ iÞrandheimi[1] þioð veit þinar iþir þan orms trega sanar.

39. (30) Hvernig skal kenа svmar? Sva, at kalla son Svasaþar ok likn ormanna[2], groðr manа. Sva sem q(vað) Egill Skall(agrimsson):[3]

27a 140. Vpp skolvm varvm sverþvm vlfs tanlitvðr glitra eigvm dað at drygia idalmiskvnn fiska.

40. (31) Hvernig skal kenа maninn?[4] Hann skal kenа við verk sin, þat er hann veitir eþa þiggr e(ða) gerir; hann ma ok
334 kenа til eignar sinar, þeirar er hann a ok sva ef hann gaf; sva ok við ættir þær, er hann kom af, sva þær, er fra honvm komv. Hvernig skal hann kenа við þesa lvti? Sva, at kalla hann vinanda eþa fremianda[5] fara s(inna) e(ða) athafnar, viga e(ða) sæfara e(ða) veiþa e(ða) vapna [e(ða) skipa.[6] Ok firir þvi at hann er reynir vapnana ok viðr vigana, allt eitt ok vinandi; viðr heitir ok tre, reynir heitir tré. Af þesvm heitvm hafa skalldin kallat manninn[7] ask e(ða) hlyn, lvnd e(ða) aðrvm viþar h(eitvm)

[1] Rett. fra þramh-. [2] Rett. fra manna. [3] Utydel. [4] Rett. fra man. [5] e(ða) tf. [6] Tf. over l. [7] Rett. fra men.

L. 1. Overskr. i U: vetrinn, i B: kenningar vetrar. — 4a. Ræð: Reð WTUB. manı: manna WT. — 6a. Sigrgæþir: Sigbioþr U. — 6b. iþir: iþnir U. — 7b. sanar: sannan TBU. — 8. Overskr. i U: kent svmar. Sva: ul. U. kalla: þat tf. TB. — 9. ormanna—manа: Mannlikn ma kalla U. ormanna: W; orma B; manna RT. manа: ul. WT; mars B. — 11a. varvm: orvm U. — 13. Overskr. i U: kendr maðrinn. maninn: WTBU; man R. Hann—kenа: Sva at kenna hann T. — 14. sin: sitt B. eða gerir: ul. T. — 15. ok—sva: kenna við eigner sinar þat er hann gefr eða hann á U. ok—gaf: ul. T. eignar—ef: þeirar eignar sem B. sva: ul. W. gaf: eða þa tf. WB. — 16. kom af: er af kominn U. fra: af U. komv: koma B. — 17. Hvernig: Hversu W. — 18. fremianda: verka sinna tf. U; eða tf. RB; eða til tf. W. — 19. eða veiþa eða: meidr T. eða veiþa: ul. WBU. Ok —er: hann er ok U. firir: af W. at—er: er hann B. — 20. vigana: þat er tf. B. vinandi: vinnanda U. — 21. ok: ul. WU; efter tre BU. heitir: ok tf. WT. — 22. manninn: WTBU; men R. viþar: viða WU.

kallkendvm ok kent til viga e(ða) skipa e(ða) fiar. Man er ok rett at kena til allra asa heita; kent er ok við iotna heiti, ok er þat flest hað e(ða) lastmæli. Vel þickir kent til alfa. Konv skal kena til allz qvenbvnaþar, gvllz ok gimsteina, avls e(ða) vins eþa anars dryckiar, þes er hon selr e(ða) gefr, sva ok til avlgagna ok til allra þeira lvta, er henne samir at vina eþa veita. Rett er at kena hana sva, at kalla hana seliv eþa log þes, er hon miðlar, en selia e(ða) log þat erv tre. Firir þvi er kona kǫllvt til keningar ǫllvm qvenkendvm viþar heitvm, en firir þvi er kona[1] kend til gimsteina e(ða) glersteina, at[2] þat var iforneskiv qvena bvnaðr, er kallat var steinasǫrvi, er þær hofþv ahalsi ser. Nv er sva fært til keningar, at konan er nv kend við stein ok[3] við all steins 336 heiti. Kona er ok kend við allar asynivr [e(ða) valkyrivr[4] e(ða) nornir e(ða) disir. Konv er ok rett at kena við alla athofn sina eþa við eign[5] eþa ætt.

41. (32) Hvernig skal kena gvll? Sva, at kalla þat eld ægis ok bar Glasis, haddr Sifiar, hǫfvðband Fvllv, gratr Freyio, mvntal ok ravdd ok orð iotna, dropa Dravpnis ok regn eþa skvr Dravpnis eþa avgna Freyiv, otrgiold, navðgiald[6] asana, sað[7] Fyrisvalla, havgþak Havlga, elldr allra vatna ok handar, griot ok sker eþa blik handar.

[1] er tf. [2] Mgl. [3] Rett. fra e(ða). [4] Mgl. [5] sina tf. [6] Rett. fra slavg-. [7] Rett. fra ok.

L. 1. kallk.—kent: karllmann skal kenna ok U. kallk.: vidarheitom tf. T. eða skipa: ul. W. — 2. kent—ok: hann er ok kenndr B. — 3. flest: mgl. U. þickir: ok tf. T. til: við U. Overskr. i B: kenningar kuenna. — 4—5. eþa anars: ok til allz B. — 5. gagna: gagnanna W. — 6. til: ul. U. samir: vel tf. B. — 7. er(1): ok tf. B. log: lǫg W.; lag UB. miðlar: eða gefr eða veitir tf. B. — 8. log: lag UB. þat: ul. B. — 9. er kona: at kona er rett TW. kǫllvt: kend U. qvenk.: ul. U. þvi: þa sǫk B. — 10. at: B; ul. RWTU. — 10—11. forneskiv—ser: fyrnd at konur baru þat a halse ser er kallat var steinasǫrfi B. — 11. kallat: calladr T. var: er U. Nv—sva: En þat er nu sva B. — 12. nv: ul. UB. við —ok: ul. B. steins: steina B. — 13. allar asynivr: avll asynia heiti U. eða valk.: WTUB (ok v.); ul. R. — 14. ok: ul. U. alla: ul. B. — 15. eign: sina tf. R, ul. de øvr. eða ætt: ok við (sål. også U) ettir B. — 16. Overskr. i U: kent gvllit, i B: kenningar gvllz; i B findes her indskudt kap. 7, se ovf. (s. 85). — 17. haddr..gratr: hadd..grat B. band: bavnd U. — 18. mvn tal—eþa: ul. U. ravdd—orð: orð tak ok rǫdd B. Dravpnis: ul. B. — 19. Dravpnis: hans W. eþa: ok dropa ok regn U. otr-: otrs- B. navðgi. asana: ul. U; giolld skr. WB; nauð- skr. WTB, slavg R. sað: U; ok TB; fræ W. — 20. -valla: Sað Kraka tf. W. -valla: -vallar U. elldr: ægis ok (elldr tf. B) tf. UB; ok Ranar ok tf. U. ok: ul. B. griot: froða miǫl feniumelldr ok meniu. Kraka sáð tf. B. — 21. sker—blik sær (!) U. handar: hadda (!) B; hermed ender dette afsnit i B; froþa miol tf. U, der her går over til s. 125,1—5 (sva segir Eyvindr U).

42. (33) Firir hvi er gvll kallat eldr ęgis? Þesi saga er til þes, er fyR er getit, at Ægir sotti heimboð til Asgarðz, en er hann var bviN til heimferþar, þa bavð hann til sin Oðni ok a/llvm asvm aþriGia manaþa fresti. Til þeiRar ferþar varþ fyrst Oþinn ok Niorðr, Freyr, Tyr, Bragi, ViþaR, Loki, sva ok asynivr, FriG, Freyia, Gefivn, Skaþi, Iþvnn, Sif. Þor var eigi þar; hann var fariN iAvstrveg at drepa tra/ll. En er goþin hofðv setz isæti, þa let Ægir bera iN ahallar golf lysigvll, þat er birti ok lysti hǫllina sem eldr, [oc þat var þar haft fyrir lios at hans veizlv[1]
338 sem iValha/llv[2] voro sverþin firir eld. Þa senti Loki þar við ǫll goð ok drap þræl Ægis, þaN er Fimafengr hét; aNaR þræll hans er nefndr Eldir.[3] Ran er nefnd kona Ægis, en niv dætr þeira, sva sem fyR er ritat. At þeiri veizlv vaNz allt sialft, bæþi vist ok avl ok ǫll reiþa, er til veizlvNar þvrpti. Þa vrþv æsir þes
27b varir, at Rán atti net þat er hon veiddi í menn alla, þa er a sæ komv. Nv er þesi saga til þes, hvaþan af þat er, at[4] gvll er kallat eldr eþa lios eþa birti Ægis, Ranar e(ða) Ægis dætra, ok af þeim keNingvm er nv sva sett, at gvll er kallat eldr sævar ok allra hans heita, sva sem Ægir e(ða) Rán eigv heiti við sæiN, ok þaþan af er nv gvll kallat eldr vatna e(ða) á ok allra ár heita. En þesi heiti hafa sva farit sem a/NVr ok keNingar, at hin yngri skald hafa ort eptir dæmvm hiNa gomlv skalda, sva sem stoð iþeira qvæþvm, en sett siþan vt i halfor þær, er þeim þotto likar við þat, er fyR var ort, sva sem vatnit er sænvm, en ain vatninv, en lækr aNi. Þvi er þat kallat nygervingar allt, er vt er sett heiti lengra, en fyR fiNz, ok þickir þat vel allt, er með likindvm ferr ok eþli. Sva q(vað) Bragi skald:

340 141. Eld of þac af iofri — þat gaf fiolnis fialla
avlna becks við dryckiv — með fylli mer stillir.

---

[1] Mgl. [2] R skr. vall-. [3] Rett. fra reseldr. [4] Mgl.

L. 1—29. ul. U. — 1. Þesi: Su T. — 2. er getit: var sagt W. — 4. a/llvm: ul. W. — 7. hofðv setz: settuz W — 9. ok—veizlv: WT (ul. þar); ul. R. — 10. sem—sverþin: Sua (sem tf. W) i valholl hofdo sverdin verid hofd T. — 11. Fima-: funa- T. — 12. Eldir: WT; reseldr R. er nefnd: heitir WT. — 12—13. en—ritat: ul. W. — 15. í: ul. T. — 16. þat —at: ul. WT; at ul. R. — 17. Ægis: ul. W. — 19. hans: ul. WT. — 20. nv: ul. T. — 21. heiti: her ok kenningar WT. — 22. gomlv: fyrri W. — 24. vatnit: vatn WT. — 25. lækr: beckr WT. — 26. fyR: ul. T. er(2): ef W. — 27. ok: i tf. W. — 29b. fylli: fulli WT.

43. (34) Hvi er gvll kallat baR eþa lavf Glasis? I Asgarði firir dvrvm Valhallar stendr lvndr, sa er Glasir er kallaðr, en lavf hans alt er gvll ravtt, sva sem her er qveþit, at

142. Glasir stendr með gvlnv lavfi
firir Sigtys savlvm.

Sa er viðr fegrstr[1] með goþvm ok monnvm.

44. (35) Hvi er gvll kallat haddr Sifiar? Loki Lavfeyiarson hafþi þat gert til lævisi, at klippa hár allt af Sif. En er ÞoR varð þes varr[2], toc hann Loka ok mvndi lemia hvert bein ihonvm, aðr hann svarþi þes, at hann skal fa af svartalfvm, at þeir skvlo gera af gvlli Sifiv hadd þaN, er sva skal vaxa sem aNat hár. Eptir þat for Loki til þeira dverga, er heita Ivallda synir, ok gerþv þeir haddinn ok Skiðblaðni ok geirinn, er OþiN atti, er Gvngnir heitir. Þa veþiaði[3] Loki hofþi sinv við þaN dverg, er Brockr[4] heitir, hvart broþir hans, Æitri,[4] mvndi gera iafngoþa gripi iii., sem þessir voro. En er þeir komv til smiþiv, þa lagði Eitri[5] svinskin iaflinn ok bað blasa Brock[5] ok letta eigi fyR en hann[6] tæki þat or aflinvm, er hann [hafði í lagt[7]; en þegar er hann [var genginn[8] or smiþivNi en hiN bles, þa settiz flvga ein ahond honvm ok kroppaþi, en hann bles sem 342
aðr, þar til er smiðriN toc or aflinvm, ok var þat golltr ok var

[1] Rett. fra fegrst. [2] Rett. fra varð. [3] Skr. veþaaði. [4] Åben plads, der senere er udfyldt med navnet. [5] Ligesom för. [6] Rett. fra at. [7] Rett. fra lagþi í. [8] Rett. fra geck.

L. 1. Dette stykke findes i U efter kap. om Hjadningekampen, overskr.: her segir vm kenning gvlls. eþa lavf: ul. U, men tf. eþa lavf hans efter Glasis. — 2—3. firir—at: er hann sem her segir U. — 3. at: ul. W. — 4b. gvlnv: gvlligo U. — 5. -tys: -tyrs U. — 6. fegrstr: frægr U. ok monnvm: ul. T. — 7. Overskr. i U: fra velvm dvergsins við loka. Sifiar: en þat bar til þess at tf. U. — 8. klippa: klipt(!) T. — 9. þes: ul. U. Loka: havndvm tf. U. — 10. svarþi: sverþi U; sor W. þes: eiþ tf. U. svart-: svarta U. — 11. skvlo: ul. U. gvlli: til handa tf. U. — 12. heita: heto U. — 13. ok(2): skipit tf. U. — 14. er—heitir: gvngni er Oþinn a U. þaN dverg: dverginn U. — 15. er—gera: hvart broþir dvergsins mvndi gert geta U. For navnet Brokkr (W) er der åben plads i RT, og for Æitri i R; i R er med ung hånd tilskrevet brockr og sindri. — 16. iii.: ul. W. voro: aþra iii. tf. U. — 17. Eitri: W; hann T; dvergrinn U. Brock: ul. TU; broður sinn tf. W; at U. — 18. eigi: blastrinvm tf. U. aflinvm: ul. U. hafði—lagt: WTU (dog latið); lagþi í R; aflinn tf. U. — 19. er: ul. U. var genginn: T; v. brott (vt U) genginn WU; geck R. — 20. hond honvm: hann U; hans skr. W. kroppaþi: hann tf. U. — 21. smiðriN: kom til tf. U. ok—golltr: gollt T.

bvrstin[1] or gvlli. Þvi næst lagþi hann í aflin gvll ok bað hann blasa ok hætta eigi fyr blæstrinvm, en hann kvæmi aptr; geck hann[2] abrat. En þa kom flvgan ok settiz ahals honvm ok kroppaþi nv halfv fastara [en aðr,[2] en hann bles, þar til er smiðrin toc or aflinvm gvllhring þan, er Dravpnir heitir. Þa lagþi hann iarn iaflin ok bað hann blasa ok sagþi, at onytt mvndi verþa, ef blastrin felli; þa settiz flvgan milli avgna honvm ok kroppaþi hvarmana, en er bloþit fell i avgvn, sva at hann sa ecki, þa greip hann til hendini sem skiotaz, meþan belgrin lagþiz niðr, ok sveipþi af ser flvgvni; ok þa kom þar smiðrin ok[3] sagþi, at nv lagþi nær, at allt mvndi onytaz, er iaflinvm var. Þa toc hann or aflinvm hamar,[2] feck hann þa alla gripina ihendr broþvr sinvm Brock[4] ok bað hann fara með til Asgarðz ok leysa veðivnina. En er þeir Loki barv fram gripina, þa
28a settvz æsirnir adomstola, ok skyldi þat atqvæþi standaz sem segþi Oþinn, Þor, Freyr. Þa gaf Loki Oþni geirinn Gvngni, en Þor haddinn, er Sif skyldi hafa, en Frey Skiðblaðni, ok sagþi skyn á ollvm gripvnvm,[5] at geirinn[6] nam aldri staþar ilagi, en haddrin var holdgroin, þegar er hann kom ahavfvt Sif, en Skiðblaðnir hafþi byr, þegar er segl kom alopt, hvert er fara skyldi,
344 en matti vefia saman sem dvk ok hafa ipvng ser, ef þat vildi. Þa bar fram Brockr[4] sina gripi; hann gaf Oðni hringin ok sagþi,

[1] Rett. fra bvrtin. [2] Mgl. [3] Rett. fra at. [4] Ligesom för. [5] Rett. fra gripvm. [6] Rett. fra grei-.

L. 1. or: af W. gvlli: á tf. U. gvll: gvllit U. hann(2): þa tf. T. — 2. ok—en: þar til er U. hætta—blæstrinvm: lata eigi falla blastrinn fyrr WT. aptr: til U. geck—En: ul. U; hann i WT. — 4. nv: ul. U. en aðr: T; en it fyrra sinn U; ul. WR. — 5. smiðrin: kom ok tf. U. þan: ul. U. heitir: er kallaðr WT. — 6. aflin: afl U. — 7. mvndi verða: mvn U. blastrin felli: hann lætr falla blastrinn U. — 8. hvarmana—avgvn: ul. U. — 9. hendini: hendi sinni U. — 9—10. meþan—niðr: ul. U. — 10. flvgvni: flvgvna U; meþan belgrinn lagþiz niðr tf. U. þar: ul. U. — 11. at—var: nær hava at onytaz mvndi oll smiþin i aflinvm U. — nv: þa W. at(2)—mvndi: nu myndi allt T. — 11—12. er—var: ul. T. — 12. hamar: TU, ul. R. gripina: honvm tf. U. — 13. Brock: ul. U. með: gripina tf. U. — 14. ok: at U. veðivnina: veþian sina U. fram: saman U. — 15. -stola: sina tf. U. — 16. segþi: lagþi a (efter Oþinn) U; orscurdodo T (efter Freyr). — 18. gripvnvm: WU; gripvm RT. nam—lagi: man eigi i havggvi stað nema U. — 19. -groin: -fastr U. — 20. þegar—lopt: ok segl kom vpp (efter skyldi) U. — 21. sem dvk: ul. U. pvng ser: pungi sinum W; pvngi skr. U. — 22. fram Brockr: dvergrinn saman U. hringin: dravpni tf. U.

at ena nivndv hveria nott mvndi drivpa af honvm atta hringar iafnhofgir sem hann; en Frey gaf hann gavltiN ok sagþi, at hann matti reNa lopt ok la/g nott ok dag meira en hverr hestr, ok aldri varþ sva myrct af nott eþa imyrkheimvm, at eigi væri ærit liost, þar er hann for; sva lysti af bvrstiNi. Þa gaf haN Þor hamariN ok sagþi, at hann mvndi mega liosta sva stort sem hann vildi, hvat sem firir væri, at[1] eigi myndi hamaRinn bila, ok ef hann vyrpi honvm til, þa mvndi hann aldri missa, ok aldri flivga[2] sva langt, at eigi mvndi hann sækia heim hond, ok ef hann villdi, þa var hann sva litill, at hafa matti iserk ser; en þat var lyti a, at forskeptit var heldr skamt. Þat var domr þeira, at hamarriN var beztr af ollvm gripvnvm[3] ok mest va/rn í firir hrimþvrsvm, ok dæmðv þeir, at dvergriN ætti veðfeit. Þa bavð Loki at leysa ha/fvt sitt, en[4] dvergrinn[5] sagþi, at þes var engi von. »Taktv mic þa« kvað Loki. En er[4] hann vildi taka hann, þa var hann vitz fiarri. Loki atti skva þa,[4] er hann raN á lopt ok lǫg. Þa bað dvergriN Þor, at hann skyldi taka hann, en hann gerþi sva. Þa vildi dvergriN havGva af [hofvð hans,[6] en Loki sagþi, at hann atti hofvðit[7] en eigi halsiN. Þa toc dvergriN þveng ok knif ok vill stinga ra/far[8] ava/rrvm 346 Loka ok vill rifa saman mvNinn, en knifrinn beit ecki. Þa mælti hann, at betri væri þar alr broþvr hans, en iafnskiott sem hann nefndi hann, þa var þar alriN, ok beit hann varrarnar; rifaði[9] hann saman vaRarnar, ok reif Loki[4] or æsvnvm. Sa

[1] Rett. fra ok. [2] Rett. fra flivgia. [3] Rett. fra gripvm. [4] Mgl. [5] svaraði tf. [6] Rett. fra loka hǫfvt. [7] Rett. fra hofvt. [8] Rett. fra ra/f. [9] Rett. fra rifiaþi.

L. 1. mvndi: mvndo U. — 3. matti: mvndi U. lopt—la/g: efter hestr U. hverr: einn U. — 4. varþ: verþr U. eþa imyrkh.: ul. U. væri: se U. — 5. liost: lios WT. for: er U. — 6. hamariN: miolni tf. U. at.. mvndi: ul. U. — 7. væri: yrþi U. at: WTU; ok R. hamaRinn: hann U. — 8. til þa: ul. U. aldri: eigi U = l. 9. — 9. flivga—langt: sva lengi fliuga T. — 10. þa—hann: mvndi hann vera U. hann(1): þat WT. — 11. þat—skamt: litið var forskeptið U. a: hamrinum tf. W. heldr: ul. WT. — 12. af—gripvnvm: gripanna U; gripvm skr. R. — 13. i: ul. U. firir: bergrisum oc tf. T. þeir: ul. W. — 14. en: WTU; ul. R. dvergrinn: svaraði tf. R, ul. WTU. — 15. En er: WT; ok U; er ul. R. — 16. þa: WTU; ul. R. — 17. raN a: baro U; matti renna WT. bað: hann tf. U. — 18. en: ok U. hann: Þor T. — 19. hofvð hans: WTU: loka hofvt R. atti: a U. — 20. knif: ok vill rifa saman varrar loka tf. U. ravfar: WTU; ra/f R. — 20—21. va/rrvm loka: vorrvnvm U. — 21. ok—mvNinn: ul. U. ecki: eigi a U. — 22. hann: dvergrinn U. þar: ul. UT. en iafn-: ok sva U. — 23. hann(2): ul. U. var alriN: kom hann U. beit —varrarnar: ul. W. — 24. hann: þa tf. T. vaRarnar: varrar loka U. Loki: RU; ul. WT.

þvengr, er mvðrin Loka var saman rifaðr, heitir Vartari. (36) Her heyrir, at gvll er kent til havfvtbandz Fvllo, er orti Eyvindr skaldaspillir:

143. Fvllv skein afiollvm — Vllar kiols of allan
fallsol bra vallar — alldr Hakvnar skalldvm.

45. (37) Gvll er kallat gratr Freyiv, sem fyr er sagt; sva q(vað) Skvli Þorsteinsson:

144. Margr of hlavt of morgin — Freyiv tar at fleiri
morðelldz þar er vær felldvmz — fárbioðr at þar vorvm.

Ok sem q(vað) Einar Skvlas(on):

145. Þar er Mardallar milli — Gavtz bervm galla þrvttin
meginhvrþar liggr skvrþa — gratr dalreyþar latra.

348 Ok her hefir Einar en kent sva Freyiv, at kalla hana moþvr Hnossar eþa konv Oðs, sva sem[1] her:

146. Eigi þver firir avgna — ræfs eignisz sva regni
Oðs beðvino Roþa — ramsvell[2] konvngr elle.

Ok en sva:

147. Hroðrbarni kna ec Hornar — saðs berr sinar moþvr
hlvtvm dyran grip styra — svans vni mer gvnar
brandr þrymr gialfrs[3] agrandi — fostr gæþandi Froþa
gvllvifiþv hliþar — Freys nipt bra driptir.

Her getr ok þes, at Freyiv ma sva kena, at kalla hana systvr Freys. Ok enn sva:

---

[1] Rett. fra segir. [2] Rett. fra svelli. [3] Rett. fra gialfr.

L. 1. var: er U. rifaðr: savmaðr með U; með tf. W. Vartari: Overskr. i U: fra kenningo gvllz. — 2. heyrir: þu tf. T. kent: callat T. (hofudband). -bandz: banda U. — 2—3. orti—skald.: Eyvindr qvaþ U. — 5a. fall: fiall U. — 4b. Vllar: ull W. of: vm U; dette vers er tidligere anført i U (se ved 120,21) i selvsamme form. Herefter følger i U kap. 47. — 6. Gvll—sagt: ul. U; var skr. WT. — 8a. of(1): ul. W. — 9a. vær: hlyn U. felldvmz: felldomc T; felldvm U. — 9b. þar: þvi U. — 10—12. Ok—latra: ul. U. — 12a. -hvrþar: urð þar W. — 13. her—hana: enn hefir einar kveþit sva at freygio kallar hann U; enn hefir Einar skr. T. at kalla: ok callat T. — 14. sem her: W: segir her R; sem her segir (er T) UT. — 15b. ræfs: ræfr U; refrs T. sva: sa WTU. regni: rogni T. — 16b. -svell: -svel U; svelz T; svelli WR. — 17—21. Ok—driptir: ul. U. — 20a. þrymr: þrumir WT. gialfrs: T; gialfs W; gialfr R. — 21a. vifiþv: vifodo T. — 20b. Froþa: fræða W. — 22. ok: ul. U. sva—hana: kalla WU. — 23. sva: segir hann U.

148. Nyt bvðvmc Niarþar dottvr — vel of hrosa ec þvi visa,
nalægt[1] var þat scala — varn siavar avl barni. 28b

Her er hon kallvð dottir Niarþar. Ok en sva: 350

149. Gaf sa er eining ofrar — rikr leiddi mey mækis
ognprvðr Vana brvþar — motvalldr abeð[3] skaldi[4]
þing Vafaðar þrangvir — Gefnar gloþvm drifna
þrotta/flga[2] mer dottvr — Gavtreks svana bravtar.

Her er hon kavllvð Gefn ok Vana brvðr. Til allra heita Freyiv er rett at kena gratinn ok kalla sva gvllit, ok amarga lvnd er þesvm keningvm breytt, kallat hagl e(ða) regn e(ða) iel e(ða) dropar e(ða) skvrir eþa forsar avgna hennar eþa kina e(ða) hlyra e(ða) bra e(ða) hvarma.

46. (38) Her ma þat heyra, at kallat er orð e(ða) randd iotna gvllit, sva sem fyr er sagt; sva q(vað) Bragi skald:

150. Þan atta ec vin verstan[5] — Ala vndirkvlv
vatzrandd[6] en mer baztan — oniðraðan[7] þriþia.

Hann kallaþi stein vazta vndirkvlv,[8] en iotvn Ala steinsins, en gvll rodd iotvns.

47. (39) [Hver soc er[9] til þes, at gvll er kallat otrgiold? Sva 352
er sagt, at þa er æsir forv at kana heim allan, Oþinn ok Loki

---

[1] Rett. fra nelegt. [2] Rett. fra a/fla. [3] Skr. beið. [4] Skr. skialdi. [5] Rett. i R fra noget galt først skr. [6] Rett. fra ra/ðla. [7] Rett. fra -niþioþan. [8] steinin tf. [9] Rett. fra Sv er soc.

L. 1a. Nyt: nytt WU. bvðvmc: buðuz W. — 2a. nalægt: WU; nelegt RT. scala: stala U. — 1b. hrosa ec: hrosac T. — 2b. siavar: sævar U. — 3. sva: segir hann U. — 4a. eking: eining U. — 6a. þing Vafaðar: þings vaforloga U. — 7a. dottvr: dottir U. — 4b. leiddi: leiþi U. — 5b. beð: beið WR. — 7b. -reks: -reiks U. — 9. gratinn: ul. U. ok a: ul. U. — 10. þesvm: þeim U. eða regn: ul. W. — 13. Her—er: ul. U. randd: raþ U. — 14. gvllit sva: ul. U. Sva—sagt: ul. T. er: var U. skald: ul. U. — 16a. vatzrandd: vatzraðla R; vaz raud T; uaz rodd W; (v)atzt rodd U. en: ok U. — 16b. -niðraðan: WT; ..þiaþan U; niþioþan R. — 17. kallaþi: kallar U. stein: sæinn U. -kvlv: steininn tf. RWT; ul. U. — 18. rodd: raþ U. — 19—kap. 53 sl. ul. W. I U findes her umiddelbart efter: Gvll er kallaþ otrgiavlld eða navþgiolld asanna eða rógmalmr. bol eða bygþ fafnis eða malmr gnitaheiþar eða byrþr grana ok arfr fafnis. niflvnga skattr eða arfr. — og går så over til s. 142,5 (Kraka sáð). Otrafsnittet (begyndelsen) findes langt senere i U, nemlig efter kapitlet om »Fullas hovedbånd« (s. 125,5). — 19. Hver—er: T; Sv er sok R. Overskr. i U: loki drap otr son hreiþmars. Hver—giold: ul. U. Sva: þat U. — 20. þa er: ul. U. allan: ul. TU. Oþinn..Loki: omv. U.

ok Hœnir, þeir komv at á nokqvoRi ok gengv með anni til fors nokqvors, ok við forsiN var otr eiN ok hafþi tekit lax or forsinvm ok at blvndaNdi. Þa toc Loki vpp stein ok kastaði at otrinvm ok lavst ihavfvt honvm. Þa hrosaþi Loki veiþi siNi, at hann hefþi veitt ieinv haGvi otr ok lax, tokv þeir þa laxinn ok otriN ok barv eptir[1] ser, komv þa at bæ nokqvorvm ok gengv iN. En sa bvandi er nefndr HreiðmaR, er þar bio, hann var mikill firir ser ok mioc fiolkvNigr; þeiddvz æsir at hafa þar nattstað ok quoþvz hafa með ser vist ærna ok syndv bvandanvm veiþi sina. En er HreiðmaR sa otriN, þa kallaþi hann sonv sina, Fafni ok Regin, ok segir, at Otr, broþir þeira, var drepinn ok sva, hverir þat hofþv gort. Nv ganga þeir feðgar at asvnvm ok taka þa hondvm ok binda ok segia þa vm otriN, at hann var sonr Hreiðmars. Æsir bioþa firir sic fiorlavstn, sva mikit fe, sem HreiðmaR sialfr vill aqveþa, ok varþ þat at sætt með þeim ok bvndit svardavgvm. Þa var otriN fleginn; tok HreiðmaR otrbelginn ok mælti við þa, at þeir skvlo fylla belgiN af ravþv gvlli ok sva hylia hann allan, ok[2] skal þat vera at sætt þeira. Þa sendi Oþinn Loka iSvartalfaheim, ok kom hann til dvergs þes, er h(eitir) Andvari[3]; hann var fiskr ivatni, ok toc
354 Loki hann hondvm ok lagþi ahann fiorlaGsn alt gvll þat, er hann atti isteini sinvm. Ok er þeir koma isteininn, þa bar dvergriN fram allt gvll, þat er hann atti, ok var þat allmikit fe. Þa svipti dvergriN vndir havnd ser einvm litlvm gvllbavg; þat[4] sa Loki ok bað hann fram lata baGinn. DvergriN bað

[1] Rett. fra með. [2] sva tf. [3] Skr. -þvari. [4] Rett. fra þa.

L. 1. komv: gengv U. með anni: ul. T. — 1—2. með—forsiN: at a nockvrre ok gengv i fors nockvrn ok þar U. — 2. lax: einn tf. U. — 3. ok —blvnd.: ul. U. — 3. stein: einn tf. U. — 4. ok lavst: kom U. haGfvt honvm: havfvþit U; ok hafþi hann þegar bana tf. U. — 5. hefþi: hafþi U. — 6. eptir: TU; með R. þa..ok: ul. U. — 7. En—var: þar bio hreiþmarr bondi U. — 8. firir ser: ul. U. mioc: ul. U. þar: nattvrþar dvol eða tf. U. — 9. með: ul. T. með—ærna: vistina með ser U. — 10. otriN: veiþina U. hann: a tf. U. — 11. var: væri T. drepinn: veginn U. — 12. hverir: hverr U. hofþv: hefir U; haua T. — 13. binda: þa tf. U. þa—hann: at otrinn U. — 14. firir sic: ul. U. — 14—15. mikit fe: mikla U. — 15. sialfr: ul. U. a—ok: ul. U. — 16. bvndit: binda U. — 17. skvlo: skylldi U. — 18. sva: ul. U. — 19. þeira: með þeim U. sendi—Loka: mællti Oþinn at loki skylldi fara U. — 20. var: sva margkvnnigr at hann var stvndvm tf. U. — 21. Loki: ul. T. -laGsn: at hann skylldi greiþa tf. U. — 22—24. Ok—fe: ul. U.

hann[1] eigi bavgiN af ser taka ok letz mega æxla ser fe af bavginvm, ef hann heldi. Loki qvað hann eigi skyldv hafa eiN peNing eptir ok toc ba/ginn af honvm ok geck vt, en dvergriN mælti, at sa bavgr skyldi vera hverivm ha/fvðs bani, er ætti.[2] Loki s(egir), at honvm þotti þat vel, ok sagþi, at þat skyldi haldaz mega firir þvi, sa formali, at hann skyldi flytia þeim til eyrna, er þa tæki við. For hann ibravt [ok kom[3] til Hreiðmars ok syndi Oðni gvllit; en er hann sa ba/ginn, þa syndiz honvm fagr ok toc hann af fenv, en greiddi Hreiðmari gvllit; þa fyldi hann otrbelginn, sem mest matti hann, ok setti vpp, er fvllr var; geck þa Oþinn til ok skyldi hylia belgiN með gvllinv, ok 29a þa mælti hann við Hreiðmar, at hann skal sia, hvart belgriN er þa allr hvlðr, en HreiðmaR leit til ok hvgþi at vandliga ok sa eítt grana hár ok bað þat hylia, en at oðrvm koste væri lokit sætt þeira. Þa dro Oþinn fram ba/ginn ok hvlþi grana harit ok sagþi, at þa voro þeir la/sir fra otrgioldvnvm. En er Oþinn hafþi tekit geir siN en Loki skva sina ok þvrptv þa ecki at ottaz, þa mælti Loki, at þat skyldi haldaz, er Andvari hafþi mælt, at sa bavgr ok þat gvll skyldi verþa þes bani, er ætti,[2] ok þat helltz[4] siþan. Nv er[5] sagt, af[3] hveriv gvll er otrgiold kallat eþa 356 navðgiald asaNa e(ða) rogmalmr. Hvat er fleira at segia fra gvllinv?

48. HreiðmaR toc þa gvllit at sonar gioldvm, en Fafnir ok

[1] taka tf. [2] Rett. fra atti. [3] Mgl. [4] þat tf. o. l. [5] þat tf.

L. 2. ef—heldi: ul. TU. — 3. peNing: peing U. — 4. vera—bani: verþa at bana hverivm U. ætti: TU; atti R. — 5. at(2)—skyldi: þvi U. — 6. firir—formali: þann formala U. skyldi: mvndi U. — 7. eyrna: handa U. er: hava skylldi ok tf. U. ok kom: TU, ul. R. — 8. honvm: avar tf. U. — 9. hann: ul. U. — 9—10. en—hann: hreiþmarr fylldi nv U. — 10. matti: ma U. hann(2): i leggia T. vpp: siþan tf. U. — 12. skal: til ganga ok tf. U. — 12—13. belgriN—allr: eigi er U. — 13. en Hr.: ul. U. til—at: a TU. — 15. þeira: ul. U. ba/ginn: hringinn U. grana: ul. T. — 16. voro—la/sir: var hann lavss U. gioldvnvm: uden art. T; gialldino U. — 17. geir siN: geirinn U. — 18. Loki: Oþinn U. skyldi: skyli U. mælt: vm tf. U. — 19. ok—gvll: ul. U. verþa þes: vera þess mans hofods T. ætti: TU; atti R. — 20. er: þat tf. R, ul. TU. af hveriv: hvi U (at skr. R). gvll er . . kallat: gvllit heitir U. — 21. giald: giolld U. — 23. For hele det følgende afsnit, til slutn. af kap. 51, har U kun dette: Nv tok Hreiþmarr gvllit at sonargiolldvm. en fafnir ok regins(!) beiddvz af nockvrs i broþr giolld. þeir drapo favþr sinn. Fafnir lagþiz a feit ok varþ at ormi. en reginn for a brott, hvorefter kap. om Hrolf krake følger.

Regin beiddvz af nokqvors ibroþvr giold; Hreiðmar vni þeim enskis penings af gvllinv. Þat vard vrað þeira bræðra, at þeir drapv favþvr sin til gvllzins. Þa beiddiz Reginn, at Fafnir skyldi skipta gvllinv ihelminga með þeim; Fafnir svarar sva, at litil von var, at hann mvndi miðla gvllit við broþvr sin, er hann drap faþvr sin til gvllzins, ok bað Regin fara brat, en at aðrvm kosti mvndi hann fara sem Hreiðmar. Fafnir hafþi þa tekit hialm, er Hreiðmar hafþi átt, ok setti ahafvt ser, er kallaðr var ægishialmr, er oll qvikvendi hræþaz, er sia, ok sverþ þat, er Hrotti heitir. Regin hafþi þat sverþ, er Refill er kallaðr. Flyþi hann þa brat, en Fafnir for vpp a Gnitaheiþi ok gerþi ser þar bol ok braz iorms liki ok lagþiz agvllit. Regin for þa til Hialpreks konvngs aÞiodi ok gerþiz þar smiðr hans. Þa toc hann þar til fostrs Sigvrð, son Sigmvndar, sonar Vǫlsvngs, ok son Hiordisar, dottvr Eylima. Sigvrðr var agætaztr allra herkonvnga af ætt ok afli ok hvg. Regin sagþi honvm til, hvar Fafnir la agvllinv, ok eggiaþi hann at sækia gvllit. Þa gerþi Reginn sverþ þat, er Gramr heitir,[1] at sva hvast var, at Sigvrðr bra niðr i renanda vatn, ok toc i svndr vllar lagð, er rak firir
358 stravminvm at sverþz egini; þvi næst klaf Sigvrþr steðia Regins ofan istockinn með sverþinv. Eptir þat forv þeir Sigvrðr ok Reginn aGnitaheiðe, þa grof Sigvrþr grof aveg Fafnis ok settiz þar i. En er Fafnir skreið til vatz ok hann kom ifir grofna, þa lagþi Sigvrþr sverþinv igognvm hann, ok var þat hans bani. Kom þa Regin at ok sagþi, at hann hefþi drepit broþvr hans, ok bað honvm þat at sætt, at hann skyldi taka hiarta Fafnis ok steikia við eld, en Reginn lagþiz niðr ok drack bloþ Fafnis ok lagþiz at sofa. En er Sigvrþr steikþi hiartat ok hann hvgþi, at fvllsteikt mvndi, ok toc afingrinvm, hve hart var, en er fraðit ran or hiartanv afingrin þa bran hann ok drap fingrinvm imvnn ser, en er hiarta bloþit kom a tvngvna, þa kvni hann fvgls radd ok skildi, hvat igþvrnar sagþv, er satv iviðnvm; þa mælti ein:

151. Þar sitr Sigvrþr
sveita stockin
Fafnis hiarta
við fvna steikir
spakr þætti mer
spillir baga
ef fiorsega
franan æti[2].

[1] Mgl. [2] Skr. ætti.

L. 1. beiddvz: beidaz T. — 2. vrað: rad T. — 5. er: ef T. — 6. til gvllzins: á gullino T. — 8. hialm: med art. T. — 12. gvllit: en tf. T. — 15. var: er T. — 18. at(1): er T. hvast var: omv. T. — 20. stravminvm: uden art. T. — 20—21. Sigvrþr—þeir: ul. T. — 29. var: væri T. fraðit: uden art. T. — 31—32. fvgls radd: fugl roddo T. — 32. skildi: hann tf. T.

152. Þar liggr Reginn qvað ONVR — ber af reiþi — 29b
ræðr vm við sic — ra/ng orð saman — 360
vill tæla ma/g — vill ba/lva smiðr
þan er trvir hanvm — broþvr hefna.

Þa geck Sigvrðr til Regins ok drap hann, en siþan til hestz sins, er Grani h(eitir), ok reið til þes er hann kom til bols Fafnis, toc þa vpp gvllit ok batt iklyfiar ok lagþi vpp abak Grana ok steig vpp sialfr ok reið þa leið sina. Nv er þat sagt, hver saga til er þes, at[1] gvllit er kallat bol e(ða) bygð Fafnis eþa malmr Gnitaheiðar eða byrðr Grana.

49. (41) Þa reið Sigvrðr til þes, er hann fan afiallinv hvs; þar svaf ini ein kona ok hafþi sv hialm ok bryniv. Hann bra sverþinv ok reist brynivna af henne; þa vaknaþi hon ok nefndiz Hildr; hon er kavllvð Brynhildr, ok var valkyria. Sigvrþr reið þaðan ok kom til þes konvngs, er Givki h(et); kona hans er nefnd Grimhildr; bavrn þeira voro þav Gvnar, Havgni, Gvðrvn, Gvðny; Gotthormr var stivpsonr Givka. Þar dvalþiz Sigvrþr langa hriþ; þa feck hann Gvðrvnar Givkad(ottvr), en Gvnnar ok Havgni sorvz ibræþra lag við Sigvrþ. Þvi næst forv þeir Sigvrþr ok Givkasynir at biðia Gvnari konv til Atla Bvðlasonar Brynhildar, systvr hans. Hon sat aHindafialli ok var vm sal hennar vafrlogi, en hon hafþi þes heit strengt, at eiga þan einn man, er þorþi at riþa vafrlogann. Þa riþv þeir Sigvrþr ok Givkvngar, þeir erv ok kallaþir Niflvngar, vpp afiallit, ok skyldi þa Gvnar riþa vafrlogann; hann atti hest þan, er Goti h(eitir), en sa hestr þorþi eigi at hlavpa[2] ieldinn. Þa skiptv þeir litvm Sigvrþr ok Gvnarr ok sva nofnvm, þviat Grani vildi vndir 362
a/ngvm manni ganga nema S(igvrði). Þa hliop Sigvrþr aGrana ok reið vafrlogann; þat qveld geck hann at brvðla/pi með Brynhildi. En er þav kvomv i sæing, þa dro hann sverþit Gram or sliðrvm ok lagþi imilli þeira. En at morni þa er hann stoð vpp ok klæddi sic, þa gaf hann Brynhildi at línfe gvllbavginn, þan er Loki hafþi tekit af Andvara, en toc af henne annan ba/g til minia. Sigvrþr hliop þa ahest sin ok reið til felaga sina; skipta þeir Gvnar þa aptr litvm ok forv aptr til Givka með Brynhildi. Sigvrþr atti ii. born með Gvðrvnv, Sigmvnd ok Svanhilldi.

50. Þat var eitt sin, at Brynhildr ok Gvðrvn gengv til vatz, at bleikia hadda sina. Þa er þær komv til arinar, þa oð Brynhildr vt á ǫna fra landi ok mælti, at hon vildi eigi bera iha/fvt

---

[1] Mgl. [2] Rett. fra hlapa.

L. 5. Regins: þar er Reginn la T. en siþan: þa geck Sigurdr T. — 9. at: T; ul. R. — 12—13. Hann—sverþinv: ul. T. — 17. Gott-: Gut- T. — 17—18. Þar—Givka-: ul. T. — 20. ok: þer tf. T. — 25. atti: hafdi T. heitir: er calladr T. — 29. -la/pi: med art. T. — 30. sverþit: ul. T. — 33. af: hendi tf. T. ba/g: ring T. — 35. Gvnar: ul. T. aptr(2): heim T. — — 39. vt: ul. T.

ser þat vatn, er ryni or hari Gvðrvnv, þviat hon atti bvanda hvgaðan betr. Þa geck Gvðrvn a ana eptir henni ok sagþi, at hon matti firir þvi þva ofar sin hadd í ǫni, at hon atti þan man, er eigi G(vnnarr) ok engi anar iveroldv var iafnfrækn, þviat hann vá Fafni ok Regin ok toc arf eptir baþa þa. Þa svarar Brynhildr: »meira var þat vert, er Gvnar reið vaforlogann, en Sigvrþr þorþi eigi«. Þa hlo Gvðrvn ok mælti: »ætlar þv, at Gvnar riþi vaforlogann; sa ætla ec at gengi ireckiv hia þer, er mer gaf gvllba/g þenna, en sa gvllba/gr, er þv hefir
364 30a ahendi ok þv þatt at linfe, hann er kallaðr Andvaranavtr, ok ætlac, at eigi sotti Gvnar hann á Gnitaheiþe«. Þa þagnaþi Brynhildr ok geck heim. Eptir þat eggiaþi hon Gvnar ok Ha/gna at drepa Sigvrþ, en fyrir þvi at þeir voro eiðsvarar Sigvrþar, þa egivþv þeir til Gothorm, broþvr s(inn), at drepa Sigvrþ; hann lagþi Sigvrþ sverþi igognvm sofanda, en er hann feck sarit, þa kastaþi hann sverþinv Gram eptir honvm, sva at svndr sneið imiðiv manin; þar fell Sigvrþr ok sonr hans þrevetr, er[1] Sigmvndr h(et), er þeir drapv. Eptir þat lagþi Brynhildr sik sverþi ok var hon brend með Sigvrþi, en Gvnar ok Havgni tokv þa Fafnis arf ok Andvaraná/t ok reþv þa lavndvm.

51. (42) Atli konvngr Bvðlason, broþir Brynhildar, feck þa Gvðrvnar, en Sigvrþr hafþi atta, ok attv þa/ born. Atli konvngr ba/ð til sin Gvnari ok Ha/gna, en þeir foro at heimboþinv. En aðr þeir foro heiman, þa falv þeir gvllit Fafnis arf iRin, ok hefir þat gvll aldri siþan fvndiz. En Attli konvngr hafþi þar liþ firir ok barþiz við þa[1] Gvnar ok Havgna, ok vrþv þeir handteknir; let Atli konvngr skera hiarta or Ha/gna kyqvom; var þat hans bani; Gvnari let hann kasta iormgarþ, en honvm var fengin leynilega harpa ok slo hann með tanvm, þviat hendr hans voro bvndnar. [En sva lek hann horpvna[1] sva at allir ormarnir sofnvþv, nema sv naðra, er rendi at honvm ok hio sva firir flagbrioskat, at hon steypði ha/fþinv in iholit ok hangþi

[1] Mgl.

L. 4. -ldv: hermed beg. C. — 6. þat: þo tf. C. — 8. vafor-: vafur- C. ætla ec: etlac T. — 9—10. þv—ok: ul. C. — 9. þv hefir: þer er T. — 11. ætlac: ætla ek C. — 12. Gvnar: til tf. C. — 13. fyrir: ul. C. — 14. Gott-: Gutt- TC. hann: ok Gutthormr C. — 15. igognvm: ul. T. hann: Sigurdr C. sarit: sar T. — 16. kastaþi—Gram: greip hann suerdit Gram ok kastadi C. — 17. fell: do C. — 17—18. sonr—drapv: Sigmund son hans þreuetrann drapo þeir T. — 18. sverþi: i gegnum tf. C. — 19. þa: ul. C. — 20. þa: ul. C. lavndvm: her har C et lille afsnit, der findes i RT senere, s. 134,1—6. (Eptir—bera). — 21. konvngr: ul. C. broþir Brh.: ul. C. — 22. born: saman tf. C. — 23. En: ok C. — 24. þa: ul. C. i: anni tf. C. — 26. liþ firir: fyrir mikit lid C. þa: C; ul. RT. — 27. Atli kgr.: hann C. — 28. var: ok uard C. en: ok þa (v. h.) C. — 30. En—horpvna: C; ul. RT. sva(2): ul. C. — 31. ormarnir: ormar T. sv: ein tf. C.

hon alifriNi, þar til er hann do. GvNaR ok Havgni erv kallaþir Niflvngar ok Givkvngar; firir þvi er gvll kallat Niflvnga skattr 366
eþa arfr. Litlv siþaR drap Gvðrvn tva sonv sina ok let gera með gvlli ok silfri borðker af havsvm þeira, ok þa var gert erfi Niflvnga. At þeiri veizlv let Gvðrvn skenkia Atla konvngi með þeim borðkervm mioð ok var blandit við bloþi sveinaNa, en hiortv þeira let hon steikia ok fa konvngi at eta; en er þat var gert, þa sagþi hon honvm sialfvm með morgvm ofa/grvm orþvm. Eigi skorti þar afenginn drykk,[1] sva at flest folk sofnaþi þar sem sat. Aþeiri nott geck hon til konvngs, er hann svaf, ok með henne sonr Ha/gna, ok vagv at honvm; þat var hans bani. Þa skvtv þa/ eldi i[2] ha/llina ok braN þat folk, er þar var iNi. Eptir þat for hon til siovar ok hliop asæiN ok vildi tyna ser, en hana rak ifir fiorþinn, kom þa aþat land, er atti Ionakr konvngr. En er hann sa hana, toc hann hana til sin ok feck hennar. Attv þa/ iii. sonv, er sva hetv[3], Sa/rli, Hamþir, Erpr; þeir voro allir svartir sem hrafn ahars lit sem GvNaR ok Ha/gni ok aðrir Niflvngar. Þar fæddiz vpp Svanhildr, d(ottir) Sigvrþar sveins, hon var allra qvenna fegrst. Þat spvrþi Iormvnreckr konvngr hiN riki; hann sendi son siN Randve at biðia hennar ser til handa. En er hann kom til Ionakrs, þa var Svanhildr seld honvm ihendr; skyldi hann færa hana Iormvnrekk konvngi.[4] Þa sagþi Bicki iarl,[4] at þat var betr fallit, at Randverr ætti Svan- 368
hildi, er hann var vngr ok bæþi þa/, en Iormvnrekkr var gamall. Þetta rað likaþi þeim vel envm vngvm monnvm. Þvi næst sagþi Bicki þetta konvngi. Þa let Iormvnrekkr konvngr taka son siN ok leiða til galga. Þa toc Randver ha/k siN ok plockaþi af fiaðrarnar ok bað senda feðr sinvm; þa var hann hengdr.

---

[1] Rett. fra mioð. [2] Rett. fra a, der dog er noget uformeligt. [3] Skr. heitv el. hettv. [4] Mgl.

L. 1. hon: ul. T. — 2. er: at C. Nifl. skattr: skattr þeira C. — 5. þeiri: þessi C. — 5—6. þeim borðk.: bordkerum þessum C. — 6. blandit: blandat C. — 7. let hon: ul. T. — 8. sialfvm: ul. C. orþvm: þessi tiþinndi tf. C. — 9. afenginn: afengan TC. drykk: TC; mioð R. flest: ul. C. — 9—10. þar—sat: ul. T. — 10. hon: Guþrun C. til kgs.: at konungi T. er—svaf: ul. C. — 11. vagv: þau tf. C. þat var: þar er hann sat ok vard þat C. — 12. i: TC; a R. folk: allt inni C og ul. det følg. iNi. — 13. for: geck T; snðri C. tyna: dreckia C. — 14. fiorþinn: uden art. T. kom: ok kom hon C. — 16. hetv: heita C. Navnene forbundne med ok C. — 19. hon: ok CT. fegrst: frægst C. Þat: þetta C. Iormvn-: ermen- C her og ellers. — 20. hennar: Svanhildar T. — 21. Ionakrs: borgar tf. C. honvm: Randue C. — 22. hendr: hond T. skyldi hann: at hann scyldi T. kgi: CT; ul. R. — 23. iarl: C; ul. RT. var: væri C. — 24—25. gamall: madr tf. T. — 26. Bicki: iarl tf. C. Iormvnr.: ul. C. kgr.: ul. T. — 26—27. taka—leiða: leida son sinn C. — 28. senda: heim tf. C. þa: ok sidan C.

30b En er Iormvnrekkr konvngr sa hakinn, þa kom honvm i hvg, at sva sem hakriN var vfleygr ok fiaðrlavs,[1] sva var riki hans vfært, er hann var gamall ok sonlaus. Þa leit[2] Iormvnrekkr konvngr Svanhildi,[3] er hann reið or skogi fra veiþvm,[4] [hvar hon[5] sat at haddbliki; þa riþv þeir ahana ok troþv hana vndir hesta fotvm til bana. En er þetta spvrþi Gvðrvn, þa egiaþi hon sonv sina til hefndar eptir Svanhildi. En er þeir bioggvz til ferþar, þa fekk hon þeim brynivr ok hialma sva sterka, at eigi mvndi iarn afesta. Hon lagþi rað fyrir þa at þa er þeir kvæmi til Iormvnrekks konvngs, at þeir skyldv ganga of nott at honvm sofanda; skyldi Savrli ok Hamþir hoggva af honvm hendr ok fætr, en Erpr hafvþit. En er þeir komv aleið, þa spvrþv þeir Erp, hver liðsemð þeim mvndi at honvm, ef þeir hitti Iormvnrekk konvng; hann svarar, at hann mvndi veita þeim þvilikt sem hond fæti. Þeir s(egia), at þat var allz ecki, at fotr styddiz við hond. Þeir vorv sva reiðir moþvr siNi, er hon hafþi leitt þa vt með heiptyrðvm, ok þeir vildv gera þat, er henni þætti verst, ok drapv Erp, þviat hon vNi honvm mest. Litlv siþaR, er Savrli geck, skriðnaþi hann aðrvm fæti, stvddi sic með hendiNi; þa mælti hann: »veitti nv hondin[3] fætinvm; betr væri nv, at Erpr lifþi«. En er þeir komv til Iormvnrekks konvngs of nott, þar sem hann svaf, ok hioggv af honvm hendr ok fætr, þa[6] vacnaþi hann ok kallaþi amenn sina, bað þa vaka. Þa mælti Hamþir: »af mvndi nv hafvðit, ef Erpr lifþi«. Þa stoþv vpp hirðmenninir ok sottv þa ok fengv eigi sott þa með vapnvm. Þa kallaþi Iormvnrekkr, at þa skal beria grioti; var sva gert. Þar fellv þeir Savrli ok Hamþir; þa var ok daað all ætt ok afqvæmi Givka. [Þvi er brynia kavllvð klæði eða vaðir Hamðis ok Sorla.[3]

[1] ok tf. [2] Rett. fra lét. [3] Mgl. [4] með hirð sina tf. [5] Rett. fra en Svanhildr drotning. [6] Rett. fra Sva.

L. 1. hvg: hvat hann hafdi gort tf. C. — 2. var(2): ok tf. C. — 3—4. þa—hann: þat vár eitt sinn er ermenrekr konungr C. — 3. leit: T; let R. — 4—5. hvar hon: T; en (at C) Svanhilldr drotning RC. — 5. hana(2): ul. C. — 6. hesta: ul. C. — 9. lagþi: þat tf. T. — 10. at—skyldv: skylldu þeir C. — 11. skyldi: skylldu C. — 12. Erpr: hoggva tf. T. hafvþit: uden art. C. komv: voru comnir T. — 13. Erp: brodur sinn tf. C. honvm: vera tf. C. ef: þa er C. — 14. konvng: ul. T. mvndi: mvn C. — 15. at(2): er C. — 16. styddiz: studdiz CT. Þeir—sva: en sva voro þeir C; ok sva skr. T. — 17. með: ul. C. ok: at C. — 18. drapv: þeir tf. C. Erp: broþur sinn tf. C. — 19. er: þar sem C. — 20—21. veitti—fætinvm | betr—lifþi: omv. C. og tf. broþir ockar efter Erpr og þvi at foran veitti. — 22. ok hioggv: þa hiuggu þeir C. — 23. þa: T; ok vid þat C. hann: konungr T. — 24. Erpr: broþir ockar tf. C. — 25. þa: at þeim C. — 25. með: ul. T. — 26. Iormvnr.: konungr tf. C. skal: skylldi C. beria: með tf. C. — 27. Þar: þa T. Savrli . . Hamþir: omv. C. daað all: omv. T. — 28—29. Þvi—Sorla: C; ul. RT.

52. Eptir Sigvrþ svein lifþi dottir, er Aslavg h(et), er fædd var at Heimis iHlymdolvm, ok erv þaþan ættir komnar storar. Sva er sagt, at Sigmvndr Vavlsvngsson var sva mattvgr, at hann drack eitr ok sakaþi ecki, en Sinfiotli, sonr hans, ok Sigvrþr voro sva harþir ahvðna, at þa sakaþi ecki eitr, at vtan qvæmi aþa bera; þvi hefir Bragi skald sva qveþit:

153. Þa er forns Litar flotna
afangboða a/ngli
hra/ckviall of hrockinn
heck Volsvnga dreckv.

Eptir þesvm sa/gvm hafa flest skald ort ok tekit ymsa þattv. Bragi hin gamli orti vm fall Sa/rla ok Hamþiz idrapv þeiri, er hann orti vm Ragnar loðbrok:

154. Knatti eðr við illan
Iormvnreckr at vakna
372 með dreyrfar drottir
15 drávm isverþa flavmi
rosta varþ ira/ni
Randves hofvð niðia
þa er hrafnblair hefndv
harma Erps of barmar.
20 155. Fla/t of sétt við sveita
soknar afls agolfi
hræfa da/gg of havgnar
hendr sem fætr of kendv
fell ibloþi brvnin
25 brvn a/lskacki rvna
þat er a Leifa landa
lá/fi fatt at ha/fþi.
156. Þar sva at gerþv gyrþan
golf holqvis sa fylkir
segls naglfara siglvr
savms anvanar standa
vrþv snemst ok Savrli
samraþa þeir Hamðir
ha/rþvm herþi mylvm
hergavtz vinv barþir.
157. Mioc let stala stokqvir 374
styðia Givka niðia
fla/ms þa er fiorvi nama
folghildar mvn vildv 31a
ok blaserkian birkis
bavllfagr ga/tv allir
e/ni havg ok egiar
Ionakrs sonvm lavna.
158. Þat segec fall afavgrvm
flotna randar botni
Ræs gafomc reiþar mana
Ragnar ok fiold sagna.

L. 1—6. Eptir—bera: ul. C. her (som har flyttet dette stykke til s. 131,20). — 1. lifþi: eptir tf. C. — 1—2. er—var: hon var upp fædd C. — 4. sakaþi: hann tf. C. sonr hans: synir hans (efter Sigvrþr) C. — 5. at(2): þott C. — 6. Þvi—qveþit: her eptir quad bragi skalld C; sva qvad Bragi scald T. — 7—11. Þa—loðbrok: ul. C. — 12a. eðr: adr C. — 13a. iormvnreckr: ermenrekr C. — 14a. drottir: dottur C. — 16a. rosta varþ: rostu van C. — 17a. randves: randvers C. — 19a. of: vm C. — 20a. of: vm C. sétt: set TC. við: med TC. — 21a. soknar: socna T. afls: alfs TC. — 22a. of: þar er C. — 23a. sem: ok C. kendv: kenduz C (rigt.). — 24a. brvnin: blandin C. — 25a. a/lskacki: vaulspaci T; aulskali C. — 26a. þat er: þann C. — 27a. la/fi: laufdi C. fatt: fat T. at: æ C. — 29a. holqvis: haulkuis TC. fylkir: fylkis C. — 13b. an-: and- TC. — 16b. ha/rþvm: halum C. — 17b. vinv: vinum C. — 18b. Mioc: miott C. — 20b. fla/ms: glaums T. fiorvi: fiolui T. nama: RT; næma C. — 21b. folg: fogl- TC. vildv: villda T. — 22b. -serkian: -serkiar C; sercia T. — 23b. bavll: ball C. ga/tv: gautu C. — 25b. ionakrs: onakurs C. — 26b. segec: segig C; se eg T. — 28b. gafomc: gafu uid C. mana: ul. C.

53. (43) Hvi er gvll kallat miol Froþa? Til þes er saga sia, at Skioldr h(et) sonr Oþins, er Skioldvngar erv fra komnir; hann hafþi atsetv ok reð londvm, þar sem nv er kavllvð Danmaʀrk, en þa var kallat Gotland. Skioldr atti þaN son, er Friþleifr h(et), er londvm reð eptir hann; sonr Frilleifs het Froþi; hann toc konvngdom eptir faʀþvr s(inn) i þaN tið, er AʀgvstvS keisari lagþi frið of heim allan; þa var Kristr boriN. En firir þvi at Froþi var allra konvnga rikastztr aNorðrlondvm, þa var honvm kendr friþriN vm alla danska tvngv, ok kalla Norðmenn þat Froþa frið. Engi maðr grandaþi avðrvm, þott hann hitti firir ser foþvr bana e(ða) broþvr bana lavsan e(ða) bvndiN; þa
376 var ok engi þiofr e(ða) rans maðr, sva at gvllhringr eiN la a Ialangrs heiðe lengi. Froþi konvngr sotti heimboð iSviðioð til þes konvngs, er Fiolnir er nefndr. Þa keypti hann ambattir ii., er h(etv) Fenia ok Menia; þær voro miklar ok sterkar. IþaN tima faNz iDanmork kvernsteinar ii. sva miklir, at engi var sva sterkr, at dregit giæti; en sv nattvra fylgþi kvernvnvm, at þat molz a kverniNi, sem sa mælti firir, er mol. Sv kvern het Grotti. Hengikioptr er sa nefndr, er Froþa konvngi gaf kvernina. Froði konvngr let leiþa ambattirnir til kvernariNar ok bað þær mala gvll, [ok sva gerðv þær, molv fyrst gvll[1], ok friþ ok sælv Froþa; þa gaf hann þeim eigi lengri hvild eþa svefn en gaʀkrinn þagþi e(ða) hlioð matti qveþa; þat[2] er sagt, at þær qvæþi lioð þav, er kallat er Grottasavngr. Ok aðr letti qvæþinv, molv þær her at Froþa, sva at á þeiri nott kom þar

[1] Mgl. [2] Rett. fra þa.

L. 1. Hvi: þvi C. sia: su C; ul. T. — 2. Skioldr: skiolldungr C = l. 4. het: ul. T. — 3. hann: ul. T. er kavllvð: heitir C. — 4. var kallat: het C. Friþ-: Fril- T. — 6—7. i—keisari: I þenna tima red Augustus keisari fyrir roma borgar riki ok C. — 7. allan: ok tf. C; allan heiminn skr. T. — 9. Norð-: ul. TC. — 10. grandaþi: þa tf. C. hitti: fyndi C. — 12. eða: ne C. eiN: ul. C. la: iii. vettr vid þiodueg tf. C. og ul. lengi. — 14. er nefndr: het C. — 16. faNz: funduz C. -mork: morku TC. — 17. kvernvnvm: kverninni C. — 18. kverniNi: kuernonom T; ul. C. — 19. -kioptr: -keptr T. er—nefndr: het sa bondi C. kvernina: kvernirnar T. — 20. þær: ul. T. — 21. ok(1)—gvll: T; ul. RC. — 22. þa—hann: en hann gaf C. eþa: ne C. — 23. en: meþan tf. C. eða: eit tf. T. þat: CT; þa R. — 24. at: þa tf. C (q. þ.). qvæði: kuodo T. lioð: hliod C. þav: þat T. -savngr: ok er þetta vpphaf at. Nv ero komnar til konungs husa framuisar tuær fenia ok menia þær ero at froda fridleifssonar mattkar meyiar at mani gioruar tf. C. — 25. at(1): a hendr C. kom þar: her þar ok tf. T.

sa sækonvngr, er Mysingr h(et), ok drap Froþa, toc þar herfang mikit. Þa lagþiz Froþa friþr. Mysingr hafþi með ser Grotta ok sva Feniv ok Meniv ok bað þær mala salt; ok at miðri nott spvrþv þær, ef eigi leiddiz Mysingi salt. Hann bað þær mala[1] 378 5 lengr. Þær molv litla hriþ, aðr niðr [sokk skipit[2], ok var þar eptir svelgr ihafinv, er særinn fellr iqvernar a/gat; þa varð sær salltr.

159. Nv ervm komnar
til konvngs hvsa
framvisar tvær
Fenia ok Menia
þær ro at Froþa
Friþleifs sonar
máttkar meyiar
at mani hafþar.

160. Þær at lvðri
leiddar vorv
ok griotz gria
gangs of beiddv
het hann hvarígri
hvíld ne yndi,
aðr hann heyrþi
hliom ambatta.

161. Þær þyt þvlv
þa/gnhorvinar
leGivm lvðra
lettvm steinvm
bað hann eN meyiar
at þær mala skyldv.

162. Svngv ok slvngv
snvðga steini
sva at Froþa man 380
flest sofnaþi
þa qvað þat Menia[3]
var til meldrs[4] komin:

163. A/ð molvm Froþa
molvm alsælan
molvm[5] fiolð fiar
afegins lvðri
siti hann aavþi
sofi hann advni
vaki hann at vilia
þa er vel malit.

164. Her skyli engi 32b
a/ðrvm granda
til ba/ls bva
ne til bana orka
ne ha/Gva þvi
hvosv sverþi
þo at bana broþvr
bvndiN fiNi.

---

[1] Rett. fra mæl-. [2] Rett. fra svkkv skipin. [3] Rett. fra meni. [4] Rett. fra meldr. [5] Mgl.

L. 1. drap: hann tf. C. — 2. ser: ambattirnar ok tf. T. og ul. ok(1) —Meniv. Grotta: kuernina tf. C. — 3. bað: hann tf. C. — 4. ef: hvart C. (m. l. e.). — 5. sokk skipit: T; sukku skipin RC. — 6. er: enn T. fellr: fell C. sær: siorrinn C. Hele det følg. digt ul. C. I U er hele dette kap. ganske kort uddrag: her segir hvi gvll er kallat froþa miol. — Gvll er kallat miol froþa þviat froþi konvngr keypti ambattirnar fenio ok menio. ok þa fanz kvernsteinn einn sva mikill i danmorkv at engi feck dregit. en sv nattura fylgþi at allt miol þat er vndir var malit varþ at gvlli. Ambattirnar fengv dregit steininn. konvngr let þær mala gvll vm hrið. Þa gaf hann þeim eigi meira svefn en kveþa matti lioð eitt. Siþan molo þær her a hendr honvm. sa var havfþingi fyrir er mysingi het spekingr mikill. — 13a. Friþ-: Fril- T. — 24—25a. ul. T. — 29a. skyldv: scyldi T. — 9b. steini: steina T. — 13b. meldrs: T; meldr R. — 16b. molvm: T; ul. R.

165. En hann qvað ecki
orð it fyra:
sofit eigi þit
ne of sal gavkar
eþa lengr en sva
lioð eitt qveþac.

166. Varattv Froþi
fvllspakr of þic
382 malvinr manna
er þv man keyptir
ka/ssþv at afli
ok at alitvm
en at ætterni
ecki spvrþir.

167. Harðr var Hrvngnir
ok hans faþir
þo var Þiazi
þeim avflgari
Iþi ok A/rnir
okrir niðiar
bræðr bergrisa
þeim ervm bornar.

168. Komia Grotti
or gria fialli
ne sa hiN harþi
halr or iorþv
ne moli sva
mær bergrisa
ef vissi vitt
vętr til hennar.

169. Vær vetr niv
vorvm leikvr
avflgar alnar
firir iorð neþan
384 stoþv meyiar
at meginverkvm
færþvm sialfar
setberg orstað.

170. Velltvm grioti
of garð risa
sva at fold firir
for skialfandi
sva slongþvm vit
snvðga steini
hofga halli
at halir tocv.

171. En vit siþan
aSviðioþv
framvisar ii.
ifolk stigvm
beiddvm biornv
en brvtvm skioldv
gengvm igegnvm
graserkiat lit.

172. Steyptvm stilli
stvddvm aNan
veittvm goþvm
Gothormi lið
vara kyRseta
aðr Knvi felli.

173. Framm heldvm þvi
þav misseri
at við adka/ppvm 386
keNdar vorvm[1]
þar skorþv vit
ska/rpvm geirvm
bloð or benivm
ok brand rvþvm.

174. Nv ervm komnar
til konvngs hvsa
miskvNlavsar
ok at mani hafþar
ávR etr iliar
en ofan kvlði
drogvm dolgs siotvl
daprt er at Froþa.

175. Hendr skvlo hvilaz
hallr standa mvn
malit hefi ec firir mic
mitt of letti
nv mvna hondvm
hvild vel gefa
aðr fvllmalit
Froþa þycki.

[1] Rett. fra voro.

L. 7a. Var-: vart- T. — 26a. halr: hallr T. — 32a. leikvr: leikom T. — 36a. at: a T. — 37a. færþvm: haufom T. — 1b. slongþvm: slaungdu T. — 2b. snvðga: snudug T. — 9b. beiddvm: beittom T. — 15b. goþvm: vitrom T. — 16b. Goth-: Gud- T. — 22b. vorvm: T; voro R. — 23b. skorþv: scerdo T. — 27b. ervm: ero T. — 30b. at: ul. T. — 38b. letti: leiti T. — 39b. nv: ul. T. mvna: munuma T. hondvm: heldr tf. T.

176. Hendr skvlo hǫlða
harðar trionor
vapn valdreyrvg
vaki þv Froþi.
Vaki þv Froþi
ef þv vill hlyþa
388 songvm ockrvm
ok sa/gvm fornvm.
177. Eld se ec breNa
firir avstan borg
vigspioll vaka
þat mvn viti kallaðr
mvn heR koma
hinig af bragþi
ok breNa bæ
firir bvðlvngi.
178. Mvnatþv halda
Hleiðrar stoli
ra/þvm hringvm
ne regin grioti.
Tokvm amondli
mær skarpara
ervma[1] valmar[2]
ivaldreyra.
179. Mol mins favþvr
mær ramliga
þviat hon feigð fira
fiolmargra sa
stvkkv storar
steðr fra lvdri
[iarni varðar[3]
molvm eN framaR.
180. Molvm eN framaR 390
mon Yrsv sonr
við Halfdana
hefna Froþa
sa mvn hennar
heitiN verþa
bvR ok broþir
vitvm baþar þat.[4]
181. Molv meyiar
megins kostvþv[5]
voro vngar
iiotvnmoði
skvlfv skaptre
ska/tz lvðr ofan
hravt hiN havfgi
hallr svndr itvav.
182. En bergrisa
brvðr orð vm qvað
malit hofvm Froþi
sem mvnvm hætta
hafa fvllstaþit
flioð at meldri.

EinaR Skvlas(on) qvað sva:

183. Fra ec at Froþa meyiar
fvllgoliga molv
lætr stillir grið gvlli
grafvitnis beð slitna
mivks bera minnar avxar 392
meldr þaN við hlyn feldrar[6]
konvngs dyrkar fe Feniv
fa/gr hlyr bragar styri.

Sva qvað Egill:

184. Glaþar flotna fiolð
við Froþa miol.

---

[1] Skr. erv ma. [2] Skr. sål. med en kommalignende streg mellem l og m; en rettelse er tilsigtet, men uvist til hvad (varmar? el. vaknar?). [3] Rett. fra iarnar fiarþar. [4] Rett. fra þar. [5] Skr. ka/st-. [6] Rett. fra feldrat.

L. 3a. ul. T. — 6a. vill hlyþa: T; omv. R. — 14. af: a T. — 23a. valmar(?): valnar T. — 26a. ram-: rang- T. — 1b lyder i T: fiold of vissi — 3b. steðr: støðr T. — 4b. iarni varðar: T. — 13b. þat: T; þar R. — 16b. voro: oro T. — 24b. hofvm Froþi: heui ec firir mic T. — 30a. -goliga: -goligar T. — 30b. feldrar: T; feldrat R.

54. (44) [Hvi er gvll kallat sað Kraka?[1] Konvngr eiN iDanmork er nefndr Hrolfr kraki; hann var[2] agætaztr fornkonvnga fyrst af mildi ok fræknleík ok litillæti. Þat er eitt mark vm
32a litillæti hans, er mioc er fært ifrasagnir, at eiN litill sveiN ok fatækr er nef(n)dr Va/GR; hann kom ihavll Hrolfs konvngs; þa var konvngriN vngr at aldri ok graNligr avoxt. Þa geck VoGR firir hann ok sa vpp ahann. Þa mælti konvngr[3]: »hvat viltv mæla sveiN, er þv ser amic?«. VǪGR s(egir): »þa er ec var heima, heyrþac sagt, at Hrolfr konvngr at Hleiðrv var mestr maðr aNorðrlondvm, en nv sitr her ihasæti kraki eiN litill, ok kallit þer hann konvng[4]«. Þa svarar konvngr[3]: »þv sveiN hefir gefit mer nafn, at ec skal heita Hrolfr kraki, en þat er títt, at giof skal fylgia nafnfesti. Nv se ec þic enga giof hafa til at gefa mer at nafnfesti, þa er mer se þægilic; nv skal sa gefa oðrvm, er til hefir«, tok gvllhring af hendi ser ok gaf honvm. Þa mælti
394 VǪGR: »Gef þv allra konvnga heilaztr ok þes strengi ec heit, at verþa þes maNz bani, er þiN bana maðr verðr«. Þa mælti konvngr ok hlo við: »litlv verþr VǪGR feginn«.

55. Annat mark var þat sagt fra Hrolfi kraka vm fræknleik hans, at sa konvngr reð firir Uppsǫlvm, er Aðils h(et). Hann atti Yrsv, moðvr Hrolfs kraka. Hann hafþi vsætt við þaN kon-

[1] Mgl. [2] Rett. fra er. [3] Rett. fra konvngriN. [4] siN tf.

L. 1. Overskr. i U: fra þvi er hrolfr seri gvllino, i T: Um craca sád. Hvi—Kraka: W (Fyrir hveria sok) T; ul. RWU. — 1—3. Konvngr—fyrst: Hrolfr konvngr var agetr konvngr U. — 2. var: TC; er RW. agætaztr: allra tf. C. — 3. ok litill.: ul. CU; en tf. U. er: var C. mark: til tf. C. — 4. litillæti: milldi U. er—frasagnir: ul. UT; frasogn skr. W. fært ifras.: frægt ordit C. — 4—5. eiN—Va/GR: bondason einn sa er voggr het U. — 5—6. þa var: ul. U. — 6. konvngrinn: konungr enn W; var tf. U. at—ok: ul. U. -ligr: -leitr U. — 7. firir hann: at hasætino U; konunginn skr. C. vpp: ul. U. — 8. mæla: mer U. ser: starir C; sva tf. T; sva upp tf. W. heima: med fedr minum tf. C. — 9. heyrþac: var mer U. at Hleiðrv: ul. U; i skr. W. — 10. hasæti: med art. U. — 10—11. kallit—konvng: er sa konvngr kallaðr U; kalla þeir þann (hann C) skr. WC; sinn tf. RC. — 11. kgr: ok mælti tf. T. — 12. titt: með oss tf. W. — 13. fylgia: hverri tf. U. til: ul. U. — 14. at nafnf.: ul. U. er: at C. — 14—15. nv—hefir: Syniz mer þat rad at sæa ockar gefi odrum sem helldr hefir til C. — 14. skal: ul. T. gefa: geue T. — 15. tok: Hrolfr tf. C. — 17. bani: banamaðr C. bana maðr: bani WT; ul. U. mælti: Hrolfr tf. U. — 18. ok—við: ul. U; at skr. WT. — 19. Overskr. i U: Capitvlvm. var: er WT. þat—Hrolfi: um Hrolf C. sagt—kraka: ul. U. — 20. sa: ul. U. het: er nefndr T. — 21. Hann: Aþils C. Hrolfs: konvngs tf. U. vsætt: ofrið U.

vng, er reð firir Noregi, er Ali h(et). Þeir stefndv orrosto milli sin á isi vatz þes, er Veni heitir. Aþils konvngr sendi boð Hrolfi kraka, magi sinvm, at hann qvæmi til liðveizlv við hann, ok het mala ollvm her hans, meðan þeir væri iferþiNi, en konvngr sialfr skyldi eignaz iii. kostgripi, þa er hann kavs or Sviðioð. Hrolfr konvngr matti eigi farar firir vfriþi þeim, er hann atti við Saxa, en þo sendi hann Aðilsi berserki sina xii.; þar var eiN Baðvar Biarki ok Hialti hvgprvþi, Hvitserkr hvati, Vottr, Veseti,[1] þeir bræðr Svipdagr ok Beigvðr. Iþeiri orrosto fell Áli konvngr ok mikill lvti liðs hans. Þa toc Aðils konvngr af honvm davþvm hialmiN HildisviN ok hest hans Hrafn. Þa beiddvz þeir besserkir Hrolfs kraka at taka mala siN, iii. pvnd gvllz hverr þeira, ok vmfram beiddvz þeir at flytia Hrolfi kraka kostgripi þa, er þeir kvrv til handa honvm; þat var hialmrinn Hildigaðlltr ok brynian FiNzleif, er [a hvarigv festi iarn[2], ok gvllhringr sa, er kallaðr var Sviagris, er att hofþv langfeðgar Aþils. En konvngr varnaþi allra gripaNa ok eigi heldr gallt hann malaN; forv berserkir[3] brát ok vndv illa sinvm lvt, savgþv 396
sva bvit Hrolfi kraka, ok iafnskiott byriaþi hann ferþ sina til Vppsala; ok er hann kom skipvm sinvm iána Fyri, þa reið hann til Vppsala ok með honvm xii. berserkir hans, allir griþalavsir. Yrsa, moþir hans, fagnaþi honvm ok fylgði honvm til herbergis ok eigi til konvngs hallar; voro þa gervir eldar storir firir þeim

[1] Rett. fra við-. [2] Rett. fra hvergi festi vapn a. [3] Rett. fra berserkirnir.

L. 1. reð—het: Olli het en vpplenzki U. Ali het: nefndr er Ali TW. — 1—2. stefndv—þes: bavrþvz a vatzisi þeim U. — 1. stefndv: laugdu C. orrosto: stad med ser tf. C. — 2. Veni: Vænir U. kgr: ul. U. sendi: sendir C. boð: orþ UC. — 3. kraka—sinvm: ul. U. liðveizlv: liþs U. — 4. ollvm her: ollv liþi U. meðan—ferþiNi: þvi er færi með honvm U. — 5. kaðs: kiori C; kyri U. or: af WTU. — 7. Aðilsi: konungi tf. C. xii: xu. C. — 7—9. þar—Beigvðr: ul. U. — 8. Baðvar: BoðuaRr W. hugprvþi: ul. WT; hinn h. skr. C. — 9. Ve-: WTC: Við- R. — 10. ok—hans: ul. U; lvtr skr. WC. kgr: ul. U. — 11. hest hans: hestenn U. — 12. besserkir: med art. U. kraka: ul. U. at—siN: mala sins C. siN: af Aþilsi konungi tf. C. — 13. vm fram—at: ul. U. flytia—kraka: færa konungi C. — 14. kvrv: kioru C; keri U. til handa: ul. U. — 15. -gaðlltr: -svin T. a—iarn: WTU; hvergi f. i. áá C; hvergi festi vapn a R. — 16. gvllhr.—var: gvllhringinn U. — 17. gripaNa: gripa U. heldr: ul. U. — 18. berserkir: UCW; med art. RT. — 19. sva bvit: ul. U. kraka: konvngi UT. ok—hann: hrolfr byr U. — 20—21. ok er—Vppsala: ul. C. — 20. er hann: ul. U. þa—hann: ok reið U. — 21. með honvm: ul. U. allir: ul. U. — 22. honvm(1): vel tf. U. honvm(2): þeim C. -bergis: -byrgis WU. — 23. storir: ul. WTU.

ok gefit avl at drecka. Þa komv menn Aþils konvngs iN ok baro skiþ[1] aeldiN ok gerþv sva mikiN, at klæþi brvNv af þeim Hrolfi, ok mæltv: »er þat satt, at Hrolfr kraki ok berserkir hans flya hvarki eld ne iarn?« Þa hliop Hrolfr[2] kraki vpp ok allir þeir; þa mælti hann: »Avkvm eN elda at Aþils hvsvm«, toc skiold siN ok kastaþi aeldiN ok hliop yfir eldiN, meþan skioldriN braN, ok mælti eN: »Flyra sa eld[3] er ifir hleypr«. Sva for hverr at oðrvm hans maNa, tokv þa, er eldiN hofþv a/kit, ok kostvþv þeim aeldiN. Þa kom Yrsa ok feck Hrolfi kraka dyrs horn, fvllt af gvlli, ok þar með hringinn Sviagris ok bað þa
32b brá/t riða til liðsins. Þeir hliopv ahesta sina ok riþa ofan a Fyrisvollv; þa sa þeir, at Aþils konvngr reið eptir þeim með
398 her siN alvapnaþan ok vill drepa þa. Þa[4] toc Hrolfr kraki hægri hendi gvllit ofan ihornit ok sǫri alt vm gotvna. En er Sviar sia þat, hla/pa þeir or savðlvnvm, ok tok hverr slikt, er feck, en Aðils konvngr bað þa riþa ok reið sialfr akaflega. Slvngnir[5] het hestr hans, allra hesta skiotaztr. Þa sa Hrolfr kraki, at Aþils konvngr reið nær honvm, toc þa hringinn Sviagris ok kastaþi

---

[1] Rett. fra skiþin. [2] Skr. Hlofr. [3] Rett. fra elda. [4] Mgl. [5] Skr. Slvg-.

L. 1. gefit: þeim tf. TC. konvngs: ul. U. — 2. skiþ: UC; med art. RWT. klæþi: med art. C; manna hrolfs konungs tf. U og ul. det følg. Hrolfi; til Hr. fõjer C: konungi. — 3. er—satt: sva er sakt C. — 3—4. kraki—hans: ok kappar hans hava sva mælt at þeir mvndi (h. f.) U. — 4. flya: flyi C. — 4—5. hliop—hann: stoð hrolfr vpp ok mælti U. — 4. kraki: konungr C. — 5. þeir: bersercir hans T. þa—hann: ok mæltu sva C. eN elda: ver nv elldana U; eN ul. TC. — 6. toc: konungr þa tf. C. ok kastaþi: kastar U. yfir eldiN: sva yfir balit C. meþan: æ meþan er C. — 7. ok—eN: konvngr mælti U; eN ul. T. Flyra: flyrat WCU; flyr T. eld: WTU; elda RC. — 8. for: þa tf. U. þa: ok tf. WT; þeir siþan þa C. eldiN: elldana U. a/kit: keykt U; kynt C. — 9. þeim: ul. WTU. eldiN: balit C. Þa kom: þvi næst kom þar C. Yrsa: drotning tf. UC; moþir hans tf. U. kraka: ul. U. — 10. þar . . hringinn: ul. U. — 11. bra/t riða: fara U. liðsins: liðs sins UC. hliopv—riþa: riþo U; riðu skr. WTC. — 12. -vollv: voll U. kgr: ul. T. — 13. kraki: konungr C. — 13—14. hægri hendi: hendi sinni U. — 14. gvllit ofan: ul. U. sǫri alt: sæir æ vallt C; seri gvllino U. — 15. sia: sa WUC. þeir: ul. U. sa/ðlvnvm: sodlinom T; saudlum sinum C. toc—feck: lesa vpp gvllit U. feck: villdi W. — 16. Aðils: ul. C. kgr: ul. U. reið: ok tf. U. akaflega: fremstr U. — 16—17. Slvngnir—skiotaztr: ul. U; Slaunguir skr. C. — 17. hans: ok var tf. C. skiotaztr: er med suíum var tf. C. Þa—kraki: þa er hrolfr konvngr sa U. — 17. kraki: konungr C. — 18. kgr: ul. U. þa: hann U; hann þa C.

til hans ok bað hann þiGia at giof. Aþils konvngr reið at hringinvm ok toc til með spiotz oddinvm ok rendi vpp afaliN. Þa veyk Hrolfr[1] kraki aptr ok sa, er hann lavt niðr; þa mælti hann: »svinbeygt hefi ek nv þann, er rikaztr er með Svivm«. Sva skilþvz þeir. Af þesi sa/k er gvll kallat sað Kraka eþa Fyrisvalla; sva kvað Eyvindr skaldaspillir:

185. Barvm Vllr of alla[2] fiollvm Fyrisvalla
imvnla/cs aha/ka fræ Hakvnar æfi.

Sva sem Þioðolfr q(vað):

400 186. Avrð ser Yrsv bvrþar eys landreki liosv
iNdrott iofvrr siNi lastvaR Kraka baRi
biartplogaþan ba/ga ahlemildar holdi
brattakr volv spakra havks kalfor mer sialfvm.

56. (45) Sva er sagt, at konvngr sa, er Ha/lgi er nefndr[3], er Halogaland er við kent[4], var faþir Þorgerþar Havlgabrvþar; þav voro bæþi blotvt, ok var ha/gr Ha/lga kastaðr, oNor flo af gvlli eþa

[1] Skr. Hrof-. [2] Rett. fra allan. [3] Rett. fra kallaðr. [4] Rett. fra nefnt.

L. 1. hans: aþils U. giof: at ser tf. C. — 1–2. reið—faliN: tok með spiozoddinvm ok lavt eptir U. hringinvm: honum C. — 2. til: hringsins tf. C. rendi—faliN: toc T. — 3. veyk: leit U. er hann: at aþils UC. hann(2): Hrolfr konungr C. — 4. svinb. hefi: svinbeygþa U. rikaztr: æztr U. er(2) með: var (af W) WT. — 4—5. Sva—þeir: Skilia at þesso U. — 5. Af —sa/k: þvi U. -valla: -vallar U. De følg. vers (÷ første del af Tiodolfs) findes i U også i forb. med kap. om otrgiold (se s. 126) ɔ. U[1]. — 7[a]. of: a U[1]. alla: WU (bis) T; allan RC. — 7[b]. -valla: -vallar U[2]. 8[a] la/cs: leiks C. — 10—13[a]. ul. U[1]. — 10[a]. ser: sær WU[2]. bvrþar: byrþar U[2]. — 12[a]. plogaþar skr. U[2]. — 13[a]. volv spakra: vala spaka U[2]; vala skr. WT; ok enn tf. U[2]. — 10—13[b]. ul. T. — 11[b]. last: latr U[2]. — 12[b]. hlemilldar: hlemylldar U[2]; hlæmilldra U[1]; helmilldrar C. — 13[b]. havks kalfor: havk kalfar U[2]; hosk . . lfr U[1]. mer sialfvm: afr. U[1]. I W er de to vershalvdele byttede om. — 14. Her beg. A (748) med overskr.: fra holga konvngi. Kap. findes også i B, men forrest i Skaldskaparmal, overskr.: kenningar gullz; overskr. i U: her segir hvi gvll er kallat havgþak havlga. — 14—15. Sva—var: konvngr het havlgi U. er—kent: sem red Halogalandi er nefndr Hólge. hann B. — 14. er—nefndr: er nefndr H. A. nefndr: WT; kallaðr R. — 14—143.4 i C efter Bjarkemålsversene. — 15. Hal.—kent: red fyrir Haulgalandi C. kent: WTA; nefnt R; hann tf. WT ABC. Havlgabrvþar: ul. C. — 16. bæþi: ul. U. Ha/lga kastaðr: gerr at þeim U. Ha/lga: svo tf. B. kastaðr: at þar var tf. B. oNor: annarri C; hver tf. B. eþa: en onnr U; ok AB.

silfri, þat var blotfeit, en ONOR flo af moldv ok grioti. Sva q(vað) Skvli Þorsteinss(on):

187. Þa er ræfr vita Reifnis herfylgins bar[1] ec Havlga
ra/ð ec firir Sva/lð til a/þar havgþa/k saman[2] bavgvm.

57. I Biarkamalvm envm fornvm erv tavld[3] morg gvllz heiti; sva segir þar:

188. Gramr HIN gioflazti tregvm otrs gioldvm
gæddi hirð sina tarvm Mardallar
Feniv forverki elldi Orvnar
Fafnis Miðgarþi Iðia glysmalvm.
Glasis globaRI 190. Gladdi GVNVEITIR[7]
Graṇa fagrbyrði gengvm fagrbvnir
402 Dra/pnis dyrsveita Þiaza þingskilvm
dvni Grafvitnis. þioðir hermargar
189. Ytti[4] a/R hilmir Rinar ra/ðmalmi
aldir við tokv rogi Niflvnga
Sifiar[5] svarðfestvm visi HIN vigdiarfi
svelli dalna/ðar[6] varþi hann Baldr þeygi[8].

Gvll er kallat ikeNingvm eldr handar e(ða) liðs e(ða) legiar, þviat þat er ravtt, en silfr snær e(ða) svell eþa hela, þviat þat er hvitt. Með sama hætti skal ok keNa gvll e(ða) silfr til sioðs eþa digvls e(ða) lavdar, en hvartveggia silfr ok gvll ma vera griot handar

[1] Rett. fra bað. [2] Rett. fra sama. [3] Rett. fra tavd. [4] Rett. fra Veitti. [5] Rett. fra sviar. [6] Rett. fra -na/nar. [7] Rett. fra veiti. [8] Rett. fra þa/gli.

L. 1. þat—grioti: þriþia af molldv U. þat—blotf.: ul. A; fe skr. B. ONOR: hver tf. B. ok grioti: ul. A. — 1—18. Sva—þeygi: hava her eptir skalldin qveþit sem fyrr er ritað U, men tidligere har U anført Skules vers og versene af Bjarkamál. — 4a. Sva/lð: Suauld T; Svolð W; Svǫldr ABC; savl U. — 3b. herf.—ec: fylgnis haug ok baulga C; bar alle undt. R: bað. — 4b. þak: UABC; þok RWT. saman: UABC: sama RWT. baugvm: bauga C. — 5. envm fornvm: ul. ABU. tavld: TWUC; talit A; talen B; tavd R. — 7a. for det meste afr. U. HIN: ul. A. — 8a. gæddi: gladdi ABCU. — 15a. Ytti: alle undt. R: veitti. — 17a. Sifiar: WACU; siafar B; su uar(?) T; sviar R. -festvm: -fæsti A. — 8b. -dallar: -þallar U. — 9b. Orvnar: oranar W; adrunar(?); orunnar B; ǫlrvnar A. — 11b. -veitir: ABCU; -veiti RWT. — 13b. -skilvm: -skælum W. — 15b. ra/ð-: ryð- B. malms: malum C. — 16b. Niflvnga: budlunga C. — 18. varþi: vacþi WTAU; vake B. hann: ul. AB. þeygi: WTABU; þa/gli RC. — 19. ikeNingvm: ul. U. eldr: eþa lios tf. C. eða liðs: ul. C; liðar skr. AB. legiar: leggia W. — 20. silfr: er tf. C. — 21. ok: ul. U. eða silfr: ul. B. — 22. eða lavðar: ul. U; ok svo sylfr eða sama tf. B. handar: handa WT.

404 e(ða) hals giorð nokqvors þes manz, er títt var at hafa men. Men[1] ok hringar erv bæþi silfr ok gvll, ef eigi er anan veg greint. Sem q(vað) Þorleikr[2] fagri:

191. Kastar gramr aglæstar vngr visi[3] gefr eisv
gegn valstoðvar þegnvm armlegs digvl farmi.

Ok sem q(vað) Einar skalaglam:

192. Liðbrandvm kna Lvndar hycka ec ræsis recka
land frækn iofvr granda Rinar griot of þriota.[4]

Sva q(vað) Einar Skvlas(on):

193. Bloðeisv liggr bæþi sioðs á ec sokqva striþi
biargs tveim megin geima snær ok eldr at mæra.

Ok en sem hann q(vað):

194. Dægr þrymr hvert [... alldri ma firir elldi 23a
..... als hrynbrattar skala
406 .. .. oll viðr folka [...
.....[5] .....[5] bræþa.

Her er gvll kallat [eldr als hrynbratvtar, en silfr[6] snær skalana. Sva q(vað) Þorþr matraskald:

195. [.....ma[5] ryri hrans glaðsendir handa
sigþis latrs at[7] atti Hermoðr faþvr goðan.

[1] Mgl. [2] Rett. fra -lefr. [3] Rett. fra visir. [4] Rett. fra þrioti. [5] .... afr. [6] Mgl. [7] Rett. fra ok.

L. 1. eða: ok U. manz: ul. U. er: forðum (v. t.) tf. B. — 2. Men: WT; ul. RABCU. — 3. greint: breytt ABU. -leikr: WAB; leifr de øvr. — 4a. Kastar: kasta A. — 5a. stoðvar: stodar C. — 4b. visi: alle undt. R: visir. — 6. Ok sem: sva U; ok ænn sem AB. — 7a. -bravndvm: ligr tf. B. Lvndar: Lund T; landa U. — 8a. land: ul. T. granda: branda U. — 7b. -a: -at B. — 8b. þriota: alle undt. R: þrioti. Halvverset findes også i B i næste kap. Her skrives: hyckað ek, þriota. — 10a. liggr: gefr C. — 11a. biargs: bergs U; biarg C; brags AB. — 12. Ok—qvað: ul. A. sem—qvað: ul. B. en: ul. C. — 13a. þrymr: þrumir WTAB. — 13—16a. lyder i de øvr. sål.: en hiarta | hlyrskilldir (-is C) ræðr mildu (milldi C, milldvm U) | heita blakks of (vm UC) hvitvm (hvita U) | hafleygr (haflæyr A, hafley B) digulskafli. — 14b. als: ass A. hryn-: dyn- C. — 15b. viðr: við BC; veðr W; vinnr U. — 15—16b. . . .: fellir (fellis C) framræði (ræda C) snæ alle øvr. — 16b. bræþa: hræda C; hreida T. — 17. eldr—silfr: A (silfr ul.) B (als ul.); ul. RTWCU. skalana: skaflanna C. — 19a. . . .: ser a sei- alle øvr. — 20a. at: alle undt. RC: ok. atti: atri C. — 19b. glað-: gloð- A. glaðsendir: glaðs undins B. — 20b. goðan: goþum C.

58. (47) Maðr er kallaðr briotr gvllzins, sva sem qvað Ottar svarti:

196. Goðmenis þarf ec gvnar her er alnenin ini
gloð-[1]briotanda at niota indrott með gram svinvm.

Eþa gvllsendir, sem q(vað) Einar skalaglamm:

197. Gvllsendir lætr grvndar hans mæti kna ec hliota
glaþar þengill her drengia[2] hliot Ygs miaþar niota.

Gvllvorpvðr, sem q(vað) Þorleikr:

198. Hirð viðr grams með gerþvm gvllvarpvðr ser holla.

408 Gvllstriþir, sem q(vað) Þorvaldr blaandvskald:

199. Gvllstriþir verpr gloþvm oþioðar bregðr eyþir
gefr að konvngr raþan armlegs Grana farmi.

Gvllskati, sem her er:

200. Gat ec gvllskata gatv gvnvita[3]
gar er leygs of bar graps tagdrapa[4].

59. Kona er kend til gvllz, kollvt selia gvllz, sem q(vað) Hallar-Stein:

201. Svalteigar mvn seliv rafkastandi rastar
sallz Viðblinda galltar reyrþvengs mvna lengi.

---

[1] Rett. fra gvllz. [2] Rett. fra drengi. [3] Rett. i R fra gin-. [4] Rett. fra drapv.

L. 1. Overskr. i U: kendr maðr, i A: manna heiti, i B: kenningar manna. —2. svarti: ul. U. — 4a. gloð-: A; gvll- RWTBU; gullz C. at: ul. WTBC. — 3b. her: hann W. alnenin: alm . . is (nu afr.) U. — 5. Eþa gvllsendir: ul. AU; Eþa ul. B; Hann er ok sendir gullzins C. — 7a. glaþar: glaðr A; gleðr C. drengia: C; afr. U; drengi RWTA; mengi B. — 6b. ec hliota: ul. B. mæti . . hliota: mætti . . hlyda C. — 7b. hliot Ygs: hliott ygg C; hlio skr. U. — 8—10. Efter næste vers i A; ul. B, der har en halvstrofe Liðbrǫndvm osv. s. 144,7—8. — 8. -leikr: -leifr T. — 9a. með: und C. — 10. ul. T. Gvllstriþir sem: Sva U. -valdr: -lakr C. blaandvsk.: ul. B. — 12a. gefr: grefr C; herefter 1 blads lakune i B. raþan: rauþum C. — 11b. o-: y- A. — 12b. -legs: leggs de øvr. (÷ T) — 13—15. Gvllskati—drapa: ul. U. — 13. Gvllskati—er: sva ær ænn sem qvað þorarinn loftvnga A. — 15a. er: ul. W. leygs: logs A; leiks C. — 15b. drapa: W; drapv RTAC. 16. Overskr. i U: kend konan til gvllz, i A: konv heiti kend. er: ok tf. W. kend—gullz: ul. C. — 18a. Sval-: Sal-T. mvn: man ec A. — 19a. -blinda: -blindi U; blinnis A = 146,1. — 18b. raf: ravf U.

Her er kallat hvalir Viðblinda geltir; hann var iotvnn ok dro hvali ihafi vt sem fiska; teígr hvala er sær, ravf sæfar er gvll. Kona er selia gvllz þes, er hon gefr, ok samheiti við seliv er tre, sem fyR er ritat, at kona er kend við allz konar tria heiti 410 qvenkend. Hon er ok lá/g ka/llvð þes, er hon gefr; log heitir ok tre þat, er fellr iskogi. Sva q(vað) GvNla/gr ormstvnga:

202. Alin var rygr at rogi — log[1] var ec a/ðs at eiga
rvNr olli þvi gvNar — oðgiarn fira bornvm.

Kona [er kollvð[2] mork; sva q(vað) Hallar SteiN:

203. Ec hefi odar lokri — væn[3] mork skala verki
avlstafna þer skafna — vandr stefknaRar branda.

Troþa, enn sem q(vað) SteiN:

204. Þv mvnt fvrs sem fleiri — gra/N við gæfv þiNi
floðs hirþi Sif troþvr[4] — griotz Hiaðninga briotaz.

Skorþa; sva q(vað) Ormr Steinþorss(on):

205. Skorþa var ifa/t færð — nyri sla/ng[5] naddfreyr
fiarðbeins afar hreín — nisting of miaþar Hrist.

Stoð, sem SteinaR q(vað): 412

206. Mens hafa mildrar Syniar — sia hofvmk velltistoð[7]
mivkstallz logit[6] allir — stilltan
stravmtvngls at mer dra/mar.

---

[1] Rett. fra þa. [2] Rett. fra kallaz(?). [3] Rett. fra vetz. [4] Rett. fra troþar. [5] Rett. fra sa/ng. [6] Rett. fra logvt. [7] Rett. fra villti.

L. 1. er—hvalir: ero hvalir kallaþir UC. kallat—geltir: hvalr kallaðr Viðblinnis gǫlltr A; Viþblindi galltar skr. U. hann: viþblindi U. — 2. vt: upp U. ravf: rof W; rǫf A. — 3—4. ok—at: Selia heitir tre U. — 3. seliv: selia tf. T. — 4. sem—at: ok A. er(1): var TC. við: til C. konar: kyns U. tria heiti: tre U; C skr. -heita kvenkendra. — 5. ok: ul. T. lá/g: log T; lag de øvr. jfr. I. 7. gefr: logar U. heitir: ær A. — 6. þat—skogi: ul. T. fellr: fellt er U. — 7b. log: lag ACU; þa R; åben plads i W, ul. T. — 9. er kollvð: kallaz R; er kend U. — 11a. avl-: aud- W; au- T. þer: Bil A. — 10b. væn: vetz R; ven, væn de øvr. verki: verka C. — 11b. vandr: vandir U. — 12. Troþa: ul. UA; ok tf. U. qvað St.: hann qvaþ U. enn: ul. CT. — 13a. fvrs: fvs U. — 14a. floðs: flioþs U. Sif: bil U. troþvr: A; troþar R; troða WTC; troþ . . (afr.) U. — 13b. gra/N: grvnn A. við: at C. — 15. Skorþa: ul. UA. Steinþ. s.: ul. T. — 17a. hreín: hreins C. — 16b. nyri: nytri A. sla/ng: A; song de øvr. — 18—21. Stoð—dra/mar: ul. U. — 18. Stoð: ul. A; storð W. SteinaR: Steinn AT. — 19a. mildrar: melldrar C. Syniar: syniat(?) W. — 19b. sia hofvmk: sva hǫfum C. — 21b. tvngls: fylgs A.

Biork, enn sem Ormr q(vað):

207. Þviat hols hrynbals hramma þaz ec berc fram
Billings abvrar fvll biarkar hefi ec lagit mark.

Eik, sva sem her er:

208. Avra stendr firir orvm eik fagr bvin leiki.

Lind, sva sem her er:

209. Ognrakkr skalat ockvr almr dynskvrar malma
sva bauð lind ilandi linz hvgrecki dvina.

60. Maðr er kendr til viþa, sem fyr er ritad, kallaðr reýnir vapna eþa viga, ferþa ok athafnar, skipa ok allz þes, er hann
33b ..... q(vað) Vlfr Vggason:

414 210. En stirðþinvll starþi storþar leggs .....
..ons afolka reyni franleitr ok bles eitri.

Viðr ok meiðr, sem .....kr:

211. Meiðr er morgvm eyðri morðreins idyn fleina
hior fær hildibavrvm[1] hiarl Sigvrþi iarli.

Lvndr; sva kvað[2] Hallfræyðr vandræþaskald:

212. Askþollvm stendr Vllar avstr at miclv trausti
reykilvndr hin riki randfars brvmaðr hari.

Her er ok þollr nefndr. Bvs; sva q(vað) Arnor:

[1] Rett. fra hildvm-. [2] Mgl.

L. 1. Biork: ul. UA. enn: ul. TC. Ormr: hann U. — 2a. hols: hiols U. — 3a. þaz: þat U. ec berc: ber ek A; ber skr. WCU. — 3b. hefi ec: hæfik (-ig) AC. — 4. Eik—er: sva ær æn qveðit A; ul. U; sva . . er: ul. TW. — 5a. orvm: ayrum W. — 5b. fagr: favgr UC. leiki: leika C. — 6. Lind—er: Sva sem her segir U; qveðit tf. A. — 7a. Ognrakkr: Ongreckr U. -at: -a U. — 8a. malma: malmi T. — 8b. linz: lins de øvr. dvina: dvinar C. Overskr. i A: Mannz kænningar. — 9. viþa: viðar W. sem—ritaþ: ul. A; er ritað ul. C. — 10. viga: eþa tf. C. — 11. . . .: ræðr ok (eða UA) reynir sva alle øvr. — 12a. stirð-: strid T. þinvll: malogr U. — 13a. leggs: leygs C; mæns A. . . .: fyr borði de øvr. — 12b. . . . ons: frans C; afr. U; frons de øvr. — 14. viðr: ul. U. . . .: kvað Kormakr de øvr. (omv. CA). — 15a. eyðri: æðri de øvr. — 15b. hior fær hilldi: afr. U; hefr skr. T; ferr hilldar skr. C; fyrir skr. A. — 17. sva —vandr.: sem Hallfredr quad C; kvað ul. R; vandr. sk. ul. W. — 18a. Ask-: Al- U. stendr: gengr C. — 18b. ræyki-: ræki- AC. — 19b. brvm-aðr: brymaþr U; brvmar A. hari: harri U. — 20. Her—nefndr: ul. WA; ok ul. C. Her—Arnor: þollr ok bvss sem arnorr qvaþ U.

213. Rǫkkr a/ndvrt bað randir rogskyia helt Rygia
reGbvs saman leGia regni havstnott gegnvm.

Askr, sem Refr q(vað):

214. Geck igvlli stockna askr viðr[1] æriN þroska
giofrifr Hars drifv es Freyr sæing meyiar.

Hlynr, [sem her er[2]: 416

215. Heill kom þv handar svella hlynr qvaddi sva brynia.

Ba/R, sem Refr q(vað):

216. Allz ba/ðgǫþi[3] bioða[4] ognsta/ðvar hefi ec ægi
ba/R ræðr til þes hiorva einraþit Þorsteini.

Stafr, sem OttaR q(vað):

217. Helltv þar er hrafne[5] svallta fyr iofrvm
hvatraðr ertv laði ygr tvemr við kyn beima.

Þorn, sem ArnoR q(vað):

218. Hloð en hala teþv avþar þorn firir a/rnv
hirðmenn arngreNi vngr valkavstv þvnga.

61. (48) Hvernig skal keNa orrosto? Sva, at kalla veðr vapna eþa hlifa e(ða) Oþins e(ða) valkyriv e(ða) herkonvnga eþa gny e(ða) glym. Sva q(vað) Hornklofi:

219. Haþi gramr þar er gnvþv ra/ð fnystv ben bloþi 418
geira hreG við seggi bengavgl at dyn Ska/glar.

---

[1] Skr. við (fork.). [2] Mgl. [3] Rett. fra ǫgþi. [4] Rett. fra giǫþa. [5] Sål.

L. 1a. -vrt: -vert A. bað: vár U. randir: randar C. — 1b. Rygia: rygiar AU. — 2b. regni: rogni W. -nott: i tf. C. — 4a. Geck: Gack U. — 5a. giof-: giaf- C. rifr: ricr T. Hars: has UC. — 4b. viðr: við RCU; vidr T; vinnr A. æriN: yfrinn A. — 5b. es Freyr: eggþeys U; as- skr. W, el- skr. AC. sæing: sæng W. — 6. sem—er: TW (ul. er) A (qveþit tf.) C; ul. R; sem her segir U. — 7b. brynia: bryniu ACUT. — 9a. -gǫþi bioða: auglis galla C. — 10a. ba/R: aurr C. ræðr: hygg U. — 9b. ogn: ong U. sta/ðvar: stǫðvir A. hefi ec: hefig C. ægi: eigi T. — 10b. -raþit: -raðinn WAU. — 11. OttaR: svarti tf. U. — 12a. Helltv: Hellztu ACU. ne: of C. svallta: sualltat CA; suelltat W; svellta U. — 13a. hvat-: hat- C. — 12b. laði: her åben plads W; ognar stafr ACU. — 12—13b. fyr—beima: ul. C. — 15a. hala: hardla C. teþv: tyþo U. — 16a. arn-: ara alle øvr. — 15b. a/rnv: ǫrnum W; auNum C; a/rno har U vistnok. — 17. Overskr. i U: kend orrostan, i A: orrostv heiti. Hvernig—kalla: Orrostu skal sva kenna at kalla hana C; hana tf. TA. — 18. Oþins: ... pna tf. U. — 20a. gnvþv: gnyði A; gnidu C. — 20b. fnystv: fnysti W. — 21b. at: vid C.

Sva q(vað) Eyvindr:

220. Ok sa halr hafsvan serk
at Hars veðri hrisgrisnis bar.

Sva kvað Bersi:

221. Þotta ec þa er ori hæfr at Hlackar drifv
arsagt er þat varvm hyrrvnvm vel gvnar.

Sva q(vað) Einar:

222. Glymvindi lætr gavndlar[1] Hildar segl þar er hagli
gnest hior taka mestvm hrafstr þengill drifr
strengiar.[2]

Sem q(vað) Einar skalaglamm:

223. Ne sigbiarka serkir Hars við Havgna skvrir
som[3] miðivngvm romv hleþvt fast of seþir.

Sva sem her:

224. Odda gnys við æsi oddnets[4] þinvl setia.

Ok en þetta:

225. Hnigv fianddr at glym grams vnd arnar hramma.
gavndlar

62. (49) Vapn ok herklæþi skal kenna til orrosto ok til Oþins ok valmeyia ok herkonvnga, kalla[5] hialm hafstt e(ða) fald, en bryniv serk e(ða) skyrtv, en skiold tiald, ok skialdborgin er kallvð hafll ok ræfr, vegr ok golf. Skildir erv kallaþir ok kendir við herskip sol eþa tvngl e(ða) laf e(ða) blik e(ða) garðr skips-

[1] Rett. fra gavndla. [2] Rett. fra steng-. [3] Rett. fra svm-. [4] Rett. fra -nes. [5] hialma tf.

L. 2a. halr: hallr U. — 3a. Hars: has U. — 3b. hrisgrisnis: hrisnis W; hrimgrimnis A; hergrimnis C; hrvngnis U. — 5a. ori: ðri T; eri (æri) WAC; otta U. — 6b. -rvnnvm: -tunnum W; rvnnar U. gvnar: kunna C. — 8a. glymv.: glymiandi A. lætr: setr U. gavndlar: TACU; gavndla RW. — 9a. gnest: gnast C. mestvm: mæstan A. — 12a. biarka: biarkar A. — 13a. som: alle undt. R: svm. miði-: niþi- U; milldingum C. — 12b. Hars: has U. Havgna: haugnar C. — 13b. hleþvt: hlædut C; hleiþvt U; hlæðv A. seþir: sædit C; reiþir U. — 14. her: segir tf. AU. — 15a. æsi: eli U; osi T. — 15b. nets: netz U; nes de øvr. (ness C). setia: setta TC. — 19. Overskr. i U: kend vapnin, i A: vapna kænningar. — 20. kalla: kenna U; ma tf. C; hialma tf. RW, hialma eða tf. T (hialmhautt et ord); ul. de øvr. — 21—22. er kallvð: ul. T. — 22. vegr: veggir C. erv kallaþir: ul. T. — 23. garðr: gard C.

ins; skioldr er ok kallaðr skip Vllar e(ða) kent til fota Hrvngnís, er hann stoð askildi. Afornvm skioldvm var titt at skrifa ravnd þa, er bavgr var kallaðr, ok er við þann bavg skilldir kendir. Havgvapn, eyxar e(ða) sverþ, er kallat eldar bloðs e(ða) benia. Sverþ heita Oþins eldar, en eyxar kalla menn travllqvena heitvm, ok kena við bloð e(ða) beniar e(ða) skog e(ða) við. Lagvapn erv vel kend til orma e(ða) fiska. Skotvapn erv mioc kend til hagls e(ða) drifv e(ða) rotv. Avllvm þesvm keningvm er marga lvnd breytt, þviat þat er flest ort ilofqvæþvm, er þesar keningar[1] 34a 422 þarf við. [Sva kvað Viga-Glvmr[2].

226. Lattiz herr með havttv — þottit[3] þeim at hætta
Hangatys at ganga — þeckiligt firir breckv.

Sva q(vað) Einar skalaglamm:

227. Hialm bavd hildi — hin er for igny gvnar
hialdravr ok[2] Sigvaldi — gvndiarfr Bvi svnan.

Roþa serkr, sem Tindr q(vað):

228. Þa er hringfam Hanga — hrvþvz riðmarar Roþa
hrynserk viþvm bryniv — rastar varþ at kasta.

Hamþis skyrta, sem Hallfroðr q(vað):

229. Olitit brestr vti — hart aHamþis skyrtvm
vndyrs svmvm rvnvm — hryngrap Egils vapna.

Savrla favt, enn sem hann q(vað):

---

[1] Skr. -igar. [2] Mgl. [3] Skr. som þottir.

L. 1. kent til: ul. U. — 2. er—skildi: ul. A; skildinum skr. UC. skioldvm: skilldi W. skrifa: æ tf. C. — 3. þa: er kavllvt tf. U og ul. det følg. var kallaðr. er: ero T. skilldir kendir: skiolldrinn kendr C. — 4. er kallat: ero kollvt U. eldar: ælldr AC. — 5. eyxar: geir(!) U. kalla menn: ma kenna C. — 6. eða við: ul. A; eða eik U. — 7. vel: ul. A. — 8. keningvm: heitum C; heitvm eða kenningvm U. er: æ tf. C. — 9. lvnd: vega UT. þviat: ul. C. — 10. Sva—Glvmr: AC; ul. RWTU. — 11a. Lattiz: Lattið U. — 11b. hætta: ul. C. — 14a. Hialm: -falldinn tf. AU; elldum tf. C. hildi: hilmi C; olmum tf. W. — 15a. ok: WTUA; ul. R; með C. -valdi: vallda WC. — 14b. gvnar: gæira A. — 17a. fam: fain U; farinn C. — 18a. hryn-: hring T; hrym- C. serk: særkr A; serks C. viþvm: við avrr U. — 17b. hrvþvz: hrvþvmz U. rið-: hriþ AU. Roþa: roþar U. — 20a. Olitit: olitinn U. — 21a. vndyrs: vnd fvrs U. svmvm: frǫmvm A; sy . . vls U. — 20b. a: i C. skyrtvm: skyrtor U. — 21b. grap: gialp U; grym C. — 22. Savrla—qvað: ul. A; enn ul. TC.

424 230. Þaþan verþa fa/t fyrða rioþaz biort[1] ibloþi
fregn ec gerla þat Sa/rla benfvr[2] meilskvrvm.

Sem Grettir q(vað):

231. Heldv Hlackar tialda Hildar veGs ok hioGvz
hefiendr saman nefivm hreGnirþir til skeGivm.

Roþa ræfr, sem Einar q(vað):

232. Eigi þverr firir avgna ræfr eigniz sa regni
Oðs beðvinv Roþa ramsvell[3] konvngr elli.

Hilldar veGr, sem q(vað) Grettir ok aðr er ritat. Skipsol, sem Einar q(vað):

233. Leyg ryðr ætt a ægi Olafs skipa solar.

Hlyrtvngl, sem Refr q(vað):

426 234. Dagr var friðr sa er fa/grv ihangferil hringa
fleygiendr alinleygiar[4] hlyrtvngli mer þrvngv.

Garðr skips, sem her er:

235. Sva skavt gegn igognvm sa var gnystærir geira
garð steinfariN barþa gvNar æfr sem næfrar.

Askr Vllar, sem her er:

236. Ganga el of yngva[5] þar er samnagla siglvr
Vllar skips með fvllv sliðrdvkaþar riþa.

Ilia blað Hrvngnis, sem Bragi q(vað):

---

[1] Rett. fra biork. [2] Rett. fra fyrir. [3] Rett. fra -svellz. [4] Rett. fra alm-. [5] Rett. fra vnga.

1a. fa/t: fǫr A. — 1b. biort: biork RC. — 2b. fvr: WTU; fyrir R; fvr við A; fur fyrir C. meil-: meils U; meil- C. — 3. Sem: enn sem T. Grettir: Ræfr A. — 4b. hioGvz: hyggiaz A. — 5b. -nirþir: nirðar A; uirdir C. skeGivm: seggium ACU. — 7a. þverr: þyrr C. — 7b. ræfr: ræfrs WT. eigniz: eignaz AC. — 8b. ram: rams A. svell: WTA; suellz RC; svel U. — 9. Hilldar—ritat: ul. A. veGr: veggir C. er: var W. Skip-: skips W. — 11a. Leyg: Leygr AUC. ætt: átt A. a: at C. — 11b. solar: ylgr brvnar hvatt ins helga | hrægiorn i spor avrnvm tf. U. — 13a. var: varð A. sa er: æ C. fa/grv: fogrvm UC; fræíu W. — 14a. alin-: alm- RA; alim U. — 13b. ihang: ahræ- U. — 14b. þrvngv: þrvngþo U. — 15—17. Garðr—næfrar: ul. T. — 15. er: ul. A. — 16a. gegn: gegnt C. gognvm: gegnum AC. — 16b. gny-: gvnn U. — 17b. æfr: hæfr WAU. — 18. her er: Þioðolfr qvaþ UA. — 19a. yngva: TACU; unga RW. — 20a. skips: skids C. — 20b. dvkaþar: dvkaðir A.

237. Vilit Hrafnketill heyra — Þrvþar skal ec ok þengil
hve hreingroit steini — þiofs ilia blað leyfa.

Bragi skald qvaþ þetta vm bavginn askildinvm:

238. Nema sva at goð ens gialla — meyiar hiols IN mæri
giold ba/gnafaðs[1] vildi — ma/gr Sigvrþar Ha/gna.

Hann kallaþi skioldiN Hildar hiol, en bavgiN navf hiolsins. Ba/giorð, sem Halvarþr q(vað):

428 239. Ra/ðliosa ser ræsir — ba/giorð brodda ferþar
rit brestr svndr hin hvita — bivgrend i tva/ flivga.

Sva er EN qveþit:

240. Ba/gr er a bero sǫmstr — en a boga avrvar.

Sverþ er Oþins eldr, sem Kormakr q(vað):

241. Svall þa er geck með giallan — glaðfæþandi Griþar
Ga/tz eld hiN er styr beldi — gvNr komz Vrðr[2] vr brvNi.

Hialms eldr, sem q(vað) Vlfr VGas(on):

242. Fvllavflvg let fialla — Hildr en Hropz of gilldar
fram hafsleipni þramma — hialmelda[3] mar feldv.

Bryniv eldr, sem q(vað) Glvmr Geiras(on):

243. Heinþýntan let hvina — foldar[4] vorðr sa er fyrþvm
hryneld at þat bryniv — fiornharþan sic varþi.

---

[1] Rett. fra -agdrs. [2] Rett. fra vðr. [3] Rett. fra -a/ldvm. [4] Rett. fra fyldar.

L. 1a. Vilit: Vnit A. — 2a. hreingroit: rein griotinn C. — 1b. þrvþar: þurdar C. ok: ul. WU. þengil: þeingill C; þengils U. — 3. skald: ul. W. þetta: sva C. — 4a. goð—gialla: gord vigs giallda C; giallda skr. A, gegna skr. U. — 5a. giold: gialld A. ba/gnafaðs: AT; gaugn nafads C; baugnauar W; bavgnaþrs (men þ er måske rettet til f) U; nafagdrs skr. R. — 4b. meyiar: mæyia W. hiols: hliods C. IN mæri: en ek merkþa U. — 5b. ma/gr: mog WU. Sigvrþar: Sigrvnar U. — 6. kallaþi: kallar CA. ski.: ul. A. navf: naufinn C. — 7. -iorð: -giǫrð A = 8b. — 8a. liosa: lioma C. — 9b. -rend: -leit U; rǫnd A. — 10—11. Sva—avrvar: ul. U. — 10. Sva—qveþit: ok enn qvað hann T. — 11a. Ba/gr: bogr C. — 12. eldr: calladr tf. T. — 13a. þa: sa U; ul. W. — 14a. hiN er: með U. — 13b. fæþandi: væðandi A; breþanda U. — 14b. gvNr: grunn C. Vrðr: Vðr A; rvþr U. vr: at W. — 15. Hialms: hialm- C. eldr: elldar W. — 16a. avflvg: avflvgr U. fialla: falla U. — 17a. fram: her er en lakune på nogle blade i C. þramma: hramma U. — 16b. en: ul. T. Hropz: hofz W; hoptz U. gilldar: gylldir A. — 17b. hialmelda: hialm selld þa er U; -elldom skr. T; ǫlldum skr. RW; ælldar skr. A. — 18. Geiras.: ul. T. — 19a. Hein-: heim U. þýntan: þvngan A. — 20a. -eld at þat: elldr at þeim U; ælldz skr. A.

430 Randar iss ok grand hlifar, sem Einar q(vað):

244. Raðvondvm þa ec ravðra [1] grand bervm hialms ihende
randa is at visa hvarmþey drifin Freyiv.

Qx heitir tra/llkona hlifa, sem Einar q(vað):

245. Sia megv rett hve Revils fiornis fagrt of skornir
riþendr við bra Griþar foldvigs drekar liGia.

Spiot er ormr kallat, sem Refr q(vað):

246. Kna myrkdreki marka æfr a aldar lofvm
miN þar er ytar fiNaz eikiN borðs[2] at leika.

Avrvar erv kallaðar hagl boga e(ða) strengiar e(ða) hlifa e(ða)
34b orrosto, sem EiNar q(vað) skalaglamm:

247. Brakra/gnir skok[3] bogna hagl[4] or Hlackar seglvm
barg oþyrmir varga hiors rakliga fiorvi.

432 Ok Hallfrǫðr:

248. Ok geirrotv ga/tvar hvngreyþvndvm hanga
gagls við strengiar hagli hleþvt[5] iarni seðar.

Ok Eyvindr skaldaspillir:

249. Litt qvoþv[6] þic lata bryniv hagl ibenivm
landvorðr er brast Ha/rþa bvgvz almar geð falma.

(50) Orosta er ka/llvð Hiaðninga veðr eþa el ok vapn Hiaðninga
eldr[7] eþa vendir, en saga er til þess. Konvngr sa, er Ha/gni er

[1] Skr. raþra. [2] Rett. fra bezt. [3] Rett. fra ska/t. [4] Rett. fra hagls. [5] Rett. fra hloþvt. [6] Rett. fra qvoþvt. [7] Rett. fra eldar.

L. 1. Randar . . hlifar: randa . . hlifa A. — 2a. ravðra: ravþar U. — 2—3a. ravðra randa: omb. T; randar skr. U. — 2b. bervm: be . . t U. 3b. hvarm-: hværn A; hram U. Freyiv: meyio U. — 4. heitir: ok tf. U. — 5a. Revils: Ræfils A. — 6b. fold-: fiol- A. vigs: viggs øvr. (÷ T). — 7. kallat: kallaþr U (foran ormr). — 8a. marka: markar A; markaðr U. — 9a. fiNaz: finna U. — 9b. borðs: borz A; bozt W; bezt R; bez T; . orþz U. at: a U. — 11. EiNar: ul. W. skalagl.: ul. U. — 12a. -ra/gnir: ravgna U. skok: TA; skog WU; ska/t R. bogna: bognum W. — 13a. barg . . varga: barð . . varða WT. — 12b. or: þat ær A. — 14—19. Ok H.—falma: ul. U. — 14. Ok H.: ul. W; Ok sva qvað H. A; qvad tf. T. — 15a. geirrotv: geir ǫtu W; gæira tó A. — 16a. strengiar: strengia W. — 16b. hleþvt . . seðar: hloþvt . . seðar RT; hlǫðut . . sǫðar W; hlæðvr . . sæðar A. — 17. skaldasp.: qvað tf. A. — 18a. qvoþv: quodo T; kvaðu WA. — 20. Hiaðninga(2): hiatningia U2. — 21. eldr: WTUA; eldar RU2. — 21—155,6. en—loðbrokar: ul. UA, samt det følg. digtbrudstykke, men U har kapitlet senere (uden det sidste). — 21. en: sv tf. U; sia W. þess: at tf. U. — 21—154,1. sa—nefndr: het havgni hann U.

nefndr, atti dottvr, er Hilldr h(et); hana toc at herfangi konvngr sa, er Heþinn h(et) Hiarandas(on); þa var Havgni konvngr farin ikonvnga stefnv. En er hann spvrþi, at heriat var iriki hans ok dottir hans var ibra/t tekin, þa for hann með sinv liþi at leita Heþins ok spvrþi til hans, at [hann for[1] norðr með landi. Þa er Havgni konvngr kom iNoreg, spvrþi hann, at Heþin hafþi siglt vestr of haf. Þa siglir Ha/gni eptir honvm allt til Orkneyia, ok er hann kom þar, sem heitir Haey, þa var þar firir Heþinn með lið sitt. Þa for Hildr afvnd favþvr sins ok ba/ð honvm men at[2] sætt af hendi Heþins, en ia/ðrv orþi[3] sagþi hon, at Heþin væri þvin at beriaz ok ætti Hǫgni af honvm 434 ongrar vægþar vǫn. Ha/gni svarar stirt dottvr sini, en er hon hitti Heþin, sagþi hon honvm, at Ha/gni vildi onga sætt, ok bað hann þvaz til orrosto; ok sva gera þeir hvarirtveggiv, ganga vpp áeyna ok fylkia liþinv. Þa kallar Heþinn aHa/gna mag sin ok bavð honvm sætt ok mikit gvll at botvm. Þa svarar Havgni: »of sið bavðtv þetta, ef þv vill sættaz, þviat nv hefi ec dregit Dainsleif, er dvergarnir gerþv, er manz bani skal verþa, hvert sin er bert er, ok alldri bilar i ha/ggvi, ok ecki sar grær, ef þar skeiniz af«. Þa s(egir) H(eðinn): »sverþi hælir þv þar, en eigi sigri; þat kalla ec gott hvert, er drottinhollt er«. Þa hofv þeir orrosto þa, er Hiaðninga vig er kallat, ok bavrþvz þan dag allan; ok at qveldi forv konvngar til skipa. En Hildr geck of nottina til valsins ok vakþi vpp með fiolkyngi alla þa, er davþir voro. Ok annan dag gengv konvngarnir avígvollinn ok ba/rþvz ok

[1] Rett. fra heþin hafþi siglt. [2] Mgl. [3] a/ðrv tf., men underprikket.

L. 1. atti: þa tf. U. — 1—2. kgr sa er . . het: ul. U. — 2. kgr: ul. U. — 3. var i: ul. U. — 4. var: hilldr U. bra/t: ul. T. — 5. hann for: WTU; heþin hafþi siglt R. — 5—6. með landi: vndan U. — 6. H. kgr: hann U. — 6—8. Heþin—Orkneyia: honvm hafþi komit lið or Orkneyivm U. — 8. þa—þar: þar var TUW. — 9. for: kom U. — 10. men: ul. WTU. at: ul. alle. orþi: lagi U. sagþi: segir U. — 11. væri: se U. — 11—12. ætti—vǫn: kveþr hann engrar vægþar eiga van af honvm U. — 12. stirt: stvtt U. — 13. Ha/gni vildi: faþir hennar vill U. — 14. orrosto: bardaga U. þeir: ul. WT. hvarirt.: ul. U. — 15. eyna: land U. Þa: ul. U. — 17. ef—sættaz: ul. U. dregit D.: sverþit danvleif or sliþrvm dregit U. — 18. gerþv: hava gert U. er . . skal verþa: ok . . verþr U. — 19. bert: brvgþit U. ef: þat er U. — 21. kalla ec: callac T. gott hvert: . . hollt U. — 22. vig: veðr U. — 23. kgar: þeir U. — 24. til valsins: ul. U. þa: menn tf. U. davþir voro: vm daginn hofþv fallit U. — 25. vigvollinn: land U. — 25—155,1. ok sva: omv. WT.

sva allir þeir, er fellv hinn fyRa daginn. For sva sv orrosta hvern dag eptir aNan, at allir, þeir er fellv, ok a/ll vapn, þav er lagv avigvelli, ok sva hlifar, vrþv at grioti. En er dagaþi, stoþv vpp allir da/þir menn ok ba/rþvz, ok a/ll vappn voro þa
436 nyt. Sva er sagt iqvæþvm, at Hiaðningar skvlo sva biþa ragna ra/krs. Eptir þesi sa/gv orti Bragi skald iRagnars[1] drapv loðbrokar.

250. Ok vm þeris æda[2]
oscran[3] at þat sīn
til far hvga færi
feðr veðr boga hvgþi
þa er hristi sif hringa
hals en[4] ba/ls of fylda
bar til byriar dravsla
bavg a/rlygis dravgi.

251. Bavþa sv til bleyþi
bǫti þrvðr at moti
malma mætvm hilmi
men drervga benia
sva let ey þott etti
sem orrosto[5] letti
iofrvm vlfs at siNa
með algifris lifrv.

252. Letrað lyþa stillir
landa vanr asandi
þa svall heipt iHavgna
havð glamma mvn stavðva
er þrymreginn þremia
þrottig Heþins sotti[6]
heldr en Hildar svira[7] 438
hringa þeir of fingv.

253. Þa ma sokn aSvolnis
salpeNingi keNa
Ręs gafvmk reiþar. m. e.

254. Oc firir hond iholmi
hveðro bryniv Viðris
feng eyþande flioþa
for dæþa nam raþa
allr geck heR vnd hvrþir
Hiarranda fram kyrrar
reiðr at Reifnis skeiþi
raðalfr of mar braþvm.

63. ORosta er veðr Oðins, sem fyR er ritat; sva qvað Viga-Glvmr:

255. Rvdda ec sem iarlar
orð lek[8] aþvi forþvm
með veðrsta/fvm Viðris
vandar mer til landa.[9]

---

[1] Skr. ragnas. [2] Rett. fra ada. [3] o synes rettet fra v. [4] Rett. fra of. [5] Rett. fra orrosta. [6] Næsten udvisket. [7] Rett. fra svika. [8] Rett. fra ler. [9] Rett. fra handa.

L. 1. sv orrosta: orostan U. — 2. þeir er: menn U; menn þeir er WT. — 3. er: þar tf. U. ok—hlifar: ul. W; efter grioti U. — 4. da/þir: enir davþo U. — 4—5. a/ll—biþa: ferr sva allt til U og ul. det følg. digt-brudst. — 8a. þeris: þerris W. æda: æða W; ada R; adan T. — 9a. sin: sinvm WT. — 11a. veðr: mgl. T. boga: W, hvor dog g er rettet fra ð; boþa RT. — 13a. en: WT; of R. — 16a. bleyþi: brodi T. — 18a. mætvm: merom T. hilmi: WT; hilm R. — 19a. drervga: dræyrvgra WT. — 20a. þott: þo at W. etti: ætti W. — 21a. orrosto: WT; orrosta R. — 22a. at: of WT (måske rigt.). — 24a. -að: at W. — 9b. mvn: W; man RT. — 11b. sotti: sottv WT. — 12b. svira: W; svika R; ul. T. — 13b. fingv: fengu W. — 16b. e.: ul. WT. — 24b. of: af WT. — 26. er(1): kend tf. T; kǫllvð tf. A. er(2): var T. — 29a. lek: WTUA; ler R. — 29b. landa: WA; handa RTU.

Viðris veðr er her kallat orrosta, en vondr vigs sverðit, en men stafir sverþzins; her er bæþi orrosta ok vapn haft til kenningar mannzins. Þat er rekit kallat, er [sva er[1] ort. Skioldr er land 440
vapnana, en vǫpn er hagl eþa regn þes landz, ef nygiorvingvm er ort.

64. (51) Hvernig skal kena skip? Sva, at kalla hest e(ða) dyr e(ða) skið sækonvnga eþa sævar e(ða) skipreiþa e(ða) veðrs. Barv fakr, sem Hornklofi q(vað):

256. Hrioðr let hætzrar tiþar barv faks ens bleika
harðraþr skipa barfþvm barnvngr alavg þrvngit.

Geitis mar[2], sva q(vað) Eringar Stein:

257. Enn þott vfriþ[3] svnnan hlavðvm Geitis mar grioti
oll þioð segi[4] skaldi glaþir nenvm vær þenna.

Sveiþa hreinar:

258. Svðlongvm komt Sveiða[5] sigrakr Savlsa beckiar
svnz liþv dyr fra grvndv Sveins mavgr átravð hreinvm.

Sva q(vað) Hallvarðr; her er ok kavllvð svndz dyr ok særin Savlsa beckr. Sva q(vað) Þorþr Siareksson[6]:

259. Svegia let firir Sigiv en sloþgoti siþan 442
solborðz goti norþan[7] sæþings firir skvt bæþi
gvstr skavt Gylfa rastar hestr oð lavgs firir Lista
glavmi svðr firir Avmar lagþi Kavrmt ok Agðir.

---

[1] Mgl. [2] hest tf. [3] Rett. fra vfriþvr. [4] Rett. fra segir; þat tf. [5] Rett. fra sveita. [6] Skr. Snaraks-, men n synes rettet til i. [7] Rett. fra noþ-.

L. 1. kallat: kǫlluð WTA; afr. U. — 2. vapn: kent ok tf. U. — 3. mannzins: manz WTA. sva er: ul. R, i alle øvr. — 4. er: ero U. þes landz: ul. T. -giorvingvm: -gervingar U. — 6. Hvernig: Hversu W. Overskr. i U: fra kenningo skips, i A: skips heiti. — 7. eða skið: ul. UA. veðrs: byriar U. — 8. fakr: fac T. — 10a. harðraþr: harþr U. — 11. mar: hest tf. R, hestr tf. T. — 12a. vfriþ: UA; ofriðr RWT. — 13a. segi: UA; segir RWT; þat tf. R. — 13b. nenvm: nennu WT. — 14—19. Sveiþa—Siarekss.: her er kallaðr svnddyr(!) U. — 14. hreinar: hræinn sæm her ær qveðit A. — 15a. komt: kom A. Sveiða: WTA; sveita R. — 16b. mavgr: rakkr W. — 17—18. her—Siarekss.: ul. A. — 17. ok(1): ul. T. kavllvð: kallat W. — 18. Siareks-: W; siarrecs T. — 19a. Svegia . . Sigiv: Sveigia . . sygio U. — 21a. rastar: rastir A. — 22a. firir: ul. U. Avmar: ravmar A; ravmi U. — 20b. sæþings: sæþins U. skvt: skavt A. — 21—22b. ul. U. — 21b. lavgs: = lauks i de øvr.

Her er skip kallat solborðz hestr ok sær Gylfa land, sæþings sloð særiN ok hestr skipit, ok enn lavks hestr; lavkr heitir siglv tre. Ok enn sem Markvs q(vað):

260. Fiarðliна oð faNir fast vetrliþi[1] rastar hliop of hvita gnipvr hvals rann[2] ivgtaNi
biorn geck fram afornar floðs hafskiþa sloþir skvr avrþigr bravt skorþv skers glymfiotvr bersi.

Her er skip kallat biorn rasta; biorn heitir vetrliþi ok ivgtaNi ok bersi, ok biorn skorþv er her kallat. Skip er ok kallat hreiN; sva q(vað) Hallvarðr, sem aðr er ritat; ok hiortr, sem q(vað) Haraldr konvngr Sigvrþars(on):

444 261. Sneið firir Sikiley viþa svð vorvm þa prvþir
brynt skreið vel til vanar[3] vengis hiortr vnd[4] drengivm.

Ok elgr, sem Einar q(vað):

262. Bavgs getr með þer þeygi þyðr drengr vera lengi
elg bvvm floðs nema fylgi friðstavkqvir þvi nakqvat[5].

Otr[6]. Sem Mani q(vað):

263. Hvat mvndv hafs a otri[7] hengiligr með drengivm
karl þviat kraptr þiN favrlaz kiNgrar mega vinna.

Vargr, sem q(vað) Refr:

264. En hoddvonvþvr hlyddi hlvNvitnis em ec rvNi
hollr til hermþar spialla heinvandil Þorsteini.

---

[1] t synes rettet fra ð. [2] Rett. fra þaN. [3] Rett. fra varn-. [4] Rett. fra vm. [5] Rett. fra nakqva. [6] Mgl. [7] Forskr. og tildels raderet.

L. 1. sæþings: sæþins U. — 2. særiN: sior W. — 3. tre: treit U. Ok—qvað: Sva qvaþ Markvs U. — 4—7a ul. U. — 5a. vetr-: veðr WT. — 6a. hvita: RA; hvitar T; huna W. — 7a. hvals rann: hval WT; hvallandz A. taNi: hranna tf. W. — 5b. skiþa: skipa WTUA. — 6b. skvr-: skrvþ- U. — 7b. glym-: gvnn- U. — 8. skip: skipit U. rasta: rastar A. biorn(2)—ivgtaNi: ul. U. — 9. er—kallat: ul. U. ok(3): ul. U. — 9—10. hreiN—ok: ul. T. — 10. -varðr: -freðr A. sem: ok WA. — 11. Sigvrþars.: ul. U. — 12b. brynt: brvnt U. vanar: alle undt. R (varnar). — 13b. vnd: alle undt. R (vm). — 17a. þyðr: þrudr T. vera: vna A. — 17b. þvi: þer U. stavkqvir: stǫkkvi A. nakqvat: nockvt UA; nakkva RW; noccua T. — 18. Otr: A; ul. de øvr. — 19a. otri: akri U. — 22a. vonvþvr: vargr U. — 23 . em: skal U. — 23b. hein: heim U.

Ok oxi. Skip er ok kallat skið eþa vagn e(ða) reið. Sva q(vað) Eyiolfr daþaskald:

265. Meita for[1] at moti — vngr með iofnv gengi
mioc sið vm dag skiþi — vt vers fravmvm hersi.

Sva q(vað) Styrkar Oddas(on): 446

266. Ok ept itrvm stokkvi[2] — hlvnz aHeiþa fanir 35b
óc Havgna lið vavgnvm — hyriar floðs af moþi.

Ok sem Þorbiorn q(vað):

267. Hafreiþar var hloþir — Hvita Kristz sa er hæsta
hlvnz iskirnar brvni — hodsviptir feck giptv.

65. (52) Hvernig skal Krist kenna? Sva, at kalla hann skapara himins ok iarþar[3], engla ok solar, styranda heims[4] ok híminrikis ok engla, konvng himna ok solar ok engla ok Iorsala ok Iordanar ok Griklandz, raþandi postola ok heilagra manna. Forn skald hafa kent hann við Vrþarbrvn ok Rom, sem q(vað) Eilifr Gvðrvnars(on):

268. Setbergs qveþa sitia — sva hefir ramr konvngr
svðr at Vrþarbrvni — remþan
Roms banda sic lavndvm.

Sva qvað Skapti Þoroddzson:

269. Máttr er mvnka drottins — Kristr skop rikr ok reisti 448
mestr aflar gvð flestv — Rvms hǫll verold alla.

Himna konvngr, sem Markvs q(vað):

270. Gramr skop grvnd ok himna — ein stillir ma allv
glygranz sem her dygian — aldar Kristr of valda.

---

[1] Rett. fra var. [2] Mgl. [3] Rett. fra iarþa. [4] Over m en streg (læs heimsins?).

L. 1. Ok oxi: U (der dog skr.: ok oxa er skip kallat); ul. de øvr. — 2. E. daþask.: Eyvindr U. — 3a. for: alle undt. R: var. — 4b. lyder i U: vt ver formvm hersis. — 6a. ept: eptir U. stokkvi: WTUA; ul. R. — 6b. Heiþa: heita U; háfar A. — 9a. reiþar: ræþar U. hloþir: hlæði A; hlæð- de øvr. — 9b. Kristz: kristr UT. — 11. Overskr. i U: hversv kenna skal krist, i T: Hofdijnglegar kennijngar, i A: hversv varr lavsnari ær kændr. Hvernig: Hverso U. Krist: varn dróttin A. — 12. heims ok: ul. U. heims: ok himentungla tf. T. — 13. ok(3) engla: ul. U. ok(3)—Iorsala: ul. T. — 14. raþandi: raþanda UT. — 15. við U.: til vrðarbrvnnz A. ok: við tf. A. Rom: Rum T. — 17b. sva: sa A. — 22b. Rvms: roms UA.

Sva q(vað) Eilifr kvlnasvein:

271. Hroz lytr helgvm krvzi — sannn er en avll dyrð avnvr
heims ferþ ok lið beima — ein Mario sveini.

Mario sonr, en sem Eilifr q(vað):

272. Hirð·lytr himna dyrðar — matt viðr milding drottar
hrein Mario sveine — maðr er hann ok gvð[1]
sannan.

Engla konvngr, enn sem Eilifr q(vað):

273. Máttr er enn menn of hygi — þo er engla gramr ollv
mætr gvðs vinar[2] betri — avr helgari ok dyri.

450 Iordanar konvngr, sva q(vað) Sigvatr:

274. Endr reð engla senda — fors þo hann ahersi
Iordanar gramr[3] fiora — helagt skopt or lopti.

Grickia konvngr, sem Arnor q(vað):

275. Bǫnir hefi ec firir beini — Grikia vǫrð ok Garþa
bragna fallz við sniallan — giof lavnac[4] sva iofri.

Sva q(vað) Eilifr kvlnas(veinn):

276. Himins dyrð lofar halþa — hann er allz konvngr stilli.

Her kallaþi hann fyrst Krist konvng mana ok anat sin allz konvng. En q(vað) Einar Skvlas(on):

277. Let sa er landfolks gætir — vmgeypnandi opna
liknbiartr[5] himinriki — allz heims firir gram
sniollvm.

---

[1] ok tf. [2] Rett. fra sonar. [3] Rett. fra gram. [4] Rett. fra lavnat. [5] Rett. fra lik-.

L. 2a. Hroz: hrocs U. helgvm: ha . . m U. krvzi: cruci WTUA. — 3a. lið: kyn A. — 3b. ein: einn TAU. Mario sveini: solkonungr hreinni UA. — 4. sonr: svæinn A, en: ul. UA. — 5b. viðr: vinnr WA; verr U. milding: mildingr UA. — 6a. hrein: hreinn W. — 8. enn: ul. UA. — 9a. Máttr: Minne U. — 10a. goðs: gvð U. vinar: WTA; vinvm U; sonar R. — 13a. gramr: WTUA; gram R. — 12b. þo: þa T. hann: hans UA. ahersi: vm hersis U; hersis skr. A. — 13b. skopt: skop U. or: ok T. — 14. Grickia: Girkia WTA, = l. 15b. — 15a. Bǫnir: bænar A; bæn W. hefi ec: hæfik A. firir: fra A; ul. U. — 16a. fallz: fiallz U. við: vm U. — 15b. Grikia: Girkia WTA. — 16b. lavnac: launag W; lavna ek AU. — 17. Sva—kvlnas.: oc enn sem Eilifur quad T. qvað: enn tf. WA. — 18b. stilli: spiallí U. — 19. kallaþi—kg: er cristr kallaþr konvngr U; hann calladi crist fyrst skr. T; hann kallar fyrst crist skr. A; fyrst ul. W. mana: mannanna WT. ok: i tf. A. anat sin: siþan U. — 20. kg: konvngr U. En: Sva W. — 22a. liknbiartr: U; likbiartr WTR; liknsamr A.

66. (53) Þar koma saman keningar, ok[1] verþr sa at skilia
452 af stoð, er ræðr skaldskapinn, vm hvarn qveþit er konvngin, þviat rett er at kalla Miklagarþz keisara Grikkia konvng, ok sva þan konvng, er ræðr Iorsala landi, at kalla Iorsala konvng; sva ok at kalla Roms konvng Romaborgar keisara e(ða) Engla konvng þan, er Englandi ræðr. En sv kening, er aðr var ritað, at kalla Krist konvng manna, þa kening ma eiga hverr konvngr. Konvnga alla er rett at kena svə, at kalla þa landraþendr eþa landz vorþv e(ða) landzsæki e(ða) hirðstiora e(ða) vorð landfolks. Sva q(vað) Eyvindr skaldaspillir:

278. Farmatys iarðraðendr[2]
fiorvi næmðv aOgloe.

Ok sem Glvmr q(vað) Geras(on):

279. Hilmir ravð vnd hialmi þar varþ igny geira
heina la/t a[3] Gavtvm grvndar vorðr of fvndinn.

Sem Þioðolfr q(vað):

454 280. Har skyli hirdar[4] stiori arf ok oþal torfv
hvgreifr sonvm leifa osk min er þat sina.

Sem Einar q(vað):

281. Snaks berr fald of fræknv[5] frama telr greppr firir gvmnvm
folkvorðr[6] konvngs Havrða geðsniallr skarar fialli.

---

[1] var tf. [2] Rett. fra iarþaðrændr (jfr. 88,22). [3] Rett. fra vnd. [4] Rett. fra hild-. [5] Rett. fra fræknvm. [6] Rett. fra fold-.

L. 1. Overskr. i U: her segir fra konvngvm, i A: konvnga kænningar skolv her. — 3. þviat—er: þat er rett W. Grikkia: Girkia TA. — 4. at kalla: kenna þann U. at—Iors.kg: ul. A; Iorsalalanz skr. T. — 5. at kalla: ul. UA. Roms: Romaborgar U; Rums skr. T. Romab.keisara: kenna hann roms konung U. eða: ok U. — 6. er(1): fyrir tf. A. — 7. kalla: kenna U. — 9. landz-: land- UT. eða hirðstiora: ul. T. vorð: vǫrðv A. land-: landz- A. — 12a. fiorvi osv: et cetera Leita capitula fyrr i bokinni [her sigtes til s. 88,20 f.] Sva scal kænna við ętlir sem kormakr qvað heyri sonr a syrar et cetera [ɔ: s. 163,16 f, hvorefter ókend heiti s. 164,18 følger] A. næmðv: næmþe U. — 11b. iarðraðendr: WTU; forskr. R. — 13. Geirason: ul. T. — 15a. lavt: lavtr U. a: WTU; vnd R. — 17a. hirdar: WTU; hildar R. — 18a. leifa: sål. også U. — 20a. fald: folld U. fræknv: U; fræknvm RWT. — 21a. folk-: WTU; fold- R. Havrða: orþa U. — 20b. greppr: gipt U. firir: með U.

Rett er ok vm þaN konvng, er vndir honvm erv skattkonvngar,
36a at kalla hann konvng konvnga. Keisari er ætzr konvnga, en þar
næst er konvngr sa, er ræðr firir þioðlandi, iafn ikeNingvm oll-
vm hverr við aNan iskaldskap. Þar næst erv þeir menn, er iarlar
heita e(ða) skattkonvngar, ok erv þeir iafnir ikeNingvm við kon-
vng, nema eigi ma þa kalla þioðkonvnga, er skattkonvngar ero;
ok sva q(vað) Arnor i(arla)skald of Þorfin iarl:

282. Nemi drott hve sia sotti eigi þravt við ægi
snarlyndr konvngr iarla ofvægian gram bægia.

Þar næst erv ikeNingvm iskaldskap þeir menn, er hersar heita;
keNa ma þa sem konvng eþa iarl, sva at kalla þa gvllbriota ok
avðmildinga ok merkismenn ok folks stiora, eþa kalla hann
oddvita liðsins e(ða) orrosto, firir þvi at þioðkonvngr hverr,
sa er ræðr morgvm londvm, þa setr hann til landstiornar með
ser skattkonvnga ok iarla at dæma landz lavg ok veria land
456 firir vfriþi i þeim londvm, er konvngi liGia fiaRi, ok skvlo þeir
domar ok refsingar vera þar iafnrettir sem sialfs konvngs. En[1]
ieinv landi erv morg hervt ok er þat hattr konvnga at setia
þar rettara ifir sva morg hervð, sem hann gefr [til valdz[2] ok
heita þeir hersar eþa lendir menn idanskri tvngv, en greifar
iSaxlandi, en barvnar iEnglandi; þeir skvlo ok vera rettir dom-
arar ok rettir landvarnar menn yfir þvi riki, er þeim er fengit
til stiornar. Ef eigi er konvngr nær, þa skal fyrir þeim merki
bera iorrostom, ok erv þeir þa iafnrettir herstiorar sem kon-
vngar eþa iarlar. Þar næst erv þeir menn, er havlþar heita; þat

[1] Rett. fra Ok. [2] Rett. fra vald yfir.

L. 1. vm—kg: þa konvnga U. — 2. Keisari: keiseri U. en: ok U og ul. er. — 3. firir: ul. U. keNingvm: þiodkenningum T. — 4. i skaldskap: ul. U. — 6. -kgar: -gilldir W. — 8a. hve sia: vina U. — 8—9b ul. U. — 10. i skaldskap: skalldskapar W; ul. U. — 11. kg . . iarl: konunga . . iarla U. -briota: -brota WT. — 12. folks stiora: folkstiorar U; folk- skr. WT. kalla: kenna U. — 14. ræðr: fyrir tf. U. þa: þessa U. til landst.: landz stiornarmenn U. — 16. i—londvm: þav lavnd U. liGia: ero U. þeir: þeira U. — 17. ok refsingar: ul. U. þar: ul. U. rettir: rettar T. En: WTU; Ok R. — 19. rettara: rettar U. til valdz: WTU; vald yfir R. — 20. eþa: en U. — 21. barvnar: baronar U. — 22. yfir: fyrir U. — 23. stiornar: forraþa U. Ef—nær: ul. U. eigi: engi T. — 24. orrostom: orrosto U. þa: ul. U. -stiorar: -stiornarmenn U. — 25. Þar: nyt kap. U med overskr.: her segir fra havlþvm. — 25—162,1. þat—þeir: þeir menn er rettnefndir ero þeir bændr U.

erv bvendr þeir, er gildir erv at[1] ættvm ok rettvm fvllvm. Þa ma sva kenа, at kalla þa veitanda fiar ok gætanda ok sætti manа; þesar keningar megv ok eiga haʀfþingiar. Konvngar ok iarlar hafa til fylgþar með ser þa menn, er hirðmenn heita ok hvskarlar, en lendir menn hafa ok ser handgengna menn, þa er iDanmorkv ok iSviðioð erv hirðmenn kallaþir,[2] en iNoregi hvskallar,[3] ok sveria þeir þo eiþa sva sem hirðmenn konvngvm. Hvskarlar konvnga varv mioc hirðmenn kallaþir iforneskо; sva q(vað) Þorvaldr blǫndvskald:

283. Konvngr heill ok sva sniallir[4] — oð hafa menn imvni
soknavr við lof giorvan — min hvskarlar þinir.

Þetta orti Haraldr konvngr Sigvrþars(on):

284. Fvllafli biðr[5] fyllar — hilmis stols a hæla
fin ec opt[6] at drifr mina — hvskarla lið iarli.

Hirðmenn ok hvskarla hǫfþingia ma sva kenа, at kalla þa indrott eþa verþvng e(ða) heiðmenn[7]; sva q(vað) Sighvatr:

285. Þat fra ec vig avatni — nadda el en[8] nyla
verþvng iofvrs gerþv — nest tel engin smæstv.

Ok en þetta:

286. Þagi var sem þesvm — mioð firir malma qveþiv
þengils aio strengiar — mǫr heiðþegvm bæri.

Heiðfe heitir mali ok giof, er haʀfþingiar gefa; sva q(vað) Ottar svarti:

---

[1] Rett. fra af. [2] Skr. nærmest som kalla þeir. [3] Skr. hvrs-. [4] Rett. fra sniallr. [5] Rett. fra beið. [6] Skr. optr. [7] Rett. fra hirð-. [8] Rett. fra at.

L. 1. at: WTU; af R. fvllvm: ul. U. Þa: hann W. — 2. þa: hann W; ul. U. — 3. eiga: konvngar eða iarlar ok tf. U. — 3—4. Kgar—fylgþar: þeir hava þar U. — 4. ok: eða U. — 5. ok: með U. — 7. hvskallar: ero hvskarlar kallaðir U. sva—konvngvm: konvngi U; konvngi skr. WT. — 8. Hvskarlar . . hirðmenn: omv. U. fornesko: fyrnd U. — 13a. -afli: avflvgr U, men i randen med samme hånd rettet til afli. fyllar: fylla U. — 13b. stols: stol U. — 15. Hirðm.—hvskarla: ul. U. — 16. verðvng—heiðmenn: eða heiþeng eða verþvng U; heið- WT; hirð- R. — 17a. þat: þar U. a: at U. — 17b. en: WT; at R; it U. nyla: nyia U. — 18b. engin: ek ong en U; ec eigin T; ek æigi hin W. — 20a. þagi: þeygi UT. var: uass W. sem: ul. T. — 21a. þengils: þengill UT. strengiar: sprengir U. — 20b. mioð: miok U. malma qveþiv: mala kveþior U. — 21b. heiðþegvm: heiþengvm U (vistnok så). — 22. ok: eða U. gefa: veita U. — 22—163,2. sva—svinvm: ul. U.

287. Goðmenis þarf ec Gvnar — her er alnenin ini
gloðbriotanda at niota — indrott með gram svinvm.

Iarlar ok hersar ok hirðmenn erv[1] sva kendir[2], kallaþir konvngs rvnar eþa malar e(ða) sessar; sva q(vað) Hallfroðr:

460 288. Grams rvni lætr glymia — Hagna hamri slegnar
gvnrikr hin er hvat likar — heiptbraðr of sic vaþir.

Sem Snæbiorn q(vað):

289. Stior viðiar lætr styðia — hlemmisverþ við harðri
stals bvðlvnga mali — hvflangan skæ[3] dvfv.

Sva q(vað) Arnor:

290. Bera syn[4] of[5] mic minir — þess ofþengils sessa
morðkendz taka enda — þvng mein synir vngir. 36b

Konvngs spialli, sem Hallfroðr q(vað):

291. Rað lvkvz at sa siþan — atti einga dottvr
sniallmæltr[6] konvngs spialli — Onars viði[7] grona.

Sva skal men kena við ættir[8]; sem Kormakr q(vað):

292. Heyri sonr aSyrar — avr greppa lætr vppi
sannreynis fen tana — iastrin Harallz mina.

462 Hann kallaþi iarlinn sanreyni konvngsins, en Hakon iarl son Sigvrþar iarls. En Þioðolfr q(vað) sva vm Harald:

293. Vex Olafs feðr — harðræþit hvert
iarnsaxa veðr — sva at hroðrs er vert.

Ok en sva:

---

[1] Rett. fra er. [2] at tf. [3] Rett. fra ser. [4] Rett. fra sin. [5] Rett. fra en. [6] Skr. -mælt. [7] Rett. fra vini. [8] Rett. fra ætt.

L. 3. erv—kendir: WUT; er skr. R; at tf. RW. — 3—4. kallaþir kgs: at kalla hann U. — 5a. Grams: Gramr U. — 6a. -rikr: -likr U. hin: sa U. — 5b. Hagna: havgnar U. — 6b. of: vnd U. — 8a. Stior viðiar: Stiorn viðrar U. lætr: let WT. — 9a. bvðlvnga: doglinga U. — 9b. skæ: UT; sę W; ser R. dvfv: þvfo U. — 11a. syn: U; sin RWT. of: vm U; en RWT. — 12a. morðkendz: mærþ kendr U; kend skr. W. — 11b. þess of: þessvm U. — 15a. mæltr: raþr U. — 14—15b. ul. U. — 15b. Onars: anars T. viði: WT; vini R. — 16. men: mann U. ættir: WTU; ætt R; sinar tf. U. — 18a. reynis: reunir T. — 17b. greppa: greipa U. lætr: letr T; lætk W; (le)t ek U. — 18b. iast-: ast- U. Harallz: haralldr U. — 19. iarl: var(?) U. — 20. vm Harald: ul. U. — 21a. Vex: Eykr U. — 22a. saxa: soxv U. veðr: veþ U. — 22b. at: ul. U.

294. Jarizleifr of sa hofsc hlyri frams
hvert iofri bra ens helga grams.

Ok EN q(vað) hann:

295. Andaðr er sa havkstalla konr
er of alla bra Haraldz broþvr sonr.

EN q(vað) sva ARNOR iRavgnvaldzdrapv:

296. Reð Heita konr hleyti[1] styrk let oss of orkat
herþarfr[2] við mic giorva iarls megð af þvi fregðar.

Ok EN [kvað hann[3] of ÞORFIN iarl:

297. Bitv sverþ en þar þvrþv[4] Ravgnvaldz kind vnd randir
þvNgior firir Maʀn svNan ramlig folk ens gamla.

484 Ok EN q(vað) hann:

298. Ættbæti firr[5] itran trvra tiggia dyrvm
allriks en ec bið likna Torfeinars gvð meinvm.

Ok EN q(vað) EINAR skalaglamm:

299. Ne ættstvþill ættar skyldr em ec hroðri at halda
ognherþir mvn verþa Hilditanz in mildri[6].

67. (54) Hvernig er okend setning[7] skaldskapar? Sva at nefna hvern lvt sem heitir. Hver erv vkend nofn[8] skaldskaparins? Hann heitir bragr ok hroðr, oðr, mærð[9], lof. Þetta q(vað) Bragi HIN gamli, þa er hann oc vm skog nokqvorn[10] sið vm qveld,

---

[1] Rett. fra hlioti. [2] Rett. fra -þarf. [3] Rett. fra sem hann q(vað). [4] Rett. fra þvrþir. [5] Rett. fra fiðr. [6] Rett. fra mildi. [7] Skr. -ig. [8] Rett. fra heiti. [9] Skr. mærdr. [10] Skr. nokqvonr.

L. 2[a]. hvert iofri: hvat iofvrr U. — 3—5. Ok—sonr: ul. U. — 3. qvað hann: sva T. — 4[b]. -stalla: -stallda W. — 6. EN—drapv: Sva qvaþ Arnorr U. — 7[a]. hleyti: U; hlǫtiT; hlæti W; hlioti R. — 7[b]. styrk: storr U. oss: ǫll W. — 9. kvað hann: WTU; sem hann qvað R. — 10[a]. þvrþv: WT; þvrði U; þvrþir R. — 11[a]. firir: yvir U. — 10[b]. vnd: en U. — 11[b]. -lig: -ligt U. — 13[a]. Ætt-: At- T; Et- W. firr: U; fiðr WTR. — 14[a]. likna: liknar U. — 13[b]. trvra: trvrar U. — 16[a]. ætt-: att- W. — 17[a]. -herþir: -herþi U. — 17[b]. mildri: UT; milldi WR. Hermed slutter W dette afsnit; fortsættelsen var Háttatal. Overskr. i U: her segir hverso kend(!) er setning skalldskapar, i A: skalldskapar kænningar(!) — 18. okend: kend(!) U. -skapar: -skaparins U. — 19. nofn: TAU; heiti R. skaldsk.: uden art. TA. — 20. oðr: ul. U. lof: ok leyfþ tf. U. Þetta: Sva W. — 21. HIN gamli: ul. A. oc: for A.

þa stefiaþi trollkona ahann ok spvrþi, hverr þar for; hann svaraði sva:

466 300. Skald kalla mic — Vgs avlbera
skapsmið[1] Viðvrs — Oðs skapmoþa
Gætz giafravtvt — hagsmið[1] bragar
grepp ohneppan — hvat er skald nema þat?

Ok sem Kormakr q(vað):

301. Hroðr geri ec of mæg mæran — haptsǫnis geld[2] ec hanvm
meiR Sigrǫþar fleira — heið. Sitr ÞoR ireiþv[3].

Ok sem q(vað) Þorþr Kolbeinss(on):

468 302. Mioc let margar sneckivr — oðr[4] vex skaldz [ok skeiþar[5]
mærþar avR sem knavRv — skialdhlynr[6] abrim dynia.

Mærð, sem Vlfr Vgas(on) q(vað):

303. Þar komr a enn ǫri — ofra ec sva til sæfar
endr bar ec mærð af hendi — sverðregns lofi þegna.

Her er ok lof kallat skaldskapr.

68. (55) Hvernig erv nofn gvðaNa? Þav heita[7] bavnd, sem q(vað) Eyiolfr[8] daðaskald:

304. Dregr land at mvn banda
Eirikr vnd sic geira
veðrmildr ok semr hildi.

---

[1] Rett. fra -skið. [2] Rett. fra galt. [3] Rett. fra reiþvm. [4] o ligner mest a. [5] Rett. fra at skeiþa. [6] Rett. fra skiold-. [7] ok tf. [8] Rett. fra -vindr.

L. 1. kona: ul. U. for: færi AU. Her tf. RC følg. v.: Trælll kalla mic | tvngl siotrvngnis | avðsvg iotvns el (her beg. C; ek tf. C) solar bæl | vilsiN volv | vorð nafiarþar (nattfara C) | hvelsvelg (hleif- C) himins | hvat er træll nema þat. — 2. sva: ul. UC. — 4a. skapsmið: TUA; skipsmid C; -skiþ skr. R. — 5a. Gætz: gavkz U. — 6a. -hneppan: -hneppin C. — 3—4b. ul. T. — 3b. æl-: vll- C. — 4b. skapmoþa: sparmoþa U; -moðin skr. A. — 5b. smið: TAU; -skiþ R. — 8a. geri ec: gerik A; gorig C. — 9a. Sigrǫþar: sigvrþr U; sigradar C; Hakonar A. fleira: fleina C. — 8b. hapt-: happ- U. -sǫnis: sæinis A; sænis UC. geld: UW; vel A; galt RC. — 9b. reiþv: TUA; reiþvm RC. — 10. Ok sem: Sva U; ok enn sem A. — 11a. let: lætr C. — 11b. oðr: adr C (jfr. R). skaldz: skalldi U. ok skeiðar: U; ok sceida TA; at skeiþa RC. — 12b. skiald-: skalld- U. — 13. Vgason: ul. UC. — 14a. a: ár A. enn: er U; hinn A. ǫri: æri UA; orri C. — 15a. af: a U; at CA. — 16. ok: ul. C. kallat sksk.: kendr skalldskaprinn U. Her tf. U: sva qvaþ ormr steinþorsson. ek hefi orþgnott mikla | o(pt) finnvm þat minni | fraM tel ek leyfþ fyrir lofþa | lios en ek mvnða kiosa. Nyt kap. i U med overskr.: vm nofn gvðanna. — 17. Hvernig: þessi C. — 18. E. daðask.: UA; daðask. ul. T; Eyvindr skr. R; Eyvindr skalldaspillir C. — 20—21. ul. U. — 20. geira: geiri A. — 21. ul. C.

Ok havpt, sem q(vað) Þioðolfr IN hvinverski:

305. Tormiðlaðr[1] var tivvm[1] hvat qvað[2] hapta snytrir[3] 470
talhreiN meþal beina hialmfaldinn þvi valda.

Ravgn, sem EinaR q(vað) skalaglamm:

306. Rammavkin qveð ec riki ra/gn Hakvnar magna.

Iolnar, sem Eyvindr q(vað):

307. Iolna svmbl stillis lof
en vær gatvm sem steina brv.

Diar, sèm Kormakr q(vað):

308. Eykr með eNi dvki breyti hvn[4] sa er beinan
iarðhlvtr dia fiarþar bindr[5]. Seið YGr til Rindar.

69. (56) Þesi nofn himins erv ritvð, en eigi hofvm vær fvndit 37a
iqvæðvm a/ll þesi heiti; en þesi skaldskapar heiti sem avNvr
þicki mer oskyllt at hafa iskaldskap, nema aðr fiNi hann iverka
ha/fvtskalda þvilik heiti: HimiN, hlyrnir, heiðþornir, hreGmimir,
andlangr, liosfari, Drifandi, scatvrnir, viðfeðmir, vetmimir, leiptr,
hrioðr, viðblaiN. Sol: svNa, ravþvll, eygloa, alskir, syni, fagra- 472
hvæl, liknskin, Dvalins leika, alfra/þvll, ifravðvll, mylen[6].

---

[1] Rett. fra -mild- og tivi. [2] Rett. fra qveþv. [3] Rett. fra snyrtir. [4] Rett. fra hvns. [5] Skr. biðr. [6] Er vist skr. myseh.

L. 1. ok: ul. TA. IN hvinv.: ul. U. — 2a. tivvm: U; tivi RAC. — 2b. qvað: kvað þv U; kvat C; kvedv RTA. — 4. skalagl.: ul. UT; skulason C. — 5a. kveð: kuad C. — 5b. magna: magni U. Her indskyder C: þau heita ok regin sem her er. Sv skal renna | þa er regin deyia | modur brautir mær (denne linje fork.). — 6. Iolnar: þolnar U. — 7a. Iolna svmbl: þolnar at(!) U. — 8a. en: enn TAC. — 7b. lof: ul. A. — 11a. -hlvtr: hlut C. — 10b. breyti: bæiti A. hvn: A; hunn U; huns RTC. beinan: beinir A. — 11b. YGr: yckr C; ykr U. — 12. Overskr. i U: vm nofn heimsins, i A: himins hæiti (dette og følg. afsnit findes her senere, efter kap. 75). — 12—13. *þesi—heiti: Himins hæiti* þæssi ær her ærv ritin hǫfvm ver æigi ǫll fvndit i kvæðvm A. — 13. heiti: ul. U. skaldskapar: ul. U. sem avNvr: ul. U. — 14. isksk.: ul. U. — 14—15. aðr—heiti: kveþit se til hann heitir U. — 14. fiNi hann: finniz T. verka: vercum T. — 15. skalda: med art. C. þvilik heiti: ul. A. -þornir: -þyrnir U; -ornir A. — 15—16. hreGmimir—vetmimir: ul. U. — 16. vet-: vit- C; vef- A. leiptr: ul. C. — 17. hrioðr: hriotr C. viðblaiN: her har U et lille stykke om himlens kenningar. ↄ: beg. til kap. 32; derpå om tidens navne, ↄ: kap. 79. Så følger: her segir vm nofn solar ok tvngls (i omv. orden). Overskr. i A: solar hæiti. alskir: anskip(!) U. — 18. likn-: lino(!) U. ifrroðvll mylen: ul. U; ifr. r. i 2 ord RT; if- C.

70. Tvngl: mani, ny, nið, artali, mvlen, fengari, glamr skyndir, skialgr, skramr[1].

71. (57) [Hver erv ïarðar heiti? Hon heitir[2] iorð, sem Þioðolfr q(vað):

309. I lætr odda skvrar hrings aðr hann of þryngvi
opt herþir gior verþa havrð el vnd sic iorþv.

Fold, sem Ottar q(vað):

310. Fold verr folcbaldr ornv reifir Oleifr
far ma konvngr sva er framr Svia gramr.

Grvnd, sem Hallvarðr[3] q(vað):

311. Grvnd ligr vnd bavr bvndin heinlandz[4] hoddvm grandar
breið holmfiotvrs leiþar Havðr eitrsvalvm[5] naðri.

474 Havðr, sem Einar q(vað):

312. Veria havðr meþ hiorvi hialmr springr opt firir olmri
hart davglinga biartra[6] eghriþ framir seggir.

Land, sem Þorðr Kolbeinss(on) q(vað):

313. En ept vig fra[7] Veigv land eþa lengra stvndv
vant er orð at styr norþan lagþiz svðr til Agþa.

Lað, sem Ottar q(vað):

314. Hellztv þar er hrafn ne ognar stafr firir iofrvm
svallta ygr tveimr[8] við kyn beima.
hvatraðr ertv laþi

Hloþyn, sem q(vað) Volvstein:

---

[1] Rett. fra skamr. [2] Mgl. [3] Rett. fra Haraldr. [4] Rett. fra lein-. [5] Skr. -vn. [6] Rett. fra biartir. [7] Rett. fra fram. [8] Skr. teimr.

L. 1. Overskr. i A: Tvngls hæiti. mani: narinn mvlinn mylinn U. nið: hriþ U. mvlen: ul. U; mylinn A. glamr: klarr U. — 2. skramr: skarmr A; skamr R. Herefter kommer et par linjer i U med sol-kenninger, ɔ: beg. på kap. 35. U har herpå stykket om Halfdan gamle. Overskr. i A: Iarðar heiti. U ul. hele kap. — 3. Hver—heitir: A; ul. RCT. — 5a. I: RAT; Iarl C. — 5b. þryngvi: þrǫngvi A; þryngi C. — 8b. ornv: ærnu C; orn T. — 9a. kgr: gramr A. — 10. Hallvarðr: AT; Haralldr RC. — 12b. Havðr eitr-: havðræitir A. — 15a. davglinga biartra: doglingar biartir TAC; biartir skr. R. — 14b. opt firir: i A. — 17a. vig: vigs A. Veigv: veigum C. — 18b. lagþiz: lagðir A. — 19. Ottar: Arnor T. — 20a. hrafn: hrafmn(?) A. — 21a. -a: -at A, -ar T. — 20—21b. ul. A; fork. C.

315. Man ec þat er iorð við orþa grǫnar gravfnvm mvni
endr myrk Danar sendv gein Hloðyniar beina.

Fron, sem Vlfr q(vað) Vgas(on):

476 316. En stirðþinvll starþi frons afolka reyni
5 storþar legs firir borþi franleitr ok bles eitri.

Fiorgyn, [sem her er kveðit[1]:

317. Avrgilldis var ec Eldi dygr se heiðr ok hreggi
als Fiorgyniar mala hrynbeðs ár steðia.

72. (58) Vargr heitir dyr; þat er rett at kena við bloð e(ða) 10 hræ sva, at kalla verþ hans e(ða) drykk; eigi er rett at kenna sva við fleiri dyr. Vargr heitir ok vlfr, sem Þioðolfr q(vað):

318. Gera var gisting byrivð[1] sonr asar at spenia
gnog en vlfr or skogi Sigvrþar kom norþan.

Her er hann ok geri kallaðr. Freki, sem Egill q(vað):

15 319. Þa er oddbreki gnvþi hrafni
sleit vnd freki aha/fvtstafni.

Vitnir, sem Einar q(vað):

478 320. Elfr varþ vnda gialfri vitnis fell með vatni
eitrka/ld roþin heitv varmt[2] a/lþr imen Karmtar.

20 Ylgr, sem Arnorr q(vað):

321. Svalg attbogi ylgiar græþir græn at ra/þvm
ogoðr en var bloþi granda/knvm na blandin.

---

[1] Mgl. [2] Skr. vart.

L. 1[a]. iorð: orð A. — 2[a]. myrk—sendv: mardanar senda C; senda skr. T. — 2[b]. gein: grein C(?). — 5[a]. legs: mæns A; leggs(?) C. — 6. Fiorgyn—kveðit: Hun heitir fiorgvin C. sem—kveðit: A; ul. RT. — 7[a]. ec: ær A. Eldi: alldri C. — 9. Overskr. i AB: Vargs heiti, i U: kendr vargrinn. Kap. findes i AB efter 78, og i U langt senere. þat: ok U. við: ul. A. — 10. kalla—drykk: kenna lvnd hans U. — 11. sva: ul. U. við: ul. C. Þioðolfr: skalld tf. C. — 12[a]. byrivð: UC; ul. RTAB. — 13[a]. gnog: gnogr U. — 12[b]. lyder i U: sannr freki skal vekia. at: ok T. — 12—13[b]. ul. B. — 13[b]. Sigvrþar: Sigvrþr U. — 14. Her—kall.: Hann er ok kalladr B; Her ær ok kallat gæri A. hann ok: ul. U. kallaðr: eda tf. C. — 15—16[a] omb. AB. — 15[a]. þa er: þat var A. oddbreki: vnd freki U. — 16[a]. lyder i U: en oddreki. — 16[b]. ha/fvt-: skeiðar AB. — 17. sem —qvað: ul. U. — 18[a]. varþ: var UB. — 19[a]. roþin: drifin C. — 18[b]. með: i C. — 19[b]. a/lþr: blod C; holld B; elldr U. men: mvnn U. — 20. Ylgr: Ulfr C. — 22[a]. var: varð AB. — 21[b]. græþir: gradugr C. at: af C. — 22[b]. granda/knvm: brandvoxnvm U (b er dog usikkert); gran- skr. C.

Vargr, sem Illvgi q(vað):

322. Vargs var mvnr þat er margan menskerþir stack sverþi
myrkavrriþa markar miN drottiN rak flotta.

Þetta er eN vargs heiti sem Hallr q(vað):

323. Heidingia sleit hvngri har gylðir navt sara
granar ravð gramr afenri geck vlfr iben[1] drecka.

480 Ok eN, sem Þorðr q(vað):

324. Að en ǫrnv naþi ims sveit freka hveiti
gera avlþra navt gylþir gialpar stoð ibloði.

Biorn heitir[2] fetviðnir, hvN, vetrliþi, bersi, fres, ivgtaNi, ifivngr, glvmr, iǫlfvðr, vilskarpr, bera, iorecr, riti, frekr, blomr, ysivngr.

73. Hiortr heitir[2] motroðnir[3], dalaR, dalr, DaiN, DvaliN, Dvneyrr, Dvraþror.

74. Þesi erv heiti hesta talit[4] iÞorgrimsþvlo:

325. Hrafn ok Sleipnir hestar agætir Valr ok Lettfeti var þar Tialdari
Gvlltoppr ok Goti getit heyrþac Sota Mór ok Lvngr með Mari.

[1] Rett. fra fen. [2] Mgl. [3] Rett. fra moðravðnir. [4] Her tf. R: þesi erv hesta heiti.

L. 2a. mvnr: mvnnr ATB; mvðr UC. þat: þar ABU; þa C. — 3b. flotta: her har RTC l. 11—14, björne og hjortenavnene, men U har dem efter Tords vers (Að osv.); AB ul. bægge slags navne. — 5. Þetta—qvað: RTAC; Svo kuad Hallr B; Heiþingi sem her segir U. — 6b. granar: grana C. afenri: af eire U. — 7b. ben: UC; fen ABRT. drecka: recka U. — 8. Ok—Þorðr: sem Þiodolfr U. — 9a. naþi: ul. A. — 10a. ims: vns C. hveiti: hæiti A; beito U. — 9b. avlþra: ylþer U. gylþir: gyldra C. — 10b. gialpar: giolfar U. — 11—14. Biorn—dvraþror: ul. AB. Overskr. i U: Kendr biorn. — 11. heitir: ul. RU. -viðnir: -viþr U; fiotvitnir C. — 12. -skarpr: -skarfr U; -kalfr C. iorecr: ioreykr U; foran ysivngr T. riti: ritr C; ul. U. frekr—ysivngr: ul. C; blom. ysonigr skr. U. — 13. Overskr. i U: fra hirti ok hesta nofnvm agietvm. heitir: C; ul. RTU. motroðnir: motravþnir UT, moðravðnir RC. dalr: dallr U; ul. C. DaiN: daninn U. DvaliN: ul. C. — 14. Dvn-: dyn- UC. Dvra-: dyra- UT. -þror: -þorr U. — 15. Overskr. i A: hersta hæiti. Þesi—Þorgr.þ.: ul. U; þæssir ærv hæstar taldir i þ. A. talit: þessir ero hestar taldir tf. T; tauld skr. C. — 15—171,16. ul. B. — 16a. Sleipnir: Slettfeti U. — 18b. Mór: mar C. Lvngr: langr A.

326. Vig ok Stvfr
var með Skefaði
Þegn knatti Blackr bera
Silfrtoppr ok Sinir[1]
sva heyrþac Faks of getit
Gvllfaxi ok Ior með goþvm.
Þesir ro en talþir i Kalfsvisv[6].

328. Dagr reið Dravsli
en Dvalin Moðni
Hialmr[7] Hafeta.
en Haki Faki
reið þani Belia
Bloðvghofa
en Skævaþi
skati Haddingia.

329. Vestein Vali
en Vivill Stvfi
Meinþiofr Moi
en Morgin Vakri
Ali Hrafni

327. Bloðvghofi het hestr
er[2] bera qvaþv
avflgan Atriþa 482
Gisl[3] ok Falhofnir[4]
Glær ok Skeiðbrimir
þar var ok [Gyllis of getit[5].

er[8] til iss riþv
en annar avstr
vnd Aðilsi
grar hvarfaþi 484
geri vndaðr.

330. Biorn reið Blacki
en Biar Kerti
Atli Glavmi
en Aðils Slvngni
Havgni Havlqvi
en Haraldr Favlkvi
Gvnar Gota
en Grana Sigvrþr.

Arvakr ok Alsviðr draga[9] solina, sem fyr er ritat; Hrimfaxi e(ða) Fiorsvartnir[10] dregr nottina, Skinfaxi eþa Glaðr [fylgia deginvm.[8] Þessi oxna heiti erv iÞorgrims þvlv:

[1] Rett. fra synir. [2] Rett. fra ok. [3] Rett. fra Gils. [4] Rett. fra falliafnir. [5] Rett. fra gvllir of getin. [6] Rett. fra alsvinz malvm. [7] Rett. fra Hialmþer. [8] Mgl. [9] Skr. dragv. [10] Skr. -svatnir.

L. 1a. Vig: vingr U. Stvfr: skvfr A. — 2a. var: ul. U. Skefaði: Skæf- A; skefaxa U. — 3a. þegn: oþen U. knatti: matti C. Blackr: bakkr A; a baki U. — 4a. Silfr-: Silrin- U; Sal- A. Sinir: Simr U; Synir C; sinarr A. — 5a. heyrþac: þa nefnda heyrda ek ok tf. C; heyrþa ec skr. UTA. of: ul. UC. — 2b. er: alle undt. R: ok. — 3b. avflgan A.: vngan at riþa(!) U. — 4b. Gisl: Gils RU. Falhofnir: T; -ofnir AU; iafnir C; falliafnir R. — 6b. Gyllis—getit: TAUC; gvllir of getin R. — 7. Overskr. i U: fra hestvm. ro en: hæstar ærv A. Kalfsv.: A; Alsvinnsmalvm RTC; þesir—visv ul. U. — 8a. Dravsli: hrafni U. — 10a. A; lyder i T: ha hialm þer; haulda huatra C; hialmþer R; havð hialmþir U. — 11a. Faki: faxa U. — 17a. Stvfi: stvfa U. — 18a. -þiofr: -þiof C. — 19a. en—Vakri: hinn morginvakri C; en ul. A; mvnnenn skr. U. — 8b. er: en U; ul. RC. — 10b. vnd: vndir U. — 11b. grar: gramr A. — 16a. Slvngni: Slaungui C. — 17b. Havlqvi: havlkni U. — 18b. Favlkvi: favlkni U. — 20b. en Grana: Grana riþr U; Vllr ymissvm | ænn Oðinn slæipni tf. A. — 21—23. Arvakr—þvlv: ul. U. — 21. sem—ritat: ul. A; var skr. C. eða: ok C. — 22. dregr: A; draga RCT. fylgia deginvm: C; daginn A; ul. RT. — 23—171,3. þessi—Arfvni: ul. A.

331. Gamalla vxna nofn — Rekin ok Kyr
hefi ec [gorla fregit[1] — Himinhrioðr[2] ok Apli
þeira Ravðs ok Hæfis — Arfr ok Arfvni.

Þessi erv orma heiti: dreki, Fafnir, iormvngandr, naðr, Niðhavgr, linr, naðra, goin, moin, Grafvitnir, Grabakr, Ofnir, Svafnir, grimr.

486 Navt: kyr, kalfr, yxni, kviga, vetrvngr, griþvngr, boli.

Savðr: hrvtr, bekri, ær, lamb, veðr. Svin: syr, gylta, rvni, gavlltr, griss.

75. (59) Hver erv heiti lopz ok veþrana? Lopt heitir ginvnga gap ok meþalheimr, foglheimr, veðrheimr[3]. Veðr heitir hreg, byr, glyg, hret, giosta, vindr. Sva segir iAlsvinzmalvm:

332. Vindr heitir með monnvm — æpi[5] iotnar
en vonsvðr[4] með goþvm — en alfar gnyfara
kalla gneggivð ginregin — heitir iheliv hlavmmvðr.

Veðr heitr ok gvstr.

76. (60) Tveir erv fvglar þeir, er eigi þarf at kena anan veg en kalla bloð eþa hræ drykk þeira e(ða) verþ; þat er hrafn ok avrn; alla aðra fvgla karlkenda ma kena við bloð e(ða) hræ, ok er þat þa nafn avrn e(ða) hrafn, sem Þioðolfr q(vað):

---

[1] Rett. fra gerþa. [2] Rett. fra Himins hriotr. [3] Rett. fra veið-. [4] Rett. fra -vndr. [5] Skr. opi, kalla tf.

L. 1a. vxna: avxna U; yxna C; oxna T. nofn: heiti U. — 2a. gorla fregit: TU; giorla talit C; gerþa R. — 3a. Hæfis: hæfrs C. — 1b. Rekin: reginn U. Kyr: Hyr T; hlyr U. — 2b. Himinhr.: UC; himins(h)riotr RT. Apli: Arfli U; atli C. — 3b. -vni: -vinir C. Overskr. i U: fra orma heitvm, i A: orma hæiti. — 4. heiti: Ormr tf. U. — 5. Ofnir Svafnir: Ofrsvafnir C. — 5—6. Svafnir grimr: Svgrinir U; grimir skr. A og tf. følg.: grættir gargan hollr skriði hǫggvavrðr hringr holldvarinn grafningr stæfningr bráinn dalginna iapr fræningr fránn liðr ormr iapra. — 7—16. Navt—gvstr: ul. U. Overskr. i A: navta hæiti. — 7. yxni: þiorr tf. A. kviga: vxi tf. A. griþ-: grað- A. — 8. Overskr. i A: savða hæiti. veðr: gælldingr (ær her) gymbr gæit haðna hafr kið tf. A. Overskr. i A: svina hæiti. syr: griss (!) C. — 9. griss: grislingr tf. A. Fra og med Orma hæiti står i A foran hestenavnene. — 10. Overskr i A: hæiti lopz ok væðra. — 11. fogl-: flvg- A. veðr-: -við A. — 12. glyg: glymr C. vindr: vǫnsuðr þiotr gol gráði blær ælræki þoka gǫnsvðr mvgga ohlioðr ganrækr farandi tf. A. Alsvinz-: Alviss- AC. — 14a. en vonsvðr: TA; vonsvndr R; med vofudr(!) C. — 13b. æpi: kalla tf. RT, ul. AC. — 14b. gnyfara: dynfagra C; dyn- A. — 15b. hlavmmvðr: hvidud C. — 16. ok: ul. T. Overskr. i A: fvgla hæiti, i B: hrefugla heite. — 18. en: at C og tf. kenna at. drykk: ul. U. eða verþ: ul. U. ok: eða U. — 19—20. eða—hrafn: ul. U. — 20. nafn: nafnit C.

333. Bloðora lætr baNi geirs oddvm lætr græddir
bragningr ara fagna grvN hvert stika svNar
488 Gaʀtz beR sigð asveita hirð þat er hann skal varða
svans avrð konvngr Havrþa hrægams ara sævar.

Þesi erv nofn hrafns: krakr, Hvgin, Mvnin, borginmoþi, arflognir, artali, holdboþi. Sva q(vað) Einar skalaglamm:

334. Fiallvonðvm gaf fylli herstefnandi hravfnvm
fvllr varð en spior gvllv hrafn a ylgiar tafni.

Sva q(vað) Einar Skvlas(on):

335. Dolgskara kna dyrvm Hvgins fermv bregdr harmi 38a
dyrr magnandi[1] styra harmr bliksolar garmi.

Ok enn sem hann q(vað):

336. En við hialdr þar er Mvnin dreckr bloð or
havldar[2] benivm
hvgþrvtið svellr lvta blasvartr konvngs hiarta.

Sem q(vað) Viga-Glvmr: 490

337. Þa er dynfvsar disir brað feck borginmoði
dreyra mens a eyri[3] bloðs[4] skialdaþir stoþom.

Sem Skvli q(vað) Þorsteinss(on):

338. Mvndit efst þar er vndir Hlavck ihvndraðs flocki
arflogni gaf ec sarar Hvitinga mic lita.

---

[1] Rett. fra magnaþi. [2] Rett. fra havlda. [3] Rett. fra eri. [4] Rett. fra bloð-.

L. 2a. bragningr: bragning C. — 3a. beR: ryðr AB. sigð: sik U. a: i AB. — 4a. avrð: iorð AB; verþ U. konvngr: konungs C. Havrþa: Sva qvað hann ænn tf. A, ok enn tf. C (over l.). — 1b. græddir: græþir U. — 2—4b. fork. i U. — 3b. þat er: þa er AT; þar skr. C. hann..varða: hans..verda C; verða skr. B. — 4b. sævar: Overskr. i AB: hrafns hæiti. — 5. Þesi—hrafns: ul. U. Hvgin: ul. B. — 6. artali holdboþi: ul. T; AB tf.: kramsi (kraumse B) korpr kloacan (kuakan B) blæingr boringi (ul. B) vari viti liti (litr B) ovari hornklofi krvmsi (krumme B). — 8a. fvllr: fyllr A. spior: spór U. — 7b. her-: hræ- ABT. hravfnvm: hrafna AB(?). — 10a. -skara: -stala U. kna: ek tf. U. — 11a. magnandi: TAUB; magnaþi RC; at tf. U. — 10b. fermv: fermi(?) C. bregdr: berr C. — 11b. harmr blik-: harmblik C; harmr forskr. U. — 12. hann: Einar B. — 14a. havlðar: alle undt. R: havlda. — 15a. -þrvtið: þrutinn UC; havg skr. U. svellr: svelgr UC. — 15b. kgs: mvnins(!) U. — 15. Viga-: ul. T. — 18a. mens: mas U; sals C. — 18b. bloðs: TAB; bloð- RUC. — 20a. Mvndit: mynd(it) BT; mvndi U. efst: opt U; ôfst T; hællzt A. vndir: milldir B. — 21a. -flogni: -flogin U. sarar: sara U.

Avrn heitir sva: ari, gemlir, hregskornir, egþir, ginar, vndskornir, gallopnir[1]. Sem Einar q(vað):

339. Samleitvm ravð sveita sleit avrn gera[2] beitv — fekz arnar matr iarnvm Iarnsoxv gron faxa[3].

Sem Ottar q(vað):

492 340. Avrn dreckr vndarn ylgr ferr af[4] hrævm sylg — opt ryðr vlfr keypt ari getr verþ þar.

Sem Þioðolfr q(vað):

341. Segivndvm flo sagna snotar vlfr[5] at moti — igemlis ham gomlvm glamma ofyr skommv.

Ok sem her er:

342. Hregskornis vil ec handa — haleitan mioð vanda[6].

Ok en sem Skvli q(vað):

343. Vaki ec þar er velleiz ecka viþis aþr ok siþan — greppr hlyþir þa goþv gallopnis vel spialli.

77. (61) Hver ro sævar heiti? Hann heitir: mar, ægir, gymir[7], hlęr, haf, leið, ver, salt[8], la/gr[9], grǫþir. Sem Arnor q(vað) ok fyr var ritat:

---

[1] Rett. fra -ofnir. [2] Forskr. (groa, men rett.?). [3] Rett. fra foxo. [4] Rett. fra at. [5] Rett. fra ylgr. [6] Rett. fra vandla. [7] Skr. gvm-. [8] sem arna tf. [9] Rett. fra la/g.

L. 1. Overskr. i U: fra kenningo arnarins, i AB: arnar hæiti (capitulum tf. B). heitir sva: ul. U; sva ul. B. hregsk.: geirloþnir hrimnir ymr andhrimner tf. U. egþir: ægðr AB. ginar: ginnir AB. — 2. -opnir: -ofnir RUC; AB tf.: geirloðnir æggþær (egldir B) gimarr. — 4a. gera: geira B. beitv: beitvr AB. — 3b. iarnvm: ærnum C. — 4b. -soxv: soxvm AB. gron: nog C. faxa: TABU; foxv C. — 5—7. Sem—þar: ul. U. — 5. Sem—qvað: ok (enn tf. B) sem her AB. — 6a. vndarn: undiarn B; undranar C. — 7a. af hrævm: TA; af hræm C; at hræm R; af hræi B. — 9a. segi: segi- alle øvr. — 10a. vlfr: alle undt. R: ylgr. — 10b. ofyr: ofra T; á fyrir U; æ fyrir B; vlfr fyrir C; ófyrs A. — 11. ok: enn tf. B. er: qveðit tf. A; segir U; ul. B. — 12a. -skornis: -skornum C. — 12b. mioð: miok UC. vanda: alle undt. R: vandla. — 13. Ok—qvað: Sva qvaþ skvli U; en ul. BC. — 14a. Vaki ec: Vakiz U; Vek ek C. þar: þat AB. velleiz: vellis U; vel lezt B; vel hellz C; vellis U. ecka: ekla U; eika AB. — 15a. aþr: ar C. — 14b. greppr: grepp U; greip C. hlyþir: hlydi C; heyrir U. þa: þar C; þvi A. goþv: goþvm U. — 15b. -opnis: -ofnis UB. spialli: spialla C. — 16. Overskr. i A: sióar hæiti; kap. ul. U. Hver ro: Su eru C. mar: ul. C. — 17. la/gr: ul. T. grǫþir: vagr tf. A. — 17—18. ok—ritat: ul. A; er skr. C.

494 344. Nemi drott, hve[1] sæ sotti[2] eigi þra/t við ægi
snarlyndr konvngr iarla ovægiN gram[3] bægia.

Her er nefndr sær ok sva ægir. MaR, sem Hornklofi q(vað):

345. Þa er vt amar meita ręsi naðr til ravsnar
manskæðr [lagar tanna[4] rak vebravtar[5] nǫkqva.

Lavgr er ok her nefndr. Sva q(vað) EinaR:

346. Lavgr er fla/z en fagrir þar er sær ahlið hvara
floðs vaskar brim gloþvm hlymr veðrvitar glymia.

Her er ok[6] floð kallat. Sva q(vað) Refr, sem fyR var ritat:

496 347. Færir[7] biorn þar er bara opt iÆgis kiapta
brestr vndiNa festa vrsvol[8] Gymis vǫlva.

Haf, sem Hallvarþr q(vað):

348. Vestr letzþv ihaf hristir[9] vmbandz allra landa
harðvigs, sikvlgiarþar[10] iss framstafni visat.

Leið, sem her er:

349. Ervm aleið fra laþi avstr se ec fia/ll af flavsta
liðnir[11] Finnvm skriðnv ferli geisla merloð[12].

Ver[13], sem Egill q(vað):

350. Vestr for[14] ec of ver mvnstrandar mar
en ec Viðris ber sva er mitt of far.

Mar, sem EinaR q(vað):

---

[1] Mgl. [2] Rett. fra sveiti. [3] Rett. fra fram. [4] Skr. laþtaNa. [5] Skr. bratar. [6] Mgl. [7] Rett. fra færiz. [8] Rett. fra vt-. [9] Rett. fra hristvm. [10] Rett. fra svik-. [11] Rett. fra liðnvm. [12] Her er indvisn.tegn, men det, hvortil der henvises, er bortskåret. [13] Efter qvað. [14] Rett. fra fer.

L. 1a. hve: TAC; ul. R. sotti: TA. — 1—2a. sotti—iarla: fork. C og ul. de to følg. linjer. — 2b. gram: TA; fram R. — 4a. meita: mætir A. — 5a. lagar tanna: A; lagar hadir T; ladar tanna C; laþ tanna R. — 4b. til: ul. T. — 6. Lavgr—EinaR: Laugr sem Einar qvad T. — 7a. er: þvær TA. fla/z: flaustz AC. — 6a. floðs vaskar: flodaskar C. — 6b. hlymr: hrynr A. — 9. ok: ul. T. sem—ritat: ul. A; er skr. C. — 10a. Færir: færiz alle. — 11b. vr-: TA; vt- RC. — 12. Hallvarþr: hǫllvðr A. — 13a. hristir: TA; hristvm RC. — 14a. vigs: viggs A. sikvl-: TA; svikvl- RC. — 15. er: qveðit tf. A. — 16a. Ervm: Vervm C. fra: fyrir C. — 17a. liðnir: TA; liðnvm RC. skriðnv: skridnum C. — 16b. fia/ll af flavsta: folld of flaustri C. — 18—20. efter næste vers A. — 18. Ver: efter qvað R; Ok C. — 19a. for: fer TA.

351. Kaldr þvær maR vnd grefr elsnviN iofri
mildvm almsorg Manar þialma.
mart dægr viþv svarta

498 Sallt, sem Arnorr q(vað):

352. Sallt skar hvfi hielltvm barv brimlogs ryri 5
hravstr þioðkonvngr avstan brvn veðr at Sigtvnvm.

Græþir, sem Bavlverkr q(vað):

353. Leiðangr biottv af laþi gialfrstoþvm reztv græþi
lavgr geck of skip favgrv glæstvm ár it næsta.

Her er ok gialfr kallat særiN. Viþir, sem q(vað) Refr: 10

354. BarðristiN nemr briosti navð þolir viðr en viþi
borðheimr drasill skorþv verpr iN of þravm stiNan.

Hvmr, sem BreNv-Niall q(vað):

355. SeN iosv vær svaNi dreif a hafskips hvfa
sextan en brim vexti hvm ifiorvm rvmvm. 15

Þesi erv eN sæfar heiti, sva at rett er at keNa til skips e(ða) gvllz. Ran er sagt[1] at var kona Ægis, sva sem her er:

500 356. Hravð ihimin vpp gloþvm þavrð hyG ec at sky skerþv[2] 38b
hafs geck sær af afli skavt Ranar vegr mana.

Dætr þeira Ægis ok Ranar erv niv, ok erv nofn þeira fyR ritvt, 20 Himinglæfa, Dvfa, Bloðvghadda, Hefring, Vðr, HravN, Bylgia, Dravfn, Kolga. EinaR Skvlas(on) talþi i þesi visv er fyR var ritot

357. Æsir hvast at hravstvm Himinglęfa þyt[3] sævar.

---

[1] er tf. [2] Rett. fra skorþo. [3] Skr. þvt.

L. 1b. snviN: snuit C. — 5—6b. ul. C. — 9a. favgrv: faugr C. — 8b. -stoþvm: storum C. reztv: ræistv A. — 10. Her—særiN: ul. A; ok ul. C. — 11a. Barð-: Brad- C. — 12a. drasill: drasils C. — 11b. en: hinn C. — 13. Hvmr: Hum C. — 14a. iosv: uissu C. — 15a. en: at C. vexti: fexti TA. — 16. Overskr. i A: heiti ęgis dętra. sva: hermed beg. B igen efter lakunen; ul. C. — 16—17. skips..gvllz: skip..gvll A. — 17. var: heti C. er(2): kvæðit tf. AB. — 18b. skerðv: skærði AB. — 20. ok—ritvt: sem adr er ritad T; ul. AB. — 21—22. Himingl.—Kolga: efter visv (taldi i visu vij. naufn þeira sål. T) T. — 21. Vðr: vnnr A. — 22. Skvlas.: Skalaglam B. — 22—23. er—ritot: RC; ul. AB. — 24a. Æsir—sævar: ul. AB. — 24a—176,2. Æsir—Hefring: ul. T. — 24b. þyt: þytr C.

vi. nofn þeira, Himinglæfa, Vðr, Dvfa, Bloðvghadda, Kolga, Hefring. Hravn, sem Valgarðr q(vað):

358. Laʀðr var lagt ibæþi — enn herskipvm hraner
lec sollit haf golli — hofvð ogvrlig þogv.

Bylgia, sem Ottar svarti q(vað):

359. Skarvt skaʀfnv styri — léc við hvn a hreini
skavt sylg har bylgivr — hlvnz þar er drosir spvnv.

502 Dravfn, sem Ormr[1] q(vað):

360. Hrosta drygir hvern kost — en drafnar loga Lofn
havk lvðrs gæi þrvðr — laʀstv rækir vinfavst.

Bara, sem Þorleikr[2] fagri q(vað):

361. Siar þytr en ber bara — grans þar er gvlli bvnvm
biart lavðr[3] of við ravþan — gín hlvn visvndr mvni.

Lá, sem Einar q(vað):

362. Ne framlyndir fvndv — þar er siar avið vorv
fyr hyckat la kyrþv — vini ora fell storvm.

Fyllr, sem Refr q(vað):

363. Hrynia fioll afyllar — skeið vetrliþi skiþa
fram æsiz nv Glamma — skavt biorn Gvsis navta.

Boþi, sem her er:

364. Boþi fell of[4] mik brálla — þa ec[5] eigi lavð lægis.
bavð heim með ser geimi

---

[1] Først skr. Kormakr, men dette underprikket og ormr skr. over. [2] Rett. fra -leifr. [3] Skr. lavð. [4] Rett. fra a. [5] Rett. fra er.

L. 1. þeira: AB tf. hele verset: ðsir hvast af hravstvm | himinglæva þyt sęvar | glymrvnnar vex grenni | gǫndlar skvfs ok dvfa | brædd strykr bloðvghadda | brimsolgin fællr kolga | hlyr [þar ær (skilr B) hæfring stærir | haflavðr vm (of) við ravðan. — 1—2. Himingl.—Hefring: ul. RC. — 3a. ibæþi: æ bædi (bedi T) C; beð skr. A. — 4a. lek: legg C. — 3b. -skipvm: -skipa AB. — 5. svarti: ul. AB. — 7a. sylg-: sylgia- B. — 6b. hreini: hreinu C; hreine B. — 7b. þar: þat A. — 10a. havk: harð B. — 11. -leikr: ABT; -leifr RC. — 12a. Siar: Sea C. — 13a. biart: brytr C. lavðr: AT; lauð RC. of: a A. — 13b. gín: grunn C. hlvn-: hlunnr B. — 15a. fvndv: funduz B. — 16a. hyckat: ek tf. C. kyrþv: kyra C. — 15b. a: um C. vorv: várv A; vara C; foro T. — 16b. fell: fellr C. — 17. Fyllr: Fullr C. — 18a. fioll . . fyllar: fliott . . fullar C. — 19a. æsiz: æsir C. — 18b. skeið: skreið BC. — 19b. skavt-: skut- B. — 20. er: qveðit tf. A. — 21a. of: TA (vm) B; a RC. — 22a. geimi: geima T. — 21b. ul. BC. ec: er RA. lavð: lǫð A. lægis: læðis A.

504 Breki, sem Ottar q(vað):

365. Bravt en breki þavt borð ox viþar morð.

Vagr, sem Bragi q(vað):

366. Vildid rangvm ofra hin er miotygil[2] mava
vags hyrsendir[1] ægi mórar skar firir Þori.

Svnd, sem Einar q(vað):

367. Skar ec svþvm svnd min pryddiz mvnd
firir svnan Hrvnd við milldings fvnd.

Fiorðr, sem Einar q(vað):

368. Næst se ec orm a iastar nemi bioðr hve ec fer flæþar
itr serki vel merkþan fiarðbals of hlyn mali.

506 Sægr, sem Markvs q(vað):

369. Sægs mvn ec siðr en eigi solar sverri malan
sa er illr er brag spillir sliðrals regin niþa.

78. (62) Hver ro eldz heiti? Sva sem her er:

370. Eldr brenat sa sialdan blasa ravn fir ræsi
svíðr dygr iofvr bygþir reyk er Magnvs qveyqvir.

Logi, sem Valgarðr q(vað):

371. Snarla skavt or soti stoþv stopþir siþan
svéc of hvs ok reykir steinoðr logi glýþvm.

Bal, sem her er:

---

[1] Rett. fra byr-. [2] Skr. -tygill.

L. 2[b]. ox: vox A; vex B. morð: meðr fængv [mikit væðr (ul. T) | mio fyrir ofan sio tf. TAB (l. 3 forskrevet); ul. RC. — 4[a]. rangvm: vrôngvm A; vaungum C; orôngvm B. — 5[a]. hyr-: AB; byr- RCT. — 4[b]. hin er: ænn A. — 5[b]. morar: mærar AC. — 8[a]. Hrvnd: lvnd A. — 9. sem: enn (k. E.) tf. B. — 10[a]. Næst: Æst C. orm—iastar: orma rastar C. — 11[a]. merkþan: merkta C. — 10[b]. hve: hvi C. — 12[b]. fiarð-: fiðr- AB. hlyn: þat AB. mali: mala C. — 15[b]. niþa: nidia C. — 16. Overskr. i U: kendr elldr, i AB: ældz hæiti AB (tf. capitulum). Hver: Þersi C. Sva: ul. C. Hver—er: Elldr sem her segir U; qveðit tf. AB. — 17[a]. brenat—sialdan: brenn en sia sannan C; sva skr. U. — 20—21[ab]. For disse linjer har U: Reykr stoð en steyptiz steinoþr logi innan. — 21[a]. ul. A (åben pl.); ulæsel. B. svéc: su eik T; sveit C. ok reykir: enn rôkir T. — 20[b]. stopþir: C; steupd T; styfðir AB. — 22—178,3[b]. Bal—feldv: ul. U. — 22. er: qveðit tf. A.

372. Haki var brendr abali — þar er brimsloþir oþv.

Glæðr, sem Grani q(vað):

373. Glæðr hyg ec Glamma sloðar — gramr eldi sva feldv.

Eisa, sem Atli q(vað):

374. Øx rydsc eisvr vaxa allmorg loga hallir — hvs brena gim geisar goðmennit fellr bloþi. 508

Her er ok gim kallat eldrin. Eimr, sem her er:

375. Brvnv allvaldz ini eldr hyg ec at sal feldi — eimr skavt aher hrimi halfgior við Nið sialfa.

Hyr, sem Arnor q(vað):

376. Ømþit rað við Ravma reiðr Eydana meiþir — heit dvinvþv Heina[1] hyr gerþi þa kyra.

Viti. Fvni, sem Einar q(vað):

377. Fvni kyndiz fliott[2] en flyþi skiott — Hisingar her sa er hafþi verr.

Brimi, sem Valgarðr qvað:

378. Biartr[3] sveimaþi brimi brvtv vikingar fikivm — visa styrks af virki varp[4] [sorg a mey borgar. 39a

Leygr, sem Haldorr skvaldri kvað: 510

379. Er knattvð þar þeira þv vart aldrigi skialdar — leygr þavt of siot sigri sviptr gorsimvm skipta.

---

[1] Rett. fra hveina. [2] Rett. fra ott (i R rett.). [3] Rett. fra Biart. [4] Af bl. 39 er omtr. 9 linjer afrevne foroven.

L. 3—4a. Gl. sloðar: gamlar flæðar AB; gamlar flǫdu T. — 3b. feldv: fellde B. — 6a. Øx rydsc: Oxv ok U; vggs skr. C. — 7a. allmorg: allmiǫk B. hallir: hallar U. — 6—7b. ul. U. — 8. Her—eldrin: ul. U. — 8—9. eldrin—ini: ul. T. — 8. er(2): qveðit tf. A. — 9a. ini: innan U. — 10b. half-: hialm- U. — 12a. Ømþit: Eimdi C. — 13a. reiðr: reiþir U. — 12b. dvinvþv: dvinudum B. Heina: ABU; hveina RT; huna C. — 13b. hyr: herr U. — 14. Viti: ok tf. C; ul. A(B?)U. — 15a. fliott: TABU; ott R; skiott C. — 16a-b. en—verr: ul. U. — 16a. skiott: drott C. — 17. Brimi: Brvni U. — 18a. Biartr: UC; biart RT; bratt AB. brimi: brvni UT. — 19a-b. brvtv—borgar: ul. U; brvtvz skr. AB. — 18b. styrks: sterks B. af: of A; or B. visa: vista C. virki: verki C. — 19b—179,7a. sorg—niola: afr. R; teksten er fra T. — 20. skvalldri: ABC (der skr. -þorr); sculason T; ul. U. — 21a. Er knáttvð: en knattvz U. — 22a. aldrigi: alldreginn U. — 21b. siot: sio U.

79. (63) Þessi ero nofn stvndanna: old, forðvm, aldr, fyrir longv, ar, misseri, vetr, svmar, var, havst, manoðr, vika, dagr, nott, morginn, aptann, kveld, arla, snemma, siðla, i sinn, fyrra dag, i næst, i gær, a morgon, stvnd, mel. Þessi erv enn heiti nætrinnar i Alsvinnzmalvm:

380. Nott heitir með monnvm — osorg kalla iotnar
en niola] meþ goþvm — alfar svefngaman
dvergar dra/mniorvn[1].

Fra iafndægri er havst, til þes er sol setz ieykþar stað; þa er vetr til iafndægris; þa er var til fardaga; þa er svmar til iafndægris. Havstmanvðr heitir IN næsti firir vetr, fyrstr ivetri heitir gormanvðr, þa er frermanvðr, þa er hrýtmanvðr, þa er ÞORI, þa GOI, þa eínmanvðr, þa gaʋkmanvðr ok saðtið, þa EGTÍÐ ok steck-
512 tið, þa er solmanvðr ok selmanvðr, þa erv heyaNir, þa er kornskvrþar manvðr.

80. (64) Hver erv maNa heiti[2] vkend? Maðr er hverr firir ser. It fyrsta ok it ætza heiti maNz er kallat maðr keisari, þvi næst konvngr, þar næst iarl; þesir iii. menn eigv saman þesi heiti oll. Allvalldr, sva sem her er q(veðit):

381. Allvalda kaN ec alla — Sveins er sonr at reyna
a/str ok svðr of flavsta — setr hverivm gram betri.

Her er ok gramr kallaðr; þvi heitir hann allvaldr, at hann er einvaldi allz rikis síns. Fylkir, sem GIZVR q(vað):

---

[1] Skr. niovn. [2] Rett. fra nofn.

L. 1. Overskr. i U: vm nofn stvndanna, i A: stvnda hæiti. Hele kap. ul. B. Þessi—stvndanna: ul. A. — 2. ar: ul. U. — 2—3. ar—aptann: efter morgon C. — 2. manoðr: ul. C. vika: vikur C. — 4. næst: not ok U. a morgon: ul. U; i skr. AC. enn: ul. U. — 5. Alsvinnz-: Alvis- AC; olvis- U. — 7a. en: ul. AU. meþ goþvm: i (ul. U) helio UT. — 8a. ul. R; kollvð er grima með gvþvm UT; kalla grimv ginnrægin A. — 6b. osorg: oldrg(!) U; olios A. kalla: ul. AC. — 7b indledes med hæita A, kalla tf. C. — 8b. -niorvn: ul. U. — 9—15. Fra-manvðr: ul. U. — 11. fyrstr: fyrst T; fyrsti C. — 12. er(1): ul. A. er(2): ul. C. ÞORI . . GOI: m...m. tf. T. — 13. ok(2): þa C. — 14. heyaNir: heyia maNudr C. er korn-: ul. C. — 16. Overskr. i B: hðfðingia heite capitulum; kap. ul. i UA. Hver—vkend: ul. B. heiti: TC; nofn R. vkend: ul. T; okendra C. er: heitir B. — 16—17. Maðr—ser: findes i A efter stvnda hæiti og der tf.s: leita fyrr i bokinni allt til þæss ær Stvfr qvað. — 17. ok: hitt sidazta tf. C. kallat: er tf. RC. þvi: þar B. — 18. þar næst: þa TC. iii: ul. C. — 18—19. þesi heiti: nofn þessi T; nðfn skr. B. — 19. qveðit: ul. T. — 21a. of: á T. — 20b. er sonr: ok svdr(!) C. — 21b. setr: setrs B. — 22. kallaðr: nefndr B. — 23. GIZVR: svarti tf. B.

382. Fylkir gleðr ifolki — Olafr of viðr elvm
flack ok svan Hlackar — Ygs gavgl fegin Skavglar[1].

Firir þvi er fylkir kallaðr konvngr, at hann skipar ifylkingar herliþi sinv. Visi, sem q(vað) Ottar svarti:

514 5 383. Visi tekr vigfreýs — aldar hefir allvaldr
vist avstr mvnlavst[2] — oscvif gott lif.

Hari e(ða) hera, sem q(vað) Arnor:

384. Hari feck ihverri — greppr vill grams dyrð yppa
Hialtlandz þrvmv branda — gagn sa er hęstr[3] var[4]
10 bragna.

Hertogi heitir iarl, ok er konvngr sva kallaðr ok, firir þvi er hann leiþir her til orrosto. Sva q(vað) Þioðolfr:

385. Oc hertoga hneykir — leyfð ber ec hans or havfþi
herfengnvm let stinga — hągs skyndaþi avgv.

15 Sinfor e(ða) senior, sem Sighvatr q(vað):

386. Lat avman nv niota — mal halt[5] sva sem sælan
Noregs ok gef storvm — sinior laga þina.

Mildingr, sem Markvs q(vað):

387. Mildingr for of oþioð eldi — hæstan kyndvt hlena
20 aþit varð þa flotnvm davþa — þrystir
hyriar lioma svðr at Iomi.

516 Mæringr, sem Hallvarðr q(vað):

388. Erat vnd iarþar havslv — moldreks mvnka valdi
orðbríotr Donvm forþar — mæringr en þv næri.

Landreki, sem Þiodolfr q(vað):

---

[1] Skr. Skavgar. [2] Skr. mvnn. [3] Rett. fra nęstr. [4] Rett. fra er. [5] ec tf. L. 2a. Flack: Fleinblack C. — 3. Firir—er: þvi er hann T; Firir ul. BC. kgr: ul. TB. fylkingar: fylking B. — 4. svarti: ul. TBC. — 9a. Hialt-: Hiat- B. — 9b. var: B; er RTC. — 11. ok(2): ul. TBC. firir: ul. B. er: at CB. — 13a. hneykir: hneckir C; hnyckir B. — 14a. herfengnvm: hardfenngium B. — 14b. skynd-: scund- T. — 15—16a anføres i A i slutn. af stykket om Halfdans sönner og der tfs.: ok fyrr ær ritat; men denne henvisning er urigtig. — 16a. nv: þu B. — 16b. halt: hellt ek C; ec tf. R. sva: nu C. — 19a. for: fortu B. — 19b. hæstan: hesta C. — 21b. Iomi: romi(!) C. — 23a. Erat: Esat T. — 24a. -briotr: -biartr C. — 23b. mvnka: mynde B. valdi: velldi C.

389. Eys landreki liosv lastvar Kraka bari,
sem fyr var ritat; þvi heitir hann sva, at hann rekr her vm land anara konvnga, eþa rekr her or sinv landi.

39b **81.** (64) [Konvngr er nefndr Halfdan gamli, er allra konvnga var agætastr. Hann gerði blot mikit at miðivm vetri ok blotaði til þess, at hann skyldi lifa i konvngdomi sinvm ccc. vetra; en hann fekk þav andsvor, at hann myndi lifa ekki meir en einn mikinn mannz aldr, en þat myndi þo vera ccc. vetra, er engi myndi vera i ætt hans kona eða otiginn maðr. Hann var hermaðr mikill ok for viða vm Avstrvegv; þar drap hann i einvigi þann konvng, er Sigtryggr het; þa fekk hann þeirar konv, er kollvð er Alvig en spaka, dottir Emvndar konvngs or] Holmgarði[1], þav attv sonv[2] xviii., ok varv ix. sen bornir; þeir hetv sva, ein var Þengill, er kallaðr var Manna Þengill, anar Ræsir, iii. Gramr, iiii. Gylfi, v. Hilmir, vi. Iofvr, vii. Tigi, viii. Skyli
518 e(ða) Skvli, ix. Hari e(ða) Hera. Þesir ix. bræðr vrþv sva agætir ihernaþi, at iollvm fræþvm siþan erv nofn þeira halldin firir tignar nofn, sva sem konvngs nafn e(ða) nafn iarls. Þeir attv engi born ok fellv allir iorrostom. — Sva kvað[3] Ottar svarti:

[1] en rika tf. R. [2] Rett. fra son. [3] Rett. fra sagþi.

L. 2. sem—ritat: ul. B; er skr. C. — 3. land: lond TB. or: i T; a B. — 4. Overskr. i B: Hófðiungia heiti Capitulum. — 4—12. kgr—or: afr. R; teksten her fra T. — 4—182,23. Kgr—grvndar ul. A. — 4—5. Kgr—agætastr: Halfdan gamle er konungr nefndr hann var allra konunga agetaztr B; Einn konungr er nefndr Halfdan gamli hann var agætr konungr C; er inn gamli var kallaðr skr. U. — 5. ok blotaði: ul. B. — 6. skyldi lifa: lifþi U. -domi sinvm: -dæmi sinv U. — 8. mannz aldr: alldr eins manz U. — 8—9. þat—maðr: engi mvndi kona i ætt hans ne otiginn maþr U. — 8. er: at C. — 9. eða: ne C. var: ok tf. C. — 10. Avstr-: ul. C. þar: þa C. — 11—12. þa—er(1): hann feck U (og skr. alvrg). — 12. kollvð er: het BC. en spaka: ul. U. Emvndar: UC; Eymvndar B; Euuindar T. — 12—13. Holmg.: hins rika tf. C; en rika tf. R. — 13. bornir: fedder B. — 13—14. þeir—sva: ul. B. — 14. Ein var: ul. U. er—Þengill: ul. U. U ul. alle tallene i det følg. anar: var tf. B. — 16. Skvli—eða: ul. T; Skuli. Skylli skr. U (og får sål. 10 f. 9!). eða Hera: ul. U. — 16—17. Þesir—hernaþi: Þeir ero . . . agetir U; ero skr. C. — 17. siþan: ul. U. halldin: hofþ U. — 18. kgs. nafn: konvnga nofn U. nafn(2): ul. TBU. iarls: iarla U. — 19. orrostom: bardaga U. kvað: TBU; sagþi R; segir C. — 19—20. Ottar svarti: Arnorr U.

390. Þengill var þegar vngr — haldaz bið ec hans aldr
þreks gior vig a/R — hann tel ec yfirman.

Sva kvað Markvs:

391. Ræsir lét af roðnvm havsi — Rinar sol ámarfioll skina.

Sva q(vað) Egill:

392. Gramr hefir gerþi havmrvm — grvndar vpp of hrvndit.

Sva q(vað) Eyvindr:

393. Lec við lioðmǫgv — gylfi en glaðværi
skyldi land veria[1] — stoð vnd gvllhialmi.

Sva q(vað) Glvmr:

394. Hilmir ravð vnd hialmi — heina la/t aGavtvm[2].

Sva q(vað) Ottar s(varti): 520

395. Iofvr heyri vpphaf — hattv nemi hann rett
ofraz mvn konvngs lof — hroðrs[3] mins bragar sins.

Sem Stvfr q(vað):

396. Tir egiaðr hio tigi — reifr[4] geck herr vnd hlifar
tveim hondvm lið beima — hizig svðr firir Nizi.

Sva q(vað) Hallfreðr:

397. Skiliðr em ec við Skylia — vætti ec virþa drottins
skalmavld hefir þvi valdit — vil er mest ok dvl flestvm.

Sva q(vað) Markvs:

398. Hara qveð ec at — havklvndaþan Dana
hroðrgiorð dyri — grvndar.

---

[1] Rett. fra vera. [2] Rett. fra -gætvm. [3] Rett. fra hroðr. [4] Skr. reif.

L. 2a. gior: avrr tf. U. vig-: vigs C. — 2b. tel: læt C. yfir: fyrir B. — 4b. -fioll: -fiǫl B; -folld C. — 9a. veria: alle undt. R: vera. — 8b. gylfi: gramr U. — 10. Glvmr: Geirason tf. UT. — 11a. vnd hialmi: i hialma B; vnd ul. T. — 11b. Gavtvm: gætvm RA; beinum C; linjen lyder i B: hregg . . . elkings eggiar. — 12. svarti: ul. TBCU. — 13a. heyri: gefi U. — 14b. hroðrs: hroðr RC, der omb. mins og sins. — 15. Sem: Tiggi sem U. — 17a. lið: kyn AB. — 16b. herr: hann ABC. — 17b. hizig: hizi U. — 18. -freðr: -varðr B. — 19a. Skiliðr: skildr AB; skyliudr C. Skylia: skyia U. — 19b. vætti: vetta T. virþa: vida C. — 20b. vil: villa U. er: ek AB. — 16—21 findes i A (på et tidligere sted lige efter Stvnda hæiti, se s. 179,16—17) og B. — 22—23. Istf. disse 2 linjer har AB følg. halvvers: Rikr ær harra hnæykir | hælldr gvð iǫfvrs vælldi | sanndyggs vitut seggir (. . uð sennir B) svæins bræðr konvng æðra. — 23a. hroðr-: hrodrs- C.

En attv þav Halfdan aðra niv sonv, er sva heita: Hilldir, er Hilldingar erv fra komnir, ii. Nefir, er Niflvngar erv fra komnir,
522 iii. Avþi, er Avðlingar erv fra k(omnir), iiii. Yngvi, er Ynglingar erv fra k(omnir), v. Dagr, er Daglingar erv fra k(omnir), vi. Bragi, er Bragningar erv fra k(omnir), þat er ætt Halfdanar ens milda, vii. Bvðli, [er Bvðlvngar erv fra komnir[1], af Bvðlvnga ætt kom Atli ok Brynhildr, viii. er Lofþi; hann var herkonvngr mikill; honvm fylgþi þat lið, er Lofþar voro kallaþir; hans ættmenn erv[2] kallaþir Lofþvngar; þaþan er komin Eylimi moþvr faþir Sigvrþar Fafnisbana, ix. Sigar; þaþan erv komnir Siklingar; þat er ætt Sigeirs, er var magr Volsvngs, ok ætt Sigars, er hengþi Hagbarð. Af Hildinga ætt var komin Haraldr in granravþi, moþvr faþir Halfdanar svarta. Af Niflvnga ætt var Givki; af Avðlinga ætt var Kiar; af Ylfinga ætt var Eirikr in
40a malspaki. Þessar erv ok konvnga ættir agætar, fra Yngva[3], er Ynglingar erv fra [komnir, fra[4] Skildi iDanmǫrk, er Skioldvngar

[1] Mgl. [2] Skr. voro (fork.), men synes rett. til erv. [3] Rett. fra Yngvari. [4] Tildels afr.

L. 1. Overskr. i U: Capitvli, i A: fra halfdani ok sonvm hans. Halfd.: ok Alvig tf. *A*; konvngr ok Alvig tf. B. aðra: ul. A. heita: hetv ABCU; i. tf. T; Einn var (het B) tf. AB. Tallene i det følg. ul. CU. — 2. Nefir: Næfir A; Nefi C; Nemer U. — 3. Avðlingar: oþlingar U. — 3—4. Yngvi—komnir: ul. U; Yngi skr. C. — 4. Daglingar: dauglingar AC; doglingar U; afr. B. — 4—5. vi—komnir: ul. U. — 5. ens: ul. U. — 6. er—komnir: ABC; ul. R. — 6—7. er—Brynh.: er af Bvþla ætt þat er Bvþlvngar U. af—ætt: ok af þeiri ætt ær kominn A; ok af þeire ætt voru þau B; for Buðlvnga har C hans. — 7. er: ul. TABCU. Lofþi: er lofþungar eru fra komnir tf. C. hann: ul. U. — 7—8. hann—mikill: efter kallaþir T. — 8. mikill—kallaþir: ul. B; mikill ul. U. voro kallaþir: heita C; heto U. — 9. hans—Lofþvngar: ul. C. erv: TAU; vorv B. er komin: kom U. Ey-: E- C. — 10. Sigvrþar: kunungs tf. C. — 10—11. þaþan—Sikl.: ær Siklingar ærv fra komnir A; komnir ul. T og skr. Sigl-; komv skr. U. — 11. ætt(1)—ok: ul. B. — 11—12. Sigeirs . . Sigars: Siggars (bis) C. er(2)—Sigars: ul. A. — 11. er—magr: mags U. ætt(2): ul. U. Volsvngs: Volsunga C. — 11—12. Sigars: þers tf. B. — 12. hengþi H.: hefndi Hagbarþz U. ætt: ul. AC. — 13. gran-: har- C. Halfd.: ins tf. T. — 14. Givki: gvnnarr konvngr U; faðir Gudrunar Givkadottur tf. B. af—Kiar: ul. U. Avðl.: Oðl. AB. ætt(1)—Ylfinga: ul. T. Kiar: Þiarr C. Ylfinga: Ynglinga UABC. — 15. ok: ul. UAB. agætar: agetaztar B. Yngva: TA; ynguar U; yngvari R; Yngvifrey C (og eru) afr. B. — 15—16. er—komnir: ero Ynglingar calladir T. — 16. fra—komnir: ul. B. er—fra: þaþan ærv Ynglingar A. — 16—184,1. er—komnir: erv Sciolldungar calladir T. er—komnir: þaþan ærv Skiolldvngar *A*; skilldungar skr. C; ero skioldingar U, B(-ung-).

erv fra komnir, fra Vǫlsvngi aFraklandi, þeir heita Volsvngar. Skelfir het eiN herkonvngr, ok er hans ætt kavllvð Skilvinga ætt; sv kynsloð er iA/strvegvm. Þesar ættir, er nv erv nefndar, hafa menn sett sva iskaldskap, at halda oll þesi firir tignar navfn. Sva sem EinaR q(vað):

524 399. Fra ec við holm at heyia — lind varð gron in grana
hildingar fram gingv — geirþing[1] itvav springa.

Sem Grani q(vað):

400. Davglingr feck at drecka — danskt bloð ara ioþi.

Sem Gamli q(vað) Gnævaþar skald:

401. A/ðlingr drap ser vngvm — iNan borðz ok orþa
vngr naglfara a[2] tvngv — aflgerð[3] meþalkafla.

Sem IorvN q(vað):

402. Bragningr reð ibloþi — hvs lvtv opt firir eisvm
beið herr konvngs reiþi — oþioþar[4] slog rioþa.

Sva q(vað) EinaR:

403. Beit bvðlvngs hioR — ravfsk Hildar sky
bloð fell adavR — við Hvita by.

526 Sva q(vað) ArnoR:

404. Siklinga venr sneckivr — hann litar herskip iNan
síalvtar konr vti — hrafns goð er þat bloþi.

Sem Þioðolfr q(vað):

---

[1] Rett. fra þings. [2] Mgl. [3] Rett. fra gioðr. [4] Rett. fra i-.

L. 1. a: i UAC; er red B. þeir heita: erv UT (komnir tf.) B (= T). — 2. her-: agetr U. ok—ætt: hans ættmenn heto skilvingar U. hans ætt: af hans nafni C. — 2—3. Skilvinga ætt: Skilfingar A. — 3. er: ero U. nv: ænn A. erv nefndar: hafa nefndar verit B. — 4. halda: þeir hafa halldit B. þesi: heiti tf. ABC; nofn U (foran þesi). — 7a. gingv: gengu de øvr. — 6b. grana: grona UC; grunna B. — 7b. þing: TUAB; þings RC. itvav: forskr. U (vam). — 9b. AB tf.: hirð hygg æk (hyck B) hilmi styrðv | hvgins iol við næs þiolar (. . . þioðar B). — 10. Gnæv. sk.: ul. T. — 12a. a: UAT; ul. RC (afr. B). — 12b. -gerð: T (giord) UAB; gioðr RC. — 13. Sem: Bragningr sem U. IorvN: Iorundr(!) C. — 14a. reð: raud UC. — 14b. lvtv: hluto U. — 15b. o-: UAT; i-R; y-C. rioþa: hrioda C. — 16. EinaR: Skvlason tf. AB. — 17—18b ul. UAB (og er vist et yngre tillæg; tilhører et andet vers). — 17b. ravfsk: hraudz C. — 20a. Sikl-: Sigl- U. sneckivr: sneckio U. — 21a. sialvtar: styrir lvtar gramr(!) U; sioliotar skr. C. — 21b. hrafns: hrafn B.

405. Sva lavk siklings ævi[1] lofþvngr beið en leyfþi
sniallz at vær om allir lifs grand istað vandvm.

Lofþa konvngi fylgþi þat lið, er Lofþar heita. Sem Arnor q(vað):

406. Skioldvngr mvn þer anar aldri æþri gramr vnd solv fæþaz.

Volsvngr, sem q(vað) Þorkell hamarskald:

407. Mer reð senda Volsvnga niðr
of svalan ægi vapn gvllbvit[2].

Ynglingr, sem q(vað) Ottar svarti:

408. Engi varð aiorþv avstr sa er eyiom vestan
ognbraðr að̃r þer naþi Ynglingr [vnd sik[3] þryngvi.

528 Yngvi, þat er ok konvngs heiti, sem Markvs q(vað):

409. Eiriks lof verþr avld at heyra Yngvi hellt við orðztír langan
engi maðr veit fremra þengil iofra ses iverold þessi.

Skilfingr, sem Valgarðr q(vað):

410. Skilfingr helztv þar er skvlfv avd[4] varþ svðr vm siþir
skeiðr firir lavnd hin breiðv Sikiley liþi miklv.

Sinior, sem Sighvatr q(vað):

411. Lat avman nv niota Noregs ok g . .[5]

[1] I R skr. ægi, men synes rettet. [2] Rett. fra -bvin. [3] Rett. fra við þic. [4] I R synes rett. fra avld. [5] . . . : afr. i R; har stået langt ude i randen.

L. 2a. om: róm A; rum B; ervm UTC. — 1b—4. ul. U. — 2b. vandvm: vándum A; vaundom T; -ðnndum B. — 3. Lofþa—heita: ul. C. heita: vorv kallaðir AB (kall. afr.). Arnor: Markvs A. — 5b. gramr: maðr A. — 7. Volsvngr: ul. C. Þork. hams.: Arnorr U; hamars skr. A. — 8a. reð: at tf. U. — 9b. -bvit: UTAB; buin RC. — 10. Ynglingr: ul. C. Ottar: Arnorr U. svarti: ul. BCU. — 12a. naþi: naðvm AB; nadit C. — 12b. vnd sik: alle undt. R: við þic. þryngvi: þryngndi C. — 13. Yngvi: ul. C. þat—heiti: ul. U; þat ul. T; þau ero skr. C. — 16a. maðr veit: veit ec AB. — 16b. iofra: ofra C. ses: sessi U. — 18. Skilfingr: ul. C. — 20a. lavnd—breiðv: land it breiþa U. — 19b. avd: auð TABC; avþit U. varþ: var þar U; var A. svðr: svð A. vm: und C. — 21—2. ul. U. — 21. qvað: ok fyrr var ritad tf. C. — 22b. ul. A, men tf. ok fyrr ær ritat; ul. C.

82. (65) Skald heita greppar, ok rett er iskaldskap at kena sva hvern man, er[1] vill. Reckar voro kallaþir þeir menn, er fylgðv Halfi konvngi, ok af þeira nafni erv reckar kallaþir hermenn, ok er rett at kena sva alla menn. Lofþar heita ok menn iskaldskap, sem fyr er ritat. Skatnar voro þeir menn kallaþir, er fylgðv þeim konvngi, er Skati mildi var kallaðr; af hans nafni er skati kallaðr, hverr er mildr er. Bragnar h(eita) þeir, er fylgþv Braga konvngi envm gamla. Virþar heita þeir menn, er meta mal mana. Fyrþar ok firar ok verar heita landvarnar menn. Vikingar ok flotnar, þat er skipa herr. Beimar, sva hetv 530
þeir[2], er fylgþv Beimvna konvngi. Gvmnar e(ða) gvmar heita flokstiorar, sva sem gvmi er kallaðr ibrvðfar. Gotnar erv kallaðir af heiti konvngs þes, er Goti er nefndr, er Gotland er við kent; hann var kallaðr af nafni Oþins ok dregit af Gavtz nafni, þviat Gavtland e(ða) Gotland var kallat af nafni Oþins, en Sviþioð af[3] nafni Sviþvrs; þat er ok heiti Oþins. Iþan tima var 40b
kallat allt meginland þat, er hann atti, Reiðgotaland, en eyiar allar Eygotaland; þat er nv kallat Danaveldi ok Sviaveldi. Drengir heita vngir menn bvlavsir, meþan þeir afla ser fiar eþa orðztír, þeir fardrengir, er milli landa fara, þeir konvngs drengir,

[1] Rett. fra ef. [2] Skr. 2 gg ved linjesk. [3] Afr.

L. 1. Overskr. i A: Karlsmanzligar kænningar, i B: Manna heiti. capitulum (men stykket findes her senere). kena: kalla AB. — 2. er: alle undt. R: ef. menn: hermenn T. — 3. reckar: ul. A; suo B. — 4. kena: kalla C. ok: þeir U. — 5. sem—ritat: ul. BU; var skr. C. voro .. kallaþir: heita U; ero ok skr. C. — 6. þeim—kallaðr: Skata konvngi ok U; scata konungi enum millda T. þeim kgi: Skata konvngi þeim A. Skati: hinn tf. AB. — 7. er(1): sa tf. C. hverr er: sa sem T; sa ær A. Bragnar: beg. W. heita: hetu ACUW. þeir: menn tf. UW. — 9. Fyrþar ok: ul. W. ok(1): ul. T. firar: heita ok menn tf. B; fyrar skr. C. ok(2): ul. AU. — 10. menn: beimar tf. AB. þat—herr: þeir er skipa her styra C. Beimar: ul. AB. sva: ul. UTC. — 10—11. hetv þeir: voru þeir menn kallaðir B. — 11. þeir: menn tf. UTW. Beimvna: Beima UW. — 12. flokstiorar: þeir mænn (er) flokki styra A; folk- skr. UTW; flockstiornarmenn B. er kallaðr: heitir UW. — 12—13. erv—nefndr: heto þeir menn er fylgþo gota konvngi U; heita af gota konvngi W. — 13. er nefndr: het C. — 14. var kallaðr: heitir UW. ok—nafni: Gavtz A. — 15—18. þviat—veldi: ul. UW. — 15. eða: ok TA. — 15—16. en—Oþins: ul. T. — 18. ok—veldi: ul. T. — 19—20. Drengir—fardrengir: þeir heita drengir UW. — 19. meþan: ul. C. þeir: er tf. C. — 20. tir: tirs TC. þeir(1): eru kallaðir tf. B. milli: i meðal B; meþal C.

er hafþingivm þiona, þeir ok drengir, er þiona rikvm monnvm eþa bǫndvm; drengir heita vaskir menn ok batnandi.

83. Seggir erv kallaþir ok kniar ok liðar, þat erv fylgþar menn; þegnar ok havlþar[1], sva erv hvendr kallaþir; lionar heita þeir menn, er ganga vm sættir manna. Þeir menn erv, er sva erv kallaðir: kappar, kenpvr, garpar, snillingar[2], hreystimenn, harðmenni, avarmenni, hetivr. Þessi heiti standa her imot, at
532 kalla mann blavþan, veykan, þiarfan, þirfing, blota mann, skavð, skræfv[3], skriað[4], vák, vám, leyra, sleyma, teyþa, dvga, dasi, dirockr, dvsilmenni, avlmvsa, avvirð, vilmagr. Avr maðr heitir mildingr, mæringr, skati, þioðskati, gvllskati, manbaldr, sælingr, sælkeri, avðkyfingr, rikmenni, havfþingi; her imót er sva kallat: hnagvingr, glogvingr, mælingr, vesalingr, feniþingr, giavflati. Heitir spekingr raðvaldr. Heitir ok ovitr maðr fifl, afglapi, gassi, giningr, gavr, glopr, snapr, foli, ǫr, oðr, galin. Snyrtimaðr oflati, drengr, glæsimaðr, stertimaðr, pryþimaðr. Heitir hravmi, skrapr, skrokkr, skeiðklofi, flangi, slini, fiǫsnir, slapr, dravttr.

---

[1] ok havlda tf. [2] Skr. sli-. [3] Rett. fra skreiv. [4] Rett. fra skiaðr.

L. 1. hafþingivm: þeim UW. þeir—þiona: eða U; oðrvm rikis skr. W. drengir: ul. C. ok: ero T. er: ok A. — 2. eþa bondvm: ul. UA. drengir—batnandi: þeir heita vaskir menn er batnandi ero UW; sins mannzskapar tf. B. — 3. erv kallaþir: heita W; ok tf. A; menn tf. BC. ok(2): ul. U. — 4. sva: þat W. ok—kallaþir: havlþa sva heita bændr U. kallaþir: ul. W. havlþar: ok havlda tf. R; ok hǫldar tf. A. erv: ok tf. A. — 5. menn(1): ul. UW. manna: i mille tf. B; ul. U, der her har nyt kap. med overskr.: her segir fornofn. — 5—6. Þeir—kallaðir: ul. UW. — 5. menn erv: ærv ænn A; enn tf. BC. — 6. kappar: heita ok tf. UW. — 7. harðmenni: ul. AB. heiti: ul. UW. her: þar UW. — 8. blavþan: bleydimann C. veykan þiarfan: ul. UW; þiarfan ul. TAB; veykan mann skr. C. — 9. skræfv: UTABCW; skreyiv R; skeydu tf. C. skriað: skrioð B; skiædr C; ul. UW. vák vám: vakvamenn(!) U. leyra: lora T; lóra A; lora B; leoska U. — 9—10. leyra—dirockr: lók, leymu dæsa drók W. — 9. teyþa dvga; ul. U. dasi: ul. A. — 10. dirockr: dirokr T; dirokr A; drokr U. dvsil-: drusil- C. avlmvsa—vilmagr: ul. UW; vilm. ul. AB; auvirdi skr. C. Her nyt kap. i U med overskr.: hoyrskra manna nofn. — 11. þioðskati: ul. B. gvllskati: gvllskiptir U; ul. C. sælingr: ul. UW. — 12. rikm. havfþ.: ul. U; havfþ. ul. AW. — 12—13. her—glogvingr: sinkr heitir maðr ok er sva kallat [hnoggr gloggr (sål. W) U; glogvingr ul. T. mælingr: smælingr tf. W. feniþingr: ul. UW. — 14. Heitir(1): ul. UW; ok tf. CT. — 14—15. Heitir(2)—galin: ul. UW. — 14. ok: ul. AB. gassi: gasi A. — 15. ǫr: ul. T. galin: heitir tf. B. — 16. drengr: ul. UW. sterti-: snirti- T. stertim. pryþim.: ul. U; pryþim. ul. B. Heitir: ul. U; ok tf. TAC. hravmi: ravme UW. skrapr: skapr T; slokr tf. W. — 17. skrokkr: scokr T. fiǫsnir: ul. B; fiosni U; slǫttr tf. A. slapr: slappr C. slapr dravttr: ul. UW; slokr drokr B.

84. Lyðr heitir landfolk eþa lioðr. Heitir ok þræll kefsir, þion, avnvngr, þir. (66) Maðr heitir einhverr, ta ef ii. ro, þorp, ef iii. ro, iiii. ro favrvneyti, flockr erv v. menn, sveit, ef vi. ero, siav fylla savgn, atta bera amælis skor, navtar erv ix, dvn, ef x. erv, ærir ro ellifv, togloð er, ef xii. fara, þyss erv xiii., ferþ er xiiii., fvndr er, þa er fimtan hittaz, seta erv xvi., sokn erv xvii., ærnir þickia vvinir, þeim er xviii. mætir; neyti hefir sa, 534 er xix. menn hefir[1]; drott erv xx. menn; þioð erv xxx.; folk erv xl.; fylki erv l.; samnaðr[2] erv lx., savrvar erv vii. tigir; avlld erv viii. tigir, her er hvndrat. (67) En erv þav heiti, er menn lata ganga firir nofn manna; þat kallvm vær viðkeningar eþa sankeningar e(ða) fornofn. Þat erv viðkeningar, at nefna anan lvt rettv nafni ok kalla þan, er hann vill nefna, eiganda eþa sva, at kalla hann þes, er hann nefndi, favþvr eþa afa; ai er hin þriþi. Heitir ok sonr ok arfi, arfvni, barn, ioð ok mavgr, erfingi; heitir ok broþir, bloþi, barmi, hlyri, lifri.

85. Heitir ok niðr, nefi[3] attvngr, konr, kvndr, frændi, kyn-

[1] Mgl. [2] of tf. [3] Skr. nepi.

L. 1. Lyðr—ok: lioþer heitir U. — 1—2. Lyðr—þir: ul. W. — 1. land-: lanz- B. eþa: ul. B. ok: ul. AB. þræll: ok tf. AB. kefsir: kepser U og tf. þræll. — 2. avn-: ǫrs- AB (aurs-). þín: lyðr heitir landz folk tf. U. Overskr. i B: Manna tala capitulum. hverr: fyrir sær tf. A; fyrir sik tf. B. ta: tô B; ai U. ro: eru de øvr. her og ellers. — 4. bera: fylla U. -skor: skaur TC; skǫr A. — 4—5. dvn—erv: tigr (tvgr U) ero .x. UW; tunn skr. B. — 5. togloð: toglot C. er: ul. TA. er ef.. fara: ul. U. togloð—fara: tolf er togloð W. fara: ærv ABC. erv xiii.: ef xiii. eru CB. — 6. er—er: ef xiiii. eru C. þa: þat W; þar U. þa er: æf A; þat ef B. hittaz: finnaz U. sokn: sok U. — 7. þickia: þikki W. er.. mætir: ef.. mætaz C mæta skr. U. — 7—8. hefir—hefir: ero nitian U. — 8. menn(1): ul. WBC. hefir: TBC; ul. RA; fylgia W. menn(2): ul. WABCU. þioð: þegnar W. folk: flockr C. — 9. savrvar: svarfaðr ABU; svavar C. — 10. avlld erv: alldir U. tigir: åben plads i A, skriveren har ment at der manglede navn på 90. hundrat: lyðr heitir landzfolk tf. W. Overskr. i U: her segir fra viðr kenningvm, i B: sannkenningar manna. þav heiti: þær kenningar U; nofn skr. W. — 10—11. menn lata: ver latu W. — 11—12. viðkeningar—eða: ul. U. eþa sankeningar: ul. T. — 12. fornofn: manna tf. UW. nefna: kalla C. anan: einn hvern W. — 13. hann: ul. C. vill—eiganda: nefnir til þess er hann er eigandi U; nefna rettan skr. C. — 13—14. eþa—nefndi: sua ok at kenna við ætt sina ok kalla hann W. — 14. hann(1): retto nafni tf. U. hann(2): villdi ok tf. A. þes—nefndi: sem hann heitir ok nefna B. favþvr: hans tf. U. — 14—15. er(2)—þriþi: ul. B. er(2): heitir C. er(2) —arfi: heitir arfi sonr W; heitir sonr U. — 15. ok(2): ul. AB. — 15—16. barn—erfingi: ul. U. — 16. ok(1): ul. U. barmi hlyri: ul. U. — 17. Heitir ok: ul. U. attvngr: ul. U. frændi: ul. U.

stafr, niðivngr, ættstvþill, ættbarmr, kynqvisl, ættbogi, afqvæmi, afspringr, havfvðbaðmr, ofska/pt. Heita ok magar, sifivngar,
536 hleta menn. Heitir ok vinr ok raþvna/tr, raðgiafi, mali, rvni,
41a spialli, alda þopti, einkili, sessi, sessvnavtr; þopti er halfrymis felagi. Heitir ok vvinr[1], dolgr, andskoti, fiandi, sekvi, skaþa- maðr, banamaðr, þrongvir, savkqvir, osvifrvðr[2]. Þesi heiti kǫllvm ver viðkeningar ok sva, þott maðr se kendr við bæ sin eþa skip sit, þat er nafn á, eþa eign sina, þa er einkar nafn er gefit. Þetta kǫllvm ver sankeningar at kalla menn spekiman, ætlonar mann[3], orðspeking, radsnilling, avðmilding, vslækin, gæiman, glesiman. Þetta erv fornofn.

86. (68) Þessi erv qvenna heiti okend iskaldskap. Vif ok brvðr ok flioð heita þær konvr, er manne erv gefnar; sprvnd ok svane heita þær konvr, er mioc fara með dramb ok skart; snotir heita þær er orðnæfrar erv; drosir heita þær, er kyrlatar erv; svari ok svarkr, þær erv mikillatar; ristill er ka/llvð sv kona, er skorvglynd er; rygr heitir sv[4], er rikvzt er; feima er sv ka/llvð, er vfra/m er sva sem vngar meyiar, eþa þær konvr, er vdiarfar erv; sæta heitir sv kona, er bvandi hennar er af

[1] Rett. fra -vitr. [2] Skr. osvifr rvðr. [3] Skr. maðr. [4] kona tf.

L. 1. niðivngr: ul. A. barmr: badmr TW; bornir U. kynqv.—afqv.: ul. U. — 2. havfvðb. ofska/pt: ul. UWB; havfvðb. ul. A; barmr skr. T. — 3. hleta: hlǫta T; hleyta AC; hleytiss B; leyta U. Heitir—rvni: ul. U. Heita .. vinir skr. T; ok(2) ul. A; raðgiafi ul. C. na/tr: nautar T. — 4. alda-: alldar U. einkili—er: ul. U; nautar skr. C. — 5. ok ovinr: ul. UW; ok ul. A; ovitr madr skr. C. fiandi: ul. UW. sekvi: sockvi TU; sǫkkvi AW, sauckvi C. — 6. banamaðr: ul. U. savkqvir: slauckir C; ul. U. osvifrvðr: usvifrungr W; osvipvðr U. Þesi heiti: þetta W; heiti ul. U. — 7. við-: viðr- U. sva: ul. U. bæ sin: bæi sina U. — 8. sit: ul. UC; eþa tf. U. einkar: einka B; eignar UC. er gefit: á U. Overskr. i U: fra sannkenningo. — 9. Þetta: þat B. menn: mann U; manninn AB. — 10. orðspeking: orþspakan U; eða (ul. B) raðspeking tf. AB. -snilling: -sniallan U. -milding: -milldingr U. gæi-: gæti- C. — 11. Þetta—fornofn: ul. T; forn nofn skr. U; kǫlluð tf. B. — 12. Overskr. i U: fra kvenna nofnvm vkendvm U; i AB: kvænna heiti. Þessi: þetta C. heiti: nofn U. iskaldskap: ul. U. — 13—14. er—konvr: ul. U. — 13. sprvnd: ok svarri tf. AB. — 14. ok(2): eða U. — 15. þær(1): konur tf. ABC. -næfrar: -nǫfrar T. þær(2): konur tf. UC. kyrlatar: litilatar B; miok k. skr. C. — 16. svari—erv: ul. W. erv mikillatar: ær háfaða miklar ærv A; er m. erv TU; ... er kyrrlatar (!) eru B. er ka/llvð: heitir U; er su kollut skr. C. — 17. sv: kona tf. R; ul. i de øvr. rikvzt: rik C. — 17—18. er—ka/llvð: heitir su (kona tf W) UW. — 18. sem: eru tf. C. konvr: ul. AW. — 19. vdiarfar: oframar W. heitir . . kona: ul. T. er(2): skorvnglynd ænn tf. A.

landi fariN; hæll er sv kona ka/llvð, er bvandi hennar er veginN; ekkia heitir sv, er bvandi hennar varð sóttdavðr. Mær heitir fyrst hver, en kerlingar[1], er gamlar erv. Erv en þav qveNa heiti, er til lastmælis erv, ok má þav fiNa iqvæþvm, þott þat se eigi 538
ritat. Þær konvr heita elivr, er eiN maN eigv. Snor heitir sonar qvon; sværa heitir vers moþir. [Heitir ok moðir[2], amma, þridia edda; eiða heitir moþir; heitir ok dottir ok barn, íoð; heitir ok systir, dis, ioðdís. Kona er ok kǫllvð beðia, mala, rýna[3] bvanda sins, ok er þat viðrkeNing.

87. (69) Havfvt heitir amaNe. Þat skal sva keNa, at kalla erfiði hals eþa byrþi, laNd hialms ok hattar ok heila, hars ok brvna, svarþar, eyrna, avgna, mvNz, Heimdalar sverþ, ok er rett at nefna hvert sverz heiti er vill ok keNa við eitt hvert nafn Heimdalar. Havfvt heitir okent havs, hiarni, kianr, kollr. Avgv heita sion ok lit eþa viðrlit, avrmiot. Þav ma sva keNa, at kalla sol e(ða) tvngl, skioldv ok gler eþa gimsteina e(ða) stein bra e(ða) brvna, hvarma e(ða) eNis. Eyrv heita hlvstir ok heyrn; þav skal sva keNa, at kalla land eþa iarþar heitvm nokqvorvm, eþa mvN e(ða) ras e(ða) sion e(ða) avgv heyrnariNar, ef nygiorvingar erv. Mvnn skal sva keNa, at kalla land eþa hvs tvngv eþa

[1] Skr. -igar. [2] Mgl. [3] Rett. fra rýn.

L. 1. er(1)—ka/llvð: heitir su kona WUA; ka/llvð ul. T. veginN: vtan landz tf. U. — 2. sv: kona tf. U. varð sóttdavðr: er andaþr U. — 2—5. Mær—ritat: ul. U. — 3. hver: er vnng er tf. B. kerlingar—erv: kerlinng þa er hon er gǫmul B. er: þa er C. — 4. erv: horfa C. þav: ul. B. þat se: þau se her B. — 4—5. þat—ritat: eigi se þau her ritud C. — 5. heita elivr: ul. A; heita ul. U. eigv: hafa C. — 5—8. Snor—ioðdís: ul. U. — 6. qvon: quen T; kvæn A. vers moþir: verr(!) C. Heitir—moðir: TBC; ul. RC. amma: ul. C. — 7. ok(2): ul. TC. — 8. systir: dottir(!) A. ioðdís: ul. T. ok: ul. U. mala: ul. T. rvna: ul. A. — 9. viðr-: við- UABC. -keNing: kenningar T. — 10. Overskr. i U: hverso kenna skal hofvðit, i A: hæiti a manni, i B: kenningar hǫfvðs a manne ok annarra lima. Ha/fvt—keNa: Havfvð skal kalla sva U. at kalla: ul. W; at kænna þat A; þat tf. B. — 11. byrþi: manz byrþr U. — 12. eyrna: heyrnar W. mvNz: ok allz þess er a hǫfði er tf. W. — 13. nefna—heiti: kænna til sværðz hæita við hvert AB (hverss). nefna: kenna C. nefna hvert: kenna U. heiti: ok nefna hvert tf. U. við—nafn: til nokkurs heitis W. — 14. hiarni kianr: hiarnskial U; kianni skr. A. — 14—15. Avgv heita: Augna heiti C. — 15. ok lit: ul. C; eða skr. U. avrmiot: avrmiott A; ul. UW. ma: skal C. — 16. tvngl: skript eða tf. W. sol: land(!) C. — 17. hvarma: ul. A. ok heyrn: ul. U. — 18. skal: ma UA. land: lands T. — 19. eþa mvN: ul. C. eða ras: ul. U. — 19—20. nygerv. erv: nygervingum ær ort A. Overskr. i U: kendr mvðr. kalla: hann tf. A. eþa(2): hus tf. T.

taNa, orþa eþa goma, vaRa e(ða) þvilikt, ok ef nygiorvingar erv,
540 þa kalla menn mvNiN skip, en vaRarnar borþit, tvnga ræþit eþa
styrit. TeNr[1] erv stvndvm kallaðar griot e(ða) sker orþa, mvNz
eþa tvngv. Tvnga er opt kavllvð sverþ mals e(ða) mvNz. SkeG
heitir barð, gron eþa kanpar, er stendr ava/RVm. Hár heitir la, 5
haddr, þat er konvr hafa, skopt heitir har; har er sva kent, at
kalla skog eþa viþar heiti nokqvoro, kenna til havs eþa hiarna
eþa hǫfvðs, en[2] skeG keNa við havkv e(ða) kiNr eþa kverkr.

88. (70) Hiarta heitir neG; þat skal sva keNa, kalla korn
41b e(ða) stein e(ða) epli e(ða) hnot eþa myl eþa likt ok keNa við 10
briost e(ða) hvg; kalla ma ok hvs eþa iorð eþa berg hvgarins.
Briost skal sva keNa[3], at kalla hvs e(ða) garð e(ða) skip hiarta,
anda eþa lifrar, elivnar land, hvgar ok miNis. Hvgr heitir sefi
ok siafni[4], ast, elskvgi, vili, mvnr; hvginn skal sva keNa, at
kalla vind trǫllqvenna ok rett, at nefna til, hveria er vill, ok 15
sva at nefna iotnana, e(ða) keNa þa til konv e(ða) moþvr e(ða)
dottvr þes; þesi nofn erv ser. Hvgr heitir ok geð, þocki, elivn,
542 þrekr, neNing, miNi, vit, skap, lvnd, trygð. Heitir ok hvgr reþi,
fiandskapr, fár, grimð, bavl, harmr, tregi, oskap, grellzskap,

---

[1] Skr. teNar. [2] Rett. fra eþa. [3] Skr. keN. [4] Rett. fra sialfs.

L. 1. orþa: ul. U. eða þvilikt: ul. UC; eða annars þviliks B. — 2. mvNiN: mvnn U. vaRarnar: varrar U. borþit: borþ U; borðin TABC. tvnga: e. tvngo U; tungu T. — 3. styrit: styri TAB. TeNr: Tennrnar U (jfr. Rs skrivemåde). eða sker: mvnzins U. — 3—4. orþa—tvngv: eða goma tvngo eða orþa U. — 3. mvNz: ul. A. — 4. opt—sverþ: rettkent sverþzheiti ok kend til U. — 4—5. SkeG heitir: Sækk(!) A; er kallat B. — 5. gron: ul. U. kanpar: kanpr UT. er: þat er UB. stendr: standa C. a: or U. la: lavf U; en tf. B. — 6. skopt—har: ul. U. — 7. kalla: kallat U. skog: skogr U. heiti nokq.: heitum ... B. kenna: ok kent U. eþa hiarna: ul. U. — 8. en: ul. ABC. skeG: skal tf. CAB. keNa: menn tf. U. — 9. neG: eiskolld gollorr tf. AB. keNa: at tf. UTBC. — 10. eþa likt: ul. U; þvilikt skr. ABC. — 11. ma: þat tf. AB. berg: borg T. — 12. skal: ma UA. at: ul. AB. — 13. elivnar: forskr. U. miNis: munnsens B; mvnz U. Overskr. i U: her segir enn fra nygervingvm. — 14. ok siafni: ul. U; sialfs skr. RC. skal: ma ABU. — 15. kalla: hann tf. AB. rett: er tf. C. at—til: kænna til (suo B) ok (at B) nefna AB; til ul. U. — 16. iotnana: iotna UBC. eða(1): ok C. konv: hans tf. U. eða moþvr: ul. AT; hans tf. U. — 17. þes: ul. UAB. þesi—ser: ul. UTC (der skr. eru en). heitir: ul. B. þocki: þeckinn U. — 18. þrekr: ul. U. miNi: ul. U. skap lvnd: skaplyndi U. trygð: hvgr tf.(!) U. hvgr: ul. C; geð þocki tf.(!) U. — 19. fiandsk.: raþ tf. U. — 19—192,1. fár—lavsvng: ul. AB. — 19. grimð: girnd U. harmr tregi: harmtregi U. -skap(2): -skapr UC (U skr. grezl-).

lavsvng, vtrygð, geðleysi, þvngeþi, gesni, hraðgeþi, oþveri. (71) Hond ma kalla mvnd, arm, lam, hramm; ahendi heitir alnbogi[1], armlegr, vlfliðr, liðr, fingr, greip, hreifi, nagl, gómr, iaþar, qvikva. Hond ma kalla iorð vapna eþa hlifa, við axlar ok ermar, lofa ok hreifa, gvllhringa iorð ok vals ok havks ok allra hans heita, ok inygiorvingvm fot axlar, bognaʀð. Fætr ma kalla tre ilia, rista, leista eþa þvilikt, reniflein bravtar eþa gongv, fetz; ma kalla fotin tre eþa stoð þesa. Við skið ok skva[2] ok brækr erv fætr kendir[3]. Afæti heitir lær, kne, kalfi, bein, legr, rist, iarki, il[4], ta; við þetta alt ma fotin kena ok kalla hann tre ok kallat er sigla ok ra fotrin ok kena[5] við þesa lvti. (72) Mal heitir ok 544
orð ok orðtak ok orðsnilli, tala, saga, sena, þræta, saʀngr, galdr, qveþandi, skial, biva, hialldr[6], hial, skval, glaʀmr, þiarka, gyss, þrapt, skalp, hol, skraf, dælska, lioðæska, hegomi, afgelia. Heitir ok ravdd, hliomr, rómr, omvn, þytr, gavll, gnyr, glymr, þrýmr, rýmr, brak, svipr, svipvn, gangr[7]. (73) Vit heitir speki, rað, skilning, mini, ætlvn, hygiandi, tavlvisi, langsæi, bragðvisi[8], orðspeki, skavrvngskapr; heitir vndirhygia, vælræþi, flaræþi, brigð-

[1] Rett. fra alm-. [2] Rett. fra sva. [3] a tf. [4] Mgl. [5] Skr. ken. [6] Skr. hialld. [7] Tf. sva skal orrosto kena við sverþ eþa avnvr vapn eþa hlifar. [8] Skr. brag-.

L. 1. vtrygð: ul. U. gesni: gersi C; gessinn U. hraðgeþi: harþgeði UC; ul. A. oþveri: oþverri U; odner(?) T; oværi AC; oðuere B. Overskr. i U: her segir huerso heitir havndin. — 2. ma kalla: heitir U; mynd skr. U; de følg. subst. i nom. lam: ul. U. aln-: A; auln- C; ol- B; avl- U; alm- R. — 3. liðr: ul. UB. qvikva: kyqua T; kuika AC; kvikva U; voþvi aflvoþvi (voþvi ul. AB) æþar sinar kavgglar knvi tf. UTAB. — 4. ma kalla: heitir C. axlar . . ermar: axla . . erma U. — 6. axlar: axla U. bog-: bavg- U. Overskr. i U: hverso kendir ero fætrnir. Fætr: fot T. kalla: kenna U. — .7. eþa—fetz: ul. U. reniflein: fennifleinar TA, rennifleina C; rennifleinar B. bravtar eþa: brautir A; eþa ul. B. kalla: kenna C. — 8. þesa: ul. BC. ok(2): eða við C. — 9. bein: ul. C. iarki: ok (fork.) la tf. A; la tf. B. il: alle undt. RC. — 10. ma: sva tf. U. ok(1): ul. T. — 10—11. ok(2)—fotrin: ul. U. — 10—11. kallat—fotrin: kalla ra ok siglv fótinn A; kalla hann tre ok siglv ok ra B; kalladr skr. C; fotinn skr. T. — 11. kena: kent T. Overskr. i U: kent malit. — 11—12. ok orð: ul. T; ok ul. alle øvr. — 12. ok(1—2): ul. U. orðsnilli: snilli UAB. — 13. biva: biue B. biva—hial: ul. U. skval: skuale B. gyss: þyss UC. — 14. þrapt: þrap B. skalp: ul. C. hol skraf: ul. U; skrap skr. C. -æska: ðrska T. hegomi afgelia: ul. U; -gilia skr. B; gela skr. C. — 15. ok: ul. C. romr: ul. U. gavll: giðll B; gniavll U. gnyr: gnydr tf. C. þrymr: ul. AB. — 16. rymr: ul. C. gangr: her tf. RTCA: sva skal (ma ok C) orrosto kena [við sverþ eþa avnvr (ul. A) vapn eþa (ok A) hlifar, ul. UB. — 17—18. mini—orðspeki: ul. U. — 18. heitir: ok tf. TBC. flaræþi: ul. U.

ræði[1]. (74) Læti er tvent; læti heitir rodd, læti heitir æþi ok ǫþi er ok vlvnd. Reiþi er ok tvikent; reiþi heitir þat er maðr er iillvm hvg, reiþi heitir ok fargervi skips e(ða) hross. Far er ok tvikent; far er reiþi, far er skip. Þvilik orðtǫk hafa menn mioc til þes at yrkia folgit[2], ok er þat kallat mioc ofliost. Lið kalla menn þat amanne, er leǥir mætaz, lið heitir skip, lið heitir manfolk; lið er ok þat kallat, er maðr veitir[3] avðrvm liðsinni[4]; lið heitir avl. Hlið heitir agarþe, ok hlið kalla menn oxa, en hlíð er brecka. Þessar greinir ma setia sva iskaldskap, at gera ofliost, at vant er at skilia, ef aðra skal hafa greínina, en aðr þycki til horfa en fyri visv orð. Slikt sama erv ok onor morg nofn þav, er saman eigv heitit margir hlvtir.

546

89. 412. Atli froþi
ali glammi
beiti ati
ok beimvni
avðmvndr gvðmvndr
atall ok gestill
geitir gavti
gylfi sveiþi.

413. Gǫir eynefr
gavpi ok endill
skeckill eckill
skefill ok savlvi
hølfr ok hemlir
harekr ok gor
hagbarðr haki
hravdn.

547

42[a]

[1] Rett. fra brigð. reiþi (= T). [2] Skr. fogit. [3] Synes rettet fra heitr. [4] Rett. fra liþi sinv.

L. 1. Læti—rodd: ul. T. tvent: tuikennt B. — 1—2. Læti—er(1): heitir ok æþi U. — 1. heitir(2): ok tf. T. — 1—2. læti(2)—ok(1): æði A; ǫðr B. ok ǫþi: ul. C. — 2. Reiþi—er(2): Tvikend er reiþi ef U. heitir: er TAB. er(2): æf A. — 3. heitir ok: er ok kallat B. — 4. Þvilik orðtǫk: þvilikt orðtak A; orðteki skr. B. — 5. þes: ul. U. — 5—12. ok—hlvtir: ul U. — 5. ok—ofliost: ul. B. — 6. þat: ul. A; þar B. heitir: ok tf. C. — 7. man-: landz- C. veitir: heitr C. avðrvm: manni C; manne tf. B. — 7—8. liðsinni: TABC; sinu tf. C; liþi sinv R. — 9. er: ul. B; heitir C. er brecka: kalla mænn brækcu A; brecku skr. B. greinir: græinar A. — 10. gera: sva tf. C. — 11. þycki: þikir T; skal þickia C. Slikt sama: slik saumu C; hit sama skr. TAB. — 12. nofn: orð A; ul. C. heitit: heiti TC; eitt heite B. margir hlvtir: ul. C. — Overskr. i A: hær ærv ritvð hæiti sækonvnga; S...eiti B. — 15[a]. beiti: beti T. ati: atti C. — 17[a]. gvð: god C. — I B er afr.: b (l. 16[a]), mvndr (l. 17[a]), ylf (l. 20[a], vistnok gylfir). — 13[b]. Gøir: goir TAB; Geir C. eynefr: eunefir T; eynæfir A; eynefir B. — 14[b]. gavpi: ul. T. — 16[b]. skefill: skævill A. ok: ul. TAB. — 17[b]. hølfr: hólfr T; halfr ABC. hemlir: heimlir T. — 18[b]. gor: gorr BC. — 20[b]. lyder i TABC: hravdnir, meiti; -ir meiti er udvisket i R. — I B er afr.: skec, eckill (l. 15[b]), s (1, l. 16[b]).

414. Hiorolfr ok hraþvngr
hǫgni mysingr
hvndingr hvitingr
heiti . . . efill
hialmaR moeR
hømir møvi
548 roþi rakni
rer ok leifi.

415. Randver ravcni ravknir
reifnir leifnir
nęfill ręfill
norr lyngvi
byrvill kilmvndr
beimi iorekr
iǫsmvndr þviNill
yngvi teiti.

416. Virvill viNill
vanndill savlsi
gavrekr ok hvN
givki bvðli
homaR hnefi
hyrvi[1] syrvi
sekkat ec fleiri
sækonvnga.

549 417. Ek mvn iotna
iNa heiti
ymir gangr ok mimir
iþi ok þiazi
hrvngnir hrimnir
hravðnir grimnir
hveðrvngr hafli
hripstoðr gymir.

418. Harðverkr hrøkqvir
ok hastigi
hræsvelgr herkir
ok hrimgrimnir
hymir ok hrimþvrs
hválr þrigeitir
þrymr þrvðgelmir
þistilbarþe.

[1] vi utydel.

L. 1a. Hiorolfr: Hrolfr C. hraþvngr: -ungi T. — 3a. hvndingr: ul. C. — 4a. .. efill: m beskad. R; mæfill C; mævill AB. — 5a. hialmaR: utydel. R. moeR: moerr T; moiR ABC. — 6a lyder i T: homir mǫui; hømir mæfi A; hæmir mæuir C. — 7a. rakni: racki B. — 8a. rer ok: omv. B; ræ skr. A. — I B afr.: Hior, ok hrav, vngr (1a), vndi (3a), l. 6a, roþi (7a). — 9a. ravcni ravknir: randuerr raucknir C; rauckui T; rǫl-cvi A; . . . kui B. — 10a. reifnir: reifr B. — 1b. byrv-: biru- C. kil-: bil- C. — 3b. iǫs-: ios- C; ðs- T; as- AB. þviN-: þum- T. — 4b. teiti: ul. C; ok t. B. — I B er afr.: ndver, rav (9a), ngvi (12a), byrvill (1b), þvi (3b). — 5b. Uirfill: ok tf. B. — 6b. savlsi: sǫlvi A. — 7b. gavrekr: gautrekr C; gavær A; gauer B. — 8b. givki: ok tf. C. — 9b. hom-: ham- T; hæm- C. hnefi: hemfi C. — 10b. hyrvi: hǫrfi C; hvrfi A. — syrvi: sorui C; svrfi A. — 11b. sekkat: sækat A. — I B er afr.: ill savlsi (6b), omaR (9b), fleiri (11b). — Overskr.: iotna heiti TAB. — 13—14a. iotna | iNa: omv. T. — 15a. ymir: ymmir C. ok: ul. ABC. — 16a. ok: ul. T. — 17a. hrvngnir: ul. C. — 18—19a. gr. | hv.: omv. C. — 20a. -stoðr: studr T; stvttr A; hele l. i C: gymir ok hripstordr. — I B er afr.: heiti (14a), ymir (15a). l. 18a, hveðr (19a), oðr (20a). — 14b. ok: ul. T = l. 16b, 17b. ha-: hǫ- T. — 15b. herkir: hriki C. — 16b. hrimg.: hringmimir T. — 17b. hymir: ...inn B. — 18b. hválr: ok tf. B. -geitir: -geirr B. — 20b. þistil-: þistill C. — I B er afr.: ig (14b), rimnir (16b).

419. Geiʀoðr fyrnir
galaʀ þvivaldi
fiolverkr geitir
fleGr blapþvari
forniotr sprettingr
fialaʀ stigandi
550 somr ok svasvðr
svarangr skrati.

420. Svrtr ok storverkr
sækarlsmvli
skorir skrymir
skerkir salfangr
avskrvðr ok svartr
andvðr stvmi
alsvartr arnir
ámr ok skalli.

421. Kavttr avsgrvi
ok alfariN
vindsvalr vipaʀ
ok vafþrvþnir
eldr ok avrgelmir
ægir rangbæiN
vindr viðblindi
vingnir leifi.

422. Beinviðr biorgolfr
ok brandingi
dvmr bergelmir
dofri ok miðivngr
nati sekmimir
nv er vpptalit
amattligra
iotna heiti.

423. Skal ec travllqvenna
telia heiti
griðr ok gnissa
gryla bryia
glvmra geitla
grima ok bakravf
gvma gestilia
grottintaNa.

424. Giolp hyʀockin
hengikepta
gneip ok gnepia
geysa hala
horn ok hryga
harðgreip forat
hrygþa hveþra
ok havlgabrvðr.

L. 1ª. -ʀoðr: raudr C. fyrnir: fvrnir A. — 2ª. þvi-: þri- de øvrr. -valdi: falldi AC. — 4ª. fleGr: flegr A; flegr B; fleckr C. blap-: hlap- B. — 7ª. somr: samr C. — 8ª. skrati: skati C; skratti de øvrr. — I B er afr.: ðr, fyr (1ª), ʀ þrivalldi (2ª), sti (6ª), so (7ª). — 9ª. ok: ul. T = l. 13ª. — 11ª. skorir: skorri C; skærir A; skerer ok sterer B. skrymir: ok tf. B. — 12ª. skerkir: scerfir T. sal-: sual- B. fangr: fangi T. — 13ª. avskr-: øskr- AB. ok: ul. B. — 14ª. and-: ond- AB; aundottr C. — 16ª. ámr: armr C. — I B er afr.: krv (13ª). — 1ᵇ. Kavttr: Krauttr B: avs-: os- A; os- B. — 2ᵇ. alfar-: alfvar- AB. — 5ᵇ. ok: ul. de øvrr. — I B er afr.: indsvalr (3ᵇ). — 11ᵇ. dvmr: dumbr de øvrr. — 12ᵇ. ok: ul. TB. — 13ᵇ. nati: ok tf. C. sek-: sauck- T; sok A; sokn- B; sægrimnir C. — 13ᵇ. sekmimir: her indskyder AB den anden jættenavneremse. — 14ᵇ. er: eru TAB. talit: talin B. — Overskr.: trollkuenna heiti TAB. — 18ª lyder i T: inna heiti ok framtelia. — 19ª. ok: ul. T = l. 22ª. gnissa: grisla C. — 20ª. gryla: ok tf. C. bryia: bryla B; brynia C. — 22ª. -ravf: rof B. — 23ª. gvma: ginna T. — I B er afr.: ak (22ª). — 17ᵇ. Giolp: Gialp ABC. hyʀ-: hyr- BC. — 18ᵇ. kepta: kiapta BC. — 19ᵇ. ok: ul. T = l. 24ᵇ. — 20ᵇ. geysa: gessa C. — 21ᵇ. hryga: hruga TAB. — 23ᵇ. hrygþa: hrydga T; hryða A; hryðia B.

425. Hrimgerþr hæra
herkia fala
imð iarnsaxa
ima fiolvǫr
niavrn iviðia
amgerþr simvl
sivor skrikia
sveipinfalda.

426. Avflvgbarþa
ok iarnglvmra
vngerþr ama
ok iarnviðia
margerðr atla
eisvrfala
leikn mvnharpa
ok mvnriþa.

427. Leirvǫr liota
ok loþinfingra
kraka varðrvn
ok kiallandi
viggla/ð þvrbavrð
vilivm nefna
rygi siþarst
ok rifingavflo.

---

428. Þor heitir atli
ok asabragr
sa er enilangr
ok eindriþi
biorn hlorriþi
ok harðveor
vingþor savnnvngr
veoðr ok rymr[1].

---

429. Bvrir erv oþins
baldr ok meili
viþar ok nepr
voli ǫli
þor ok hildolfr
hermoðr sigi
skioldr yngvifreyr
ok itreks ioð
heimdallr sæmingr.

---

[1] asa hetia tf. (hetia forvanskn. af heiti).

L. 1a. Hrim-: Hrun- T; hun- B. hæra: herra T. — 5a. niavrn: morn(?) T; maurn AB; morunn C. -viðia: -viða B. — 6a. simvl: simmul C. — 7a. sivor: siya B. — I B er afr.: hæra (1a). — 10a. ok: ul. T = l. 12a, 4b. — 11a. vn-: vnn- C; im- TAB. ama: amma C. — 2b. eisvr-: eipur(?) B. — 4b. mvn-: myrk- AB; munnrifa C. — 5b. Leir-: Leid- T. — 6b. ok: ul. T = l. 8b. — 7b. -rvn: -rum C. — 9b. viggla/ð: viglǫð A. þvr-: þaur- C. — 12b. gavflo: geflu TAB. rifi afr. B. — Overskr.: þors h. T. Torsremsen står i AB umiddelbart efter den følgende. — 13a. Þor: ul. AB. atli: ali B. — 14—15a. asabragr—er: ul. AB. — 15a. eni-: enndi B. — 16a. ok: er C; þor AB. eindriþi: ein- T; heitir tf. C; herefter har AB en l.: ok asabragr (bragi B). — 14b. -veor: væǫr A; ueurr C. — 15b. -þor: þær A. — 16b. veoðr: vingþor A; vingþerr B. — I B er afr.: iorn, iþi (13b), sav (15b). — Overskr. i C: asaheiti; i T: sonir oþins; i AB: heiti sona oðins. — 17a. erv: ro TAB. — 18a. meili: meli C. — 19a. nepr: nefr C; nefirr B. — 20a. voli: vali ABC. ǫli: oli T; ali ABC. — 21a. ok: ul. T = l. 19b. — 17b. sigi: siggi B. — 18b. yngvifreyr: ok ǫlldnir A; ok ǫlnir B. — 20b. -dallr: -balldr C. — Efter 20b tf. AB: hǫðr og bragi. — I B er afr.: lldr ok (18a), li (i ali 20a), þo (21a), ðr og agi (i den tf. linje).

430. En erv eptir
iotna heiti
eimgeitir ver
imr hringvǫlnir
viddi vingripr
vandill ǥyllir
grimnir glavmar
glamr samendill.

431. Vavrnir harðgreipr
ok vagnhafþi

kyrmir svttvngr 555
ok kallgrani
iotvn oglaðnir
ok avrgrimnir
grimlingr gvsir 5
ofote hloe ganglati
ok helregin
hrosþiofr dvrnir
hvndallr bavgi
hravðvngr fenrir 10
hroar ok miþi.

---

432. En skal telia
asa heiti.
þar er ygr ok þor
ok yngvifreyr
viþar ok baldr

vali ok heimdallr 42b
þa er tyr ok niorðr
tel ec næst braga
havðr forseti 15 556
her er efstr loki.

---

433. Nv skal asyni..
allar nefna
frig ok freyia
fvlla ok snotra
gerþr ok gefion
gna lofn skaþi
iorð ok iþvn
ilmr bil niorvn.

434. Hlin ok nana
hnos rindr ok siofn
sol ok saga
sigyn ok vǫr 20
þa er vár ok syn
verþr at nefna
en þrvðr ok ran
þeim næst talit.

L. 3a. Eim-: Ein- T. geitir: geltir(?) B. ver: verr C. — 4a. imr: vnnr B. hring-: hrin- T. — 5a. vin-: um- T; vind- C; við- AB. — 7a. grimnir: grinir C. -ar: -varr TAB. — 8a. samendill: sneðill B. — I B er afr.: tir (3a). — 10a. vavrnir: vǫrnir A; vornir BC. — 11a. her versdeling A. — 1b. kyrmir: þyrmir C. svttvngr: ul. T. — 2b. ok: ul. T = l. 4b, 7b, 11b. kall-: karll- T; kalld ABC. — 5b. grimlingr: 2 gg i C, men sidste gg. udstreget; grillir T; gyllingr A; gillingr B; herefter tf. AB: gripnir (gvsir of. altså som én l., osv.). — 6—7b. skr. i C: ok ganglati | oflati hloi | ok helregín. — Med 7b versdel. i A. — 9b: -dallr: alfr A; olfr B. — 11b. miþi: niði A; her har AB: 195,14—16b: þa er nu lokit þussa heitum tf. C. — I B er afr.: mn (7b). — Overskr.: asa heiti AB. — 15a. ok: ul. T. -freyr: -fror T. — 13b. er: ul. AB. — 16b. efstr: ǫfstr T; næst AB. — I B er afr.: vali (12b). — Overskr.: heiti asynia A; asyniu heiti B. — 17a. asyni..: asyniur de øvrr. — 19a. ok: ul. T = l. 20a, 21a, 23a. — 24a. bil niorvn i ét ord C. — I B er afr.: al asyn (17a), skaþi (22a). — 18b. rindr: rinnd B. ok: ul. T = 19b, 20b C. — 20b. sigyn: sygin C; sigunn B. vǫr: vǫr A; vǫr B; vavr C. — 24b. þeim: er þ. AB. talit: talen BC. — I B er afr.: in (17b), ol (19b), þa er, syn (21b), verþr (22b).

435. Grét[1] ok at oþi
gvlli freyia
557 heiti erv hennar[2]
[hiórn þrvngra
syr scialf gefn
ok it sama mardavll
dótr ero hennar]
hnoss ok gersimi

436. En erv aðrar
oþins meyiar
hildr ok gavndvl
hlavkk mist skavgvl
þa er hrvnd ok mist
hrist skvld talit.

437. Nornir heita
þær er navð skapa
nipt ok disi
nv mvn ec telia.

---

558 438. "Snot brvðr svani
svari spracki
flioð sprvnd kona
feima eckia

rygr vif oc drós
ristill sæta
mansvarkr ok hæll
mær ok kérling.

---

439. Mal er at segia
manna heiti
greppar ok gvmnar
gvmar ok drengir
gotnar rekkar
garpar segir
sveit snillingar
ok[3] sælkerar.

440. Bragnar þegnar
beimar havlþar
firar ok flotnar
fyrþar havlþar
favrvneyti drott
flokkr harðmenni
kniar ok kappar 559
kenpvr navtar.

---

[1] Nyt afsnit. [2] Her findes et indvisn.tegn, men hvad der (efter det) har stået i randen er bortrevet; de følg 4. linjer er her indsatte efter T. [3] Utydel.

L. 1a. Grét: Get T. ok: ek T; l. 1a lyder i B geit ok auðarr. — 3a. hennar: hiórn—hennar tf. T. — 4a. hiórn: hǫrn ABC; ok tf. B. þrungra: þvngra ABC. — 5a. scialf: ok tf. ABC. gefn: giof C. — 6a. it: hit ABC. I B er afr.: hei, erv hennar (3a). — 5b. hrvnd: hrind A. mist: ul. A; eir C. talit: talen B. — I B er afr.: hlav (4b), mist (5b), hrist, skvld (6b). — 10b. nipt: nipr A. disi: nisi T. — 11b. mvn—telia: eru talldar C. — Overskr. A: kvenna heiti okend, B: kuenna heite. — 12a. Snot: Snotr T. — 12—13a. svani svari: omv. C. — 14a. kona: ul. A. — 12b. oc: brudr tf. C. — 13b. sæta: hnæita A. — 14b. man: ul. A. ok hæll: dros ok man A; i B ses kun eit..n. — I B er afr.: brvðr sva (12a), rac (13a), eckia (15a), l. 14b så godt som helt. — Overskr. i AB: manna heiti. — 18a. ok: ul. T = l. 19a, 23a. — 20a. gotnar: ok tf. AB. — 21a. garpar: græppar A; g..pr B. — 22a. sveit: ok tf. B. — I B er afr.: ma (17a), repp (18a), l. 19a undt. det første g, gotnar (18a), sveit (22a). — 17b. havlþ-: haulld- C; hǫld- AB. — 18b. ok: ul. T = l. 22b; haulldar tf. C og har så som særskilt l.: flottnar fyrdar. — 19b. havlþar: ul. T; havlld- skr. A. — I B er afr.: nar (18b), fyrþar h (19b), kni, ka (22b), kenp, avt (23b).

441. Avld ok ærir
ok afarmenni
liþar ok lofþar
lyðr ok sagnir
lioðr aflatar
lionar ok ferþir
mildingr mæringr
manbaldr spekingr.

442. Þa er glæsimadr
ok gvllskati
þa erv snyrtimenn
ok avðkyfingar
ok oflatar
her ok helmingr
ok hǫfþingiar.

443. Folk ok fylki
fvndr almenning
nv er þravng ok þys
þorp avðskatar
560 drott ok syrvar
dvn pryþimenn
savgn ok samnaðr
seta stertimenn
fior ok brionar.

444. En[1] erv eptir
aldar heiti
hirð ok gestir
ok hvskarlar[2]
indrott ok hion
ef ec allt segi
rvni ok þopti
ok raþgiafi.

445. Inhysingar
alda þoptar
sessi ok mali
serlar ok fylgþir
þa er felagar
ok frændr saman
vinr einkili
verþvng halir.

446. Ai ok attvngr 561
avi sonr faþir
broþir barmi
bloþi ok lifri
ioð bvr nefi
ok arfvni
þa erv hlyrar
ok havfvt baðmar.

447. Niðr hlęta maðr
niðivngr ok barn
konr ok kynqvisl
kvndr ættbogi

---

[1] Nyt afsnit. [2] Skr. hvrs-.

L. 1—2a. ok—ok: ul. T. — 3a. ok: ul. T = 4—6a. — 4a. sagnir: sǫgnir T. — 5a. af-: of TABC. — 7a. mild.: ok tf. AC. — I B er afr.: menni (2a), atar (6a), spe- (8a). — 11a. ok: ul. T = 13—16a. — 12a. þa erv: ul. AB; hele l. ul. C. — 12a. menn: maðr B; herpå tf. TB: ok sælkerar, i A: ok sælingar. — 13a. ok: ul. AC. -ngar: -ingr C. — 15a. her: med stort h C. — I B er afr.: ok auð- (13a), ok hǫ (16a). — 18a. folk: her beg. nyt vers i AB. — 19a. -ing: ingr AB; herefter tf. C: seta soknarar ok snyrtimenn (og slutter verset). — 20a. nv: ul. A. — 22a. syrv-: svi... (afr.) B. — 23a. dvn: dyn C. — 25a. -menn: herefter nyt vers AB og ul. l. 26a. — I B er afr.: ravng (20a), dvn (23a). — 2b. ok: ul. T = l. 3b, 6b. hvs-: hvrs- R. — 3b. indrott: radgiafi tf. T og ul. l. 6b. — 5b. rvni: runni T. — I B er afr.: karlar (2b). — 8—9b i T efter l. 10b. — 9b. þoptar: þopti T. — 11b. fylgþir: fylgir C. — 12b. er: eru de øvrr. — 14b. vinr: vinir AB. — I B er afr.: ok mali (10b), s, fyl (11b). — 17b. ok: ul. T = l. 22b. — 20b. bloþi: bíoði B. ok: ul. C. — 21b. ioð: ok tf. T. — I B er afr.: ok attvngr (17b), l. 18b, bro (19b), l. 24b. — 26b. hlęta: hlǫta T; hleyta AB; naudleyta C. — 27b. barn: barm..(?) B. — 28b. ok: ul. T. — 29b. kvndr: ok k. T. ætt-: att- C. bogi: nidr naudleyta madr (!) tf. C.

mavgr malvnavtr
mágr ok spialli
ættbaðmr æsloð
ofskavpt ok sveiN.

448. Sessvnavtar
ok sifivngar
af springr er þa
ok ættstvþill
þa er raþvnavtr
þionar þrælar 562
þiR avNvngar
verkmenn kefsar.

449. Þav[1] erv heiti
hialdr ok rimma
gavll geirahavð
ok geirþrifvl
rog ok roma
raNgrið ok storð
svipvl ok sneRra
sig folkiara.

450. Sota morð ok vig 563
sokn ok ið
dolg ogn tara
drima ok imvn
þa er orrosta
ok avrlygi
hrið ok etia
herþogn þrima.

451. Ec[1] mvn segia
sverþa heiti
hiorr ok hrotti
hǫgvðr dragvandill
groa gramr gellir
giallr ok neþanskarþr
sigðr ok snyrtir
somi skiomi.

452. Skolkr skerkir stvfr
skrymir lavfi 564
avltiR langbarðr
ok ormþvari
leGbiti ok kýR
ok leifnis grand
herberi heitir
ok hafrakan.

[1] Nyt afsnit.

L. 1[a]. mavgr: ok tf. C. — 3[a]. baðmr: barmr B; ok tf. C. æ-: ett- T; æt- A; ætt BC. — I B afr.: ættbog (s. 199,29[b]), pt (4[a]). — 6[a]. -navtar: -nðtr B. — 7[a]. -vngar: -vngr C. — 1[b]. -springr: -spring A. er þa: ul. B. 3[b]. raþvn.: ok raðgiafi tf. AB. — 4[b] ul. C. þionar: ok tf. AR. — 5[b]. avNvngar: aunnungr þionar C. — 6[b]. -menn: þrælar tf. C. kefsar: kessar T; kæfsir A; þar nerst k. B og indleder l. med eru. ok vilmegir tf. AB. — I B er afr.: vngar (7[a]), þionar (4[b]), av (5[b]). — Overskr. i AB: orrostu heiti. — 8[a]. þav: þessi C; Enn B. — 9[a] lyder i C: hilldr ok roma. — 10[a]. gavll: giǫll A. havð: hrið B. — 11[a]. geir-: gerr- C. -þrif-: þrim- T. — 12[a]. roma: rimma C. — 13[a]. raNgrið: randgnið AB; randgridr C. — 15[a]. sig: sik C. folkiara: fiðlkara B. — I B er afr.: ma (8[a]), gav (9[a]), g (15[a]). — 8[b]. Sota: soti T; sokn AB. — 9[b]. sokn—ið: sotti A; ul. B; ið ul. T. — 10[b]. ogn: dynr gnyr tf. A; ok dynr gnyr tf. B. — 11[b]. drima: drifa TB. ok: ul. A. — 14[b]. etia: ætna A. — Overskr. i AB: sverða heiti: — 18[a]. ok: ul. T = 22[a]. — 19[a]. hǫg-: haug- TC; hǫgg- B. — 20[a]. gellir: gillir AB; ul. C. — 21[a]. giallr: giallaR A; gialarr B; giallrun C. -skarþr: skarðe B. — 23[a]. somi ski.: omv. T; ok indsætter B. — 16[b]. Skolkr: skalkr AB; ok tf. T. stvfr: skofr C og tf. ok (st. ok sk. som én l.). — 18[b]. avltiR: aultír C; aultir T; ǫltir A; ockir B. lang-: lann- A. — 19[b]. ok: ul. C. — 20[b]. -biti: -bitr A. ok: ul. AB. kýR: hyrr B; galmr tf. AB. — 21[b]. grand: gandr B. — 22[b]. herb. h.: omv. C; hneitir skr. TAB. — 23[b]. hafrakan: hafraka AB; hræfracki C.

453. Lotti hravnndvðr
lavgþir mækir
mavndvðr mvndriþi
ok mistilteiN
malmr þror ok maR
ok miðfaiN
fetbreiðr grindlagi
ok fiorsoðnir.

565 454. Vægir veigaR
vallangr ok brandr
vérvlfr valnir
viNbiartr ok qvol
askr angr vaþill
43a egiom skarpi
svipvðr ok svipaliotr
salgarðr hnefi.

455. Hvati hof . . essingr
haʀsa mǫlnir
hrævagavtr herbrai
ok holdmimir

bensøgr brigþir
brim. . . hvglognir
skygþir skreivir
skarðr grindlogi.

456. Mimvngr ok fellir
ok malvitnir
tavrar hrævarðr
trani vindþvari
liðnir kvernbiti
liomi herþir
vitnir yfrir
vægia lęstir.

457. Skelkvingr fylvingr
flæmingr skerþingr
skotningr skilvingr
skofnvngr rifivngr
brotningr[1] hvitingr
bæsingr tyrvingr
hǫkingr ok hringr
hittaz mvn nettingr[2].

[1] Skr. -igr. [2] Opfrisket.

L. 1a. Lotti: Lioti BC. hravnndvðr: hrundudr C: -ridr skr. T. — 2a. lavgþir: lǫgbær A. — 3a. mavNd-: mund- C; maud- T; mǫð- AB. — 5a. malmr: malr C. malmr þror: malmþorr B. maR: máár C. — 6a. ok: ul. T. = l. 8a. -fain: fari T. — 7a. griNd-: garin C. -lagi: logi TAB. — 8a. ok: ul. C. -soðnir: suafnir C. — 10a. Vægir: vegir T; vægi leiptr AB. veig-: væg- AB. — 11a. vall-: val- AB. -langr: landi C. ok: ul. T. — 12a. vérvlfr: ver. vlfr T; verr vifr A; ver vigr B. — 13a. viN-: vind C. qvol: kol A. — 14a. vaþill: vanndill B. — 15a. skarpi: skardi C. — 16a. svip-: svp- A. ok: ul. B. — 17a. -garðr: gandr C. hnefi: nefi C. — I B afr.: qvo (13a). — 19a. hof.: hofuð huessingr de øvrr. undt. C, der her ul. 19—21a: hvati—gavtr. — 20a. mǫlnir: molvir TAB. — 22a. hold-: hodd- C. — 1b. -søgr: sǫgr T; sogr B; sægr A; sigr C. — 2b. brim . .: brimir T; brumr C; brimarr AB. Her tf. C: huati haufuts spesingr hausa mioluer hræuagautr (ɔ: l. 19—21a; jfr. foran). hvg-: hvð- TAB. -lognir: -laugnir B. — 3b. skreivir: screuuir T; skræuir C; skryvir A; skryð. . B. — 4b. skarðr: skarðe ok B. — I B er afr.: i (21a), ir[2] (3b). — 6b. Mim-: Mimm A. ok: ul. AB. — 7b. ok: ul. T. mal-: malm B. — 8b. -varðr: -vaðr AB. — 10b. -biti: bitir C; bitr AB. — 12b. vitnir: ul. C. yfrir: yfri A; iferr C. — 13b. vægia: vegia T; vęgia A; . .ggia B; -veægia(?) C. — I B er afr.: vind (9b), y, rir (12b), v, st (13b). — 15b. Skelkv-: skelu- C; skelk- AB. fylvingr: fillingr AB; filbuingr C. — 17b. skilvingr: ul. C. — 18b. rifi-: rif- B. — 19b. brotningr: ul. B. — 20b. bæsingr: huitingr tf. C. — 21b. ok: hittaz mun B; hæk- skr. AC. — 22b lyder i B: ok re . . . ngr. nett-: nect- T; nætt- A; næt- C.

458. Logi ok mvngiallr
langhvass ok eldr
avrn ok eygir
ok naglfari
567 brigþir mavrnir
blǫr ok skerþir
hyr ok helsingr
hriþir atti.

459. Fellir favlvir
fafnir ravfnir
imnir eimnir
afspringr þinor
sigþir snyrtir
svelgr skar ok nar
goin gestmoin ok gar
þrimar niðhaʀgr.

---

460. Oddr[1] bloðvarta
ok benknvar
bloðrefill bloðvarp
ok bloðiþa
bloðvaka livgfengr
ok bloðhnefi
568 iðhvarf ok brandr
eggteinar folk.

461. Emiar þremiar
ok avlroþarnaʀtr
merki vættrim
ok missifengr
onn ok skafningr
vndirdregningr[2]
vargr ok kaldhamars naʀtr
valbavst ok herðr.

462. Sverþ ok gelmingr
ok samnagli
hvgró sigrhnoð
hialt ok tangi
mvndriðr havgfaðr
ok meþalkafli.

---

[1] Nyt afsnit. [2] Skr. -igr.

L. 1a. mvn-: mun- C; mund- de øvrr. — 2a. lang-: langr A; leggr B. — 3a. ok: ul. T. eygir: ægir A. — 4a. nagl-: nag- C. — 6a. blǫr: blǫr T; blorr C; blerr B. — 8a. hriþir: hirdir C. — I B er afr.: eygir (3a), gþ (5a). — 1b. favlvir: favlnir T. — 3b. imnir: ymir ok C. eimnir: eimir C. — 4b. þin-: pin- A(?)B. — 5b. sigþir: siglir AB. — 6b. skar: skar AC. nar: nár AC. — 7b. goin: ul. B. moin: môrenn B. ok: ul. C. gar: gari T; gramr A; gar B; gáár C. — 8b. þrimar: brimar A; -ar skr. C. I B afr.: i[1] (3b), r ok n (6b). — Overskr. i AB: heiti a sverði. — 11a. bloðrefill: ul. T. — 12a. ok: ul. C. bloðiþa: ul. T; idia skr. C. — 13a. bloðvaka: ul. B; varta skr. A. — 15a. -hvarf: þuarr T; -varp ABC. — I B er afr.: þa (12a). — 18a. þremiar: fremiar C. — 19a. ok: ul. T = l. 9b, 10b, 12b. avlroþar: aulrôdar T; ølræða A; aulrodar C. -naʀtr: nautar C. — 20b. vætt-: vett- TB. — 10b. onn: onnn T; ónn A; ann B. — 11b. -dregningr: dregingr B. — 12b. ok: ul. de øvrr. hamars: hamarr AC. naʀtr: ul. A. — 13b. valb. ok: omv. C; bast skr. B. herðr: A tf. ok vættrimar, og nyt vers i AB. — 15b. ok: ul. C. — 17b. hnoð: hnoðir B. — 19b. -riðr: -riði ABC. havgfaðr: hǫggstaðr AB.

569 463. Ox ok iarðsparþa
hyrna skiafa
ok skeꝛia skrama
ok genia
regin spavn gnepia
gygr ok fala
snaga ok bvlda
barþa ok vigglavð
þveita ok þenia
þa er arghyrna
hon er ǫst talið
oxar heita.

464. Dar spiot ok nat
davflén ok vigr
snata flein ok svaf
sviþa hræmæki
geir spiorr nata
570
gefia kesia
gaflac fracka
gvngnir peita.

465. Avr er ok acka
oddr hvitmylingr
fenia ok drifa
flvg dynfara
basl bal bilda
broddr ok hremsa
gagn flavg ok þras
gagn ok skapt snar.

466. Flvg glavð flvgsvin
fifa ok skeyti
geta skal fęna
ok gvsissmiþis
iols smiþi er
en ǫfst þvra.

571 467. Almr dalr bogi
yr ok tviviðr
sveigr glær ok þrymr
somr skalgelmir.

Overskr. i AB: øxa (auxar B) heiti. — 1a. ok: ul. de øvrr. iarðsp.: iarnsp. T; iarðhyrna AB. — 2a. hyrna: ul. AB. skiafa: skiarua C. — 3a. ok: ul. T = l. 4a, 6a, 3b. ok skeꝛia: omv. C. — 4a. ul. C, men indleder 5a med: gnepia ok. — 5a. spavn: spǫrn AB; spun ok C. gnepia: gnefia B. — 6a. gygr ok: omv. AB. — 1b. snaga ok: omv. AB. — 2b. ok: ul. AB. — 2b. vig-: vigg- A. — 3b. þveita: þuita C. — 4b. þa er: ul. T. — 5b. hon: ul. T. ǫst: ofst T; æfst AB; efz C. talið (fork.): talit A; talin de øvrr. — 6b. oxar: auxa C. — Overskr. i AB: Spiotz heiti. — 7a. Dar: Daurr B. ok: ul. T = l. 9a. nat: myt AB. — 8a. davflén: doflen T; daufleinn C; dǫf lænz AB. — 9a. snata: ok tf. C. svaf: suar T. — 10a. -mæki: -mækir C. — 7b. spiorr: spiot T. — 11. Overskr. i AB: orvar heiti. — 11a. er: ul. B. ok: ul. T = l. 16a. — 13a. ok: ul. AB. — 14a. flvg: flaug AB. — 15a. basl: baul C; ul. B. — 17a. gagn: gagn TC. þras: þreus T; þres B. — 18a. gagn ok: ul. AB. skapt-: scafst T. — Ingen versdel. ABC. — 11b. glað: ok tf. TAB. — 13b. fena: fænnv A; l. ul. B. — 14b. smiþis: smiðe B; nauta C. — 15b. iols: iauls C; iólfs A; julfs B. er: ul. AB. — 16b. en: ok C; her er AB. — Overskr. i AB: boga heiti. — 19a. bogi: dalbogi A. — 20a. -viðr: -pidr T. — 19b. glær ok: omv. C. þrymr: þyrnir T. — 20b. somr: ul. AB.

468. En qveð ec heita
a/ll vapn saman
iǫrn avr ok slog
isarn ok spiǫr.

469. Skioldr þrvnginsalr
skavn salbendingr
bognir hlæbarðr
ok bvklari
vetlimi targa
veðrglaðr ok hlif
viðbleiknir rit
vigglaðr ok lind.
baðlios gryta
ok bavðskylir
svalin ok randi
sa/rnir borþi
scvttingr barþi
skir tvibyrþingr.

470. Giallr davgskafi
ok gimskylir
471. Yr̨lygr ok svarmr
eilifnir heiðr
bavgr fagrblain
bera miðfornir.

572

472. Hropz hattar skal ec
segia heiti
hialmr gvllfain
hra/n valhrimnir
hallhrimnir skolir
ok hlifandi
fiornir þocki
ok ficmoin.

473. Hildiga/lltr kellir
herkvmbl ok velgr
grima ǫgir
glǫvir stefnir.

573

474. Brynia kvnd hialmgavll
hravð ok nati
kavld finzleif
bofora þyðsyn
ok bloðleika.

L. 1a. heita: hittaz C. — 2a. iǫrn: iarn ABC. slog: spiør A. — 2b. isarn: jsan B. ok: ul. AB. spiðr: slǫg A. — Overskr. i AB: skialldar heiti. — 3a. þrvngin-: þrvnginn A; þrungíl- C. — 4a. sal-: fal- C. — 5a. bogn-: bugn- de øvrr. hlæ-: hle TBC. — 7a. vet-: vætt- A. limi: lidi C. — I B er afr.: av, l, dingr (4a), ve- (7a). — 13a. gimskylir: gunnkylir AB. — 3b. bað-: bǫð AB; bard C. — 5b. svalin: sualingr C. — 7b. scvttingr: skvtfingr A; skutþingr B; skutting (sammen med følg. ord) C. — Ingen versdeling i hdskrr. — 10b. yr-: aur- C. svarmr: suarmi C. — 12b. bavgr: boge B. — 13b. -fornir: fórnir T; fiórner B. — I B er afr.: rly (10b), eiðr (12b). — Overskr. i AB: hialms heiti. — 15a. segia heiti: omv. TAB. — 16a. gvll-: goll- T. — 17a. hra/n: hra/r A; hramr B. valhrimnir: ul. B. — 18a. skolir: skollr C: scolcr T; skǫlkr A; skalkr B. — 15b. fic: fisk AB. moin: ingen inddel. ABC. — 17b. kellir: kelir B. — 18b. kvmbl: kuml C. — 20b. glǫvir: glæuir C; glævær A. — Overskr. i AB: bryniu heiti. — 22a. hravð: hvøð A; ok huðð B. nati: nán A; nain (sammen med det følg. ord) B. — 23a. finz: finn- B. — 21b. boføra: borofa T; bofæda C; bǫðfara A; bloðfara B. þyðsyn: i 2 ord i TC; þyn har AB som ord for sig. — 22b. ok: ul. A.

475. Sær silęgia
salt ægir haf
574 lavgr svmr løgir
la/gr stop ok vagr
giallr gnap geimi
gnaR svifr ok maR
svgr sogsami
svelgr ravst ok fia/rðr.

43b 476. Svnd øgr . . .
ok viþir
hrið ver breki
hvm floð ok brim
græþir glyioðr
gymir ok veg . .
gniðr ok vror
gialfr fen snapi.

477. Gnat va/R vika
vǫzt hof ok mið
vatn divp ok kaf 575
vik tiorn ok sik
stormr diki hylr 5
stravmr lækr ok bekkr
áll brvðr kelda
iþa fors ok kíll.

478. Hefring alda
hvitingr ok lá 10
hravN rankellda
ok himinglęva
dra/fn vdr ok solmr
dvfa bylgia
boþi ok bara 15
bloðvghadda.

---

479. Gioll glit gera
gloð ok valskialf
von við vimvr
ving ok ysa
sið svðr freka 576
sekin einstika
elfr ro ecla
ekin reNandi. 20

Overskr. i AB: sioar (siofar) heiti. — 1a. lęgia: lægia AC. — 3a. svmr: somr T. løgir: lǫgir T; lægir AC. — 4a. la/gr: ul. C. la/gr stop: lagastafr A, (lag-) B. — 5a. giallr: giallðr AB. gnap: gap tf. AB. — 6a. svifr: suipr C. ok: ul. TC. — 7a. sogsami: i 2 ord AB. — 8a. ok: ul. T. — I B er afr.: silęg (1a), lø (3a), p (5a), m (7a). — 9a. øgr: ægir A; ægr C; velfærr tf. TA; ...ferr tf. B; vel forsimi tf. C; simi tf. T; sóm tf. A; saman tf. B. — 10a. ok: ul. TAB. — 11a. ver: verr C. — 12a. hvm: hvn A. ok: ul. T = l. 15a. — 13a. glyioðr: glioðr TC; ok glyrððr B. — 14a. ok: ul. C. veg..: vegir TB; vægir AC. — 15a. vror: vrorr C; oror AT; or.. B. — I B er afr.: ǫgr vel (9a), m1 (12a), niðr (15a), g (16a). — 1b. va/R: vðr ABC. — 2b. vǫzt: vizt B. hof: hop de øvrr. ok: ul. T = l. 3b, 4b, 6b, 8b. — 5b. diki: dik C. — 8b. iþa: ul. B. ok: ul. C. — I B er afr.: vika (1b), iorn ok (4b), storm (5b). — 9b. hefring: -ingr T. — 10. hvitingr: -ing C. — 11b. kellda: kolga AB. — 12b. ok: ul. T = l. 15b. — 13b. solmr: solnir T; solmn (utydel.) A. — 14b. dvfa: ok tf. C. — I B er afr.: hra/N (11b), ęva (12b), bara (15b). — Overskr. i A: áheiti, B: vatna heite. — 17a. Gioll: Mioll C. — 19a. uon: van A; vauN C. — 18b. sekin: sækin AC. -stika: -stiga C. — 19b. elfr ro: elfro AB; rō skr. T. — 20b. ekin: eikin C. — I B er afr.: gloð ok v (18a), a (20a), eka (17b), sekin (18b), 20b undt. di.

480. Þyn rin ok nið
þavll rimr ysia
dvn ogn dyna
dynholl fara
orvn ok bro
avðskialg lodda
mvn merkriþa
mein ok saxelfr.

481. Tifr dvrn vina
tems vond ok strond
mavra moþa þrym
morn ok gætelfr
alín vðr alkoga
ok evfrates
577 ogn eið reNir
ok apardion.

482. Ravgn hravN ok ravn
ravmelfr hnipvl
hnǫpvl hialmvnla
hvmra vina
vil vin vella
valin semð salin
nepr dravfn stravma
nis mynt gnapa.

483. Gilling ok nil
ganges tvedda
lvma vervaþa
leira ok gvNþro
viðsvol vegsviN
yn þioðnvma
fiorm strond ok spe
ok fimbvl þyl.

484. Nyt hravN ok navð 578
navt sliðr ok hrið
kavrmt leifstr ok avrmt
kerlavgar tvær
gomvl sylgr ok yn
ok geirvimvl
ylgr vavð ok fold
iordan er alesti.

L. 1ª. ok: ul. T. — 3ª. dvn: dyn T. ogn: ofn AB; augn C. — 4ª. dynholl: i 2 ord TA; dun C; holl sammen med fara C. — 5ª. orvn: orunn TB. bro: bra B. — 6ª. avð: vt C. — 7ª. mvn: myn A. merk-: merkr C. — I B er afr.: Þ (1ª), þav, imr (2ª), 6ª undt. od, m¹ (7ª), me (8ª). — 10ª. dvrn: dyrn AB. vina: vinna B. — 11ª. vond: vind A; vinn B. strond: strind AB. — 12ª. mavra: morn TAB. moþa: modera C. — 13ª. morn: morm C. ok: ul. TC. — 14ª. alín vðr: alm audr C. alkoga: olga AB. — 15ª. ok: ul. T = l. 17ª. — 16ª. eið reNir: eidrænir C; eiðr eimir AB. — 17ª. apar: avar B. — I B er afr.: moþa (12ª), morn, ætel (13ª). — 19ª. Ravgn: Ravnd C. ravn: raun C. — 20ª. hnipul: hnifvl B. — 21ª. hialmvnla: hialmrá T; hiǫlm- skr. A. — 22ª. hvmra: ul. T. vina: uma T. — 2ᵇ. semð: sømd A; semd B; smad C; ul. T. — 4ᵇ. nis: nes T; nil B. mynt: mynd A; mynn.. B. — I B er afr.: avn (19ª), vl, la (21ª), alin (2ᵇ), pr draufn (3ᵇ). — 6ᵇ. ok: ul. A. nil: nilvs A. — 7ᵇ. tvedda: tedda B. — 8ª. vaþa: vóða A; veða B. — 9ᵇ. ok: ul. T = l. 13ᵇ. þro: þor C. — 10ᵇ. viðsvol: ið svǫl A. — 11ᵇ. yn: yN C. -nvma: muna B. — 12ᵇ. fiorm: fiorn T; forn C. ok: ul. C. — 13ᵇ. þyl: þul ABC. — I B er afr.: 6ᵇ undt. ng, nges (7ᵇ), þro (9ᵇ), við, viN (10ᵇ), e (12ᵇ). — 16ᵇ. navt: nøt A; not B. — 17ᵇ. kavrmt: kaurm T. leifstr: leiptr de øvrr. ok: ul. T. avrmt: ul. C; ormr B. — 19ᵇ. sylgr: sylgir T. ok yn: ul. B. — 21ᵇ. vavð: vad T; vǫd AB; aud C. ok: ul. T. fold: floð AB. — I B er afr.: ok h (16ᵇ), kerlavg (18ᵇ).

485. Lags ok langa
lysa brosma
birtingr hæingr
bvst ok hrygna
hvmaR hrognkelsi
hveðnir floki
alvn avRiþi
ok andvari.

486. Silð seiðr skata
sil reyðr ok ogr
579 skreiþvngr ok sicr
skalgi flyðra
fyldingr styria
ok fyþrvskill
hámeR steinbitr
ok haskerþingr.

487. Fiorsvngr[1] þravmmvngr
ok fengrani.
hamaR sandhverfa
ok horngęla
marknvtr glavmmvngr[2]
ok marþvara
silvngr skelfingr
sverðfiskr ok lyr.

488. Þyrslingr vfsi
þorskr vartari
grvNvngr gedda 580
giolnir keila
all ok karfi
krabbi geirsil
hár ok goðlaks
hornsil igvll.

489. Hafr hvalr geirhvalr
ok hafgvfa
hnisa hafstrambr
ok hnyþingar
reyðr reyþar kalfr
ok ravðkembingr
bvnvngr rostvngr
bleio hvalr.

490. Nordhvalr kvrhvalr
náhvalr ok leptr
skelivngr fiskreki
ok skvtvhvalr
slettibaka skialdhvalr 581
ok sandlægia
hrosshvalr anðhvalr
hrafnreyðr ok vǫgn.

[1] I R og C er linjerne i urigtig orden, nemlig 1, 6—8, 3—5, 2. [2] Skr. -vgr.

Overskr. i AB: fiska heiti. — 1a. ok: ul. T = l. 4a, 8a, C. — 2a. lysa: ok tf. C. — 3a. hæingr: hængr C; hð- T; hengr B. — 4a. bvst: byst T. — 7a. alvn: aulun C. — 1 B er afr.: a, osm (2a). — 10a. ok: ul. T = l. 16a. ogr: øgr A; egr B; ǫgr C. — 11a. skreiþ-: skeið- B. sicr: likr B. — 12a. skalgi: ok tf. AB; skialgr B. flyðra: fludra C. — 13a. styria: stydra C. — 14a. fyþr.: fudriskill T; fvðryskill A; fud... B; fydryskill C. — 15a. -meR: -marr C. -bitr: beitr AC. — 16a. ok: ul. C. — I B er afr.: l. 9a, rvskill (14a), 15a undt. h. — 1b. þravmm-: þrumm- C. — 2b. ok: ul. T = l. 8b. — 6. mar-: iarn C. — 7b. skelfingr: scelivngr T; skelfiskr AB. — 8b. lyr: herefter versdel. AC; lyrr BC. — 1 B er afr.: ho, gęla (4b), r glavmmv (4b). — 9b. Þyrsl-: þyrskl- TA; þyskl- C. — 12b. giolnir: med ð T. — 13b. ok: ul. T. — 13b. karfi: krabbi C. — 14b. krabbi: karbi ok C. — 15b. goð: guð ABC. — I B er afr.: yrs, vfsi (9b), rv, e (11b), nir (12b). — Overskr. i AB: hvala heiti. — 18a. ok: ul. T = l. 22b. — 19a. hnisa: med y T. — 23a. bvnvngr: buNungr C; burungr T; bruungr AB; ok tf. C. — 24a. bleio hv.: ok bl. ABC og hermed versslutning. — I B er afr.: hua[2] (17a), afgv (18a) — 17b. Nordhvalr: ok tf. A. kvr-: kyr- C; bvr- A; byr B. — 18b. ok: ul. T = l. 20b, 22b. leptr: leiptr de øvrr. — 20b. skvtv-: skitu C. — 21b. sletti-: slett- C. skiald.: skiall B; ialdh udvisket C. — I B er afr.: ná (18b).

491. Nv mvn ec skyra
of skipa heiti
avrk araklo
askr sessrvmnir
skeið skvta skip
ok skiðblaðnir
nór naglfari
nokqvi sneckia.

492. Byrþingr bvza
barðkaldr ok hreiN
backi havmlvngr
hęlvgbarþi
ć ravst bátr ok reG
ravð hringhornir
582 lvngkioll langskip
leifnir karpi.

493. Hringr gnoð freki
hravð moþroe
hemlir barþe
ok hylbaʀti
vgla leþia
ok ask vitvll
kona ketla
kati reið ok skalpr.

494. KnavR kvGr knvi
keipvll eikia
dreki elliþi
dromvndr ok pramr
fvra viG galeið
feria skalda
fley flavst ok þeckr
fartiðr ok lið.

495. Segl skavr sigla 583
svið vis styri
syior savmfaʀ 44a
svð ok skavt reip
stag stafn stiornv . . .
. . . . . giorð
snotra ok solborð
sess skvtr ok strengr.

496. Savx stǫþing . .
.vipting ok skavt
spikr siglo tre
savmr lec stopar
lavkr siglotoppr
lina eyrv
flavg flaʀgarskeG
ok farnagli.

Overskr. i AB: skipa heiti. — 2a. of: vm C. — 3a. avrk ara: aur kara C. — 4a. -rvmnir: rymir B; hrungnis C. — 6a. ok: ul. T. — 8a. nokqvi: ok tf. AB. — 10a. hreiN: udv. C. — 11a. backi: haki T; bac- udv. C. havml-: huml- B. — 12a. hęlvg-: helung- C. — 14a. ravð: rod B. -hornir: -ornir ABC. — 15a. lvng: lyng C. — 16a. leifnir: leyfnir (utydel.) C. karpi: barði A; karfi B; karbi C. — I B er afr.: yrþ (9a), ir (14a). — 18a. hravð: hrøð A; hroð B. moþ-: mod- T; modþ- C. — 20a. ok: ul. T = l. 22a, 24a. — 21a. vgla: ok tf. C. — 22a. ask vitvll: i ét ord ABC. — 23a lyder i C: kiatla kiana. kona: kǫna TB; kæna A. ketla: kǫtla TA; kotla B. — I B er afr.: ba (20a). — 1b. knvi: kní C. — 2b. keip-: kep- C. — 4b. ok: ul. T = l. 7b, 8b. pramr: framr T. — 7b. flavst: flaustr B. — 8b. fartiðr: i 2 ord A; far tið BC. — Overskr. i AB: heiti á skipi. — 10b. vis: viss A. — 12b. ok: ul. T. skavt: skut- C. — 13b. stiornv...: stiornvið TA; styri stiornvið B; stiornvidr C. — 14b. .....: stuðill (ok tf. ABC) sikul de øvrr. giorð: gerð B. — 15b. ok: ul. T = l. 16b, A. — 16b. sess: versdel. C. — 17b. stǫþing..: stædingar TC; ok stæð- ingr AB. — 18b. .vipting: sviptingr de øvrr. ok: ul. T = l. 24b. — 20b. lec stopar: lǫkstólpar A; lokstolpar B; leG stolpar C. — 21b. siglo: ul. T. — 22b. eyrv: ul. B.

584 497. Hvnbora ok hialmvnvolr
hvfr hlyr hremni
ok halstemni
hefill hals hanki
ok hofvt bendvr
hair hæll hamaR
hialpreip ok lik.

498. Ro racki rif
rengr ok havmlvr
vindass vengi
vavndr langnefior
vǫllt beiti ass
varta brandar
bitar boglina
bvlka stockar.

499. Barð kne bygþi
belti ok kiNvngr
kiavl borð keili
ok kiol sygia 585
kraptar kerling 5
klær ok þoptvr
kalreip þrimir
klo var ok þilivr.

500. Drengir dragreip
dæla arar 10
aktavmar rør
ariN ok nalar
avrborð kiælar hæll
ok ackeri
hnoc[1] miþi avsker 15
ok hvnspænir.

---

501. Iavrð fiorn rvfa
eskia ok hloþyn
gyma sif fiorgyn
grvnd havðr ok ravnd
586 fold vangr ok sif
fron hiarl ok barðmr
land biavð
þrvma ok merski.

502. Hollt hals ok fioll
hlið ok leiti
hǫll heiðr ok hvilpt
hvall ok brecka 20
hro dalr ok vallr
hvammr ok tvnga
mold flag rimi
mór lavt ok sandr.

---

[1] Eller hnot.

L. 1a. Hvnbora: Hunn hvnbora TAB. ok: ul. T = l. 3a, 5a, C. hialmvn-: hialm- B. — 2a. hremni: hrefni de øvrr. — 3a. stemni: stefni ABC. — 4a. hanki: hnacki C. — 7a. reip: reik T. — 9a. Ro: Ra AB. — 10a. ok: ul. T. — 11a. vengi: vængi C. — 13a. vǫllt: vǫllr B. — 14a. varta: vortr C. — 15a. -lina: -lima C. — 16a. stockar: -stocka T. — I B er afr.: en (11a). — 1b. bygþi: byrði AC. — 2b. ok: ul. T = l. 4b, 6b, 8b, C. kiNvngr: kinnungar C. — 3b. kiavl: kiolr TAB. — 5b. kraptar: kraptr B. — 7b. kalreip: ul. C; kál- skr. A; kial- skr. B. þrimir: þremir C. — 8b. klo var: klofar TABC; kalfar C. — 11b. rør: rær C. — 12b. ok: ul. T = l. 6b, 8b. — 13b. kiælar: kialar de øvrr. — 14b. ok: ul. TC. — 15b. hnot- C; hnack de øvrr. avsker: austsker C; aust- AB. — Overskr. i AB: iarðar heiti. — 17a. fiorn rvfa: fiornrofa C; rófa skr. A. — 18a. ok: ul. T = 20, 16b. — 19a. -gyn: -gin C. — 20a. ravnd: mund(?) C. — 21a. sif: fif AB; ul. TC. — 22a. hiarl: land tf. C. barðmr: badmr C; barmr de øvrr. — 23a. land: ul. C. biavð: bioð B; þiod C sammen med de 2 næste som én l. — 24a. þrvma: lað tf. AB. merski: mærer C. — 18b. ok: ul. T allevegne. — 19b. hǫll: holl ABC. ok: ul. BC. heiðr: hæill A. hvilpt: huilmt B. — 21b. hro-: bro- A; l. i C: hrof dalr dalr ok dæl.

503. En skal segia
a/xna heiti
arvacr drioni
587 ok iormvnrekr
simi freyr regin
smiðr eyþvari
ravðr ok rekningr
ok ravckvi hliðr
vigi ba/rvðr
vingnis stiori.

504. Himinriotr simir
ok harðfari
bevir digni
hiavllvðr simvll
hliðr stvfr ok litr
hriþ forsimi

505. Gneisti apli
ok golin horni
avðr kvigr avldvngr 588
ok arfvni
griþvngr ǫlgr gellir
glymr ok hredi
tiþvngr boli
tarfr avrgefin.

506. Kyr heitir skiria
kviga[1] ok frenia
ok avðhvmbla
hon er æzt kva.

507. Hrvtr ofr hyrningr
hornvm skvali
gvmar horngloin 589
ok giallðhroin
hveþvr hallinskiþi

ber hornhroin
ok heimdali
bekri miðivngr
blær ma/rðr ok veðr.

[1] Skr. kvigia, men i(2) underprikket.

Overskr. i AB: yxna heiti. — For l. 1[a] har AB: Ec man skyra | firi (ul. B) skata mengi | allramligra. — 1[a]. segia: telia C. — 2[a]. a/xna: yxna AC. — 3[a]. arvacr: arvǫrðr AB. — 4[a]. ok: ul. T = l. 7—8[a]. — 5[a]. simi: sune B. — 6[a]. ey-: eu- T. Efter l. 6[a] nyt vers AB. — 8. hliðr: liðr ABC. — 9[a]. vigi: vigi B. ba/rvðr: baurrudr C; ba/taðr A; bautuðr B. — 10[a]. vingnis: vingnir AB. — 12[a]. -riotr: hriotr T; hriodr C; briotr A; hriostr skr. B. simir: simarr AB. — 13[a]. ok: ul. T = l. 16[a]. — 14[a]. bevir: begir T; hæfir C; kæfir AB. digni: digir B; dirnir A. — 15[a]. hiavllvðr: hiaullr T; kiøllvrr A; iðllvrr B. simvll: simul T. Her nyt vers AB. — 17[a]. hriþ: hriðr AB; her C sammen med følg. ord. — 1[b]. arnr: arn C; arfr AB. ia/rmvni: aurmuni C; iðrmun B. — 2[b]. smiðr: ingen versdel. AB. — I B er afr.: si (15[a]), li (16[a]), im (17[a]). — 4[b]. Gneisti: greisti B. apli: afli C; afr. B. — 5[b]. ok: ul. T = l. 7[b], 9[b], AB. golin: golun- T; gullin- de øvrr. — 7[b]. arf-: ǫrf- A; orf- B. Herefter nyt vers ABC. — 8[b]. ǫlgr: olgr TAB (ol..); aulldungr ellgr C. — 9[b]. ok: ul. B. hredi: hreidi C. — 11[b]. Herefter ingen versdel. A. — 14[b]. ok: ul. T = l. 15[b]. frenia: fræna C. — 15[b]. -hvmbla: -umbla AC; -kumla B. — 16[b]. æzt: ellz TAB. — Overskr. i AB: hrvtz (hruta) heiti. — 19[a]. hornvm: hornin B. skvali: skali TAB. — 20[a]. gvm-: gumm- T. — 21[a]. ok: ul. T = l. 19[b]. gialld-: giall- C. — 22[a]. hveþvr: ul. T; hveðruðr AB og tf. horngloi. — 18—19[b] ul. B. Efter l. 18[b] tf. T: huedr horngloinn. — 21[b]. blær: blðr T.

508. Hafr heitir grimnir
ok geiravlnir
tangniostr kiappi
ok tangrisnir
skimvðr ok brvsi
bokkr grimr taliðr.[1]

509. Heitir ok heiðrvn
haðna ok kiðlingr
er kolmvsa
ok kið saman.

510. Biorn bersi blomr
bera elgviðnir
blaiaxl isǫlfr
ok breiðvegi
bestingr bassi
balti hlebarðr
590 vfr frekr vilnir
iorekr mǫsni.

511. Fetviðnir hvn
fres vetrliði
ivgtani ialfvðr
ifivngr vilskarpr
512. iorir dyraþror
hliðr eikþyrnir
dvneyr dain
dvalar metroðnir.

513. Gavlltr valglitnir
griss ok hrinnir
svintar rvni
591 særimnir bavgr

tar valbassi
dritroþi
þrorvigrir skvnpr
þrǫndr vaningi.

[1] Skr. tala-.

Overskr. i AB: hafrs (hafra) heiti. — 3a. gniostr: giostr B. — 4a. ok: ul. T = l. 5a. — 5a. skimvðr: skæmotr AB. — 6a. bokkr: bvkkr A. taliðr: talaliðr R; afr. B. — Overskr. i AB: geitar (geita) heiti. — 1b. heitir ok: ul. AB. — 2b. ok: ul. T = l. 4b. kiðlingr: kiðlingar B. — 3b. er: ok tf. B. -mvsa: mula de øvrr. (ul dog afr. B). — 3b. sa: afr. B. — Overskr. i AB: biarnar heiti. — 7a. Biorn: heitir tf. C. blomr: bolmr C. — 8a. elg-: el- C. — 9a. -ǫlfr: olfr de øvrr. — 10a. ok: ul. T. -vegi: vigi C. — 11a. bestingr: berstingr C. bassi: basi A; barsi C. — 12a. balti: basti B. hle-: hlæ- A. — 13a. vfr: vlfr A; vl.. B. frekr: þrekr C. — 14a. mǫsni: mosmi TAB. — I B er afr.: bersi b (7a), bera (8a), ve (10a), fr..r, vilnir (13a), i (14a). — 9b. ivg-: vig TAB. ialfvðr: iolfudr T; iafoðr B. — 10b. ifi-: ifr B. vilskarpr: vils..r (afr.) B. Herefter nyt afsnit AB med overskr.: hiartar heiti. — 11b. iorir: jortr T; hiortr AB. dyra: dura AC. — 12b. hliðr: hlið B. — 13b. dvn-: dʸn- A; dvnn- B. dain: ul. A. — 14b. dvalar: dalar tf. A. metroðnir: miodhrodnir C; mot- skr. AB. — I B er afr.: eyr dainn (ul.?) (13b), dv (14b). — Overskr. i A: galltar heiti. — 16a. ok: ul. A. hrinnir: hrinir C; hrimnir T; irm-inir A; ivimnir B. — 17a. tar: tanni T. — 18a. særimnir: ok s. C; scrimnir T; hr- skr. AC. bavgr: borgr de øvrr. — 15b. tar: rar T; rar C; rai A; ras B. — 16b. Indledes i TAB med: rǫdr, roðr. drit-: dritt- AB. — 17b. þror: for sig som ét ord de øvrr. vigrir: vignir C; viðrir A. skvnpr: skrvnpr A. — 18b. van-: vann- TA. — I B er afr.: gl..ir (15a), griss ok (16a), grir skvn (17b).

514. Uargr vlfr geri
vitnir ok hninnir ok gradyri
h. . . hroðvitnir
ok heiþingi
freki ok viðnir
fenrir hlebarðr
goti gilldr glami
gylþir imar

515. En heitir sva
ylgr vargynia
borkn ok ima
svimvl.

592

516. Niv . . . . . .
ahæð talit
veit ec hin nezta
sa er vindblain
sa er heiðyrnir
ok h. . . . . mimir
anar heitir
andlangr himin
þat mattv skilia
þriþi viðblain
viðfeðmi qveð ec

vera hin fiorþa
hrioðr ok hlyrni
hygin setta
gimir vetmimir
get ec nv vera
atta himna
vppvmtalþa
scattvrnir stendr
skyvm efri
hann er vttan
alla heima.

593

517. Sol ok svna
syn fagra hvæl
leiptrhrioðr leika
liknskin ravþvll

leiptr ifravþvll
ok liosfari
drifandi alfravþvll
ok dvalins leika.

Overskr. i AB: vargs heiti. — 1—5a lyder i AB: Ylgr (ulfr B) vargr vitnir ilmr skǫll (afr. B) geri | hati hroðvitnir ok heiðingi (gi afr. B) | freki kinni (fr afr. B; kinnir B) viðnir (iðnir afr. B). — 2a. ok hninnir ok: ul. T; oka ul. C. — 3a. h. . .: ati udv. R; hati TC. — 4a. ok: ul. T. — 5a. freki ok: ul. T. viðnir: vitnir C. — 7a. gilldr: gilldir A; gylldir B. glami: glammi A. — 8a. gylþ-: med d TA. — 1b. imr: runr C. egþir: egdir C. — 2b. ok: ul. T. skavll-: skoll- B; skol- A. — I B er afr.: f (6a), ami (7a), gylþir (8a), r e (1b). — 6b. borkn ok: ul. C. ok: ul. T; bokn skr. A. ima: ok tf. C. — 7b. svim-: sim- B. — I B er afr.: sva (4b), yl (5b), borkn (6b), ul (6b). — Overskr. i T: himens heiti; i AB: hæimā heiti. — 9a. . . . . : eru himnar T; eru heimar ABC. — 10a. talit: taldir C. — 13a. sa: þá AB. -yrnir: þyrnir TC; -ornir AB. — 14a. h. . . . : hregg- de øvrr. — 19a. qveð ec: kueda C. — 10b. hlyrni: hlyrnir B. — 11b. hygin: hygg inn (hinn A) AT; hygg ek enn (hinn C) BC. setta: versdel. A. — 12b. gimir: grimr A. vet-: . . ett- B; vetr- C. — 14b. himna: heima C. — 15b. vm: of B. — 16b. scattvrnir: scatyrnir TA; skaturnir C; skathynir B. — 18b. vttan: vm tf. C. — 19b. alla: allra B. — I B er afr.: hæð (10a), ec (11a), 12a undt. bl, ð ec (19a), gi, v (12b), talþa (15b). — Overskr. i AB: solar heiti. — 20a lyder i AB: svnna syni (ni afr. B). — 21a. syn: sol AB. — 22a. leiptr: ul. C. — 23a. likn: lic TA; liknskin skr. C; blik- B. skin: skinn A. — 20b. leiptr: ul. T. — 21b. ok: ul. T = l. 23b. — I B er afr.: ifravþ (23a).

HATTATAL ER SNORRI STURLOSON ORTI VM HAKON KONVNG OK SKVLA HERTOGA.

594 Hvat erv hættir skaldskapar? Þrent. Hverir? Setning, leyfi, firirboðning. Hvat er setning hattaNa? Tvenn[1]. Hver? Rett ok breýtt. Hvernig er rétt setning hattaNa? TveN. Hver? Tala ok grein[2]. Hvat er tala setningar hattaNa? ÞreN. Hver? Sv er ein tala, hversv margir hættir hafa fvNiz iqveðskap hofvtskalda. QNvr tala er þat, hversv morg visv orð standa ieinv eyrindi ihverivm hætti. En þriþia tala er sv, hversv margar samstofvr erv settar ihvert visv orð i hverivm hætti. Hver er grein setningar hattanna?[3] TveN. Hver? Malsgrein ok hlioðsgrein. Hvat er malsgreín? Stafa setning greinir mal allt, en hlioð greíner þat, at hafa samstofvr langar eþa skammar, harþar e(ða) linar, ok þat er setning hlioðs greina, er vær kǫllvm hendingar, sva sem her er qveþit:

1. Lætr sár Hakvn heitir
hann reckir lið baNat
596 iorð kaN frelsa fyrþvm
friðrofs konvngr ofsa
sialfr ræðr allt ok Elfar
vngr stillir sa milli
gramr a[4] gipt at fremri
Gandvíkr iofvR landi.

---

[1] Rett. fra tvent. [2] Rett. fra malsgrein. [3] Skr. -anda. [4] Rett. fra of.

Overskr. er fra U; Upphaf háttatals T. — 1. -skapar: -skaparins U. þrent: þrennir U. leyfi: ok leyfi ok T. — 2. hattaNa: hatta U. Tvenn: TU; tvent R. — 2—3. Rétt—hver: ul. U. — 4. grein: TU; malsgrein R. er—setningar: kallaz setning U. ÞreN: þrent T. — 5. hversv: hve U. qveðskap: kvæþvm U. — 6. -skalda: -skalldanna U. tala—hversv: er su hve U. — 7. i: ok(!) U. tala: ul. U. hversu: hve U. — 8. Hver: hvat TU. — 10. Hvat—grein: ul. U. greiner: gerir U. — 11. hlioð greiner: RU; hliods grein er T. — 13. sva: ul. U. — 14. Overskr. (over v. 1) i T: It fyrsta kuedi, U*: Fyrst er drottkvæðr háttr, U: drottkvæðr hattr i. — 14[a]. også i U*. sár: sa er TUU*. — 15[a]. reckir: rækir U. — 15[b]. vngr: einn U. sa: sva T. — 16[b]. a: T; of RU.

Her er stafa setning sv, er hætti ræðr ok qveþandi gerir, þat erv xii. stafir ieyrindi, ok erv iii. settir ihvern fiorðvng. Ihverivm fiorþvngi erv tva/ visv orð; hveriv visv orði fylgia vi. samstofvr. Ioþro visv orþi er settr sa stafr fyrst ivisv orðinv, er vær kǫllvm ha/fvtstaf; sa stafr ræðr qveþandi; en ifyrsta visv orði mvn sa stafr finaz tysvar standa firir samstǫfor[1], þa stafi kǫllvm ver stvðla. Ef hofvtstafr er samhlioþandi, þa skvlo stvðlar vera en[2] sami stafr, sva sem her er:

Lætr sa er Hakvn heitir hann reckir lið þanat.

En rangt er, ef þesir stafir standa firir samstofor[1] optar e(ða) sialdnar en sva ifiorþvngi visv. En ef hlioðstafr er havfvðstafrin, þa skvlo stvðlar vera ok hlioþstafir, ok er þa[3] fegra, at sin hlioðstafr se hverr þeira; þa ma ok hlyþa, at hlioðstafr standi fyrir optar ifiorþvngi ifornǫfnvm eþa imalfylling þeiri, er sva qveþr at: ek eþa sva: en, er, at, i, a,[4] of, af, vm, ok er þat leyfi, en eigi rett setning. Qnvr stafa setning er sv, er fylgir 598
setning hlioðs þes, er hátt gerir ok kveþandi. Skal sv grein idrottqvæþvm hætti sva vera, at fiorþvngr visv skal þar saman fara at allri stafa setning ok hlioþa. Skal ifyra visv orþi þanig greina þa setning:

iorð kan frelsa fyrþvm.

Her er sva: iorþ fyrð; þat er ein samstafa ihvarvm stað ok sin 45a
hlioðstafr fylgir hvarri ok sva vpphafs staf . . . . . erv eptir hlioðstaf ibaþvm orþvm; þesa setning hlioðfallz ka/ll . . ver skothending[5]. En iǫðrv visv orþi er sva:

friþrofs konvngr ofsa.

---

[1] Rett. fra -stǫfon. [2] en tf. [3] Mgl. [4] Rett. fra o. [5] ng er betegnet ved en krum streg (i linjens slutning) ud fra i.

L. 4. fyrst: fyrstr T; fyrir U. — 6. stǫfor: TU; -stǫfum R = 10. — 8. en: en tf. R, ul. UTC. svá: ul. U. — 9. sa er: RTU; resten fork. U. — 11. visv: ul. U. — 12. vera ok: omv. U. hlioþ-: hǫfud-(!) T. þa: TU; ul. R. — 14. i fiorþ.: ul. U. i(3): ul. U. malf.: mals fyllingvm U. þeiri: þeim U. — 15. ek—vm: ek eda er eda sua. er at i o [sål. også R] of af um T; at ek eða ek eða sva. en er at. oc. io. af. of. vm U. — 16. rett setn.: omv. U. — 17. ok: i T. — 19. þanig: sva U; -veg skr. T. — 22. þat: þa U. hvarvm stað: hvarri U. — 22—23. sin hli. | fylgir: omv. U. — 23. vpphafs: havfvð- U. — 23—24. . . . . : (staf)r en einir stafir T; (staf)r en einn stafr hlioðs er i hvaro orþino ok inn samæ malstafr eptir hlioð staf U. — 24. . . . : vm de øvrr.

Sva er her: rofs ofs; þar er eiN hlioðstafr ok sva allir þeir, er eftir fara ibaþvm orþvm[1], en vpphafs stafir greina orþin. Þetta heita aðalhendingar. Sva skal hendingar setia idrottqvæþvm hætti, at hin siþaRi hending ihveriv visv orþi, er heitir viðrhending, hon skal standa iþeiRi samstofv, er ein er siþar, en sv hending, er frvmhending heitir, stendr stvndvm ivpphafi orðz, kǫllvm ver þa oddhending, stvndvm imiþiv orþi, kallvm ver þa hlvthending. Þetta er drottqvæþr háttr. Með þeima hætti er flest ort, þat er vandat er. Þessi er vpphaf allra hatta, sem malrvnar erv firir avðrvm rvnvm. Hvernig er breytt setning hattaNa? Tva
600 vega. Hvernig? Með mali ok hlioþvm. Hvernig skal með mali skipta? Tva vega. Hvernig? Halda eþa skipta hattvNvm. Hvernig skal breyta hattvnvm ok halda sama hætti? Sva, at keNa e(ða) styðia e(ða) reka e(ða) saNkenna e(ða) yrkia at nygiorvingvm.

Hvat erv kendir hættir? Sva sem þetta[2]:

2. Fellr of fvra stilli holt felr Hildigelti
fleinbraks limv axla heila bǫs[3] ok[4] deilir
Hamþis fa/ng þar er gvlls igelmis stalli
hringvm gvnnseið[5] skavrvngr
hylr ættstvþill skylia reiþir.

Her erv a/ll heiti keNd iþesi visv, en hendingar ok orþalengð ok stafa skipti fara, sem fyR var ritat. KeNingar ero með þreNvm hattvm greindar, fyrst heita keNingar[6], aNat tvikent, þriðia rekit. Þat er keNing, at kalla fleinbrak[7] orrostv, en þat er tvikent, at kalla fleinbraks fvr[8] sverþit, en þa er rekit, ef lengra er[9].

[1] Skr. 2 gg, sidste gg underprikket. [2] Meget afbleget overskr.: kendir hættir(?). [3] ǫ er mulig rett. til v. [4] Sål. R*. [5] Synes rett. fra sneið(?). [6] Skr. reN-. [7] Skr. -brag. [8] Mgl. [9] Meget afbleget overskr.: rekit(?).

L. 1. þar: þat U. allir: ul. U. — 2. orþvm: orþonvm U. stafir greina: stafrinn greinir U. — 4. hveriv—er: hverri visv U. er: su er T; mgl. U. — 6. hending: ul. U. orðz: ok tf. U. — 7. stvndvm: en st. U. orþi: ok tf. U. — 8. Þetta: þessi U. þeima: þessvm U. — 9. hatta: sva tf. TU. — 10. Overskr. i U (bis): kendr háttr .ii. Hvernig: Hvað U. — 11. Hvernig: er tf. U. — 11—12. Hvernig(2)—hattvNvm: ul. T; hverso skr. U. skipta(2): skipa U. Hvernig: Hve U. — 16a. Overskr. i T: ij. kenningar, i U*: kendr hattr. — 16a i U*. of: vm U. — 17a. limv axla: limvaka U. — 17b. bǫs: bys T. bǫs ok: lios en U. — 18b. gelmis: gemlis T. — 19b. gunn-: TU og vist også R. — 22. skipti: skvlo tf. U. — 22—23. þreNvm hattvm: þrenno moti U. — 24. orrostv: orostvna U. en: ul. U. — 25. fvr: UT; ul. R.

3. Vlfs baga verr ægis — orms vaþa kan eiþv
itr bals hati malv — allvaldr gavfvgr halda
602 sett erv bavrð firir bratta — menstriþir niot moþvr
brvn Mims vinar rvnv — mellv dolgs til elli.

Hvat erv sankeningar? Sva sem þetta:

4. Stin sar þroaz storvm — hrein sverð litar harþa
sterk eg fravmvm segivm — hver drengr gǫfvgr þengill
hvast skerr hlifar travstar — itr raund fvraz vndrvm
har gramr lifir framla — vnir biartr[1] snorv hiarta.

Þat er sankening, at styðia sva orþit með sauvnv efni, sva, at kalla stin sarin, þviat haufvg erv sar stór; en rétt er mælt at þroaz. Avnvr sankening er sv, at sarin þroaz storvm. Nv er eitt visv o(rð) ok tvær sankeningar. Iaðrv visv o(rði) er kavllvð sterk eg, en framir segir. Ienv þriþia er sva, at hvast skerr, hlifin er traust, ok ifiorþa orþi at kalla konvngin mikin, en lif hans framlekt; þar næst at kalla hreint sverþ ok harðliga roþit, 604 en einhverr liðs manna, ok væri rétt mal, þott maðr væri nefndr. Gavfvgr er konvngrin kallaðr; ravndin[2] var kostig ok fvraþiz vndarliga skiott; konvngrin vndi glaðr fræknv hiarta. Nv erv her syndar xvi. san . . . . visv o(rðvm), en þo fegra þær miok 45b i qveþandi, at eigi se sva vandlega eptir þeim farit.

Sankeningar hafa þrena greín; heitir ein sankening, avnvr stvðning, þriþia tviriþit.[3]

5. Oþharþa spyr ec eyþa — daðraukkvm veldr davþa
eg fvllhvotvm segivm — dreng ofrhvgaðr þengill

[1] Rett. fra biart. [2] Skr. ravndi. [3] þetta er tviriþit kallat tf.

Overskr. i T: iij. recit, i U*: rekit, i U: rekit iij. — 1a. baga: bagga U*. — 2a. hati malv: hatti mala U. — 3a. firir: RT; yvir U. — 4a. brvn: brvns U. — 3b. striþir: stilli U. niot moþvr: mattu moðr U. — 4b. mellv: melle T. — 6. Overskr. i T: iiij. sannkenningar, i U*: sannkent, i U: sannkent iiij. — 6a ogsá i U*. — 9a lyder i U: oþs drengr gavfvgr þengill (tildels = l. 7b). — 8b. ravnd: mvn U. — 10. sauvnv: rettv U. sva: ul. U. — 11. sarin: sar U. — 12. þroaz(1): þroiz U. — 13—20. I—syndar: Nv ferr sva með sama hætti vnz avll er vppi visan, ok ero her U. — 16. at—sverþ: er sverdit callat hreint T. — 20. . . . .: kenningar (syndar tf. U) i atta UT. — 21. þær: þat U. sva vandlega: iammiok U. — 22—23. sankening . . stvðning: omv. U. — 23. tviriþit: þetta er tviriþit kallat tf. RT. — Overskr. i T: Studningar .u., i U: tviriþit v, U*: tviriþit. — 24a ogsá i U*. eyþa: heura T. — 25b. dreng: drengr U.

hamda/ckvm fær Hlackar veghrǫsinn[1] spyr ec visa
havk mvnroþa avkin valdr[2] ognþorin skialdar.

Her fylgir stvðning hverri sankening, sva sem kǫllvð er engin oðhǫrð, en fvllhvatir menninir. Þat er sankening, hǫrð eg, en[3] hvatir menn; þat er stvðning, er anat[4] savnvnar orð fylgir sankening.

606 Hvat erv nygervingar? Sva sem þetta:[5]

6. Sviðr lætr soknar naðra linr kna sverþa senv
sliðrbravt iofvr skriþa sveita beks at leita
ótt fer rogs or rettvm ormr þyr vals at[6] varmri
ramsnákr fetilhamsi víggioll sefa stigv.

Þat erv nygiorvingar, at kalla sverþit orm ok kena rett, en sliþrirnar gavtvr hans, en fetlana ok vmgiorð hams hans; þar[7] helldr til ormsins náttvra, at hann skriðr or hamsi ok[8] til vatz; þvi[9] er sva[10] at hann fer leita bloðs beckiar ok[11] skriþr hvgar stigv; þat erv briost manna. Þa þickia nygiorvingar vel qveþnar, ef þat mal, er vpp er tekit, haldi of alla visvlengð; [en ef[12] sverþ er[12] ormr kallaðr, [en siðan[13] fiskr e(ða) vondr eþa anan veg breytt, þat kalla menn nykrat, ok þickir þat spilla. Nv er drott kveðinn hattr[14] með v. greinvm, ok er þo hin sami hattr réttr ok vbrvgþinn, ok er optliga þesar greinir svmar eþa allar

[1] vighrosin R, veghrǫsin R*. [2] Rett. fra vald. [3] i R rettet fra ok. [4] er tf., men underprikket. [5] Afbleget overskr. nygervingar(?). [6] Rett. fra or (R*?). [7] Rett. fra þat. [8] Rett. fra sva at hann skriþr mioc. [9] Rett. fra her. [10] sett nygiorving tf. [11] Rett. fra at þar er hann. [12] Rett. fra sva sem . . se. [13] Mgl. [14] Rett. fra -qvæþvm hætti.

L. 2a. mvnroða; mvndriþa U. — 1b. -hrǫsinn: hrossin U. — 2b. valdr: T; vald RU. — 3. sva—engin: sem eggin er kollvð U. — 4. menninir: menn U. -kening: -kenningo U. — 7. Istf. denne overskr. har TU: Nygorvingar .ui., U*: nygervingar. — 8a ogsa i U*. — 10a. ótt: opt U. — 8b. linr kna: åben plads i U, men med yngre hånd spenner. — 10b. ormr: orm U. at: UTR*, or R. — 12. orm: ul. U. — 13. sliþrirnar: kalla sliþrar U. hams: hermed beg. W. þar: þat RUT. — 14. ormsins náttvra: natvra hans ormsins U; orms skr. W; natturu skr. TR. ok: WU; svá at hann skriþr mioc RT. — 15. þvi—sva: WU; her er sva sett nygiorving RT. fer: at tf. U. ok: WU; at þar (þa T) er hann RT. — 16. erv: er W. þickia: eru WU. — 17. ef(1): at WU. haldi: halldiz U. visvlengð: visu W; visona U. — 17—18. en—er: WU; sva sem sverð se RT; sverþit skr. U. — 18. kallaðr: kallat U. en siðan: WU; ul. RT. — 20. kveðinn: T; kvæðr WU; drottqvæðum hætti skr. R. — 21. svmar: samar U.

ieiNi visv, ok er þat rétt, þviat keNingar a/ka orðfiolþa, saN-keNingar fegra ok fylla mal, nygiorvingar syna kvNvstv ok 608
orðfimi.

Þat er leyfi hattaNa, at hafa samstofvr seínar eþa skiotar, sva at dragiz fram e(ða) aptr ór rettri tolv setningar, ok megv fiNaz sva seinar, at fimm samstofvr se ioðrv ok env fiorþa visv o(rði), sva sem her er:

7. Hialms fylli spekr hilmir
hvatr Vindhlæs skatna
hann[1] kna hiorvi þvNvm
hræs þioðár ræsa
yGr hilmir lætr[2] eiga
a/ld dreyrfá skioldv
styrs ryðr stillir hersvm
sterkr iarngra serki.

Iþessi visv erv allar oddhendingar [enar fyrri hendingar[3], ok er þo þessi hattr drottqvæþr at hætti.

Nv skal syna sva skiotar samstofvr ok sva settar nær hveria aNaRi, at af þvi eykr lengð orðzins:

8. Klofin spyr ec hiálm
firir hilmis
hiarar[4] eG dvga seGir
þvi erv heldr þar er
scekr[5] skioldv
skafiN sverþ litvt ferþar
bila mvna gramr þoat
gvmna
gvlar ritr nai lita
draga þorir hann yfir
hreina[6]
hvatan brand þrvmv[7] randa. 610

Her er ifyrsta ok þriþia visv o(rði) niv samstofvr, en ioðrv ok i env[8] fiorða vii. Her er þat synt, hversv flestar samstofvr megv

---

[1] her R, hann R*. [2] etr med h over l. R, v tf. R*. [3] Mgl. [4] hiara R, hiarar R*. [5] ek er rett. i R. [6] Noget rett. i R. [7] þrvmv R, þrymv R*.

L. 1. þat: ul. W. rétt: rettr U. þviat: ul. U. orð-: orða- WU. — 2. fegra . . fylla: omv. WU. — 4. er: eru W. — 6. oðrv: eino orþi oþro U, orði tf. W. — 6—7. visv orði: ul. WU. — 7. sva: ul. WU. — 8. Overskr. i U*U: Oddhent, vij tf. U. — 8a også i U*. — 9a. hvatr: huatt W. hlæs: læs W; les TU. skatna: skatnar U. — 10a. hann: her R. kna: kann TU. — 11a. ár: vel tf. U. — 8b. lætr: WU; letr R; hetr T; hvetr R*. — 10b. styrs: styrks U. — 12. I—visv: Her WU. enar—hendingar: WU; ul. RT. — 12—13. er þo | þessi hattr: omv. T; þessi ul. WU. — 13. hattr drottqv.: omv. U. hætti: heiti U. — 16. Overskr. i T: uiij, i U: Avnnvr oddhending. — 16a. KlofiN—hialm: også i U*. — 18a. hiarar: R*WU; hiara RT. — 19a. erv: er W. — 20a. scekr: R*TWU; men R har oprl. noget fejlskr. — 16b. mvna: munat W; mvnaþ U. — 16—17b. þo—gvmna: þar er gvmnar U. — 19b. yfir: fyrir U. — 20b. hreina: hreinna TW, hreinan U. — 21b. þrvmv: R og vist W; þrymv R*; þrumo T, þrimv U. — 22. ok þriþia: ul. W. orði: meðr drottkuæðum hætti tf. W.

vera ivisv orþi með drottqvæþvm hætti, ok af þessv ma þat vita, at viii. eþa vii. megv vel hlyþa ifyrsta ok þriþia visv o(rði).
46a Iþesi visv erv allar frvmhendingar hlvthendvr, ok dregr þat til, at lengia ma orþit, at sem flestar samstofvr standi firir hendingar. Þat er anat leyfi hattana, at hafa idrottqvæþvm hætti eitt orð eða tva ivisv með alagvm eþa dethent e(ða) dvnhent e(ða) skialfhent eþa með nokqvorvm þeim hætti, er eigi spilli qveþandi. Þriþia leyfi er þat, at hafa aþalhendingar i fyrsta e(ða) þriþia visv orþi. Fiorþa leyfi er þat, at skemma sva samstofvr[1], at gera eina or tveim[2] ok taka or anaR hlioðstaf; þat kǫllvm vær bragarmal, sva sem[3] q(vað) ÞorariN mahliþingr:

Varþak[4] mic þars myrþir morðfars vega þorþi[5].

En er sv grein vt sett myklv lengra. Þat er hit fimta leyfi, at skipta tiþvm i visv helmingi. Sétta leyfi er þat, at hafa idrottqvæþvm hætti samhendingar eþa liðhendingar. Þat er it siavnda,
612 at hafa eitt mals orð ibaþvm visv helmingvm, ok þyckir þat spilla ieinstaka visvm. Atta er þat at nyta, þott samqvætt verþi við þat, er aðr er ort visv o(rð) eþa skemra. Nivnda er þat, at reka til hinar fimtv keningar, en or ættvm er, ef lengra er rekit; en þott þat finiz ifornskalda verka, þa latvm vær þat nv vnytt. Tivnda er þat, ef[6] visv fylgir drag e(ða) stvþill[7]. Ellipta er þat, at er eða[8] en eþa at ma hafa optaR en eitt sin ivisv helmingi, sva sem Refr q(vað):

Sæll er hiN er hrana tið ervmc vitnis vaþa
hádyra vel styrir vingorð[9] vnir sinv.

[1] Skr. stam-. [2] tveim R, tveimr R*. [3] her er tf. (ul. T). [4] Rett. fra -at. [5] Rett. fra þorþv. [6] Rett. fra at. [7] Her findes stykket 220,1—3. [8] Rett. fra eð. [9] Rett. fra -griþ.

L. 1. vera: verða W. — 1—2. með—orði: ul. W. — 2. eþa: ok U. — 3. þesi visv: þesso viso ordi T. hlvthendvr: hlvtendvm U. — 5—220,5. Þat—verþr: er rimeligvis et indskud. — 6. eða(3): ok W. — 7. eða—eþa: ul. W. — 8. eða: ok WU. — 10—13. þat—lengra: ul. WU. — 12. Varþak: T; varþat R. þorþi: T; þorþv R. — 14. -helmingi: -orði W. leyfi—þat: ul. WU. — 15. eþa: ok W. lið-: hlit- U. Þat—it: ul. TWU. siavnda: leufi tf. T. — 16. orð: um alla visu tf. W. visv-: ul. W. — 17. Atta: leufi tf. T. er þat: ul. UWT. -qvætt: -kveðit W. — 18. skemra: saman tf. T. Nivnda: leufi tf. T. er þat: ul. WU. — 19. ættvm: hattum T. er(1): ul. WU. — 20. verka: verkvm U. þat nv: omv. U. — 21. er þat: ul. WU. ef: TWU; at R. stvþill: her følger i alle hdss. det følgende (220,1—3): Ok sva—sia, men det passer ikke her. — 22. en(2)—siN: ul. U. eþa: ul. W. — 23. sva: ul. WU. — 24a. hiN: heinn U. — 24b. tiþ: tiþir U. — 25b. -gorð: WT, gerð U; griþ R.

Ok svá þoat þat se isiþaRa helmingi, ef maðr er nefndr e(ða) kent nafn hans ifyRa helmingi, þott þa[1] se eigi nafn aNan veg en hann eþa hiN e(ða) sa e(ða) sia. Tolpta er atriðs klæf.

Hvat er tiða skipti? Þrent. Hvernig? Þat er var, þat er er[2], þat er verþr. Hver setning er þat, at breyta hattvm með mali einv? Þat ma svá gera, at gefa nafn hattvm ok greina svá tolv hattaNa ena fyrstv, en halda aNaRi ok eNi þriþiv tolv setningar; þat er sem fyR var ritat, at hafa viii. visv o(rð) íǫrindi, ok hin þriþia tala at hafa vi. samstofvr ivisv o(rði) ok sǫmv setning hendingaNa. Hattvm er skipt með ymissvm orð- 614
tǫkvm, ok er þesi eiN hattr, er kallaðr er xvi. mællt[3]:

9. Vex iðn vellir roðna — skekr[4] rond skildir bendaz
verpr lind þrimv snerpir — skelfr askr griþvm raskar,
fæsc gagn fylkir eignaz — brandr gellr brynivr svndraz
falr hitnar seðzc vitnir — braka spior litaz avrvar.

Her erv tvæ mal fvllkomin ihveriv visv o(rði), en orþalengð ok samstæfvr ok hendingar ok stafa skipti sem drottqvætt.

Nv er breytt aNan veg drottqvæþvm hætti ok eN með mali einv. Þenna hatt kalla menn attmælt:

10. Iorð verr siklingr sverþvm — falla folk avelli
svndr rivfa spior vndir — fremr milldr iofvR hildi
lind skerr[5] istyr steinda — eG bitr a lim lyti
stækkr havs af bol lavsvm — liGr skavr sniþin hiorvi.

Her er mal fyllt ihveriv visv orði. Þesi er hiN þriþi: 616

---

[1] Rett. fra þat. [2] Mgl. [3] Rett. fra mælltr. Her muligt overskr.: ii. xvi mæltr. [4] skekr R, skefr R* (el. omv.?). [5] Rett. fra sekr.

L. 1. svá: ul. WU. — 2. kent—hans: kendr WU. þa: TU; þat RW. nafn | aNan veg: omv. T. — 3. hann: her U. sa..sia: omv. TW. klæf: her segir af sextan mæltv tf. U. — 5. er(1): WTU; ul. R. — 5—6. er(3) —nafn: fær nofn U. — 8. þat er: ul. W. at: ok W. — 10. hendingaNa: hendinga W. — 11. -mællt: TWU; mælltr R. — 12. Overskr. i T: ij. hattur, i U*: sextan mælt. — 12a også i U*. Vex: Vox U*. roðna: roþnan U*. — 14a. fæsc: felsk U. — 15a. vitnir: vitni U. — 12b. skekr: RTWU; skefr R*. — 16b. spior: spiot U. — 18. drottqvætt: i drottkvæþvm hætti U. — 19. aNan veg: ul. U. — 20. einv: saman tf. U. þenna—attm.: ul. U. — 21. Overskr. i T: iij. hattr, i U: attmæltr hattr, i U*: attmælt. — 21a også i U*. — 23a. lind: blind U. skerr: WU; sekr R; sceer T. steinda: stemþa snarest så U. — 25. fyllt: fult WTU. þriþi: hattr tf. T.

11. Yskelfir kan vlfvm fær gotna vinr vitni
avðmildr bva gildi valbior afar storan
lætr gylþis kyn gati vargr tér or ben bergia
gvnsnar vna hari bloðdryck ok grǫn rioþa.

46b Her lykr mali itveim visv orþvm. Sia hattr, er nv skal rita, er hin fiorþi þeina, er breyttir erv, en hin fimti at hatta tali; þetta er stælt kallat:[1]

12. Hakvn veldr ok[2] havlldvm valld a viðrar foldar
harðraþvm gvð iarþar vindræfvrs iofvr gæfv
tigia ler með tiri oþlingi[4] skop vngvm
teítr þioðkonvngs[3] heite avrlyndr skati giorla[5].

[Her er sva[6]:

Hakvn velldr ok[2] havlldvm teitr þioðkonvngs heiti[7],

618 en anat ok it þriþia visv o(rð) er ser vm mal, ok er þat stal kallat.[8]

13. Mandyrþir fa mærþar rioðvendils gat[10] randa[11]
mæt a/lld fira gæti rækiniorð at sækia
lytr avðgiafa itrvm hæf ferþ var sv harþa
øll stoð ser[9] of fiollvm heim skavt iorð or geima.

Þetta kavllvm vær hiastællt. Her er it fyrsta [visv orð[6] ok anat ok it[6] þriþia ser vm mal, ok hefir þo þat mal eina samstofvn

---

[1] Her ret tydelig overskr. stælt. [2] Først skr. en, men dette er underprikket og ok skr. over l. [3] Egl. skr. kgi, men i synes rettet (R*). [4] oþl- R*. [5] Næsten udvisket. [6] Mgl. [7] Rett. fra harðraþvm gvð iarþar. [8] þessi er enn fimti hiastællt (tf. R*) tf. [9] sęr R*. [10] kan(?) R*. [11] randar R*.

L. 1. Overskr. i T: fiordungalok iiij. háttur, i U*: Fiorþvngalok. — 1—2a. Y.—auðm. også i U*. — 2a. avð-: all- U. gildi: hilldi U. — 4a. vna: vnd s. U. — 4b. bloð-: blot- U. — 5—7. Her—kallat: ul. W. — 5. Sia: Sa U. hattr: ul. U. 6. hatta tali: hattvm U. — 6—7. þetta—kallat: ul. U. — 8. Overskr. i T: stellt. u. hattur, i U*: stællt. — 8a. også i U*. — 11a. konvngs: WT; konvngi R; konvngr U. — 8b. valld: WU; vauld T. — 12. Her—sva: W; ul. T; þetta er it fyrsta U. — 13. teitr—heiti: WU; harðraþum gvð iarðar RT. — 14. en: ul. W. — 14. ok(2)—stal: ul. U. — 15. kallat: þessi er enn fimti tf. R, hvortil R* tf. hiastælt. — 16. Overskr. i T: ui. háttr, i U*: hiastællt. — 16a også i U*. fa: fær U. mærþar: mæþar U*. — 17a. gæti: getir U. — 18a. lytr: lætr U. — 19a. ser: siar W. of: a U. — 16b. rioð: rioþr U. -vendils: -vandill W. gat: WT; gatz U, kan(?) R*. randa: randar R*. — 18b. harþa: handa U. — 20. þetta—hiastællt: ul. WU. visv orð: WU; ul. RT. it: WTU; at R. — 21. -stofvn: -stofu WU.

með fvllo orþi af hinv[1] fiorþa visv orþi, en þær fim samstofvr, [er eptir fara[2], lvka heilv mali, ok skal orðtak vera forn miNi. Þesi er hiN siavndi; langlokvm[3]:

14. Hakvn ræðr með heiþan — rogleiks nair riki
hefir drengia vinr fengit — remmityr at styra
620 lavnd verr[4] bvðlvngr brandi — avld fagnar þvi eigno
breiðfeld mikit veldi — orðróm konvngdómi.

Her hefr vpp mal ienv fyrsta visv orþi ok lykr i[5] env siþarsta, ok erv þav ser vm mal.

Þessi er en atti hattriN; tiltekit[6]:

15. Þeim er grvndar grimv — gvNhættir[7] kna gryttv
gialdseiðs ok var falldiN — gramr byr of þrek styra
drott man en þaNz atti — stort ræðr hann en[8] hiarta
aðr hans faþir raþa — hvetr bvðlvnga setri.

Her er hiN fyRi visv helmingr leiddr af þeiri visv, er aðr var qveþin, ok fylgir þat mals orð, er afleiþing er kavllvt, er siþarst var ihiNi fyRi visv, þesvm visv helmingi[9], ok er sa visv helmingr eigi elligar rettr[10] at mali.

Þesi er hiN nivndi hattr, drogvr[6]:

16. Setr of visa vitran — vapnrioðr stikar viþa
vigdrótt en þar hniga — vellbriotr alavgspiotvm
622 yr dregz við skot skvrvm — þryngr[12] at sverþa savngvi
skialdborg i gras aldir[11] — soknharðr þravmv iarþar.

---

[1] Skr. hina. [2] Rett. fra ero eptir visv orð. [3] Sål. R*. [4] feR R*. [5] Mgl. [6] Sål. R*. [7] Sål. R*; -heitir R. [8] þvi at R*. [9] Skr. -igi. [10] Skr. rett. [11] aldri(?) R, rett. R* til alldir. [12] þvngr R, rett. R* til þryngr.

L. 1. orþi(1): orðtaki W; orþino U. af—visv orþi: af éno U. visv orþi: ul. WT. — 2. er—fara: WU, (enn þer T) ero eptir visv orð RT. vera: við U. — 3. Þessi—langl.: ul. T. siavndi: aatti W. langlokvm: R*; ul. WU. — 4. Overskr. i U*: langlokvm. — 4a også i U*. — 6a. lavnd: land U. — 4b. nair: siair U. — 5b. remmi-: renni- W. — 8. hefr vpp: er upp hafit W. ok: en U. i(2): WU; ul. RT. — 10. þessi—tiltekit: ul. WU. tiltekit: R*. — 11. Overskr. i U*: afleiþingvm. — 11a. også U*. grimv: grimmu UU*. — 12a. -seiðs: -seiðr W. — 13a. drott: dratt U. man: mvn U. þaNz: þaz WT; þess U. — 11b. -hættir: WTUR*; -heitir R. kna: kann W. — 12b. of: viþ U. — 15. þeiri: inni fyrri U og ul. er—qveþin. — 16. mals: visv U. afleiþing—kavllvt: afleiþingvm er kallat U. er(1)—er: heitir ok W. — 17. hiNi—þesvm: hinum fyrra W. helmingi: er sva breytt tf. U. — 18. elligar: ella U. — 19. þesi—hattr: ul. U; hattr ul. W; drogur tf. R*, ul. de øvr. — 20. Overskr. i U*: drogr. — 20a også i U*. of: vm UU*. visa: visi U*. — 22a. yr: vr U. — 21b. -briotr: -bríot W. — 22b. þryngr: R*WT; þravngr U; þvngr R. — 23b. þravmv: þrumu W, þrimv U.

Þat malsorð, er fyrst er iþesi visv, er siþarst[1] i hiNi fyRi, ok er hin siþari[2] sva dregin af hiNi fyRi; þvi heita þat dra/gvr.[3]

Þessi er hiN tivndi hattr, er vær kǫllvm refhvorf. Iþeima hętti skal velia saman þav orðtǫk, er vlikvz se at greina, ok hafi þó eiNaR tiþar fall bæþi orð, ef vel skal vera.[4] En til þesa hattar er vant at fiNa a/ll orð gagnstaþlig, ok er her firir þvi svm orð dregin til hæginda, en[5] synt er iþesi visv þat, at[6] orþin mvnv fiNaz ef vandliga er leitat, ok mvn her þat synaz, at flest frvmsmið stendr til bota; sva er her qveþit:

17. Siks gloþar veR sækir
slétt skarð hafi iarþar
hlifgranda rekr hendir
heit kavld loga a/ldv
fliott valkat skilr fylkir
friþ læ ra/þvls[7] sævar
ran sið ræsir sta/ðvar
reiðr glaðr fravmvm
meiþvm.

Her er ifyrsta visv o(rði) sva qveþit, siks[8] gloþar[9]: sik er vatn,
47a gloð er eldr, en eldr ok vatn hatar hvart avðrv. Verr sækir, þat er vlikt at veria ok sækia. . . . at visv orð er sva: slétt skarð
624 hafi iarþar[10]; slétt, þat er iafnt, skarð, þat er vslétt, ok sva hafi iarþar, sær er haf, land er iorð; en þa er ieitt[11] fall[12] mælt, at sa ferr af hafi til iarþar. Þriþia[13] visv orð er sva: hlif granda, þat er liost refhvorf mælt, ok sva: rekr hendir; sa flytr bra/vt, er rekr[14], en sa stavðvar, er hendir. [Sva er et fiorða[4]: heít ka/ld, þat er lios orð, ok sva: loga a/ldv; logi er eldr, alda er

[1] Skr. siþars. er. [2] Skr. siþara. [3] Her mulig en overskr.: refhvorf. [4] Mgl. [5] Rett. fra er. [6] Rett. fra er. [7] Rett. fra ra/þvl. [8] ok tf. [9] veR sækir tf. [10] Rett. fra iarþa. [11] Rett. fra ætt. [12] Rett. fra fvll. [13] Rett. fra þriþv. [14] Skr. rek.

L. 1. er(2): ul. U. visv: ul. U. siðarst: er tf. RT, var tf. U. — 1—2. ok—dra/gur: ul. W. — 2. þvi—þat: þat heita U. dra/gur: þessi er inn tiundi hattur. Refhvaurf x. háttr tf. T; Her segir vm refhvorf tf. U. — 3. er—tivndi | hattr: omv. U. þeima: þeim U. — 4. þav: ul. T. -tǫk: ul. W. se: erv U. — 5. vera: WU; ul. RT. En: Nv er U og ul. følg. er. — 6. er(2): erv WU. firir: af W; ul. U. — 7. en: WTU; er R. er: ul. W; þat tf. U. þat: ul. WU. at: WTU; er R. — 8. er: at tf. U. her: ul. U. — 9. bota: umbotar W. sva—her: sem her er WTU. — 10. Overskr. i U*: Refhvorf. — 10a også i U*. — 11b. roþvls: U; ravðul RWT. — 15. qveþit: ul. W. siks: of(ok) tf. RT. gloðar: veR sækir tf. R. — 16. avðrv: annat U. verr: ok tf. U. — 16—17. þat—vlikt: olikt er W. — 17. . . . .: ann- de øvrr. sva: ul. T. — 17—18. slétt—iarþar: ul. U. — 18. ok sva: ul. W. — 19. land . . iorð: omv. W. þa: þat U. i: ul. U. eitt fall: WTU; ætt fvll R. at: ef W. — 20. visv: ul. W. granda: rekr hendir tf. U. — 21—23. refhvorf —orð: ul. T. — 21. refhvorf: ul. W. mælt: ul. U. flytr: áá tf. W. — 22. Sva—fiorða: WU; ul. R.

siar. Fimta orð er sva: fliott valkat; fliott er þat, er skiott er, valkat þat er seint er; ok sva: skilr fylkir; sa, er skilr[1], dreifir, en sa, er fylkir, samnar. Sétta orð er sva: frið lę; friþr er sætt, læ, þat er væl; ok EN: ravþvll sævar; ra/þvll er sol, ok gengr hon firir eld iǫllvm keNingvm[2]; sær er EN sem fyR imoti eldi. Sia/nda orð er sva: rán sið; rán, þat er osiðr, ok sva: ræsir stavðvar; sa flytr, er ræsir, en sa heldr[3] aptr, er stavðvar. Atta orð er sva: reiðr glaðr; þat er liost mælt; ok sva: fra/mvm meiþvm; þat er viafnt[4] at viNa manne frama eþa meizlvr. Her erv synd iþesi visv sextan orðta/k svndrgreinilig, ok erv flest oflios til retz mals at færa, ok skal þa sva vpp taka: siks gloð, þat er gvll; sækir gvllz, þat er maðr; hann verr skarð iarðar hafi slett, þat erv firþir; sva heitir fylki iNoregi; hlif grandi, 626 þat er vapn; hendir loga a/lldv er maðr, er rekr kavld heít sverþinv, þat er at hegna vsiþv; fliott valkat ma þat kalla, er skiot raþit er; þat skilr hann af ofriþinvm; konvngr heitir fylkir; ránsið ræsir stavðvar sævar ravþvls fravmvm meiþvm. Þetta heita en mestv refhvorf.

Þesi erv a/NVR refhvorf, ok erv her halfv færi visv orð, þav er refhvorfvm erv ort, ok erv þav tveN ioðro visv o(rði), ok erv firir þvi kollvð en mestv:

18. Bloð fremr hla/kk at haþiz — fal latit her hvitan
heldr slitnar dvl vitni — hollr gramr rekiN framþan
skioldr eN skatnar foldir — en tiGia sonr seGivm
skelfr harðr taka varþa — svalr brandr dvgir grandar.

[1] fylkir tf., men overstreget. [2] Skr. -igvm. [3] Rett. i R. [4] Skr. -iafn.

L. 1. orð: ul. U. — 1—2. er þat . . er(3) . . er(4): ul. T. — 1. er(4): en tf. U. — 2. ok sva: ul. W. er skilr: omv. U. er—dreifir: dreifir svndr er skilr W. — 3. er(1) fylkir: omv. W; er tf. U. — 4. þat: ul. W. ok eN: ul. WTU. — 5. sær: ok U. — 6. orð: ul. U. rán sið—osiðr: ran er þat er osiðr er U. rán sið: ræser stǫðuar tf. W. — 6—7. ok—stavðvar: siðr er fyrir sik W. — 7. sa(1): en sa W; sva U. flytr: flytir T. en sa: hinn W. Atta: Hit atta W. — 8. orð: visu orð WU. sva: Reiþr glaþr fromvm meiþvm tf. U. — 9. viNa manne: vna monnom U. meizlvr: meizla U. — 11. oflios: ofliost U. at færa: ul. W. þa: ul. W. — 12. þat(1): ul. W. þat(2): ul. WU. — 13. hafi: haf W. erv: er R. grandi: grand W. — 14. þat er: ero U. vapn: kend tf. U. hendir: ul. U. er(3): hann U. heít: með tf. U. — 16. ofriþ.: at tf. U. — 17. sævar . . fra/mum: ul. W. — 18. Þetta—refhvorf: ul. TU; þessi eru skr. W. — 19. Overskr. i U: Avnnr refhvorf, i T: xi. hattur. Þesi: Nv W. — 20. ort: sett U. ok—þav: þau eru W. oðrv: hveriu W. — 20—21. ok(2)—mestu: ul. W; firir ul. U. — 22. Overskr. i U*: Avnnr refhvorf. — 22ª. Bloð—h. også i U*. — 24ª. foldir: fellder W, fellir U. — 25ª. skelfr: skelf U. — 22ᵇ. fal: fall U; hal W. — 24ᵇ. sonr: son W; sonar U.

Her erv þav refhvorf iodro[1] orði: heldr ok slitnar ok dvl ok vitni; dvl er lá/n, en vitni er saNan. En ifiorþa visv o(rði) erv þesi: skelfr harðr taka varþa. Isétta visv o(rði) er sva: hollr
628 gramr, rekiN framþan. Iátta visv o(rði) er sva: svalr brandr, brandr er elldz heiti, dvgir grandar; þetta er ofliost ort. Her erv ok a/NVr maltа/k, þá/ er til mals skal taka, sva at kalla bloð fremr vitni, þat er vargr, en dvl eþa lavn slitnar eþa rofnar, at hla/kk haþiz, þat er orrosta. Ok ia/ðrvm fiorþvngi er sva, at harðr skioldr skelfr[2], en skatnar taka varþa riki. Ok i[2] þriþia fiorþvngi er sva, at hollr gramr of her lætr framþan fal hvitan rekiN; sa er framiðr, er[2] framaR er setr. Ifiorþa fiorþvngi er sva, at svalr brandr grandar seGivm, eN tiGia sonr dvgir.

Þesi er hiN þriþi refhvarfaháttr:

19. Segl skekr of hlyn Hvglar — ne ran viðr[b] haf hreinvm
hvast drifa skip rasta[3] — haravst skapar flavstvm
en favll of gram gylli[4] — hravN firir hvfi þvNvm
grvN divp hata . . . . — heil klofnar frið deilv[6]. 47b

Her er eitt visv o(rð) ihvarvm helmingi, þat er refhvorfvm er
630 ort, ok tveN i[7] hvarvm, sva sem her: grvN divp, hata vNa; [en i[2] envm efra helmingi er sva: heil klofnar, friþ deilv. Þesi erv at kalli en mestv refhvorf ok miNzt af þesvm. Nv hefiaz en miNi refhvorf. Her erv ein refhvorf ivisv o(rði).

---

[1] hverio tf. [2] Mgl. [3] raster R*. [4] Skr. gvlli. [5] Skr. við (fork.). [6] þessi erv at kalli en mestv refhvorf tf. [7] Rett. fra or.

L. 1. odro: hveriv tf. RT; visu- tf. WU. ok(1): ul. W. ok(2): ul. WU. ok(3): ul. WU. — 2. en(1): ul. W. er(2): ul. TU. — 2—3. visv—þesi: er sva U. — 3. skelfr: skelf U. taka: take W. visv-: ul. W = l. 4. — 5. brandr—heiti: ul. W. — 5. ort: ul. U. — 6. skal: skvlo U. kalla: at tf. W. — 7. fremr: frvm-(!) U. er: i tf. U. eþa(1): ul. W. lavn: kavn(!) U. — 8. at(1): eða U. — 9. skelfr: ul. alle. taka: at tf. WU. — 10. at: ul. U. of her: ul. U, men tf. her efter lætr. — 11. framiðr—setr: framdr er framidr er T. — 13. Þesi—refhvarfahattr: ul. WU. — 14. Overskr. i U*: En iij. Refhvorf, i T: xij. hattur. — 14a også i U*. of: vm U*, ok U. — 15a. rasta: rastar U, raster R*. — 16a. favll: fell U. of: vm U. gylli: TWU, gvlli R. — 17a. hata: utydel. U. . . .: vnna TWU. — 14b. ran: raun W. viðr: við alle. haf hreinvm: hal hanvm U; -hreini skr. W, hanom T. — 15b. ha-: haf U. skapar: skipar W; stafar U. — 16b. hvfi: hafi U. — 17b. deilv: þessi erv [at kalli (ul. W) en mestv (minztu W) refhvorf (af þessum tf. W) tf. RW, ul. TU. — 18—22. Her—orði: ul. W. — 18. visv: ul. U. hvarvm: viso- tf. U. — 19. i(1): TU; ór R. hvarvm: hvaro T. sva: ul. U. her: er tf. U. en i: U, ul. RT. — 20. envm: ul. U. — 20—21. at—en: kollvð U. — 21. mestv: messo(!) U. ok: þo tf. U. — 21—2. Nv—orði: ul. U.

20. Hélir hlyr at stali — vindr rétr vaþir bendir
hafit fellr en svifr þelli — vefr recr ahaf sneckivr
ferþ dvǫl fiRizt harþa — veðr þyR[1] visa iþior
fram mot lagar glammi — varar fysir skip lysa.

Her [erv ein refhvorf[2] ihverio v(isv) o(rði) ok flest oflios. Þesi erv a/NVR en miNi:

21. Lvng fra ec lyða þengils — þioð fær þvngra skeiþa
la reis of skvt[3] geisa — þra/ng rvm skipat la/ngvm
en sva/rð of her herþa — stal lætr styriar deilir
hliop stoð vnd gram Roþa[4] — stiN klavck imar savckva.

632 Her er refhvorf[5] ia/drv hveriv visv orði. Þessi erv en þriþiv:

22. Himinglæfa strýkr hafar — lysheims nair lioma
hravN skilia sog þilivr — liðr ár of gram bliþvm
lavgstiga[6] vill lægir — vðr reckir kiol kla/kkvan[7]
liotr fagr drasil briota — ka/ld eisa far geisar.

Her erv ein[8] refhvorf ihvarvm helmingi. Þesi erv en miNZtv refhvorf.

En er sa háttr, er vær ka/llvm refhvarfa broþvr:

23. FiRiz hond með haRa — avl mæþir lið lyþa
hlvmr[9] liðr vetr af svmri — let skipaz havll et[10] retta
en flavst við lavg Lista — eN skál at giof gola
lavng taka hvild at gavngv — gvllz svifr tóm en fvlla.

[1] Skr. þvR. [2] Rett. fra er eitt refhvarf. [3] Rett. fra skot. [4] Vist først skr. ri-, men i er udskrabet. [5] Skr. -hvor. [6] Synes rett. R* til lavn-(?). [7] Sål. R*; kykkvan R. [8] Mgl. [9] r er udraderet (R*?). [10] Rett. fra en.

L. 1. Overskr. i T: xiij. hattur. — 1—2a. Helir—hafit også i U*. — 1a. at: fyrir UU*. — 3a. ferþ: ferr U. harþa: hǫrða W. — 1b. rétr: rekr R*U. — 3b. iþior: iðnir U. — 4b. lysa: lyþa U. — 5. erv—hvorf: W; er eitt refhvarf (hvorf U) RTU. visv: ul. W. oflios: ofliost WU. Þesi—miNi: ul. WTU. — 7. Overskr. i T: xiiij. hattur, i U*: Onnr en minni. — 7a også i U*. Lvng: lyng W. lyða: lysa W. — 9a. sva/rð: sverð U. — 10a. vnd: vm U. Roþa: bioþa U. — 7b. þioð: þik U. — 8b. þra/ng: þravngt U. — 11. visv: ul. TW. þessi—þriþiv: ul. WTU. — 12. Overskr. i T: xu. hattur, i U*: en þriþia. — 12a også i U*. — 13a. hravN: hren U. sog: sæg U. — 14a. lavgstiga: RT (lavn- R*?), logstigo U, lǫg skiða W. vill lægir: bil lægis U. — 15a. fagr: veðr- W. drasil: drasill U. — 12b. -heims: -keims U. lioma: liosu W. — 14b. vðr: vnnr U. — 16. ein: T; enn W; ul. R. hvarvm: hverivm U. — 16—17. þesi—hvorf: ul. U; kǫlluð tf. TW. — 18. En—refhvarfa broþvr: ul. WU. — 19. Overskr. i T: xvi. háttr, i U*: refhvarfabroþr(!). — 19a også i U*. FiRiz: firrit U*. — 20a. hlvmr: hlvm R*. af: at U. — 21a. flavst: flest W. — 19b. avl: el U. — 20b. et: U; at T (og så retto); en R; hin W. — 21b. at: of U. gola: gela U.

Her er ioðrv orði[1] ok fiorþa þav orð, er gagnstaðlig erv sem refhvorf, enda standa eigi saman, ok er ein samstafa millvm
634 þeira ok lvkaz bæþi eigi i[1] eina tið. Þesir hættir, er nv erv ritaþir, erv drottqvæþir at hendingvm ok orþa lengð. Her erv vi. samstofvr ihverio v(isv) o(rði) ok aþalhendingar ioðrv ok env fiorþa, en skothendor ifyrsta ok þriþia.

Hvernig skal skipta drottqvæþvm hætti með hendingvm[2] eþa orþa lengd? Sva sem her er, dvnhenda[3]:

24. Hreintiornvm gleðr horna
horn náir[4] litt at þorna
mioðr hegnir bavl bragna
bragningr skipa sagnir
folkhomlv gefr framla
framlvndr viþvm gamlar
hiN er heldr firir skot
skioldvm
skioldvngr hvnangs avldvr.

Her er þat mals orð fyrst ioðrv ok env fiorþa v(isv) o(rði). er siþarst er ienv fyrsta ok þriþia.

Þetta er tilsagt:

636 25. Ravst gefr avðlingr iastar
avl virþi ec sva[5] fyrþvm
þavgn fellir brim bragna
bior forn er þat horna
mals kaN milldingr heilsv
mioðr heitir sva veita
strvgs kemr ival veiga
vin kallac þat galli.

Nv er orðzqviþv hattr:

---

[1] Mgl. [2] Skr. -igvm. [3] Sål. R*. [4] Sål. R*, ná R. [5] Meget udvisket.

L. 1. orði: W; ul. R; viso orþi U. orð | er gagnst.: omv. U. erv: hvart oþro tf. U. — 2. enda: en U; ok W. — 3. þeira: ul. W. bæþi eigi: omv. U. i: ul. U. — 4. ritaþir: ritnir U. at: hætti tf. U. lengð: sva sem her er tf. U. — 6. -hendor: -hent U; hending W. i: hinu tf. W. þriþia: visv orði tf. W. — 7. Overskr. i U: Her segir, hverso skipta skal hættinvm, i T: dunhent, xvij. hattr. skipta: skipa W. — 8. eþa: ok W. Sva: ul. U. er dvnh.: ul. W; dvnhenda R*, ul. TUR. — 9. Overskr. i U*: dvnhent. — 9a også i U*. — 10a. náir: R*TWU; na R. — 11a. bavl: boð U. — 11b. hiN: sæ W. — 12b. skioldvm: skiolldv U. — 15. env: ul. U. — 16. Þetta—sagt: ul. TWU. — 17. Overskr. i T: xuiij. hattr, i U*: tilsagt. — 17a også i U*. Ravst: Ræst U. gefr: gaf U. iastar: astar UU*. — 18a. avl: oll U. sva: þat T. — 19a. þavgn: þegn U. — 19b. strvgs: stryks U. i—veiga: ualr æ veigar W. — 20b. kallac: kalla ek WU. galli: galda U. — 21. Nv—hattr: ul. WTU.

26. Fýs brytr fylkir eisv
fens bregðr hond á veniv
ranhegnir gefr Rínar
ravf[1] spyR ætt at iofrvm
miok trvir ræsir recka
rá/n ser giof til lavna
rað a lofþvngr lyþa
lengr vex hverr af gengi.

27. Iskalda skar[2] ec oldv 48a
eík var svð en bleika
reynd til ræsis . . . .
riks emc kvðr at slikv
briotr þa hersis[3] heiti
hátt dvgir sæmð at vátta
aðs af iarla pryþi
itrs vara siglt til litils.

Þetta er alags háttr. Her hefr vpp aNat ok hit fiorþa visv o(rð) með fvllv orði ok eiNi samstofv, ok leiþir þat orð af hinv fyRa visv orþi, en þær v. samstofvr, er þa erv eptir, erv ser vm mál. 638 Þesi er hiN fyrsti hattr, er ritaðr se, þeira, er breytt er af drottqvæþvm hætti með fvllv hatta skipti, ok heþan fra skal nv rita þær greinir, er skipt er drottqvæþvm hætti ok breytt með hlioþvm ok hendinga skipti eþa orþa lengð, stvndvm við lagt, en stvndvm af tekit.

Þetta er tviskelft:

28. Vandbavgs[4] veitti sendir
vígrackr en[5] giof þackac
skialdbrags skylia mildvm
skipreiþv[6] mer heiþa

faN næst fylkir vNa
favl dyr[7] at giof styri
stálhreins[8] styriar deilis
storlæti sa ec mæta.

---

[1] Noget udvisket. [2] Rett. fra skal (skar R*). [3] Skr. hersers. [4] Van- R, vann R*. [5] ec tf. R*. [6] Rett. fra -reiþvm. [7] over r et punkt. [8] stol- R, stál- R*, et s synes udraderet.

L. 1a. Overskr. i T: xix, i U*: orþz qviþo hattr. — 1a også i U*. — 6a. ser: er T. — 8a. lengr: lengi T. — 1b. Overskr. i T: xx, i U*: Alags hattr. — 1—2b også i U*. — 1b. skar ec: TU: skal ec R; braut W; bratt(?) U*. oldv: eisv U*. — 2b. var: varþ U*. — 3b. . . . . fundar WTU. — 4b. emc: em W; em ek U. at: af T. — 5b. þa: sa T. — 7b. af: a T. — 8b. siglt: slikt WU. — 9. Þetta—háttr: RT; ul. de øvrr. vpp: ul. TW. ok—fiorþa | visv orð: omv. W. — 10. þat: ul. U. — 10—11. hinv—orþi: invm fyrra viso helmingi ok orþino U; visv orþi ul. W. — 11. eptir—mál: vm mal, er eptir ero U. — 12. er(2)—se: her ritadr TW; er.. se ul. U. breytt er: breyttr se U; breyttir se (eru W) TW. — 13. nv: ul. W. — 15. ok: eða TW. lagt: lagit W. — 16. en: ul. TU. — 17. Þetta—tviskelft: R; ul. WU. — 18. Overskr. i T: tuiscelft xxi, i U*: tviskelft. — 18a også i U*. Vand-: W; Van- RU*; Vann- RTU. veitti: veiti UU*W. — 19a. vig-: veg- W. en: ec tf. R*. — 20a. brags (ɔ: braks): -bragz U. — 21a. reiþv: reþi U. mer: menn U. — 18b. vNa: vinna T. — 19b. favl dyr: fjǫldyr W; falldvr U. at: af W. styri: styris W; styra U. — 20b. hreins: hrein R*. styriar: styria W. deilis: deili U. — 21b. sa ec: faer U.

Her er[1] ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði) þat, er hattvm skiptir; her standaz hlioðfyllendr sva nær, at ein samstafa er imilli þeira; þeir gera skialfhendvr stvðlar, ok er hiN fyRi vpphaf v(isv) o(rðz), en hendingar standaz sem first, en ef frvmhending er iþeiri samstofv, er næst er hiNi fyrstv, þa bregz eigi skialfhenda.

640 Þessi er dethendr hattr:

29. Tvær man ec hilmi hyrvm — fvss gaf fylkir hnossir
heims vistir[2] otvistar — fleinstyri[3] margdyrar
hlavt ec asamt at sitia — hollr var hersa stilli[4]
seimgildi femilldvm — hoddspennir fiolmennvm.

Her skiptaz hættir ioþro ok fiorþa v(isv) o(rði), ok ræðr en fiorþa samstofvn hattvnvm.

Þetta er dravgshattr:

30. Þoll bið ec hilmis hylli — vigfoldar niot valdi
halda grænna skialda — vandar margra landa
askr beið af þvi þroska — nytr vartv os til itrar
þiliv Hrvngnis ilia — elli dolga fellir.

Her er eN i a/ðrv[5] ok ifiorþa[5] v(isv) o(rði) þat, er hattvm skiptir,
642 ok ræðr her hin þriþia samtafa. Nv hefr vpp aNat qvæþi.

31. Stals dynblacka stavckvi[6] — oddz blaferla iarli
stiNgeðs samir miNaz — a/vrbriot ne skal þriota
alms bifsæki avkvm — Hars saltvnnv[7] hraNir
YGs feng alof þengils — hrærvm að at stæra.

[1] Mgl. [2] heims vist er R, heimsvister R*. [3] flen- R, flein- R*. [4] stillir R*. [5] Omb. [6] stavcki R, stavckvi R*. [7] Skr. tavNv.

L. 1. ok þriþia | visv o.: omv. W. — 2. standaz: standa U; stuðlar tf. TU. ein—er: tvær samstofur eru W. — 3. þeir: þær W; þer U. skalfhendvr: -ar U; stvðlar ul. WUT. — 3—5. ok—skialfhenda: ul. TW. — 3. er: ero U. vpphaf: vpphavf U. — 4. first: fyrst U. ef: ul. U. — 6. Þessi—hattr: ul. TWU. — 7. Overskr. i T: xxii, i U*: detthent. — 7—8a også i U*. — 7a. Tvær: Tveir T. man: mvn U*. — 7b. gaf: gefr W. — 8b. styri: stori T; styrir WU. — 10b. lyder i U: hatt spenn fiolni ennvm. — 11. visv orði: ul. U. — 12. -stofvn: stafa WU. hattvnvm: hattvm U; ordunom T. — 13. þetta —hattr: ul. TWU. — 14. Overskr. i T: 23, i U*: draugshattr. — 14—15a også i U*. — 14a. Þoll: Holl T. — 15a. grænna: græna U*. — 14b. niot: mot U. valdi: valþi U. — 16b. vartv: vatv U. itrar: itra U. — 17b. fellir: fellis W. — 18. eN: ul. WU. eN i: i eno T. a/ðrv . . fiorþa: WU; omv. RT. — 19. -stafa: -stafan T. Nv—qvæþi: ul. U. Nv: Her W. vpp: ul. W. qvæþi: þat er ort er um Skula iarl ok heitir bragarbót tf. W. — 20. Overskr. i T: 24, i U*: bragarhattr. — 20—21a også i U*. — 20a. stavckvi: WTUR*; stavcki R. — 22a. alms: alfs W. avkvm: aukinn W. — 22b. -tvnnv: tavNv R; tvnnvm U. — 23b. að . . stæra: odd . . skera U.

[1]Her skiptir hattvm ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði); her standaz, sem first ma, stvðlar, en hendingar sva, at ein samstafa er a milli; þat greinir hattvna.

Þenna hátt kalla menn riðhendor:

644 5 32. El þreifz skarpt of Skvla — seimþreytir[2] bio sveita
skys snarvinda lindar — sniallr ilstafna hrafni
eG varþ hvoss ihavGvm — Páll varð vnd fet falla
hræss dynbrvNvm rvNin — fram þrabarni arnar.

Her skiptir hattvm ioþrv ok fiorþa v(isv) o(rði); standa þar
48b 10 hendingar baþar samt nær enda ok lvkaz a ein . . . . . f baþar, ok er betr, at samhlioþandi se eptir aðra.

Þesi hattr er kallat veGiat:

33. Lifs varþ rán at ravnvm — hravð of hilmis broþvr
reið[3] sverþ skapat mioc — hvos eG friþar von
15 ferþvm — seGivm
stavng oð þratt a þingi — spiot naþv bla bita
þioðsterk liþv fram merki — bvandmenn hlvtv þar reNa.

Her er hatta skipte ioþro ok fiorþa v(isv) o(rði), ok er þar ein samstofvn sett í, sva at tvær erv siþaR, ok avkit þvi lengð
20 orðzins.

Nv er flagþahattr:

---

[1] Þetta heitir bragar bot tf. [2] Rett. fra sveim-. [3] reð R, riðv R*.

L. 1. fyrsta: oþrv U. orði: ok ræðr su samstafa haattum er næst er hinni fyrstu tf. W og ul. resten. standaz: standa U. — 2. sem—ma | stvðlar: omv. TU. — 4. Þenna—hendor: ul. TWU. — 5. Overskr. i T: 25, i U*: liþhendvm. — 5—6a også i U*. — 5a. of: um WUU*. — 6a. skys: ul. T. — 8a. rvNin: unninn W. — 5b. seim-: TWU; sveim R. bio: hio T. 6b. stafna: stafni W. — 7b. Páll: valr U; þollr W. fet: fit TW; fot U. — 9. ok fiorþa | visv o.: omv. T; ok tf. W. þar: ul. WU. — 10. baþar samt: ul. U. a ein . . . f: a einum hliodstaf T; i einum staf W; i einn hlioðstaf U. — 11. aðra: bæðar W. — 12. Þesi—veGiat: ul. TWU. — 13. Overskr. i T: veggiad 26, i U*: veggiat. — 13—15a også i U*. — 13a. varþ: var UU*. — 14a. reið: TW; reð R; riðu R*; reidd UU*. sverþ: serð U. — 16a. stavng: stǫg W. a: at U. — 13b. of: vm U. — 17b. bvand-: bond- U. — 18. ok fi. | visv o.: omv. W. — 18—19. er—í: aukit þar i einni samstǫfu W; samstafa skr. U. — 19. avkit þvi: eykr þat W. — 21. Nv—hattr: ul. TWU.

646 34. Flavst bío folka treystir hest rak hilmir rasta[1]
fagrskioldvþvstvm avldvm harðsveipaðaztan[2] reipvm
leið skar bragnings broþir siar hlavt við þrǫm þiota
biartvegivþvstv regi þvnghvfvðvzto lvngi.

Her skiptir hattvm ioðro ok env fiorþa v(isv) o(rði); er her avkit bæþi samstofv ok fvllnat orðtak sem framazt, ok eptir þa samstofvn erv þriar samstofvr ok er rett drottqvætt, ef hon er or tekin.

Þesi háttr er en forna skialfhenda:

35. Reist at[3] Vagsbrv vestan stǫcr ox er bar[4] blacka
varsima bar fiari brims firir iord it grimma
heitfastr hafar rastir herfiolð hvfar svǫlþv
hialmtyr svolv styri hran lað[5] bvandmana.

Her er skialfhent með aþalhending iþriþia visv o(rði) ihvarvm tvegia helmingi, en at[6] oðrv sem drottqvætt. Þenna hatt fan fyrst Veili; þa la hann ivtskeri nokqvoro, komin af skipsbroti, ok hǫfþv þeir illt til klæþa ok veðr kallt; þa orti hann qvæþi, er kallat er qviþan skialfhenda eþa drapan steflavsa, ok qveþit eptir Sigvrþar sagv.

648 Þetta er þrihent kallat:

[1] rastar R*. [2] -greip- R*. [3] Sål. R*, Reistat R. [4] Skr. 2 gg, sidste gg overstr. (af R*?). [5] lað R*, rað R. [6] Mgl., men t synes skr. over det følg. o og dette rett. til a.

L. 1. Overskr. i T: 27, i U*: flagþalag. — 1—2a også i U*. — 2a. -vþ-: vz- UU*. avldvm: eldum UU*. — 4a. -vþ-: uz- U. regi: hreggi WU. — 3b. þiota: þriota T. — 4b. þvng-: þingi T. -vð-: ul. U. — 5. env: ul. WU. er her: ok W. — 6. bæþi: ul. U. framazt: ma tf. U. — 7. stofvn: -stofu WU. er(1): ul. W. -qvætt: -qvedit T. — 9. Þesi—henda: ul. TWU. — 10. Overskr. i T: 28. — 13a. svolv: svðro T. — 10b. stǫcr: UT; stǫkk W. er: en W. blacka: backa U. — 13b. lað: rað R; lið W. bvand-: bond- U. — 14. -hent: henda W. -hending: -hendingum W. i . . orði: hið . . orð W. — 15. tvegia: ul. WU. — 16—19. fyrst—sagv: sa maðr er Veli het þa er hann kom or skipsbroti þa er hann var i skeri einu. þa orti hann kuæði þat er hann kallaði kuiðuna skialfhendu eða drapuna steflausu. her eru iii. hendingar i uisu orði ok skothent en þriðia hending ok fylgir samstafa huerri hendingu W, alt efter v. 38. — 16. fyrst: Þorvaldr tf. U. — 17. hofþv—til: hafþi fatt U. ok(2): en U. — 18. kallat: kollvt U. — 18—19. ok—sagv: ul. U. — 20. þetta—kallat: ul. TWU.

36. Hristi hvatt þa er reistiz hond lec herivm[1] reyndiz
herfavng mioc lavng hiorr kalldr allvalldr
vestavng manballdr
samþi folk en fravmþvz eg fra ec breiþa bioggiv
fvllsterk hringserk grams bragning fylking[2] stoð
verk þing.

Þrenar aþalhendingar erv her ioðrv ok env fiorþa visv o(rði) ok lvkaz allar einig, ok fylgir samstofvn firir hveria.

Nv er hin dyri háttr:

37. Van kan virþvm bana hátt þrátt havlþa attar
vald giald hofvndr[3] aldar hravð avð iofvr rá/þvm
ferð verþ folka herþi þat gat þengill skatna
fest mest sa er bil lestir þioð stoð af[4] gram bioþa.

Her erv ifyrsta ok þriþia visv orþi tvær aðalhendingar samt ivpphafi, en hin þriþia at hætti við enda.

650 38. Farar[5] snarar fylkir byriar svipa skipa syior hepnar
freka breka lemr savmvm þravmvm ibyr
asneckivm ravmmvm
vaka taka visa reckar[6] Haka skaka hranir
viþar[6] skriþar at þat biðia blavckvm
hliþar miþar vnd kiol niðri.

Her erv iii. hendingar i visv orði ok skothent i fyrsta ok þriðia visv orði, en þriðia hending [at hætti við enda[7], ok fylgir samstafa hverri hendingv.

---

[1] Skr. hverivm, men v synes udraderet (R*). [2] Skr. -ink. [3] hofvþ R*. [4] of R*. [5] Verset findes efter digtets slutning. og beg. her: Snarar farar farar snarar. [6] Mgl., men er mulig tf. i randen (R*?), og efter verset er tf. med indvisn.tegn: reckar viþar (R*?). [7] Mgl.

L. 1. Overskr. i T: 29, i U*: þrihent. — 1a også i U*. Hristi: hristiz UU*. — 3a. fravmþvz: framðiz W, framþi U. — 1b. herivm: hverivm WR. — 2b. kalldr: kalld W. — 7. Þrenar—her: Her erv þr. aþalh. WTU; kenningar (!) skr. T; U tf. samt. env: ul. W. — 8. ok—einig: ul. U: einn veg skr. W. -stofvn: -stafan WU. — 9. Nv—háttr: ul. TWU. — 10. Overskr. i T: 30. — 11a. hǫfvndr: hǫfuþ R*. — 12a. herþi: hirði W. — 13a. fest: flest W. sa: sv U. — 10b. þrátt: hraatt W. attar: ættar W. — 13b. af: vm U; of WR*. — 14. erv: er TWU. ok þriþia: ul. W. orþi: ok hveriu i upphafi tf. W. samt: saman W og ul. i upph.; sem U. — 15. en: ok W. — 16—21. Findes her kun i U, i R er det skrevet allersidst, i W efter v. 54 (i T findes det ikke, måske har det stået sidst som i R). — 17b. þravmvm: fromvm U. — 22—24. Her—hendingv: W; ul. RTU. — 23. at—enda: (ved konjektur), ul. W. Foran Her har W den sætning, som findes ellers efter v. 35 (se ovf.).

Þesi háttr er kallat tiltekit:

39. Ok hialdreifan hofv — hialdrs þa er hilmir foldar
hodd sticklanda miklir — hvgfærvm[1] gaf stæri[1]
morðflytir kna mæta — ogn svellir fær allan
malmskvrar dyn hialmar — iarldom gavfvgr soma.

Her skiptir hattvm it fimta v(isv) o(rð) ok leiþir íþvi orþi mal-
49a tac af fyra visv helmingi, ok dregz þat v(isv) o(rð) með hlioð-
fyllingvm[2] mioc eptir skialfhendv ene nyiv.
652 Þesi hattr er kallat greppamini:

40. Hver fremr hildi[3] bara — veldr hertogi hialdri
hverr er męlingvm ferri — hann er first blikvrmanne[5]
hverr gerir[4] happ at stærri — hann á havpp at syni
hverr kan avð at þverra — hann velir blic spanar.

[Þessvm hætti[6] er breytt til drottqvætz hattar með orþvm.
Nv er sa hattr, er vær kallvm liðhendor:

41. Velr itrhvgaðr ytvm — hiors vill rioðr at riþi
otrgiold iofvr snotrvm — reið malmr Gnitaheiðar
opt hefr þings firir þravngvi[7] — vigs er hreytt[8] at hættiz
þvngfarmr Grana sprvngit — hvatt Niflvnga skatti.

Þat erv liðhendor, er hin sami stafr stendr firir hendingar, ok
þa er rett ort liðhendr háttr, at i aðrv ok ihinv fiorþa v(isv)

---

[1] Rett. fra dyrvm .. styri. [2] Rett. fra -ing. [3] hialdr R*. [4] Udvisket og vist rettet (R*?). [5] blicner R, blicvr R*. [6] Rett. fra þesi heiti. [7] R*, þravngi R. [8] hret(?) R, hreytt R*.

L. 1. Þessi—tiltekit: ul. TWU. — 2. Overskr. i T: 31. — 2a. hiald-: hialdr- WU. — 5a. hialmar: RW; halmar R*TU. — 3b. færvm: TU; dyrvm R; stærvm W. stæri: TU; færi W; styri R. — 6. hattvm: hætti W. it—orð: i fiorþa viso orþi U. — 7. visv-(1): ul. W. — 8. -fyllingvm TWU; -fylling R. mioc eptir: með W. — 9. Þesi—mini: ul. TWU. — 10. Overskr. i T: 32. — 10a. hildi: hialdr R*. — 11a. feri: fyrri U. — 12a. gerir: a R*(?) — 13a. kan: kom U. — 10b. -togi: -tvgi U. — 11b. first: firstr W. blikvr: TUR; blikurs W; blicner R. — 12b. á: er of W. havpp: happ U. — 14. þessvm: I þ. W. -qvætz: -kveðins W. hattar—orþvm: ul. U; en flestir yrkia hann (þat W) með lettum hattum (heitum W) tf. TW. — 15. Nv—liðh.: ul. TWU. — 16. Overskr. i T: 33. — 18a. þravngvi: TWUR*; þravngi R. — 18b. hreytt: UR*; hret(?) R; hrott T; hrutt W. hættiz: hættis TU; hætti W. — 21—234,2. er—erv: ero rett ortar lidhendor vid þær hendingar er i eno visuordi ero T. — 21. þa: ul. U. rett ort: rettr ortr U. i hinv: ul. U.

orði se oddhending ok skothending við þær hendingar, er ienv[1] fyrra[2] v(isv) o(rði) erv, ok verþr þa einn vpphafs stafr allra þeira þrigia hendingaNa.

Nv er sa háttr, er vær kallvm retthent: 654

42. Alravþvm drifr avþi sniallr lætr afit falla
ognrakkr firvm Hlackar fagr regn iofvR þegnvm
veit ec hvar[3] vals areitv ognflytir verr ytvm
verþr hringdropa snerpir arm Mardallar hvarma.

Her erv aþalhendingar ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði), en gætt at taka or skothendor.

Nv er alhent:

43. Frama skotnar gram gottnvm herfiolð bera havlþar
giof saNaz ravf spaNar hagbals[5] lagar stala
menstiklir venz miklar[4] friþaz sialdan við valdi
maNdyrðir vaN skyrþar vallandz svala branda.

Her erv tveNar aðalheNdingar ihveriv visv orþi; þesi þyckir vera fegrstr ok vandaztr, ef vel er ortr, þeira hatta, er qvæþi se[6] ort eptir; ok er þa fvll alhending, ef eigi finz[7] i at, ec, en eþa þar smaorð, er þeim fylgia, nema þav standi ihendingvm, en eigi hafa allir menn þat varaz, ok er þat firir þvi eigi rangt, sem q(vað) Klæingr byskvp:

Bað ec sveit aglað Geitis dravgvm hest alavg læsta
gavr er ið at favr tiþvm lið flytr en skrið nytvm.

---

[1] Skr. einv. [2] Mgl. [3] Skr. hvat. [4] Rett. fra mikla. [5] s er udskrabet. [6] Rett. fra erv. [7] Skr. fiN.

L. 1—3. við—hendingaNa: ul. W. — 2. fyrra: U; ul. R. visv-: ul. U. — 3. hendingaNa: hendinga U. — 4. Nv—retthent: ul. U; dett- skr. W. — 5. Overskr. i T: 34. — 5a. avþi: audar T. — 6a. -rakkr: rackar U. — 7a. hvar: WTU; hvat R. — 7b. -flytir: flytum W. — 8b. -dallar: -þallar U. — 11. Nv—alhent: ul. TWU. V. 43 og 44 står sammen med den dertil hørende kommentar sål. i W, men i RTU i omv. orden. Ws ordning må i henhold til det ellers fulgte ordningsprincip være den rette. — 12. Overskr. i T: 36. — 12a. gram: gramr U. — 13a. ravf: ref U. — 14a. venz: venr U. miklar: WU; mikla RT. — 15a. vaN: innan U. — 13b. -báls: bal R*. — 15b. vallandz: vanðz U. — 16. tveNar: tvær W. — 17. fegrstr . . vandaztr: omv. U. ortr: ort W; kveþit U. se: TWU; erv R. — 17—18. ort eptir: af ort U. — 18. ok: ul. W. — 20. allir menn | þat: omv. W. firir: ul. WU. — 23a. ið: hrið U. — 22b. læsta: lesti U. — 23b. skrið: skip U.

En er sa háttr, er vær kǫllvm ina miNi alhendv[1], þat erv skothendor ienv fyrsta v(isv) o(rði) ibaþvm helmingvm, sva sem her segir:

44. Samþyckiar[2] fremr sa/ckvi[3] festriþir kna Froþa
snar Baldr hiarar aldir friðbyG liþi tryGva
gvNhættir kaN Grotta fiolviniaðr[4] hylr Feniv
glaðdript hraþa skipta falr meldr alinveldi.

656 En miNi alhenda er þa rett ort, at haldit se visv lengð saman, en ef henne er skotit ifvlla alhendv, sva at skothendor se þar svmar e(ða) allar ivisv o(rði), þa er þat eigi rétt.

658 Þetta er stamhendr háttr:

45. Lætr vndin brot brotna armr kna við blik[5] blikna
bragningr firir ser hringa brimlandz viþvm randa
sa tekr firir men menia þar er hond at lið liþnar
mætt orð of sik fættir lysloþar beR gloþir.

49b . . . . fyrsta ok |þriðia v(isv) o(rði) tvi[6]qveþit at eiNi samstofv ok haft þat til hendinga, ok firir þvi ka/llvm vær þetta stamhent, at tvikylft[7] er til hendingariNar, ok standa sva hendingar iorþinv sem riðhendor.

Nv er sa háttr, er samhent er kallat:

46. Virþandi gefr virþvm ytandi fremr yta
verbal[8] liþar skeria avðs[11] sæfvna ra/þvm
gleðr vellbroti[9] vellvm þar er mætvm gram mæti
verþvng afar[10] þvngvm marblaks skipendr þacka.

---

[1] Rett. fra aðal-. [2] R*, þickiar R. [3] R*, sa/cki R. [4] R*, viniat R. [5] R*, brim(?) R. [6] Meget udvisket. [7] Rett. fra -klypt. [8] Rett. fra bals. [9] Rett. fra -brioti. [10] Rett. fra avrar-. [11] Først skr. avðs, men s er udrad. (R*?).

L. 1—3. En—segir: ul. W. — 1. alhendv: U; aðal- RT. — 4. Overskr. i T: Minne adalhenda. 35. — 4a. sa/ckvi: R*, sa/cki R; sǫkkum TWU. — 6a. Grotta: grottu W. — 7a. glað-: grað- W. — 4b. kna: kann W. — — 6b. -viniaðr: R*; -viniar W; viniat RTU. — 7b. falr-: fal- W. — 8. En —alh. | er—ort: omv. U (þá er). — 9. henne—skotit: ein er skothenda(t) U. -hendv: -hending W. — 10. þa—þat: þat er W. — 11. þetta—hattr: ul. WU; sam- skr. T. — 12. Overskr. i T: 37. — 14a. menia: meina U. — 15a. mætt: mæt TWU. fættir: fetir TU; fætir W. — 12b. armr: orm T. blik: WTUR*; brim R. — 14b. þar er: þvi at W. at: við W. liþnar liðna W. — 16. ....: Her er i WTU. ok þr. | visv o.: omv. U. — 17. hendinga: hendingar WT. — 17—18. ok(2)—hendingariNar: ul. W. — 17. firir þvi: ul. U, men tf. þvi efter vær. stam-: sam- T. — 18. -kylft: U; klypt RT. hendingar skr. U. — 19. orþinv: orþvm U. — 20. Nv—kallat: ul. TWU. — 21. Overskr. i T: 38. — 22a. -bal: WTU; bals R. liþar: ladar T. — 23a. broti: WTU; brioti R. — 24a. afar: WTU; avrar R. — 22b. avðs: auð R*W. — 23b. gram: grar T.

Her erv þær hendingar, er vær kallvm samhendor, þviat þesar erv allar með einvm stavfvm ok erv i fyrsta[1] ok iii. v(isv) o(rði) 660
sva settar sem skothendvr idrottqvæþvm hætti.

Nv er iþvr mælt:

47. Seimþverrir gefr seima — bavgstavckvir fremr
seímavR liþi beima — bavgvm
hringmildan spyr ec — bavggrimr[3] hiarar dravga[4]
hringvm — viðr gvllbroti gvlli
hringskemi brott stinga[2] — gvllhættr skaþa fvllan.

Her er þrimsinvm haft samhending[5] tysvar ifysta ok iii. v(isv) o(rði), en iavðrv ok hinv fiorþa er haldit afhendiNg sem idvnhendvm hætti.

Þesi hattr heitir klifat:

48. Avðkendar[6] veR avþi — heiðmonnvm byr heiþis
avðtýr boga navþir — heiðmildr iofvR reiþir
þar[7] er avðviþvm avþit — venr[8] heiðfravmvðr heiþar
avðs igvlli ravþv — heiðgiof vala leiþar.

Her halda samhendingar of allan visv helming ok taka með 662
apalhending ena siþaRi ioþrv ok env iiii. v(isv) o(rði).

Nv erv þeir hættir, er stvfar heita:

49. Hialdrremmir tekr Hildi — Heþins mala byr hvilv
hringr brestr at giof festa — hialmlestanda flestvm
hnigr vnd Havgna meyiar — morðavkiN þiGr mæki
hers valdandi tiald — mvnd Hiaðninga sprvnd.

---

[1] Rett. fra a/ðro. [2] Rett. af R* fra þinga(?). [3] grimmr R*. [4] dravgvm R*, R synes blot at have dravg. [5] Rett. fra -ingin. [6] Rett. fra -or. [7] R*; þat R. [8] R vistnok sål., men sidste streg er udvisket.

L. 1—2. ver—erv(2): ul. U. — 2. ok erv: settar til kveðandi W. fyrsta: W; ǫðrv RTU. iii: fiorþa U. — 3. sva settar: ul. W. — 4. Nv—mælt: ul. TWU. — 5. Overskr. i T: 39. — 6a. -avR: -err U. — 7a. -mildan: milldum W. — 9a. -skemi: -kenning U. brott stinga: R*; brotninga W; br. þinga RUT. — 7b. dravga: WU; dravgvm R*; dravg R; draugar T. — 8b. viðr: vinnr U. — 9b. -hættr: heitr U. — 10. haft: hǫfð W. — 11. hinv: ul. W. sem: ul. W. — 13. Þesi—klifat: ul. TWU. — 14. Overskr. i T: 40. — 14a. -kendar: -kendum W. — 15a. navþir: nauðar(?) W. — 16a. þar: R*WU; þat RT. avþit: auði W. — 15b. -mildr: -frækn U. — 18. of—helming: vm alla viso lengþ U. — 19. env: ul. WU. — 20. Nv—heita: ul. WU. — 21. Overskr. i T: 41. — 22a. festa: flesta U. — 21b. mala: malv U. — 22b. -lestanda: lestandi TU.

Her er it fiorþa visv orð styft[1] ok tekin af samstafa, er idrott-qvæþvm hætti skal setia með hending.

Þessi er meiri stvfr:

50. Ygs drosar ryfr eisa — geðvegiar svifr glvga
avld moðseva[2] tiold — gleſs[3] dynbrimi hręss[3]
gloð støckr ihof Hlackar — hvattr er[4] hyr at slétta
hvgtvns firvm brvn — hialdrs gnaptvrna aldrs.

Her er styft anat ok it iiii. v(isv) o(rð).

664 Nv er hin mesti stvfr:

51. Herstefnir lætr hrafn — vilia borg en vargr
hvngrs fvllseðiazt vngr — vígsara[5] klifr grar
ilspornat getr avrn — opt solgit fær ylgr
alldrlavsaztan havs — iofvr goðr vill sva bloð.

[Her erv avll visv o(rð) styfð.[6] Þessir hættir, er nv erv ritaþir, erv[7] greindir iþria staþi, þviat menn hafa ort fyr sva, at i eini visv var anar helmingr styfðr[8], [en anar helmingr[9] tvistyfðr,[8] ok erv þat hatta favll; sa er hin þriþi, er alstyfðr er, þvi at her erv oll[10] v(isv) o(rð) styfð.

Nv skal rita þan hatt, er skothendr heitir:

52. Ser skioldvngs niðr — . . . . . .
skvrvm — . . . . .[12] at hlym Gvngnis
skopt daraþar lyptaz — styrk erv mot vnd
50a hrindr gvn fana grvndar — merkivm
glyg of[11] fræk . . . . . [12] — malms of itran hilmi.

[1] tekin tf. [2] R skr. með, af R* rett. til moð-. [3] Sål. R*, gless R, og hress R. [4] hvatt kan R*. [5] skara R*. [6] Denne sætn. står foran verset. [7] Rett. fra ok. [8] Rett. fra styfr. [9] Skr. 2 gg. [10] Mgl. [11] Rett. fra af. [12] Afr.

L. it—ok: i hinu (ul. U) fiorða (fyrsta U) visu (ul. U) orði WU. ok: ul. T. af: su tf. TU. i: ul. U. — 1—2. er(2)—hending: enn at ǫðru sem drottkuætt W. — 2. setia: leggia TU. — 3. Þessi—stvfr: ul. WU; Inn m. st. T. — 4. Overskr. i T: 42. — 5a. avld: ell U. moð-: WTUR*; með R. — 6a. hof: haf WU. — 4b. vegiar svifr: veggr synir U. — 6b. hvattr: hvatt RR*. er: kan R*. — 7b. aldrs: alldr W. — 9. Nv—stvfr: ul. WU; Nv—hinn ul. T. — 10. Overskr. i T: 43. — 11a. hvngrs: hungr WU. — 12a. -spornat: spornar U. getr: letr TW. — 11b. -sara: skara R*. — 13b. bloð: godr T. — 14. Her—styfð: i R foran verset; WU her; ul. T. — 14—15. er—erv: ul. W. — 14. ritaþir: ritnir U. — 15. erv: ok TR; ul. W. ort—sva: sva fyrr ort W; fyr ul. U. — 16. helmingr(2): ul. WU. tvi-: til-(!) U. — 17. erv: er TW. sa—þriþi: enn her er sáá hinn þriði haattr W. er: kallaðr tf. W. her: þar U. — 18. oll: WU; ul. RT. — 19. Nv—heitir: ul. WU; Nu er skothendr háttr T. — 20. Overskr. i T: 44. — 23a. -fana: -fara U. — 24a. of: vm U; af WR. — 24a—21b. . . . .: fræknum tiggia | geisa ve firir visa veðr stong WTU. — 21b. hlym: hlyn U. — 22b. vnd: fyrir W. — 24b. malms —itran: hialms vin itrvm U.

Her erv skothendvr iǫllvm visv orþvm, en aNat sem drottqvæþr hattr.

666 Nv er sa hattr, er vær kallvm liðhendor:

53. Stiori venzt at stæra — haRi slitr í hverri
stór verk dvnv geira — Hiaranda favt snerrv
halda kaN með hildi — falla þar til fyllar
hialdrtýr vnd sik foldv — fiallvargs iorv þollar.

Iþessvm hætti erv liðhendor með tveNv moti, en aðrar aþa lvnd at við ena fyRi hending ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði). Nv skal rita þa hattv, er forn skald hafa qveþit ok erv nv settir saman, þott þeir hafi ort svmt með hatta favllvm, ok erv þesir hættir drottqvæþir kallaþir ifornvm qvæþvm, en svmir finaz ilavsa[1] visvm, sva sem orti RagnaR konvngr loðbrók með þesvm hætti:[2]

54. Skytr at Skavglar veðri — en i sǫfis sveita
en skialdagi haldaz — at sverþtogi ferþar
668 Hildar hlemmidrifv — ryðr aldar[4] vinr[5] odda
of hvitan[3] þra/m ritar — þat er iarls[6] megin snarla.

Her er[7] ifyrsta oc þriþia[8] v(isv) o(rði) hattlavsa, eN iǫþrv ok iiii. aðalhendingar, en havfvtstafriN stendr sva, sa er qveþandi ræðr, ioðro ok env fiorþa v(isv) o(rði), at þar er firir sett samstafa ein e(ða) tvær, en at avðrv sem drottqvætt.

Nv skal rita Torfeinarshátt:[9]

---

[1] Rett. fra lavsvm. [2] Her skimtes overskr. xlvi. [3] Rett. fra hvitvm. [4] -r svagt (raderet?). [5] r er raderet (af R*?). [6] Rett. fra iarl. [7] Mgl. [8] Skr. þriþi. [9] Her skimtes overskr. xlvi.

L. 1. erv: er W (det følg. ord er Iorkortet, -hent?). aNat: at oþrv U. — 3. Nv—liðhendor: ul. TWU. — 4. Overskr. i T: 45. — 4b. slitr i: skilr vnd U. — 6b. þar: þa U. — 7b. fiall-: fall- U. — 8. tveNv moti: tvennvm hætti U. — 9. at: ul. W. við: ul. U. orði: overskr. i U: hættir fornskallda. — 10. skald: RT; skaldin WU. settir saman: omv. W. — 11. með: at W. — 12. fornvm: forn- U. lavsa-: WTU; lausum R. — 13. sva—hætti: ul. W. — 14. Overskr. i T: Ragnarshattur 46; xlvi R. — 15a. ski. haldaz: skiolldvngi halldiz U. — 16a. hlemmi-: hleimi- U. 17a. hvitan: TW; hvitvm RU. — 16b. aldar: UT; alda RW. — 17b. iarls: WTU; iarl R. — 18. oc þr. | visv o.: omv. W. -lavsa: -leysa WU. ok: eno tf. U. — 19. sa: ul. U. ræðr: en tf. W. — 20. env: ul. W. at: ul. U. at þar: ul. W. — 21. eða tvær: ul. W. -qvætt: -kveðit er T. Herefter har W v. 38. — 22. Nv—hátt: ul. WU; Torfeinarshattur T.

55. Hverr sei iofra ǫgi
iarl fiolvitrvm betra
eþa giarnara at gæþa
glym harðsveldan[1] skialda

stendr af[2] stala skvrar
styR olitill Gavti
þa er folks iaðarr[3] foldir
feR signiorþvm varþa.

Her er ifysta ok þriþia v(isv) o(rði) hattlavsa, en iaðro ok fiorþa skothent ok riðhent.

670 Nv er Egilshátr:

56. Hverr ali bloþi byrsta
bens raʀðsylgivm ylgi
nema sva at gramr of gildi
grað dag margan vargi

gefr oddviti vndir
eG nýbitnar vitni
hann[4] ser fenris fitiar
fram klo loðnar roðna.

Her er ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði) hattlavsa, en i aðrv ok env fiorþa aðalhendingar ok riðhent.

Nv er Fleins háttr:

57. Hilmir hialma skvrir
herþir sverþi roðnv
hriota hvitir askar
hrynia bryniv spangir

hnyckia Hlackar eldar
harþa svarþar landi
remma rimmv gloþir
randa grand of iarli.

Her er sva farit hendingvm sem idrottqvæþvm hætti, en hendingar erv settar saman iondvrþv v(isv) o(rði).

672 Nv er Braga hattr:

---

[1] Sål. oprl. vistnok R, feldan R*. [2] Rett. fra of. [3] Rett. fra iarþar. [4] Rett. af R* fra her.

L. 1. Overskr. i T: 47, xlvii R. — 1a. ǫgi: ægir W; ægri U. — 2a. fiol-: for- U. — 3a. gæþa: græþa U. — 4a. harðsveldan: RT (hrað-) U; harðselldan W; -feldan R*. — 1b. af: WTU; of R. — 3b. iaðarr: W; iarðar RTU. foldir: ferðir W. — 4b. -niorþvm: morkvm U. — 5. -lavsa: leysa WU. ok(2): eno tf. U. — 6. skot-: aðal- W. — 7. Nv—hattr: ul. WU; Egilshattur T. Verset står i W efter det følg. — 8. Overskr. i T: 48. — 9a. bens: ben U. ylgi: ylgiar U. — 11a. grað—margan: gaf margan dag W. — 8b. vndir: und T. — 9b. -bitnar: -bitnvm U. — 10b. hann: TWUR*; her R. ser: er W. fitiar: fitia T. — 11b. loðnar: RTW; boþnar U. — 12. ok þr. | visv o.: omv. WU. -lavsa: leysa WU. env: ul. W. — 13. aðal-: al- U. ok: er tf. T. -hent: -hendur W. Hermed ender U. — 14. Nv—háttr: ul. TW. — 15. Overskr. i T: 49. — 17a. hriota hvitir: omv. T. — 20. -vrþv: -verðu TW. — 21. Nv—hattr: ul. TW.

58. Er til bialma hyriar sia kna[1] garð firir grvndv
heriom styriar vęni grindar Þvndar iaþra
þar sva at iarl til ognar er skatna vinr skialdar
egnir togno sverþi skyldiz galldr at fremia.

Her er ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði) it siþarsta malsorð haft til hendingar, en missir þes orðz ens fyrra, er gera skildi skothending, en við þetta hendingar orð erv i ǫþro ok env[2] fiorþa visv orþi hendingar, ok er þat ONVR hending skothenda ok lið
50b hending, ... ena fyrstv, en þesar hendingar, er standa ioðrv ok fiorþa v(isv) o(rði)[3], standa sem iFleins hætti. Viþa er þat i fornskallda verka, er IEINI visv erv ymsir hættir eþa hatta favll, ok ma eigi yrkia [eptir þvi[4], þoat þat þycki eigi spilla ifornqvæþvm.

Nv erv þeir hættir, greindir iþria staði, er kimbla bond heita; þesi *er* EIN*:*

59. Hialmlestir skekr[5] Hristar stalhrafna lætr stefnir
hregavld Sigars vegi styrvind of sic þyria
gramr lætr ibyr briota þigr at Gavndlar[6] glygvi
674 brandz hnigþili randa gagn[7] oddviti bragna
stranda sagna.

Her er ifiorþa visv o(rði) ihvarvm helmingi avkit aðalhending með tveim samstofvm eptir v(isv) o(rð), en at oðrv sem drottqvætt.

Nv er it meira kimbla band:

60. Almdrosar skylr isa styriokla kna stiklir
ar flest meginbara sara stinn mens legi venia benia
kæn lætr hvatt[8] ahravnvm lætr stillir fra/r fylla
hialmsvell iofvr gella fella folk svnd hiarar lvnda vnda.

[1] kna R*, ma R. [2] Skr. ena. [3] erv er tf. [4] Meget udvisket. [5] Rett. fra skerr. [6] Skr. glavnd-. [7] Skr. gang. [8] Oprl. skr. hress(?), men ss udrad. og hvatt skr. over.

L. 1. Overskr. i T: 50. — 1b. kna: WTR*; ma R. — 2b. grindar: grundar W. — 3b. skialdar: skiallda W. — 7. erv: er T. env: ul. W. — 8—10. hendingar—visv orði: ul. W. — 8. þat: þar T. -henda: hending T. — 9. hending: vid tf. T; men teksten kan her ikke være rigtig; det manglende må være sådan noget som: en onnur aðalhending við. — 10. ok: eno tf. T. — 11. verka: vercom T. er: at T. — 14. kimbla-: kimla- W. — 15. þesi—EIN: þessi ero ein T; ul. W. — 16. Overskr. i T: 51. — 16a. skekr.: TW; skerr R. — 18a. byr: bǫð W. — 19a. hnig-: hring- T. — 20a. stranda: standa W. — 18b. at: af W. glygvi: glyggi W. — 23. -qvætt: -quedit T. — 24. Nv—band: ul. TW. — 25. Overskr. i T: 52. — 25a. skylr: scylir T. — 27a. hvatt: hræs W; hress(?) RT; hvatt R*. Der skal vist læses hvatt. — 25b. stiklir: stillir T. — 26b. legi: leggia W. — 27b. fra/r: frar R*; frðr T; fǫr W.

Her erv tveN kimblaba/nd i[1] hvarvm helmingi.

Þessi erv en mestv kimla bavnd:

61. Hrælioma fellr[2] hrimi timi
har vex of gram sara ara
frost nemr of hlyn[3]
Hristar Mistar
herkalldan þravm
skialdar aldar

gvllsendir brytr grvndar
Hrvndar
gvNvegs stofvm leGi hreGi
soknvallar spyr ec svelli elli
sva skotnar[4] þat gotna
þrotna.

Her fylgir hverio visv o(rði) kimblaband.

Nv skal rita hryniandi hattv; þesi er hiN fyrsti:

62. TiGi snyr aognar arv
vndgagl veit þat soknar
hagli
yngvi drifr at hreGi hlifa
hior vælir fior bryniv
eli

visi heldr of fiornis foldir
folk skiptir[5] sva boga
driptvm
skvrvm lystr of hilmi
hravstan
hans fregnvm styr
Mistar regni.

Her er it fyrsta ok iii. v(isv) o(rð) avkit framan tveim samstofvm til hattar setningar, en ef þær erv af teknar, þa er eptir sem drottqvætt, en or oþro ok iiii. v(isv) o(rði) ma taka mals orð þat, er tvær samsta/fvr fylgia, en v. ok en vi. iv(isv) o(rði), þa er þat orð ok drottqvætt. Ihrynhendum hattum erv optaz viii. samstofvr ivisv orði[6], en hendingar ok stafaskipti fara sem idrottqvæþvm hætti. Þetta ka/llvm vær drotqvæþa hryniandi.

Nv skal syna fleiri skipvn hattaNa; er þesi hryniandi[7] kollvð trollzhattr:

---

[1] Rett. fra a. [2] Sål. R*, felr R. [3] hlynr? R. [4] sk skr. sammen ved rettelse (af R*?). [5] Rett. fra skipta. [6] Mgl. [7] Rett. i R fra -henda.

L. 2. Þessi—bavnd: ul. TW. — 3. Overskr. i T: 53. — 3a. fellr: R*; felr RWT. — 4a. vex of: veg um W. — 5a. nemr: venr TW. of: um W. hlyn: WR*; hlynr R(?)T. — 5b. gvN-: gull- T. leGi hreGi: omv. W. — 9. hverio visv o. | kimblab.: omv. W; visv- ul. T. — 10. Nv—fyrsti: ul. W; med ha- ender T. — 11a. arv: æra W. — 12a. -gagl: -gagls W. þat: þui W. — 14a. yngvi drifr: yngva dreif W. hlifa: hlifar W. — 15a. fior: fǫr W. — 11b. of: um W. foldir: folldar W. — 12b. skiptir: W; skipta R. — 18. it: i W. ok iii: ul. W. -orð: -orði W. avkit: aukin W. — 20. ok: hinu tf. W. visv orði: ul. W. — 21—23. en(2)—samstofvr: iij u. o. ok eru enn ui W. — 23. orði: W; ul. R. fara: ul. W. — 24. Þetta—hryniandi: ul. W. — 25—26. er—hattr: ul. W.

63. Stala kendi[1] steyckvi- oddvm rendi elivnstrandir
lvndvm yta ferþar hringa skerþir
styriar valdi ravþv fallda hilmir stærþi hvosv sverþi
678 reckar styrþv rett til iarþar heila grvndar megin vndir.
5 roþnv barþi avstan fiarþar

Her erv viii. samstofvr [i hveriv v(isv) o(rði); her erv hlvthendor iǫllvm orþvm ok fylgia iii. samstofvr[2] hveri hendingv, ok sva fara skothendor ok apalhendingar ok stafa skipti sem ihrynhendv.

10 Þesi er ein hrynhendr hattr:

64. Vafþi litt er virþvm mætti rvddiz land en ræsir
vigrækiandi fram at Þr . . . da 51a
sækia Ribbvngvm skop bana
skerðir ge . . . kvrvm . . . an
15 Hlack . . Gvnar skaut vnd gera fotar
. . . . . roðnvm merkivm grimmsetta . . . na kletti.

Þetta er hrynhenda obreytt.

Þetta er dravghent:

65. Vapna hriþ vellta naþi fleina landz fylkir rendi
20 vægþarlavs feigvm havsi fiornis hlið meginskiþi
680 hilmir let hogvm mæta [oflvgt sverð eyddi[4] fyrþvm
herþa klett bana verþan[3] iofri kent holdi fenta.

I[5] þesvm hætti erv tiþaz vii. samstofvr i[5] hveriv v(isv) o(rði), en hendingar ok stafa skipti sem idrottqvæþvm hætti[5], ok ef her
25 er or tekin ein samstofvn fyrsta eþa þriþia[6] v(isv) o(rði), sv er stendr næst hini fyrstv, þa falla hlioðin avll sem idrottqvæþvm hætti. Sva ma ok af taka ioðro ok hinv iiii. v(isv) o(rði) ena somv samstofon, ok er þa þat drotqvætt, ok verþr svmt eigi mivkt.

[1] Skr. kend. [2] Fra [skr. med indvisn.-tegn i nedre margin med samme hånd, dog står der iiii. [3] Skr. verþn. [4] Rett. fra avflvm sotti oddi. [5] Mgl. [6] Skr. þriþa.

L. 3a. ravþv: at tf. W. — 6. hveriv: ul. W. — 6—8. her—apal-: en W. — 10. Þesi—hattr: ul. W. — 14a. ...: (ge)kk i s(kurum) W. — 15—16a. . . . .: ar skǫglar serks firi W. — 11b. land: lind W. ræsir: ræsis W. ...: en W. — 14b. ...: þvng W. — 16b. ...: il hiar W. — 17. þetta—øbreytt: ul. W. — 18. þetta—hent: ul. W. — 21b. oflvgt—eyddi: W; avflvm sotti oddi R. fyrþvm: ferðum W. — 23. hveriv: ul. W. — 24. hætti: W; ul. R. ok(2): enn W. her: ul. W. — 25. er or: omv. W. — 25. eþa þriþia: ok fiorða W. — 26. stendr næst: omv. W. — idrottqvæþvm h.: drottkvæðu W. — 27. hinv: ul. W. — 28. þat: ul. W. — 28—29. verþr—mivkt: allmiukt(!) W.

Þena hatt kollvm vær mvnvorp:

66. Eyddi vthlavps monnvm hal margan let hafþi
itr hertogi spiotvm hodgrimr iofvrr skemra
svngv stal of stillis sva kan ran at refsa
stoð ylgr ival dolgvm reiðr oddviti þioþvm.

Her er háttlavsa i[1] env fyrsta[2] ok iii. v(isv) o(rði), en i a/þro ok env fiorþa skothendor.

Nv er sa hattr, er kallaðr er hattla/sa:

67. Ortac avld at minvm sitz hafa veg ne vellom
þa er alframazt vissac er virþan mic letv
682 of siklinga snialla a aldin mar orpit
með vi. togvm hatta þat er os frami iofrar.

I þesvm hætti erv ongvar hendingar, en stafa skipti sem idrott-qvæþvm hætti. Nv erv saman settir itveim qvæþvm sextigir hatta ok vmframm þær viii. greinir, er fyrst er skipat idrott-qvæþvm hætti með mals greinvm þeim, er fylgia hættinvm; ok erv þesir hættir allir vel fallnir til at yrkia qvæþi eptir, ef vill.

Nv skal vpp hefia it iii. qvæþi þat er ort er eptir envm smærvm hattvm, ok erv þeir hættir þo margir aðr ilofqvæþvm. Her hefr vpp togdrapvlag:

68. Fremstr varð Skvli meir[3] skal ec stæri
skala lof dvala styrs hroðr fyrir
684 sem ec mildvm gram kær var ec hara
mærð fiolsnærþa hers[4] gnott bera.

Her er ioðrv ok ifiorþa v(isv) o(rði) fiorar samstofvr ok tvær aþalhendingar ok sva settr ha/fvtstafr sem i drott qvæþv, en ifyrsta ok þriþia v(isv) o(rði) erv ok fiorar rettar samstofvr ok en fimta afkleyvis samstafa, þat er ec eþa af eða[5] en eða[5] er eþa þvilict; þar erv ok skothendingar ok ein hlioðfylling við havfvðstafin.

[1] Mgl. [2] Skr. fyrstv. [3] Underprikket og fyr skr. over (R*). [4] Rett. (R*) fra hans. [5] Rett. fra eð.

L. 2. Overskr. i R: lviii. — 4a. stillis: stilli W. — 3b. skemra: skemma W. — 6. -lavsa: -leysa W. ok iii | visv o.: omv. W. — 7. env: ul. W. — 8. Nv—la/sa: ul. W. — 9a. Ortac: Orta ek W. — 9b. sitz: sitt W. veg ne: veig með W. — 10b. virþan: verðan W. — 12b. þat . . os: omv. W. — 14. erv: her tf. W. — 15. i: með W. — 18. er(2): ul. W. — 19. aðr: ul. W. — 20. Her—lag.: ul. W. — 21a. varð: var W. — 21b. meir: fyr R*. — 24b. hers: W; hans R. — 26. sva: ul. W. qvæþv: kvæðvm hætti W. — 27. ok(2): ul. W. rettar samst.: omv. W. — 28. ec—er: er af of enn W. — 29. ein: ul. W. — 30. -stafin: -staf W.

Þetta er aNat toglag:

69. Kvn bio ec qvæþi — fram skal en fiorþa
konvngs broþvr þioð — folkglaðs vaþa
þaN veit ec þengil — lios ellz lagar
þreN fiolmeNan — lofon friþ rova.

Sva ferr her aNat[1] ok fiorþa v(isv) o(rð) sem i fyRa hætti, en it fyrsta ok þriþia v(isv) o(rð) er her hendingalavst, en ii. hlioðfyllendr við havfvðstaf sem idrottqvæþv.

51b Þesi er hiN þriþi hattr, er ver koll . . hag . . .:

70. . . er of mæti — hlytr g . . . s geta
. . . . . gar — greppr ohnepp . .
686 aðr oqveþit — . . . R skavtfara
oddbrags spakan — skioldvnga vngr.

Iþesvm hætti erv skot . . . ifyrsta ok iii. v(isv) o(rði) ok stafa skipti sem i drottqvæþvm hætti, en at oðrv sem togmælt. I allo toglagi er eigi rangt, þot v. samstofvr se ivisvorþi, er skaMar erv svmar ok skiotar. Þat er togdrapvhattr, at stef skal vera til fyrsta v(isv) o(rðs) ok lvka þvi mali ienv siþarsta visv o(rði) qvæþissins, ok er rett, at setia qvæþit með sva morgom stefia mélvm, sem hann vil, ok er þat tiþaz, at hafa all iafnlong, en hvers stefiamels skal stef vphaf ok niðrlag.

Nv er grænleNzki hattr:

688 71. Sloð kaN sneiþir[2] — hiN er af hlvNi
seima geima — hesta festa
hnigfák Haka — lætr leyfðr[3] skati
hleypa greypa — langa ganga.

---

[1] Rett. fra aNan. [2] R*; snæ þir R (æ dog noget usikkert). [3] Synes rettet (af R*?).

L. 1. Þetta—lag: ul. W. — 2. Overskr. i R: lxij. — 3b. folk-: fiǫl- W. 6. ok: hið tf. W. — 7. it . . . orð: i . . . orði W. — 8. -staf: -stafinn W. — 9. Þesi—. . .: ul. W; der må læses: kollvm hagmælt. — 10a. . . . .: mitt W. of: um W. — 11a. . .: mart lag bra- W. — 13a. brags: braks W. 10b. . . . (g)ram(s) W. — 11—12b. . . .: -ra sky(rr) W. — 14. I—erv: Her er W. . . .: hending W. — 15. -qvæþvm hætti: -kvæðu W. tog-: R; tǫg- W (=l. 16). — 16. er(2): ef W. — 17. svmar: ul. W. tog-: ul. W. — 17—18. til . . . orðs: i . . . orði W. — 18. env: ul. W. — 19. setia: þa tf. W. — 20. sem—tiðaz: ul. W. — 22. Nv—hattr: ul. W. — 23. Overskr. i R: lxiiii. — 23a. sneiþir: R*; snæþir R; sneiða W.

Her er hit fyrsta ok iii. v(isv) o(rð) sva sem hagmælt, en ANAT ok iiii. með aþalhendingvm, ok erv tvær samstofor aþalhendar ok endaz[1] baþar ieiN staf.

Nv er hiN skammi háttr:

72. [Gvll kna[2] greppar — eik ma vnd iofri
gloa roa — vna brvna
vass erv seGir — þa nýtr visi
samir framir — viþar skriþar.

Her er it fyrsta ok iii. v(isv) o(rð) hendingalavst, en ANAT ok it iiii. sem grænlenzki hattr ok skemri orðtokin.

Nv er nyi háttr:

690 73. Ræsir glæsir — skreytir hreytir
Ravkqva davkqva — skafna stafna
hvitvm ritvm — hringa stinga[3]
hreina reina — hiortvm svortvm.

Iþesvm hætti erv ihveriv v(isv) o(rði) fiorar samstofvr, en tvær aþalhendingar ok lvkaz ieiN staf baþar ok engi afkleyfis orð.

Þetta er stvfhent:

74. Hafravst hristir — bla veit briota
hlvNviG tiGia — byrskið viþi
borð grvnd bendir· — bavðharðr[4] bavrþvm
brimdyrs styri — bvðlvngr þvngan.

Iþesvm hætti erv fiorar samstofvr í v(isv) o(rði), en hendingar ok stafa skipti sem idrottqvæþvm hætti, nema þat at allar hendingar erv nahendar.

Þetta er nahent:

---

[1] Skr. endar. [2] Af R* rett. til GvNknair. [3] Skr. med i over l., men et nedvisn.tegn er tf. af R*. [4] Skr. hiarþr.

L. 1. hit . . . orð: i . . . orði W. sva: ul. W. — 2. ok(1): hið tf. W. samstofor aþalh.: hendingar ok samstǫfur i hverri W. — 3. endaz: W; enda R. — 4. Nv—háttr: ul. W. — 5. Overskr. i R: lxv. — 5a. Gvll kna: W; GvNknaer R*; er tf. R. — 5b. ma: kna W. — 7b. þa: þar W. — 10. sem: ul. W. — 11. Nv—háttr: ul. W. — 12. Overskr. i R: lxvi. — 13b. skafna: hrafna W. — 16. en: ok W. — 18. þetta—hent: ul. W. — 19. Overskr. i R: lxvij. — 19a. Haf-: Háá- W. — 21b. bavrþvm: bǫrðum W og vistnok R. — 24. -qvæþvm hætti: kvæðu W. — 26. Þetta—hent: ul. W.

75. Hrinda lætr hniggrvnd hlvmi litr her gramr[2]
hafbekks sneckivr hirðmenn spena
692 þa er falla fleinþollr en ræþi ravngoð[3]
frar[1] mál stalvm rogalfs[4] skialfa.

Iþesvm hætti erv iiii[5]. samstofvr iv(isv) o(rði), ok er eigi rangt i[6] env fyrsta ok þriþia þot v. se; þar erv skothendor; i a/ðrv ok env fiorþa erv aðalhendingar ok baþar saman ok en fyri styfð, en stafa skipti sem idrottqvæþv.

Þetta er hnvghent:

76. Hranir strykqva hlaþin svavrtvm hleypir svana fioll
borð[7] sniallmælltr stillir
hafla/þr skeflir hlvna of Haka veg
kasta nair kialar stíg hriþfeld skiþvm.
kallt hlyr savltvm

694 Her er ifyrsta ok iii. v(isv) o(rði) vii. samstofvr ok hendingala/st, en rétt at stofvm, en anat ok it fiorþa hefir fiorar samstofvr, en rett at stofvm, ok skothending, ok oddhent ok styfð en fyri hending.

Nv er halfhneft:

52a 77. . . . lætr isolroð lyp . . . . a [of liði[8] opt
sneckivr aManar hleck lavki of kialar ravkn
arla ser vngr iarl greiþa nair glyg vað
alvaldr . . . . fall greipvm mæta dragreip.

Iþesvm hætti erv sex samstofvr i v(isv) o(rði), en eigi er rangt, þot verþi v. eþa vii.; ifyrsta ok iii. v(isv) o(rði) erv skothendor, en aðalhendingar i a/þro ok hinv iiii. ihvarvm tvegia stað, en

[1] Fremkommet ved rett. R*. [2] Rett. fra fram. [3] Skr. ravð-. [4] Rett. fra -alfr. [5] fiorar tf. R. [6] Mgl. [7] Rett. fra beck. [8] Rett. fra lyðr.

L. 1. Overskr. i R: lxviii. — 4a. frar: R(?); fior- W. — 1b. litr: lætr W. -gramr: W; fram R. — 2b. spena: ul. W, men kenna senere tilskr. — 3b. ravn-: W; ravð R. — 4b. -alfs: W; alfr R. — 5. -orði: enn hendingar ok stafaskipti sem i drottkuæðu tf. W. — 6. þriþia: visv orði tf. W. i: enn i W. — 7. env: ul. W. en fyri | styfð: omv. W. — 8. en—drottqv.: ul. W. — 9. Þetta—hent: ul. W. — 10. Overskr. i R: lxviiij. — 10a. strykqva: strykia W. — 11a. borð: W; beck R. — 12b. of: a W. — 15. ok iii. | visv o.: omv. W. — 17. en—stofvm: ul. W. skoth.: skothent W; hend' R. — 19. Nv—hneft: ul. W. — 20. Overskr. i R: lxx. — 20a. . . .: Snyðia W. — 23a. al-: all- W. . . .: brek- W. — 20b lyder i W: lyptaz kná ofliði opt. — 20b. of liði: lyðr R. — 21b. of: við W. — 24. en: ok W. er: ul. W. — 25—247,1. erv—drottqv.: sem drottqvæðt W.

fyri hending rett idrottqvæþv, en en siþari styfð e(ða) hneft, þat er allt eitt.

Sia hattr er alhneftr:

78. Hravn sker hvatt fer — brat skekr byr rekr
hvfr kalldr allvaldr — blan veg raskeg
696 la brýtr lavg skytr — iarl lætr almætr
limgarmr rangbarmr — osvipt hvnskript.

Iþesvm hætti erv fiorar samstofvr i v(isv) o(rði) ok tvær aþalhendingar [ok lvkaz[1] baþar iein staf, ok allar hendingar hneptar.

Þetta er Haþarlag:

79. Læsir leyfðr visi — ern kna iarl þyrna
landa ýtstrandir — oddvm falbrodda[4]
bliðr ok[2] blaskiþvm[3] — iorð með ielsnǫrþvm[5]
barþa rangarþi — iaðri hrænaðra.

Iþessvm hætti erv v. samstǫfvr i v(isv) o(rði), en hendingar ok stafa skipti sem i drott qvæþvm hætti.

Nv erv þeir hættir, en rvnhendor erv kallaðar; þeir erv með einv moti; hverr hattr rvnhendr skal vera með aþalhendingvm tveim, ok isinv visv o(rði) hvar hending. Þesi er ret rvnhenda:

80. Lof er flvtt fiorvm — hefi ec hans favrvm
firir gvnavrvm — til[7] hroðrs geyrvm[8]
698 ne spvrð sporvm — ypt ovorvm
spioll gram[6] snorvm — firir avðs bavrvm.

Þesi háttr er haldin með eini hending ihveriv v(isv) o(rði), ok sva er sv rvnhending, er skilr hendingar ok skiptir orþvm, þvi er þetta rvnhent kallat.

---

[1] Mgl. [2] Mgl.. men vm tf. R*. [3] Rett. fra skiþv (skiþa? R*). [4] Sål. R*; val- R. [5] Sål. R*, snorþ- R. [6] Rett. fra grams. [7] Säl. R*, ul. R. [8] Sål. R*, arvm R.

L. 1. en(1)—siþari: eða W. — 2. eitt: en siðari tf. W. — 3. sia—alhneftr: ul. W. — 5b. blan: bla W. — 8. -orði: hveriv tf. W. — 9. ok lvkaz: W; ul. R. hneptar: hnefstar W. — 6. þetta—lag: ul. W. — 11. Overskr. i R: lxxij. — 13a. ok: W, vm R*; ul. R. skiþvm: W; skiþv R; skiþa R*(?). — 14a. ran-: hrann- W. — 12b. fal-: R*W; val- R. — 17. kallaðar: kallaðir W. — 18. einv: þrennu W. rvnhendr: ul. W. — 19. Þesi—rvnh.: ul. W. — 20. Overskr. i R: lxxiij. — 20a. fiorvm: fǫrum W. — 23a. gram: W; grams R. — 21b. til: R*W; ul. R. hroðrs: hroðrar W. geyrvm: R*; giǫrvm W; arvm R. — 24—25. Þesi—er(1): I þessvm hætti er halldin æin hending um alla visu en W. — 25. er(2): er fyrir stendr hendingar i hueriu visuorði tf. W.

Þetta er hin miNi rvnhenda:

81. Flvttac fræþi — stef skal stæra
vm[1] frama græþi — stilli Mæra
tvnga tæþi — hroðr dvgir hræra
með talv ræþi — ok honvm færa.

Her gengr hending of halfa[2] visv, en ONVR isiþaRi helmingi. Þesi hattr er styfþr eþa hneptr af envm fyRa. Þesi er en miNzta rvnhenda:

82. Slikt er sva — iarla er
siklingr a — avstan ver
700 avld þes aN[3] — skatna skyrstr
orþrom[4] þaN — Skvli dyrstr.

I[5] þesvm hætti erv þriar samstofvr iv(isv) o(rði), en tvav visv orð ser vm hending; stafa skipti sem i drottqvæþv. EN finz þat sva, at eigi er rangt, ef stendr einv sinni firir malsorð hlioðstafr sa, er qveþandi ræðr.

Þesir erv EN rvnhendir:

83. Naðrs gnapa ogn alla — orms er glatt galla[7]
eyþir bavgvalla — með gvmna[8] spialla
hlvNz of hástalla — iarl fremr sveit snialla
hestar svanfialla[6] — slikt ma skavrvng kalla.

Þesi hattr er ortr[9] með fvllri rvnhending, ok erv þar tiþazt v. samstofvr i v(isv) o(rði), eþa sex, ef skiotar erv.

702 Þesi er aNaR:

84. Orð feck gott gramr — hinn er mal metr
hann er gvNtamr — milding sizt getr 52b
mioc er fvllframr — þaN er sva setr
fylkir ravsnsamr — seGi hvern vetr.

---

[1] Sål. R*; ok R. [2] Rett. fra ha. [3] Sål. R*, þesaN R. [4] Sål. R*, oþrom R. [5] Mgl. [6] Sål. R*, fiallar R. [7] i efter g er udskrabet. [8] m er rett. [9] Skr. ort.

L. 1. Þetta—rvnh.: ul. W. — 2. Overskrift i R: lxxiiij. — 2a. -c: ek W. — 3a. vm: WR*; ok R. — 6. i—helmingi: hinn siðaRa helming W. — 7. hneptr: hnefstr W. — 7—8. þesi—rvnh.: ul. W. — 9. Overskr. i R: lxxv. — 12a. orðrom: R*W; oþrom R. — 14. -qvæþv: er í qllum þessum hááttum tf. W. — 15. rangt: í runhendum haattum at i fyrsta ok þriðia uisu orði tf. W og ul. ef. einv: eitt W. — 18. Þesir—rvnh.: ul. W. — 22. ortr: ort R; æztr W. þar: her W. — 24. Þesi—aNaR: ul. W.

Þessi er hneptr . . . . fyrri[1] rvnhending.

85. Mærð vilc avka dyrð skal segia
M . . . la/ka drott ma þegia
goma . . . . styriar gloþa
grvndar skerþi sta/kqvi . . . . þa

Iþeima hætti erv iiii. samstofvr ihveriv visv orþi, en hofvðstafr sem idrotqvæþvm hætti, ok fylgir þeim eiN hlioðfyllandi.

Þesi er hiN þriþi hattr rvnhendr:

86. Veit ec hrings hraþa drekkr[4] gramr glaþa
ihavll laþa en at giof vaþa
704 gott er[2] hvs Hlaþa vitar valstaþa[5]
hirð avl[3] saþa vaNbavgskaþa.

Þetta er rett rvnhending, ok er þesi hattr tekiN af toglagi; her erv iiii. samstǫfvr ivisv o(rði) eþa v., ef skiotar erv.

Þessi er hin miNi rvnhenda:[6]

87. Drifr handar hleckr leikr hilmis her
þar er hilmir drekkr hreingvllit ker
mioc er þravgnvm beckr segi ec allt sem er
bliðskalar þeckr við orþa sker.

Þesi er hneftr af hinvm fyRa.

Þesi er en minzta:

706 88. En þa er hirð til hallar þvin er giof til greizlv[8]
hers[7] oddviti kallar at gvllbrota veizlv
opt tekr iarl at fagna þravngt sitr þioþar siNi
vit otali þragna þar er mestr frami iNi.

Þesi rvnhenda[9] er tekin af dróttqvæþvm hætti, ok erv her iafnmargar samstofvr ok sva stafa skipti sem idróttqvæþv.

Nv hefr vpp en fiorþa balk rvnhendinga:

---

[1] Skr. i randen. [2] Sål. R*. [3] avl synes R* rett. til avls. [4] dregr R, drekkr R*. [5] t synes rett. R*. [6] Skr. hrvn-. [7] her R, hers R*. [8] i tf. over l. med nedv.tegn. [9] Skr. hrvn-.

L. 1. hneptr: hnefstr W. . . .: ok með minni W; tidligere udfyldt: af enni. — 2a. vilc: skal W. — 3a. . . . . .: mistar W. — 4a. . . . .: (gom)a suerði W. — 6—8. I—hendr: ul. W. — 10a. laþa: hlaða W. — 11a. er: WR*; ul. R. — 9b. glaþa: hermed ender W. — 23a. hers: R*, her R.

89. Hirð gerir hilmis kátt — slikt tel ec hilmis hátt
havll skipaz þrangt at gatt — hans er ravsn of mátt
avð gefr þengill þratt — iarl brytr svndr ismátt
þat spyr fram iátt — slvngit gvll við þátt.

Þesi háttr er hneftr af envm fyra ok rett rvnhendr.
Nv er mini rvnhenda:

90. Morg þioð fer til siklings sala — bresta spyrivm bavga flata
bragna vinr kan gvlli hatta
sæmð er þar til allra dvala — æþri veit ec at gioflvnd gata 708
tigi veitir seima[1] svala — grvndar vorðr firir
sátt er betz of hann at tala — hringa skata.

Þesi rvnhenda er tekin af hrynhendvm hætti.

91. Þigia kna með gvlli gloð — greipvm mætir gvllin skál
gotna ferþ at ræsi mioð — gvmnvm sendir Rinar bál
drecka lætr hann sveit at sín — eigi hittir æðra man
silfri skengt it fagra vín — iarla beztr en skioldvng þan.

Þesi er hneptr af hini fyri rvnhendv.
Her hefr vpp hin fimta rvnhendan balk:

92. Getit var grams fara — finrat fræknara
gert hefi ec mærð snara — fæþi gvnstara
þengil mvn þes vara — man ne milldara
þat nam ec litt spara — merkir bloðsvara.

Þesi er ok fvll rvnhenda.
Þesi er hin mini rvnhenda ok tekin af halfhnefstvm hætti eþa nahendvm.

93. Þengill lætr havpp hrest — hvfar brvtv haf liótt
honvm fylgir dað mest — heim let[2] ec iofvr sott
visi gefr vel flest — Yngva lofar[3] ǫll drott
verbál olest — iarls[4] sa ec[5] frama gnótt.

[1] seim R, a tf. R*. [2] Skr. leit. [3] lofa R, lofar R*. [4] Rett. af R*(?) fra iarl. [5] Rett. fra er.

L. 10a. seima R*; seim R. — 24—25. ok—nahendvm: i R efter rvnhenda i l. 23, men passer ikke dér. — 28b. lofar: R*; lofa R. — 29b. iarls: R*; iarl R. ec: er R.

53a Þesi er styfðr eþa hneftr af fyrra hætti.

94. . . . . Gramr
gvlli[1] sǫri Kraki framr[2]
efla fragvm Haka hialdr
. . . . . aldr

ormi veítti Sigvrðr sar
slikt var allt fyr liþit ar
Ragnarr þ . . . skatna skyrstr
Skvli iarl er myklv dyrstr.

Malahattr[3]:

95. Mvnda ec mildingi
þa er Mæra hilmi
flvttac fiogvr qvæþi
fimtan storgiafar

hvar viti aðr orta
með æþra hætti
mærð of menglotvð
maðr vnd himins skavtvm.

712 Fornyrþislag[3]:

96. Ort er of ræsi
þann er ryðr granar
vargs ok ylgiar
ok vapnlitar

þat mvn æ lifa
nema avld fariz
bragninga lof
eþa bili heímar.

Balkarlag[3]:

97. Lypta ec liosv
lofi þioðkonvngs
vpp er fyrir yta
iarls mærð borin

hverr mvni heyra
hroðr gioflata
segr sva qveþin
seims ok hnossa.

Sv er greín milli þesa hatta, at ifornyrþislagi erv ifyrsta ok iii. v(isv) o(rði)[4] ein stvþill, en ioþro ok iiii. v(isv) o(rði) þa stendr havfvðstafr imiðiv o(rði), en istickalagi erv ii.[5] stvðlar, en havfvðstafr imiðio o(rði), en ibalkarlagi standaz stvðlar ok hǫfvðstafr sem idrottqvæþv.

Starkaþarlag[6]:

98. Veit ec verþari
þa er vell gefa
714 bravndvm beita
ok bva sneckivr
hæra hroðrar
en heimdrega[7]
vnga iofra
en avðspavrvt.

99. Þeir ro iofrar
alvitraztir
hringvm hæztir
hvgrackaztir
vellvm verstir
vigdiarfaztir
hirð hollastir
happi næstir.

[1] Skr. gvll. [2] framr R*, fram R. [3] Tf. af R*. [4] er tf. [5] Rett. fra iii. [6] Tf. i randen både til venstre og højre (her af R*). [7] Sål. R; draga R*.

L. 22. -orði(1): er tf. R. — 23. sticka-: R, vistnok fejl f. Starkaþar-. 26. Overskr. R og R*.

Lioþahattr[1]:

100. Glogva grein — hroþrs ǫrverþr[2]
hef ec gert til bragar — skala maðr heitiN vera
sva er tirætt c. talit — ef sva[3] fær alla hattv ort.

Galdralag[1]:

716 101. Sottac fremð — þa er ec reist
sotta ec fvnd konvngs — þa er ec reNa gat
sottac itran iarl — kaldan straʋm kili
kaldan sia kili.

102. Nioti aldrs — falli fyR
ok avðsala — fold iægi
konvngr ok iarl — steini stvd
þat er qvæþis lok — en stillis lof.

[1] Tf. i randen. [2] -vþr R, verþr R* [3] Rett. fra sa.

L. 1. Overskr. R*. — 2b. ǫrverþr: R*; ǫrvþr R. — 4b. sva: sål. Rask; sa R.

HVAD DER MANGLER

i U og B (bortset fra remserne) på grund af huller.[1]

U.

39_{18} ferr. 40_{9} ein. 42_{13} ætr. $42_{15}{}^{b}$ va. 44_{14} gan. 70_{19} har. 76_{7} is. 76_{11} na. 89_{3} oð. $90_{10}{}^{a}$ e(c). 90_{18} þæ. $91_{12}{}^{b}$ ifar. 91_{19} r (i reist). $92_{17}{}^{b}$ yc. $92_{20}{}^{b}$ gm. $94_{5}{}^{b}$ grim. $96_{13}{}^{b}$ vn. $98_{16}{}^{b}$ eyr. $106_{15}{}^{b}$ gin. $118_{5}{}^{b}$ ifivm. 118_{9} ðiv. $118_{10}{}^{b}$ se. 118_{18} ka. 126_{6} ra. $126_{16}{}^{b}$ ni. $142_{8}{}^{a}$ 7^{b} av, vm. $142_{13}{}^{b}$ a, mer, sialfvm. 143_{4} yrir svavl til avþar, 4^{b} avgvm. 143_{7} ramr hin giofl. 143_{11} gla. 144_{5} nvm; 4^{b} vn. 144_{10} isv l; 10^{b} i (2 i striþi); 16^{b} s (i snæ). $145_{3}{}^{b}$ er alne . .; 4^{b} in (i indrott). 145_{6} G; 6^{b} hans mæti. $145_{9}{}^{b}$ ser ho. 146_{7} rygr: 8 vi gvna; 8^{b} ra bo. 146_{10} ar lokri; 11^{b} va, k . . ar. 146_{14} þ, vr; 13^{b} við. 147_{12} rþ (i starþi); 12^{b} frons a. 147_{14} qvaþ corm. $147_{15}{}^{b}$ hior fær hildi. 147_{17} vandræþa. 147_{18} vm. 148_{1} r a/; 2 reg; 2^{b} reg. $148_{5}{}^{b}$ iar. 148_{7} He. $148_{16}{}^{b}$ ngr, tv þ. 148_{17} alla ve, va(?); 18 her. 148_{20} ar gn; 21^{b} b, a/g (i ska/glar). 149_{3} v; 2^{b} av. $149_{20.\ 22.\ 23}$ konvnga, en, gr ok golf, eða la/f. 150_{1} a (i fota). 150_{7} vel. $150_{17}{}^{b}$ marar. 150_{21} (usikkert). 151_{2} ge. 151_{8} beðvi. 151_{12} refr qvaþ. $151_{13}{}^{b}$ feril(?). 151_{16} skavt geg; 17 garþ(?); 17^{b} nar, næfrar. 151_{19} va; 20 vllar skips með fvll; 20^{b} ri. 152_{1} ra (i heyra). $152_{4}{}^{b}$ ar. 152_{19} nta; 20 yniv; 19^{b} fy. 153_{3} v; 2^{b} ri(t)? 153_{8} myrk; $8—9^{b}$ v(m) eikin. 155_{28} ek se, iar(?); 28^{b} sta/fvm; 29^{b} ar. 156_{10} v (1 i ba/rþvm); 10^{b} avg. $163_{17}{}^{b}$ læ. $170_{11}{}^{b}$ ar (i hvarf-). $179_{7}{}^{b}$ al. 182_{1} vn; 2 reks. $182_{20}{}^{b}$ ok d. Háttatal: 11_{4} ik (v. l). 12_{3} gia le; 6 ræ. 13_{2} æ (i mæt). 16_{8} ar (i harðr). 17_{2} f (i hafi). 20_{3} d (i dvǫl). 21_{1} ec.

B

(efter udgaven i SnE II).

$175_{18}{}^{b}$ hyg ec at (sk)y. 175_{22} i þesi. 176_{1} grenn; 4 sk; 7 l, fring stær (alt i v. l.). 176_{4} haf gvlli. 176_{6} arvt; 6^{b} -k; 7^{b} rosir spv. 176_{8} sem ormr. $176_{10}{}^{b}$ vinf. 176_{13} lavðr of; 12^{b} gran. 176_{15} amlyndir. 176_{17} efr qvaþ. $176_{19}{}^{b}$ gvsis navta. 177_{1} ottar qvaþ. 177_{2} Bravt en b; 3 er (v. l.); 4 mio. 177_{3} vagr—qvað. 177_{4} vildid; 5^{b} mo . . skar fyr þori. 177_{6} svnd sem einar. 177_{7} skar e; 8^{b} við milldings fvnd. 177_{10} orm; 11 -an; 10^{b} -i bioðr hve ec fer f. 177_{15} sa—spillir; 14^{b} -an. 177_{18} b . . þir; 17^{b} blasa ravn fyr ræ-. 177_{20} or . . -te; 21, den oprl. tekst kan ikke gengives.

---

[1] I variantapparatet er det således manglende ikke anført, derfor er det hensigtsmæssigt her at give en samlet oversigt derover.

$178_{1}{}^{b}$ þar er bri . . oþir oþv. 178_{5} sem Atli. $178_{7}{}^{b}$ fellr bloþ. 178_{10} ec at sal fe; $_{9}{}^{b}$ t a her hrim-. 178_{12} ømþit rað við ra; $_{13}$ ana mei; $_{13}{}^{b}$ yR, yRa. 178_{14} fvni sem EinaR. 178_{17} brimi sem valgarðr. $178_{19}{}^{b}$ a mey. $178_{21}{}^{b}$ eygr þavt of. 168_{12} byrioð. 168_{15} d bre; $_{15}{}^{b}$ gnvþi; $_{16}{}^{b}$ a. 168_{19} in heitv. 168_{22} ogoðr. 169_{4} sker. 181_{9} vera i; $_{12}$ or. 182_{10} sva qvað glvmr. 182 not. $_{11}{}^{b}$ i sk. 182_{14} ofra, onvngs lo; $_{14}{}^{b}$ mins. $182_{16}{}^{b}$ ifr. 183_{2} efir; $_{4}$ erv fra kom(1); agr er dagli; $_{5}$ gni ar ens mi; $_{6}$ ndi bvðli; $_{7}$ of, hann var her; $_{12}$ dinga; $_{13-14}$ var givk; $_{14-15}$ var, ikr eN malsp. 184_{2} eiN, hans ætt kavllvð; $_{2-3}$ vinga ætt; $_{4}$ sett sva i skald. 184_{6} við holm at heyia h-. 184_{8} sem grani qvað. 184_{9} davgl; not. il, rðv; sst. hvgins iol við nes. 184_{12} gr, na, ara a tvng. 184_{14} reð i, -i; $_{15}$ beið herr konvngs; $_{15}{}^{b}$ o-. 184_{16} einaR. 184_{20} eckivr; $_{21}$ si. 184_{22} ioðolfr. 185_{1} sva; $_{1}{}^{b}$ ngr beið; $_{2}{}^{b}$ grand i stað v-. 185_{3} kallaðir (heita R). 185_{5} lldvngr mvn þer. 185_{8} mer reð senda. 185_{11} gi varð a iorþv; $_{12}$ ogn; $_{12}{}^{b}$ -vi. 185_{13} yngvi þat er konvngs. 185_{16} emra. 185_{18} sem valgarðr. $185_{19}{}^{b}$ varð sv, ir. 172_{1} oRa lætr, rr.; $_{4}$ sv; $_{1}{}^{b}$ ge. edd; $_{2}{}^{b}$ svN; $_{3}{}^{b}$ þat er; $_{4}{}^{b}$ gams ara sæv. $172_{7}{}^{b}$ hr. 172_{20} it efst þar. $173_{3}{}^{b}$ matr. 179_{17} er(?). 179_{19} sva sem her er. 179_{21} of; $_{20}{}^{b}$ sv, n; $_{21}{}^{b}$ hverivm g. $180_{2}{}^{b}$ gavgl. $180_{6}{}^{b}$ osc vi. $180_{9}{}^{b}$ hæst, bra. 180_{11} er(?). 180_{13} o; $_{14}$ t sting: $_{14}{}^{b}$ n, vgv. 180_{16} la; $_{16}{}^{b}$ al halt(?). 180_{19} f, ioð el; $_{20}$ þa; $_{19}{}^{b}$ hæstan; $_{21}{}^{b}$ iar lio. 180_{22} qvað. 180_{23} at vnd iarþar h; $_{24}$ þar; $_{24}{}^{b}$ næRi. 181_{2} hann sva. 186_{1} reppar ok er re. 186_{2} varv ka. 186_{4} keNa sva. 186_{6} þeim konvngi er.; af. 186_{7} mildr er bragnar. 186_{8} konvngi. 186_{9} al maNa fyrðar. 186_{12} er; kallaðir; $_{13-14}$ við; hann var(?). 186_{15-16} en sviþ. 186_{17} þat er hann atti. 187_{3} þat er; $_{4}$ havlþar. 187_{5} menn(2). 187_{7} stand. 187_{9} vak. 187_{12} -keri. 188_{17} attvngr konr kvndr fræ. 189_{2} havfvðbaðmr ofska/pt heita ok magar sifivngar. 189_{4} ti ein, opti er halfrym-, la. 189_{5} di se. 189_{7} þott, bæ. 189_{10} or-. 189_{12} -i erv okend; not. l. 12 a heit. 189_{13} rvð, ioð, sprvnd. 189_{15} er orðnæfrar. 189_{16} vð sv. 189_{17} vzt er. 189_{18} meyiar. 189_{19} ta heitir, bvandi. 190_{1} ll er sv kona kallvð. 190_{2} sv, davðr. 190_{2-3} Mær heitir fyrst. 190_{4} er til lastmælis. 190_{5} at; maN eigv. 190_{6} vers; ok. 190_{7} eiða heitir moþir. 190_{8} rvna. 190_{11} byrþi; ok heila. 190_{12} avgna. 190_{13} sver; i er; við eitt hvert nafn. 190_{14} rn. 190_{15} sion—viðrlit. 190_{16-17} eða(2) —hvarma (for det meste). 190_{18} þav skal, kalla. 190_{20} keNa. 191_{1} vaR; ef nygiorvin, erv. 191_{2} ga ræþ. 191_{3} griot. 191_{4} kavllvð. 191_{7} nokqvoro(m). 191_{9} not. eis. 191_{10} eða(2). 191_{11} or, epa berg hv. 191_{13} hvgar. 191_{14} nr. 191_{16} sva at ne. 192_{2} Hon; lam hramm. 193_{3}, se not. 192_{7} eista. 193_{10} at va. 193_{11} aðr þycki til.

TILLÆG.

»Den lille Skálda« (AM 748. 757).

Skáldskapr er kallaðr skip dverga ok jǫtna ok Óðins ok fundr þeira ok drykkr þeira ok er rétt at kenna svá, ef vill, bæði skip ok drykk sem annars staðar í skáldskap ok eigna þeim, en skip má kalla dýra heitum ok fugla ok hesta ok kenna við sjó ok alt reiði skips, en kalla hesta-heitum einum, ef við sækonunga eru kendir.

Drykk má kalla sævar heitum ǫllum, fjarða ok bylgna ok vatna allra, ok kenna til kera eða horna, munns eða góma, tanna eða tungu.

Dverga ok jǫtna er rétt at kalla þjóða heitum ǫllum ok sækonunga, ok svá gram ok vísa ok slíkum ǫllum, ok kenna dverga til steina eða urða, en jǫtna til fjalla eða bjarga.

Steina má kalla bein jarðar ok sjóvar ok vatna, en hús dverga, en grand þeira Hamðis ok Sǫrla.

Ekki skal kenna þat er sitt nafn hefir sjálfs, en kenna alt þat, er annars nafni er nefnt en sínu.

Orrostu má kalla namni nøkkurs háreystis skarksamligs, glaum eða hljóm, kenna við herklæði eða vápn eða hlífar, ok því meirr, at þá skal kenna við Óðin eða sækonunga, ef vill.

Skjǫld má kalla sólar heitum ok tungls, himins ok skýs, kalla má hann ok vegg eða garð, bálk ok brík, hurð ok gátt, þili ok grind, hleða ok segl, tjǫld ok refil, ok eigna jafnan orrostu eða Óðni eða sækonungum.

L. 2. þeira (2): ul. — 5. allan reiða. — 6. er kent. — 7. ok fjarða. — 8. kera: sål. hds. eða: ul. horna: eða ǫlkera tf. B. — 10. þjóðar. — 15. kenna—sjálfs: þat kenna sem sjálfs síns nafni er nefnt. — 15—16. kenna—er: þat skal alt kenna sem. — 16. sínu: sjálfs síns. — 17. skarks.: sem tf. — 18. hljóm: ok tf. — 19. því—skal: má þá. eða: ok. — 21. kalla—ok: hann má ok kalla. — 22. ok(1): ul. hleða: ul. tjald. jafnan: ávalt.

L. 1. Jfr. k. 11 (s. 92,4 f.). — 4. Jfr. k. 64 (s. 156,6 f.). — 17. Jfr. k. 61 (s. 148,17). — 20. Jfr. k. 62 (s. 149,22 f.).

Qll herklæði eru fǫt Óðins ok sækonunga.

Qll hǫggvápn má kalla elds heitum eða annarrar birti, leiptr eða ljós, kenna við Óðin eða orrostu eða sækonunga, herklæði eða hræ, ben eða blóð.

Qll vápn eru trǫll ok vargar ok hundar herklæða ok hlífa, en lagvápn má kalla fiska heitum ok orma, ok kenna við herklæði ok hlífar, sár eða blóð.

Blóð er kallat sjóar heitum ok vatna, ok kent við hræ eða *ben, sár eða undir.*

Sjó má kalla garð landa ok men, band ok belti, lás ok fjǫtur, hring ok boga; kalla má hann ok heim sækvikenda ok hús, jǫrð ok gǫtu sækonunga ok skipa.

Ormr sá heitir miðgarðsormr, er liggr um ǫll lǫnd utan; því er rétt at kenna orma alla svá til landa sem sjó, kalla band eða baug jarðar.

Orma er rétt at kalla fiska heitum ok hvala, ef þeir eru kendir við nøkkut láð, við hraun, gras eða grjót, gljúfr eða heiðar.

Orma jǫrð er gull, rekkja þeira ok gata. Gull skal kenna einn veg til handar ok sjóar ok til vatna allra, kalla eld ok sól ok tungl ok stjǫrnu ok kyndil ok kerti, dag ok leiptr, geisla ok blik ok alla birti, enda má gull kenna til snæs ok íss ok kenna þá til handar. Baugr er fjǫturr handar ok hanki ok virgill. Gull er korn eða meldr Fróða konungs, en verk ambátta hans tveggja, Fenju ok Menju, en sáð Kraka konungs ok fræ Fýrisvallar, byrðr Grana, haddr Sifjar, en tár Mardallar, mál jǫtna. Hringr hét Draupnir, hina níundu hverja nótt draup af honum hringr jafnhǫfugr honum, því er gull sveiti hans.

Hǫnd er hauka jǫrð, grund ok gata þeira ok hestr, skip ok stallr. Heitir hǫnd ok mund. Hǫnd er bǫl eða nauð boga eða tǫng. Kalla má hana fót eða lim axlar. Rétt er at kalla hǫndina

---

L. 1. eða. — 2. birti: sem tf. — 3. ljós: ok tf. — 5—7. ul. A. — 9. und. — 11. hús ok. — 13. lǫnd ǫll. — 17. nøkkut: ul. við(2): viðar eða. — 19—20. einnveg kenna. — 21. ok (1—3): ul. geisli A. — 22. ok(1): við tf. — 24. tv. amb. hans. — 25. ok(2): en. — 26. -valla. en: ul. — 27. heitir. Draupnir: fyrir því at tf. honum: annarr tf. — 28. hǫfugr: sjálegr A. — 29. grund: ul. A. — 30. stallr: baugr tf. A. er: ok tf. — 31—257,2. Rétt—axlar: ul.

L. 6. lagvápn osv. jfr. s. 150,6 f. — 10. Jfr. k. 34 (s. 116,4 f.). — 19 f. Jfr. k. 41 (s. 120,16 f.). — 24. Jfr. k. 58 (s. 135) og 55 (s. 142,5). — 26. Jfr. 124,1. — 29. Jfr. s. 192,2. 6.

heitum kvikvenda, ef þau eru kend við ǫxlina, kalla má hǫndina ok tǫng axlar.

Svá má ok horn kalla trjáheitum, ef þau eru kend við drykkju eða þat, sem þau vóxu af. Horn ok ǫnnur ǫlkerǫld má kalla skip eða hús alls drykkjar.

Íss er himinn eða hús sjóar ok allra vatna ok hjálmr þeira.

Hundr er vargr eða trǫll beina. Þess trǫll er alt, sem þat má fara. Fé er trǫll fóðrs síns, en eldr þess, er hann eyðir, ok viðar, grjót ok ryð járna, vǫtn jarðar ok elds, regn eða skin snæs ok ísa, hríðir hjarðar.

Nótt er angr eða sótt allra fugla.

Snær er sótt orma ok vetr.

Vetr er nótt bjarnar, en sumar er dagr hans.

Hestar trǫllkvenna eru vargar, en taumar þeira eru ormar.

Drykkr varga er dreyri.

Haukar ok hrafnar eru hræfuglar ok svá ernir. Rétt er aðra fugla at nefna til ok eigna Óðni eða kenna við orrostu eða hræ eða blóð.

Hvern karlmann má kalla feiti eða bræði hræfugla ok varga, svá ilrjóð þeira eða gómlituð. Karla má ok kalla trjáheitum karlkendum ok Óðins ok allra ása, hvárt sem vill lofa eða lasta, ok kenna við herklæði eða vápn, hlífar eða orrostu, skip eða gull. En ef illa skal kenna, þá má hann kalla allra illra kvikvenda nǫfnum karlkendra ok jǫtna, ok kenna til fæzlu nøkkurrar, kalla má hann þá ok grenni svína ok alls fénaðar, svá hunda. Kalla má hann ok konunga heitum ok kenna við nøkkurs konar verkfæri eða þat annat, er hann er stýrandi, kalla lesti ok þverri alls gagns.

Konu er rétt at kalla trjáheitum kvenkendum, svá ok ásynju heitum ok eyja ok landa kvenkendra, svá orrostu heitum, svá konunga heitum, gram eða ræsi ok slíkum ǫllum, ok kenna

---

L. 3. Svá—horn: Horn má. — 4. drykkju: drykk. vóxu: eru. — 5. kalla: sjávar heitum tf. — 7. þess: hlutar alls tf. trǫll—alt: er trǫll. — 8. má: fyrir tf. síns: ul. eldr: er trǫll tf. er: sem. — 8—9. ok viðar: ul. — 10. ok: eða. — 11. allra: ul. — 17. aðra-til: at nefna til þess aðra fugla. — 19. kalla: kenna. — 20. svá: ul. Karla—kalla: Karlmenn má ok kalla. — 23. illra: ul. — 25. kalla—hunda: ul. — 26. kenna: hann tf. — 27. þat annat: annat nøkkut þat. er(1): sem. — 29. Konur. svá: ul. — 30. svá(1): ok tf. — 30—31. svá(2)—heitum: ul.

L. 19f. Jfr. k. 40 (s. 119). — 29f. Jfr. s. 120,3 f.

jafnan við gull eða glys þeira, ok við alt þat, er þær eiga í gripum ok við allar hannyrðir þeira, svá við ǫlkerǫld ok drykkju, kenna við sjó ok stein ef vill.

Regin heita goð heiðin, bǫnd ok rǫgn. Kalla má konu þeira heitum ok kenna, en ef illa skal, þá er hon kend við hvetvetna hervilekt, þat er hon er stýrandi, þvál ok sveipu, hryðju ok hlandausu, skjóðu ok skreppu allra ódáða. Þess beðja er kona hver, sem hana á.

Hár manns má kalla viðar heitum ǫllum ok þess, er á jǫrðu vex, kenna við svǫrð eða hvirfil eða hnakka eða enni eða reik eða vanga.

Haus manns er kallaðr hús heila, en grund hjálma.

Eyru manns eru kǫlluð skip eða sjáldr kinna eða vanga, heyrn eða hlust. Eyru manns er kallat hlustar auga eða sjónir.

Augu manns má kalla skjǫld eða skip eða himintungla heitum eða annarrar birti, kenna við brýnn eða hvarma, kinnr eða brár.

Nef manns er kallat inni eða skip hors eða hnøra.

Munnr manns er kallaðr inni eða skip alls fróðleiks.

Svá er ok brjóst kallat inni eða skip aldrs ok hugar ok hjarta ok þess alls, er innan rifja er holdgróit.

Tenn eru kallaðar góma grjót.

Tunga er kǫlluð ár eða stýri eða vápns heiti ok kend til orða eða góma eða tanna.

Hjarta er kallat steinn eða korn, hnot eða epli, en kent til hugar. Hjarta heitir ok akarn ok eiskǫld. Gollorr heitir þat, er næst er hjarta manns.

Hnetr heita fylvingar.

Heimr er kallaðr hús eða ker veðra, en himinn erfiði dverga fjogurra, þeira, er svá heita, Norðri, Suðri, Austri, Vestri. Himinn er kallaðr hjálmr eða salr landa, en braut himintungla.

L. 1. jafnan: ávalt. — 1—2. ok—þeira: ul. A. — 2. svá: ok tf. kenna: má þar ok tf. — 3. stein: steina. — 4. konu: konur ok. — 5. skal: kenna tf. hon: kona. — 6. er(1): sem. þvál: over v en streg A. hryðu A. — 7. skjóða . . skreppa. — 9. ok: ul.; gras tf. A. er: sem. — 10. vex: ok tf. — 14. manns—kallat: eru kǫlluð. auga . . sjónir: augu . . sjón. — 16. birti: ok tf. eða—kinnr: ul. — 20. inni—skip: ul. A. ok(3): ul. — 23. vápna. — 25. en: ok. — 26. ok eiskǫld: ul. er: sem. — 31. er: ok tf.

L. 1. Jfr. W 110,3 f. — 4. Jfr. k. 68 (s. 165 f.). — 5. Jfr. W 111,12 f. — 9. Jfr. s. 191,5 f. — 12. 13. 15. Jfr. s. 190,10. 17. 14. — 19. Jfr. s. 191,2. — 20. Jfr. s. 191,9—13. — 22—28. Jfr. s. 191,3—4, 9—10. — 29. Jfr. k. 32 (s. 113,11 f.).

Sól er kǫlluð elds heitum ok kend til himins.

Sægr heitir sár, en simul stǫng, Bil ok Hjúki bera hann, þat er kallat, at þau sé í tungli.

[Her Grímnism. v. 40—41].

Þat er rétt at kalla jǫrð hold Ymis, en sæ blóð hans, Miðgarð brár hans, en ský heila hans.

Kvern heitir Grótti, er átti Fróði konungr; hon mól hvetvetna þat er hann vildi, gull ok frið. Fenja ok Menja hétu ambáttir þær, er mólu. Þá tók Mýsingr sækonungr Gróttu ok lét mala hvítasalt á skip sín, þar til er þau sukku á Pétlandsfirði. Þar er svelgr síðan, er sær fellr í auga Gróttu. Þá gnýr sær, er hon gnýr, ok þá varð sjórinn saltr.

L. 3. þat: þetta. þau: ul. — 5. hans: en heim tf. A. — 7. hét. — 8. frið: sylfr ok aðra hluti. — 9. Þá—sækon.: Mýsingr herkonungr tók. — 10. skipum sinum A. — 11. er(2): þviat.

L. 1. Jfr. k. 35 (s. 118,7). — 7. Jfr. k. 53 (s. 135—36).

NAVNEREGISTER.

A.

Aðils [berömt sagnkonge i Upsala] 139, 142, 170.
Ádám 1.
Affríká 3.
Agðir [den sydligste del af Norge] 156, 167.
Ágústús [kejser August i Rom] 135.
Ái [en dværg] 21.
Akilles 87.
Áleifr [pái; isl. hövding; d. o. 1006] 94.
Alexander 87.
Álfheimr 25.
Álfr [en dværg] 21.
Allfǫðr [Odin] 8 n, 10, 17, 20, 22, 25, 27, 28, 34, 36, 38, 43, 88.
Áli [konge på Oplandene] 140, 170.
Áli, = Váli [en sön af Odin] 33, 87.
Áli [Lokes sön] 100.
Alsviðr [Solens hest] 18, 170.
Alsvinnzmál [Alvis-] 171, 179.
Alvig en spaka [ældre: Almveig, se Hyndl.] 181, 183 n.
Alþjófr [en dværg] 21.
Ámsvartnir [en sø] 36.
Ánarr = Ónarr [Nats anden mand] 17.
Andhrimnir [Valhals kok] 42.
Andlangr [en himmel] 26.
Andvaranautr [en guldring] 131.
Andvari [en dværg] 21, 127, 128, 130.
Angrboða [en jættekvinde] 34.
Arnórr [Þórðarson] jarlaskáld [d. o. 1075] 88, 113, 114, 146, 148, 159, 161, 163, 164, 168, 173, 175, 178, 180, 184, 185.
Árvakr [Solhest] 18, 170.
Ásaþórr = Þórr 17, 28, 51, 56—58, 77, 101.
Ásbrú [regnbuen] 22, 23.
Ásgarðr [gudernes hjem] 8, 16, 65, 67, 78, 79, 80, 81, 85, 87, 96, 101, 121—123.
Ásgarðr enn forni [»Den gamle Asgård« ɔ: Troja] 10, 17.
Ásgrimr [en isl. skjald; 12. årh.] 119.
Ásiá 3.
Ásíamenn [ɔ: Trojanere] 6, 7.
Askr [det første menneske] 16.
Áslaug Sigurðardóttir 134.
Athra, Annarr 4.
Atli [en isl. skjald; 11. årh.] 177.
Atli Buðlason 130 - 132, 170, 183.
Atriði [= Freyr?] 170.
Atríðr [Odin] 28.
Auði [en sagnkonge] 183.
Auðr [Nats sön] 17, 115.
Auðumla [den første ko] 13.
Aumar [en øgruppe ved Rogaland] 156.
Aurboða [eller Örboða] 40.
Aurgelmir [= Ymir] 12, 13 n.
Aurnir [en jætte] 137.
Aurvandill enn frœkni [en jætte?] 104.
Aurvandilstá [en stjærne] 104.
Aurvangar 21.
Austri [en dværg] 15, 21, 113.
Austr-Saxaland [Øst-Sachsen] 5.
Austrvegr, -vegar [Østerleden; Garderige osv.; Jætternes hjem] 46, 100, 121, 181, 184.

B.

Báfurr [en dværg] 21.
Baldr = Beldeg 5.
Baldr [Odins og Friggs sön] 22, 29, 30, 33, 63—68, 75, 81, 85 n, 97, 143.
Báleygr [Odin] 28.

Bára [Ægirs datter; bølge] 116.
Barrey [en mystisk ø; i Skirn. rettere Barri, en lund] 41.
Baugi [en jætte] 84.
Beðvig [en søn af Seskef] 4.
Beiguðr [en broder til Svipdag; en af Rolf krakes kæmper] 140.
Beimuni [en sagnkonge] 186.
Beldegg, Baldr 5.
Beli [en jætte; en broder til Gerðr?] 41, 73, 170.
Bergelmir [en jætte] 14.
Bersi [en isl. skjald; Hólmgǫngu-B.; 10. årh.] 149.
Bestla [en datter af Bǫlþorn] 14, 85 n.
Biaf, Bjárr 4, 5, 170.
Bifliði, -lindi [Odin] 28.
Bifrǫst [regnbuen] 19, 20, 22, 23, 25, 32, 45, 71. Jfr. Ásbrú.
Bifurr [en dværg] 21.
Bikki [Sibicho] 132.
Bil [månebarnet] 18, 39.
Bileygr [Odin] 28.
Bilskirnir [Tors bolig] 28, 29.
Bjárr se Biaf.
Bjarkamál [et digt fra 10. årh.] 143.
Bjǫrn [en sagnperson] 170.
Bláinn [Ymir] 20 n.
Blakkr [en hest] 170.
Blíkjanda-bǫl [Hels sængeforhæng] 35.
Blóðughadda [en af Ægirs døtre] 116, 175, 176.
Blóðughófi [Freys hest (eller Balders?)] 170.
Boðn [et kar] 82, 83, 85.
Borr [en søn af Búri] 14.
Borssønir [ɔ: Odin, Vili, Vé] 14, 16.
Bragi [digterguden] 32, 45, 78, 81—83, 85, 89, 99, 100, 105, 121.
Bragi enn gamli [Boddason; norsk skjald o. 800—50] 8, 91, 95, 96, 114, 121, 126, 134, 151, 152, 155, 164, 177.
Bragi enn gamli [en sagnkonge] 183, 186.
Brandr [en søn af Beldeg] 5.
Breiðablik [Baldrs bolig] 25, 29, 30.
Brennu-Njáll [d. 1010] 175.
Brimir [en sal, ifg. Snorre] 74.
Brimir [= Ymir] 20 n.
Brísingamen [Freyjas smykke] 38, 99, 100.
Brokkr [en dværg] 122, 123.
Brunnakr [Iðuns hjem] 112.
Brynhildr Buðladóttir 130, 131 183.
Buðli [en sagnkonge] 183.
Buðlungar [fra Buðle] 183.
Búi [den digre; d. 986] 150.
Búri [det af sten fremkomne menneske] 14.
Búseyra [en jættekvinde] 97.
Býleistr [Lokes broder] 34, 73, 100.
Bylgja [en af Ægirs døtre] 116, 175.
Byrgir [en brønd] 18.
Bǫðvar-Bjarki [en af Rolf krakes berømteste mænd] 140.
Bǫðvarr balti [en isl. skjald i 12. årh.] 113.
Bǫlverkr [Odin] 28, 84.
Bǫlverkr [Arnórsson; en islandsk skjald i 11. årh.] 175.
Bǫlþorn [en jætte; Bestlas fader] 14.
Bǫmburr [en dværg] 21.

D.

Dagr [Nats søn] 17, 115.
Dagr [en sagnkonge] 170, 183.
Dáinn [en dværg] 21.
Dáinn [en hjort] 24.
Dáinsleif [et sværd] 154.
Danakonungar [de danske konger] 6.
Dana-veldi 186.
Danir [de Danske] 180.
Danmǫrk 7, 8, 135, 136 n, 139.
Dellingr [Dags fader] 17.
Dólgþvari [en dværg] 21.
Dóri [en dværg] 21.
Draupnir [en dværg] 21.
Draupnir [en ring] 66, 67, 97, 123.
Drómi [en lænke] 35, 36.
Drǫfn [en af Ægirs døtre] 175.
Drǫsull [en hest] 170.

Dúfa [en af Ægirs døtre] 116, 175, 176.
Dúfr [en dværg] 21.
Duneyrr [en hjort] 24.
Duraþrór [en hjort] 24.
Durinn [en dværg] 20, 21.
Dvalinn [en dværg] 21, 23.
Dvalinn [en hjort] 24.
Dvalinn [en sagnperson] 170.
Dǫglingar [fra Dagr] 183.
Døkkálfar 25.

E.

Edda 85 n.
Egill Skallagrímsson [en isl. skjald; d. o. 983] 90, 92, 98, 119, 138, 168, 174, 182.
Egill [Vǫlu-Steinsson; 10. årh.] 93.
Eikinskjaldi [en dværg] 21.
Eikþyrnir [en hjort] 43.
Eilífr kúlnasveinn [en isl. skjald i det 12. årh.] 159.
Eilífr Guðrúnarson [en isl. skjald ved 1000] 93, 95, 96, 107, 158.
Einarr skálaglamm [Helgason; en isl. skjald i 10. årh.] 90—93, 144, 145, 149, 150, 153, 164, 166, 172.
Einarr Skúlason [en isl. skjald i det 12. årh.] 117, 118, 125, 138, 144, 149, 151, 153, 157, 159, 160, 167, 168, 172—178, 184.
Einherjar [Valhalskæmperne] 27, 40, 42—44, 72, 74, 85 n, 91.
Einridi [egl. = Tor] 4.
Eindriði [Tor] 105.
Eir [en asynje] 38.
Eiríkr [Hákonarson] 165.
Eiríkr [Sveinsson, egode; d. 1103] 185.
Eiríkr enn málspaki [en sagnperson] 183.
Eiríksmál [et digt om Erik blodøkse] 91.
Eitri [en dværg] 122.
Ekin [en elv] 43.
Ektor [= Hector] 77, 87, 88.
Eldhrímnir [Valhals kedel] 42.
Eldir [Ægirs tjæner] 121.
Elenus 87, 88.
Elfr [Götaelven] 168, 213.
Èlivágar [nordlige myt. strömme] 12, 104.
Eljúðnir [Hels sal] 35.
Elli [Ælde personificeret] 58, 60.
Embla [den første kvinde] 16.
Emund [en sagnkonge i Garderige] 181.
Enéá = Evrópa 3.
Eneas 88.
England 7, 160, 161.
Erpr [Guðrúns og Jónakrs søn] 132, 133.
Erringar-Steinn [en isl. skjald i 11. årh.] 156.
Éva 1.
Evrópá, Enéá 3.
Eygotaland 186.
Eyjólfr dáðaskáld [en isl. skjald i 11. årh.] 158, 165.
Eylimi [sagnkonge i Danmark] 129, 183.
Eysteinn Valdason [en isl. skjald i 10. årh.] 95.
Eyvindr skáldaspillir [Finnzson; en norsk skjald i 10. årh.] 88, 89, 91, 93, 94, 98, 115, 125, 142, 149, 153, 160, 166, 182.

F.

Fáfnir [en mytisk slange] 127—131.
Fáfnisarfr [»Fáfnisguldet«] 131.
Fákr [en hest] 170.
Falhófnir [en hest] 21, 170.
Fallanda-forað [Hels tærskel] 35.
Falr [en dværg] 21.
Fárbauti [en jætte] 34, 100.
Farmaguð [Odin] 27.
Farmatýr [Odin] 28.
Fenja [en trælkvinde] 135, 136.
Fenrir, -isúlfr 31, 34, 71, 72, 75, 87.
Fensalr, -ir [Friggs bolig] 38, 64, 110.
Fiðr [en dværg] 21.
Fíli [en dværg] 21.
Fimafengr [Ægirs tjæner] 121.

Fimbulþul [en elv] 11, 43.
Finn [en søn af Gudolf] 5.
Finnar [Lapperne] 174.
Finnzleif [en brynje] 140.
Firðir [en egn i Norge] 224.
Fjalarr [en dværg] 82.
Fjǫlnir [Odin] 10, 28.
Fjǫlnir [en konge i Sverig] 135.
Fjǫlsviðr [Odin] 28.
Fjǫrgynn [Friggs, Jordens, fader] 17, 110.
Fjǫrm [en elv] 11, 43.
Fjǫrsvartnir [en hest] 170.
Fólkvangr [Freyjas bolig] 31.
Fornjóts sønir [vindene] 118.
Forseti [Balders søn] 33, 34, 78, 97.
Frakland [Franken] 6, 184.
Fránangrsfors [vandfald i Fr.] 68.
Freki [en af Odins ulve] 42.
Freóvin [Frjóðigars søn] 6.
Freyja [kærlighedsgudinden] 31, 38, 45, 46, 48 n, 66, 78, 80, 101, 110, 121, 125, 126. Jfr. Gefn, Hǫrn, Mardǫll, Sýr, Vanabrúðr, -dís.
Freyr [Njords søn] 31, 36. 40, 41, 48, 66, 72, 78, 98, 124. Jfr. Atriði.
Friallaf, Friðleifr [en søn af Finn] 5.
Friðleifr [en søn af Skjold] 5, 6, 135.
Frigg [Odins hustru] 5, 17, 27, 38, 39, 63—67, 73, 78, 85 n, 97, 105, 110, 121.
Frigíaland 88.
Frígida = Frigg 5.
Frjóðigar, Fróði, [en søn af Brandr] 6.
Fróðafriðr [Frodefreden] 135, 136.
Fróði [ɔ: kong Frode fredegod] 135—138.
Fróði se Frjóðigar.
Frosti [en dværg] 21.
Fulla [en asynje] 38, 67, 78, 110, 120.
Fundinn [en dværg] 21.
Fýri [Fyrisåen] 140.
Fýrisvellir [sletterne langs Fyrisåen] 141.
Fǫlkvir [en hest] 170.

G.

Galarr [en dværg] 82, 83.
Gamli Gnævaðarskáld [en isl. skjald i det 11. årh.] 95, 184.
Gandálfr [en dværg] 21.
Gandvik [Det hvide hav] 213.
Ganglati [Hels træl] 35.
Gangleri [kong Gylfe] 9 osv. til s. 76.
Gangleri [Odin] 27.
Ganglǫt [Hels tærne] 35.
Gangr [en jætte] 81.
Garðrofa [en hoppe] 39.
Garmr [Hels hund] 45, 72.
Gautar [Gøterne] 160, 182.
Gautland [= Gotland] 186.
Gautr [Odin] 28, 186.
Gave se Gevis.
Gefjun [en af asynjerne] 8, 38, 78, 121.
Gefn [Freyja] 38, 126.
Geirahǫð [en valkyrje] 40.
Geirrøðargarðar 97, 105, 106.
Geirrøðr [en mytisk konge] 27.
Geirrøðr [en jætte] 95, 100, 105, 106, 107.
Geirvimul [en elv] 43.
Gelgja [et bånd] 37.
Gerðr [jætten Gymirs datter] 40, 78.
Geri [en af Odins ulve] 42.
Gevis, Gave 6.
Gillingr [en jætte] 82, 83.
Gimlé [menneskenes bolig efter ragnarǫk] 11, 26, 74.
Ginnarr [en dværg] 21.
Ginnungagap [verdens oprl. tomhed] 12, 14, 15, 22.
Gípul [en elv] 43.
Gísl [en hest] 22, 170.
Gizurr svarti [en isl. skjald; d. 1030] 179.
Gjallarbrú [»broen over Gjǫll«] 66.
Gjallarhorn [»Hornet Gjǫll«] 22, 33, 72.
Gjálp [en jættekvinde] 97, 106, 107.
Gjúkasønir 130.

Gjúki [den bekendte sagnkonge] 130, 133, 183.
Gjúkungar = Gjúkasønir 130.
Gjǫll [en elv] 11, 66.
Gjǫll [en flad sten] 37.
Glaðr [en hest] 22, 170.
Glaðsheimr [Odins bolig] 20.
Glapsviðr [Odin] 28.
Glasir [en lund] 122.
Glaumr [en hest] 170.
Gleipnir [en lænke] 31, 36.
Glenr [en hest] 22.
Glenr [Solens mand] 18, 118.
Glitnir [Forsetes hjem] 25, 33, 34.
Glóinn [en dværg] 21.
Glórá se Lórá.
Glúmr Geirason [en isl. skjald i det 10. årh.] 89, 93, 152, 160, 182.
Glær [en hest] 170.
Gná [en asynje] 39.
Gnipahellir [en hule ved indgangen til Hel] 72.
Gnitaheiðr 129.
Góinn [en slange] 24.
Goti [en hest; »Goteren«] 130, 169, 170.
Goti [en sagnkonge] 186.
Gotland [ɔ: Danmark] 135, 186.
Gothormr 137.
Gotthormr [Gjúkason] 130, 131.
Grábakr [en slange] 24.
Gráð [en elv] 44.
Grafvitnir [en slange] 24.
Grafvǫlluðr [en slange] 24.
Gramr [et sværd] 129—131.
Gramr [en sagnkonge] 181, 251.
Grani [en hest] 130, 170.
Grani [en isl. skjald i 11. årh.] 178, 184.
Greip [en jættekvinde] 107.
Grettir [Ásmundarson; en isl. skjald, d. 1031] 151.
Gríðarvǫlr [»Grids stav«] 106, 107.
Gríðr [en jættekvinde] 106.
Gríkland [Grækenland] 158.
Grímhildr [Gjukes hustru] 130.
Grímnir [Odin] 28.
Grímnismál [et eddadigt] 28, 40, 44.
Grímr [Odin] 27.
Grjótbjǫrn [= Arinbjǫrn Þórisson, d. 970] 98.
Grjótúnagarðar 102.
Grjótúnahaugr [d. s.] 104.
Gróa [en vølve] 104.
Gróttasongr [et eddadigt] 135.
Grótti [en kværn] 135—137.
Guðný [Gjukes datter] 130.
Guðólfr [Játs søn] 5.
Guðr [en valkyrje; »kamp«] 40.
Guðrún [Gjukes datter] 97, 130, 133, 183 n.
Gullfaxi [en hest] 101, 103, 170.
Gullinbursti [en galt] 66, 98.
Gullintanni [Heimdal] 32.
Gulltopr [en hest] 22, 32, 66, 99, 169.
Gungnir [Odins spyd] 72, 122, 123.
Gunnarr [Ásuson; Ribbungernes anfører; d. 1221] 242.
Gunnarr Gjúkason 130—132.
Gunnlaugr omstunga [en isl. skjald; d. 1008] 146.
Gunnlǫð [Suttungs datter] 83, 84 n, 85 n.
Gunnþrá [en elv] 11, 43.
Gunnþráin [en elv] 44.
Gylfi [en sagnkonge] 181.
Gylfi [sagnkonge i Sverig] 6, 8, 9.
Gyllir [en hest] 22, 170.
Gymir [Gerds fader] 40.
Gǫll [en valkyrje] 40.
Gǫmul [en elv] 43.
Gǫndlir [Odin] 28.
Gǫndul [en valkyrje; »stavbærersken«] 89.
Gǫpul [en elv] 43.

H.

Hábrók [en høg] 45.
Haddingjaskati [Helgi] 170.
Háey [Hoy, blandt Orknøerne] 154.
Háfeti [en hest] 170.
Hagbarðr [en sagnkonge] 183.
Haki [en sagnkonge] 170, 178, 251.
Hákon [góði, konge i Norge, d. 961] 142.

Hákon [jarl Sigurðarson, d. 995] 163.
Hákon [gamli, konge i Norge, d. 1263] 213, 214, 221, 222.
Háleygjatal [Eyvinds digt om Hakon jarl] 7.
Hálfdan [dansk sagnkonge] 138.
Hálfdan enn gamli [en sagnkonge] 181, 183.
Hálfdan enn mildi [en sagnkonge] 183.
Hálfdan svarti [konge i Norge, 9. årh.] 183.
Hálfr [en sagnkonge] 118, 186.
Hallar-Steinn [en isl. skjald; 12. årh.] 145, 146.
Halldórr skvaldri [en isl. skjald; 12. årh.] 178.
Hallfrøðr [en isl. skjald; d. o. 1007] 89, 115, 147, 150, 153, 163, 182.
Hallinskiði [Heimdal] 32.
Hallr [munkr; en isl. skjald; 12. årh.] 169.
Hallvarðr [Háreksblesi; en isl. skjald; 11. årh.] 114, 152, 156, 157, 167, 174, 180.
Hálogaland 142.
Hamðir [Gudruns og Jonakrs søn] 97, 132—134.
Hamskerpir [en hest] 39.
Hangaguð [Odin] 27.
Haptaguð [Odin] 27.
Haraldr [en sagnperson] 170.
Haraldr granrauði [en norsk konge] 183.
Haraldr [hárfagri, d. 931] 163.
Haraldr Sigurðarson [konge i Norge, d. 1066] 157, 162, 163.
Hárbarðr [Odin] 28.
Hárekr 91.
Hárr [en dværg] 21.
Hárr [Odin] 10—16, 18—20, 22—29, 31, 32, 36, 38, 42—45, 48, 68, 70, 75.
Harri, Herra [en sagnkonge] 181.
Hati Hróðvitnisson [en ulv] 18.
Háttatal [Snorres digt] 213.
Haustlǫng [et digt af Tjodolf fra Hvine] 104, 110.
Hávahǫll 10.
Hávarðr halti [en isl. skjald; 10. årh.] 88.
Heðinn [sagnkonge] 154, 155.
Hefring [en af Ægirs døtre] 116, 175, 176.
Heiðrún [en ged] 43.
Heimdalargaldr [en oldsang] 33, 98.
Heimdallr 32, 33, 66, 72, 73, 78, 90, 98—100. Jfr. Gullintanni, Hallinskíði, Vindlér.
Heimir [Aslaugs fosterfader] 134.
Heingestr [en søn af Vitta] 5.
Heinir [på Hedemarken] 178.
Hel [Lokes datter] 34, 65—68, 75, 100.
Helblindi [Lokes broder] 34.
Helblindi [Odin] 27.
Helgrindr [Hels gitter] 11, 66.
Heljar-sinnar [Hels krigere] 71.
Helvegr [vejen til Hel] 66.
Hengikjǫptr [en jætte?] 135.
Hengjankjapta [en jættekvinde] 97.
Heptifili [en dværg] 21.
Heremóð [en søn af Itrmann] 4.
Herfjǫtur [en valkyrje] 40.
Herjafǫðr [Odin] 42.
Herjan, Herran [Odin] 10, 27.
Hermóðr enn hvati [Odins søn] 65, —67, 89.
Hermundr [Illugason?] 114.
Herteitr [Odin] 28.
Hildigǫltr [en hjælm] 140, 215.
Hildingar [Hildirs efterkommere] 183.
Hildir [en sagnkonge] 183.
Hildisvín [en hjælm, = Hildigǫltr] 140.
Hilditannr [Harald hildetand] 164.
Hildr = Brynhildr 130.
Hildr [en valkyrje] 40, 154, 155.
Hilmir [en sagnkonge] 181.
Himinbjǫrg [»Himmel-bjærge«] 25, 32, 33.
Himinglæva [en af Ægirs døtre] 116, 175, 176.
Himinhrjóðr [en okse] 62.
Hindafjall 130.

Hjaðningar [»Heðins krigere«] 153, 155.
Hjaðningavíg [Hjadningekampen] 154.
Hjálmberi [Odin] 27.
Hjálmr [en sagnperson] 170.
Hjálprekr [en dansk sagnkonge] 129.
Hjalti enn hugprúði [en af Rolf krages kæmper] 140.
Hjúki [månebarn] 18.
Hjǫrdís [Eylimes datter] 129.
Hlaðir [Lade i Trondhjem] 249.
Hleðjólfr [en dværg] 21.
Hleiðr, -a [Lejre] 138, 139.
Hlér [havguden] 78, 117.
Hlésey [Læssø] 78.
Hliðskjálf [Odins trone, sal] 16, 25, 40, 68, 85 n.
Hlín [Frigg] 39, 73.
Hlóra 95.
Hlymdalir 134.
Hlǫðyn [Jorden] 74.
Hlǫkk [en Valkyrje] 40.
Hnikarr [Odin] 10, 28.
Hnikuðr [Odin] 10, 28.
Hnitbjǫrg 83, 84 n.
Hnoss [Freyjas datter] 38.
Hoddmímisholt 76.
Hófvarpnir [en hest] 39.
Hólmgarðr [Garderige] 181.
Hornklofi se Þorbjǫrn.
Hrafn [en hest] 140, 169, 170.
Hrafnaguð [Odin] 43.
Hrafnketill [en Nordmand i 9. årh.] 152.
Hreiðmarr [en sagnperson] 127, 128, 129.
Hríð [en elv] 11.
Hrímfaxi [en hest] 17, 170.
Hrímþursar 12—14, 22, 29, 66, 71.
Hringhorni [et skib] 65, 97.
Hrist [en valkyrje] 40.
Hrólfr kraki 139—142, 251.
Hroptatýr [Odin] 28.
Hrotti [et sværd] 129.
Hrungnir [en jætte] 100—105, 137, 150.
Hrungnishjarta [en triskele] 102.
Hrymr [en jætte] 71.
Hræsvelgr [en örne-jætte] 26.
Hrǫnn [en elv og en af Ægirs døtre] 44, 116, 175, 176.
Hugi [den personificerede tanke] 55, 59.
Huginn [den ene af Odins ravne] 42, 43.
Hugstari [en dværg] 21.
Húsdrápa [Ulfr Uggasons digt om Olaf pås hal] 97, 99.
Hvergelmir [en brönd, kilde] 11, 24, 43, 75.
Hvítabýr [Whitby i England] 184.
Hvítakristr [den hvide Krist] 158.
Hvítserkr hvati [en af Rolf krages kæmper] 140.
Hymir [en jætte] 61—63.
Hyrrokkin [en jættekvinde] 65, 97.
Hœnir [en af de ældste guder] 30, 78, 99, 127.
Hǫðr 33, 64, 75, 99.
Hǫgni [Gunnars broder] 130—132, 170.
Hǫgni [en sagnkonge] 153—155.
Hǫlgi [en sagnkonge] 120, 142.
Hǫlkvir [en hest] 170.
Hǫll [en elv] 44.
Hǫrn [Freyja] 38.
Hǫrr [en dværg] 21.

I.

Iðavǫllr] 20, 75.
Iði [en jætte] 81, 137.
Iðunn 32, 78—80, 99, 110, 112, 121.
Illugi Bryndœlaskáld [en isl. skjald; det 11. årh.] 169.
Ingi [en konge i Norge; Haraldsson, d. 1161] 113.
Ingi se Yngvi.
Itrmann [en sön af Athra] 4.
Ivalda-sønir [dværge] 48, 98, 122.
Ivaldi [en dværg] 48.

J.

Jafnhárr [Odin] 10—15, 22, 27, 28, 48.
Jalangrsheiðr [i Jylland] 135.

Jálg, Jálkr [Odin] 10, 28.
Jarizleifr [konge i Rusland, d. 1054] 164.
Járnsaxa [en jættekvinde] 103.
Járnviðjur [jættekvinder] 18.
Járnviðr [»Jærnskoven«] 18, 19.
Ját [en søn af Biáf] 5.
Jóm 180.
Jónakr [en sagnkonge] 132, 134.
Jór [en hest] 170.
Jórdán 158.
Jórsalaland 160.
Jórsalir 158.
Jórunn [en norsk digterinde; 10. årh.] 184.
Jótland 6.
Jǫfurr [en sagnkonge] 181.
Jǫrð [Jord, Odins hustru] 17, 40, 85 n.
Jǫrmungandr [Midgårdsormen] 34, 95, 100.
Jǫrmunrekkr [kong Ermenrik] 132—34.
Jǫruvellir 21.
Jǫtunheimr, -heimar 8, 17, 20, 29 n, 34, 46, 50, 65, 73, 80, 100, 101, 102, 104.

K.

Kálfsvísa [et remsedigt; 12. årh.] 170.
Karl [Odin] 68.
Keila [en jættekvinde] 97.
Kerlaugar [to elve] 23.
Kíli [en dværg] 21.
Kjalarr [Odin] 28, 97.
Kjallandi [en jættekvinde] 97.
Kjárr [en sagnkonge] 183.
Klœingr [biskop i Skalholt, d. 1176] 234.
Knúi 137.
Knútr 114.
Kólga [en af Ægirs døtre] 116, 175, 176.
Kolli [skjald] 113 n.
Kormákr [en isl. skjald; det 10. årh.] 89, 91, 146, 152, 163, 165, 166.
Kristr 135, 158—160.
Kvasir [den vise as] 68, 81 n, 82, 83, 94.
Kǫr [Hels sæng] 35.
Kǫrmt [en elv] 23.
Kǫrmt [en ø i Norge] 156.
Kǫrtr [en hest] 170.

L.

Laufey, Nál [Lokes moder] 34, 100.
Leiði [en jætte] 97.
Leifþrasir 76.
Leikn [en jættekvinde] 97.
Leiptr [en elv] 11.
Leraðr [et træ] 43.
Léttfeti [en hest] 22, 169.
Líf [»Liv«] 76.
Listi [landskab i Norge] 156.
Litr [en dværg] 21, 66.
Ljósálfar 25, 26.
Lofðar [til Lofði] 183.
Lofði [en sagnkonge] 183, 185.
Lofðungar [fra Lofði] 183, 185.
Lofn 38.
Logi [den personificerede flamme] 54, 59.
Loki Laufeyjarson 27, 34, 38, 45—50, 54, 59, 64, 68, 69, 71, 73, 77—81, 99, 100, 105, 106, 108, 112, 121—128. Jfr. Loptr, Þǫkk.
Loptr [Loki] 27 n, 34, 107, 112.
Lórá, Glórá 4.
Lóriði 4.
Lórikús 4.
Lovarr [en dværg] 21.
Lungr [en hest] 169.
Lútr [en jætte] 97.
Lyngvi [en holm] 36.
Lœðingr [en lænke] 35.
Lǫgrinn [Mälaren] 8.

M.

Magi [en søn af Móda] 4.
Magni [en søn af Tor] 75, 87, 103.
Magnús 177.
Mánagarmr [en ulv] 18.
Máni [månen] 18.
Máni [en isl. skjald o. 1200] 157.
Manna-þengill se Þengill.
Mardǫll [Freyja] 38.

Markús [Skeggjason; en isl. skjald, d. 1107] 114, 157, 158, 177, 180, 182, 185,
Marr [en hest] 169.
Meinþjófr [en sagnperson] 170.
Menja [en jættekvinde] 135, 136.
Mennón, Múnón 4.
Miðgarðr [den beboede jord] 16, 18, 45, 61, 74.
Miðgarðzormr 34, 60—63, 71, 72, 75, 87.
Miðjarðarsjór [Middelhavet] 3.
Mikáll [ærkeenglen] 115.
Mímir 22, 72, 73.
Mímisbrunnr 22, 72.
Mist [en valkyrje] 40.
Mjǫðvitnir [en dværg] 21.
Mjǫllnir [Tors hammer] 29, 47, 49, 52, 66, 75, 103, 105.
Móðguðr [brovogterske] 66.
Móði [Tors søn] 75, 87.
Móðnir [en hest] 170.
Móðsognir [en dværg] 20.
Móda [en søn af Vingener] 4.
Móinn [en slange] 24.
Mór [en hest] 169, 170.
Morginn [en sagnperson] 170
Mundilfari [Solen og Månens fader] 17.
Muninn [en af Odins ravne] 42, 43.
Múnon se Mennón.
Múspell [sydverdenen] 11, 12, 47.
Múspellzheimr [den sydlige ildverden] 11 n, 12, 15, 18.
Múspellz-megir, -sønir 19, 20, 41, 47 n, 71—73.
Mýsingr [en søkonge] 136.
Mǫkkurkálfi [en lerjætte] 102, 103.
Mǫn [den britiske ø] 164.

N.

Naglfar [et skib] 47, 71, 73.
Naglfari [Nats første mand] 17.
Náinn [en dværg] 21.
Nál = Laufey 34.
Nanna [Balders hustru] 33, 65, 67, 78.
Nár [en dværg] 21.
Narfi se Nǫrfi.
Nari, Narfi [Lokes søn] 34, 69, 100.
Nástrǫnd, -strandir 74, 75.
Nefir [en sagnkonge] 183.
Nið [en elv] 178.
Niðafjǫll 74.
Níðhǫggr [en slange] 22, 24, 75.
Niði [en dværg] 21.
Niflheimr 11, 12, 22, 34, 47.
Niflhel 11, 47 n.
Niflungar = Gjúkungar 130, 183.
Nikarr se Hnikarr.
Nikuðr [Odin] 10.
Nípingr [en dværg] 21.
Niz [Nisåen i Halland] 182.
Njǫrðr 6 n, 30, 31, 40, 78, 81, 97, 98, 121.
Nóatún [Njords bolig] 30, 31, 81.
Nói 1.
Norðmenn 135.
Norðri [en dværg] 15, 21, 113.
Norðrlǫnd [de skandinaviske lande] 135, 139.
Norðrsetudrápa [et digt af Sveinn om det nordligste fiskeristed i Grönland] 118.
Nóregr 7, 140, 154, 162, 185, 224.
Nóregs-konungar 7.
Nóri [en dværg] 21.
Nótt 17.
Nýi [en dværg] 21.
Nýr [en dværg] 21.
Nýráðr [en dværg] 21.
Nyt [en elv] 44.
Nǫnn [en elv] 44.
Nǫrfi, Narfi [en jætte; Nats fader] 17.
Nǫt [en elv] 44.

O.

Óðinn 5, 6, 14, 16, 22, 25, 27, 29, 31, 33, 38, 40, 42, 44, 45, 65—68, 72, 73, 74, 78, 81, 83—89, 91, 100, 101, 103, 121, 122, 123, 126, 127, 128, 135, 186. Jfr. Alfǫðr, Atriðr, Báleygr, Bifliði(lindi), Bileygr, Bǫlverkr, Farmaguð, -týr, Fjǫlnir, Fjǫlsviðr, Gangleri, Gautr, Glap-

sviðr, Grímnir, Grímr, Gǫndlir, Hangaguð, Haptaguð, Hárbarðr, Hárr, Helblindi, Herjafǫðr, Herjan, Herteitr, Hjálmberi, Hnikarr, Hnikuðr, Hrafnaguð, Hroptatýr, Jafnhárr, Jálkr (Jalg), Karl, Kjalarr, Nikuðr, Ómi, Óski, Saðr, Sanngetall, Síðhǫttr, Síðskeggr, Sigfǫðr, Skilfingr, Sviðrir, Sviðurr, Svipall, Uðr, Váfuðr, Vakr, Valfǫðr, Veratýr, Viðrir, Viðurr, Yggr, Þekkr, Þriði, Þrór, Þuðr, Þundr.
Óðr [Freyjas mand] 38, 47.
Óðrørir [en kedel] 82, 83, 85, 94.
Ófnir [en slange] 24.
Óinn [en dværg] 21.
Ókólnir [en sal] 74.
Óláfr [helgi, d. 1030] 180.
Óleifr [svenske] 167.
Ómi [Odin] 10, 28.
Ónarr [Jords fader; = Ánarr] 115.
Ónarr [dværg] 21.
Óri [en dværg] 21 (bis).
Orkneyjar 154.
Ormr Barreyjarskáld [i det 11. årh.?] 114, 116.
Ormr Steinþórsson [en isl. skjald i det 11.? årh.] 92, 94, 118, 146, 147, 165 n, 176.
Óski [Odin] 10, 28.
Otr [Hreiðmars søn] 127.
Óttarr svarti [en isl. skjald; 11. årh.] 145, 148, 162, 167, 173, 176, 177, 180, 181, 182, 185.

P.

Páll [dróttseti; d. 1213] 230.
Pirrus 87.
Príámús 4, 87.

R.

Ráðgriðr [en valkyrje] 40.
Ráðsviðr [en dværg] 21.
Ragnarr loðbrók [9. årh.] 134, 238, 251.
Ragnarsdrápa [af Brage gamle] 155.
Rán [Ægirs hustru] 121, 175.
Randgriðr [en valkyrje] 40.
Randvér [en søn af Jörmunrekkr] 132.
Ratatoskr [egern] 24.
Rati [et bor] 84.
Raumar [i Raumaríki] 178.
Refill [et sværd] 129.
Refr [en isl. skjald; 11. årh.] 88, 90, 92, 116, 147, 151, 153, 157, 174, 175, 176, 219.
Reginleif [en valkyrje] 40.
Reginn [en søn af Hreidmar] 127, 129, 130, 131.
Reiðgotaland [Danmark] 6, 186.
Rekkr [en dværg] 21.
Rerir [en søn af Sigi] 6.
Ribbungar [en norsk oprørerskare] 242.
Rín 131.
Rindr [Váles moder] 33, 40, 85 n, 90, 99, 166.
Roddrus 87.
Róm, Rúm, Romaborg 3 n, 158.
Róta [en valkyrje] 40.
Ræsir [en sagnkonge] 181,
Rǫgnvaldr [Brúsason, jarl, d. 1046] 114.
Rǫgnvaldzdrápa [af Arnórr] 164.
Rǫskva 49, 50.

S

Saðr [Odin] 27.
Sága [Frigg] 38.
Sanngetall [Odin] 27.
Saxar 140.
Saxland 5, 7, 161.
Selund [Sælland] 8.
Seskef [ɔ: se Skef, Skæf] 4.
Sessrúmnir [Freyjas sal] 31.
Síbil, Sif 4.
Síarr se Sviarr.
Síð [en elv] 43.
Síðhǫttr [Odin] 28.
Síðskeggr [Odin] 28.
Sif [Tors hustru] 4, 35, 101, 110, 121, 122, 123.
Sigarr [en sagnkonge] 5, 183.
Sigfǫðr [Odin] 28.
Sigg [en norsk ø] 156.

Siggeirr [en sagnkonge] 183.
Siggi [en søn af Odin] 6.
Sigmundr [en søn af Sigurd] 130, 131.
Sigmundr [en søn af Vølsung] 129, 134.
Sigtryggr [en sagnkonge] 181.
Sigtún [i Sverig] 6, 175.
Sigurðarsaga 231.
Sigurðr fáfnisbani 129—132, 134, 170, 183, 251.
Sigurðr [jarl på Lade: d. 961] 88, 146, 163.
Sigurðr [Ring] 152.
Sigvaldi [jarl] 150.
Sigvatr [Þórðarson; en isl. skjald; 11. årh.] 159, 162, 180, 185.
Sigyn [Lokes hustru] 34, 69, 78.
Sikiley 157, 185.
Siklingar [fra Sigarr] 183.
Silfr[in]topr [en hest] 22, 170.
Simul [en bærestang] 18.
Sindri [en sal] 74.
Sindri [en dværg] 122 n.
Sinfjǫtli 134.
Singasteinn [en klippe] 99, 100.
Sinir [en hest] 22, 170.
Sjǫfn [en asynje] 38.
Skaði [Njords hustru] 30, 31, 69, 80, 81, 97, 121.
Skáfiðr [en dværg] 21.
Skapti Þóroddzson [d. 1030] 158.
Skati mildi [en sagnkonge] 186.
Skeggjǫld [en valkyrje] 40.
Skeiðbrimir [en hest] 22, 170.
Skelfir [en sagnkonge] 184.
Skíðblaðnir [et skib] 45, 47, 48, 98, 122, 123.
Skilfingar [fra Skelfir] 184.
Skilfingr [Odin] 28.
Skinfaxi [en hest] 17, 170.
Skirfir [en dværg] 21.
Skírnir [Freys tjæner] 36, 40, 41, 72.
Skjaldun, Skjǫldr 4.
Skjǫldr [Odins søn] 4, 6, 135, 183.
Skjǫldungar 6, 135, 183.
Skoll [solulven] 18.
Skrýmir [= Útgarðaloki] 51—53.
Skuld [norne] 23, 40.
Skúfr [en hest] 170 n.
Skúli, Skyli [en sagnkonge] 181.
Skúli [hertug; d. 1240] 213, 230, 243, 248, 251.
Skúli Þorsteinsson [isl. skjald; 11. årh.] 118, 125, 143, 172, 173.
Skævaðr [en hest] 170.
Skǫgul [en valkyrje] 40.
Sleipnir [Odins hest] 22, 45, 65, 100, 169.
Slíðr [en elv] 11.
Slíðrugtanni [= Gullinbursti] 66, 98.
Slungnir [en hest] 141, 170.
Snorri Sturluson [1178—1241] 213.
Snotra [en asynje] 39.
Snæbjǫrn [en isl. skjald; 11. årh.] 117, 163.
Sól 17, 18, 39.
Són [et kar] 82, 83, 85.
Sóti [en hest] 169.
Starkaðr 97,
Steinarr [en isl. skjald; 11. årh.] 146.
Steinn [Herdísarson; en isl. skjald; 11. årh.] 114.
Steinþórr [en isl. skjald; 11. årh.] 90.
Stúfr [en isl. skjald; 11. årh.] 179 n, 182.
Stúfr [en hest] 170.
Styrkárr Oddason [en isl. skjald; 12. årh.] 158.
Suðri [en dværg] 15, 21, 113.
Sumarr 27.
Surtalogi [Surts brand i ragnarǫk] 26, 75, 87.
Surtr [landeværnsmand hos Muspell] 11, 12, 71—74.
Suttungr [en jætte] 83—85.
Svaðilfari [en hest] 45—47.
Sváfnir [en slange] 24.
Svanhildr [en datter af Sigurd] 130, 132, 133.
Svarinshaugr 21.
Svartálfaheimr 36, 127.
Svarthǫfði [seidmænds stamfader] 13.
Svásuðr 26, 27.

Svebdegg, Svipdagr [en søn af Sigarr] 5.
Sveinn [tveskæg; d. 1014] 156.
Sveinn [en isl. skjald; 11. årh.] 116, 118.
Sviagríss [en ring] 140, 141.
Svíar [Svenskerne] 140, 142.
Svíarr [en dværg] 21.
Svíaveldi 186.
Sviðrir [Odin] 10, 28.
Sviðurr [Odin] 10, 28, 186.
Svipall [Odin] 27.
Svipdagr [en af Rolfs kæmper] 140.
Svipdagr se Svebdeg.
Svívǫr [en jættekvinde] 97.
Svíþjóð 6, 7, 8, 135, 137, 162, 186.
Svǫl [en elv] 11, 43.
Svǫlð [en ø] 143.
Sylgr [en elv] 11.
Syn [en asynje] 39.
Sýr [Freyja] 38.
Sœgr [et kar] 18.
Sæhrímnir [en galt] 42.
Sœkin [en elv] 43.
Sæmingr [Odins søn] 7.
Søkkvabekkr [Friggs bolig] 38,
Sǫrli [en søn af Gudrun og Jonakr] 132, 133, 134.

T.

Tanngnjóstr [Tors buk] 29.
Tanngrisnir [Tors buk] 29.
Tindr [en isl. skjald, d. 1015] 150.
Tjaldari [en hest] 169.
Torf-Einarr [jarl; en skjald, o. 900] 164.
Trákíá 4.
Tróán [adj. Trojana] 4.
Trójá 3, 4 n, 7, 77, 86, 87, 88.
Trór 4.
Tyggi [en sagnkonge] 181.
Týr 31, 35, 37, 72, 78, 86, 99, 121.
Tyrkir 7, 77, 86, 87.
Tyrkland [Trojanernes land] 3, 5.

U.

Uðr [en af Ægirs døtre] 116, 175, 176.
Uðr [Odin] 27.
Úlfr Uggason [en isl. skjald; o. 1000] 89, 90, 94, 96—100, 147, 152, 165, 168.
Úlixes 77.
Ullr 33, 78, 99.
Upsalir [i Sverig] 139, 140.
Urðarbrunnr [Urds brønd] 22, 24, 25, 158.
Urðr [norne] 23, 152.
Útgarðaloki 48 n, 53—62. Jfr. Skrýmir.
Útgarðr 53.
Uvigg [en søn af Freovin] 6.

V.

Váfuðr [Odin] 28.
Vafþrúðnir [en jætte] 13.
Vágasker 99.
Vágsbrú [i Trondhjem] 231.
Vakr [en hest] 170.
Vakr [Odin] 28.
Valaskjálf [»de faldnes hal«] 25.
Valfǫðr [Odin] 22, 27.
Valgarðr [en isl. skjald; 11. årh.] 176—178, 185.
Valhǫll 9, 27, 40, 42—45, 64, 85 n, 89, 91, 101, 121, 122.
Váli [en søn af Loki] 69.
Váli [dværg] 21.
Váli [en søn af Odin; jfr. Áli] 33, 40, 75, 78, 99.
Valr [en hest] 169, 170.
Ván [en elv] 37.
Vanabrúðr [Freyja] 126.
Vanadis [Freyja] 38.
Vanaheimr [Vanernes verden] 30.
Vánargandr [Fenrisulven; jfr. elvenavnet Ván] 100.
Vár [en asynje] 39.
Vartari [en tvinge] 125.
Vásaðr [en jætte] 27.
Vé [Odins broder] 14.
Veðrfǫlnir [en høg] 24.
Veggdegg [en søn af Odin] 5.
Vegsvinn [en elv] 44.
Veiga [en ø ved Hálogaland] 167.
Veili [Þorvaldr; en isl. digter; d. 998] 231.

Veratýr [Odin] 28.
Verðandi [en norne] 23.
Véseti [en af Rolfs kæmper] 140.
Vésteinn [en sagnhelt] 170.
Vestfál [Westfalen] 5.
Vestri [en dværg] 15, 21, 113.
Vetr [»Vinter«] 27.
Vetrliði [en isl. skjald; 10. årh.] 97.
Við [en elv] 11, 43.
Viðarr 33, 72, 74, 75, 78, 87, 99, 106, 121.
Viðbláinn [en himmel] 26.
Viðblindi [en jætte] 145, 146.
Viðfinnr 18.
Viðólfr [en jætte] 13.
Viðrir [Odin] 10.
Viðurr [Odin] 28.
Vifill [en sagnperson] 170.
Víga-Glúmr [en isl. skjald; 10. årh.] 88, 150, 155, 172.
Vigg [en hest] 170.
Vigr [en dværg] 21.
Vígríðr [en slette] 71, 72, 74.
Vili [Odins broder] 14.
Vilmeiðr [seidmænds stamfader] 13.
Vimur [en elv] 97, 106.
Vín [en elv] 44.
Vína [en elv] 44.
Vindálfr [en dværg] 21.
Vindlér [Heimdal] 99.
Vindlóni, Vindsvalr 27.
Vingener [en søn af Vingeþórr] 4.
Vingeþórr [en søn af Einridi] 4.
Vingnir [Tor] 75.
Vingólf [asynjernes hal] 11, 20, 27.
Virfir [en dværg] 21.
Vitr [en dværg] 21.
Vitrgils [en søn af Vegdeg] 5.
Vitta [en søn af Vitrgils] 5.
Vóden 5.
Vólukrontes 87.
Væni [Vennern] 140.
Vǫggr [en af Rolfs kæmper] 139.
Vǫlsungar 6, 184.
Vǫlsungr [sagnkonge] 6 n, 129, 183, 184.
Vǫluspá [et eddadigt] 11, 15, 19, 20, 22, 47. 70.
Vǫluspá en skamma [et yngre eddadigt] 12.
Vǫlu-Steinn [en isl. skjald; 10. årh.] 93, 167.
Vǫr [en asynje] 39.
Vǫttr [en af Rolfs kæmper] 140.

Y.

Yggdrasill, -ils askr [verdenstræet] 22—25, 44, 72, 73.
Yggr [Odin] 28, 166.
Ylfingar 183.
Ylgr [en elv] 11.
Ymir [urjætten] 12, 13, 14, 16, 20, 87 Jfr. Aurgelmir, Bláinn.
Ynglingar 7, 183.
Yngvi [en søn af Odin] 7.
Yngvi [en sagnkonge] 183.
Yngvi [en dværg] 21.
Yrsa [Rolf krages moder] 138—141.

Þ.

Þegn [en sagnperson] 170.
Þekkr [Odin] 27.
Þekkr [en dværg] 21.
Þengill [en sagnkonge]. Manna- 181.
Þjálfi [Tors tjæner] 49, 54, 55, 59, 95, 102, 103, 108, 109.
Þjazi [en jætte] 30, 31, 80, 81, 85 n, 111, 137.
Þjóð [Ty i Jylland] 129.
Þjóðnuma [en elv] 44.
Þjóðólfr enn hvinverski [en norsk skjald; 9. årh.] 9, 89, 104, 110, 113, 160, 166.
Þjóðólfr [Arnórsson; en isl. skjald; 11. årh.] 115, 116, 142, 163, 167, 168, 171, 173, 180, 184.
Þolmóðnir [tærskel] 35 n.
Þórálfr [en isl. skjald; 11. årh.?] 91.
Þórarinn loftunga 145 n.
Þórarinn máhlíðingr [en isl. skjald; 10. årh.] 219.
Þorbjǫrn dísarskáld [en isl. skjald; det 11. årh.] 96, 97, 158.
Þorbjǫrn hornklofi [en norsk skjald; 9. årh.] 148, 156, 174.
Þórðr mœraskáld [en isl. skjald] 144.

Þórðr Kolbeinsson [en isl. skjald; 11. årh.] 165, 167, 169.
Þórðr Sjáreksson [en isl. skjald; 11. årh.] 97, 156.
Þorfinnr [jarl, d. 1064] 161, 164.
Þorgerðr hǫlgabrúðr 142.
Þorgrímsþula [et remsedigt; 12. årh.] 169, 170.
Þorinn [en dværg] 21.
Þorkell hamarskáld [en isl. skjald; 11. årh.] 185.
Þorleifr [enn spaki; o. 900] 105, 111, 113.
Þorleikr fagri [en isl. skjald; 11. årh.] 144, 145, 176.
Þórr 4, 23, 28, 30, 33, 43, 46—52, 53, 55—63, 65, 66, 69, 72, 75, 77, 78, 85n, 86, 87, 94, 95, 97, 100, 101—107, 109, 121—125. Jfr. Ásaþórr, Atli, Einriði, Vingnir, Ǫkuþórr.
Þórsdrápa [af Eilífr] 107.
Þorsteinn 157.
Þorvaldr blǫnduskáld [en isl. skjald; o. 1100] 92, 145, 162.
Þrándheimr 119.
Þriði [Odin] 10, 11, 12, 15, 27, 49, 50, 74, 107.
Þrívaldi [en jætte] 97.
Þróinn [en dværg] 21.
Þrór [en dværg] 21.
Þrór [Odin] 28.
Þrúðheimr [Tors bolig] 4.
Þrúðr [Tors datter] 94, 109. Valkyrje 40.
Þrúðvangar [Tors hjem] 28, 61, 104.
Þrymheimr, Þrum- 30, 31, 80.
Þrœndir 242.
Þuðr [Odin] 27.
Þundr [Odin] 28.
Þviti [en sten] 37.
Þyn [en elv] 43.
Þǫkk [Loke som gyge] 67, 68.
Þǫll [en elv] 44.

Æ.

Ægir [havguden] 77n, 78, 81—83, 85, 100, 105, 117, 121, 175.
Ægisdœtr [Ægirs døtre; bølgerne] 116.

Ǫ.

Ǫðlingar [fra Auði] 183.
Ǫgló [i Stjördalen i Trondhjem] 88, 160.
Ǫkuþórr [Tor] 28, 29, 49, 54, 77, 87.
Ǫlvaldi [en jætte] 81.
Ǫlvir hnúfa [en norsk skjald, 9. årh.] 95.
Ǫrmt [en elv] 23.

RETTELSER.

S. 3 l. 8 i noterne: og—tillæg udgår.
- 4 l. 4 i noterne: se tillæg udgår.
- 99 l. 18 læs mistil-.
- 143 l. 19 mangler tallet (46) foran Gvll.
- 193 udfor l. 13 efter 89 mangler (75).

DET ARNAMAGNÆANSKE LEGATS FORLAGSSKRIFTER

Alexanders saga, 1925	kr.	3,00
Annálar íslenzkir, 1847	»	8,00
Anecdoton historiam Sverreri regis Norvegiæ illustrans, 1847	»	1,00
Arne Magnussons i AM 435a-b indeholdte håndskriftfortegnelser, 1909	»	2,00
Arne Magnusson. Embedsskrivelser og andre offenlige aktstykker, 1916	»	6,00
Arne Magnusson. Brevveksling med Torfæus, 1916	»	5,00
Arne Magnussons private brevveksling, 1920	»	12,00
Árni Magnússons levned og skrifter, I—II, 1930	»	18,00
Edda Snorra Sturlusonar. I 1848, udsolgt, II 1852, udsolgt.		
III$_1$ 1880	»	5,00
III$_2$ 1887		5,00
Edda Snorra Sturlusonar, Codex Wormianus, 1924	»	3,00
Edda Snorra Sturlusonar, 1931	»	10,00
Egils saga, 1809, udsolgt.		
Eyrbyggja saga, 1787, udsolgt.		
Fundation for det Arna-Magnæanske legat, 1813.		
Gíslason, K., Efterladte skrifter, I 1895	»	5,00
II 1897	»	5,00
— Udvalg af oldnordiske skjaldekvad, 1892	»	5,00
Grágás I—II, 1829		16,00
— Staðarhólsbók ved V. Finsen, 1879, udsolgt.		
— Skálholtsbók m. m. ved V. Finsen, 1883	»	10,00
Gulaþingslög, 1817	»	8,00
Gunnlaugs saga, 1775	»	6,00

Hervarar saga ok Heiðreks kongs, 1785	kr.	6,00
Håndskrift AM 24, 4to (Valdemars sællandske Lovs første Femtedel), fotolit., 1869, udsolgt.		
— AM 674 A, 4to (Elucidarius), fotolit, 1869, uds.		
— AM 28, 8vo (Codex Runicus), fotolit, 1877	»	6,00
Járnsíða eðr Hákonarbók, 1847	»	4,00
Jónsson, F., Den norsk-islandske skjaldedigtning I₁ A—B (1908) udsolgt.		
I₂ A—B (1910)	»	5,00
I₃ A—B (1912)	»	6,00
II₁ A—B (1914)	»	5,00
II₂ A—B (1914)		5,00
II₃ A—B (1915)	»	4,00
Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling, I₁ (1888)	»	5,00
I₂ (1889)	»	5,00
II₁ (1892)	»	7,00
II₂ (1894)	»	3,00
Katalog over de oldnorsk-islandske håndskrifter i det store kgl. bibliotek og i universitetsbiblioteket, 1900	»	10,00
Kormaks saga, 1832	»	3,00
Kristni saga, 1773	»	3,00
Kålund, Kr., Bidrag til en historisk-topografisk beskrivelse af Island, I (1877), udsolgt.		
II₁ (1879)		3,00
II₂ (1882)	»	4,00
Landnámabók, AM 106. 112 fol., 1922	»	3,00
Laxdæla saga, 1826	»	6,00
Nials saga, 1809	»	8,00
— Sagan af Niali Þorgeirssyni, 1772	»	2,00
Ólsen, B. M., Runerne i den oldislandske litteratur, 1883	»	2,00
Palæografisk atlas, dansk afdeling, 1903	»	30,00
— — oldnorsk-islandsk afdeling, 1905	»	30,00
— — ny serie, 1907	»	30,00
Samling af bestemmelser vedkommende det Arnamagnæanske legat, 1892	»	1,00
Víga-Glúms saga, 1786	»	5,00